ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
SOCIETY FOR MACEDONIAN STUDIES

ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
COMMUNICATION NETWORK OF MACEDONIANS ABROAD
Δ.Ε.Ο.Μ. - CONMA

ΕΠΙΤΟΜΗ ΕΚΔΟΣΗ
NEWSLETTER
2016 – 2026

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος	*: Βασίλειος Ν. Πάππας*
Αντιπρόεδρος	*: Αδελαΐς Ισμυρλιάδου*
Γεν. Γραμματέας	*: Ευανθία Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου*
Ταμίας	*: Βαρβάρα Μαστραντώνη*
Έφορος Βιβλιοθήκης	*: Μαρία Καβούνη*
Έφορος Πινακοθήκης	*: Αναστάσιος Κ. Βαβούσκος*
Σύμβουλοι	*: Δημήτριος Γ. Αμπόνης*
	: Χρήστος Ν. Δόκαλης
	: Γεώργιος Σ. Πουρνάρης

Υπεύθυνος Δ.Ε.Ο.Μ.: Βασίλειος Ν. Πάππας, Πρόεδρος Ε.Μ.Σ.
Γραμματειακή υποστήριξη: Αναστασία Μάμαλη

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Εθνικής Αμύνης 4, ΤΚ 54621, Θεσσαλονίκη
website: www.ems.gr
e-mail: ems@ems.gr

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Δίκτυο Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων (Δ.Ε.Ο.Μ.), συνέχεια του Πνευματικού Κέντρου Μακεδόνων Σπουδαστών (Π.Κ.Μ.Σ.) και του Κέντρου Αποδήμων Μακεδόνων (Κ.Α.Μ.), ιδρύθηκε το 2016 με πρωτοβουλία του Προέδρου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) Δρ Βασιλείου Ν. Πάππα (τότε Γεν. Γραμματέα), με σκοπό τη διάχυση του εθνικού, επιστημονικού και πολιτιστικού έργου της, την επικοινωνία και τη σύσφιγξη των σχέσεων της Ε.Μ.Σ. με τους απανταχού της γης Ομογενείς Μακεδόνες και γενικότερα τους Έλληνες της Διασποράς. Τον σκοπό αυτό υπηρετεί από το ίδιο έτος και η περιοδική έκδοση Newsletter του Τμήματος, στην οποία αποτυπώνεται η εμβληματική και ενεργός παρουσία της Εταιρείας στην πόλη της Θεσσαλονίκης και γενικότερα στη Μακεδονία, και αποστέλλεται ηλεκτρονικά σε περίπου 2.500 αποδέκτες της Εταιρείας μας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Στη διάρκεια αυτής της δεκαετούς διαδρομής (2016-2026) κυκλοφόρησαν 8 τεύχη, στις σελίδες των οποίων παρουσιάστηκαν με χρονική σειρά και πλαισιωμένες με φωτογραφικό υλικό όλες οι δράσεις και οι πρωτοβουλίες που ανέλαβε και υλοποίησε η Ε.Μ.Σ. υπηρετώντας αταλάντευτα τους καταστατικούς της στόχους.

Στον ανά χείρας ευσύνοπτο τόμο φιλοξενείται το σύνολο των τευχών, συμπεριλαμβανομένου και του νέου 8ου τεύχους (Ιούλιος 2026). Αποτυπώνεται η συνεχής, εργώδης και καρποφόρος πορεία της Εταιρείας, όπου με την εμπνευσμένη πλοήγηση του Διοικητικού της Συμβουλίου και με αίσθημα υψηλής ευθύνης απέναντι στην ιστορία και την πολιτιστική κληρονομιά της Μακεδονίας, επιτελείται ένα σημαντικό έργο καλλιέργειας και διάδοσης των πολιτιστικών αξιών του ελληνικού πνεύματος, όπως αρμόζει στην υψηλή αποστολή της Εταιρείας.

Σταθμό στην ανοδική πορεία της Ε.Μ.Σ. αποτελεί η προσαρμογή και η δυναμική είσοδός της στη σύγχρονη εποχή μέσω του Προγράμματος Ψηφιοποίησης των αρχείων, των συλλογών της Βιβλιοθήκης και της Πινακοθήκης της, καθώς και της κατασκευής Ψηφιακού Μουσείου για την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας. Πρόκειται για ένα έργο ύψιστης σημασίας που έχει ήδη ολοκληρωθεί κατά την πρώτη του φάση και προσφέρει πρόσβαση στο πλούσιο υλικό της Εταιρείας σε ολόκληρο τον κόσμο, σε Έλληνες και αλλοδαπούς, στη σπουδάζουσα νεολαία και γενικά στην επιστημονική και εκπαιδευτική Κοινότητα. Ο συγκερασμός παράδοσης και εκσυγχρονισμού, διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και τεχνολογίας βοηθά περαιτέρω στην ανάδειξη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών σε έναν από τους σημαντικότερους παγκοσμίως επιστημονικούς κόμβους για την ιστορία της Μακεδονίας και την υπεράσπιση της ελληνικότητάς της.

IHC

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
SOCIETY FOR MACEDONIAN STUDIES
ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
COMMUNICATION NETWORK OF MACEDONIANS ABROAD
Δ.Ε.Ο.Μ. - CONMA
ΤΕΥΧΟΣ 1 - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2016 www.ems.gr e-mail: ems@ems.gr
ISSUE ISSUE 1 - NOV. 2016

Η Ε.Μ.Σ. ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) είναι μη κερδοσκοπικό σωματείο ιδιωτικού δικαίου. Αποκλειστικός σκοπός της είναι η έρευνα, η μελέτη και η δημοσίευση κάθε θέματος που αφορά την Ελληνική Μακεδονία. Ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Απρίλιο 1939 και έκτοτε λειτουργεί αδιάκοπα. Μέλη της είναι επιφανείς κάτοικοι της Θεσσαλονίκης: Ακαδημαϊκοί, καθηγητές Πανεπιστημίου, άλλοι επιστήμονες, επιχειρηματίες, απόστρατοι αντιστράτηγοι και συνταξιούχοι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί. Σήμερα τα τακτικά μέλη της είναι 947. Το εθνικό και πνευματικό της έργο το αναγνώρισαν, το στήριξαν και το τίμησαν πολλές εξέχουσες προσωπικότητες στη διάρκεια της ιστορίας της.

Την Εταιρεία διοικεί το Διοικητικό Συμβούλιο και την οικονομική διαχείρισή της ελέγχει η Εξελεγκτική Επιτροπή που λογοδοτούν κάθε Μάρτιο στη Γενική Συνέλευση των τακτικών μελών. Η Γενική Συνέλευση κάθε τρία χρόνια εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τα 9 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα 3 μέλη της Εξελεγκτικής Επιτροπής με τους αναπληρωτές τους. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, της Εξελεγκτικής Επιτροπής και των Επιστημονικών Επιτροπών εργάζονται χωρίς καμιά αμοιβή.

Το μόνιμο προσωπικό σε όλα τα Τμήματα ανέρχεται σε 13 άτομα.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών εκδίδει τα επιστημονικά περιοδικά της Μακεδονικά και Ελληνικά. Μέχρι σήμερα έχει εκδώσει περίπου 330 επιστημονικές μελέτες και μονογραφίες. Κάθε έκδοσή της αποστέλλεται δωρεάν σε όλες τις μεγάλες Βιβλιοθήκες, τα Πανεπιστήμια και τα Ερευνητικά Κέντρα της Ελλάδος και σε κάθε πόλη της Μακεδονίας. Χιλιάδες αντίτυπα των εκδόσεών της έχει δωρίσει σε σχολεία της Μακεδονίας.

Τμήματα της Εταιρείας είναι το Βιβλιοπωλείο, η Βιβλιοθήκη, η Πινακοθήκη, το Τμήμα Μελετών-Εκδόσεων, η Ιστοσελίδα, το Δίκτυο Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων, το Ηλεκτρονικό Ερευνητικό Κέντρο «Ιωάννης Μανδύλας», το Λογιστήριο και η Γραμματεία. Συγκεκριμένα:

Η Βιβλιοθήκη, η οποία στεγάζεται στον τρίτο όροφο, διαθέτει περισσότερους από 70.000 τόμους με θέμα τη Μακεδονία και στο είδος είναι η μεγαλύτερη της χώρας. Ανήρτησε στο Διαδίκτυο τα σημαντικότερα βιβλία της στην ηλ. διεύθυνση: http://www.opac.ems.gr:92/

Το Τμήμα Μελετών - Εκδόσεων επιμελείται την έκδοση των Περιοδικών Μακεδονικά και Ελληνικά καθώς και των επιστημονικών εκδόσεων και μονογραφιών που εκδίδει η Εταιρεία.

Η Ιστοσελίδα, στην ηλ. διεύθυνση www.ems.gr, αναρτά στο διαδίκτυο τις νέες εκδόσεις, τις ανακοινώσεις, τα Δελτία Τύπου και τις εκδηλώσεις που οργανώνει η Εταιρεία, ενώ παράλληλα υποστηρίζει κάθε τι που σχετίζεται με τη δημόσια παρέμβαση της Ε.Μ.Σ. σε θέματα που σχετίζονται με τους στόχους και τα ενδιαφέροντά της.

Η Πινακοθήκη, η οποία στεγάζεται στον 6ο όροφο επί της Νικολάου Γερμανού 1, διαθέτει 838 έργα τέχνης στη μόνιμη συλλογή της οργανώνει και φιλοξενεί πλείστες περιοδικές εκθέσεις.
Το Δίκτυο Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων λειτουργεί από τις αρχές του 2016 και στεγάζεται στον 5ο όροφο του Κτιρίου Διοίκησης της Εταιρείας. Του Τμήματος προΐσταται ο Γενικός Γραμματέας της Εταιρείας.
Το Ηλεκτρονικό Ερευνητικό Κέντρο «Ιωάννης Μανδύλας» βρίσκεται στον 5ο όροφο της Εταιρείας, όπου Εταίροι ειδικοί καθηγητές Ιστορίας και υπότροφοι της Εταιρείας μεταπτυχιακοί φοιτητές Ιστορίας γράφουν μελέτες, αποκτούν και ψηφιοποιούν πολύτιμα Αρχεία και παρακολουθούν όλες τις εξελίξεις στα Βαλκάνια.

Η Αίθουσα Διαλέξεων, στον πρώτο όροφο του Κτιρίου Διοίκησης της Εταιρείας είναι ένα από τα σημαντικότερα κέντρα της πνευματικής ζωής στη Θεσσαλονίκη. Η Εταιρεία οργανώνει στην Αίθουσα αυτή τις εκδηλώσεις της, τα συνέδρια και τις διαλέξεις της συνεχίζοντας το εθνικό, πνευματικό και κοινωνικό της έργο.

Λειτούργησε επί χρόνια και από τον Ιανουάριο 2016 επαναλειτουργεί Ανοικτό Πανεπιστήμιο σε συνεργασία με το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Α.Π.Θ., το Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και με την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης της Κεντρικής Μακεδονίας.

ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ – Δ.Ε.Ο.Μ.
ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ – ΔΡΑΣΗ

Η Ίδρυση του Δικτύου Επικοινωνιας Ομογενων Μακεδονων (Δ.Ε.Ο.Μ.) ως αναπόσπαστο Τμήμα της Εταιρείας στοχεύει στο να επιταχύνει και να διευκολύνει τη διάχυση της γνώσης και της πληροφορίας η οποία αποθησαυρίζεται καθημερινά από το επιστημονικό δυναμικό της Εταιρείας. Μελέτες, εκδηλώσεις, ομιλίες, δημόσιες παρεμβάσεις, κ.ά., παράγωγα συντονισμένης και επιμελημένης επιστημονικής δράσης αποτελούν τα δεδομένα που η Ε.Μ.Σ., μέσω του Δ.Ε.Ο.Μ., θα διανέμει διαδικτυακά στους απανταχού Μακεδόνες και φιλέλληνες. Η πρωτοβουλία αυτή δεν αποσκοπεί να αντικαταστήσει ή να ανταγωνιστεί κάποια άλλη οργανωτική δομή ούτε επιθυμεί να συντονίσει τις δράσεις των Μακεδονικών Σωματείων. Συντάσσεται στον καταστατικό σκοπό της Ε.Μ.Σ. και ευελπιστεί, μέσω της κοινοποίησης του πολυσχιδούς έργου της Εταιρείας, να υπερασπιστεί την ελληνικότητα του πολιτισμού, της γλώσσας και της ιστορικής συνείδησης των Μακεδόνων.
Στους ερευνητικούς στόχους, και γενικότερα στην προσφορά της στους Ομογενείς Μακεδόνες, η Ε.Μ.Σ. για την περίοδο 2017-2020 περιλαμβάνει, μεταξύ των άλλων, και σειρά εκδόσεων όπως επιλεγμένων εγγράφων για τη σύγχρονη Διασπορά των Ελλήνων Μακεδόνων.

Η Αίθουσα Εκδηλώσεων και τα γραφεία (στο βάθος) του Δ.Ε.Ο.Μ.

Στο "σπίτι" του Δ.Ε.Ο.Μ. στεγάζεται και το αρχείο του άλλοτε Κ.Α.Μ. (Κέντρο Αποδήμων Μακεδόνων).

Χαιρετισμος Προεδρου Ε.Μ.Σ.

Αθ. Ε. Καραθανάση
Ομότ. Καθηγητού Α.Π.Θ.

Το Δικτυο Επικοινωνιας Ομογενων Μακεδονων (Δ.Ε.Ο.Μ.) είναι ένα νέο Τμήμα της Ε.Μ.Σ. που σκοπό έχει να τη συνδέσει με την όπου γης μακεδονική ομογένεια για ένα κοινό συντονισμό των δράσεών τους σε ποικίλα επίπεδα. Και η ίδρυσή του υπήρξε μια από τις προτεραιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου μας, επειδή θεώρησε ότι έπρεπε να συνεχισθεί η συνεργασία αυτή, που διακόπηκε προ πολλών ετών με ευθύνη της επίσημης πολιτείας. Ήταν τότε το Κέντρο Αποδήμων Μακεδόνων (Κ.Α.Μ.) που συνέδεε την Πατρίδα με τα μακεδονικά σωματεία της Διασποράς και που παρήγαγε σημαντικό έργο στην κατεύθυνση αυτήν, όπως τούτο τεκμαίρεται από το πλούσιο αρχείο του, το οποίο θα αξιοποιηθεί άμεσα από τους επιστημονικούς συνεργάτες του. Την εποπτεία του Δ.Ε.Ο.Μ. έχει ο Γενικός Γραμματεύς της Ε.Μ.Σ. κ. Βασίλειος Ν. Πάππας, έμπειρος στην επικοινωνία με την ομογένεια και γνώστης των προβλημάτων και των οραμάτων της.
Το Διοικητικό Συμβούλιο, δι' εμού, χαιρετίζει την ίδρυση του Δ.Ε.Ο.Μ. και πιστεύει ότι η συνεργασία του με τα αναγνωρισμένα μακεδονικά σωματεία θα αποδώσει πλούσιους καρπούς επ΄ αγαθώ της Μακεδονίας και της Πατρίδος.

Χαιρετισμος Γεν. Γραμματεα Ε.Μ.Σ. & Υπευθυνου Δ.Ε.Ο.Μ.

Βασ. Ν. Πάππα
Δικηγόρου, πρ. Βουλευτή Χαλκιδικής

Αγαπητα αδελφια,
Ως υπευθυνος του Δικτυου Επικοινωνιας Ομογενων Μακεδονων (Δ.Ε.Ο.Μ.), εκ της ιδιότητός μου ως Γενικός Γραμματέας της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, σας απευθύνω έναν εγκάρδιο, πατριωτικό χαιρετισμό, οπουδήποτε και αν έχετε εγκαταστήσει τις εστίες σας εκτός της Ελληνικής επικράτειας, στις δεύτερες Πατρίδες σας. Κατ' επανάληψη σε ομιλίες μου στο παρελθόν, φέρων τις διάφορες κατά καιρούς ιδιότητές μου, αλλά και σήμερα συνεχίζω να τονίζω το κοινώς παραδεκτό, ότι στην Υφήλιο ζει και μεγαλουργεί μια άλλη Ελλάδα, δυναμική, που ενστερνίζεται τα προβλήματα της Μητέρας Πατρίδας, με ιδιαίτερο το ενδιαφέρον στα εθνικά μας θέματα. Και ενώ θεωρητικά γίνεται λόγος για τη συσπείρωση των Ομογενών Μακεδόνων και γενικότερα της Ομογένειας και την ενδυνάμωσή της, στην πράξη αυτή η επαφή και η συνεργασία δεν έχει επαρκώς καλλιεργηθεί. Καθίσταται λοιπόν απαραίτητη, καθόσον διανύουμε την τρίτη χιλιετία και οφείλουμε να αντιληφθούμε, ότι έχουμε χρέος να επιστρατεύσουμε όλες μας τις δυνάμεις, τώρα που αρχίζουν να λιγοστεύουν οι φίλοι μας, τώρα που τα εθνικά μας θέματα δοκιμάζονται, ιδιαίτερα αυτά της Μακεδονίας μας. Επιτακτική είναι η ανάγκη να συνειδητοποιήσουμε ότι η εθνική μας ενότητα αποτελεί προϋπόθεση για την επιβίωσή μας, μονόδρομο για τη διασφάλιση των δικαίων του έθνους μας στην παγκόσμια Κοινότητα. Σηκώνετε μαζί μας ένα μεγάλο εθνικό φορτίο, και για την εξασφάλιση της εθνικής μας συνέχειας, αξίζει να σταθούμε αλληλέγγυοι, με περισσότερη φροντίδα για τη νεολαία μας. Και αυτό, γιατί μοιραία οι νέοι μας πορεύονται αντιμετωπίζοντας καθημερινά πολλά σύγχρονα προβλήματα, όπως το ζήτημα διατήρησης της γλώσσας μας και οι δυσκολίες συμπόρευσης της παιδείας με την ελληνορθόδοξη παράδοσή μας που εκπροσωπείται επάξια από την Ορθόδοξη Εκκλησία μας. Με αφετηρία τα κίνητρα και τους παραπάνω στόχους εκκινούμε ή μάλλον επανεκκινούμε τις δράσεις μας, σε μια προσπάθεια να σταθούμε αρωγοί στις εκεί δικές σας. Ζητούμε τη στενή συνεργασία μαζί σας, ιδιαίτερα με όλες τις Παμμακεδονικές Οργανώσεις, μέσα από τη δημιουργία του συγκεκριμένου Δικτύου Επικοινωνίας με τον Ελληνισμό της Διασποράς (στο οποίο θα μετέχουν Εκκλησία, Ελληνικές Κοινότητες, Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα, Εθνικοτοπικές Οργανώσεις και άλλοι συλλογικοί φορείς), με κεντρικό σύνδεσμο αναφοράς την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.).
Το έργο της Εταιρείας μας, σας είναι γνωστό από παλιά: εθνικό, πνευματικό, πολιτιστικό, κοινωνικό. Οι δε παλαιότεροι σίγουρα ενθυμείσθε το Κέντρο Αποδήμων Μακεδόνων (Κ.Α.Μ.) που ανήκε στον χώρο μας, και του οποίου το έργο συνεχίζουμε με την πρωτοβουλία αυτή. Στον 5ο όροφο του Κτιρίου Διοικήσεως της Εταιρείας έχουμε τον

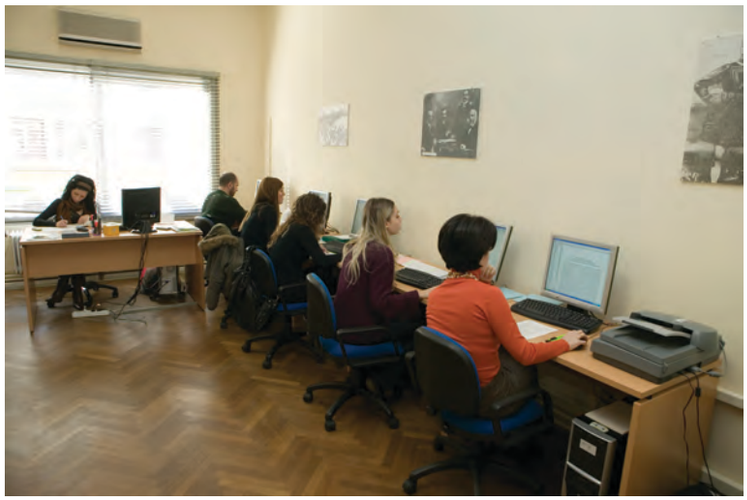
δικό σας χώρο, το «σπίτι» σας, με θέα στον Θερμαϊκό κόλπο και στον εμβληματικό Λευκό Πύργο με τη γαλανόλευκη να κυματίζει, και μια ζεστή, επιπλωμένη Αίθουσα για να φιλοξενεί τις Συναντήσεις μας, κάθε φορά που θα μας επισκέπτεσθε, εδώ στη συμπρωτεύουσα, την πρωτεύουσα του Οικουμενικού Ελληνισμού.
Από σήμερα λοιπόν, έχοντας πια στη διάθεσή μας αυτό το πολύτιμο Μέσο Επικοινωνίας που εγκαινιάζουμε, θα μπορούμε να γνωρίζουμε τις εκατέρωθεν δράσεις, ενδιαφέρουσες ανακοινώσεις, εκδόσεις και άρθρα, της Εταιρείας αλλά και δικά σας, να προγραμματίζουμε συνέδρια, συμπόσια και ημερίδες μας με φορείς του Ένδημου και του Ελληνισμού της Διασποράς, κυρίως όμως με τα Μακεδονικά μας Σωματεία στις 5 ηπείρους.
Έφθασε λοιπόν η ώρα γι᾽ αυτήν μας την επικοινωνία. Απομένει να αγαπήσουμε και να πιστέψουμε ΟΛΟΙ μας, σ᾽ αυτό που από κοινού οραματιζόμαστε. Ας το εκλάβουμε ως ένα Χρέος στη Μακεδονία μας, στην Ελλάδα και τον Ελληνισμό, στις γενιές που έρχονται.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ "ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΔΥΛΑΣ"

Η απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Μ.Σ. να προχωρήσει δια μέσου του νεοσύστατου από σήμερα 'Δικτύου Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων' (Δ.Ε.Ο.Μ.) στην έκδοση ενός ηλεκτρονικού News Letter που απευθύνεται στους Μακεδόνες της Διασποράς αποτελεί μια άκρως θετική πρωτοβουλία που θα συμβάλλει τόσο στην εντατικοποίηση της επικοινωνίας του εθνικού κέντρου με το χώρο των αποδήμων όσο και στην ενίσχυση της έρευνας στα ζητήματα αυτά. Τα τελευταία χρόνια η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών έχει ενισχύσει την ερευνητική της παρουσία με την ίδρυση του Ηλεκτρονικού Δικτύου «Ιωάννης Μανδύλας», το οποίο συστάθηκε το 2006 με την ευγενή χορηγία της κυρίας Λάνα Μανδύλα εις μνήμην του πατρός της. Το Δίκτυο άρχισε τις ερευνητικές του δραστηριότητες το 2007 συμμετέχοντας στους ερευνητικούς τομείς της ιστορίας, της αρχαιολογίας, της θεολογίας, της λογοτεχνίας και των συναφών ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Στεγάζεται στον πέμπτο όροφο του Κτιρίου Διοίκησης της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, της οποίας αποτελεί οργανικό τμήμα. Το Δίκτυο «Ιωάννης Μανδύλας» έχει στελεχωθεί με έμπειρους ερευνητές, μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες κυρίως του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οι οποίοι συμμετέχουν στα ερευνητικά προγράμματα της Ε.Μ.Σ. Πρωταρχικός στόχος του Δικτύου, το 2007, ήταν να δημιουργηθεί μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων, εμπλουτισμένη με φωτογραφικό υλικό, χάρτες, αρχειακό υλικό, βιβλία, περιοδικά, ημερολόγια αγωνιστών που σχετίζονται με την ιστορία της Μακεδονίας. Σήμερα, στο Δίκτυο Μανδύλα υπάρχουν (α) διπλωματικά έγγραφα από το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας, της Βουλγαρίας, της ΠΓΔΜ, της Αλβανίας, της Πρώην Γιουγκοσλαβίας, της Γερμανίας και των ΗΠΑ, (β) αρχειακό υλικό κοινοτήτων της Διασποράς, ιδιαίτερα σε Ρουμανία και Βουλγαρία και (γ) επετηρίδα των αγωνιστών του Μακεδονικού Αγώνα. Το υλικό αυτό είναι στη διάθεση των ερευνητών της ΕΜΣ καθώς των ερευνητών-επισκεπτών για περαιτέρω μελέτη και ανάδειξη πτυχών της Ιστορίας της Μακεδονίας. Η δραστηριότητα του Δικτύου επεκτάθηκε το 2009-2010 με την υλοποίηση δύο νέων ερευνητικών προγραμμάτων. Στο πρώτο πρόγραμμα, «Οι Περιηγητές της Μακεδονίας», τα στελέχη του Δικτύου, αξιοποιώντας σχετική χορηγία του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης, κατέγραψαν τα τοπωνύμια της ευρύτερης περιοχής της Μακεδονίας που επισκέφτηκαν κυρίως ξένοι αλλά και Έλληνες περιηγητές την περίοδο του 19ου και του 20ού αιώνα. Το κάθε λήμμα-τοπωνύμιο εμπλουτίστηκε με τις αποδελτιωμένες πληροφορίες των περιηγητικών κείμενων καθώς και με φωτογραφικό υλικό. Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με την κατασκευή σχετικής ιστοσελίδας που είναι προσβάσιμη μέσω της ιστοσελίδας της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Το δεύτερο πρόγραμμα, «Των Ελλήνων οι Κοινότητες», στοχεύει στην ανάδειξη των κυριότερων ελληνικών κοινοτήτων καθώς και των Ελλήνων ομογενών και αποδήμων που έδρασαν στη

Βαλκανική και την Κεντρική Ευρώπη την περίοδο μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης και έως τις αρχές του 20ού αιώνα. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, το 2011, εκδόθηκε από την Ε.Μ.Σ. το βιβλίο «Οι Μακεδόνες στη Διασπορά 17ος, 18ος και 19ος αιώνας». Μέσα στο 2016 θα ολοκληρωθεί το σχετικό πρόγραμμα με την κατασκευή της αντίστοιχης ιστοσελίδας.

Λαμβάνοντας υπόψη την αυξημένη κινητικότητα, που παρατηρείται τελευταία στο θέμα της ονομασίας του κράτους της FYROM και ύστερα από πρωτοβουλία πανεπιστημιακών και επιχειρηματιών της πόλης μας, 1.500 και πλέον Θεσσαλονικείς, εκπρόσωποι όλων των κοινωνικών τάξεων (δήμαρχοι, ακαδημαϊκοί, πανεπιστημιακοί, γιατροί, ανώτατοι αξιωματικοί, δικαστικοί, νομικοί, εκπαιδευτικοί, επιχειρηματίες κλπ.) αποφασίσαμε να συντάξουμε το παρακάτω κείμενο-ψήφισμα το οποίο αποστείλαμε σε 250 και πλέον αποδέκτες του εξωτερικού. Το παρόν Ψήφισμα διαχύθηκε στον ηλεκτρονικό και έντυπο ημερήσιο Τύπο.

ΨΗΦΙΣΜΑ – ΕΚΚΛΗΣΗ

Ως Έλληνες πιστεύουμε και στηρίζουμε το δικαίωμα του κράτους των Σκοπίων να εισέλθει στους διεθνείς οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ. Αλλά θέλουμε να καταστήσουμε σαφές ότι δεν πρόκειται να δεχθούμε να χρησιμοποιεί το ιστορικό όνομα της Μακεδονίας. Ως Έλληνες Μακεδόνες αισθανόμαστε την τιμή και την ευθύνη να μην επιτρέψουμε την εξαφάνιση, κάτω από πολιτικές σκοπιμότητες, της ιστορικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Υπενθυμίζουμε ότι 20 και πλέον χρόνια το πολυεθνικό κράτος της FYROM παραβιάζει συστηματικά σε βάρος της Ελλάδας την «Ενδιάμεση συμφωνία» του 1995, τις σχετικές διεθνείς συνθήκες και το «ευρωπαϊκό κεκτημένο». Δεν συμμορφώθηκε με τις αποφάσεις του Σ.Α. του ΟΗΕ (817/1993, 845/1993), αγνοεί τις αποφάσεις της ΕΕ των Βρυξελλών στις 16.12.1991, του Γκιμαράες στις 3.5.1992, της Λισσαβώνας στις 27.6.1992, του Εδιμβούργου στις 12.12.1992 και του ΝΑΤΟ στο Βουκουρέστι το 2008.

Αντίθετα, επικαλούμενο το γεγονός της τυπικής του αναγνώρισης από διάφορες χώρες με το όνομα «Μακεδονία» και κυρίως την αναγνώριση και την πολιτική του υποστήριξη από τις ΗΠΑ, εμμένει, αψηφώντας και την ιστορική αλήθεια και τις ελληνικές θέσεις, στη χρήση της ιστορικά πλαστής «μακεδονικής» εθνωνυμίας του. Επιπλέον επιμένει στον αυτόκλητο (και αποκλειστικό) αυτοπροσδιορισμό των κατοίκων της επικράτειάς του ως «Μακεδόνων» και της σλαβικής τους γλώσσας ως «μακεδονικής». Και, τέλος, οι ηγέτες της FYROM, ξεκινώντας από την αρχική αυτή απάτη, προχωρούν, επικαλούμενοι τον «μακεδονισμό» τους, στην προβολή «αλυτρωτικών» βλέψεων σε βάρος της ελληνικής Μακεδονίας, της όμορης δηλαδή με την επικράτειά τους και μεγαλύτερης περιφέρειας του ελληνικού κράτους. Ουσιαστικά, δεν πρόκειται μόνο για απόπειρα εθνογένεσης (που αφορά ένα ιδιόμορφο και όψιμα δημιουργημένο κράτος), αλλά για την καλλιέργεια κλίματος έντασης που στρέφεται εναντίον μιας γειτονικής και φιλικής χώρας, της Ελλάδας, στην επικράτεια της οποίας ανήκει και η ιστορική Μακεδονία. Το κλίμα αυτό του ανιστόρητου και απαρχαιωμένου «αλυτρωτισμού» υποδαυλίζεται με ποικίλες ενέργειες, που ξεκινούν από την πλαστογράφηση της διδασκόμενης ιστορίας στην εκπαίδευση και καταλήγουν σε αλλόκοτο στήσιμο ανδριάντων ιστορικών προσώπων της αρχαίας μακεδονικής ιστορίας, ανάλογες μετονομασίες οδών και αεροδρομίων κλπ. Ανάλογες ενέργειες γίνονται από την FYROM και προς την Βουλγαρία.

Ως Έλληνες Μακεδόνες δεν μπορούμε να ανεχόμαστε αδιαμαρτύρητα τον σφετερισμό της δικής μας ιστορικής και εθνικής ταυτότητας εν ονόματι κάποιας αδιευκρίνιστης (για τις μελλοντικές της συνέπειες) πολιτικής σκοπιμότητας. Οι λαοί, που αναζητούν κάποια εθνική ονομασία για να αυτοπροσδιοριστούν, δεν έχουν το δικαίωμα να το κάνουν σε βάρος άλλων –και μάλιστα γειτονικών– λαών.

Εξάλλου, και οι ίδιοι οι γείτονές μας έχουν κατά καιρούς ομολογήσει τα αδιέξοδα στα οποία τους οδηγεί η τακτική τους αυτή. Θυμίζουμε:

— τη δήλωση του πρώτου Προέδρου της FYROM Κίρο Γκλιγκόρωφ του 1992, ότι οι κάτοικοί της είναι Σλάβοι, ότι ήρθαν χίλια και πλέον έτη μετά το βασίλειο του Φιλίππου και του Μ. Αλεξάνδρου και ότι δεν έχουν καμία σχέση με το ελληνικό κράτος των αρχαίων Μακεδόνων·

— το δημοσίευμα του διακεκριμένου Αμερικανού καθηγητή Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο του Berkeley, Calif., Stephen G. Miller στο επίσημο δελτίο του Αρχαιολογικού Ινστιτούτου των ΗΠΑ Archaeology Magazine·

— την επιστολή 374 καθηγητών Πανεπιστημίων από όλον τον κόσμο προς τον Πρόεδρο των ΗΠΑ Barack Obama, με την οποία καταγγέλλουν τον σφετερισμό εκ μέρους των Σκοπίων του ονόματος της Μακεδονίας, καταγγέλλοντας και την ανάλογη παραποίηση της ιστορίας·

— το γεγονός ότι ως και τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η γιουγκοσλαβική περιοχή της σημερινής FYROM δεν ονομαζόταν «Μακεδονία» ούτε οι κάτοικοί της «Μακεδόνες»·

Τέλος, υπενθυμίζουμε ότι σε ανάλογες προγενέστερες περιπτώσεις (π.χ. της Αυστρίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Τσεχίας, της Σερβίας κλπ.), κατά τις οποίες είχε γίνει απόπειρα καταχρηστικής χρησιμοποίησης «εθνικής» ονομασίας μιας χώρας, επιβλήθηκε η δέουσα αλλαγή.

Ύστερα από τα παραπάνω: Καλούμε τους αποδέκτες της έκκλησής μας να πράξουν το καθήκον, που τους επιβάλλει η θέση τους, ώστε να:

— καταστήσουν ανέφικτη την είσοδο της FYROM σε διεθνείς οργανισμούς με την πλαστή εθνωνυμία «Μακεδονία»·

— να αποτρέψουν την προβολή διεκδικήσεων του κράτους αυτού σε βάρος των ομόρων κρατών (Ελλάδος και Βουλγαρίας) στο πλαίσιο που επιβάλλουν οι διεθνείς κανόνες στις σχέσεις καλής γειτονίας·

— να αποθαρρύνουν την επιστράτευση της εκπαίδευσης στην καλλιέργεια αλυτρωτικής προπαγάνδας·

— να ενθαρρύνουν τη συμμόρφωση της πολιτικής ηγεσίας της FYROM με τις παραπάνω αποφάσεις του ΟΗΕ, της ΕΕ και του ΝΑΤΟ·

— να υποδείξουν την ανάγκη για την επιλογή της τελικής εθνικής ονομασίας της FYROM, που να είναι συμβατή με τη δική της ιστορία και τον πολιτισμό των δικών της υπηκόων·

— να ενημερώσουν και τις κυβερνήσεις των χωρών που έσπευσαν να αναγνωρίσουν τη FYROM με το όνομα «Μακεδονία» για τις μελλοντικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει η τακτική τους αυτή στη σταθερότητα των Βαλκανίων.

Θα θέλαμε, στρεφόμενοι προς τους συμμάχους και εταίρους της Ελλάδας και τους διεθνείς οργανισμούς, να καταστήσουμε σαφές ότι, εάν προωθηθεί λύση στο πρόβλημα του ονόματος, που θα ταπεινώνει τους πολίτες της χώρας μας (και μάλιστα σε μια περίοδο δοκιμασίας των οικονομικών και κοινωνικών μας αντοχών), θα κλονιστεί όχι μόνο η εμπιστοσύνη των Ελλήνων προς τους θεσμούς αυτούς, αλλά και θα προκληθούν ανατροπές στην σταθερότητα και την ασφάλεια στον ευρύτερο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Με τη βεβαιότητα ότι οι σκέψεις μας αυτές θα τύχουν της δέουσας προσοχής σας και ότι θα έχουμε την συμπαράστασή σας.

Σας ευχαριστούμε.

Με τιμή

Οι συντονιστές:

Μήτκας Περικλής,	**Πρύτανης Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης**
Ζαπράνης Αχιλλέας,	**Πρύτανης Πανεπιστημίου Μακεδονίας**
Βαλεργάκης Νικόλαος,	**Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης**
Βλαχογιάννης Εμμανουήλ,	**Α΄ Αντ/δρος Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσ/νίκης**
Καραθανάσης Αθανάσιος,	**Πρόεδρος Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών**

Θεσσαλονίκη, Φεβρουάριος 2016

Πανηγυρικη Εκδηλωση για την Εθνικη Επετειο της 25ης Μαρτιου
"Η ιστορικη εξελιξη του Ελληνικου Δικαιου απο την Επανασταση του 1821 μεχρι την Παλιγγενεσια των Νεων Χωρων"

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών πανηγύρισε την 195η Επέτειο της Εθνεγερσίας τη **Δευτέρα 21 Μαρτίου 2016**. Τον πανηγυρικό λόγο εκφώνησε ο ομότιμος καθηγητής του ΑΠΘ και μέλος του Δ.Σ. της Ε.Μ.Σ. κ. **Γεώργιος Νάκος** με θέμα: ***Η ιστορική εξέλιξη του Ελληνικού Δικαίου από την Επανάσταση του 1821 μέχρι την Παλιγγενεσία των Νέων Χωρών***.

ΕΠΕΤΕΙΑΚΟ ΕΤΟΣ 2016 ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ

Παιδεία, Πολιτισμός και Πολιτική κατά τον Αριστοτέλη

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
Ε.Μ.Σ. - Ι.Λ.Ε.Χ.
18-19 Νοεμβρίου 2016

Η Εταιρεια Μακεδονικων Σπουδων (Ε.Μ.Σ.) σε συνεργασία με την Ιστορικη και Λαογραφικη Εταιρεια Χαλκιδικης (Ι.Λ.Ε.Χ.) πραγματοποιεί Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Αριστοτέλη **στις 18 και 19 Νοεμβρίου 2016** με θέμα: "Παιδεία, Πολιτισμός και Πολιτική κατά τον Αριστοτέλη". Το Συνέδριο είναι αφιερωμένο στη μνήμη του μεγάλου διανοητή Κωνσταντίνου Δεσποτόπουλου. Η προετοιμασία του Συνεδρίου έχει προχωρήσει σε ικανοποιητικό βαθμό με την πρόθυμη συμμετοχή κορυφαίων Αριστοτελιστών. Η διοργάνωσή του τελεί υπό την αιγίδα της UNESCO, εκλήθη δε να κηρύξει την έναρξή του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Πρ. Παυλόπουλος. Οι Εργασίες του θα γίνουν στην ιστορική Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών στη Θεσσαλονίκη. Την επομένη του Συνεδρίου (Κυριακή 20 Νοεμβρίου 2016) ο αρχαιολόγος κ. Κων. Σισμανίδης θα ομιλήσει αναλυτικά στον ίδιο χώρο και θα παρουσιάσει διαφάνειες από τον τάφο του Αριστοτέλη στα αρχαία Στάγειρα.

Η Πρόσκληση και το Πρόγραμμα του Συνεδρίου

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΤΗΝ Ε.Μ.Σ.
2016 – 2017
«ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΗΤΟΙ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Α.Π.Θ., το Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών Πανεπιστημίου Μακεδονίας και η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας συνδιοργανώνουν Ανοικτό Πανεπιστήμιο, για δεύτερο συνεχή χρόνο. Τα μαθήματα του εν λόγω Προγράμματος έχουν επιμορφωτικό χαρακτήρα και απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Θεσσαλονίκης και της Κεντρικής Μακεδονίας και σε όποιον άλλον επιθυμεί. Η φετινή θεματολογία είναι αφιερωμένη στην Ιστορία της Μακεδονίας, ήτοι Ιστορία, Αρχαιολογία και Πολιτισμός εν γένει. Τα μαθήματα θα πραγματοποιούνται στην αίθουσα διαλέξεων της Εταιρείας κάθε Τρίτη από 6ης - 8ης εσπερινής ώρας, με δύο εισηγητές που θα ομιλούν 40΄ ο καθένας. Χρονική διάρκεια του Προγράμματος: **8 Νοεμβρίου 2016 έως 30 Μαΐου 2017.** Σε όσους παρακολουθήσουν τα μαθήματα θα χορηγηθεί σχετική βεβαίωση παρακολούθησης. Υπεύθυνοι έχουν οριστεί από την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών ο κ. Γεώργιος Τσότσος, Δρ. Σχολικός Σύμβουλος και μέλος του Δ.Σ. και από την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας ο κ. Κωνσταντίνος Κεραμιδάς, Προϊστάμενος Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Οι εισηγητές και τα θέματα των εισηγήσεών τους παρατίθενται στη συνέχεια:

Αθανάσιος Καραθανάσης, Ομ. Καθηγητής Ιστορίας ΑΠΘ, *Περίγραμμα της Ιστορίας της Μακεδονίας.* Παντελής Νίγδελης, Καθηγητής και Πρόεδρος Τμ. Ιστορίας - Αρχαιολογίας ΑΠΘ, *Η ρωμαϊκή Μακεδονία.* Γεώργιος Τσότσος, Δρ Τοπογράφος Μηχ., Μεταδιδακτορικός Ερευν. ΠΑΜΑΚ, Σχολικός Σύμβουλος, *Η γεωγραφία της Αρχαίας Μακεδονίας κατά τον Στράβωνα και τον Πτολεμαίο.* Αιμίλιος Μαυρουδής, Καθηγητής ΑΠΘ, *Μακεδόνες γιατροί κατά την αρχαιότητα.* Σεμέλη Πινγιάτογλου, Καθηγήτρια ΑΠΘ, *Δίον: Η ιερή πόλη των Μακεδόνων.* Ιωάννης Τουλουμάκος, Ομ. Καθηγητής ΑΠΘ, *Η ιστορική πραγματικότητα και το πρόβλημα της ονομασίας του κράτους των Σκοπίων.* Ιωάννης Ακαμάτης, Ομ. Καθηγητής ΑΠΘ, *Πέλλα: Η πρωτεύουσα του Φιλίππου και του Αλεξάνδρου. Πρωτεύουσα μιας κοσμοκρατορίας.* Κωνσταντίνος Σισμανίδης, Δρ Κλασσικής Αρχαιολογίας, Ανασκαφέας Αρχαίων Σταγείρων, *Ο τάφος του Αριστοτέλη στα αρχαία Στάγειρα. Η ανασκαφική αποκάλυψη.* Ευτέρπη Μαρκή, Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων, *Θεσσαλονίκη: Χριστιανικά νεκροταφεία και βυζαντινά κοιμητήρια.* Αριστοτέλης Μέντζος, Καθηγητής ΑΠΘ, *Θεσσαλονίκη: από την ίδρυσή της ως τον 5ο μ.Χ. αιώνα (δομή της πόλης).* Μελίνα Παϊσίδου, Επ. Καθηγήτρια ΑΠΘ, *Τα βυζαντινά κάστρα της Δυτικής Μακεδονίας: Χώρος και οργάνωση.* Κωνσταντίνος Χρήστου, Καθηγητής ΑΠΘ, *Τα βιβλία των θαυμάτων του Αγίου Δημητρίου ως ιστορικές πηγές για την εποχή τους.* Αγγελική Δεληκάρη, Επ. Καθηγήτρια ΑΠΘ, *Η Θεσσαλονίκη και ο κόσμος των Σλάβων.* Χρήστος Αραμπατζής, Αν. Καθηγητής ΑΠΘ, *Θέματα από την θρησκευτική και κοινωνική ζωή της Θεσσαλονίκης από τον 10ο ως τον 14ο αι.* Αγγελική Στρατή, Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων, τ. Προϊσταμένη Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Καστοριάς, *Βυζαντινή Καστοριά: οι ναοί, η ζωγραφική και οι φορητές εικόνες.* Γεώργιος Λεβενιώτης, Επ. Καθηγητής ΑΠΘ, *Η διοικητική οργάνωση της Μακεδονίας κατά την πρώιμη και τη μέση βυζαντινή περίοδο και η Θεσσαλονίκη.* Αναστασία Βακαλούδη, Δρ Ιστορίας, Δρ Διδακτικής - Παιδαγωγικής, Σχολική Σύμβουλος, *Η άλωση της Θεσσαλονίκης από τους Σαρακηνούς (904).* Σουλτάνα Λάμπρου, Επ Καθηγήτρια ΑΠΘ, *Ο Δεσπότης της Θεσσαλονίκης Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος.* Ιωάννης Κανονίδης, Προϊστάμενος Εφορείας Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους, *Βυζαντινή εφυαλωμένη κεραμική από το Άγιο όρος.* Γλυκερία Χατζούλη, Επ. Καθηγήτρια Α.Π.Θ., *Εκκλησιαστικά κεντήματα του Αγίου Όρους 14ος-20ός αι.* Ευανθία Τέγου-Στεργιάδου, Δρ Βυζαντινής Ιστορίας, Δρ Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Λογοτέχνις, Μέλος Δ.Σ. ΕΜΣ, *Πελαγονία - Μοναστήρι και ο βλαχόφωνος Ελληνισμός.* Γεώργιος Νάκος, Ομ. Καθηγητής Α.Π.Θ. Μέλος Δ.Σ. ΕΜΣ, *Χριστιανικές Κοινότητες της Θεσσαλονίκης κατά την Τουρκοκρατία.* Φωκίων Κοτζαγεώργης, Επ Καθηγητής ΑΠΘ, *Η πρώιμη Οθωμανική Μακεδο-*

νία. Σιδηρούλα Ζιώγου - Καραστεργίου, Ομ. καθηγήτρια Α.Π.Θ., *Εκπαιδευτική κίνηση και φιλεκπαιδευτικές δραστηριότητες στη Μακεδονία κατά τους τελευταίους αιώνες της Οθωμανικής κυριαρχίας.* Νικόλαος Μερτζιμέκης, Δρ Αρχαιολόγος Εφορείας Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους, *Αγιορειτικά μετόχια στη Χαλκιδική: εισαγωγικά για μια τυπολογική και τοπογραφική προσέγγιση των οικοδομικών συγκροτημάτων του 19ου αι.* Ιωάννης Μπάκας, Επ. Καθηγητής ΑΠΘ, *Εκκλησία και φυλετισμός στη Μακεδονία το β΄ μισό του 19ου αι.* Ιωάννης Ζούκας, Αντιστράτηγος ε.α., Επίτιμος Διοικητής Γ΄ Σώματος Στρατού, *Ο Μακεδονικός Αγώνας: Μια γεωπολιτική και γεωστρατιωτική προσέγγιση.* Θεόδωρος Δαρδαβέσης, Καθηγητής Α.Π.Θ., *Γιατροί Μακεδονομάχοι Πρόεδροι της Φιλοπτώχου Αδελφότητας Ανδρών Θεσσαλονίκης.* Βασίλης Κολώνας, Καθηγητής Παν/μίου Θεσσαλίας, *Αρχιτεκτονική έκφραση του ελληνισμού στη Μακεδονία στις αρχές του 20ού αι.* Χάρης Τσιρκινίδης, Υποστράτηγος ε.α., Ιστορικός Συγγραφέας, *Ενδεικτικές γαλλικές διπλωματικές αναφορές για το Μακεδονικό (1870-1994 0.* Νικόλαος Μέρτζος, Πρ. Πρόεδρος ΕΜΣ, *Οι Μακεδόνες στον ιερό αγώνα του 1821.* Δημήτριος Παπάζης, Αν. Καθηγητής Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσ/νίκης, *Περίγραμμα της Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Μακεδονία.* Βασίλης Γούναρης, Καθηγητής ΑΠΘ, *Η Μακεδονία των Ελλήνων: Από τον Διαφωτισμό έως τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.* Βλάσης Βλασίδης, Επ. Καθηγητής ΠΑΜΑΚ, *Το Μακεδονικό Ζήτημα από την ένταξη της Μακεδονίας στο ελληνικό κράτος μέχρι σήμερα.* Νικόλαος Ζάϊκος, Αν. Καθηγητής ΠΑΜΑΚ, *Το ζήτημα του ονόματος της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας από την άποψη του διεθνούς δικαίου.* Βασίλειος Ν. Πάππας, Δρ Ιστορίας, Γεν. Γραμματέας ΕΜΣ, Πρόεδρος ΙΛΕΧ, *Η Χαλκιδική και το Άγιο Όρος στους εθνικούς αγώνες.* Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Αν. Καθηγητής ΑΠΘ, *Η Μακεδονία στο πλαίσιο της ελληνικής εθνικής ιδεολογίας.* Κωνσταντίνος Πλαστήρας, Δρ. Φιλολογίας, Μέλος Δ.Σ. ΕΜΣ, *Μια περιδιάβαση στη λογοτεχνία των Ελλήνων της Θεσσαλονίκης (1850-1912).* Δημήτριος Τσιανικλίδης, Δρ Θεολογίας, Νομικός *Ο ένοπλος Μακεδονικός Αγώνας στις Ιερές Μητροπόλεις Δράμας και Ζιχνών.* Στράτος Δορδανάς, Επ. Καθηγητής ΠΑΜΑΚ, *Η συνεργασία με τον κατακτητή στην Κατοχή: Μία κριτική αποτίμηση.* Γεώργιος Χρηστίδης, Επ. Καθηγητής ΠΑΜΑΚ, *Εθνικές εκλογικές αναμετρήσεις στο Δήμο Αμυνταίου, 1974 - Ιαν. 2015. Μια σύντομη ανάλυση.* Παρασκευάς Σαββαΐδης, Καθηγητής ΑΠΘ, *Χάρτες της Μακεδονίας διά χειρός Αγγλο-Γάλλων.* Δημήτριος Κυρκιλής, Καθηγητής ΠΑΜΑΚ, *Διασυνοριακές σχέσεις της Ελλάδας με τις γειτονικές χώρες.* Ελένη Γαβρά, Αν. Καθηγήτρια ΠΑΜΑΚ, *Προσφυγικές οικήσεις στην Ελλάδα των νεοτέρων χρόνων. Μετασχηματισμοί του αστικού χώρου στη Μακεδονία.* Παρασκευή Περάκη, Πρ. Καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου Πανεπιστημίου Μακεδονίας, *Οι σύγχρονες διπλωματικές εξελίξεις στο Μακεδονικό.* Ανδρέας Γκουτζιουκώστας, Επ. Καθηγητής ΑΠΘ, *Η Θεσσαλονίκη ως διοικητικό κέντρο 4ος-9ος αι.* Βασίλειος Κατσαρός, Ομ. Καθηγητής ΑΠΘ, *Σχέσεις Θεσσαλονίκης - Κωνσταντινούπολης στο μεταίχμιο του 13ου-14ου αι.*

Πανηγυρικη Εκδηλωση στην Ε.Μ.Σ.
για την Εθνικη Επετειο της 28ης Οκτωβριου
"Το Εποσ του '40 υπο το Πρισμα της Θεωριασ των Διεθνων Σχεσεων"

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τίμησε την Εθνική Επέτειο της 28ης Οκτωβρίου με πανηγυρική εκδήλωση τη **Δευτέρα, 24 Οκτωβρίου 2016** και ώρα 7.30 μ.μ. στην Αίθουσα Διαλέξεών της.

Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο κ. **Ηλίας Κουσκουβέλης**, Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, με θέμα: **«Το έπος του '40 υπό το πρίσμα της θεωρίας των Διεθνών Σχέσεων».**

Η Πρόσκληση της εκδήλωσης

Η Ε.Μ.Σ. τιμα την Επετειο του Μακεδονικου Αγωνα
"Μακεδονικος Αγωνας – Βαλκανικοι Πολεμοι»"

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και η Υφυπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Μακεδονίας-Θράκης) κα Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά οργάνωσαν από κοινού τιμητική εκδήλωση για την επέτειο του Μακεδονικού Αγώνα, το **Σάββατο 15 Οκτωβρίου 2016** με ομιλητή τον κ. **Θωμά Π. Πέννα**, Προέδρο της Ιστορικής & Λαογραφικής Εταιρείας Σερρών-Μελενίκου, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: **«Μακεδονικός Αγώνας – Βαλκανικοί Πόλεμοι».**

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ Δ.Ε.Ο.Μ.

Με την ευκαιρία των θερινών διακοπών των Ομογενών μας η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών δέχθηκε κατά τον μήνα Ιούλιο τ.έ επισκέψεις στους χώρους της και συγκεκριμένα στον διαμορφωθέντα 5ο όροφο του κτιρίου διοίκησής της, όπου λειτουργεί από φέτος το Δίκτυο Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων (ΔΕΟΜ). Μεταξύ των επισκεπτών συγκαταλέγονται διοικήσεις και απλά μέλη των εθνικοτοπικών Οργανώσεών μας στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, τον Καναδά και την Αυστραλία. Σημειώνουμε τη νεοεκλεγείσα Διοίκηση της Παμμακεδονικής Ένωσης Η.Π.Α. με τον νέο Πρόεδρό της κ. Στυλ. Κυριμλή καθώς και αξιωματούχους της, όπως ο τ.Ύπατος Πρόεδρός της κ. Γ. Παπαδόπουλος, οι κκ. Τασσιόπουλος, Γιαννακόπουλος κ.ά. Δύο φορές επισκέφθηκε τα γραφεία του ΔΕΟΜ ο Πρόεδρος της Παμμακεδονικής Καναδά κ. Δ. Κάρας, ενώ η Ομοσπονδία Χαλκιδικέων Μελβούρνης Αυστραλίας «Αριστοτέλης ο Σταγειρίτης», υπό τον τ. Πρόεδρό της κ. Παντ. Αμαξόπουλο και τη Γ. Γραμματέα κα Περσεφόνη Γκιουλέτσα-Μαστρογιάννη, προσέφεραν στη Βιβλιοθήκη της ΕΜΣ τη νέα έκδοσή τους (στην αγγλική), αναφερόμενη στους Χαλκιδικιώτες της Αυστραλίας. Στη συνάντηση των Ομογενών Μακεδόνων της Αυστραλίας παραβρισκόταν και ο συγγραφέας της έκδοσης, καθηγητής κ. Αναστ. Τάμης, Πρόεδρος του Αυστραλιανού Ινστιτούτου Μακεδονικών Σπουδών.

Ο Γεν. Γραμματέας της Εταιρείας και υπεύθυνος του ΔΕΟΜ κ. Βασ. Πάππας, ανέλυσε τη σημασία ύπαρξης και αποστολής του εν λόγω Τμήματος ενώ ανάμεσα στα θέματα που συζητήθηκαν ήταν και το Παγκόσμιο Παμμακεδονικό Συνέδριο που θα πραγματοποιηθεί το 2017 στην Ελλάδα και προτάθηκε να έχει αφετηρία έναρξης την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και συνδιοργανωτές όλες τις Παμμακεδονικές της υφηλίου. Τέλος, ο υπεύθυνος του Ερευνητικού Κέντρου «Ιωάννης Μανδύλας» καθηγητής κ. Ιάκ. Μιχαηλίδης αναφέρθηκε στη διαφύλαξη στον ίδιο χώρο των Αρχείων του Κ.Α.Μ. (του παλαιού Κέντρου Αποδήμων Μακεδόνων).

Οι Μακεδόνες στη Διασπορά

του Αναστ. Τάμη, Καθηγητή Σχ. Τεχνών & Επιστημών, University of Notre Dame, Australia - Προέδρου Αυστραλιανού Ινστιτούτου Μακεδονικών Σπουδών

Η ίδρυση και λειτουργία Δικτύου Επικοινωνίας από την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών (ΕΜΣ) με τους εκπατρισμένους Μακεδόνες της ελληνικής γης αποτελεί πράξη ήθους αλλά και αναγκαιότητα νευραλγικής σημασίας για τη συνεκτικότητα του Ελληνσιμού. Αποτελεί τεκμήριο ήθους, διότι τερματίζεται μια ακοινωνησία, ένα σχίσμα δηλαδή, περίπου είκοσι χρόνων μεταξύ των θεσμών της Πατρίδας και των 1.200.000 περίπου Μακεδόνων που διαβιούν σε όλες της γειτονιές του πλανήτη μας. Ακοινωνησία σημαίνει σχίσμα, αφού δεν υπάρχει επικοινωνία μεταξύ του εθνικού κέντρου και των εκπατρισμένων Μακεδόνων και των παιδιών του, καθώς και με τα συλλογικά τους όργανα. Η ΕΜΣ έρχεται με τη γενναία απόφασή της να επανενώσει, να επανασυνθέσει και να επαναδομήσει το τεράστιο αυτό κενό, που προκάλεσε, όχι η λεγόμενη οικονομική κρίση, αλλά η κρίση συνείδησης και ταυτότητας που μαστίζει τους «λειτουργούς» των κέντρων αποφάσεων, στη μεταπολεμική Ελλάδα. Είναι όμως και αναγκαιότητα, και δείχνει την πολιτική οξυδέρκεια των διοικούντων της ΕΜΣ, διότι δίδεται ύστερα από την ατυχή και ανοικτίρμονα διέλευση ευκαιριών και δρώμενων μιας ολόκληρης γενιάς, η ευκαιρία του επικοινωνιακού συγχρωτισμού, λειτουργικής διαδραστικότητας, και σύζευξης των δυνάμεων του Μακεδονικού Ελληνισμού της οικουμένης με τον γενέθλιο τόπο.

Η αβελτερία των πολιτικών μας να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων και να διεκδικήσουν αποφασιστικά μέρισμα στη συνείδηση του συγκροτημένου πολίτη, η αδυναμία τους να ξεχωρίσουν τον εθνικισμό από τη φιλοπατρία, ή άρνησή τους να δεχθούν ευαισθητοποιημένους πολίτες σε μια συμμετοχική συμπολιτεία, αντί για πελατειακούς και ευκαίρως ακαίρως διαπλεκόμενους ιδιώτες, οδήγησε στην κατάργηση του Υπουργείου Μακεδονίας, σε μια εποχή που ο εθνικισμός των γειτόνων παραμένει πάντα δρασύτατα έκδηλος. Η αδυναμία του πνευματικού κόσμου να αντιληφθεί το χρέος απέναντι στην ιστορία, στους νεκρούς και στους αγέννητους, οδήγησε σε μια νοσηρή αποχή και σε ένα ευτελισμό θεσμών και αξιών. Σε κανένα Πανεπιστήμιο της Ελλάδας δεν υπάρχει ούτε ένα Τμήμα, ούτε ένα ολοκληρωμένο, θεσμοθετημένο Πρόγραμμα Μελέτης και Σπουδής του Απόδημου Ελληνισμού. Η προκλητική και εν πολλοίς εξωστρεφής στα παραθύρια της τηλεόρασης δειλία του πολιτικού κόσμου να αναλάβει τις ευθύνες του απέναντι στη μάχη που δίνουν τα 4.000.000 εκπατρισμένων Ελλήνων -από τους οποίους το 30% είναι Μακεδόνες, περιορίζεται να συζητά το δήθεν δικαίωμα ψήφου, που ευαγγελίζεται το Σύνταγμα της κοινής μας Πατρίδας. Πρόκειται για ένα αφελές ευχολόγιο, μια αναξιοπρεπή πολιτική πράξη χωρίς αντίκρυσμα, διότι δεν είναι αυτό το ζητούμενο. Άλλωστε, ούτε έχει σχέση με τον εκπατρισμένο Ελληνισμό, αφού τουλάχιστον τα δύο και πλέον εκατομμύρια των εκπατρισμένων, δεν έχουν ζήσει εντός των τειχών για να έχουν δικαίωμα αλλά και προνόμιο να ψηφίσουν για κάτι που δεν γνωρίζουν καλώς και δεν έχει άμεση σχέση με τη ζωή τους στις χώρες υποδοχής όπου ζουν. Επομένως, αντί να ομιλούν για «δικαίωμα ψήφου», είναι καιρός οι πολιτικοί μας να νομοθετήσουν και να ψηφίσουν την ίδρυση και λειτουργία ενός Υπουργείου Απόδημου Ελληνισμού. Ιστορικά οι Κινέζοι και οι Έλληνες είναι οι αρχαιότεροι διασπορικοί λαοί. Ιστορικά το 40% των Ελλήνων έζησε εδώ και 3.000 χρόνια εκτός των λεγόμενων εθνικών ορίων. Οι Ισραηλινοί έχουν τουλάχιστον δύο Υπουργεία που σχετίζονατι άμεσα με τους αποδήμους τους, η Ελλάδα ουδέν!!

Ιδού λοιπόν, γιατί αποκτά ιδιαίτερη σημασία η ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου Δικτύου Επικοινωνίας της ΕΜΣ με τους Μακεδόνες ανά τον κόσμο. Πρόκειται για μια έντιμη και όλως σκόπιμη απόφαση, για μια κίνηση που επαναπροσδιορίζει τον ρόλο της ΕΜΣ απέναντι στα διασκορπισμένα παιδιά της. Παράλληλα δίνει την ευκαιρία στα συλλογικά όργανα των Μακεδόνων να αναπτύξουν σχέσεις λειτουργικές μεταξύ τους, να έχουν κοινό βήμα στο Κέντρο που κατάρτισε η ΕΜΣ, να έχουν στέγη και συστηματική φροντίδα, να συγχρωτίζονται οι Μακεδόνες, να συζητούν τα προβλήματά τους, να συνδιαλέγονται. Η λειτουργία του Κέντρου επαναφέρει τους εκπατρισμένους μέσα στην αγκαλιά της Πατρίδας, να συγκαλούν τα συνέδριά τους, να ορίζουν τα συναπαντήματά τους, να ονειρεύονται. Κι ας

μη το ξεχνούν οι αρμόδιοι της Αθήνας, ότι η δημοκρατία νομοκανονικά και συνταγματικά δεν είναι αρκετή, χρειάζεται και δικαιοκρατία και αξιοκρατία.

Δεν είναι δυνατόν τα εκατομμύρια των Ελλήνων που ζουν στη Διασπορά και τα οργανωμένα μέλη της Διασποράς αυτής να ευτελίζονται και να περιθωριοποιούνται με αβελτερίες, προχειρότητες, καταργήσεις και αχαριστία. Δεν είναι δυνατόν οι εκπατρισμένοι, που πρώτοι κίνησαν την Επανάσταση του 1821, αυτοί που αρμάτωσαν τον στόλο του Γένους απέναντι στον Τούρκο, οι εκπατρισμένοι που έντυσαν την Αθήνα με κοσμήματα αρχιτεκτονικής, οι απόδημοι ευεργέτες που αφιέρωσαν τον βιο τους στην πατρίδα και τα εκατομμύρια των Ελλήνων που με τις επισκέψεις τους και τη στοργή τους στηρίζουν τις αγροτικές κοινότητες της Ελλάδας, προκλητικά να αγνοούνται και να διακωμωδούνται με «γιαλαντζί» προνόμια όπως το «δικαίωμα ψήφου». Η ΕΜΣ έδειξε τον σωστό δρόμο. Τα οργανωμένα μακεδονικά σωματεία και οι Μακεδόνες χαιρετίζουν την απόφαση της ΕΜΣ. Τώρα να επαναλειτουργήσει και το τραυματισμένο Υπουργείο Μακεδονίας, τώρα να συσταθεί ένα Κέντρο ή ένα Τμήμα Σπουδής και Μελέτης της Ελληνικής Διασποράς σε πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, τώρα να ιδρυθεί κι ένα Υπουργείο Απόδημου Ελληνισμού στη Θεσσαλονίκη, με ειδικές διευθύνσεις σε θέματα παιδείας των παιδιών των αποδήμων, σε θέματα επενδύσεων και εμπορίου, σε θέματα πολιτισμού και σε θέματα δια-εθνοτικών σχέσεων, αξιοποιώντας την Ομογένεια καθώς και τον Φιλελληνισμό, τους δύο αυτούς κοιμώμενους γίγαντες του Ελληνισμού, που ακόμη περιμένουν το στοργικό χάδι μιας φτωχής αλλά έντιμης Ελλάδας...

ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
COMMUNICATION NETWORK OF MACEDONIANS ABROAD
Δ.Ε.Ο.Μ. - CONMA
ΤΕΥΧΟΣ 2 – ΙΟΥΝΙΟΣ 2017
ISSUE 2 – JUNE 2017
www. ems.gr e-mail: ems@ems.gr

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Ιστορικά δεδομένα και σύγχρονες προκλήσεις

ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με ικανοποίηση ανήγγειλε στο προηγούμενο τεύχος τη λειτουργία του νεοσύστατου Δικτύου Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων (Δ.Ε.Ο.Μ.) ως Τμήματός της (συνέχεια του άλλοτε Κέντρου Αποδήμων Μακεδόνων Κ.Α.Μ.), σε μια εθνική προσπάθεια σύσφιγξης των σχέσεών της με τις Παμμακεδονικές Οργανώσεις της Υφηλίου. Στο πλαίσιο του ευγενικού αυτού στόχου της διοργανώνει στη Θεσσαλονίκη, στο ιδιόκτητο κτίριό της (Εθν. Αμύνης 4), Παγκόσμιο Επιστημονικό Συμπόσιο την 23η Ιουλίου 2017 με θέμα "Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ, Ιστορικά δεδομένα και σύγχρονες προκλήσεις".

Ευχής έργον και ευτυχής συγκυρία τυγχάνει το γεγονός ότι η πραγματοποίηση του 12ου Παγκοσμίου Συνεδρίου Παμμακεδονικών Ενώσεων και του 71ου Παμμακεδονικού Συνεδρίου Αμερικής θα συντελεσθεί φέτος στη Μακεδονία μας. Μια μεγάλη ευκαιρία για όλους μας, οι Εργασίες του Παγκοσμίου Επιστημονικού Συμποσίου μας να τελούνται στον ίδιο τόπο και χρόνο με την έναρξη των δύο παραπάνω Συνεδρίων των Ομογενών μας, τα οποία θα συνεχισθούν στους τόπους διεξαγωγής τους.

Οι Εργασίες θα αρχίσουν, σύμφωνα με το Πρόγραμμα, στις 11.00 το πρωί στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ., αφού προηγηθεί εκκλησιασμός στον Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου και κατάθεση στεφάνων στο άγαλμα του Μεγ. Αλεξάνδρου (Νέα Παραλία). Διακεκριμένοι ομιλητές στη συνέχεια θα μας μεταφέρουν τις γνώσεις τους σε επίκαιρα θέματα ιστορικού και εθνικού χαρακτήρα με συντομία και σαφήνεια. Στον ισόγειο χώρο του κτιρίου (bistro La Place Mignonne) θα ακολουθήσει δεξίωση των Συνέδρων παράλληλα με παραδοσιακούς χορούς. Μετά το πέρας των εκδηλώσεων οι Σύνεδροι θα μεταφερθούν στον προορισμό πραγματοποίησης των Συνεδρίων τους, σύμφωνα με το πρόγραμμά τους.

Ανοίγουμε μια μεγάλη αγκαλιά και θα σας περιμένουμε με πολλή αγάπη. Για περισσότερες διευκρινίσεις θα σας ενημερώνουμε μέσω των Παμμακεδονικών Ενώσεων και των δύο Ιδρυμάτων ("Αυστραλιανό Ινστιτούτο Μακεδονικών Σπουδών" και "Ίδρυμα Μνημείου Μεγάλου Αλεξάνδρου").

Υποσχόμαστε τέλος, η ενημέρωσή σας, μέσω του παρόντος NEWSLETTER, να γίνεται συχνότερα περιλαμβάνοντας πάντα ενδιαφέροντα θέματα για τους Ομογενείς Μακεδόνες.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών
έχει την τιμή και τη χαρά να σας προσκαλέσει στις
Εργασίες του Παγκοσμίου
Επιστημονικού Συμποσίου της με θέμα:

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ:
Ιστορικά δεδομένα και σύγχρονες προκλήσεις

που διοργανώνει στη Θεσσαλονίκη
την Κυριακή 23 Ιουλίου 2017

Κατά την Επίσημη Έναρξη του Συμποσίου μας
θα κηρυχθεί και η έναρξη των Εργασιών
του 12ου Παγκοσμίου Συνεδρίου
Παμμακεδονικών Ενώσεων και
του 71ου Παμμακεδονικού Συνεδρίου Αμερικής
στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ.
Εθνικής Αμύνης 4, 1ος όροφος.

Ο Πρόεδρος:
Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης

Ο Γενικός Γραμματέας:
Βασίλειος Ν. Πάππας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

9.30: Αρχιερατική δοξολογία στον Ι. Ναό Αγ. Δημητρίου χοροστατούντος του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ.κ. Ανθίμου

10.45: Κατάθεση στεφάνων στο άγαλμα του Μεγ. Αλεξάνδρου (Νέα Παραλία)

11.00-11.30: Προσέλευση Επισήμων και Συνέδρων – Εγγραφές

11.30-12.00: Έναρξη Συμποσίου – Χαιρετισμοί

12.00-13.30: ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

- *Αριστοτέλης, δάσκαλος του Μεγ. Αλεξάνδρου*
  Χρήστος Μπαλόγλου
  Δρ. Οικονομικών Επιστημών
  Πανεπιστημίου Φρανκφούρτης
- *Η επικαιρότητα των πολιτευμάτων του Αριστοτέλη στην σύγχρονη εποχή*
  Γεώργιος Π. Νάκος
  Ομότ. Καθηγητής Α.Π.Θ.
- *Η ανασκαφική αποκάλυψη του Τάφου και του Ηρώου του Αριστοτέλη στη γενέτειρά του*
  Κωνσταντίνος Σισμανίδης
  Δρ. Κλασικής Αρχαιολογίας Α.Π.Θ.
- *Η Θεσσαλονίκη κατά τη μεσοβυζαντινή περίοδο. Η αρχαιολογική τεκμηρίωση*
  Μελίνα Παϊσίδου
  Επίκ. Καθηγήτρια Α.Π.Θ.
- *Ο ρόλος της Ομογένειας στην εθνική μας πορεία*
  Αναστάσιος Τάμης
  Καθηγητής University of Notre Dame, Australia
- *Ορθόδοξη Εκκλησία και ελληνική Παράδοση*
  Χρήστος Αραμπατζής
  Καθηγητής Α.Π.Θ.
- *Σύγχρονες προκλήσεις στη Μακεδονία*
  Ιάκωβος Μιχαηλίδης
  Αν. Καθηγητής Α.Π.Θ.

13.30-13.45: Απονομή τιμητικής διάκρισης στον Επίτιμο Πρόεδρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, Δημοσιογράφο και Συγγραφέα κ. Νικόλαο Ι. Μέρτζο για τη διαχρονική εθνική του προσφορά

13.45-16.00: Δεξίωση των Συνέδρων στον ισόγειο χώρο του κτιρίου της Ε.Μ.Σ. (bistro La Place Mignonne) – Παραδοσιακοί χοροί

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ε. ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ
Πρόεδρος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Π. ΧΡΗΣΤΟΥ
Αντιπρόεδρος

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΠΑΠΠΑΣ
Γενικός Γραμματέας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΤΣΟΤΣΟΣ
Ταμίας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ
Έφορος Βιβλιοθήκης

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ι. ΔΑΡΔΑΒΕΣΗΣ
Μέλος

ΕΥΑΝΘΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ή ΤΕΓΟΥ-ΣΤΕΡΓΙΑΔΟΥ
Μέλος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΝΑΚΟΣ
Μέλος

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Σ. ΤΣΙΤΣΙΜΠΙΚΟΣ
Μέλος

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τα μέλη του Δ.Σ.
της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος:

Βασίλειος Ν. Πάππας,
Δρ. Ιστορίας, Υπεύθυνος Δικτύου Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων (Δ.Ε.Ο.Μ.)

Μέλη:

Ευανθία Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου,
Δρ. Δρ. Βυζαντινής Ιστορίας Α.Π.Θ.

Γεώργιος Τσότσος,
Δρ. Τοπογράφος Μηχανικός, Σχολικός Σύμβουλος

Γραμματειακή υποστήριξη:
Αναστασία Μάμαλη
Τμήμα Ιστοσελίδας - Δ.Ε.Ο.Μ.
Τηλ.: 2310 271204, e-mail: ems@ems.gr

Ευγενική συμμετοχή:
Εκκλησιαστική Βυζαντινή Χορωδία Θεσσαλονίκης
«Άγιος Ιωάννης ο Κουκουζέλης»

Από παλαιότερα συνέδρια Παμμακεδονικών Ενώσεων Αμερικής - Καναδά και Αυστραλίας. Άφιξη συνέδρων και παρακολούθηση Εργασιών στην Ε.Μ.Σ.

Παλαιότερα ημερολόγια του Κ.Α.Μ. ετών 1969 και 1989

ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΜΕΛΩΝ Ε.Μ.Σ., 2/4/2017

Την **Κυριακή 2 Απριλίου 2017** στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ. πραγματοποιήθηκε η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μελών της Εταιρείας μας, κατά την διάρκεια της οποίας έγινε έκθεση των πεπραγμένων του λήξαντος έτους 2016.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ Δ.Σ. ΕΤΟΥΣ 2016

Α. ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. «Βυζαντινη Μακεδονια» στις 14 και 15 Μαΐου 2016

Με μεγάλη επιτυχία η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών οργάνωσε το Γ΄ Συμπόσιο, υπό τον τίτλο ***Βυζαντινή Μακεδονία* στις 14 και 15 Μαΐου 2016,** στην Αίθουσα Διαλέξεών της, με βασικές θεματικές εκτεινόμενες στη Θεολογία, την Ιστορία, τη Φιλολογία, το Δίκαιο, την Αρχαιολογία και την Τέχνη. Την έναρξη του Συνεδρίου κήρυξε η Υφυπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης κα Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά. Χαιρετισμό απηύθυνε ο Αντιπρόεδρος της Ε.Μ.Σ. καθηγητής κ. Κων. Π. Χρήστου, ενώ την εισαγωγική ομιλία πραγματοποίησε ο ομότιμος καθηγητής. Α.Π.Θ. κ. Γεώργιος Π. Νάκος. Τις Επιτροπές του αποτελούσαν: Οργανωτική Επιτροπή: τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Επιστημονική Επιτροπή: Γεώργιος Π. Νάκος, ομότ. καθηγητής Α.Π.Θ., (Πρόεδρος της Επιτροπής) και μέλη οι: Κωνσταντίνος Π. Χρήστου, καθηγητής Α.Π.Θ., Ευανθία Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου, Δρ. Βυζαντινής Ιστορίας Α.Π.Θ., Πολύμνια Κατσώνη, καθηγήτρια Α.Π.Θ., Μελίνα Παϊσίδου, Επίκουρη καθηγήτρια Α.Π.Θ., Ειδική Σύμβουλος της Επιστημονικής Επιτροπής. Το κύριο χαρακτηριστικό του Συμποσίου ήταν το υψηλό επιστημονικό επίπεδο και η μεγάλη συμμετοχή αξιόλογων εισηγητών (56 στον αριθμό), επιστημόνων και ερευνητών που το παρακολούθησαν ενώ με μεγάλο ενδιαφέρον αναμένεται η έκδοση των Πρακτικών του.

2. Πανελληνιο Επιστημονικο Συμποσιο για τον Αριστοτελη

Στις **18-19 και 20 Νοεμβρίου 2016** η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) σε συνεργασία με την Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής (Ι.Λ.Ε.Χ.) πραγματοποίησε Πανελλήνιο Επιστημονικό Συμπόσιο με θέμα: ***Αριστοτέλης: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική.*** Το Συμπόσιο αφιερώθηκε στη μνήμη του μεγάλου διανοητή Κωνσταντίνου Δεσποτόπουλου, ενώ η όλη διοργάνωση τέθηκε υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Π. Παυλόπουλου και της UNESCO. Το Συνέδριο έλαβε χώρα στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ. στη Θεσσαλονίκη. Για την πραγματοποίηση του Συμποσίου εργάστηκαν: Οργανωτική Επιτροπή: Τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των συνδιοργανωτριών Εταιρειών (Ε.Μ.Σ. & Ι.Λ.Ε.Χ.). Επιστημονική υπεύθυνη: η Ομότιμη καθηγήτρια Α.Π.Θ. κα Τερέζα Πεντζοπούλου-Βαλαλά, αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας

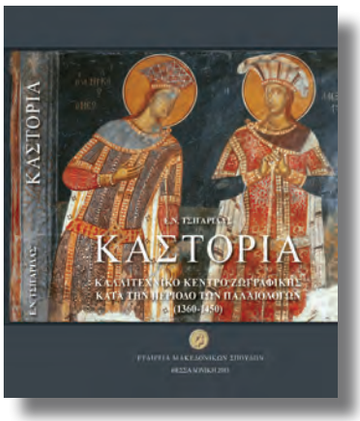
Αθηνών. Συντονιστής της οργάνωσης ο Γεν. Γραμματέας της Ε.Μ.Σ. και Πρόεδρος της Ι.Λ.Ε.Χ. κ. Βασίλειος Ν. Πάππας, Δρ. Ιστορίας, Δικηγόρος, ο οποίος στην αρχή προσφώνησε και χαιρέτησε το Συμπόσιο. Χαιρετισμό επίσης απηύθηναν, ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. κ. Αθ. Ε. Καραθανάσης και η κα Καίτη Τζιτζικώστα, Πρόεδρος της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, ενώ την έναρξη του Συμποσίου κήρυξε η Υφυπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης κα Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά. Την εισαγωγική ομιλία πραγματοποίησε η Ομότιμη καθηγήτρια κα Τερέζα Πεντζοπούλου-Βαλαλά. Ο αριθμός των διακεκριμένων εισηγητών ανήλθε στους 20 με αξιόλογες εισηγήσεις. Η τρίτη μέρα του Συμποσίου καλύφθηκε με την ομιλία του Αρχαιολόγου κ. Κων. Σισμανίδη, ανασκαφέα των Αρχαίων Σταγείρων, ο οποίος ανάπτυξε το θέμα, *Ο Τάφος και το Ηρώον του Αριστοτέλη στα Αρχαία Στάγειρα,* ενώ οι συνδιοργανωτές Πρόεδροι της Ε.Μ.Σ. και της Ι.Λ.Ε.Χ. προλόγισαν την ομιλία. Αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον η έκδοση των Πρακτικών του Συμποσίου.

Β. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Κατά το έτος 2016 κυκλοφόρησαν αρκετές νέες εκδόσεις της Εταιρείας που είχαν απήχηση. Παραθέτουμε ορισμένες από αυτές:

«ΕΛΛΗΝΙΚΑ» τ. 65ος (Απρίλιος 2016), τεύχ. 2ο, Θεσσαλονίκη 2016, 8ο, σελ. 395 και τ. 66ος (Δεκέμβριος 2016), τεύχ. 1ο, Θεσσαλονίκη 2016, 8ο, σελ. 139. Περιλαμβάνουν πρωτότυπες και ενδιαφέρουσες εργασίες Ελλήνων και ξένων επιστημόνων, που αφορούν την αρχαία ελληνική και τη νεότερη ελληνική γραμματολογία καθώς και τη γλωσσολογία.

Ευθύμιος Ν. Τσιγαρίδας,
Καστοριά. Κέντρο ζωγραφικής την εποχή των Παλαιολόγων 1360-1450,
Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2016, σσ. 631

«ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ» 41ος τ. ΜΑ΄
Θεσσαλονίκη 2016, 8ο, σελ. 407

Περιλαμβάνει πρωτότυπες μελέτες Ελλήνων και ξένων επιστημόνων, που αφορούν την αρχαία, βυζαντινή και νεότερη ιστορία της Μακεδονίας.

Κώστας Γιαννακόπουλος – Νίκος Μισολίδης – Αλεξάνδρα Περχανίδου (επιμ.),
Στα ερείπια της κατεστραμμένης Ελλάδας: Έγγραφα από το αρχείο της UNRRA (1944-1946), Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2016, σσ. 381.

ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ:

— Οι Πανηγυρικοί Λόγοι:
  - Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης, *Ο Άγιος Δημήτριος και η Θεσσαλονίκη του*
  - Βασίλειος Ν. Πάππας, *Αφανείς Αγιορείτες στον Μακεδονικό Αγώνα*
  - Θωμάς Π. Πέννας, *Μακεδονικός Αγώνας – Βαλκανικοί Πόλεμοι*
  - Γεώργιος Π. Νάκος, *Η ιστορική εξέλιξη του ελληνικού Δικαίου από την Επανάσταση του 1821 μέχρι την Παλιγγενεσία των Νέων Χωρών*

— ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ, τ. 42

— ΕΛΛΗΝΙΚΑ, τ. 66, τχ. 2

— Πρακτικά του Γ΄ Επιστημονικού Συμποσίου *Βυζαντινή Μακεδονία: Θεολογία - Ιστορία - Φιλολογία - Δίκαιο - Αρχαιολογία - Τέχνη,* 14-15 Μαΐου 1016

— Πρακτικά του Πανελληνίου Επιστημονικού Συμποσίου *Αριστοτέλης: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική,* 18-19-20 Νοεμβρίου 2016

Γ. ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ – ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ Ε.Μ.Σ.

Παρουσιάσεις βιβλίων από τον Πρόεδρο κ. Αθανάσιο Ε. Καραθανάση

◆ Κυριακή 20 Μαρτίου 2016, ομιλία με τίτλο: *Συνοπτική Ιστορία του Μοναστηρίου*, στην παρουσίαση του Λευκώματος *Από τις όχθες του Υδραγώρα στην προκυμαία του Θερμαϊκού. Ένα ταξίδι εκατό χρόνων.* Εκδήλωση που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Μοναστηριωτών και των Πέριξ «Η Καρτερία» στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ.

◆ Δευτέρα, 28 Μαρτίου 2016, ομιλία στην παρουσίαση του βιβλίου "*Η Διδασκαλία της Ιστορίας με Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας*" της Αναστασίας Δ. Βακαλούδη, Δρ. Ιστορίας, Σχολικής Συμβούλου Φιλολόγων Θεσσαλονίκης. Θέμα της ομιλίας: *Η διδασκαλία της Ιστορίας, η εφαρμογή της με τα σύγχρονα μέσα. Κριτική και απόψεις.*

◆ Τετάρτη, 30 Μαρτίου 2016, ομιλία στην παρουσίαση του βιβλίου "*Επιφανείς της Ανατολικής Ρωμυλίας - Βόρειας Θράκης κατά τον 18ο, 19ο και 20ό αιώνα*", σε εκδήλωση που διοργάνωσε το Ιερό Ίδρυμα Ελλήνων Ανατολικής Ρωμυλίας «Η Αγία Τριάδα» στην Αίθουσα Τελετών του Παλαιού Κτιρίου της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Θέμα της ομιλίας: *Οι λόγιοι της Ανατολικής Ρωμυλίας (Γκιουμουσκερδάνης, Μύρτιλος, Αποστολίδης, Χρ. Τσούντας, Δοξιάδης κ.ά.).*

◆ Πέμπτη, 14 Απριλίου 2016, ομιλία στην παρουσίαση του βιβλίου του Ιωάννη Γ. Αντωνόπουλου "*Η Δράσις του Π/Π Λεβέντης στην Κύπρο*", στο Δημοτικό Κινηματοθέατρο Αχίλλειον στον Βόλο, με θέμα: *Τα γεγονότα στην Κύπρο το 1964.*

◆ Παρασκευή, 13 Μαΐου 2016, ομιλία για το βιβλίο του εταίρου και εκδότη κ. Τάσου Κυριακίδη με τίτλο: *Πόντος, Χαρακτικά, Χάρτες, Νομίσματα*, στο Περίπτερο 13, Αίθουσα Πρόσφυγες της Δ.Ε.Θ.

◆ Δευτέρα, 6 Ιουνίου 2016, ομιλία στην παρουσίαση της νέας έκδοσης του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών, "*Η Έξοδος, τόμ. Δ΄: Μαρτυρίες από τον Ανατολικό Παράλιο Πόντο*" που οργάνωσε η Μέριμνα Ποντίων Κυριών Θεσσαλονίκης στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ.

◆ Δευτέρα, 19 Σεπτεμβρίου 2016, ομιλία στο Πολιτιστικό Κέντρο Νέας Ιωνίας Βόλου, όπου παρουσιάστηκε το βιβλίο "*Πολεμικό Ημερολόγιο του λοχία Παναγιώτη Παναγιώτου. Αιχμάλωτος στο Γκαίρλιτς της Γερμανίας 1916 Πολεμιστής και Αιχμάλωτος στη Μ. Ασία 1921-1923*", του συγγραφέα Δημήτρη Κωνσταντάρα-Σταθαρά.

◆ Πέμπτη, 27 Οκτωβρίου 2016, ομιλία στην παρουσίαση του βιβλίου του Κων. Γκιουλέκα, "*Ο Μακεδονικός Αγώνας 1903-1908. Η ένοπλη φάση. Από τις εφημερίδες της εποχής*", στη Λέσχη Αξιωματικών Φρουράς Θεσσαλονίκης.

Διαλέξεις – Ομιλίες Προέδρου

◆ Κυριακή, 24 Ιανουαρίου 2016, ομιλία στην εκδήλωση του Πανελληνίου Συλλόγου Απογόνων Μακεδονομάχων «Ο Παύλος Μελάς», στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ., με θέμα :*Ο Μακεδονικός Αγών και οι Βαλκανικοί Πόλεμοι.*

◆ Τετάρτη, 23 Μαρτίου 2016, ομιλία στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για την ανακήρυξη της Εθνικής Επανάστασης της 25ης Μαρτίου στο Σωματείο «Φίλοι του Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα». Θέμα της ομιλίας: *Η Επανάσταση του 1821 στη Μακεδονία.*

◆ Τετάρτη, 6 Απριλίου 2016, διάλεξη σε εκδήλωση του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών με θέμα: *Εικόνες της Παλαιάς Θεσσαλονίκης – Η Εγνατία οδός.*

◆ Από 28-30 Μαΐου 2016, ως προσκεκλημένος από τη Μητρόπολη Κερκύρας και τον Δήμο Κερκύρας μετείχε ως κύριος ομιλητής στο Συνέδριο με θέμα: *Η νίκη των χριστιανικών δυνάμεων κατά των Οθωμανών τον Αύγουστο του 1716 στην πολιορκία της Κέρκυρας.*

◆ Δευτέρα, 30 Μαΐου 2016, διάλεξη στο πλαίσιο της σειράς διαλέξεων για τη Μακεδονία - Βαλκάνια που διοργάνωσε η Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση Πιερίας στην Κατερίνη. Θέμα της διάλεξης: *Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά της Πιερίας.*

◆ Κυριακή, 25 Σεπτεμβρίου 2016, ως προσκεκλημένος της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και της Ένωσης Μικρασιατών Καβάλας ανέπτυξε σε ομιλία του το θέμα: *Η Μικρασιατική Καταστροφή και το Προσφυγικό Ζήτημα στην Μακεδονία στην Καβάλα.*

◆ Σάββατο, 12 Νοεμβρίου 2016, ως προσκεκλημένος της Μέριμνας Ποντίων Κυριών Δράμας ανέπτυξε το θέμα: *Η Μικρασιατική καταστροφή και το έπος του προσφυγικού κόσμου στη Μακεδονία σε ομιλία του στη Δράμα.*

◆ Σάββατο, 10 Δεκεμβρίου 2016, ομιλία στο Βελεστίνο με θέμα *Ελληνόβλαχοι και πρόσφυγες στο Βελεστίνο, πρότυπο κοινωνικής συμβίωσης (1922-2016).*

◆ Επίσης, ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. κ. Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης ανακηρύχθηκε αντεπιστέλλον μέλος του ιστορικού Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός».

Διαλέξεις – Ομιλίες Γενικού Γραμματέα, Βασιλείου Ν. Πάππα

◆ Δευτέρα, 25 Ιανουαρίου 2016, προσκεκλημένος της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Γιαννιτσών «ΦΙΛΙΠΠΟΣ» με τη συνεργασία της ΔΗ.ΚΕ.ΠΑ του Δήμου Πέλλας ανέπτυξε το θέμα: *Η προσφορά του Αγίου Όρους στους Εθνικούς Αγώνες,* στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Γιαννιτσών - Αίθουσα Συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Πέλλας στα Γιαννιτσά. Προηγήθηκε προβολή διαφανειών. Ακολούθησε συζήτηση και παρεμβάσεις.

◆ Τρίτη, 5 Απριλίου 2016, διάλεξη στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και την Περιφερειακή Εκπαίδευση Κεντρικής Μακεδονίας, με θέμα: *Εθνική προσφορά των Αγιορειτών στον Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς Πολέμους,* στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.ΜΣ.

◆ Σάββατο, 17 Σεπτεμβρίου 2016, διάλεξη με θέμα: *Αριστοτέλης ο Σταγειρίτης – Η φιλία κατά τον Αριστοτέλη*, στην Αίθουσα του Δημοτικού Καταστήματος Χανιώτης Χαλκιδικής, με διοργανωτή τη Διεθνή Ένωση Αστυνομικών – Το-

πική Διοίκηση Αστυνομικών Χαλκιδικής (I.P.A. – International Police Association – Region Halkidiki). Ακολούθησε τιμητική διάκριση στον ομιλητή.

- Κυριακή, 23 Οκτωβρίου 2016, ομιλία του με θέμα: *Αριστοτέλης: Ένας πρόδρομος της εποχής μας*, στο Θέατρο Δήμου Καλαμαριάς, προσκεκλημένος του Συλλόγου Εδεσσαίων Θεσσαλονίκης.
- Κυριακή, 6 Νοεμβρίου 2016, ομιλία με θέμα: *Αγιορείτες Μακεδονομάχοι*, στο Κέντρο «Μελίνα» Δήμου Αθηναίων (Αίθουσα «Οδοιπορικό της Παλαιάς Αθήνας»), με διοργάνωση του Πολιτιστικού Παγχαλκιδικού Συλλόγου Αθηνών «Ο Αριστοτέλης», με τη στήριξη της Ομοσπονδίας Συλλόγων Κεντρικής Μακεδονίας Αττικής και του Οργανισμού Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας του Δήμου Αθηναίων.

Συνεντεύξεις

- Ο πρώην και ο νυν Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. κ.κ. Νικόλαος Ι. Μέρτζος και Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης μίλησαν για την Ιστορία του Μακεδονικού Ζητήματος στον τηλεοπτικό σταθμό 4Ε και στην εκπομπή της κυρίας Ελένης Κοκτσίδου «Ο Κόσμος αλλιώς».
- Ο Γενικός Γραμματέας κ. Βασίλειος Ν. Πάππας μίλησε για την προσφορά της Αθωνικής Πολιτείας στους Εθνικούς Αγώνες και για την Απελευθέρωση της Χαλκιδικής - Αγίου Όρους και Μακεδονίας γενικότερα στην ΕΡΤ2. Επίσης, παρεχώρησε συνέντευξη στο Αθηναϊκό Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων για τις εκδηλώσεις επ' ευκαιρία του επετειακού έτους 2016 για τον φιλόσοφο Αριστοτέλη.

Πανηγυρικη Εκδηλωση
για την Εθνικη Επετειο της 25ης Μαρτιου
"Δυτικομακεδονες Αγωνιστες της Ελευθεριας τον 19ο αιωνα"

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τίμησε την 196η Επέτειο της Εθνεγερσίας την **Πέμπτη 23 Μαρτίου 2017**, με Πανηγυρικό λόγο τον οποίο εκφώνησε ο κ. **Γεώργιος Τσότσος** Δρ Τοπογράφος Μηχ., Σχολικός Σύμβουλος και Ταμίας της Ε.Μ.Σ. με θέμα: ***"Δυτικομακεδόνες αγωνιστές της ελευθερίας τον 19ο αιώνα".***

ΣΤΗΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Η φθίνουσα "Ελλαδογεννημένη" Διασπορά

του Αναστ. Τάμη, Καθηγητή Σχ. Τεχνών & Επιστημών, University of Notre Dame, Australia - Προέδρου Αυστραλιανού Ινστιτούτου Μακεδονικών Σπουδών

Η περίοδος 2015-2025 είναι η δεκαετία της γεωμετρικής αποχύμωσης του πρωτοπόρου μεταπολεμικού Ελληνισμού στις αγγλόφωνες χώρες (Αμερικές, Ωκεανία, Αφρική). Ο αριθμός της βιολογικής εξόδου των εποίκων Ελλήνων που κατέφθασαν ως ινδικοπλεύστες μετανάστες στην Αυστραλία, αλλά και αυτών που διέσχισαν τον Ατλαντικό, προκειμένου να εποικίσουν τη Βόρειο Αμερική αυξάνεται γεωμετρικά και αποκορυφώνεται στα πρώτα πέντε χρόνια της τρίτης δεκαετίας 2020-2025, όταν αναμένεται ότι, τουλάχιστον στην Αυστραλία, λιγότεροι από 30.000 από αυτούς θα επιβιώνουν στα 2030. Βέβαια η πρόσφατη παλιννόστηση 80.000 Αυστραλών πολιτών ελληνικής καταγωγής από την Ελλάδα, μαζί με 12.500 νέους Έλληνες μετανάστες στην περίοδο 2009-2017 αναμένεται να επιμηκύνει την παρούσα εθνογλωσσική ζωτικοτήτα του αυστραλιώτη Ελληνισμού τουλά-

χιστον μέχρι το 2060. Ωστόσο στα επόμενα δέκα χρόνια αναμένεται σημαντικότατη αριθμητική συρρίκνωση των Ελλήνων μεταναστών, αφού το 2016 ποσοστό 86% από αυτούς ήσαν άνω των 70 ετών. Το ποσοστό θα ήταν υψηλότερο, εάν λάβουμε υπόψη ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του εναπομένοντος ποσοστού των 14% είναι παιδιά των πρώτων εκείνων μεταναστών που εποίκισαν την Αυστραλία συνοδευόμενα από τους γονείς τους.

Οι κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της συρρίκνωσης και βιολογικής εξόδου των ελλαδογεννημένων μεταναστών είναι ήδη ορατές και ζούμε την παρακμή και ισοπέδωση των κοινωνικο-οικονομικών φορέων και εθνογλωσσικών θεσμικών οργάνων αλλά και την αποχύμωση των ελληνοκεντρικών εκδηλώσεων που με απέριττη συνέπεια ίδρυσαν και διατήρησαν για 60-70 χρόνια οι πρωτοπόροι πρόγονοί τους. Το πάθος για διατήρηση της ελληνικής ταυτότητας αντικατέστησε το πάθος της επαγγελματικής καταξίωσης. Η επιθυμία για διατήρηση των εθίμων, της τοπικής παράδοσης, της πολιτισμικής ταυτότητας που έφεραν μέσα στις βαλίτσες τους αντικαταστάθηκε από τη γενικότερη επιθυμία κοινωνικο-οικονομικής ένταξης στο νέο περιβάλλον και διατήρησης απλής συναισθηματικής και εξιδανικευμένης ίσως σχέσης με την Ελλάδα και τους Έλληνες αλλά και ως ένα συνειδητά ιδεώδη τουριστικό προορισμό.

Η γήρανση του Ελληνισμού της Αυστραλίας και η ταχύτατη πλέον βιολογική έξοδος χιλιάδων Ελλήνων κάθε χρόνο προκάλεσε σοβαρότατες κοινωνικές και οικονομικές ματαλλάξεις. Τις καραβιές των Ελλήνων μεταναστών των δεκαετιών του 1950 και 1960, αντικατέστησαν οι καραβιές των κηδειών και μνημοσύνων. Η αγωνία για το πρώτο σπίτι του μετανάστη αντικατέστησε η απόκτηση περιούσιων τάφων, κάποτε μάλιστα και ευλογημένων από τα χέρια του Αρχιεπισκόπου μας...! Τις σχολές ραφτικής και οδήγησης των πρώτων μεταναστών αντικατέστησαν τα γραφεία κηδειών, που ξεφυτρώνουν σαν τα μανιτάρια σε όλες τις πόλεις της Αυστραλίας, από τρία σε ολόκληρη την ήπειρο το 1980 σε πάνω από πενήντα το 2017. Τους ομαδικούς γάμους στη δεκαετία του 1960 αντικατέστησαν τα ομαδικά μνημόσυνα και σύντομα και οι ομαδικές κηδείες. Τα καταστήματα γάμων και βαπτίσεων αντικατέστησαν τα εργαστήρια μνημείων και σταυρών. Τα πρώτα καφενεία και τις λέσχες συνάντησης και συγχρωτισμού των πρωτοπόρων μεταναστών αντικατέστησαν τα ΚΑΠΗ των ηλικιωμένων. Τους πρώτους παιδικούς σταθμούς αντιακτέστησαν τα γηροκομεία που κάνουν προσωρινή θραύση, αφού σε τριάντα χρόνια από σήμερα θα έχουν κι αυτά εκπληρώσει το ρόλο τους και θα μένουν άδεια και ερημικά κτήρια, γεμάτα από νυχτερίδες και αράχνες, για να θυμίζουν άλλες εποχές, αφού δεν θα υπάρχουν πλέον γηρασμένοι Έλληνες μετανάστες για να υπάρχει ζήτηση.

Το τραγικότερο έλλειμμα που δημιούργησε και δημιουργεί η γεωμετρική έξοδος των των Ελλήνων μεταναστών είναι ότι μεταλλάσσεται και διαφοροποιείται, συρρικνώνεται και εκτροχιάζεται ο κοινοτικός, συλλογικός, κοινωφελής και ανιδιοτελής χαρακτήρας του Ελληνισμού της Αυστραλίας. Η προσφορά στα κοινά, η συμμετοχική δημοκρατία, η αγάπη για τα κοινά συμφέροντα του Ελληνισμού (κοινή γλώσσα, κοινός πολιτισμός, κοινόχρηστη παιδεία με την έννοια της διαχρονικής πρόσβασης στην πολιτιστική μας δεξαμενή από την αρχαιότητα το βυζάντιο και τις μέρες μας), η δίψα για διατήρηση των κοινών μας αξιών, προοδευτικά όλα αυτά εξουδετερώνονται, απαξιώνονται, ευτελίζονται και καταργούνται. Οι νεότερες γενιές των Ελλήνων της Αυστραλίας, τα παιδιά των πρωτοπόρων αποβάλλουν κατά κανόνα τη συνείδηση του κοινού αγώνα, του «κοινοτισμού», της προσφοράς στα κοινά, της σχέσης εξάρτησης με τον γενέθλιο τόπο των γονέων. Ο «κοινοτισμός» ως ιδανικό και αρχή αντιακαταστάθηκε πλέον από τον «ιδιωτισμό», την ατομική ανεξαρτησία, το ίδιον συμφέρον του ατόμου, που έχει πλέον ως στόχο του την προσωπική επαγγελματική επιτυχία, την προσωπική αποκλειστικά φιλοδοξία, την καλοπέραση. Σήμερα ο νέος, μαθαίνει να ορίζει τα σύνορα του ενδιαφέροντός του όχι πέρα από αυτό του ατομικού, του φιλοτομαριστικού, μέχρι και του οικογενειακού. Πρόκειται για μια ατομική, προσωπική ανεξαρτησία που δεν επιδέχεται κοινοκτημοσύνη, που δεν στέργει να τη μοιράσει, να τη διαθέσει σε άλλους (μόνον επί χρήμασι), να την κάνει ανιδιοτελώς μετοχική.

Αποτέλεσμα της δραματικής αυτής μετάβασης που ζούμε είναι επίσης η συρρίκνωση και αποδυνάμωση της οργανωτικής δύναμης του Ελληνισμού και της ικανότητάς του να επιδρά ως δύναμη πολιτικής πίεσης. Στις έρευνες που έχουμε μέχρι τώρα επιδοθεί τα τελευταία σαράντα χρόνια, μελετώντας την ελληνική Διασπορά, στις δύο από τις τρεις Αμερικές, την Ανατολική Ασία και την Ωκεανία διαπιστώσαμε ότι τη μετάβαση αυτή τη δοκίμασαν και την έζησαν κάτω από διαφορετικές συνθήκες μεταναστευστικής ωρίμανσης και πολιτικών συγκυριών οι Έλληνες έποικοι των χωρών αυτών με καταλυτικότερες και καταστροφικότερες συνέπειες. Για παράδειγμα τα ελληνικά γηροκομεία στην Αργεντινή που ήσαν δημοφιλή στις δεκαετίες του 1930 και 1940, μετά το 1980 ερήμωσαν και παρέμειναν κτηριακά φαντάσματα χωρίς ανθρώπους και φροντίδα. Τα περίφημα κτήρια που όρθωσαν στο Γουέλλιγκτον της Νέας Ζηλανδίας οι Ελληνορουμάνοι του «Απόλλωνα» στα 1960, το 2000 κατέρρεαν από έλλειψη φροντίδας

και ερειπωμένα. Τα κοινοτικά κτίρια στο Μπερίσσο Λα Πλάτα, στο Ροζάριο και την Κόρντοβα της Αργεντινής που είχαν στήσει μέχρι και ημερήσια ελληνόγλωσσα σχολεία, στα 2000 έσβηναν από αστοργία και έλλειψη ενδιαφέροντος.

Μέχρι το 2017, είχαμε καταμετρήσει και είχαμε καταγράψει ονομαστικά πάνω από 900 αναγνωρισμένους ελληνικούς οργανισμούς, Σωματεία, αδελφότητες και Κοινότητες που λειτούργησαν στην Αυστραλία. Πάνω από 300 τέτοια συλλογικά μορφώματα δεν λειτουργούν πλέον, ή βρίσκονται υπό κηδεμονία κάποιων από τα μέλη τους. Πάνω από 500 φορείς διαθέτουν κτίρια ή κεφάλαια σε τράπεζες ή και τα δύο. Τα περισσότερα κτήρια παραμένουν «αλειτούργητες εκκλησίες», ενοικιαζόμενα σε αλλογενείς για να υπάρχει κεφάλαιο στην τράπεζα και, βέβαια αφορμή για έριδες. Άλλοι οργανισμοί τα κλείδωσαν και τα αφήνουν να καταρρέουν με τον χρόνο. Άλλοι τα πούλησαν και έχουν το κεφάλαιο στην τράπεζα για να πηγαίνουν τα μέλη τους εκδρομές στο Ώλμπουρυ μια φορά τον χρόνο, και να παίζουν μηχανάκια ή να κάνουν το χριτουγεννιάτικο πάρτυ για τα μέλη τους. Άλλοι, ακόμη πιο τραγικό, πούλησαν τα κτίρια που αρχικά τους ένωσαν, για να εμπλακούν σε δικαστικούς αγώνες μεταξύ τους, όταν τα πούλησαν. Ελάχιστα σωματεία, όχι περισσότερα από σαράντα πενήντα, που ανήκουν στις μεγάλες πατριές των Ελλήνων, παραμένουν συνεπή στους αρχικούς σκοπούς τους και τούτο γιατί φρόντισαν να υπάρξει διαδοχή και αναπροσαρμογή στόχων και επιδιώξεων, αναβάθμιση και δημιουργική φιλοδοξία.

Το παρήγορο στη διαδικασία αυτή της ισοπεδωτικής κοινωνικο-πολιτιστικής παρακμής του «ελλαδογεννημένου» Ελληνισμού της Διασποράς, συντρέχει μια ιδιαιτερότητα ελπίδας, ένα προνόμιο αξίας που δεν λειτουργεί, ίσως, για καμμία άλλη χώρα του πλανήτη μας. Για την ανθρωπότητα (ακόμη και για τον Σόϊμπλε) και κυρίως για μας τους Έλληνες, η Ελλάδα δεν λειτούργησε μόνον ως έθνος-κράτος, ως μία πολιτική και κρατική οντότητα, αλλά ως μία αξία και ιδεολογία, ως ένα όρομα εξιδανικευμένο, γι αυτό άλλωστε και άντεξε στο βάρος των αιώνων. Η ελπίδα της Διασποράς είναι αυτήν ιδεολογική αξία της Ελλάδας να την μεταδώσουμε σε ολόκληρο τον κόσμο (ακόμη και στον Σόιμπλε) και κυρίως στα παιδιά μας ως εξής:

Β. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ

1. Χρειάζεται να αναληφθεί μια συστηματική πολιτιστική επίθεση (cultural offensive),

- με την ίδρυση και λειτουργία τουλάχιστον ενός κέντρου νεότητας σε κάθε πόλη, όπου μπορεί να καλλιεργείται ο ελληνικός πολιτισμός (εικαστικές τέχνες, θέατρο, μουσική, χορός)
- με τη λειτουργία προγράμματος άφιξης σε μορφή in residence artists καλλιτεχνών, ηθοποιών θεάτρου, κινηματογράφου, ζωγράφων, γλυπτών, τενόρων, μουσικών ώστε να κάνουν διαλέξεις και να παραδίδουν μαθήματα στα κέντρα αυτά νεότητας στους πολλαπλασιαστές του ελληνικού πολιτισμού.
- Με τη ζωντανή και εύρωστη παρουσίαση του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού σε όλες τις εκφάνσεις των τεχνών. Οι φουστανελλάδες και οι Αμαλίες αποτελούν εθνικά σύμβολα, τα οποία πρέπει να σεβόμαστε, αλλά είναι πλέον αναχρονιστικά. Δεν πείθουν και δεν αποδίδουν τη σύγχρονη ελληνική πολιτιστική πραγματικότητα. Εξυπηρέτησαν άλλες ιστορικές συγκυρίες. Η σύγχρονη Ελλάδα έχει να επιδείξει άθλους στη μουσική, στην όπερα, στη μουσικοσύνθεση, στη μουσουργία, ωστόσο στην Αυστραλία στα ελληνάδικα ακούγονται, κακόγουστα πολλές φορές, οι ήχοι του τσιφτετελιού και του μεσοτειχίου. Η σύγχρονη Ελλάδα δεν είναι το πολιτιστικό τέλος της Ευρώπης έχει να δείξει καλλιτέχνες, είναι η πλέον θεατρόφιλη χώρα της Ευρώπης, όπως και στην Αρχαία Ελλάδα, έχει μεγάλους ποιητές, πεζογράφους, ανθρώπους που παράγουν πολιτισμό. Πρέπει να τους εμφυσήσουμε περηφάνεια για ό,τι σήμερα συντελείται στην Ευρωπαική Ελλάδα. Η Καθολική Εκκλησία κατήργησε συγκαιρινά τις υποχρεωτικές λειτουργίες στους ναούς της για τους μαθητές των Καθολικών σχολείων και εισήγαγε μαθήματα pastoral care, διδασκαλία επί των προβλημάτων επαγγελματικού προσανατολισμού και αγωνίας των νέων να προσαρμοσθούν σε έναν κόσμο συναγωνιστικό και απάνθρωπο. Οι φορείς πίστης και πολιτισμού επιμένουμε να μην προσαρμόσουμε τον πολιτισμό μας στις ανάγκες και στις ανησυχίες των νέων μας.
- Η λειτουργία μουσικών, πολιτιστικών και λογοτεχνικών αγώνων με θέματα που έχουν σχέση με τον ελληνικό πολιτισμό, με την αθλοθέτηση επάθλων, τη χορηγία υποτροφιών θα προσελκύσουν χιλιάδες ελληνόπουλα στον σύγχρονο Ελληνικό πολιτισμό. Το 2006, το Ταξίδι του Οδυσσέα, που οργανώθηκε από το Υπουργείο Αιγαίου της Ελλάδος και το τότε Εθνικό Κέντρο Ελληνικών Μελετών και Έρευνας στη Μελβούρνη, προσέλκυσε πάνω από 3.000 συμμετοχές, Αυστραλών, Ασιατών, Ευρωπαίων και Ελλήνων, που έγιναν μύστες και κοινωνοί του πολιτισμού και της ιστορίας των Ελλήνων.
- Οι Ελληνικές επιχειρήσεις και βιομηχανίες της Αυστραλίας πρέπει να αναγνωρίσουν ότι έχουν να επιτελέσουν κοινωνικό ρόλο. Δεν λειτουργούν απλά με αποκλειστικό σκοπό τον πλουτισμό και την αύξηση των κερδών. Το χρήμα και τα πλούτη, αποτελούν ευ-

δαιμονία, ευτυχία, έλεγε ο Αριστοτέλης, μόνον εφόσον αυτός που τα διαθέτει έχει ως στόχο να βελτιώσει τη ζωή του, τη ζωή των συμπολιτών του, μόνον όταν μπορέσει να ευεργετήσει, να γίνει μαικήνας και προστάτης της τέχνης και των γραμμάτων.

- Οι προεστοί και ηγέτες των εκατοντάδων αλειτούργητων κτιρίων αντί να αφήνουν τα κτίριά τους να ερειπώνουν ή να ερίζουν για το πώς και πού θα πάνε τα χρήματα από την πώλησή τους, ας μπουν στον ψυχικό κόπο να μελετήσουν τα παραπάνω, ας εκτιμήσουν συνετά τον κόπο όλων αυτών που μόχθησαν για να αγοράσουν τα κτίρια αυτά και δεν ζουν πλέον, προσφέροντας τα κτίρια για να δημιουργηθεί επτέλους μια πανίσχυρη και αποτελεσματική Ελληνική Κοινότητα σε κάθε πολιτειακή Πρωτεύουσα της Αυστραλίας, ικανή για να προστατεύσει τα εθνικά και πολιτιστικά συμφέροντα του Ελληνισμού.

2. Λειτουργία ελληνο-αυστραλιανού εμπορικού και βιομηχανικού επιμελητηρίου με μηχανισμούς συνεργασίας και αλληλοεξάρτησης με τον αντίστοιχο κόσμο της Ελλάδος και της Ενωμένης Ευρώπης.

3. Ίδρυση και λειτουργία κέντρων προβολής και διάχυσης του ελληνικού πολιτισμού αξιοποιώντας το κρατικό σύστημα παιδείας και το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας.

4. Ίδρυση και λειτουργία περισσοτέρων και αρτιοτέρων εστιών κοινωνικής προνοίας και φροντίδας του Ελληνισμού της Αυστραλίας. Η Αυστραλιανή Κυβέρνηση διαθέτει κονδύλια και μηχανισμούς, ώστε ο Ελληνισμός να ιδρύσει Οργανισμούς Κοινωνικής Πρόνοιας που θα συντηρούνται αποκλειστικά από επιχορηγήσεις του δημοσίου, όχι μόνον βέβαια για τους γέροντες, αλλά και για τους ανέργους, τους ασθενείς, τους ναρκομανείς, καθώς και υπηρεσίες που έχουν σχέση με τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

5. Στο χώρο παιδείας είναι ανάγκη να ιδρυθούν

- Παιδικοί σταθμοί για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας, όπου θα χρησιμοποιείται μόνον η Ελληνική γλώσσα (πέντε με έξι ώρες ημερησίως). Τα προγράμματα αυτά στηρίζει οικονομικά η Ελληνική Πολιτεία και το Αυστραλιανό Υπουργείο Προνοίας.
- Λειτουργία πραγματικά δίγλωσσων σχολείων από τις μεγάλες Ελληνικές Κοινότητες.
- Στήριξη των Τμημάτων, Τομέων, Εδρών και Κέντρων Ελληνικών Σπουδών, Μελετών και Έρευνας.
- Επιβολή εξάωρης και οκτάωρης ελληνόγλωσσης διδασκαλίας στα κοινοτικά σχολεία καθώς και στα Ημερήσια Ελληνικά. Η σύγχρονη κοινωνική γλωσσολογία δίκαια τονίζει ότι για να υπάρξει γλωσσική επάρκεια στην Ελληνική γλώσσα απαιτούνται 2.400 ώρες διδασκαλίας στη διάρκεια της σχολικής μάθησης. Στη Διασπορά δυστυχώς δεν προσφέρονται πάνω από 600-700 ώρες διδασκαλίας.

ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
COMMUNICATION NETWORK OF MACEDONIANS ABROAD
Δ.Ε.Ο.Μ. - CONMA
ΤΕΥΧΟΣ 3 – ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2017
ISSUE 3 – OCT. 2017
www. ems.gr e-mail: ems@ems.gr

ΕΛΗΞΑΝ ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΜΑΣ

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ,

Ιστορικά δεδομένα και σύγχρονες προκλήσεις

ΔΡΟΜΟΛΟΓΕΙΤΑΙ Η ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

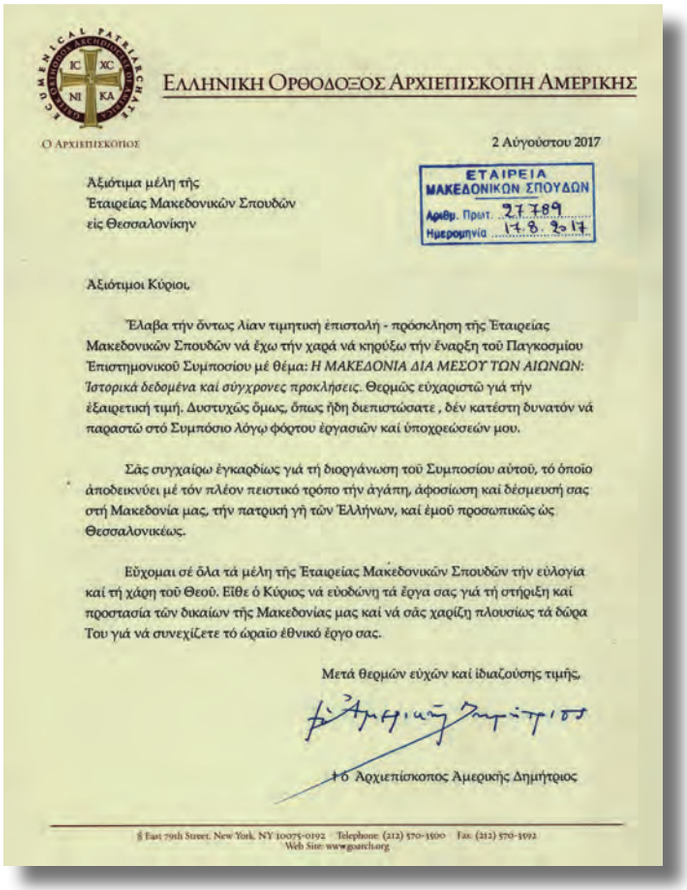

Με μεγάλη επιτυχία έληξαν οι Εργασίες του Παγκοσμίου Επιστημονικού Συμποσίου της Εταιρείας μας με τίτλο «Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ *Ιστορικά δεδομένα και σύγχρονες προκλήσεις*» που διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη, στις 23 Ιουλίου 2017, με παράλληλη έναρξη του 12ου Παγκοσμίου Συνεδρίου Παμμακεδονικών Ενώσεων και του 71ου Παμμακεδονικού Συνεδρίου Αμερικής, στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας μας.

Το Συμπόσιο τίμησαν με την παρουσία τους οι θρησκευτικές, πολιτικές, πολιτειακές, στρατιωτικές και προξενικές Αρχές της Θεσσαλονίκης, Πολιτιστικοί Σύλλογοι της Μακεδονίας και γενικότερα του ελλαδικού χώρου, Ομογενείς Μακεδόνες από Αμερική, Καναδά, Αυστραλία, Ευρώπη και Αφρική, οι εταίροι μας και πλήθος κόσμου. Πριν από την έναρξη των Εργασιών του Συμποσίου προηγήθηκε Αρχιερατική δοξολογία στον Ι. Ναό του Αγίου Δημητρίου, χοροστατούντος του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κκ. Ανθίμου, ο οποίος στη συνέχεια, καλωσορίζοντας τους Ομογενείς, εκφώνησε θερμό πατριωτικό λόγο. Ακολούθησε κατάθεση στεφάνων εκ μέρους των Αρχών και των ομογενειακών Οργανώσεων στο άγαλμα του Μεγ. Αλεξάνδρου (Νέα Παραλία).

Αξίζει να σημειωθεί, ότι πολλοί γηγενείς και Ομογενείς, που για διαφόρους λόγους δεν κατέστη δυνατόν να παραστούν, με επιστολή τους εκφράστηκαν με τα πλέον θερμά και κολακευτικά λόγια για το έργο της Εταιρείας μας, τη διοργάνωση του παρόντος Επιστημονικού Συμποσίου και ασφαλώς για την ιδέα της φιλοξενίας της έναρξης των καθιερωμένων Συνεδρίων, του Παγκοσμίου των Παμμακεδονικών Ενώσεων και του Παμμακεδονικού της Αμερικής, στον ιστορικό χώρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Ανάμεσά τους ξεχωρίσαμε την απαντητική στην πρόσκλησή μας επιστολή του Αρχιεπισκόπου Αμερικής κκ. Δημητρίου, ο οποίος λόγω υποχρεώσεων δεν παραβρέθηκε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

2 Αὐγούστου 2017

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Αριθμ. Πρωτ. 2789
Ημερομηνία 14.8.2017

Ἀξιότιμα μέλη τῆς
Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν
εἰς Θεσσαλονίκην

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Ἔλαβα τήν ὄντως λίαν τιμητική ἐπιστολή - πρόσκληση τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν νά ἔχω τήν χαρά νά κηρύξω τήν ἔναρξη τοῦ Παγκοσμίου Ἐπιστημονικοῦ Συμποσίου μέ θέμα: *Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ: Ἱστορικά δεδομένα καί σύγχρονες προκλήσεις*. Θερμῶς εὐχαριστῶ γιά τήν ἐξαιρετική τιμή. Δυστυχῶς ὅμως, ὅπως ἤδη διεπιστώσατε , δέν κατέστη δυνατόν νά παραστῶ στό Συμπόσιο λόγῳ φόρτου ἐργασιῶν καί ὑποχρεώσεών μου.

Σᾶς συγχαίρω ἐγκαρδίως γιά τή διοργάνωση τοῦ Συμποσίου αὐτοῦ, τό ὁποῖο ἀποδεικνύει μέ τόν πλέον πειστικό τρόπο τήν ἀγάπη, ἀφοσίωση καί δέσμευσή σας στή Μακεδονία μας, τήν πατρική γῆ τῶν Ἑλλήνων, καί ἐμοῦ προσωπικῶς ὡς Θεσσαλονικέως.

Εὔχομαι σέ ὅλα τά μέλη τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν τήν εὐλογία καί τή χάρη τοῦ Θεοῦ. Εἴθε ὁ Κύριος νά εὐοδώνῃ τά ἔργα σας γιά τή στήριξη καί προστασία τῶν δικαίων τῆς Μακεδονίας μας καί νά σᾶς χαρίζῃ πλουσίως τά δῶρα Του γιά νά συνεχίζετε τό ὡραῖο ἐθνικό ἔργο σας.

Μετά θερμῶν εὐχῶν καί ἰδιαζούσης τιμῆς,

† Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Δημήτριος

8 East 79th Street, New York, NY 10075-0192 Telephone: (212) 570-3500 Fax: (212) 570-3592
Web Site: www.goarch.org

Η επιστολή του Αρχιεπισκόπου Αμερικής κκ. Δημητρίου

Από την αρχιερατική δοξολογία στον Ι. Ναό του Αγίου Δημητρίου, χοροστατούντος του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κκ. Ανθίμου

Οι Εργασίες του συνεδρίου άρχισαν με την Εκκλησιαστική Βυζαντινή Χορωδία Θεσσαλονίκης "Άγιος Ιωάννης ο Κουκουζέλης" που διηύθυνε με επιτυχία ο χοράρχης και άρχων υμνωδός κ. Εμμ. Δασκαλάκης.

Ακολούθως, ο Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής του Συμποσίου, Γενικός Γραμματέας της Εταιρείας και Υπεύθυνος του Δικτύου Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων, Δρ Ιστορίας, κ. **Βασίλειος Ν. Πάππας** καλωσόρισε τους συνέδρους λέγοντας: *Σημαντικό γεγονός θα χαρακτήριζε κανείς τη σημερινή μας Παγκόσμια Επιστημονική Συνάντηση, ένα πνευματικό Συμπόσιο, μία Γιορτή με καθαρά εθνικό, πατριωτικό και επιστημονικό χαρακτήρα, η οποία ως ευτυχής συγκυρία συμπίπτει με την έναρξη των Εργασιών του 12ου Παγκοσμίου Συνεδρίου Παμμακεδονικών Ενώσεων και του 71ου Παμμακεδονικού Συνεδρίου Αμερικής. Όλους τους συνέδρους που παρίστανται και μας τιμούν σήμερα με την παρουσία τους τούς ευχαριστούμε από καρδιάς. Αυτή η σύμπτωση μας δίνει την ευκαιρία να μιλήσουμε για ένα Αντάμωμα, με προσκεκλημένους συμπατριώτες μας από όλον τον κόσμο με κοινή καταγωγή τη Μακεδονία μας. Ανθρώπους, που για πολλούς το όνειρο της επιστροφής μπορεί μερικές φορές να ξεθωριάζει, αντικαθίσταται όμως από την επιθυμία να βοηθήσουν την Πατρίδα τους, την Ελλάδα όλων μας, να αναγνωριστεί η προσφορά τους. Και αν το όνειρό τους αυτό, όπως το εννοεί ο Καβάφης, είναι της αναγνώρισής τους από τη Μητροπολιτική Ελλάδα, τότε ναι, έχει γίνει πραγματικότητα. Και όχι μόνον η προσφορά των Μακεδόνων της Διασποράς στην ανάπτυξη της Μακεδονίας αναγνωρίζεται καθημερινά, αλλά όλη η Ελλάδα, όλο το Έθνος, αισθάνεται πλέον περήφανο για σας. Που δημιουργήσατε και προκόψατε εκεί που πήγατε, που διακριθήκατε σε όλους τους τομείς: επιστήμες, πνεύμα, έρευνα, τέχνες, καθημερινός μόχθος, κατάληψη νευραλγικών θέσεων στις νέες σας Πατρίδες. Εσείς που γίνατε οι καλύτεροι πρέσβεις της χώρας μας στο εξωτερικό, που δημιουργήσατε την Ελλάδα της Οικουμένης. Γνωρίζουμε βεβαίως καλά, ότι και εσεις έχετε τους προβληματισμούς σας, τις ανησυχίες σας για τη χώρα μας, για τις μελλοντικές εξελίξεις, για την προάσπιση των εθνικών μας δικαίων. Τώρα που οι φίλοι μας λιγοστεύουν και οι κίνδυνοι είναι ορατοί, τώρα που η Μακεδονία μας, η χώρα μας, δοκιμάζονται, αμφισβητούνται από ανιστόρητους και μη συμμορφούμενους για τα εθνικά μας δίκαια από τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου. Ναι, τώρα αγαπητά μας αδέλφια είναι η πιο κατάλληλη στιγμή, στηριζόμενοι στην 3χιλιετή ιστορία μας, με ενωτικό πάντα πνεύμα, χωρίς κομματικές αντιπαραθέσεις, με ενίσχυση της ενυπάρχουσας αμφίδρομης σχέσης Ορθοδοξία - Ελληνισμός, να τονώσουμε την εθνική μας συνείδηση, να επιχειρήσουμε έναν ειλικρινή διάλογο προς κάθε αμφισβητία των Δικαίων της Πατρίδας μας. Να φυλάμε όλοι -τούτη τη στιγμή- Θερμοπύλες, να εναγκαλιστούμε αυτούς που αγαπάνε παθολογικά τον τόπο μας και εμείς τους παραμελήσαμε, τους Φιλέλληνες και συγχρόνως να σταθούμε άτεγκτοι και ανυποχώρητοι σε όσους επιβουλεύονται την εδαφική μας ακεραιότητα, την ιστορία και τον πολιτισμό μας. Ως υπεύθυνος του Δ.Ε.Ο.Μ. (του άλλοτε γνωστού σε όλους μας Κέντρου Αποδήμων Μακεδόνων) που αποτελεί Τμήμα της Ε.Μ.Σ., στην οποία έχω την τιμή να είμαι ο Γενικός Γραμματέας της, αλλά και ως παλαιός καλός σας φίλος, από διάφορες θέσεις ευρισκόμενος πάντα κοντά σας και ιδιαίτερα ως επί 15ετία μέλος του Ελληνικού Κοινοβουλίου (έχων και την ευθύνη του Αποδήμου Ελληνισμού), πάνω απ' όλα όμως ως Χαλκιδικιώτης Μακεδόνας, σας καλωσορίζω και σας εύχομαι υγεία και πάντα μπροστάρηδες στους αγώνες της Πατρίδας μας. Εμείς ως Ε.Μ.Σ., για πολλά χρόνια, με τον δικό μας τρόπο, στηρίζουμε κάθε καλή προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση και τους κοινούς μαζί σας αγώνες. Σας ευχόμαστε καλή διαμονή στην Πατρίδα και καλή επιτυχία στα Συνέδριά σας που θα ακολουθήσουν.*

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, Ομότ. Καθηγητής Α.Π.Θ. κ. **Αθ. Ε. Καραθανάσης**, στην προσφώνησή του θύμισε στους απόδημους Μακεδόνες τον νόστο, τη νοσταλγία δηλαδή για την Πατρίδα, που χαρακτηρίζει τους Έλληνες από τα ομηρικά χρόνια και ζήτησε από τα Προεδρεία των μακεδονικών Οργανώσεων τη στήριξη προς την Πατρίδα, αλλά και την ομόνοια και συνεργασία μεταξύ των για την προώθηση των εθνικών μας θεμάτων.

Ακολούθως, ο λόγος δόθηκε στους εκπροσώπους των **Παμμακεδονικών Ενώσεων της Διασποράς** και συγκεκριμένα στον Πρόεδρο της Παμμακεδονικής Ένωσης Η.Π.Α. και του 71ου Παμμακεδονικού Συνεδρίου Αμερικής κ. Στέλιο Κυριμλή, στην Πρόεδρο του Διεθνούς Ιδρύματος Μνημείου Μεγ. Αλεξάνδρου και Συντονίστρια του 12ου Παγκοσμίου Συνεδρίου Παμμακεδονικών Ενώσεων κ. Νίνα Γκατζούλη, στον Συντονιστή των Παμμακεδονικών Ενώσεων Αυστραλίας κ. Παν. Ιασωνίδη, στον Πρόεδρο Παμμακεδονικής Ένωσης Οντάριο Καναδά κ. Δημ. Κάρα, στον Αντιπρόεδρο της Παμμακεδονικής Ένωσης Καναδά κ. Μιχ. Κοντογεωργίου, στον Πρόεδρο της Παμμακεδονικής Ένωσης Ευρώπης π. Παντ. Τσορμπατζόγλου, στον Πρόεδρο της Παμμακεδονικής Ένωσης Αφρικής κ. Αμύντα Παπαθανασίου και στον Αντιπρόεδρο του Αυστραλιανού Ιδρύματος Μακεδονικών Σπουδών κ. Παν. Λιβεριάδη. Οι ανωτέρω Εκπρόσωποι των Παμμακεδονικών Ενώσεων της Διασποράς και των δύο Ιδρυμάτων, μετά τον πατριωτικό χαιρετισμό που εξεφώνησαν, αναφέρθηκαν περιεκτικά και με συντομία στο θέμα της ονομασίας της Μακεδονίας, παράλληλα με τους αδιάκοπους αγώνες τους σε όσες κινήσεις γίνονται στο διεθνές στερέωμα γύρω από το Ζήτημα της ονομασίας. Τους δόθηκε όμως παράλληλα η ευκαιρία να αναφερθούν στις επιμέρους δράσεις τους και στη μεγάλη τους αγωνία για τα τεκταινόμενα σήμερα σε όλους τους τομείς του κοινωνικού βίου στη μητροπολιτική Ελλάδα, προβαίνοντας μάλιστα και σε προτάσεις επ' αυτών. Ωστόσο, σε όλους τους χαιρετισμούς διέκρινε κανείς το πατριωτικό και ενωτικό πνεύμα των Παμμακεδόνων της Διασποράς, γενικότερα του Ελληνισμού, αλλά και το ενδιαφέρον επανασύνδεσης με την οργανώτρια Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, η οποία με το Δίκτυο Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων, που λειτουργεί ως Τμήμα της, υπηρετεί τον σκοπό αυτό.

Στη συνέχεια, ο εκπρόσωπος του Υπουργού Εξωτερικών κ. Δημήτρης Παπανδρέου χαιρέτησε το Συμπόσιο και τέλος την έναρξη του Παγκοσμίου Επιστημονικού Συμποσίου της Εταιρείας, που συνέπιπτε με την παράλληλη έναρξη του 12ου Παγκοσμίου Συνεδρίου Παμμακεδονικών Ενώσεων και του 71ου Παμμακεδονικού Συνεδρίου Αμερικής, κήρυξε ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών κ. **Ιωάννης Αμανατίδης** ως εκπρόσωπος της Κυβέρνησης.

Κατόπιν, με εισήγηση του Δικτύου Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων, το Δικοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών τίμησε τον διακεκριμένο Δημοσιογράφο και Συγγραφέα, πρώην Πρόεδρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών **κ. Νικόλαο Ι. Μέρτζο** για τα Δίκαια της Μακεδονίας μας και γενικότερα για τη διαχρονική εθνική του προσφορά με την επίδοση ειδικής τιμητικής πλακέτας. Ο κ. Μέρτζος με συγκίνηση ευχαρίστησε το Δ.Σ. της Ε.Μ.Σ. για την τιμή αυτή και ευχήθηκε καλή συνέχεια στο Επιστημονικό Συμπόσιο που επακολουθούσε.

Προ των εισηγήσεων του Συμποσίου που ακολούθησαν τον λόγο έλαβε και πάλι ο ο Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής του Συμποσίου **κ. Βασίλειος Ν. Πάππας** λέγων τα εξής: *«Όπως είναι γνωστό σε όλους, το έτος 2016 -επετειακό- ήταν αφιερωμένο με πρόταση της UNESCO, στον Μεγάλο Μακεδόνα φιλόσοφο Αριστοτέλη που γεννήθηκε πριν 2.400 χρόνια στα Στάγειρα της Χαλκιδικής. Γιορτάστηκε η επέτειος αυτή σε όλον τον κόσμο, γιατί απλά ο Αριστοτέλης ανήκει σε όλο τον κόσμο. Είναι ο κύριος εκπρόσωπος του ανήσυχου ελληνικού πνεύματος σε όλες τις μορφές του ανθρώπινου επιστητού και συνεχίζει να είναι επίκαιρος μέχρι σήμερα. Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) σε συνεργασία με την Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής (Ι.Λ.Ε.Χ.), συμμετέχοντας στον εορτασμό, πραγματοποίησε πέρυσι, με μεγάλη επιτυχία, Επιστημονικό Συμπόσιο με θέμα "Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική κατά τον Αριστοτέλη", επίκειται δε η έκδοση των Πρακτικών του. Δύο εκ των εισηγητών του παρόντος Συμποσίου, οι* ***κ.κ. Χρήστος Μπαλόγλου*** *και* ***Κωνσταντίνος Σισμανίδης,*** *που για λόγους ανεξαρτήτου της θελήσεώς τους δεν μπόρεσαν να παρευρεθούν, απέστειλαν τις εισηγήσεις τους, οι οποίες ήδη έχουν διανεμηθεί στους συνέδρους. Κατόπιν αυτού, με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής του Συμποσίου, επιτρέψτε μου να προβώ σε μία τελείως επιγραμματική αναφορά των παραπάνω δύο εισηγήσεων που αναφέρονται, η μία στη διαπαιδαγώγηση του μεγάλου εκπολιτιστή Μ. Αλεξάνδρου από τον δάσκαλό του Αριστοτέλη (εισ. Χρ. Μπαλόγλου) και η άλλη στον Τάφο - Ηρώον του Μακεδόνα φιλόσοφου Αριστοτέλη που εντοπίστηκε από τον αρχαιολόγο Κων. Σισμανίδη και έλαβε διεθνή δημοσιότητα τον περασμένο Μάιο, στα αρχαία Στάγειρα Χαλκιδικής (εισ. Κων. Σισμανίδη). Σχετικά με την πρώτη εισήγηση (Χρ. Μπαλόγλου) μας παρέχει ο ίδιος ενδιαφέροντα στοιχεία από τη ζωή και την όλη δράση του εκ Σταγείρων Χαλκιδικής πανεπιστήμονα Αριστοτέλη, ενώ παράλληλα γίνεται αναφορά στην πρόσκληση του βασιλιά Φιλίππου να διαπαιδαγωγήσει τον υιό του Αλέξανδρο, ο οποίος έμελλε να γίνει ο μεγαλύτερος βασιλιάς και αποικιστής. Με τον Αλέξανδρο μάλιστα ο Αριστοτέλης συζητούσε τα καθήκοντα των ηγεμόνων και την τέχνη της διακυβέρνησης και συνέθεσε γι' αυτόν ένα σύγγραμμα «Περί Βασιλείας» και ένα «Περί*

Αποικιών», που τον ενδιέφεραν ιδιαίτερα. Στη δεύτερη εισήγηση (Κων. Σισμανίδη) γίνεται εκτενής αναφορά στα νεότερα στοιχεία του εν λόγω ανασκαφέα των αρχαίων Σταγείρων που οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι το αψιδωτό οικοδόμημα που εντοπίστηκε πρόσφατα στις ανασκαφές, είναι ο Τάφος-Ηρώον του Μεγάλου Μακεδόνα Φιλοσόφου. Οι εισηγήσεις των πανεπιστημιακών Καθηγητών που επακολούθησαν ήταν υψηλού επιστημονικού επιπέδου και προκάλεσαν ευρύτατες συζητήσεις μετά το πέρας της συνεδρίασης, καθόσον εμπεριστατωμένα ανέδειξαν τις ιστορικές ρίζες των θεμάτων που ανεπτύχθησαν, προσφέροντας παράλληλα απαντήσεις στις σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Έλληνες Ομογενείς Μακεδόνες στη Διασπορά. Δεν ήταν λίγες οι φορές που το πολυπληθές ακροατήριο των Ομογενών διέκοπτε τους ομιλητές με χειροκροτήματα.

Ακολουθούν στη συνέχεια περιλήψεις των εισηγήσεων:

Γεώργιος Π. Νάκος, Ομότιμος καθηγητής της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ., «*Η επικαιρότητα των πολιτευμάτων του Αριστοτέλη στη σύγχρονη εποχή*»:

Αξιολογούμενη ειδικότερα η συσχέτιση «πολιτείας» και «πόλεως» οδηγείται η αριστοτελική σκέψη στην εμφανή διαστολή των εννοιών αυτών, με την περαιτέρω ένταξη των ανθρώπων στην «πολιτική κοινωνία» που αποτελεί τη δημιουργική βάση της έννοιας της «πόλεως» στα θεμελιακά της «μόρια». Ακολουθεί η κατανομή των μερικότερων «αρχών» (εξουσιών) που δημιουργούν την κατανομή των διάφορων «πολιτειών», οι οποίες διακρίνονται στη βασική αριστοτελική διάκριση των «ορθών» και των «ημαρτημένων» «πολιτειών» με την έννοια των «παρεκβάσεων των ορθών πολιτειών», τονίζοντας εμφαντικά τις χαρακτηριστικές «πολιτείες» των «Λακεδαιμονίων, των Κρητών και των Καρχηδονίων», με τις ειδικότερες κριτικές παρατηρήσεις του.
Παράλληλα για τον ιδιαίτερο τονισμό των αριστοτελικών θέσεων για τις «πολιτείες» επιλέχθηκε η αξιολόγηση του επικεφαλής των «πολιτειών» αυτών «πολιτικού άνδρα», με τα χαρακτηριστικά του κύρια γνωρίσματα, αγάπης στην «καθεστώσαν πολιτείαν», ικανότητα ασκήσεως του έργου της «αρχής» του και «αρετή και δικαιοσύνη» στη δεδομένη «πολιτεία», και τα συμπληρωματικά αλλά απαραίτητα στοιχεία του «ήθους», της «φρονήσεως», τους «πολίτας αγαθούς ποιείν» στην τήρηση, σεβασμό και διαφύλαξη των νόμων, έτσι ώστε να μην οδηγηθεί η «πολιτεία» με την ευθύνη των «πολιτικών» στη «δημαγωγία» κυρίως όταν «οι νόμοι μη εισί κύριοι».

Μελίνα Παϊσίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., «*Η Θεσσαλονίκη κατά τη μεσοβυζαντινή περίοδο. Η αρχαιολογική τεκμηρίωση*»:

Παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα ενός ερευνητικού προγράμματος που εκπονήθηκε από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ. με στόχο την αρχαιολογική τεκμηρίωση της Θεσσαλονίκης της Μέσης Βυζαντινής περιόδου (μέσα 9ου αι. έως το 1204). Η πόλη δείχνει δυναμική ανάπτυξη με αστικές μεταμορφώσεις σε όλες τις εκφάνσεις του δημόσιου και ιδιωτικού βίου, των εμπορικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων, της άμυνας, των θρησκευτικών δραστηριοτήτων και του αστικού μοναχισμού. Οι νέες δομές της πόλης, που υπαγορεύονται από τη σταδιακή συρρίκνωση των πολιτικών θεσμών προς όφελος της διεύρυνσης του θρησκευτικού χαρακτήρα, επέφεραν συγκέντρωση του πληθυσμού και αντίστοιχη συγκέντρωση και αστικοποίηση των ποικίλλων δραστηριοτήτων γύρω από συγκεκριμένους οικιστικούς άξονες. Ο θρησκευτικός συμβολισμός περνά και στην έννοια της γειτονίας, καθώς γίνεται φανερό από τις γνωστές μας ονομασίες, οι οποίες έλκουν από εμβληματικά εκκλησιαστικά ιδρύματα κάθε περιοχής. Ο πυκνοδομημένος αστικός ιστός φανερώνει τάσεις κατάληψης όλου του διαθέσιμου περιτειχισμένου χώρου, καθώς και των άλλοτε δημόσιων εκτάσεων προς όφελος της ιδιοκτησίας. Το γνώρισμα αυτό συμβαδίζει με την εντυπωσιακή δημογραφική ανάκαμψη της πόλης. Οι μεγάλες γειτονιές κατατέμνονται σε επιμέρους μικρότερες αποκτώντας νέα σημεία αναφοράς. Παράλληλα εξαπλώνεται η εμπορική και παραγωγική ζωή σε όλο το κέντρο της πόλης και μετατρέπεται η έννοια της «Αγοράς» από στατικό περιορισμένο χώρο σε χώρο κίνησης. Σε αυτά προστίθενται και οι μικροί επιμέρους κοινωνικοί και παραγωγικοί πυρήνες με εργαστήρια που συνυπάρχουν στον ίδιο χωρικό πυρήνα με τις κατοικίες. Η εξωστρέφεια της Θεσσαλονίκης τεκμηριώνεται με την πλούσια δραστηριότητα του λιμανιού και των εκτεταμένων αποθηκών της. Τέλος, η χωρική επέκτασή της με την προ-

σθήκη της ακρόπολης αποτελεί μεγάλο αυτοκρατορικό έργο της εποχής σε συνδυασμό με την ενίσχυση των οχυρώσεων και την ταυτόχρονη μεταφορά της διοίκησης στα υψηλότερα και πιο προφυλαγμένα σημεία της.

Αναστάσιος Τάμης, Καθηγητής University of Notre Dame, Australia, Πρόεδρος του Αυστραλιανού Ινστιτούτου Μακεδονικών Σπουδών της Μελβούρνης, *«Ο ρόλος της Ομογένειας στην εθνική μας πορεία»:*

Τα μακεδονικά Σωματεία στη Διασπορά χρειάζεται να επαναπροσδιορίσουν τον ρόλο τους και να καταστούν εστίες προβολής του πολιτισμού και της ιστορίας του μακεδονικού Ελληνισμού, μέσα από μαθητικούς διαγωνισμούς, εικαστικούς, μουσικούς, θεατρικούς αγώνες, μέσα από εργαστήρια μάθησης και διδασκαλίας αλλά και μέσα από υποτροφίες για επιμορφωτικές κατασκηνώσεις στον γενέθλιο τόπο των γονέων τους. Ως εστίες μορφωτικής ανέλιξης της Μακεδονίας να δώσουν έμφαση στην ανθρωπολογική διάσταση του μακεδονικού προβλήματος και της ονομασίας της FYROM, διατηρώντας σε ισχύ και εγρήγορση την αντοχή αλλά και διατήρηση της εθνογλωσσικής ταυτότητας του μακεδονικού Ελληνισμού. Η ελληνική Πολιτεία απαιτείται να κατανοήσει ότι χρειάζεται έναν συμμετοχικό και διαδραστικά κινούμενο Ελληνισμό στη Διασπορά, με γνώμη απέναντι στα δρώμενα, ώστε και η Διασπορά να έχει μέρισμα στην ευθύνη των αποφάσεων και να μην κινείται πλέον στα πλαίσια του επιθυμητού και του ιδανικού, αλλά μέσα στο πλαίσιο του δυνατού και του πραγματιστικού. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης με τη FYROM είναι θέμα επομένως πολιτικό και ανθρωπολογικό. Το πολιτικό το χειρίζεται η Πολιτεία μέσα στο πλαίσιο της πολιτικής επιστήμης που είναι ο συμβιβασμός, αλλά οι Έλληνες απανταχού προσδιορίζουν τη θέση τους ανθρωπολογικά ακονίζοντας την αντοχή των γενεών που έρχονται.

Χρήστος Αραμπατζής, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., *«Ορθόδοξη Εκκλησία και Ελληνισμός στη Διασπορά»*:

Ορθόδοξη Εκκλησία και Ελληνισμός είναι δύο μεγέθη με μακραίωνη ιστορική πορεία, άλλοτε αντιθετική και άλλοτε σύμπλευσης. Τα προβλήματα και οι τάσεις που διαπιστώνονται σήμερα, έχουν βαθιές ρίζες και οφείλονται στην πολυσημία που ενυπάρχει και στην πολλαπλότητα των προσχώσεων στην Ιστορία καθώς τα δύο αυτά ιστορικά μεγέθη συναντήθηκαν και συμπορεύθηκαν με πολλές οπτικές και ετερογενείς στοχεύσεις που συσσώρευσαν αμφισημίες. Η σύνδεση της Ορθόδοξης Εκκλησίας με τον Ελληνισμό και η ταύτιση του δεύτερου μαζί της ανιχνεύεται ήδη στα τέλη του 16ου αιώνα. Έκτοτε η Ιστορία συνδέει και σφυρηλατεί την αδιάσπαστη σχέση μεταξύ Ελληνισμού και Ορθοδοξίας, καθώς η Ορθόδοξη Εκκλησία γίνεται η κιβωτός που διασώζει την πολιτιστική ιδιοσυστασία των Ελλήνων. Στη Διασπορά η Ορθόδοξη Εκκλησία, εξαιτίας της δοκιμασμένης πολυεπίπεδης θεσμικής της οργάνωσης, έγινε ο ρυθμιστής της εθνικής και θρησκευτικής ζωής των Ομογενών ελλείψει άλλου τέτοιου κέντρου, το οποίο όσες φορές επιχειρήθηκε να δημιουργηθεί κατέρρευσε μέσα σε εμφύλιες διαμάχες και προστριβές. Στην ιστορία των ελληνικών κοινοτήτων αυτός ο ενωτικός ρόλος της Εκκλησίας έχει δεόντος εκτιμηθεί και τονισθεί ποικιλότροπα.

Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Αν. Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., *"Σύγχρονες προκλήσεις στη Μακεδονία"*:

Ο κ. Μιχαηλίδης αναφέρθηκε στην ιστορία του Μακεδονικού Ζητήματος εστιάζοντας ιδιαίτερα στη σύγχρονη περίοδο και στις σχέσεις της Ελλάδας με τη FYROM, τη Βουλγαρία και την Αλβανία. Υποστήριξε ότι το Μακεδονικό Ζήτημα σε διάφορες μορφές θα εξακολουθήσει να αποτελεί για αρκετές δεκαετίες ένα διεθνές ζήτημα.

Μετά το πέρας των Εργασιών του Συμποσίου μας ακολούθησε δεξίωση και Παραδοσιακοί χοροί από το χορευτικό συγκρότημα Βοστώνης Η.Π.Α. και τον Σύλλογο Ποντίων Λακκώματος Χαλκιδικής

ΑΥΣΤΡΑΛΟΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΠΡΟΒΑΛΛΟΥΝ ΜΕ ΠΑΘΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΥΦΗΛΙΟ

◆ Διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη (Αίθ. Δικτύου Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών) στις 7 Ιουλίου 2017 από το **Αυστραλιανό Ινστιτούτο Μακεδονικών Σπουδών (Α.Ι.Μ.Σ.)** σε συνεργασία με την **Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής (Ι.Λ.Ε.Χ.)**, η οποία και τους ανακήρυξε Επίτιμα μέλη της.

Μέσα από το πλούσιο επιστημονικό έργο τους προβάλλουν με πάθος τη Μακεδονία μας, την Ελλάδα μας γενικότερα, σε όλα τα πέρατα του κόσμου. Πρόκειται για τους διακεκριμένους Αυστραλούς Καθηγητές **Μάικλ Τζον Όσμπορν** και **Τζον Μέλβιλ Τζόουνς** και τον ομογενή καθηγητή και Πρόεδρο του Αυστραλιανού Ινστιτούτου Μακεδονικών Σπουδών Αναστάσιο Μυρώδη Τάμη. Μια εκδήλωση με πυκνό και εκλεκτό ακροατήριο, που πραγματοποιήθηκε στις 7 Ιουλίου 2017 στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, εν συνεχεία μάλιστα, ανακηρύχθηκαν Επίτιμα μέλη της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Χαλκιδικής (Ι.Λ.Ε.Χ.) για την αναγνώριση της επί 10ετίες τεράστιας προσφοράς τους στον Ελληνισμό. Ο πρώτος των ανωτέρω, M. Osborn, καθηγητής της Κλασικής Φιλολογίας, ειδικός στην Ελληνική Επιγραφική, και τ. Πρύτανης του Πανεπιστημίου La Trobe Μελβούρνης Αυστραλίας, μεταφύτευσε το όραμα για τις ανθρωπιστικές Σπουδές και τη μελέτη του Ελληνισμού, δημιουργών παράλληλα θέσεις για τις Ελληνικές Σπουδές. Ο δεύτερος, J. Jones, ομ. Καθηγητής

Κλασικής και Αρχαίας Ιστορίας του Πανεπιστημίου Δυτ. Αυστραλίας, είναι βαθύς μελετητής του Μακεδονικού Ελληνισμού και έχει αποτελέσει, για χρόνια τώρα, έμπνευση προς πολυάριθμους νέους ακαδημαϊκούς και ερευνητές, ήταν μάλιστα ο κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσης με θέμα «Ρωμαϊκή Μακεδονία» στην Αγγλική (με ταυτόχρονη μετάφραση στην Ελληνική). Τέλος, ο καθηγητής Α. Τάμης, ελληνικής καταγωγής, έχει επιδείξει μέσω της επιστήμης του ακλόνητο ζήλο στη μελέτη της ιστορίας της Μακεδονίας, τον πολιτισμό, την κουλτούρα και την ιστορία της. Ως ειδικός δε στην Ελληνική Διασπορά χαρτογράφησε τους Έλληνες απανταχού της γης.

Προσφωνώντας τους προσκεκλημένους ο Πρόεδρος της Ι.Λ.Ε.Χ. Δρ **Βασίλειος Ν. Πάππας** μεταξύ άλλων τόνισε:
«Δανείζομαι κάποια λόγια από τα πλέον αντιπροσωπευτικά ποιήματα του μεγάλου Αλεξανδρινού Κωνσταντίνου Καβάφη, τις "Θερμοπύλες" και συγκεκριμένα την επιγραμματική ρήση του "Τιμή σ' εκείνους που ώρισαν στη ζωή τους να φυλάνε Θερμοπύλες". Και τούτο για να τονίσω, ότι αυτή την ύψιστη έπαλξη του Χρέους έχει ταχθεί να φυλάει άγρυπνα -από τη δική της πολυεδρική σκοπιά- η συνδιοργανώτρια της αποψινής εκδήλωσης Εταιρεία, η Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής (Ι.Λ.Ε.Χ.). Και μέσα στις επιταγές του Χρέους, που τα τελευταία χρόνια αποβαίνει ζωτικώτατα εθνικά, η Ι.Λ.Ε.Χ. , την οποία για χρόνια τώρα έχω την τιμή να υπηρετώ, αναγνωρίζει και επιβραβεύει πρόσωπα με πλούσια εθνική και επιστημονική προσφορά. Αποδίδει τιμητικές διακρίσεις σε Χαλκιδικιώτες, σε Μακεδόνες και εν γένει Έλληνες που μένουν μόνιμα στη Μητροπολιτική Ελλάδα ή τη Διασπορά και αναζητούν ρίζες, τα προγονικά τους σημάδια, το πολιτιστικό τους λίκνο. Η προσφορά δε αυτή αποκτά ιδιαίτερη σημασία όταν προέρχεται από ξένους που τρέφουν ιδιαίτερα αισθήματα αγάπης για τη χώρα μας, την ιστορία και τον πολιτισμό της και εκδηλώνουν αυτήν τους την αγάπη λόγω ή έργω. Είναι οι γνωστοί μας Φιλέλληνες - για πολλούς αποτιμώνται δύο φορές Έλληνες - με αμέτρητα παραδείγματα τέτοιων ανθρώπων ακόμη από πολύ παλιά, όταν η χρήση της λέξης «φιλέλλην» αποδίδονταν όχι αποκλειστικά για τους ξένους. Αλλά και για τους Έλληνες που εκδήλωναν ιδιάζουσα αγάπη προς την Ελλάδα και γενικά προς τους Ομογενείς. Σήμερα σ' αυτήν την καλαίσθητη αίθουσα της Ε.Μ.Σ. για τους Ομογενείς Μακεδόνες μετακαλέσαμε για να βραβεύσουμε τρεις, διεθνούς αναγνώρισης, Πανεπιστημιακούς Δασκάλους που αγαπούν με πάθος, υπηρετούν με επιστημοσύνη και προβάλλουν απανταχού της Γης την Ελλάδα μας. Πρόκειται για τον ακαδημαϊκό τ. Πρύτανη του Πανεπιστημίου La Trobe Prof. Michael John Osborne και τον καθηγητή Ιστορίας του Πανεπιστημίου Δυτ. Αυστραλίας Prof. John Melville Jones που θα είναι και ο κεντρικός μας ομιλητής με θέμα «Η Ρωμαϊκή Μακεδονία». Ζητήθηκε δε από τη Διοίκηση της Εταιρείας μας αμφότεροι να αποδεχθούν, όπως επίσης ο Πρόεδρος του Αυστραλιανού Ινστιτούτου Μακεδονικών Σπουδών, καθηγητής του Πανεπιστημίου Notre Dame Αυστραλίας Prof. Anastasios Myrodis Tamis, να ανακηρυχθούν Επίτιμα μέλη της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Χαλκιδικής, οι οποίοι και απεδέχθησαν την πρόσκληση και την τιμή που τους αποδίδεται. Εκ των προτέρων τους ευχαριστούμε θερμά».

Στη συνέχεια, ο καθηγητής κ. **Αναστάσιος Μ. Τάμης** στον σύντομο χαιρετισμό του τόνισε ότι η επιβράβευση των Αυστραλών Καθηγητών και οι ομιλίες τους έχουν συμβολικό αλλά και ουσιαστικό χαρακτήρα. *«Συμβολικό γιατί εκδηλώνει και συμμαρτυρεί τη σημασία της σύζευξης της Μητρόπολης με τη Διασπορά. Αλλά και ουσιαστικό, γιατί ένας φορέας της Μητρόπολης και ένας φορέας της Διασποράς, συμμετοχικά και διαδραστικά οργανώνουν και τιμούν δύο επιφανείς Φιλέλληνες, τον Καθηγητή Michael John Osborne και τον Καθηγητή John Melville Jones».* Ο πρόεδρος του Α.Ι.Μ.Σ. τόνισε ότι *«Ο Ελληνισμός διαθέτει δυο τεράστιες αποθεματικές δυνάμεις, δύο δεξαμενές άντλησης ζωτικής σημασίας δυναμικού για την ύπαρξη του: τον εκπατρισμένο Ελληνισμό και τους Φιλέλληνες. Οι δυνάμεις αυτές έχουν συστηματικά και μεθοδευμένα υποβαθμιστεί, ευτελιστεί, απαξιωθεί ή έχουν αποικιοποιηθεί από την Πολιτεία και τη Διοικούσα Εκκλησία»* τόνισε ο κ. Τάμης. *«Οι σχέσεις της Μητρόπολης με τη Διασπορά πρέπει να είναι (α) θεσμικές (Υπουργείο Απόδημου Ελληνισμού με Γραμματείες επενδύσεων, μορφωτικών σχέσεων, φιλελλήνων), (β) συμμετοχικές και διαδραστικές, όπως η σημερινή εκδήλωση για να υπάρχει συστράτευση, συμπόρευση, συμμαχία όλων των δυνάμεων εντός και εκτός των τειχών»* κατέληξε.

Έναρξη των Εργασιών - Χαιρετισμός της Υφυπουργού Εσωτερικών (Μακεδονίας-Θράκης) κας **Μαρίας Κόλλια-Τσαρουχά:** *«Η παγκόσμια ανάδειξη της Ιστορίας της Μακεδονίας, με επιστημονική κατοχύρωση και όρους διεθνούς ακαδημαϊκής αξιοπιστίας, είναι για εμάς τους Έλληνες ιδιαίτερα πολύτιμος σύμμαχος στη συλλογική πορεία μας. Είμαστε ένας λαός που θέτει ως κύριο ζητούμενο την ειρήνη, τη διεθνή σταθερότητα και τη συνεννόηση, σε μια ιδιαίτερα όμως εύφλεκτη περιοχή του κόσμου, η οποία από την αρχαιότητα ώς σήμερα χαρακτηρίζεται ως επίκεντρο διεθνών διεργασιών και συγκρούσεων. Φανταστείτε τη μεγάλη μας έκπληξη όταν βρεθήκαμε εδώ και μερικές δεκαετίες απέναντι σε παράλογες αξιώσεις νεοσύστατων κρατών, σε μια προσπάθεια να οικειοποιηθούν, με ιδιοτελείς και ύποπτους πολιτικούς σκοπούς, ολοφάνερα επεκτατικούς, την ιστορική μας ταυτότητα και ονοματοδοσία. Τονίζω τη μεγάλη μας έκπληξη, γιατί όπως καταλαβαίνετε, καλούμασταν να αντιμετωπίσουμε, ξανά και ξανά, πράγματα που είναι ξεκάθαρα εδώ και αιώνες, για τα οποία δεν τοποθετούνται μόνο οι σημερινοί ιστορικοί και επιστήμονες, αλλά αμέτρητες πηγές ανά τους αιώνες. Καλούμασταν να υποστηρίξουμε το αυταπόδεικτο και το αυτονόητο, κόντρα σε έναν παραλογισμό που μπορούσε να εξηγηθεί μόνο με όρους συγκεκριμένων μεθοδεύσεων και σκοτεινών απώτατων στόχων. Και για λόγους που περιμένουμε να εξηγηθούν από τους ιστορικούς του μέλλοντος, είδαμε σε αυτό τον αγώνα να κερδίζει έδαφος η υπεξαίρεση, η κλοπή της ταυτότητάς μας, και το όνομα "Μακεδονία" να αναφέρεται σε εγκυκλοπαίδειες, σε έντυπα και ιστοσελίδες, όχι για τον πραγματικό τόπο που έχει φτιαχτεί, αλλά για ένα άλλο κράτος. Η ακαδημαϊκή Κοινότητα, ευτυχώς, παρέμεινε πολύτιμος σύμμαχός μας σ' αυτόν τον αγώνα, καθώς αντιλαμβανόμενη ορθά το ζητούμενο και τηρώντας άψογη στάση απέναντι στην Ιστορική Αλήθεια και στις αρχές της Επιστήμης, όρισε επακριβώς ποια είναι η ιστορική πραγματικότητα. Οι Έλληνες, θεωρούμε την Επιστήμη και την Αλήθεια, ως διαχρονικούς συμμάχους μας. Δεν επικαλούμαστε αυτές τις έννοιες επειδή, κάποτε, ο αρχαίος πολιτισμός μας στάθηκε πάνω τους με ενδιαφέρον. Ούτε επειδή εκατοντάδες αρχαίοι και σύγχρονοι Έλληνες έγραψαν και πάλεψαν για αυτές. Επικαλούμαστε την Αλήθεια και την Επιστήμη, γιατί αποτελούν κομμάτια του πολιτισμικού μας DNA, γιατί είναι κομμάτια της ίδιας της ελληνικής ταυτότητας και δεν μπορούμε να ορίσουμε τον "Ελληνισμό" χωρίς αυτά. Εμείς οι Έλληνες, και συγχωρέστε με αν ακούγεται εγωιστική η τοποθέτηση, θέλουμε να πιστεύουμε ότι βοηθήσαμε να εδραιωθούν στον σύγχρονο Δυτικό Κόσμο και ότι αποτελούν σήμερα τη βάση, πάνω στην οποία αυτός χτίστηκε και πάνω στην οποία μεγαλουργεί. Με αυτές τις σκέψεις, χαιρετώ τους καθηγητές από την Αυστραλία, που μας κάνουν τη μεγάλη τιμή να βρίσκονται σήμερα κοντά μας. Καθώς μοιραζόμαστε το κοινό πολιτιστικό DNA, καθώς η Αλήθεια και η Επιστήμη είναι τα κοινά μας ζητούμενα, είναι για εμάς συγγενείς, τολμώ να πω αδέλφια, και ως τέτοιους τους υποδεχόμαστε. Με μεγάλη μας χαρά θα ακούσουμε τις εισηγήσεις τους, που θα αποκαλύψουν βαθύτερες πτυχές της ιστορίας της Μακεδονίας. Προσθέτουν και αυτές, στην κατοχύρωση και στην ακόμη μεγαλύτερη ανάδειξη της Ιστορικής Αλήθειας. Τους ευχαριστώ βαθύτατα που ταξίδεψαν από την άλλη πλευρά του πλανήτη για να βρεθούν μαζί μας, αναδεικνύοντας όλα αυτά που μας συνδέουν, και για να δημιουργήσουν νέους και ισχυρότερους δεσμούς. Ευχαριστώ επίσης τους διοργανωτές, την Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, το Αυστραλιανό Ινστιτούτο Μακεδονικών Σπουδών, αλλά και όλους εσάς που βρίσκεστε σήμερα μαζί μας, για τη συμμετοχή σας. Εύχομαι η Επιστήμη να συνεχίσει να συνδέει τους ανθρώπους, όσο μεγάλες και αν είναι οι χιλιομετρικές αποστάσεις που τους χωρίζουν, και να παραμείνει προστάτης της Ιστορικής Αλήθειας, όπως και σύμμαχος του αγώνα μας για Ειρήνη και Ευημερία».*

Ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου της Δυτικής Αυστραλίας **John Melville Jones** στη διάλεξή του με θέμα τη ***Ρωμαϊκή Μακεδονία***, αναφέρθηκε στα φύλα και τα έθνη που τη συνοίκησαν, στις πρωτες εστίες τους στις παρυφές του Ολύμπου, στην τεράστια συμβολή του Φιλίππου στη διοικητική και στρατιωτική οργάνωση της Μακεδονίας, την πρόσβαση των Μακεδόνων στη θάλασσα και τις συνέπειές της, τον απότοκο των κατακτήσεων του Μ. Αλεξάνδρου, την εμφάνιση των Ρωμαίων και την ήττα του Φιλίππου του Πέμπτου το 197 μ.Χ. «*Οι Ρωμαίοι μέχρι τότε δεν ήθελαν την καθολική κατάκτηση της Μακεδονίας, γιατί δεν είχαν επαρκές ανθρώπινο δυναμικό για να διαφυλάξουν την κατάκτησή της*» είπε ο διαπρεπής Κα-

θηγητής, «*γι αυτό κι επέτρεψαν στον Φίλιππο να παραμείνει στη βασιλεία, μέχρι και του θανάτου του το 179. Ωστόσο, όταν ο διάδοχος και γιος του Περσέας ανέλαβε τη βασιλεία, έγινε κατανοητό στους Ρωμαίους ότι επιδίωκε να ανασυστήσει τις παλιές δόξες των προγόνων του, με αποτέλεσμα, ύστερα από τέσσερα χρόνια πολέμου, τελικά να ηττηθεί στην Πύδνα το 168. Ακόμη και τότε η Μακεδονία δεν αποτέλεσε επαρχία της Ρώμης. Διόρισαν απλά έναν έπαρχο για να επιβλέπει τα δρώμενα, αλλά κατάργησαν τη βασιλεία ως θεσμό και δημιούργησαν τέσσερις δημοκρατικές επαρχίες, προφανώς για να αποτρέψουν σε κάποιον να αναλάβει από μόνος του την εξουσία, τουλάχιστον μέχρι την τελική κατάκτηση των Ρωμαίων μέχρι και το 146 μ.Χ. και την εξαφάνιση της μακεδονικής ταυτότητας, αφού οι τέσσερις επαρχίες της λεγόμενης Μακεδονίας συμπεριλάμβαναν και εδάφη προς βορρά και προς νότο (Θεσσαλικά) που ποτέ δεν υπήρξαν μέρη της Μακεδονίας του Αλεξάνδρου*» κατέληξε ο διαπρεπής ακαδημαϊκός John Melville-Jones.

Ο Καθηγητής **Michael John Osborne** στην αντιφώνησή του, λαμβάνοντας το βραβείο της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Χαλκιδικής τόνισε ότι αποτελεί παρήγορο σημάδι ότι Εταιρείες όπως αυτή της Ι.Λ.Ε.Χ. επιδιώκουν τη γνώση και κατά συνέπεια πρέπει να κατέχουν περίοπτη θέση σε μια κοινωνία που μεταλλάσσει τις αρχές και τις αξίες της. «*Είναι λυπηρό το γεγονός ότι οι σύγχρονες κυβερνήσεις απαξιώνουν την αγάπη προς τις Ανθρωπιστικές Σπουδές και κατά συνέπεια μεταβάλλουν προοδευτικά τα Πανεπιστήμια από κέντρα δημιουργίας και μάθησης γνώσης σε εργοστάσια επαγγελματικής κατάρτισης. Βέβαια αναφέρομαι σε πανεπιστήμια της Βρετανίας και της Αυστραλίας, αλλά είμαι σχεδόν βέβαιος ότι αυτό πλέον ισχύει και σε άλλες χώρες. «Η ραγδαία αυτή μετάλλαξη που προκλήθηκε κατά μεγάλο μέρος στις ημέρες μου, αντιπροσωπεύει την καταπληκτική αντιστροφή της φύσης και του ρόλου των Πανεπιστημίων διεθνώς. Λιγότερο από έναν αιώνα η μελέτη των Κλασικών Σπουδών ήταν το καμάρι των Πανεπιστημίων όλου του κόσμου και οι επιστήμονες τότε διαλαλούσαν, όπως ο επιφανής Thomas Huxley, ότι είναι αναγκαίο να εισαχθούν στα Πανεπιστήμια μαθήματα που σχετίζονται με τις επιστήμες, αλλά να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στα προγράμματα ουμανιστικών σπουδών. Εμείς, λοιπόν, μιλούμε για προώθηση όλων των μαθημάτων, προάγουμε όλες τις μορφές της γνώσης, και όχι απλά τα μαθήματα και τα προγράμματα εκείνα που έχουν σχέση απλά με την εργασιακή κατάρτηση και όχι με την εκπαίδευση του ανθρώπου*» είπε ο π. Πρύτανης και ακαδημαϊκός.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΩΝ ΤΙΜΩΜΕΝΩΝ

Ο καθηγητής John Melville-Jones διετέλεσε Πρόεδρος του Τμήματος Κλασικών Σπουδών και Αρχαίας Ιστορίας του University of Western Australia, υπήρξε μέλος του διακεκριμένου πανεπιστημιακού Σώματος Institute of Advanced Study, Princeton, New Jersey, υπηρέτησε ως μέλος της Αυστραλιανής Ακαδημίας Ανθρωπιστικών Σπουδών, Ισόβιο μέλος της Αμερικανικής Νομισματικής Εταιρείας και πρώην Πρόεδρος του Αυστραλιανού Συνδέσμου Βυζαντινολόγων. Το 2017 διατελούσε Winthrop Professor της Σχολής Αθρωπιστικών Σπουδών του Πανεπσιτημίου της Δυτικής Αυστραλίας.

Ο καθηγητής Michael john Osborne είναι ίσως παγκοσμίως ο διασημότερος Καθηγητής της Ελληνικής Επιγραφικής και τις Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας. Σπούδασε στην Οξφόρδη και δίδαξε στα Πανεπιστήμια του Bristol και του Lancaster, καθώς και στο διάσημο Institute for Advanced Study in Princeton (USA), πριν διοριστεί Πρόεδρος της Σχολής Κλασικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Μελβούρνης. Το 1990 εκλέχθηκε Πρύτανης του Πανεπιστημίου La Trobe της Μελβούρνης, όπου και υπηρέτησε μέχρι το 2005, αναδεικνύοντας το Πανεπιστήμιο αυτό ένα από τα 100 καλύτερα του κόσμου. Δίδαξε στο Πανεπιστήμιο του Πεκίνου και ίδρυσε το περίφημο ερευνητικό κέντρο *Εθνικό Κέντρο Ελληνικών Μελετών και Έρευνας* (ΕΚΕΜΕ) το 1997, το οποίο διηύθυνε επί δέκα χρόνια ο Καθηγητής Αναστάσιος Τάμης. Ο καθηγητής Michael Osborne είναι μέλος της Ακαδημίας της Αυστραλίας, του Βελγίου, της Γερμανίας και της Ελλάδος, ενώ είναι Επίτιμος Διδάκτορας τεσσάρων Πανεπιστημίων, Ευρώπης και Ασίας.

Ο καθηγητής Αναστασιος Μυρωδης Ταμης ερεύνησε και δίδαξε Κοινωνική Γλωσσολογία και Ιστορία της Ελληνικής Διασποράς. Αναγορεύθηκε επίτιμος διδάκτωρ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (2006), και τιμήθηκε από το Hellenic Chambers of Commerce and Industries, την Ακαδημία Αθηνών, με το Διεθνές Βραβείο Α. Ωνάσης και το Κρατικό Βραβείο Βιβλίου της Ελληνικής Πολιτείας. Εκλέχθηκε

Πρόεδρος του Τμήματος Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου La Trobe της Μελβούρνης (1993-1996), ιδρυτικός Διευθυντής του Εθνικού Κέντρου Ελληνικών Μελετών και Έρευνας του Πανεπιστημίου La Trobe [ΕΚΕΜΕ] (1997-2008), ιδρυτής και Διευθυντής των Αρχείων Δαρδάλη της Ελληνικής Διασποράς (1992-2008), ιδρυτικός Πρόεδρος του Αυστραλιανού Ινστιτούτου Μακεδονικών Σπουδών (1986-2017) και διευθυντής του Αυστραλιανού Ινστιτούτου Ελληνικών Ερευνών (2016-). Εξέδωσε 25 μονογραφίες και επιμελήθηκε δέκα βιβλία.

Μετά τις ομιλίες και τις απονομές των τιμητικών πλακετών και των περγαμηνών εκ μέρους του Δ.Σ. της Ι.Λ.Ε.Χ. από τους κ.κ. Β. Ν. Πάππα, Ν. Μερτζιμέκη και Χρ. Αραμπατζή, η εκδήλωση έκλεισε από τον Αν. καθηγητή Α.Π.Θ. κ. Ι. Μιχαηλίδη και επηκολούθησε δεξίωση.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ – ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΕΙΣ Ε.Μ.Σ.

Τιμητικη Εκδηλωση για τους αδελφους Ν. και Λ. Παπαγεωργιου, τον καθ. Β. Δημητριαδη, τον αειμνηστο Α. Μπιλλη και τη συζυγο του Ιουλια

Την **Τετάρτη 4 Οκτωβρίου 2017** πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία η τιμητική εκδήλωση για τους Αδελφούς Ν. και Λ. Παπαγεωργίου, τον καθηγητή Β. Δημητριάδη, τον αείμνηστο Α. Μπίλλη και τη σύζυγό του Ιουλία στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας μας. Την παρουσίαση των τιμωμένων πραγματοποίησαν: Ο Γεν. Γραμματέας της Ε.Μ.Σ., πρ. Βουλευτής, Δικηγόρος, Δρ Ιστορίας κ. Βασίλειος Ν. Πάππας τους Αδελφούς κκ. Νικόλαο και Λεωνίδα Παπαγεωργίου. Η επίκ. Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. Σοφία Τζωρτζακάκη-Τζαρίδου τον ομότ. Καθηγητή του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Βασίλειο Δημητριάδη. Ο ομότ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. Γεώργιος Π. Νάκος τον αείμνηστο Αναστάσιο Μπίλλη και τη σύζυγο αυτού κ. Ιουλία Μπίλλη. Η εκδήλωση πλαισιώθηκε από εξαίρετο μουσικό σύνολο αποτελούμενο από αποφοίτους των μουσικών Σχολών του Α.Π.Θ. και του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Προσφωνώντας τους προσκεκλημένους ο Γεν. Γραμματέας της Ε.Μ.Σ., Δρ Ιστορίας κ. **Βασίλειος Ν. Πάππας** ανέφερε χαρακτηριστικά: «*Μια μεγάλη βραδιά, με έντονο το συναίσθημα της προσφοράς στον συνάνθρωπο ζούμε απόψε στην εκδήλωση της Εταιρείας μας. Βραβεύουμε ανθρώπους καταξιωμένους που διαθέτουν περίσσεια αγάπη και έχουν μάθει στη ζωή τους να μοιράζονται το κοινωνικό αγαθό της ευτυχίας. Ναι, τους αποκαλούμε εθνικούς ευεργέτες στον τόπο μας. Άλλωστε, η έννοια της εθνικής ευεργεσίας σχετίζεται άριστα με τα χρόνια ακόμη της δουλείας, όταν άνθρωποι που δραστηριοποιούνταν εκτός Ελλάδος, πλούτιζαν, κυρίως στο εμπόριο, σε Ελληνικές Κοινότητες της Διασποράς, προόδευαν, αναδεικνύονταν σε ηγετικές φυσιογνωμίες και πέραν της προσωπικής τους προκοπής, ενδιαφέρονταν να βοηθήσουν κυρίως τους ομοεθνείς συνανθρώπους τους. Ποιος άραγε δεν θυμάται τα ονόματα των Αφών Ζάππα, Σίνα, Ζωσιμά, Ριζάρη, τους Μαρασλή, Αρσάκη, Παπάφη, Συγγρό, Αβέρωφ, Σισμάνογλου, Ευγενίδη, Σταύρου, Μποδοσάκη, Ωνάση, Λάτση, Νιάρχο και άλλους ακόμη που προσέφεραν τεράστια ποσά για την ανέγερση δημοσίων κτηρίων και την κατασκευή δημοσίων έργων στην Ελλάδα. Μέσα στο πνεύμα αυτό της ευεργεσίας, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, απεφάσισε η Ε.Μ.Σ. να βραβεύσει σε ειδική τελετή, για την επί πολλά έτη ανεκτίμητη προσφορά τους στην πόλη μας, τους Αφούς Νικόλαο και Λεωνίδα Παπαγεωργίου, τον καθηγητή Βασίλειο Δημητριάδη, τον αείμνηστο Αναστάσιο Μπίλλη και τη σύζυγό του Ιουλία*».

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας, ομότ. Καθηγητής Α.Π.Θ. κ. **Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης** χαιρετίζοντας στη συνέχεια την εκδήλωση ανέφερε: "Η Ε.Μ.Σ. τιμά απόψε, ως από καιρού οφειλομένη υποχρέωση, τέσσερις διακεκριμένες προσωπικότητες της πόλεώς μας και της Μακεδονίας εν γένει, δια τα όσα πολλά ωφέλιμα προσέφεραν σ' αυτές. Κατ' αλφαβητική σειρά τιμούμε τον καθηγητή Β. Δημητριάδη που με το έργο του ανέδειξε την ιστορία και τον πολιτισμό της συμπρωτεύουσας και της Μακεδονίας, τον αείμνηστο Αναστάσιο Μπίλλη και την ερίτιμη σύζυγό

του κ. Ιουλία, οι οποίοι ευεργέτησαν και ευεργετούν ποικιλοτρόπως τις δύο αγαπημένες όλων μας, Θεσσαλονίκη και Μακεδονία. Τέλος, τους αδελφούς Νικόλαο και Λεωνίδα Παπαγεωργίου, οι οποίοι μόχθησαν και εδαπάνησαν πολλά διά την ανακούφιση του ανθρωπίνου πόνου υψώνοντας το ομώνυμο Νοσοκομείο. Τον δίκαιο έπαινο εκ μέρους της Ε.Μ.Σ. θα παρουσιάσουν ο Γ. Γραμματέας αυτής κ. Β. Ν. Πάππας, ο ομότιμος καθηγητής της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. Γ. Π. Νάκος και η επίκ. Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. Σοφία Τζωρτζακάκη-Τζαρίδου.

Αμέσως μετά τον λόγο έλαβε ο κ. **Βασ. Ν. Πάππας,** ο οποίος αναφερόμενος στην οικογένεια των Αδελφών Παπαγεωργίου μεταξύ άλλων τόνισε: *"Σε μια εποχή όπου κυριαρχεί ο ευδαιμονισμός και ο ατομισμός, και αμφισβητούνται έντονα ιδανικά και ηθικές αξίες, αποτελεί σπάνια τύχη να συναντά κανείς γνήσιους θεματοφύλακες αρχών και άξιους συνεχιστές της παράδοσης των εμπνευσμένων ευεργετών του έθνους, όπως στην αρχής της εκδήλωσης, ενδεικτικά, ανέφερα. Και συγχρόνως, να βιώνουν οι άνθρωποι αυτοί το συναίσθημα, ότι η ευτυχία είναι ένα αγαθό που πρέπει να το μοιράζεσαι με τον διπλανό σου. Ανάμεσά τους συγκαταλέγονται οι τιμώμενοι σήμερα Αδελφοί Νικόλαος και Λεωνίδας Παπαγεωργίου, τους οποίους έχω τη μεγάλη τιμή να παρουσιάσω".* Στη συνέχεια ο κ. Πάππας αναφέρθηκε στα πλούσια πνευματικά και ψυχικά χαρίσματα των Αδελφών Παπαγεωργίου, στην ικανότητα, διορατικότητα, τον φλογερό πατριωτισμό για τη γενέτειρά τους Σιάτιστα, όπου δημιούργησαν πληθώρα έργων ευποιίας στους τομείς Θρησκεία και Παιδεία. Για να υπηρετήσουν στη συνέχεια τον τομέα Υγεία, ιδρύοντας το Ίδρυμα Παπαγεωργίου, με στόχο την κατασκευή στη Θεσσαλονίκη Νοσοκομείου που σήμερα από κάθε άποψη εξοπλισμένο, αποτελεί κόσμημα, εφάμιλλο των καλυτέρων της Ευρώπης. Περισσή η αγάπη τους στους εργαζομένους και συνεργάτες τους που τους θεωρούν κύριους συντελεστές της οικονομικής τους επιτυχίας. Και κατέληξε ο κ. Πάππας: *"Κλείνω τη σύντομη αναφορά μου με την αισιόδοξη διαπίστωση ότι οι μεγάλοι άνδρες της χώρας μας δεν τελείωσαν. Χθες άλλοι, σήμερα οι Αδελφοί Παπαγεωργίου συνεχίζουν την παράδοση των ευεργετών. Σ' έναν κόσμο που αποθεώνεται το ατομικό συμφέρον και ο αδίστακτος ατομικός πλουτισμός και εξαπλώνεται η αδιαφορία για τα κοινά και παράλληλα διακωμωδούνται τα έργα και οι πράξεις ευποιίας, άνθρωποι όπως οι Αδελφοί Παπαγεωργίου αποτελούν το φως και την ελπίδα του Γένους. Η Μακεδονία μας τους ευγνωμονεί. Το ίδιο πράττει και η Εταιρεία μας απόψε, σε τούτη τη σεμνή τελετή και τους βραβεύει".*

Κατόπιν τον λόγο έλαβε η επίκ. Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. **Σοφία Τζωρτζακάκη-Τζαρίδου,** η οποία μιλώντας για τη ζωή και το έργο του τιμωμένου καθηγητή κ. Βασιλείου Δημητριάδη ανέφερε μεταξύ άλλων: *"Ο τιμώμενος κ. Βασίλειος Δημητριάδης υπήρξε επί έτη Διευθυντής του Ιστορικού Αρχείου Μακεδονίας και κατόπιν Καθηγητής Τουρκολογίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης. Θεωρείται διεθνώς αυθεντία στον επιστημονικό του τομέα. Ασχολήθηκε μεθοδικά με τις οθωμανικές πηγές, ιδιαίτερα εκείνες που αφορούν την ιστορία της Θεσσαλονίκης και της Μακεδονίας, και εξέδωσε, με κριτική έκδοση, μετάφραση και σχολιασμό, πολύτιμο υλικό της εποχής της Τουρκοκρατίας, σε πλήθος μελετών και μονογραφιών του.*

Τέλος, για το τιμώμενο ζεύγος, τον αείμνηστο Αναστάσιο Μπίλλη και τη σύζυγο αυτού κ. Ιουλία Μπίλλη, τον λόγο έλαβε ο ομότ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. **Γεώργιος Π. Νάκος** ειπών μεταξύ άλλων: *«Η ένταξη του ζεύγους Μπίλλη στη μεγάλη χορεία των σπουδαίων ευεργετών της Θεσσαλονίκης, με κύρια εγγενή προσωπικά τους στοιχεία τη σεμνότητα, τη διακριτικότητα, την αποφυγή κάθε περιττής προσωπικής προβολής και αποστροφής του*

κομπασμού και της αδικαιολόγητης επάρσεως, βασίζεται στο βασικό τους πιστεύω που δεν είναι άλλο από την αγάπη τους για την εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου και της αμέριστης προσφοράς και ουσιαστικής βοήθειας προς τον συνάνθρωπο. Μοναδικά και αδιάψευστα τεκμήρια, βασικές εκφράσεις της Κοινωνικής Προσφοράς τους, αποτελούν τα πραγματοποιηθέντα κοινωφελή έργα ευποιίας, τα οποία σηματοδοτούν με σαφήνεια την παρεχόμενη ωφέλεια στο κοινωνικό σύνολο της πόλεώς μας. Οι απόλυτα διευκρινιστικές ονομασίες των έργων αυτών, αναφέρονται στη "Μπίλλειο" Στέγη Νηπίων, στο Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων, στην οικονομική συμμετοχή στην ανέγερση του Ιδρύματος Μελετών Χερσονήσου του Αίμου, στο Οδηγικό Κέντρο "Μπίλλη", στο "Μπίλλειο" Κέντρο Ορχηστρικής Τέχνης Θεσσαλονίκης, στο Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης – «Μέγαρο Μπίλλη», στον Κήπο της "Στοργής" του Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου» για τα καρκινοπαθή παιδάκια, καθώς και σε άλλες ευεργεσίες, μεγαλύτερες ή μικρότερες, κ.ά. Εξαιτίας όλων αυτών οι δημόσιες αναγνωρίσεις του έργου τους περιλάμβαναν έναν μακρύτατο κατάλογο των απονομών αυτών που αναφέρονται ειδικότερα στην τεκμηρίωση της βραβεύσεώς τους από την Ε.Μ.Σ.»

Εκ μέρους των τιμωμένων τις τιμητικές διακρίσεις έλαβαν: Για τους Αδελφούς Παπαγεωργίου οι σύζυγοι των τέκνων

τού εκ των τιμωμένων Νικολάου Παπαγεωργίου Ζωή Γεωργίου Παπαγεωργίου και Αλεξάνδρα Μάρκου Παπαγεωργίου, με διατύπωση εκτός των ευχαριστιών τους για την απονομή αυτή και της εκφράσεως της ιδιαίτερης λύπης των Αδελφών Παπαγεωργίου για το αδύνατο της προσελεύσεώς τους. Για τον καθηγητή Βασίλειο Δημητριάδη ο υιός του Ανδρέας Δημητριάδης, αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Α.Π.Θ., εκφράζοντας τις ευχαριστίες του για την απονομή αυτή στον πατέρα του και τη λύπη του τιμωμένου για την αδυναμία προσελεύσεώς του λόγω εποχικής ιώσεως. Τέλος, για τον αείμνηστο Αναστάσιο Μπίλλη η ερίτιμη σύζυγός του (επίσης συντιμωμένη) Ιουλία Μπίλλη, η οποία σε κλίμα ιδιαίτερης συναισθηματικής φορτίσεώς της αναφέρθηκε στην πολύπλευρη δράση του εκλιπόντος συζύγου της, εκφράζοντας παράλληλα τις θερμές ευχαριστίες της για την απονομή αυτή.

Ανοικτο Πανεπιστημιο στην Εταιρεια Μακεδονικων Σπουδων

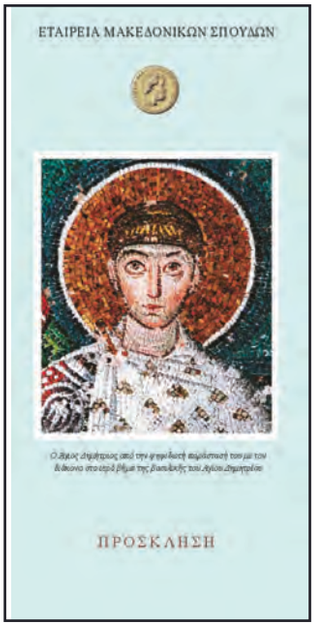
Ιατρική, Ιστορία του Δικαίου, Περιβάλλον, Ιστορία - Πολιτισμός,
Θεολογία - Φιλοσοφία, Ιστορία Επιστημών

14 Νοεμβρίου 2017 - 22 Μαΐου 2018

Για τρίτο συνεχή χρόνο η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών συνδιοργανώνει με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας Ανοικτό Πανεπιστήμιο στην Αίθουσα Διαλέξεων του Κτηρίου Διοίκησής της. Τα μαθήματα του εν λόγω Προγράμματος, επιμορφωτικού χαρακτήρα, απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης της Θεσσαλονίκης και της Δυτικής Μακεδονίας και σε όποιον άλλον επιθυμεί, μέλος ή μη της Εταιρείας. Τα γνωστικά αντικείμενα της φετινής θεματολογίας είναι: Ιατρική, Ιστορία του Δικαίου, Περιβάλλον, Ιστορία-Πολιτισμός, Θεολογία-Φιλοσοφία, Ιστορία Επιστημών. Τα μαθήματα θα πραγματοποιούνται κάθε Τρίτη από 6.30-8.00 εσπερινής ώρας με έναν εισηγητή που θα ομιλεί για 40΄-45΄, ενώ ο υπόλοιπος χρόνος θα διατίθεται για συζήτηση επί του αναπτυσσόμενου θέματος.
Χρονική διάρκεια του Προγράμματος: 14 Νοεμβρίου 2017 - 22 Μαΐου 2018. Σε όσους παρακολουθήσουν τα μαθήματα θα χορηγηθεί σχετική Βεβαίωση. Υπεύθυνοι για τους Θεματικούς Κύκλους (κατά σειρά παρουσίασης) έχουν οριστεί τα κάτωθι μέλη του Δ.Σ. της ΕΜ.Σ.: Θεόδωρος Ι. Δαρδαβέσης - Ιατρική, Γεώργιος Π. Νάκος - Ιστορία του Δικαίου, Ευανθία Κωνσταντίνου ή Τέγου -Στεργιάδου - Περιβάλλον, Βασίλειος Ν. Πάππας - Ιστορία-Πολιτισμός, Κωνσταντίνος Π. Χρήστου - Θεολογία-Φιλοσοφία, Γεώργιος Τσότσος - Ιστορία Επιστημών.

Πληροφορίες για τους εισηγητές και τους αντίστοιχους τίτλους των εισηγήσεών τους μπορείτε να αντλήσετε από την ιστοσελίδα της Εταιρείας: www.ems.gr

Πανηγυρικη Εκδηλωση
για την Εθνικη Επετειο της 28ης Οκτωβριου
"Μα τον σον και ημων απαντων Δημητριον, τον κηδεμονα Θεσσαλονικης και πολιουχον: Η αρχαιολογικη ερευνα αποκαθιστα την αγιολογικη παραδοση"

Την καθιερωμένη επετειακή εκδήλωση για τον εορτασμό της εθνικής επετείου της 28ης Οκτωβρίου και τη μνήμη του πολιούχου της Θεσσαλονίκης Αγίου Δημητρίου, πραγματοποίησε και φέτος η Εταιρεία, τη Δευτέρα **23 Οκτωβρίου 2017** στην αίθουσα Διαλέξεών της.
Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε η κ. **Πέλλη Μάστορα**, αρχαιολόγος της Εφορείας Αρχαιοτήτων της πόλης της Θεσσαλονίκης με θέμα: "**Μα τον σον και ημών απάντων Δημήτριον, τον κηδεμόνα Θεσσαλονίκης και πολιούχον: Η αρχαιολογική έρευνα αποκαθιστά την αγιολογική παράδοση".**

ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
COMMUNICATION NETWORK OF MACEDONIANS ABROAD
Δ.Ε.Ο.Μ. - CONMA

ΤΕΥΧΟΣ 4 – ΙΟΥΝΙΟΣ 2018
ISSUE 4 – JUNE. 2018

www. ems.gr e-mail: ems@ems.gr

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΑΔΑ

ΨΗΦΙΣΜΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
16 Ιανουαρίου 2018

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών υπερασπίζεται, από την ίδρυσή της το 1939, με επιστημονικά επιχειρήματα και την αδέκαστη Ιστορία, τη Μακεδονία.

Ως επιστημονικό Ίδρυμα, με τα ικανά στελέχη της και τη στήριξη των εταίρων της, προσέφερε και προσφέρει, πολλές φορές αφανώς, πολύτιμη βοήθεια στην Ελληνική Πολιτεία στην αντιμετώπιση των εθνικών θεμάτων. Αυτονόητα δεν ασκεί εξωτερική πολιτική. Οι τελευταίες εξελίξεις που αφορούν την ψευδωνυμία του γειτονικού κράτους ανησυχούν και προκαλούν την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών να λάβει θέση.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών ασφαλώς και τάσσεται υπέρ των σχέσεων καλής γειτονίας με τις όμορες χώρες. Τούτο το έχει δείξει εμπράκτως, έχοντας ενεργά συμβάλει στα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών παρακολουθεί με απόλυτη ικανοποίηση τα ψηφίσματα της Εκκλησίας της Ελλάδος, των τοπικών Αυτοδιοικήσεων της χώρας, των Ομογενειακών Οργανώσεων και άλλων κοινωνικών συσσωματώσεων υπέρ της Μακεδονίας. Παρακολουθεί μάλιστα με αισθήματα συγκίνησης την εκφρασμένη παντοιοτρόπως βούληση συμπάντων των Μακεδόνων να μη δεχτούν τον σφετερισμό από τη γείτονα της ιστορικής και πολιτισμικής κληρονομιάς της Μακεδονίας, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Ελληνικής Ιστορίας. Γιατί η Μακεδονία ομιλεί με τα μνημεία της, τον βαρύτιμο αρχαιολογικό πλούτο της, τις θυσίες των Μακεδόνων και όλων των Ελλήνων, ότι είναι Ελληνική. Γιατί η Μακεδονία είναι η ψυχή του Ελληνισμού.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με το παρόν ψήφισμα εκφράζει τη βαθύτατη ανησυχία της για τη φημολογούμενη ονοματοδοσία του γειτονικού κράτους, που θα περιλαμβάνει το όνομα Μακεδονία ή παράγωγό του. Ενδεχόμενη ελληνική υποχώρηση θα ενισχύσει πάραυτα τον συνεχιζόμενο αλυτρωτισμό του κράτους, που διδάσκεται εμφαντικά στα σχολεία του και διαχέεται στην κοινωνία του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, εν όψει της διαπραγμάτευσης,

ΑΠΟΚΛΕΙΕΙ

παντελώς την άμεση ή έμμεση χρήση του ονόματος της Μακεδονίας και οποιουδήποτε παραγώγου της. Θεωρεί απαραίτητη την απάλειψη όλων των αλυτρωτικών στοιχείων, τη διαρρύθμιση της σχετικής διάταξης του Συντάγματος της γείτονος χώρας, με όλες τις επεκτατικές στις ελληνικές περιοχές βλέψεις και την απάλειψη των ίδιων αλυτρωτικών στοιχείων από τα σχολικά βιβλία.

Θεωρούμε, επίσης, ότι μέγιστο πρόβλημα για την Ορθόδοξη Εκκλησία δημιουργεί η υφιστάμενη Σχισματική «Μακεδονική» Εκκλησία, η οποία δεν αναγνωρίζεται από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τις λοιπές Αυτοκέφαλες Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Ως εκ τούτου, η όποια παραχώρηση θα είναι μεγίστη ιστορική απάτη σε βάρος της Ελλάδος με συνακόλουθη τη συνέχιση του σκοπιανού αλυτρωτισμού.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, με το παρόν ψήφισμα, καλεί την Ελληνική Πολιτεία να πράξει το ιστορικό και πατριωτικό της καθήκον υπερασπιζόμενη την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Θεσσαλονίκη, Τρίτη 16 Ιανουαρίου 2018

RESOLUTION
SOCIETY FOR MACEDONIAN STUDIES
16 January 2018

Since its founding, in 1939, the Society for Macedonian Studies has defended Macedonia with sound, factual arguments and incorruptible History.

As a scientific institution, through its able staff and with the support of its associates it has, often unseen, provided invaluable assistance to the Greek State in addressing national issues, and continues to do so. Self-evidently, it does not conduct foreign policy. Concern about the latest developments with regard to the pseudonymity of the neighbouring state has spurred the Society for Macedonian Studies to adopt a position.

The Society for Macedonian Studies is most assuredly in favour of good relations with neighbouring states, as it has shown in practice with its active participation in trust-building measures.

The Society for Macedonian Studies is aware of and takes great satisfaction in the resolutions of the Church of Greece, the local government authorities of this country, the associations of Greeks abroad and other social organisations, in favour of Macedonia. It is particularly aware of and moved by the determination of all the Macedonians, expressed in so many ways, to refuse our neighbour's usurpation of the historical and cultural heritage of Macedonia, which is an inseparable part of Greek History. For Macedonia speaks through her monuments, her venerable archaeological wealth, the sacrifices of the Macedonians and all the Greeks, and she is Greek. For Macedonia is the soul of the Hellenic people.

With this resolution the Society for Macedonian Studies expresses its deep disquiet over the rumoured possibility that the neighbouring state will be given a name containing the word 'Macedonia' or a derivative of it. Any Greek concession on this point will forthwith reinforce that state's unremitting irredentism, which is blatantly taught in its schools and diffused throughout its society.

The Board of Directors of the Society for Macedonian Studies, in view of the negotiations,

EXCLUDES

emphatically and totally the direct or indirect use of the name 'Macedonia' or any derivative of it. It is considered essential that all traces of irredentism be expunged, that the relevant provision of that neighbouring state's Constitution be revised, with all its expansionist designs on Greek regions, and that all mention of those same irredentist elements be removed from its schoolbooks.

We also consider that the existing schismatic "Macedonian" Church, which is not recognised by the Ecumenical Patriarchate and the other autocephalous Orthodox Churches, creates a major problem for the Orthodox Church.

Any concession will therefore be a major historical fraud at the expense of Greece, and will result in the continuation of Skopjan irredentism.

With this resolution the Society for Macedonian Studies calls upon the Greek State to do its historic and patriotic duty and defend the history and the culture of Macedonia.

The Board of Directors

Thessaloniki, Tuesday 16 January 2018

ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΝΕΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, 31/3/2018

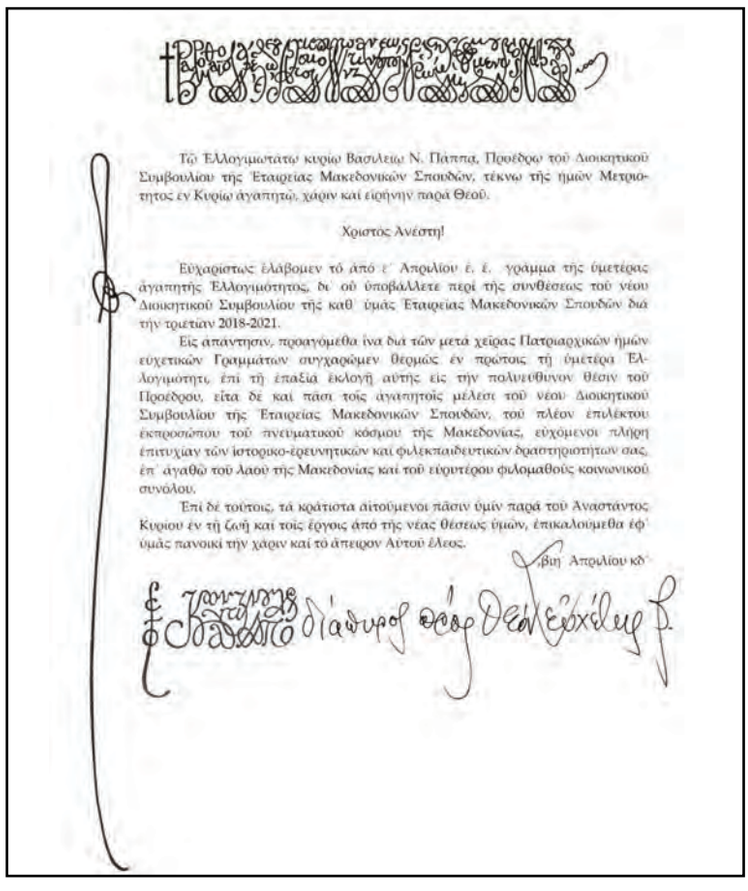
Το Σάββατο 31 Μαρτίου 2018 διενέργηθησαν η Τακτική Γενική Συνέλευση των εταίρων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών καθώς και αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής της Εταιρείας.

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο για την τριετία 2018 - 2021 συγκροτήθηκε σε Σώμα ως εξής:

Πρόεδρος:	**Βασίλειος Ν. Πάππας**, Δρ Ιστορίας, Δικηγόρος, τ. Βουλευτής
Αντιπρόεδρος:	**Γεώργιος Πουρνάρης**, επίτιμος Δικηγόρος παρ᾽ Αρείω Πάγω, π. Αντιπρόεδρος Δ.Σ. & Έφορος Μακεδονίας-Θράκης του Σώματος Ελλήνων Προσκόπων
Γενικός Γραμματέας:	**Κωνσταντίνος Π. Χρήστου,** Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.
Ταμίας:	**Αθανάσιος Μιχαηλίδης**, Δικηγόρος
Έφορος Βιβλιοθήκης:	**Αδελαΐς Ισμυρλιάδου**, Δρ Ιστορίας, Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
Μέλη:	**Δημήτριος Γαρούφας,** Δικηγόρος, π. Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης
	Θεόδωρος Ι. Δαρδαβέσης, Καθ. Ιατρικής, Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Υγείας Α.Π.Θ.
	Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης, Ομότιμος Καθηγητής Ιστορίας Α.Π.Θ.
	Βενιαμίν Καρακωστάνογλου, Διεθνολόγος, Λέκτορας Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.

Για την Εξελεγκτική Επιτροπή εκλέχθηκαν:

1ος Μαστραντώνη Βαρβάρα, Διευθυντικό Στέλεχος Τραπέζης
2ος Γιαννόπουλος Νικόλαος, Τραπεζικός Υπάλληλος, Πολιτικός Επιστήμων
3ος Λυκοτραφίτης Π. Κωνσταντίνος, Συν/χος Δημ. Υπάλληλος

Τῷ Ἐλλογιμωτάτῳ κυρίῳ Βασιλείῳ Ν. Πάππα, Προέδρῳ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μητριότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ, χάριν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Χριστὸς Ἀνέστη!

Εὐχαριστῶς ἐλάβομεν τὸ ἀπό ἐ Ἀπριλίου ἐ. ἐ. γράμμα τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἐλλογιμότητος, δι᾽ οὗ ὑποβάλλετε περὶ τῆς συνθέσεως τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς καθ᾽ ὑμᾶς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν διὰ τὴν τριετίαν 2018-2021.

Εἰς ἀπάντησιν, προαγόμεθα ἵνα διὰ τῶν μετὰ χεῖρας Πατριαρχικῶν ἡμῶν εὐχετικῶν Γραμμάτων συγχαρῶμεν θερμῶς ἐν πρώτοις τῇ ὑμετέρᾳ Ἐλλογιμότητι, ἐπὶ τῇ ἐπαξίᾳ ἐκλογῇ αὐτῆς εἰς τὴν παλυεύθυνον θέσιν τοῦ Προέδρου, εἶτα δὲ καὶ πᾶσι τοῖς ἀγαπητοῖς μέλεσι τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, τοῦ πλέον ἐπιλέκτου ἐκπροσώπου τοῦ πνευματικοῦ κόσμου τῆς Μακεδονίας, εὐχόμενοι πλήρη ἐπιτυχίαν τῶν ἱστορικο-ἐρευνητικῶν καὶ φιλεκπαιδευτικῶν δραστηριοτήτων σας, ἐπ᾽ ἀγαθῷ τοῦ Λαοῦ τῆς Μακεδονίας καὶ τοῦ εὐρυτέρου φιλομαθοῦς κοινωνικοῦ συνόλου.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, τὰ κράτιστα αἰτούμενοι πᾶσιν ὑμῖν παρὰ τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου ἐν τῇ ζωῇ καὶ τοῖς ἔργοις ἀπὸ τῆς νέας θέσεως ὑμῶν, ἐπικαλούμεθα ἐφ᾽ ὑμᾶς πανοικὶ τὴν χάριν καὶ τὸ ἄπειρον Αὐτοῦ ἔλεος.

Ἐν Φαναρίῳ τῇ ιβῃ Ἀπριλίου κδ᾽

Με την ευκαιρία της ανάληψης των καθηκόντων από το νέο Διοικητικό Συμβούλιο η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος απέστειλε τα θερμά συγχαρητήρια και τις πατρικές του ευχές για ευόδωση του πολύπλευρου έργου της Εταιρείας επ᾽ αγαθώ του λαού της Μακεδονίας και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.

Επιστολή της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, ως επιστημονικό μη κερδοσκοπικό Σωματείο, ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 1939 στη Θεσσαλονίκη από επίλεκτα μέλη της κοινωνίας της Θεσσαλονίκης, τα οποία ανήκαν στον πνευματικό και εμπορικό κόσμο της χώρας και, έκτοτε, η λειτουργία της είναι αδιάκοπη. Από την ίδρυσή της, στρατηγικός στόχος της ήταν ανέκαθεν και παραμένει εσαεί η υπεράσπιση και ανάδειξη της ελληνικότητας της Μακεδονίας. Τον στόχο αυτό υπηρετεί σταθερά με το επιστημονικό της κύρος, με εκδόσεις, ερευνητικά προγράμματα, συνέδρια και πνευματικές εκδηλώσεις προσφέροντας ως επιστημονικό Ίδρυμα, με τα ικανά στελέχη της και τη στήριξη των εταίρων της, πολλές φορές αφανώς, πολύτιμη βοήθεια στην Ελληνική Πολιτεία στην αντιμετώπιση των εθνικών θεμάτων. Για το σημαντικό εθνικό και πνευματικό της έργο αναγνωρίστηκε και τιμήθηκε ποικιλοτρόπως κατά καιρούς από την επίσημη Ελληνική Πολιτεία. Μέλη της είναι επιφανείς κάτοικοι της Θεσσαλονίκης, ακαδημαϊκοί, καθηγητές πανεπιστημίου, άλλοι επιστήμονες, επιχειρηματίες, ανώτατοι στρατιωτικοί και κρατικοί λειτουργοί.

Την Εταιρεία διοικεί εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο και την οικονομική διαχείρισή της ελέγχει Εξελεγκτική Επιτροπή, που εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία κάθε τρία χρόνια από τη Γενική Συνέλευση των μελών της.

Στους σκοπούς της Εταιρείας περιλαμβάνεται η διοργάνωση διεθνών συμποσίων, καθώς και η συμμετοχή εκπροσώπων της σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια. Τα συνέδρια που διοργάνωσε η Εταιρεία μέχρι σήμερα σημείωσαν εξαιρετική επιτυχία λόγω της συμμετοχής επιφανών επιστημόνων από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Οργανώνει, επίσης, ημερίδες, διαλέξεις ενώ με Ανακοινώσεις και Δελτία Τύπου παρεμβαίνει σε σημαντικά ζητήματα που απασχολούν την κοινή γνώμη και σχετίζονται με τη Μακεδονία. Αυτό έπραξε και με το πρόσφατο Ψήφισμά της για το Ζήτημα των Σκοπίων καλώντας την Ελληνική Πολιτεία να πράξει το ιστορικό και πατριωτικό της καθήκον υπερασπιζόμενη την ιστορία και τον πολιτισμό της.

Με την ίδρυση του Δικτύου Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων (ΔΕΟΜ) ως αναπόσπαστο Τμήμα της, στις αρχές του 2016, η Εταιρεία ενεργοποίησε εκ νέου τη στοχοθεσία του παλαιού Κέντρου Αποδήμων Μακεδόνων, του οποίου αποτελεί φυσική συνέχεια. Με τον τρόπο αυτό η ΕΜΣ χρησιμοποιώντας τις νέες δυνατότητες που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία ενίσχυσε την επικοινωνία της με τους απανταχού της γης Ομογενείς Μακεδόνες και Φιλέλληνες καθώς και τη σύσφιγξη των δεσμών της μαζί τους.

Η Εταιρεία στεγάζεται σε ένα από τα καλύτερα κτιριακά συγκροτήματα της Ευρώπης και από τα πιο εμβληματικά της Θεσσαλονίκης. Στο πενταόροφο κτίριο της οδού Εθνικής Αμύνης βρίσκονται τα Γραφεία της Εταιρείας, το Δίκτυο Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων, τα Τμήματα Ιστοσελίδας και Εκδόσεων, η Βιβλιοθήκη, το Λογιστήριο και το Βιβλιοπωλείο.

Η Βιβλιοθήκη της Εταιρείας με περίπου 80.000 τόμους βιβλίων, περιοδικών, χειρογράφων, εφημερίδων, χαρτών καθώς και άλλο μη βιβλιακό υλικό, το οποίο πολλαπλασιάζεται συνεχώς με αγορές, δωρεές και ανταλλαγές, θεωρείται μία από τις σπουδαιότερες Βιβλιοθήκες της χώρας.

Η Πινακοθήκη, λειτουργεί στον έκτο όροφο του Μεγάρου της οδού Ν. Γερμανού, διαθέτει 920 έργα στη μόνιμη συλλογή της η οποία πλουτίζεται διαρκώς από αγορές και προσφορές προσελκύοντας χιλιάδες επισκέπτες ετησίως ενώ παράλληλα οργανώνει και φιλοξενεί περιοδικές εκθέσεις σημαντικών καλλιτεχνών από όλο τον κόσμο.

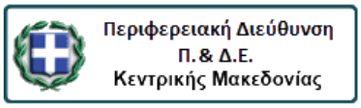
Η νέα Διοίκηση συνεχίζει την ίδια διαδρομή που χάραξε η Εταιρεία με την εμβληματική παρουσία της επί έναν περίπου αιώνα στην πόλη της Θεσσαλονίκης και της Μακεδονίας μας γενικότερα, και εστιάζει τις άμεσες προτεραιότητές της: στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της σύγχρονης ηλεκτρονικής υποδομής, στην ψηφιοποίηση του σπάνιου έντυπου και αρχειακού υλικού της Βιβλιοθήκης της και του εικαστικού της Πινακοθήκης της, στην ενίσχυση του Ηλεκτρονικού Δικτύου της "Ιωάννης Μανδύλας", στην περαιτέρω σύσφιγξη των σχέσεων με τον Ελληνισμό της Διασποράς. Τέλος, αναλαμβάνει άμεσα πρωτοβουλίες για το έτος 2021 σε ολόκληρη τη Μακεδονία για την οργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων με κεντρικό θέμα την ανάδειξη της θυσιαστικής προσφοράς, του ορθόδοξου φρονήματος και της Ιδέας περί ελευθερίας των αγωνιστών του '21 (200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, 1821-2021), ενώ την επόμενη χρονιά (επετειακή) θα γιορτασθούν τα 80 χρόνια της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ 2017 - 2018

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκε, για δεύτερη συνεχή χρονιά, ο κύκλος των μαθημάτων του Ανοικτού Πανεπιστημίου που συνδιοργάνωσε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Α.Π.Θ., το Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας στην Αίθουσα Διαλέξεων του Κτιρίου Διοίκησής της. Τα μαθήματα του εν λόγω Προγράμματος, επιμορφωτικού χαρακτήρα, απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης και της Δυτικής Μακεδονίας αλλά και σε όποιον άλλον επιθυμεί να τα παρακολουθήσει. Η φετινή θεματολογία (14/11/2017-22/5/2018) εκτάθηκε στους παρακάτω πέντε γνωστικούς τομείς, σχετικούς πάντοτε με τη Μακεδονία:

Α. ΙΑΤΡΙΚΗ. Υπεύθυνος: Θεόδ. Ι. Δαρδαβέσης, Καθηγητής Α.Π.Θ. **Εισηγητές**:
1. Θεόδ. Ι. Δαρδαβέσης, Καθηγητής Υγιεινής - Κοινωνικής Ιατρικής, Τμ. Ιατρικής Α.Π.Θ., *AIDS και χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών. Η έκταση του προβλήματος στη Θεσσαλονίκη και τη Μακεδονία.* **2. Βασίλειος Περηφάνης** Επικ. Καθηγητής Αιματολογίας Τμ. Ιατρικής Α.Π.Θ., *Ο θεσμός της εθελοντικής αιμοδοσίας στη Θεσσαλονίκη και τη Μακεδονία.* **3. Ιωάννης Π. Φούζας,** Αν. Καθηγητής Χειρουργικής των Μεταμοσχεύσεων Τμ. Ιατρικής Α.Π.Θ., *Η εξέλιξη των μεταμοσχεύσεων ιστών και οργάνων στη Θεσσαλονίκη.* **4. Νίκη Παπαβραμίδου**, Επίκ. Καθηγήτρια Ιστορίας της Ιατρικής Τμ. Ιατρικής Α.Π.Θ., *Το ιστορικό αρχείο της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ.: Περιεχόμενο και σχεδιασμός προβολής.*

Β. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ. Υπεύθυνος: Γ. Π. Νάκος, Ομότ. Καθηγητή Α.Π.Θ. **Εισηγητές**:
1. Πολύμνια Κατσώνη, Καθηγήτρια Τμ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας Α.Π.Θ., *Ο ρόλος του λαϊκού παράγοντα στην απονομή της δικαιοσύνης στο ύστερο Βυζάντιο (13ος-15ος αι.).* **2. Σ. Τζωρτζακάκη - Τζαρίδου**, Επίκ. Καθηγήτρια Νομικής Σχολής Α.Π.Θ., *Το νομικό καθεστώς της κτήσης ακίνητης περιουσίας των Αθωνικών Μονών κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας.* **3. Δ. Τσούρκα - Παπαστάθη**, Ιστορικός του Δικαίου, *Οι ορθόδοξες ελληνικές Κοινότητες στην περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας: Όψεις της λειτουργίας τους εξ επόψεως δικαίου.*

Γ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ. Υπεύθυνη: Ε. Τέγου ή Κωνσταντίνου-Στεργιάδου, Δρ Δρ Ιστορίας. **Εισηγητές**:
1. Αθανάσιος Κούγκολος, Καθηγητής Τμ. Πολιτικών Μηχανικών Α.Π.Θ., *Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων στην Ελλάδα.* **2. Στέφανος Κουνδουράς,** Αν. Καθηγητής Τμ. Γεωπονίας Α.Π.Θ., *Το Φυσικό Περιβάλλον του Αμπελώνα της Μακεδονίας.* **3. Αθανάσιος Μπομπίνης**, Επίκ. Καθηγητής Τμ. Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Παν/μιο Μακεδονίας, *Νέες Τεχνολογίες και οικονομική ανάπτυξη.* **4. Αναστασία Στεργιάδου,** Αν. Καθηγήτρια Τμ. Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος Α.Π.Θ., *Το οδικό δίκτυο ως άξονας ανάπτυξης και ανάδειξης του Φυσικού Περιβάλλοντος της Μακεδονίας.*

Δ. ΙΣΤΟΡΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ. Υπεύθυνος: Β. Ν. Πάππας, Δρ Ιστορίας, Δικηγόρος-τ. Βουλευτής. **Εισηγητές**:
1. Μαρία Γιούνη, Καθηγήτρια Ιστορίας Δικαίου Νομικής Σχολής Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, *Το Ιδιωτικό Δίκαιο της αρχαίας και ρωμαϊκής Μακεδονίας.* **2. Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αυστρίας και Έξαρχος Ουγγαρίας κ.κ. Αρσένιος**, *Η σημασία της Ορθοδόξου Εκκλησίας και Θεολογίας για την Ευρώπη.* **3. Μιχάλης Κουϊμτζής**, Πολιτικός Μηχανικός-Συγγραφέας, *Το Διαδίκτυο στην Τέχνη,* **4. Ελένη Γαβρά**, Αν. Καθηγήτρια Παν/μίου Μακεδονίας, *Κοινότητες των Ελλήνων στα Βαλκάνια. Περίπτωση αναφοράς η σημερινή Ρουμανία.*

Ε. ΘΕΟΛΟΓΙΑ. Υπεύθυνος: Κ. Π. Χρήστου, Καθηγητής Α.Π.Θ. **Εισηγητές**:
1. Σουλτάνα Λάμπρου, Επίκ. Καθηγήτρια Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ., Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, *Η κλασική παιδεία του αγίου Γρηγορίου Παλαμά με ενδεικτικά παραδείγματα.* **2. Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος,** Αν. Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ., Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, *Παγκοσμιοποίηση και Παγκοσμιότητα. Κοινωνιολογική διερεύνηση.* **3. Βασίλειος Τσίγκος,** Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ., Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, *Η σωτηρία του όλου ανθρώπου στην ορθόδοξη παράδοση.* **4. Κωνσταντίνος Μποζίνης,** Επίκ. Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ., Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, Γιώργος *Θεοτοκάς: η προφητική φωνή της γενιάς του ΄30.*

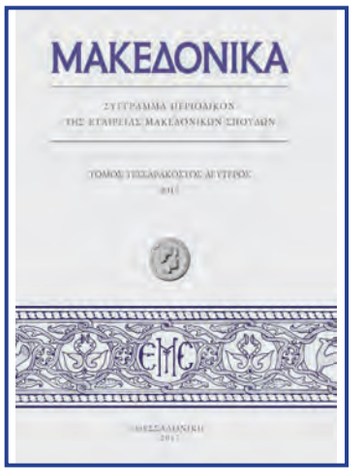
Ε. ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ). Υπεύθυνος Γ. Τσότσος, Δρ Τοπογράφος-Μηχανικός, Σχολικός Σύμβουλος. **Εισηγητές:**
1. Σάββας Δεμερτζής, Κτηνίατρος - Συλλέκτης, *Το χαρτογραφικό και εξερευνητικό έργο της στρατιάς του Μεγάλου Αλεξάνδρου και των Επιγόνων* **2. Ευάγγελος Δημητριάδης,** Ομότ. Καθηγητής Τμ. Αρχιτεκτόνων Α.Π.Θ., *Πολεοδομική εξέλιξη της Θεσσαλονίκης από την αρχαιότητα ως το σχέδιο Εμπράρ.* **3. Πάρις Σαββαΐδης,** Καθηγητής Τμ. Πολιτικών Μηχανικών Α.Π.Θ., «*Στο Μπεξινάρι, σε φίνο ακρογιάλι»: Ο κήπος των πριγκίπων δεν είναι πια εδώ.* **4. Αλέξανδρος Γαρύφαλλος**, Καθηγητής Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ., *Τα χαμένα μνημεία της Θεσσαλονίκης μέσα από εικόνες και χάρτες.*

Με την ολοκλήρωση των ανωτέρω κύκλων, χορηγείται η σχετική Βεβαίωση σε όσους παρακολούθησαν τα μαθήματα.

Η Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας στην οποία διενεργούνται τα μαθήματα του Ανοικτού Πανεπιστημίου

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ» τ. 42ος,
Θεσσαλονίκη 2017, 8ο, σελ. 599.

«ΕΛΛΗΝΙΚΑ» τ. 67ος,
Θεσσαλονίκη 2017, 8ο, σελ. 271.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική.
Πανελλήνιο Συνέδριο 18-19-20 Νοεμβρίου 2016,
Θεσσαλονίκη 2018, σελ. 270.

Κυκλοφόρησε η έκδοση των Πρακτικών του Επιστημονικού Συνεδρίου που συνδιοργάνωσε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με την Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής από 18-20 Νοεμβρίου 2016, επ᾽ ευκαιρία του επετειακού έτους 2016, αφιερωμένου με απόφαση της UNESCO στον Αριστοτέλη.

Βασίλειος Ν. Πάππας
Οι Φιλέλληνες στον Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς Πολέμους,
Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2017, σελ. 32.

Πανηγυρικός Λόγος που εκφώνησε ο Γ. Γραμματέας της Ε.Μ.Σ. (νυν Πρόεδρος της Εταιρείας) κ. Βασ. Ν. Πάππας στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, στις 20.11.2017 για τον εορτασμό της Ημέρας του Μακεδονικού Αγώνα.

Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης

Ο Άγιος Δημήτριος και η Θεσσαλονίκη του, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2017, σελ. 16.

Πανηγυρικός Λόγος που εκφώνησε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. (νυν μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας) κ. Αθ. Ε. Καραθανάσης στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, στις 21.10.2015 για την επέτειο της Απελευθερώσεως της πόλης και τη μνήμη του προστάτη της.

Θωμάς Π. Πέννας

Μακεδονικός Αγώνας Βαλκανικοί Πόλεμοι Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2017, σελ. 23.

Επαιτειακή Ομιλία του Προέδρου της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Σερρών-Μελένικου για τον εορτασμό της Ημέρας του Μακεδονικού Αγώνα που εκφωνήθηκε στις 15.10.2016 στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών.

Βασίλειος Ν. Πάππας

Αφανείς Αγιορείτες στον Μακεδονικό Αγώνα, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2017, σελ. 48.

Πανηγυρικός Λόγος που εκφώνησε ο Γ. Γραμματέας της Ε.Μ.Σ. (νυν Πρόεδρος της Εταιρείας) κ. Βασ. Ν. Πάππας στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, στις 23.11.2015 για την επέτειο του Μακεδονικού Αγώνα.

Αντώνιος-Αιμίλιος Ν. Ταχιάος,

Η εθνική αφύπνιση των Βουλγάρων και η εμφάνιση βουλγάρικης εθνικής κίνησης στη Μακεδονία, Θεσσαλονίκη, 2017, σελ. 46.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών κυκλοφόρησε πρόσφατα τη 2η και επαυξημένη έκδοση του εξαντλημένου βιβλίου του αείμνηστου καθηγητού Αντωνίου-Αιμιλίου Ταχιάου.

Γεώργιος Π. Νάκος

Η ιστορική εξέλιξη του ελληνικού Δικαίου από την Επανάσταση του 1821 μέχρι την Παλιγγενεσία των Νέων Χωρών, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2017, σελ. 31.

Πανηγυρικός Λόγος που εκφώνησε ο κ. Γ. Π. Νάκος, μέλος του Δ.Σ. της Ε.Μ.Σ. στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών στις 21.3.2016 για την 195η Επέτειο της Εθνεγερσίας.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Θεολογία - Φιλολογία - Ιστορία - Δίκαιο - Αρχαιολογία Τέχνη, Θεσσαλονίκη, 14 - 15 Μαΐου 2016

Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου
(υπό εκτύπωση)

Παρουσιαση Βιβλιων
Στην Εταιρεια Μακεδονικων Σπουδων

Βασ. Ν. Πάππας, *Η Αθωνική Πολιτεία στους Εθνικούς Αγώνες 1850-1913 Ιστορία και πολιτισμός του Αγίου Όρους και της Χαλκιδικής από αρχειακές πηγές την περίοδο των εθνικών ανταγωνισμών*, Θεσσαλονίκη 2018, σελ. 740.

Τις άγνωστες πτυχές από την εθνική δράση των Αγιορειτών μοναχών και «την ενεργό συμμετοχή και προσφορά τους στα προσκλητήρια του έθνους» καταγράφει στο νέο του βιβλίο ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ., Δρ Ιστορίας, δικηγόρος, τ. βουλευτής Βασίλειος Ν. Πάππας.

Η πρώτη επίσημη παρουσίαση του βιβλίου έγινε από τον Εκδοτικό Οίκο ΕΧΕΔΩΡΟΣ (Αφοί Μαυρογένη) τη **Δευτέρα 5 Μαρτίου 2018**, στην κατάμεστη αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Για τα τεκμήρια που συγκέντρωσε ο συγγραφέας, την έρευνα, τα έγγραφα, το βιβλίο, καθώς και για τα συμπεράσματα που προκύπτουν μίλησαν στο κοινό ο Ομότ. καθηγητής της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. Γεώργιος Νάκος, ο Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. Κων. Χρήστου, ο Αν. καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ κ. Ιάκ. Μιχαηλίδης και ο λόγιος και συγγραφέας Γέροντας Μάξιμος Ιβηρίτης. Την εκδήλωση χαιρέτησε ο αρχιμ. κ. Ιάκωβος, Πρωτοσύγκελος της Ι.Μ. Θεσσαλονίκης, ο οποίος εκπροσωπούσε την Α.Θ.Π. τον Οικ. Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο και τον Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ.κ. Άνθιμο. Το βιβλίο προλογίζει και ευλογεί η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

Στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών παρουσιάστηκε ο Αφιερωματικός Τόμος «Πατρίδες της Ρωμηωσύνης. Θράκη, Μακεδονία, Β. Ήπειρος Μικρά Ασία, Πόντος, Καππαδοκία, Κύπρος» για τον Αθανάσιο Ε. Καραθανάση, Ομότ. Καθηγητή Α.Π.Θ. και τ. Πρόεδρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών από τον Εκδοτικό Οίκο Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη, την **Τετάρτη 14 Μαρτίου 2018**.

Τον Τόμο παρουσίασαν οι:

Μιχαήλ Τρίτος, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.
Βενιαμίν Καρακωστάνογλου, Διεθνολόγος-Λέκτορας της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.
Χάρης Τσιρκινίδης, Στρατηγός ε.α., συγγραφέας
Γεώργιος Τσότσος, Δρ. Σχολικός Σύμβουλος, Επιμελητής του τόμου

Την εκδήλωση συντόνισε ο δημοσιογράφος Στέλιος Λουκάς.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πανηγυρικη Ομιλια για την Επετειο του Μακεδονικου Αγωνα
Οι Φιλελληνες στον Μακεδονικο Αγωνα και τους Βαλκανικους Πολεμους
Ε.Μ.Σ. 20/11/2017

Τη μνήμη του Μακεδονικού Αγώνα εόρτασε με την καθιερωμένη πανηγυρική της εκδήλωση στην Αίθουσα Διαλέξεών της η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, **τη Δευτέρα 20 Νοεμβρίου 2017**. Τον πανηγυρικό της ημέρας, με θέμα: **"Οι Φιλέλληνες στον Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς Πολέμους"** εκφώνησε ο Γεν. Γραμματέας της Εταιρείας (νυν Πρόεδρός της) **Δρ. Βασίλειος Ν. Πάππας,** σ' ένα πυκνό και εκλεκτό ακροατήριο με την παρουσία πολλών Αρχών της πόλης. Στην ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσα ομιλία παρουσιάστηκαν πρόσωπα Φιλελλήνων που βοήθησαν ποικιλοτρόπως την Ελλάδα κατά την διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα και τους Βαλκανικούς. «Ήταν ένας ελάχιστος φόρος τιμής στην προσφορά τους» ανέφερε στην ομιλία του ο Γεν. Γραμματέας (νυν Πρόεδρος) της Ε.Μ.Σ., **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος παρουσίασε στοιχεία προσωπικής έρευνας και μελέτης για τον Φιλελληνισμό και τους Φιλέλληνες. Όπως τόνισε ο κ. Πάππας, *ο Φιλελληνισμός, ως στοιχείο ιδεολογικής έκφρασης, είναι κυρίως γνωστός στους Έλληνες από την τεράστια συμβολή του στην Επανάσταση του 1821, που απέκτησε μαζικές διαστάσεις κινητοποιώντας χιλιάδες ανθρώπους σε όλο τον κόσμο αλλά, όπως επεσήμανε «δεν διακόπηκε με την ολοκλήρωση του αγώνα της Παλιγγενεσίας. Συνεχίστηκε ανανεωμένος σχεδόν με όλες τις εκφάνσεις του τόσο κατά τον 19ο αιώνα όσο και στην διάρκεια του 20ού αιώνα. Σήμερα, η βαθιά οικονομική κρίση που διέρχεται η χώρα μας αλλά και οι συνεχιζόμενες αναταράξεις στο ζήτημα της διαφιλονικίας με τα Σκόπια, μας υπενθυμίζουν την αδήριτη ανάγκη δημιουργίας ενός νέου Φιλελληνισμού, που με όρους σύγχρονους θα εκπροσωπήσει τα ελληνικά δίκαια –ιδιαίτερα στο ζήτημα της Μακεδονίας– στο εξωτερικό.* Αρκετές χώρες, σύμφωνα με τον ομιλητή, πρόσφεραν τους σημαντικότερους Φιλέλληνες την περίοδο του Μακεδονικού Αγώνα και των Βαλκανικών Πολέμων. Ανάμεσά τους ήταν Ιταλοί, Γάλλοι, Άγγλοι, Αμερικανοί, Πορτογάλοι, Ελβετοί, Βέλγοι, Γερμανοί, με ονόματα που έγιναν γνωστά για τις δράσεις τους: Γαριβάλδης, Αλμέιδα, Χάτσινσον, Κλεμανσό, Παγιαρές, Ντιλ, Ριανκούρ, Άμποτ και πολλοί άλλοι. Μάλιστα, πολλοί απ αυτούς –όπως τόνισε ο κ. Πάππας– συνεργάστηκαν με τον Νεοκλή Καζάζη, πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών και πρόεδρο της εταιρίας «Ελληνισμός», ο οποίος βρισκόταν στο πλευρό του Παύλου Μελά, της οικογένειας Δραγούμη και όλων των πρωταγωνιστών αυτού του τιτάνιου Αγώνα.

Κατά την διάρκεια της ομιλίας του ο κ Πάππας παρουσίασε άγνωστα στοιχεία και λεπτομέρειες της Φιλελληνικής δράσης των συγκεκριμένων προσώπων και την σημαντική συμβολή τους στις ελληνικές επιδιώξεις της εποχής. «Η έκρηξη του Μακεδονικού Ζητήματος μετά το 1870», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, «στάθηκε αφορμή για νέες εκδηλώσεις Φιλελληνισμού παγκοσμίως. Κι αυτό συνέβη παρά τις δυσκολίες που δημιουργούσε η

αφύπνιση των Βουλγάρων, οι οποίοι, ως υπόδουλο χριστιανικό έθνος και οι ίδιοι, είχαν βιώσει εξ ίσου τις αγριότητες των Οθωμανών, αγγίζοντας ως έναν βαθμό τα αισθήματα αλληλεγγύης της φιλελεύθερης Ευρώπης». Η αποκάλυψη νέων στοιχείων και όλη η εξιστόρηση της διαδρομής των Φιλελλήνων που έπαιξαν ενεργό ρόλο στον Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς Πολέμους «αποτελεί ελάχιστο φόρο τιμής στην προσφορά τους και παράλληλα μια υπενθύμιση και μια διαπίστωση πως στις κρισιμότερες στιγμές της Ιστορίας του το Ελληνικό Έθνος βρήκε πολύτιμους συμπαραστάτες στο εξωτερικό», κατέληξε ο Δρ. Ιστορίας κ. Βασ. Πάππας.

Κοπη της Βασιλοπιτας της Ε.Μ.Σ.

Την **Κυριακή 15 Ιανουαρίου 2017** έγινε η καθιερωμένη κοπή της Βασιλόπιτας της Εταιρείας στην Αίθουσα Διαλέξεών της παρουσία των πολιτικών, πολιτειακών, δικαστικών και στρατιωτικών Αρχών της συμπρωτεύουσας και του βορειοελλαδικού χώρου και πολλών μελών και φίλων της Εταιρείας μας. Μετά την κοπή της βασιλόπιτας ακολούθησε δεξίωση για τους παρισταμένους πλαισιωμένη από μουσικό σύνολο.

Παρουσιαση Βιβλιου Ε.Μ.Σ. 4/12/2017

Τη **Δευτέρα 4 Δεκεμβρίου 2017** η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών παρουσίασε στην αίθουσα Διαλέξεών της την έκδοσή της, **Ευθ. Ν. Τσιγαρίδας, *Καστοριά. Κέντρο ζωγραφικής την εποχή των Παλαιολόγων (1360-1450)*.**

Την Προσφώνηση και τον Συντονισμό έκαμε ο κ. Αθ. Ε. Καραθανάσης, Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. (νυν μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας), ενώ το βιβλίο παρουσίασαν η κ. Μελίνα Παϊσίδου, Αναπλ. Καθηγήτρια Βυζαντινής Τέχνης Α.Π.Θ. και ο κ. Νικ. Σιώμκος, Βυζαντινολόγος, Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής & Αγίου Όρους.

Πανηγυρικη Εκδηλωση για την Επετειο της Εθνεγερσιας Ε.Μ.Σ., 21/3/2018

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών πανηγύρισε την 197η Επέτειο της Εθνεγερσίας την **Τετάρτη 21 Μαρτίου 2018**. Τον πανηγυρικό λόγο εκφώνησε με παράλληλη προβολή διαφανειών ο κ. **Δημήτριος Καραμήτσος,** Ομότ. καθηγητής Α.Π.Θ. – Συγγραφέας με θέμα: ***Οι Μακεδόνες εις την εθνεγερσία του 1821.***

Αγιασμος στην Εταιρεια Μακεδονικων Σπουδων επι τη αναληψει των καθηκοντων του νεου Διοικητικου Συμβουλιου της

Με πρωτοβουλία του Προέδρου και των μελών του νέου Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, την **Παρασκευή 20 Απριλίου 2018**, τελέστηκε Αγιασμός στα γραφεία συνεδριάσεων (Κτήριο Διοίκησης της Ε.Μ.Σ.) παρουσία των συνεργατών-υπαλλήλων και των υποτρόφων (Ηλεκτρονικό Δίκτυο «Ιωάννης Μανδύλας») της Εταιρείας.

Ο Αγιασμός τελέστηκε από τον Πανοσιολογιώτατο Πρωτοσύγκελο της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης Αρχιμ. Ιάκωβο Αθανασίου και πατέρες της Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, εκπροσωπούντες τον Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ.κ. Άνθιμο. Μετά τον Αγιασμό ο π. Ιάκωβος μετέφερε τις θερμότερες ευχές και ευλογίες του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου κ.κ. Ανθίμου, ο οποίος δεν παρέστη για λόγους ανεξαρτήτως της θελήσεώς του. Στη συνέχεια εξήρε το έργο της Εταιρείας, τη διαχρονική προσφορά και τις δράσεις της για τη Μακεδονία μας και ευχήθηκε καλή δύναμη στη νέα διοίκηση και τους παρισταμένους.

Στη σύντομη αντιφώνησή του ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας ευχαρίστησε τους εκπροσώπους της Εκκλησίας για την αποδοχή της πρόσκλησης και με τη σειρά του αναφέρθηκε στους άμεσους στόχους της Εταιρείας, δίδοντας τη διαβεβαίωση ότι η νέα διοίκησή της θα συνεχίσει να πράττει το ιστορικό και πατριωτικό της καθήκον, υπερασπιζόμενη την ιστορία και τον πολιτισμό της δοκιμαζόμενης Μακεδονίας μας. Στην εκδήλωση παρίσταντο τα κάτωθι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου: Β. Ν. Πάππας, Γ. Πουρνάρης, Κων. Χρήστου, Αθ. Μιχαηλίδης, Αδ. Ισμυρλιάδου, και Δημ. Γαρούφας, ενώ την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του ο Επίτ. Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. κ. Ν. Ι. Μέρτζος.

Στο τέλος της εκδήλωσης ο Πρόεδρος της Εταιρείας προσέφερε δύο πολυτελείς τόμους από τις εκδόσεις της Εταιρείας προς τον Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ.κ. Άνθιμο και στη συνεχεία ακολούθησε συζήτηση και το καθιερωμένο κέρασμα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
(ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ)

Έκθεση στην Πινακοθηκη της Εταιρειας Μακεδονικων Σπουδων

"Αρχιτεκτονική Κληρονομιά στη Μακεδονία και τη Θράκη. Το έργο του Τμήματος Παραδοσιακών Οικισμών & Διατηρητέων Κτιρίων 1986-2018"

Η Εταιρεία μας με ιδιαίτερη χαρά φιλοξενεί στην Πινακοθήκη της την Έκθεση με θέμα: *Αρχιτεκτονική Κληρονομιά στη Μακεδονία και τη Θράκη. Το έργο του Τμήματος Παραδοσιακών Οικισμών και Διατηρητέων Κτιρίων 1986- 2018* που οργανώνει η Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολιτισμού, Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Αθλητισμού του Υπουργείου Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας και Θράκης).

Μέσα από τη σημαντική αυτή Έκθεση γίνονται γνωστά διατηρητέα κτίρια, παραδοσιακοί οικισμοί και τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους του ιστορικού κέντρου της Θεσσαλονίκης και ολόκληρης της Μακεδονίας και της Θράκης, τα οποία προστατεύθηκαν και διαφυλάχθηκαν σε μια διαδρομή 30 χρόνων, προσφέροντάς μας τη ζωντανή σύνδεση του Παρελθόντος με το Παρόν και το Μέλλον της Αρχιτεκτονικής και Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς.

Η διάρκεια της Έκθεσης είναι από **10-30 Μαΐου 2018**

Ώρες λειτουργίας Πινακοθήκης: Δευτέρα-Παρασκευή 9.00-14.00, Τετάρτη 18.00-21.00 και Κυριακή 10-14.00

Εικόνες από τα εγκαίνια της Έκθεσης

Παρουσιαση του Ερευνητικου Εργου

«Πολιτισμικό και Οικιστικό Απόθεμα των Ελληνικών Κοινοτήτων της Μικράς Ασίας»

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, στο πλαίσιο του Συμφώνου συνεργασίας της με το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας σε δράσεις (ερευνητικές, ανταλλαγής τεχνογνωσίας κ.λ.π.) με στόχο την πνευματική και παραγωγική συνεργασία των, φιλοξενεί την Εκδήλωση Παρουσίασης του Ερευνητικού Έργου ***Πολιτισμικό και Οικιστικό Απόθεμα των Ελληνικών Κοινοτήτων της Μικράς Ασίας*** την **Τετάρτη 6 Ιουνίου 2018**, στις 19.30, στην Αίθουσα Διαλέξεών της.

Την εκδήλωση θα χαιρετήσουν η Υφυπουργός Εσωτερικών (Μακεδονίας - Θράκης) κα **Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά,** ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών κ. **Βασίλειος Ν. Πάππας** και ο Καθηγητής του Τμ. Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων Παν. Μακεδονίας κ. **Θεοφάνης Καραγιώργος.**

Για το έργο θα μιλήσουν η κ. **Ελένη Γ. Γαβρά**, Αν. Καθηγήτρια Τμ. Βαλκανικών, Ανατολικών και Σλαβικών Σπουδών Παν. Μακεδονίας, Επιστημονικά Υπεύθυνη και Συντονίστρια του Ερευνητικού Έργου και ο κ. **Βασίλης Δημητριάδης**, Υπ. Δρ Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας Α.Π.Θ., μέλος της ερευνητικής ομάδας του έργου. Την όλη εκδήλωση θα συντονίσει ο κ. **Γεώργιος Τσότσος**, Δρ Α.Π.Θ. και Μεταδιδάκτορας Παν. Μακεδονίας.

ΣΤΗΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

του Γεωργίου Αχταρίδη
Τέως Προέδρου Παμμακεδονικής
ΗΠΑ και Καναδά

Αγαπητε κυριε Προεδρε,

Από τη μακρινή Αμερική σας στέλνω τα θερμά μου συγχαρητήρια για την εκλογή σας ως Προέδρου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και σας εύχομαι καλή επιτυχία στο έργο σας. Οι Μακεδόνες της Διασποράς θεωρούν την Εταιρεία σαν μια πολύτιμη Οργάνωση που αποβλέπει στην προάσπιση της Ιστορίας της Μακεδονίας. Για πολλές δεκαετίες η συνεργασία μας υπήρξε εποικοδομητική και αμοιβαία η εκτίμηση. Σήμερα όμως θα ήθελα να σας στείλω ένα μήνυμα, που εγώ προσωπικά θα το χαρακτήριζα ως ελπιδοφόρο.

Ίσως να είναι ένα μήνυμα αισιοδοξίας. Αφορμή μου έδωσαν ορισμένα γεγονότα και καταστάσεις που συνδέονται με την Ιστορία μας. Βέβαια, ό,τι ακολουθεί είναι προσωπική μου αντίληψη, αξιολόγηση και συμπέρασμα. Μπορεί να θεωρηθεί ως μια έκθεση της κατάστασης της νεολαίας της Ομογένειας στο σύνολο με ειδικότερη αναφορά στην περιοχή της Φιλαδέλφειας των Ηνωμένων Πολιτειών.

Ο ξενιτεμός από την πρώτη στιγμή φέρνει αποφάσεις και αλλαγές που θα σε ακολουθήσουν στη ζωή σου για πάντα. Μια από τις σημαντικότερες σκέψεις που σε προβληματίζει και σε βασανίζει είναι το μέλλον των παιδιών σου, η μόρφωσή τους, η επαγγελματική τους σταδιοδρομία, η κοινωνική τους θέση. Παράλληλα όμως, και ειδικά για μας τους Έλληνες, είναι όχι μόνο αυτονόητο αλλά και παίζει καθοριστικό ρόλο η μελλοντική εικόνα των απογόνων σου σε σχέση με την ιστορία των γονέων τους και, κατ' επέκταση, της χώρας που γεννήθηκαν οι γονείς τους.

Τα πιο σημαντικά βέβαια στοιχεία είναι η θρησκεία, η γλώσσα, τα ήθη και έθιμα. Αυτά διαμορφώνουν την προσωπικότητά σου και σε κάνουν να αισθάνεσαι ότι είσαι μέλος της Μεγάλης Κοινότητας που λέγεται Ελληνισμός.

Στο πρώτο πλάνο βέβαια έρχεται η Θρησκεία. Είναι ενθαρρυντικό ότι η νεολαία μας πλημμυρίζει τις εκκλησίες μας. Οι νέοι απαρτίζουν την πλειονότητα στα Διοικητικά Συμβούλια των Εκκλησιών καθοδηγούμενοι από τον Κλήρο ο οποίος συμμετέχει ενεργά στη ζωή των Κοινοτήτων και στη διαπαιδαγώγηση της νεολαίας. Εναι πολλές οι διάφορες οργανώσεις των νέων, όπως τα κατηχητικά σχολεία, η GOYA, τα σχολεία-εκκλησιαστικά και ιδιωτικά για την ελληνική γλώσσα. Τοπικοί Σύλλογοι και Κοινότητες διδάσκουν τις ελληνικές παραδόσεις, τους χορούς μας. Υπάρχουν συζητήσεις, διαλέξεις στην ελληνική και αγγλική γλώσσα καθώς και πληθώρα κοινωνικών εκδηλώσεων με έντονη συμμετοχή της νεολαίας. Ακόμη, τελευταία ιδρύονται ημερήσια σχολεία, ισότιμα των ιδιωτικών και δημοσίων, τα λεγόμενα Charter Schools. Σ' αυτά τα σχολεία τα μαθήματα γίνονται στην ελληνική και αγγλική γλώσσα και φοιτούν μαθητές ελληνικής και μη καταγωγής.

Στις σκέψεις και διαπιστώσεις αυτές με οδήγησαν ορισμένα γεγονότα και εορταστικές εκδηλώσεις των τελευταίων μηνών.

Την αφορμή έδωσε η έξαρση και η αναζωπύρωση του λεγομένου Σκοπιανού θέματος. Η νεολαία μας έδειξε σοβαρό ενδιαφέρον για το ζήτημα αυτό, γνωρίζει την ιστορία του. Είναι ευαισθητοποιημένη πάνω σε αυτό το θέμα. Παρακολούθησε διαλέξεις για τη Μακεδονία, συμμετείχε ενεργά στο συλλαλητήριο στη Νέα Υόρκη. Γνωρίζει τις προσπάθειες των Σκοπιανών για πλαστογράφηση της ιστορίας της Μακεδονίας, έχει προσωπική πείρα και αντίληψη για την παραπληροφόρηση των μαζών, ιδιαίτερα στον γειτονικό Καναδά και στην Αυστραλία.

Έχει διαμορφώσει μια σωστή και ιστορικά τεκμηριωμένη γνώμη για την ιερότητα του ονόματος "Μακεδονία". Χαρακτηριστική ήταν η ερώτηση που μου απηύθυνε πριν από λίγο καιρό ένα Μακεδονόπουλο του οποίου οι γονείς του έλκουν την καταγωγή από τον Αυγερινό της Κοζάνης: "Αν αυτοί οι Σκοπιανοί είναι οι Μακεδόνες, τότε εγώ τι είμαι;".

Φέτος, όπως και κάθε χρόνο, γιορτάσαμε στις 25 Μαρτίου την επέτειο της Εθνικής μας Παλιγγενεσίας. Υπεύθυνοι για αυτές τις εορταστικές εκδηλώσεις ήταν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Ομοσπονδίας των Ελληνο-Αμερικανικών Σωματείων και Εκκλησιών της περιοχής Φιλαδέλφειας και των Περιχώρων. Η οργάνωση ήταν άριστη. Το πρωί εκείνης της μέρας η θερμοκρασία ήταν απρόσμενα χαμηλή. Για μερικές ώρες βλέπαμε με αγωνία τις νιφάδες του χιονιού να πέφτουν στη γη. Αλλά το κρύο και ο τσουχτερός αέρας δεν εμπόδισαν τον κόσμο να πλημμυρίσει το κέντρο της πόλης για να διατρανώσει την πίστη του στην Ελλάδα, τον θαυμασμό και την ευγνωμοσύνη στους ήρωες της Επανάστασης.

Με χαρά και συγκίνηση παρακολουθήσαμε και χειροκροτήσαμε χιλιάδες συμπατριώτες μας που παρήλασαν με καμάρι και υπερηφάνεια στο κέντρο της πόλης. Προπορευόταν η Εικόνα του Ευαγγελισμού και αμέσως μετά η Κυανόλευκη πλαισιωμένη από την Αστερόεσσα. Η Λεωφόρος έπλεε στα ελληνικά χρώματα. Οι νέοι και οι νέες έδωσαν ένα δυνατό και βροντερό παρών στην παρέλαση. Όλοι τους ντυμένοι με ελληνικές τοπικές στολές, στα χέρια τους οι ελληνικές σημαίες.

Το θέμα της όλης παρέλασης στη Φιλαδέλφεια ήταν η Ελληνικότητα της Μακεδονίας. Τα συνθήματα που κυριαρχούσαν στα πανό ήταν:

"Ζήτω η Μακεδονία!", "Η Μακεδονία είναι μία και είναι Ελληνική!", "Ζήτω η Ελλάδα!"

Η παρέλαση έκλεισε με το Χορευτικό Συγκρότημα της Νεολαίας Μέγας Αλέξανδρος, που μπροστά στην εξέδρα των επισήμων παρουσίασε Μακεδονικούς χορούς. Το τραγούδι "Μακεδονία Ξακουστή" επισφράγισε τον εορτασμό.

Εδώ που ζούμε στη νέα πατρίδα, ανάμεσα στην καθημερινότητα της ζωής, στον αγώνα για επιβίωση και πρόοδο, είναι τόσο απαραίτητο να έχεις μια αναβάπτιση στα ελληνικά ιδανικά και ιδεώδη. Είναι αυτές οι εκδηλώσεις που ξυπνούν μέσα μας την ιστορία μας, τις παραδόσεις μας, τα ήθη και έθιμά μας. Η αγωνία για το μέλλον και τον προσανατολισμό των παιδιών μας για το μέλλον είναι μεγάλη. Ζώντας όμως αυτές τις στιγμές της συμμετοχής της νεολαίας στις εθνικές εκδηλώσεις, το αμέριστο ενδιαφέρον για τον ελληνικό πολιτισμό νοιώθεις ότι υπάρχει μια συνέχεια βιολογική και πολιτιστική.

Είμαστε αισιόδοξοι ότι η Νεολαία μας όπως και εκείνη στην Αρχαία Ελλάδα θα επαναλάβει τη φράση:

άμες δε γ' εσόμεθα πολλώ κάρρονες

Ο απανταχού Ελληνισμός είναι ζωντανός!

Με φιλία και εκτίμηση
Γεώργιος Αχταρίδης

Το 2ο Ψήφισμα
Της Εταιρειας Μακεδονικων Σπουδων
για το Σκοπιανο

1 Ιουνίου 2018

ΑΝΑΓΝΩΣΘΗΚΕ ΣΤΑ 24 ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΑ
ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΘΗΚΑΝ ΣΕ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΜΑΣ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών εκφράζει την ανησυχία της για την εξέλιξη της διαπραγμάτευσης με την κυβέρνηση των Σκοπίων. Διαπιστώνεται βέβαια κάποια σχετική πρόοδος σε ορισμένα ζητήματα. Είναι πιθανόν το γειτονικό κράτος να αποδεχθεί την αναγκαιότητα της τροποποίησης του συντάγματός του, όπως και την ισχύ του νέου ονόματος για όλους, συμπεριλαμβανομένου και του εσωτερικού της χώρας του. Διαφαίνεται όμως ότι αυτά θα συνοδευθούν από τη συμφωνία σε ένα όνομα κοινής αποδοχής, το οποίο θα περιλαμβάνει το όνομα της Μακεδονίας με γεωγραφικό προσδιορισμό. Κατά συνέπεια, ανακύπτει το ερώτημα για το εάν η εθνική ταυτότητα και η γλώσσα των Σκοπίων θα χαρακτηρισθούν ως «μακεδονικές». Η ονομασία του κράτους και η εθνική ονομασία αποτελούν το πραγματικό όχημα του ψευδεπίγραφου «αλυτρωτισμού» των Σκοπίων, που στην πραγματικότητα είναι επεκτατισμός. Η υποχώρησή μας στο θέμα του ονόματος θα σημάνει την εκ μέρους μας αποδοχή ότι υπάρχει μακεδονικό κράτος και έθνος, το οποίο δεν μπορεί παρά να διεκδικήσει στο μέλλον το σύνολο των εδαφών, τα οποία θα θεωρεί δικά του.

Για όλα τα παραπάνω, η Ε.Μ.Σ. εμμένει στο από 16ης Ιανουαρίου 2018 Ψήφισμά της και

ΑΠΟΚΛΕΙΕΙ ΠΑΝΤΕΛΩΣ

α. Την εκχώρηση του ονόματος της Μακεδονίας με γεωγραφικό ή άλλο προσδιορισμό.

β. Την υποχώρηση της ελληνικής πλευράς για τη χρήση εκ μέρους της γείτονος χώρας εθνικής ταυτότητας και γλώσσας που να χαρακτηρίζονται ως «μακεδονικές».

ΖΗΤΕΙ

Από την ελληνική διπλωματία να απαιτήσει την απάλειψη όλων εκείνων των στοιχείων που προωθούν τον επεκτατισμό των Σκοπίων, όπως των σχετικών άρθρων του συντάγματος, βιβλίων και άλλων κειμένων, ως προϋπόθεση για την εξεύρεση τυχόν κοινά αποδεκτής λύσης στο θέμα του ονόματος.

Από την πολιτική ηγεσία της χώρας μας αναμένει να εκφέρει ενιαίο λόγο για την υπεράσπιση των Δικαίων της Μακεδονίας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Θεσσαλονίκη, 1η Ιουνίου 2018

RESOLUTION

1st of June 2018

The Society for Macedonian Studies expresses its concern regarding developments in the negotiations with the Government of Skopje. Some progress is certainly being made on certain issues. It is likely that the neighboring state will accept the need to make changes to its constitution as well as the need to adopt a new name that shall apply both internationally and for domestic use. It seems, however, that this is to be coupled with an agreement on an all-purpose appellation that includes the name Macedonia with a geographic designation. As a result, the question arises as to whether the national identity and language of the citizens of Skopje will be characterized as "Macedonian". The official name of the state and nation comprise the main vehicle for Skopje's spurious "irredentism", which, in reality, is simply expansionism. Giving way on the issue of the name will mean that we accept that there is a Macedonian state and nation, which, in the future, can't help but claim the whole territory which it believes to be rightfully theirs.

For all of the above reasons, the Society for Macedonian Studies
firmly reiterates its resolution of 16 January 2018 and

UTTERLY REJECTS

a. The concession of the name Macedonia through its assignation with geographical or other signifiers;
b. The Greek side giving way with respect to the neighboring country's employment of a national identity and language characterized as "Macedonian".

WE THEREFORE REQUEST

That Greek diplomacy insists upon the removal of all such elements that might promote Skopje's expansionism, such as relevant articles in the state constitution, books and other texts – as a precondition for any possible mutually acceptable resolution of the name issue;
And that the political leadership of our country speaks with a unified voice to protect the rights of Macedonia.

THE BOARD OF DIRECTORS

Thessaloniki, 1st of June 2018

ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
COMMUNICATION NETWORK OF MACEDONIANS ABROAD
Δ.Ε.Ο.Μ. - CONMA

ΤΕΥΧΟΣ 5 – ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2019
ISSUE 5 – JAN. 2019

www. ems.gr e-mail: ems@ems.gr

Με την ανατολή του Νέου Έτους 2019 απευθύνουμε τις θερμότερες ευχές μας για Υγεία, Αγάπη, Πρόοδο σε όλους τους Έλληνες της ημεδαπής και της Διασποράς. Ευχές που προσφέρουμε ειλικρινά σε μια δύσκολη εθνικά ώρα για τη Μακεδονία μας, για την οποία θα παρθούν σε λίγες ημέρες κρίσιμες αποφάσεις για το μέλλον της.

Αποτελεί επιτακτική ανάγκη, μέσα από ενωτικό πνεύμα και μακριά από κομματικές αντιπαραθέσεις και σκοπιμότητες να σταθεί η Ελληνική Βουλή αντάξια της ιστορίας και του προορισμού της. Σε τελευταία ανάλυση πρέπει να δοθεί στον Ελληνικό Λαό το δημοκρατικά αναφαίρετο δικαίωμά του να εκφρασθεί μέσα από Δημοψήφισμα για την τύχη της Ελληνικής Μακεδονίας μας.

Τα γεγονότα που θα ακολουθήσουν βρίσκουν την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών σε μια ιστορική καμπή, σε έναν κορυφαίο σταθμό της ανοδικής 80χρονης πορείας της, όπου θα αναδειχθούν οι αγώνες των πρώτων οραματιστών της που στόχευαν τη μελέτη και γνώση της Μακεδονίας μας από την προϊστορία έως σήμερα.

Είναι, άλλωστε, γνωστό σε όλους ότι όλα τα Διοικητικά Συμβούλια της Εταιρείας, με τον ίδιο πάντα ζήλο, επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στη θεμελίωση με επιστημονικό τρόπο της Ελληνικότητας της Μακεδονίας. Είναι επίσης αλήθεια ότι είναι πολλά αυτά τα οποία πρέπει να καταγραφούν για την 80χρονη δράση της Εταιρείας. Αξίζει λοιπόν, ένα επόμενο τεύχος του παρόντος, επετειακό, να είναι αφιερωμένο στη δράση της.

Επιστρέφουμε στην αρχική μας σκέψη και όλοι μας ομονοούντες ας αποκηρύξουμε τη Συμφωνία των Πρεσπών και μεσα από πνεύμα εθνικής ομοψυχίας ας αποτρέψουμε την καθιέρωση ο,τιδήποτε θα αφορούσε και θα αφαιρούσε από τα θεμελιώδη δικαιώματά της.

Γιατί Μακεδονία = Ελλάδα!

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΙΜΗΣ
ΣΤΗΝ Α.Θ.Π. ΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ
κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ
Ε.Μ.Σ. - 30/9/2018

Την Κυριακή 30 Σεπτεμβρίου 2018 και ώρα 17.30, στην κατάμεστη Αίθουσα Εκδηλώσεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, ο Πρόεδρος της ΕΜΣ Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας απένειμε στην Αυτού Θειοτάτη Παναγιότητα, τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο την ανωτάτη διάκριση της Εταιρείας, το χρυσό Μετάλλιο των 80 χρόνων της ενώ, παρουσία του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΜΣ, ο Γενικός Γραμματέας της Εταιρείας, καθηγητής του ΑΠΘ κ. Κωνσταντίνος Χρήστου ανέγνωσε το σχετικό Ψήφισμα για την απονομή της διάκρισης στον Οικουμενικό Πατριάρχη. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους πλήθος Μητροπολιτών, καθώς και εκπρόσωποι των Πολιτικών, Πολιτειακών, Προξενικών, Στρατιωτικών, Δικαστικών και Πρυτανικών Αρχών της πόλης.

Κατά την προσφώνησή του ο Πρόεδρος της Εταιρείας κ. Βασίλειος Ν. Πάππας μεταξύ άλλων ανέφερε χαρακτηριστικά: *"Σήμερα τιμάται στο πρόσωπό Σας, ο πνευματικός μας οδηγός, η πνευματική κορυφή της Ορθοδοξίας ως Πατέρας και Ποιμένας των απανταχού της γης Ορθοδόξων. Εκφράζουμε τα υιϊκά μας σεβάσματα για τη μεγάλη ευλογία της Πατριαρχικής επισκέψεώς σας καθώς και για την Πατριαρχική καταξίωση της έναρξης των εορταστικών εκδηλώσεων για τα 80χρονα της Εταιρείας μας. Μιας Εταιρείας που γεννήθηκε από την ανάγκη να υπηρετήσει την Ελληνικότητα της Μακεδονίας μας και, υπεράνω όλων των πολιτικών αποχρώσεων, να διακονήσει αυστηρά την επιστημονική έρευνα, μέσα στο πλαίσιο των εθνικών μας ιδιοτήτων"*. Και συνέχισε λέγοντας: *"Η ιστορική Σας απόφαση να μην αναγνωρίσετε την Εκκλησία των Σκοπίων με ονομασία που εμπεριέχει τον όρο «Μακεδονία», αποτελεί οδηγό για όλα τα πνευματικά Σας τέκνα, όλα τα μέλη της Εταιρείας μας, ολόκληρο τον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία. Η υπεράσπιση της Ελληνικότητος της Μακεδονίας, ως καταστατικός σκοπός της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, βρίσκει στο πρόσωπό Σας τον αληθινό και πνευματικό της ηγέτη"*. Υπογράμμισε ακόμη, *"Ότι η Μητέρα Εκκλησία όλων των Ορθοδόξων, το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο, η εγγυήτρια της Αλήθειας και η τροφός μας, είναι αυτή που διασώζει, και συνεχώς μας υπενθυμίζει ότι η εθνική μας ταυτότητα είναι πάντοτε συνδεδεμένη –εδώ και 1700 χρόνια– με την Ορθόδοξη πίστη και ζωή"*.

Κλείνοντας την προσφώνησή του τόνισε: *"Σε σας Παναγιώτατε προσβλέπουμε σήμερα, στην συνεχή πνευματική παρουσία σας, ώστε κι εμείς ν' ανταπεξέλθουμε τις δύσκολες στιγμές που διέρχεται το Έθνος μας. Τούτη την ώρα Παναγιώτατε γίνεσθε ένας από εμάς. Ο πνευματικός μας ταγός, που υπερασπίζεται όσο κανείς από τους ηγέτες αυτού του έθνους την Ελληνικότητα της Μακεδονίας μας".*

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης, κατά την αντιφώνησή του, δήλωσε ότι η τιμητική αυτή διάκριση από την ΕΜΣ έχει ιδιαίτερη σημασία και βαρύτητα καθώς η Εταιρεία είναι ένας καταξιωμένος Οργανισμός όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Έκανε λόγο ακόμη, για τη μεγάλη συμβολή της Εταιρείας στα Γράμματα και το Γένος. (*Το πλήρες κείμενο της αντιφώνησης του Οικ. Πατριάρχη θα καταχωρηθεί στον Επετειακό Τόμο για τα 80χρονα της Εταιρείας*).

Η εκδήλωση έκλεισε με τη μουσική αποφώνηση από τον Χορό των ψαλτών της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ υπό τη διεύθυνση του αν. καθηγητή του ΑΠΘ π. Σπυρίδωνος Αντωνίου.

Μετά τη λήξη της εκδήλωσης τιμής προς την Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη, ακολούθησαν τα εγκαίνια της διαπολιτισμικής έκθεσης κορυφαίων εικαστικών δημιουργών με τίτλο:

«TURKCELL – Η Τέχνη στην Επικοινωνία» στην Πινακοθήκη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Την έκθεση, που διοργανώθηκε από τον Εκπαιδευτικό και Πολιτιστικό Σύνδεσμο Ίμβρου, στο πλαίσιο της γενικότερης συνεργασίας και προσφοράς στην Ομογενειακή Κοινότητα, εγκαινίασε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

Πανηγυρικη Εκδηλωση
για την Εθνικη Επετειο της 28ης Οκτωβριου
"Η ελευθερια στον αξιακο χαρτη του Ελληνισμου"
12/11/2018

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τίμησε την Εθνική Επέτειο της 28ης Οκτωβρίου και τη μνήμη του προστάτου της πόλεώς μας Αγίου Δημητρίου με πανηγυρική εκδήλωση την **Τετάρτη, 24 Οκτωβρίου 2018** στην Αίθουσα Διαλέξεών της. Τον πανηγυρικό εκφώνησε ο κ. **Γεώργιος Κοντογιώργης**, Ομότ. Καθηγητής – πρώην Πρύτανης του Παντείου Πανεπιστημίου, με θέμα: **"Η ελευθερία στον αξιακό χάρτη του Ελληνισμού".**

Χαιρετίζοντας την εκδήλωση ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας,** ανέφερε χαρακτηριστικά: "*... Με τη διπλή επέτειο πανηγυρίζουμε την πλήρους δόξης ημέρα της 28ης Οκτωβρίου 1940, κατά την οποία σύσσωμο το Έθνος, από του ανωτάτου άρχοντος μέχρι του τελευταίου των πολιτών, απάντησε διά στόματος του πρωθυπουργού το πολύκροτο ΟΧΙ. Η δύναμη του πατριωτισμού των Ελλήνων, τον οποίο στα αρχαία χρόνια αποκαλύπτει η φράση του Ευριπίδη «δόξαν ἔχεν ἄφθιτον καθ' Ἑλλάδα», συνεχίζεται έως τις μέρες μας, καθιστώντας την εθνική μας υπερηφάνεια ως το μεγαλύτερο αγαθό στην ιστορία του έθνους μας. Τον Οκτώβριο του '40 η Ελλάδα αγωνιζόταν ακόμη να ενσωματώσει στην αγκαλιά της τον ξεριζωμένο Ελληνισμό της Μικρασίας και να αναδείξει, μέσα από τη νέα σύνθεση δυνάμεις αναγέννησης και προκοπής. Και φαίνεται πώς αυτές οι δυνάμεις καρποφόρησαν στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας μας αποφάσισε να συνεορτάσει σήμερα, σε ειδική εκδήλωση, τις εν λόγω επετείους και να υπενθυμίσει, μέσα από τα πολλαπλά μηνύματα που αυτές εκπέμπουν, ότι ο Ελληνικός λαός γνωρίζει πάντοτε να ευρίσκεται στις επάλξεις των ευγενών Εθνικών Αγώνων. Για τον φετινό πανηγυρικό, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, η Εταιρεία μας προσκάλεσε ως ομιλητή έναν διακεκριμένο επιστήμονα, καταξιωμένο στον Πανεπιστημιακό χώρο, με πολλές περγαμηνές και παράλληλη πολύπλευρη δράση στην Ελλάδα και το εξωτερικό, τον ομότιμο καθηγητή και πρώην πρύτανη του Παντείου Πανεπιστημίου, κ. Γεώργιο Κοντογιώργη, τον οποίο και ευχαριστούμε θερμά που αποδέχθηκε, μετά της εκλεκτής συζύγου του, την πρόσκλησή μας. Θέμα του «Η ελευθερία στον αξιακό χάρτη του ελληνισμού». Ο καθηγητής Κοντογιώργης θα αναπτύξει την εννοιολογική σημασία της ελευθερίας, τις θεμελιώδεις αρχές που διαμόρφωσαν την πολιτισμική, κοινωνική και πολιτική ιδιοσυγκρασία του Έθνους, την ορθόδοξη χριστιανική παράδοση όπως εκφράστηκε μέσα από την οικουμενική προοπτική του ελληνισμού, καθώς και μια σειρά άλλων ενδιαφερόντων επιμέρους θεμάτων της προβληματικής του.*"

Μετά το πέρας της ομιλίας του ο κ. Γεώργιος Κοντογιώργης τιμήθηκε με το Μετάλλιο των 80 χρόνων της Ε.Μ.Σ. και ανακηρύχθηκε Αντεπιστέλλον Μέλος της Εταιρείας.

Το πλήρες κείμενο της ομιλίας του θα συμπεριληφθεί στον Επετειακό Τόμο για τα 80 χρόνια της Ε.Μ.Σ., ο οποίος θα εκδοθεί στο τέλος αυτού του έτους.

Πανηγυρικη Εκδηλωση
για τον Μακεδονικο Αγωνα και τους Βαλκανικους Πολεμους
"Η ελευθερια στον αξιακο χαρτη του Ελληνισμου"
12/11/2018

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη πανηγυρική εκδήλωση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών για τον Μακεδονικό Αγώνα, χθες **Δευτέρα 12 Νοεμβρίου 2018,** στην κατάμεστη Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας, με ομιλητή τον κ. **Ιωάννη Κ. Μαζαράκη-Αινιάν**, Γενικό Γραμματέα της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας της Ελλάδος, υιό του Μακεδονομάχου Κωνσταντίνου Μαζαράκη-Αινιάν (καπετάν-Ακρίτα), με θέμα: **"Μακεδονικός Αγώνας"**.

Χαιρετίζοντας την εκδήλωση ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** ανέφερε χαρακτηριστικά: *"Κληθήκαμε απόψε σε τούτη την πανηγυρική εκδήλωση της Εταιρείας μας για να ζωντανέψει ξανά στη μνήμη μας και στην καρδιά μας το ιστορικό κλίμα που επικρατούσε στη Μακεδονία μας και τα όσα έζησαν οι αγωνιστές του Μακεδονικού Αγώνα και των Βαλκανικών Πολέμων. Ενός αγώνα του Ελληνισμού ιερού και τίμιου, που αποσκοπούσε στη διάσωση της Μακεδονίας από τις αρπακτικές διαθέσεις και επιβουλές των Σλάβων, που επεδίωκαν να επικρατήσουν σ' αυτήν. Ας μη λησμονούμε, κυρίες και κύριοι, ότι ο Μακεδονικός Αγώνας είναι ισάξιος με αυτόν της Επανάστασης του 1821. Δεν υπάρχει διαφορά στην ιστορική τους αξία, παρά μόνον, ότι διεξήχθησαν σε διαφορετικούς αιώνες. Η δράση δε των Μακεδονομάχων αναμφίβολα δεν πήγε χαμένη. Απέδωσε καρπούς για τους οποίους εμείς οι νεώτεροι έχουμε κάθε λόγο να νιώθουμε περήφανοι. Η μνήμη μας και για τους δύο αυτούς αγώνες θα μας συνοδεύει στο διηνεκές. Διότι, όπως οι Επαναστάτες πρόγονοί μας, έτσι και οι Μακεδονομάχοι με το πέρασμα του χρόνου έγιναν ισάξιοι μυθικών ηρώων. Κλείνω την επιγραμματική αυτή αναφορά μου στον Μακεδονικό Αγώνα θέλοντας να κάνω τη διαπίστωση ότι ο Αγώνας αυτός δεν έτυχε μέχρι σήμερα της δέουσας προσοχής. Δεν αξιοποιήθηκε όπως θα του άρμοζε, ώστε να τονώσει το εθνικό φρόνημα και να νοιώσουμε πιότερο περήφανοι. Πολύ λίγα άλλωστε έχουν γραφεί στο μάθημα της ιστορίας των σχολικών βιβλίων. Η επίσημη Πολιτεία οφείλει να διδάξει στη νεώτερη γενιά τα συγκριτικά με άλλους αγώνες αδικημένα, ωστόσο εξ ίσου σημαντικά, κεφάλαια της ιστορίας του Μακεδονικού Αγώνα και των Βαλκανικών Πολέμων, χάρη στους οποίους αγώνες διασώθηκε ο Μακεδονικός ελληνισμός και διαμορφώθηκαν τα σύγχρονα όρια του Ελληνικού Κράτους..."* Στη συνέχεια αναφέρθηκε στη δράση και την όλη προσφορά του Μακεδονομάχου καπετάν-Ακρίτα (Κωνσταντίνου Μαζαράκη-Αινιάν) κατά τον Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς Πολέμους. Κατόπιν, ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. κ. Βασ. Ν. Πάππας κάλεσε τον ομιλητή της εκδήλωσης κ. Ιωάννη Μαζαράκη-Αινιάν να ανέλθει στο βήμα και να αναπτύξει το θέμα του.

Στην ομιλία του ο κ. **Ιωάννης Μαζαράκης-Αινιάν** έδωσε μια εκτενή εικόνα των γεγονότων του Μακεδονικού Αγώνα μέσα από αφηγήσεις του πατρός του μακεδονομάχου καπετάν-Ακρίτα προς τον ίδιο, τονίζοντας παράλληλα τη μεγάλη προσφορά αυτού του Αγώνα στη διάσωση του Μακεδονικού Ελληνισμού.

Τον ομιλητή συνόδευε ο υιός του, Κωνσταντίνος Μαζαράκης-Αινιάν (εγγονός του Μακεδονομάχου καπετάν-Ακρίτα), Αντιναύαρχος (ε.α.) του Πολεμικού Ναυτικού, διατελέσας Αρχηγός του Στόλου.

Μετά το πέρας της ομιλίας, ο ομιλητής τιμήθηκε από τον Πρόεδρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών Δρ Βασίλειο Ν. Πάππα με το Μετάλλιο της Εταιρείας για

τα 80χρονά της και ανακηρύχθηκε Αντεπιστέλλον Μέλος αυτής, αφού προηγουμένως, ο Γενικός Γραμματεύς της Εταιρείας κ. Κωνσταντίνος Π. Χρήστου καθηγητής Α.Π.Θ., ανέγνωσε το βιογραφικό σημείωμα του τιμωμένου καθώς και την απόφαση ανακηρύξεώς του ως Αντεπιστέλλοντος μέλους της Ε.Μ.Σ. από το Δ.Σ. της Εταιρείας. Τιμητική Πλακέτα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών επεδόθη και στον εγγονό του Μακεδονομάχου, κ. Κωνσταντίνο Ι. Μαζαράκη-Αινιάν.

Η εκδήλωση έκλεισε με ύμνους και τραγούδια εθνικού περιεχομένου από τη χορωδία της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων (Σ.Σ.Α.Σ.) φορτίζοντας με έναν ιδιαίτερο τόνο την εκδήλωση, η οποία στέφθηκε από απόλυτη επιτυχία.

Το πλήρες κείμενο της ομιλίας του κ. Ιωάννη Μαζαράκη-Αινιάν θα συμπεριληφθεί στον Επετειακό Τόμο για τα 80 χρόνια της Ε.Μ.Σ., ο οποίος θα εκδωθεί στο τέλος αυτού του έτους.

ΗΜΕΡΙΔΑ:

"ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΠΓΔΜ" - Ε.Μ.Σ. 2/7/2018

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποίησε Επιστημονική Ημερίδα με θέμα: **Πρώτη Αποτίμηση της υπογραφείσης Συμφωνίας Ελλάδος – ΠΓΔΜ** τη **Δευτέρα 2 Ιουλίου 2018**. Για το θέμα ομίλησαν: **Νικόλαος Βασιλειάδης,** Επίκ. Καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας **Μιλτιάδης Σαρηγιαννίδης**, Επίκ. Καθηγητής Δημοσίου και Διεθνούς Δικαίου της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης **Αναστάσιος Τάμης**, Καθηγητής University of Notre Dame, Australia – Πρόεδρος Αυστραλιανού Ινστιτούτου Μακεδονικών Σπουδών

Την εκδήλωση προλόγισε και συντόνισε ο Πρόεδρος Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** αναφέροντας χαρακτηριστικά: *"Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.), πρωτοπόρος πάντα στον Αγώνα για την Ελληνικότητα της Μακεδονίας μας, καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και των συζητήσεων της Ελληνικής Διπλωματίας με το κράτος των Σκοπίων, βρισκόταν σε επαγρύπνηση και αξιολογούσε τα διαδραματιζόμενα. Άλλωστε, είναι γνωστό ότι βασικότερη καταστατική αρχή της Εταιρείας μας αποτελεί η επιστημονική υπεράσπιση της ελληνικότητας της Μακεδονίας, καθώς και η ανάδειξη και η προβολή της μακραίωνης πολιτισμικής κληρονομιάς της. Στο πλαίσιο αυτό, ήδη από την ίδρυσή της, η Εταιρεία πρωτοπορεί επιστημονικά με τις ποικίλες εκδόσεις και παρεμβάσεις της, αναλύσεις και τις εισηγήσεις, που καταστατικώς υπερασπίζονται –και θα υπερασπίζονται εσαεί– τον παραπάνω κατεξοχήν εθνικό της στόχο. Κατά τη γνώμη μας, αυτός πρέπει να είναι ο οδηγός μας, τόσο για το άμεσο όσο και για το απώτερο μέλλον: Η υπεράσπιση της Μακεδονίας μας. Η επεξεργασία δηλαδή μιας στρατηγικής, αυστηρά επιστημονικής, προκειμένου να διασφαλιστεί το δίκαιο της ιστορίας και του πολιτισμού της Μακεδονίας μας. Όπως όλοι γνωρίζουν, από την πρώτη στιγμή που δημοσιεύθη-*

καν τα συμφωνηθέντα μεταξύ των δύο πλευρών, η Ε.Μ.Σ. προχώρησε σε μια πρώτη αποτίμηση και δήλωσε την αντίθεσή της, μένοντας πιστή στα από 16/1/2018 και 1/6/2018 Ψηφίσματά της. Σε συνέχεια αυτής της πρώτης αξιολόγησης, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ομοφώνως τη διοργάνωση σε τακτά χρονικά διαστήματα Ημερίδων και άλλων δράσεων, οι οποίες θα αναλύσουν με επιστημονικό τρόπο τα επιμέρους και ιδιαίτερα ζητήματα της Συμφωνίας και θα διαμορφώσουν τις εκτιμήσεις των ειδικών. Ένα μικρό πρώτο δείγμα αυτής της πρωτοβουλίας αποτέλεσε η πραγματοποίηση ειδικής Ημερίδας με σκοπό την πρώτη αποτίμηση μιας –εκ των προτέρων θα πούμε– κακής Συμφωνίας ανάμεσα στη χώρα μας και στα Σκόπια. Η υπογραφείσα Συμφωνία προκάλεσε δικαιολογημένες αντιδράσεις μεταξύ των συμπολιτών μας. Μετά από δεκαετίες διαφιλονικιών και διενέξεων ανάμεσα στις δύο χώρες, αλλεπάλληλες διεργασίες και διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του ΟΗΕ, η Ελλάδα δια της Συμφωνίας αυτής αναγνωρίζει το γειτονικό κράτος με την ονομασία «Βόρεια Μακεδονία» για όλες τις χρήσεις. Υπάρχουν βέβαια και άλλα σημαντικά ζητήματα που για πρώτη φορά εμφανίζονται στο σκεπτικό της ελληνικής διπλωματίας. Θα αποφύγουμε όμως, για την οικονομία του χρόνου, την παράθεσή τους. Στον πυρήνα της ελληνικής επιχειρηματολογίας, όλα τα προηγούμενα χρόνια, υπήρξε η αποφυγή της χρήσης του όρου «Μακεδονία» στην ονομασία του νέου κράτους, αφού σωστά κρίθηκε ότι ο Μακεδονισμός αποτελεί το όχημα του αλυτρωτισμού των Σκοπίων που επιτρέπει την ανιστόρητη λεηλασία του ιστορικού και πολιτισμικού παρελθόντος της Ελληνικής Μακεδονίας. Αυτός ο πυρήνας της επιχειρηματολογίας είναι η βάση του δικού μας προβληματισμού μέχρι σήμερα. Γι' αυτό και θεωρούμε ότι οι παραπάνω εξελίξεις είναι αναμφίβολα αρνητικές. Αποτυπώνονται ήδη στα δύο Ψηφίσματα που εξέδωσε η Εταιρεία μας, καθώς και στις εκτιμήσεις της ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής που ορίσθηκε γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο. Στη συνέχεια δε, οι εκτιμήσεις αυτές τέθηκαν υπ' όψιν του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, τις οποίες και ενέκρινε ομόφωνα. Είναι ήδη γνωστό, ότι η υπογραφείσα Συμφωνία θα τεθεί στη διάρκεια του φθινοπώρου προς έγκριση μέσω δημοψηφίσματος στα Σκόπια. Θα ακολουθήσει κύρωσή της από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και πραγματοποίηση συνταγματικών αλλαγών στη γείτονα χώρα. Ακολούθως, η Συμφωνία θα έρθει προς κύρωση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο. Εδώ θα δοθεί –εάν χρειασθεί– ο υπέρ πάντων Αγών. Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών θα συνεχίσει να παρακολουθεί σε καθημερινή βάση τις εξελίξεις. Σε αυτό το πλαίσιο, μια από τις πρώτες αντιδράσεις της θα είναι η επίδοση της συγκεκριμένης έκδοσης στον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, με τη διαφωνία μας και τις αντιρρήσεις μας για τη Συμφωνία, όπως προέκυψαν από την πρώτη αποτίμησή της, αλλά και με βάση την αναγνώρισή της από τους ειδικούς. Ως δεύτερο βήμα, η Εταιρεία μας σκοπεύει να πραγματοποιήσει σειρά διαλέξεων στις οποίες θα προσκληθούν εξέχουσες προσωπικότητες –γνώστες του αντικειμένου εις βάθος– και θα αναλυθούν οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν, αν τελικά η Βουλή των Ελλήνων επικυρώσει τη Συμφωνία. Παράλληλα, η Ε.Μ.Σ. θα οργανώσει Ημερίδες, στις οποίες ειδικοί, επιφανείς από τον χώρο της Οικονομίας, του Δικαίου, του Εμπορίου, της Παιδείας και των Διεθνών Σχέσεων, θα αναλύσουν τα διάφορα προβλήματα που θα προκύψουν για την Ελλάδα, όπως λ.χ. τα σχολικά βιβλία, το ακανθώδες ζήτημα των εμπορικών ονομασιών και επωνυμιών και της χρήσης τους κ.ά., αν κυρωθεί η Συμφωνία. Επίσης, η Ε.Μ.Σ. σκοπεύει να διαθέσει σε ψηφιακή μορφή και σε ελεύθερη πρόσβαση, μέσω της ιστοσελίδας της, την εμβληματική έκδοσή της «Ιστορία της Μακεδονίας για παιδιά» για τη Α/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση, ενώ εξετάζεται η μετάφρασή της στην αγγλική γλώσσα για τα παιδιά των Ομογενών. Τέλος, στοχεύουμε να διαφωτίσουμε την ελληνική και τη διεθνή Κοινή Γνώμη, μέσω της ιστοσελίδας μας, με κείμενα γνώμης από έγκριτους επιστήμονες για τις παγίδες της συγκεκριμένης Συμφωνίας, ενώ, ήδη, και πάλι μέσω της ιστοσελίδας μας, προσφέραμε ελεύθερα στο διαδίκτυο, σημαντικές εκδόσεις μας οι οποίες σχετίζονται με το Σκοπιανό ζήτημα.

Να υπενθυμίσουμε ακόμη, πως στη διάθεση παντός ενδιαφερομένου βρίσκεται το σύνολο των εκδόσεών μας, που εκτίθενται στο Πρατήριο Εκδόσεων της Εταιρείας, αλλά και αυτές που διατίθενται προς μελέτη στη Βιβλιοθήκη μας.

Εν κατακλείδι, εμείς οι Μακεδόνες, πιστοί στα οράματα των προγόνων μας θα συνεχίσουμε τον ιερό μας Αγώνα, παρόντες και άγρυπνοι. Όταν λέμε Μακεδονία, εννοούμε Ελλάδα!"

ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΟΣ - Π.Γ.Δ.Μ.

Κείμενο κριτικής από το Δ.Σ. της Ε.Μ.Σ.

Η Εταιρεια Μακεδονικων Σπουδων έχοντας, προ ολίγων ημερών, εκφράσει την ιδιαίτερη ανησυχία της για την πορεία της διαπραγμάτευσης της ελληνικής κυβέρνησης με την κυβέρνηση των Σκοπίων, προβαίνει πλέον σε μία πρώτη αποτίμηση της ήδη υπογραφείσης Συμφωνίας, βασιζόμενη αποκλειστικά και μόνο στην τυπική αναφορά των επιμέρους ρυθμίσεων, επειδή ελλείπει η σχετική συνοδευτική της εν λόγω Συμφωνίας αιτιολογική έκθεση, η οποία θα διευκρίνιζε το πνεύμα και τον ειδικότερο σκοπό των παρατιθέμενων διατάξεων.

Σημειώνεται κατ' αρχήν ότι η ελληνική πλευρά διέθετε κατά τις διαπραγματεύσεις ένα σημαντικό πλεονέκτημα: τις σχετικές αποφάσεις της Ε.Ε. και του ΝΑΤΟ ότι δεν θα πραγματοποιούνταν η επιδιωκόμενη ένταξη της ΠΓΔΜ στους Οργανισμούς αυτούς χωρίς την επίλυση ορισμένων βασικών προϋποθέσεων, μεταξύ των οποίων και του ζητήματος της ονομασίας.

Η Συμφωνία επιβάλλει (άρθρ. 1.3) στην ΠΓΔΜ μία επίσημη ονομασία για όλες τις χρήσεις, εκείνη της «Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας». Αυτή «θα είναι το συνταγματικό όνομα του Δεύτερου Μέρους και θα χρησιμοποιείται erga omnes», δηλαδή «για όλες τις χρήσεις και για όλους τους σκοπούς», «ήτοι, εσωτερικά, σε όλες τις διμερείς σχέσεις τους και σε όλους τους περιφερειακούς και διεθνείς Οργανισμούς και θεσμούς» (άρθρ. 1.8). Το σύντομο όνομά της θα είναι «Βόρεια Μακεδονία». Ενώ, έως πρόσφατα, αναφερόταν ότι είχε συμφωνηθεί ο γεωγραφικός προσδιορισμός να αναγράφεται και για την διεθνή χρήση στην σλαβική γλώσσα (Severna), η τελική διατύπωση, είναι στην αγγλική. Πάντως, στο εσωτερικό της ΠΓΔΜ, η χρήση του νέου ονόματος θα αργήσει να εφαρμοσθεί, διότι εκεί θα ακολουθεί την εξέλιξη των διαπραγματεύσεων για την είσοδο της χώρας στην Ε.Ε.

Η Ελλάδα, αποδεχόμενη την χρήση του ονόματος από τους γείτονες, αναγνωρίζει με την Συμφωνία ότι το όνομα της Μακεδονίας δεν αποτελεί αποκλειστικά δική της κληρονομιά. Η Μακεδονία είναι ένα βαρύ όνομα στην παγκόσμια ιστορία και τον πολιτισμό, ταυτισμένο με τον Ελληνισμό, επομένως με την αποδοχή αυτή πτωχαίνουμε σημαντικά το δικό μας ιστορικό απόθεμα. Η σύνθετη ονομασία από μόνη της θα μπορούσε να σημαίνει ότι το κράτος αυτό κατέχει το βόρειο τμήμα της περιοχής της Μακεδονίας, το οποίο κατοικείται από μία ιδιαίτερη «βορειομακεδονική» εθνότητα. Στην περίπτωση αυτή θα υπήρχε διάκριση από τους κατοίκους της ελληνικής Μακεδονίας. Οι διαπραγματευτές της ΠΓΔΜ όμως, επέβαλαν ώστε η ιθαγένεια, αντί του φυσιολογικού προσδιορισμού της ως «βορειομακεδονικής», να χαρακτηρισθεί ως «Μακεδονική / πολίτης της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας», ενώ και η γλώσσα ονομάσθηκε επίσης «μακεδονική». Οι Σλάβοι κάτοικοι της γειτονικής χώρας αυτοπροσδιορίζονται ως Μακεδόνες κατά την εθνικότητα, αυτό άλλωστε έπραξε επανειλημμένως και ο πρωθυπουργός τους κατά την υπογραφή της Συμφωνίας. Προκύπτει επομένως αβίαστα η έμμεση αναγνώριση μίας οιονεί μακεδονικής εθνότητος, της οποίας τα όρια είναι, ενδεχομένως, ευρύτερα του κράτους της Βόρειας Μακεδονίας.

Η Συμφωνία επιβάλλει στην ΠΓΔΜ συνταγματικές τροποποιήσεις με στόχο την ακύρωση του αλυτρωτισμού. Αυτή αναλαμβάνει επίσης την υποχρέωση να διαγράψει κάθε προσπάθεια αναζήτησης «μακεδονικής» μειονότητος στην Ελλάδα. Τί συμβαίνει όμως με τον «Μακεδονισμό», την εθνική ταυτότητα και ιδεολογία της χώρας αυτής; Διατάξεις της συμφωνίας ακυρώνουν την απαράδεκτη για τους Έλληνες προσπάθεια οικειοποίησης της αρχαίας ελληνικής κληρονομιάς της Μακεδονίας (άρθρ. 7.2,4). Το εξόφθαλμα ανιστόρητο και ανεδαφικό αυτό κατασκεύασμα εγκαταλείπεται, τουλάχιστον προς το παρόν. Άλλωστε, είναι συζητήσιμο κατά πόσον θα μπορούσε να συντηρηθεί στο μέλλον. Στην πραγματικότητα, το γειτονικό κράτος επιστρέφει στον αλυτρωτικό «Μακεδονισμό» του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ου αιώνα, που στην πραγματικότητα ήταν επεκτατικός σε βάρος του Ελληνισμού. Βασικό συστατικό του «Μακεδονισμού» αυτού, είναι ότι δεν αποδέχεται την διανομή της περιοχής μετά τους πολέμους του 1912-1913 και επιδιώκει να την ακυρώσει, επανενώνοντάς την υπό ένα ενιαίο «μακεδονικό» κράτος. Η αναγνώριση μακεδονικής ιθαγένειας, γλώσσης και, έμμεσα, εθνότητος, αποτελούν βασικά αρνητικά σημεία της συμφωνίας και μετά βεβαιότητος θα έχουν αρνητικές συνέπειες για την χώρα μας στο μέλλον.

Υφίστανται όμως και άλλα σημαντικά ζητήματα, τα οποία περιλαμβάνονται στις ρυθμίσεις της Συμφωνίας.

Η κατ' αρχήν συμφωνηθείσα ενιαία ονομασία για όλες τις χρήσεις υπονομεύεται, καθώς, σύμφωνα με το άρθρ. 1.10.β, η χρήση της νέας ονομασίας στην εσωτερική διοικητική πρακτική της ΠΓΔΜ δεν θα ξεκινά, παρά μόνο με το άνοιγμα κάθε διαπραγματευτικού κεφαλαίου για την ένταξη της χώρας στην Ε.Ε., στο συναφές πεδίο, και

θα ολοκληρώνεται εντός πέντε ετών από τότε. Μιλούμε, επομένως, για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει την δεκαετία. Κατά συνέπεια, στην εσωτερική χρήση, το πολυσυζητημένο erga omnes είναι ελλειμματικό και ενδεχομένως δεν θα εφαρμοσθεί.

Θεσπίζεται η δημιουργία Κοινής Διεπιστημονικής Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων σε ιστορικά, αρχαιολογικά θέματα και εκπαιδευτικά θέματα (άρθρ. 8.5), η οποία θα εξετάσει «την αντικειμενική, επιστημονική ερμηνεία των ιστορικών γεγονότων βασισμένη σε αυθεντικές, στοιχειοθετημένες και επιστημονικά στέρεες ιστορικές πηγές και αρχαιολογικά ευρήματα». […] «Η Επιτροπή θα εξετάσει και, εφόσον θεωρήσει κατάλληλο, θα αναθεωρήσει οιαδήποτε σχολικά εγχειρίδια και βοηθητικό σχολικό υλικό όπως χάρτες, ιστορικούς άτλαντες, οδηγούς διδασκαλίας […]». Η διάταξη αυτή δημιουργεί ερωτηματικά. Κι αυτό, διότι αντικειμενική ερμηνεία ιστορικών γεγονότων, και μάλιστα συνυφασμένων με προγράμματα διεκδικήσεων, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει. Ως εκ τούτου, υφίσταται ο κίνδυνος να τεθούν, στην βάση της ισότητος και της αμοιβαιότητος, όπως χαρακτηριστικά επιτάσσεται, επί της τραπέζης ζητήματα αναθεώρησης και διόρθωσης όχι μόνο αναφορών του υπαρκτού αλυτρωτισμού των Σκοπίων, αλλά και σημείων της ιστορίας της Μακεδονίας κατά την βυζαντινή και την νεότερη περίοδο, από πολιτικής, πολιτιστικής και εκκλησιαστικής άποψης. Αυτό αφορά και στα ελληνικά σχολικά εγχειρίδια. Αυτά βέβαια δεν περιέχουν αλυτρωτικές αναφορές. Είναι πιθανό όμως να ζητηθεί η διόρθωσή τους σε ιστορικά κεφάλαια τα οποία θίγουν το Δεύτερο Μέρος ή απλώς μειώνουν αυτό που το ίδιο θεωρεί ιστορία του. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις σλαβικές εγκαταστάσεις στην Μακεδονία, το κράτος του Σαμουήλ και βέβαια τον Μακεδονικό Αγώνα. Είναι πολύ πιθανόν η Επιτροπή αυτή να καταλήξει σε αδιέξοδο.

Παρόμοιο πρόβλημα, με οικονομικό αντίκτυπο σε πολυάριθμες ελληνικές επιχειρήσεις δημιουργεί και η διάταξη (άρθρ. 1.3.θ) που προβλέπει την εξεύρεση κοινά αποδεκτών λύσεων, σχετικών με τις εμπορικές ονομασίες, τα εμπορικά σήματα και τις επωνυμίες που χρησιμοποιούν το μακεδονικό όνομα. Η συμφωνία αφήνει εδώ να πλανάται ασάφεια. Η διεθνής όμως ομάδα ειδικών, η οποία θα συσταθεί για να επιλύσει τα θέματα που θα προκύψουν, θα έχει ενδεχομένως την τάση να λάβει υπόψη της περισσότερο τα συμφέροντα του Κράτους που φέρει το μακεδονικό όνομα και όχι εκείνα που εκπροσωπούνται από την ελληνική Μακεδονία.

Παρομοίως, δεν αποσαφηνίζεται εάν είναι δυνατόν να τεθεί θέμα αλλαγής της ονομασίας κρατικών δομών, όπως π.χ. πανεπιστημίων και διοικητικών περιφερειών. Επιτρέπει, ενδεχομένως, ή και επιβάλλει το άρθρο 6 επεμβάσεις στην δραστηριότητα ιδιωτικών φορέων; Τί σημαίνει, επί παραδείγματι, ότι «έκαστο μέρος θα λάβει αμελλητί αποτελεσματικά μέτρα για να αποθαρρύνει και να αποτρέπει την εκδήλωση πράξεων από ιδιωτικούς φορείς που πιθανόν υποδαυλίζουν την βία, το μίσος ή την εχθρότητα εναντίον του άλλου μέρους»;

Συμπερασματικά, η χώρα μας ανάλωσε τα ισχυρά διπλωματικά της όπλα για να εξασφαλίσει μία σύνθετη ονομασία, προκειμένου να διακρίνεται η ελληνική Μακεδονία από το γειτονικό κράτος και να καταστεί σαφές ότι το τελευταίο δεν εκπροσωπεί το ιστορικό και γεωγραφικό μέγεθος της Μακεδονίας ως συνόλου. Σε αντάλλαγμα, αποδέχθηκε την παραχώρηση του ονόματός της στους γείτονες. Η Συμφωνία καθίσταται ετεροβαρής και δυσμενής για την ελληνική πλευρά με την αναγνώριση μακεδονικής ιθαγένειας και γλώσσης για την γειτονική χώρα. Η εθνική ιδεολογία των γειτόνων, ο «Μακεδονισμός» στηρίζεται και ενισχύεται μέσω της αναγνώρισης αυτής, πράγμα το οποίο εγκυμονεί σοβαρά προβλήματα για την χώρα μας. Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία εφαρμογής της Συμφωνίας θα είναι μακρόχρονη και πολυεπίπεδη. Αυτό προϋποθέτει από μέρους της Ελλάδος συνεχή εγρήγορση καθώς και την ανάπτυξη αυστηρών και ευέλικτων μηχανισμών ελέγχου.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, πιστή στις καταστατικές της αρχές και αξίες και στην ογδοντάχρονη ιστορία της, διαβεβαιώνει όλους τους Έλληνες πως θα συνεχίσει να υπηρετεί αποφασιστικά και με επιστημονική τεκμηρίωση τα συμφέροντα του μακεδονικού Ελληνισμού. Το ζήτημα της Μακεδονίας δεν εξαντλείται με την υπογραφή της παρούσης Συμφωνίας. Ως υπόθεση υψίστης εθνικής σημασίας, γεωστρατηγικού χαρακτήρος, θα εξακολουθήσει να ευρίσκεται στο επίκεντρο των δράσεων και των αγώνων της Ε.Μ.Σ., ώστε να αντιμετωπισθούν οι κίνδυνοι που προβάλλουν στην νέα φάση, στην οποία εισέρχεται το ζήτημα.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Θεσσαλονίκη, 22 Ιουνίου 2018

FIRST APPRAISAL OF THE SIGNED AGREEMENT BETWEEN GREECE-SKOPJE

The Society of Macedonian Studies, having already expressed a few days ago, its outmost disturbance concerning the proceedings of the negotiations between the Greek government and the government of Skopje, decided to implement its inaugural assessment of the already signed corpus of the Agreement, taking into account only the typical reference of its particular clauses, because any concomitant explanatory statement of the said Agreement is missing. It was anticipated that the reference of explanatory statements of agreement would clarify the spirit and the special aim of the referred clauses in the Agreement.

At the outset, it should be noted that the Greek government had a paramount advantage during the negotiations: the relevant decisions of the E.U. and of N.A.T.O. that there would be no admission of FYROM in these Organizations without the solution of basic requirements, which included primarily the issue of the designation of FYROM.

The Agreement imposes (art. 1.3) on FYROM the acceptance of a formal nomenclature for all intents and purposes, that of "Republic of Northern Macedonia". This "will be the constitutional name of the Second Party and shall be used erga omnes", meaning "for all usages and purposes", "that is, domestically in all of their bilateral relations, and in all regional and international organizations and institutions" (art 1.8). The abbreviated name will be "Northern Macedonia". Yet, until recently, although it was stated that the geographical nomenclature was agreed upon to be designated for international use in the using the sauth-slavic term (Severna), in the final document, it appears only on its English morphophonology. Nevertheless, domestically in FYROM, the implementation of the new designation, namely Republic of Northern Macedonia, will be delayed, since there will be continued negotiations for its admission to the E.U. Greece, accepting the use of this nomenclature by its neighbors, recognizes that the name of Macedonia is no longer an exclusive part of her own legacy. Macedonia carries a huge appellation within the spectrum of history and civilization of the world, identified with Hellenism, so with this agreement we deprive to a great extent our own historical inventory.

The compound lexeme "Northern Macedonia" on its own could mean that this country occupies the northern part of the area of Macedonia, which is populated by a particular "North-Macedonian" ethnicity. In this case, there would be a distinction from the residents of Greek Macedonia. But the envoys of FYROM were able to impose upon the Greek negotiators that their nationality/citizenship/ethnicity, instead of the concomitant designation to be also "Northern Macedonian", made possible to be recognized as "Macedonian/citizens/ethnics/nationals of the Republic of Northern Macedonia". They also enforced that their Slavic language to be recognized plain as "Macedonian". On the other hand, the Slavic residents of the neighboring country, including their Prime-Minister, insist in repeatedly identifying themselves as sole Macedonians as this was well-attested during the signing ceremony of the Agreement. Hence, there is an indirect recognition by the Greek negotiators of a quasi-Macedonian ethnicity, which borders could be seen as extending further and over than those of the state of Northern Macedonia.

Moreover, the Agreement imposes on FYROM to implement certain constitutional changes related to the eradication of their irredentism. This country has also the obligation to terminate any attempt of inventing any so-called 'Macedonian' minority in Greece. But what about their irredentist "Macedonianism", their ethnic identity and the ideology of this country? Provisions of the Agreement clearly negate the unacceptable for the Greeks, attempt of appropriation of the ancient Greek legacy of Macedonia (art. 7.2.4). For the time being, this apparent false and fictitious historically construction is abandoned. Although, it is quite debatable, whether this fallacy could be sustained in the future. As a matter of fact, in reality the neighboring state returns to the irredentism of "Macedonianism" which prevailed at the end of the 19th-beginning of 20th century, and which was catastrophic and detrimental for Hellenism. The basic ingredient of this type of "Macedonianism" is that it does not assent to the allocation of regions defined after the Balkan Wars (1912-1913) and pursues to nullify the relevant international Treaties, thus, reuniting the entire region as a "Macedonian" state.

The recognition of Macedonian nationality, language and indirectly, ethnicity are integral negative clauses of the Agreement and most certainly they will provoke negative consequences in the future for our country.

There are also other important issues, which are included in the articles of the Agreement.

Firstly, the agreed universal usage of the nomenclature "Republic of Northern Macedonia) for all purposes is grossly undermined since, according to the article 1.10b, the application of the new name in the domestic administrative structure of FYROM will not begin until the opening of the negotiations of any kind for the admission of this country into E.U., and it will be completed in five years thereafter. Hence, the application of the new name will not be implemented but a decade later. Consequently, the much debated erga omnes application of the new name domestically remains utterly deficient and most probably will be never implemented by FYROM.

There will be established a Joint Inter-Disciplinary Scientific Committee of Expertise on historical, archaeological and educational matters (art. 8.5) which will examine "the objective, scientific interpretation of historical events based on authentic evidence and archaeological findings". […] "The Committee shall consider and, if it deems appropriate, will revise any school textbooks and school auxiliary material, for example maps, historical atlases, teaching guides […]". This article creates many questions. This is because an objective interpretation of the historical events, closely connected with irredentist claims, cannot exist. As a result, there is a great risk, on the basis of equality and reciprocity, as this is determined in the Agreement, to place for debate and negotiation, not only issues related to the existing irredentism of Skopje, but also significant parts of the history of Macedonia during the Byzantine and modern period, from a political, cultural and ecclesiastic perspective. This also refers to the Greek school textbooks, which most certainly do not incorporate any irredentist references. However, it is also possible that the Second Party (the Skopjens) may demand for certain corrections to be applied to those sections of the Greek textbooks which they may consider that adversely affect their history. For example we indicatively mention, the Slavic settlements in Macedonia, the kingdom of Samuel and of course the Macedonian Struggle. It is possible that the aforementioned Committee of Experts may reach no conclusion.

A similar problem with economic consequences to numerous Greek business is also be created by article 1.3.i, which predicts the seeking of commonly accepted solutions concerning the commercial names, the commercial logotype, trademarks and the namesakes which use the Macedonian name. Herewith the Agreement remains grossly unclear. But the international committee of specialists which will be founded to solve the problems which will arise, will have the tendency to consider as more appropriate the interest of the state which carries the name "Macedonia" and not those entities or products which represent Greek Macedonia.

In a similar fashion, it is not clear in the Agreement, if it is possible to change the nomenclatures of government institutions, for instance universities or regional administrative entities that carry the name Macedonia. Does Article 6 allow or even imposes interferences in the activities of the private sector? What does it mean, for example, that "each Party shall promptly take effective measures to discourage and prevent any acts by private entities, which likely incite violence, hatred or hostility against the other Party"?

In conclusion, our country has spent its strong diplomatic weapons to ensure a compound name, in order to distinguish the Greek Macedonia from the neighboring country and to become clear that the latter doesn't represent the historical and geographical size of the entire and universal Macedonia. In exchange, our country has surrendered the name Makedonia to the neighbors. The Agreement becomes grossly disadvantaged and unfairly imbalanced for Greece with the recognition of the usage "Macedonian nationality and language" by the neighboring country. The ethnic ideology of the neighbours, namely "Macedonianism", is further supported and strengthened by this recognition, a reality which will generate great problems for our country.

In any case, the procedure of implementing the Agreement will be long lasting and multi-faceted. This demands from the Greek side continuous vigilance and the development of rigorous and flexible control mechanisms.

The Society of Macedonian Studies, loyal to the statutory principles of her eighty years of history, assures all the Greeks that it will continue to serve decisively and with scientific documentation the interests of Macedonian Hellenism. The importance of the Macedonia issue is not exhausted with the signing of this Agreement. As a key matter of pivotal national significance and geostrategic character it will continue to be in the center of the activities and challenges of the Society of Macedonian Studies, until all risks created by the new stage that we are faced with, will be duly and effectively confronted.

THE EXECUTIVE BOARD

Thessaloniki, 22 June 2018

ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΠΓΔΜ

Πρακτικά Ημερίδας, Δευτέρα 2 Ιουλίου 2018

Β΄ Έκδοση επαυξημένη
Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 106

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών πιστή στην καταστατική της αρχή για την επιστημονική υπεράσπιση της ελληνικότητας της Μακεδονίας και των Δικαίων της, στην ανάδειξη και στην προβολή της μακραίωνης πολιτιστικής της κληρονομιάς, χωρίς άναρθρες κραυγές, με νηφαλιότητα, ψυχραιμία και σοβαρότητα, δήλωσε την αντίθεσή της στα συμφωνηθέντα των Πρεσπών και παρουσιάζει, στην ειδική αυτή έκδοση, τα αποτελέσματα της πρώτης αποτίμησης, τα οποία καταδεικνύουν το πόσο ετεροβαρής και δυσμενής για την ελληνική πλευρά θα καταστεί η τυχόν αποδοχή της αλλά και τους κινδύνους που ελλοχεύουν για το μέλλον της πατρίδας.

Πρόκειται για μια ειδική επαυξημένη έκδοση 100 και πλέον σελίδων στην οποία συμπεριλαμβάνονται:

α) τα τρία Ψηφίσματα που εξέδωσε η Ε.Μ.Σ. στα Ελληνικά και Αγγλικά (Ιανουάριος, Ιούνιος, Νοέμβριος 2018, στα οποία η Ε.Μ.Σ. εφιστά την προσοχή όχι μόνο στη σύνθετη ονομασία αλλά και στους προσδιορισμούς γλώσσας και ταυτότητας τονίζοντας πως πρόκειται για ένα ανυπολόγιστης σημασίας εθνικό ζήτημα και, για τον λόγο αυτό, ζητεί στο τρίτο Ψήφισμά της τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος προκειμένου το περιεχόμενο της Συμφωνίας των Πρεσπών να τεθεί στην κρίση του ελληνικού λαού),

β) το πλήρες κείμενο της Συμφωνίας στα Ελληνικά και Αγγλικά,

γ) την επιστημονική αξιολόγηση της Συμφωνίας στα Ελληνικά και Αγγλικά από πανεπιστημιακούς δασκάλους-μέλη της Ε.Μ.Σ.

δ) τα κείμενα-συμπεράσματα έγκριτων επιστημόνων της ημεδαπής και αλλοδαπής που την ανέλυσαν άρθρο προς άρθρο και

ε) σειρά εκδόσεων της Ε.Μ.Σ. που αφορούν στο Σκοπιανό ζήτημα και βρίσκονται στη διάθεση του αναγνωστικού κοινού μέσω της ιστοσελίδας της παραπέμποντας για περαιτέρω μεγαλύτερο αριθμό βιβλίων στον κατάλογο των εκδόσεών της, στη Βιβλιοθήκη και στο Εκθετήριο βιβλίων που βρίσκονται στο Κτίριο Διοικήσεως της Εταιρείας (Εθνικής Αμύνης 4, Θεσσαλονίκη).

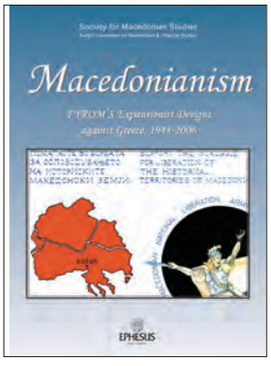
Η εν λόγω έκδοση απεστάλη στον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλο, στους αρχηγούς των κομμάτων, στους βουλευτές όλων των Κομμάτων της Ελληνικής Βουλής, στις Αρχές του τόπου, στα μέλη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και στον δημοσιογραφικό κόσμο, ενώ διατίθεται και σε ηλεκτρονική μορφή μέσα από την ιστοσελίδα της Εταιρείας: www.ems.gr για κάθε ενδιαφερόμενο.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις σε καθημερινή βάση και θα στηρίξει ενεργά (με εκπρόσωπό της) το επιστημονικό και νομικό επιτελείο στη συζήτηση που θα διεξαχθεί στις 7 Δεκεμβρίου 2018 για την Αίτηση ακύρωσης της «Συμφωνίας των Πρεσπών», την οποία κατέθεσε η Πανελλήνια Ομοσπονδία Πολιτιστικών Συλλόγων Μακεδόνων (Π.Ο.Σ.Π.Μ.) ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. «Αν η Συμφωνία έλθει προς κύρωση από το Ελληνικό Κοινοβούλιο θα δοθεί, εάν χρειαστεί, ο υπέρ πάντων Αγών» αναφέρει στο Προλόγισμα της έκδοσης ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας. Η Ε.Μ.Σ. σκοπεύει επίσης στο προσεχές διάστημα να πραγματοποιήσει σειρά εκδηλώσεων στις οποίες θα μιλήσουν εξέχουσες προσωπικότητες –γνώστες του αντικειμένου εις βάθος– και θα αναλυθούν οι επερχόμενοι κίνδυνοι, ενώ –σε άλλες ενημερωτικές ημερίδες που θα οργανωθούν από την Ε.Μ.Σ.– ειδικοί από τον χώρο της Οικονομίας, του Δικαίου, του Εμπορίου, της Παιδείας και των Διεθνών Σχέσεων θα αναλύσουν τα διάφορα προβλήματα που θα ανακύψουν για την Ελλάδα, όπως λ.χ. τα σχολικά βιβλία, το ακανθώδες ζήτημα των εμπορικών ονομασιών και επωνυμιών και της χρήσης τους κ.ά.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Μ.Σ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΣΚΟΠΙΑΝΟ ΖΗΤΗΜΑ
ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ ΤΗΣ, www.ems.gr

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, πιστή πάντοτε στις αρχές της, φρόντισε να κοινοποιήσει με τις επιστημονικές της εκδόσεις τα ερευνητικά αποτελέσματα ομάδας καταξιωμένων πανεπιστημιακών δασκάλων και ερευνητών και να τα διαθέσει ελεύθερα, μέσω της ιστοσελίδας της, στο αναγνωστικό κοινό στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή.

Εν όψει των επερχόμενων γεγονότων με το Σκοπιανό Ζήτημα η Εταιρεία μας θεωρεί χρέος της να υπενθυμίσει τις σημαντικές εκδόσεις της οι οποίες σχετίζονται με το επίμαχο θέμα. Εφόσον το επιθυμείτε μπορείτε να έχετε ελεύθερη πρόσβαση σε αυτές επισκεπτόμενοι την ιστοσελίδα μας και αναζητώντας τες με τους τίτλους τους.

1. «Μακεδονισμός»: Ο Ιμπεριαλισμός των Σκοπίων 1944-2006, Αθήνα, Ε.Μ.Σ. – ΕΦΕΣΟΣ, 2007, 4ο, σελ. 229.

2. «Macedonianism»: FYROM'S Expansionist Designs against Greece 1944-2006, μτφρ. Dr Richard Witt, Αθήνα, Ε.Μ.Σ. – ΕΦΕΣΟΣ, 2007, 4ο, σελ. 229 και 8ο σελ. 167.

3. Το Μακεδονικό στα ξένα αρχεία. Απόρρητα έγγραφα Γιουγκοσλαβίας και Βουλγαρίας (1950-1967), Ι. Σ. Κολιόπουλος – Ι. Δ. Μιχαηλίδης (επιμ.), Αθήνα, Ε.Μ.Σ. – ΜΙΛΗΤΟΣ, 2008, 8ο, σελ. 190.

4. Οι όμηροι των Σκοπίων. Φυγάδες, περιουσίες και επαναπατρισμός. Απόρρητα αρχεία της Γιουγκοσλαβίας, Θεσσαλονίκη 2008, 8ο, σελ. 55.

5. Το Μακεδονικό και η Βουλγαρία. Πλήρη τα απόρρητα βουλγαρικά έγγραφα 1950-1967, Εισαγωγή - Μετάφραση - Σχόλια, Σπυρίδων Σφέτας (επιμ.), Θεσσαλονίκη, Ε.Μ.Σ., Εκδ. Οίκος Αφών Κυριακίδη, 2009, 8ο, σελ. 319.

6. Το Μακεδονικό και η Γιουγκοσλαβία. Πλήρη τα απόρρητα γιουγκοσλαβικά έγγραφα 1950-1967, Κων. Κατσάνος (επιμ.), Θεσσαλονίκη, Ε.Μ.Σ., Εκδ. Οίκος Αφών Κυριακίδη, 2009, 8ο, σελ. 304.

7. Κωνστ. Κατσάνος, Βελιγράδι-Σκόπια και Θεσσαλονίκη-Αθήνα για τη Μακεδονία, Θεσσαλονίκη 2009, 8ο, σελ. 56

8. Ν. Ι. Μέρτζος, Από το 1821 στο 2010. Σταθμοί στρατηγικής καμπής, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 2010, σελ. 37.

9. Ο Ακήρυκτος πόλεμος για το Μακεδονικό. Βουλγαρία – Γιουγκοσλαβία 1968-1989, Έρευνα-Εισαγωγή-Μετάφραση-Σχόλια Σπυρίδων Σφέτας, Εκδόσεις Αφοί Κυριακίδη α.ε., Θεσσαλονίκη 2010, σελ. 284

10. Κωνσταντίνος Κατσάνος, Το Μακεδονικό στις σχέσεις Ελλάδος-Γιουγκοσλαβίας. Απόρρητα έγγραφα 1949-1967, Ε.Μ.Σ., Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη α.ε., Θεσσαλονίκη 2012, σελ. 314. (Μακεδονικό στις σχέσεις Γιουγκοσλαβίας-Ελλάδας. Απόρρητα έγγραφα 1949-1967. Κυκλοφορεί στη σερβοκροατική γλώσσα) (Δελτίο Τύπου)

11. Βαλκάνια 1913-2011: Εκατό Χρόνια Θύελλες και Χίμαιρες, Ν. Μέρτζος, Σ. Σφέτας, Ι. Ζούκας, Μ. Καραγιάννης, Σ. Δορδανάς, Η. Σκουλίδας, Βαλκάνια 1913-2011: Εκατό Χρόνια Θύελλες και Χίμαιρες, Ε.Μ.Σ., Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη α.ε., Θεσσαλονίκη 2012, σελ. 223.

12. Ν. Ι. Μέρτζος, ΤΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ Παίγνιο Γεωπολιτικής, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2012, σελ. 55

13. Στράτος Ν. Δορδανάς-Βάιος Καλογρηάς, Η Γερμανική Αυτοκρατορία και οι Βαλκανικοί Πόλεμοι. Άγνωστες πτυχές από τα Γερμανικά Αρχεία. Ε.Μ.Σ. – Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2013, σελ. 375 (Δελτίο Τύπου)

14. Στράτος Ν. Δορδανάς – Βάιος Καλογρηάς, Το Μακεδονικό και η Γερμανία. Απόρρητα έγγραφα του Γερμανικού Υπουργείου Εξωτερικών, Ε.Μ.Σ. – Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2013, σελ. 464 (Δελτίο Τύπου)

15. Ν. Ι. Μέρτζος, ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ Το μήλον της έριδος Βουλγαρίας-Σκοπίων, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2013, σελ. 47.

16. Ν. Ι. Μέρτζος, ΤΑ ΣΚΟΠΙΑ και οι Άλλοι, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2013, σελ. 101.

17. Χαράλαμπος Μηνασίδης, Η Πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών στο Μακεδονικό Ζήτημα τη δεκαετία του 1940 (Δελτίο Τύπου)

18. Γ. Χ. Μόδης, Ο Μακεδονικός Αγών και η νεώτερη μακεδονική ιστορία, Θεσσαλονίκη 1967, 2η έκδοση 2007, 8ο, σελ. XVI +432

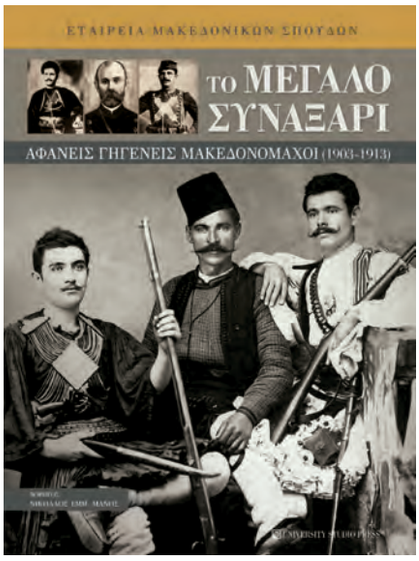
19. Η αποδόμηση του Εθνικού Κράτους και της Ιστορίας του. Επιστημονική Ημερίδα, Θεσσαλονίκη, 29 Απριλίου 2007, Θεσσαλονίκη 2007, 8ο, σελ. 97

20. ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΠΓΔΜ, Β΄ Έκδοση επαυξημένη, ΕΜΣ, Θεσσαλονίκη 2018, σελ. 108.

21. Βασίλειος Ν. Πάππας, Αφανείς Αγιορείτες στον Μακεδονικό Αγώνα, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2017, σελ. 48. (Πανηγυρικός Λόγος στην Ε.Μ.Σ. στις 23.11.2015 για την Επέτειο του Μακεδονικού Αγώνα)

22. Θωμάς Π. Πέννας, Μακεδονικός Αγώνας. Βαλκανικοί Πόλεμοι, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2017, σελ. 23. (Επετειακή Ομιλία στην Ε.Μ.Σ. στις 15.10.2016 για τον εορτασμό της Ημέρας του Μακεδονικού Αγώνα)

23. Βασίλειος Ν. Πάππας, Οι Φιλέλληνες στον Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς Πολέμους (Πανηγυρικός Λόγος στην Ε.Μ.Σ. στις 20.11.2017 για την Επέτειο του Μακεδονικού Αγώνα)

Πέραν των ανωτέρω σε ηλεκτρονική μορφή βιβλίων, που βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Εταιρείας μας **www.ems.gr** *, υπάρχει και ένας μεγάλος αριθμός βιβλίων που αναφέρονται στη Μακεδονία, για τα οποία μπορείτε να ενημερωθείτε από τον κατάλογο Εκδόσεων της Ε.Μ.Σ. και να τα μελετήσετε επισκεπτόμενοι τη Βιβλιοθήκη μας (Κτίριο Διοικήσεως Ε.Μ.Σ., 3ος όροφος).*

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ Ε.Μ.Σ.
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΗΣ
"ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΠΓΔΜ"

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών στα Ψηφίσματά της, της 16ης Ιανουαρίου και της 1ης Ιουνίου 2018, έλαβε θέση εναντίον της παραχώρησης του ονόματος της Μακεδονίας στην ΠΓΔΜ, με οποιαδήποτε μορφή. Αποτιμώντας τη Συμφωνία των Πρεσπών, στις 22 Ιουνίου 2018, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών επισήμανε ότι αυτή όχι μόνο παραχωρεί το όνομα, αλλά και αναγνωρίζει μακεδονική εθνικότητα και γλώσσα στη γείτονα χώρα.

Δυστυχώς, διαφαίνεται ότι και η περίφημη αναθεώρηση του Συντάγματος των Σκοπίων δεν θα ανταποκριθεί στην απαίτηση για εξοβελισμό των διατάξεων που θεσμοθετούν τον επεκτατισμό των Σκοπίων σε βάρος της χώρας μας.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών εκφράζει τη βαθιά ανησυχία της για τις προτεινόμενες τροπολογίες που αφορούν σε αλλαγές του Συντάγματος της ΠΓΔΜ, όπως αυτές ανακοινώθηκαν από τον Πρωθυπουργό της γείτονος κ. Ζόραν Ζάεφ με βάσει τις προβλέψεις της Συμφωνίας των Πρεσπών. Πιο συγκεκριμένα, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών εκφράζει ενστάσεις για το γεγονός ότι το άρθρο 36 του Συντάγματος της ΠΓΔΜ, με βάση το οποίο η γειτονική χώρα εγγυάται δικαιώματα κοινωνικής ασφάλισης σε όλους όσοι συμμετείχαν στους αποκαλούμενους «μακεδονικούς εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες», δεν πρόκειται να αναθεωρηθεί.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών επισημαίνει ότι το συγκεκριμένο άρθρο αποτελεί συστατικό στοιχείο του ιδεολογήματος του μακεδονισμού, με έντονες αλυτρωτικές διαστάσεις, αφού η έννοια των «εθνικοαπελευθερωτικών αγώνων» του γειτονικού λαού συνδέεται άμεσα με τις κατά το παρελθόν προσπάθειες διαφόρων εξωελλαδικών Κέντρων να αποσπάσουν τμήματα της ελληνικής επικράτειας τα οποία βρίσκονται στον γεωγραφικό χώρο της Μακεδονίας.

Επειδή η Συμφωνία των Πρεσπών θα δεσμεύσει τη χώρα μας σε ένα ανυπολόγιστης σημασίας εθνικό ζήτημα, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών ζητεί τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, προκειμένου το περιεχόμενο της Συμφωνίας των Πρεσπών να τεθεί στην κρίση του ελληνικού λαού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Θεσσαλονίκη, Πέμπτη 8 Νοεμβρίου 2018

RESOLUTION

The Society for Macedonian Studies, in its Resolutions of 16 January and 1 June 2018, took a position against the conceding of the name Macedonia to FYROM in any form. In its assessment of the Prespes Agreement on 22 June 2018, the Society for Macedonian Studies noted that the Agreement not only concedes the name but also recognizes a Macedonian nation and language in the neighbouring country.

Unfortunately, it appears that the famed revision of the Constitution of FYROM will not satisfy the demand to eliminate all the provisions that establish expansionism against our country.

The Society for Macedonian Studies wishes to express its deep concern for the proposed amendments to the Constitution of FYROM, as announced by the Prime Minister of the neighbouring country, Zoran Zaev, and as foreseen by the Prespes Agreement. Specifically, the Society for Macedonian Studies objects to the fact that Article 36 of the Constitution of FYROM, according to which the neighbouring country guarantees the right to social security to all those who participated in the so-called "Macedonian national liberation struggle", will not be amended.

The Society for Macedonian Studies notes that this article is a component of the ideology of Macedonianism. It is profoundly irredentist as the concept of the neighbouring country's "national liberation struggle" is directly connected to the past efforts of certain Centres outside of Greece to detach parts of Greek territory that are located within the geographical region of Macedonia.

Whereas the Prespes Agreement will commit our country on a national issue of exceptional importance, the Society for Macedonian Studies calls for a referendum, in order to put the Agreement before the Greek people.

THE BOARD OF DIRECTORS

Thessaloniki, Thursday 8th of November 2018

ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

25 Νοεμβρίου 2018

ΨΗΦΙΣΜΑ

Με τη Συμφωνία των Πρεσπών η Ελλάδα αναγνωρίζει ως «Βόρεια Μακεδονία», το κράτος των Σκοπίων, το οποίο στο εξής θα φέρει το μακεδονικό όνομα διεθνώς και με τη δική μας συγκατάθεση. Επιπλέον, η χώρα μας αναλαμβάνει ένα πλήθος από υποχρεώσεις, προκειμένου να εξυπηρετηθούν ανάγκες των Σκοπίων, ενώ επιτρέπει την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ. Παράλληλα, η Συμφωνία αναγνωρίζει «μακεδονική» εθνότητα και γλώσσα των κατοίκων της γειτονικής χώρας. Η εθνική ιδεολογία των γειτόνων, ο «Μακεδονισμός», στηρίζεται και ενισχύεται μέσω της αναγνώρισης αυτής, πράγμα το οποίο δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για την χώρα μας.

Ήδη η συμπεριφορά της κυβέρνησης των Σκοπίων, μετά την υπογραφή της Συμφωνίας των Πρεσπών, καθιστά προφανές ότι η Συμφωνία αυτή όχι μόνο δεν εξοβελίζει αλλά, αντίθετα, ενισχύει τον αλυτρωτισμό των Σκοπίων, ο οποίος στην πραγματικότητα είναι επεκτατισμός στρεφόμενος κατά της Ελλάδος.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, τα Μέλη της Γενικής Συνέλευσης της Ε.Μ.Σ.:

1. Διακηρύσσουν την αντίθεσή τους στην ετεροβαρή σε βάρος της Ελλάδος και εθνικά επιζήμια Συμφωνία των Πρεσπών και θεωρούν ότι δεν πρέπει να κυρωθεί αυτή από το Ελληνικό Κοινοβούλιο. Οι Μακεδόνες Έλληνες δεν πρόκειται ποτέ να την αποδεχθούν.

2. Επειδή πρόκειται για ένα κορυφαίας σημασίας εθνικό ζήτημα, ζητούν την διεξαγωγή δημοψηφίσματος προκειμένου να εκφρασθεί η βούληση του Ελληνικού Λαού.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ 2018 - 2019

Η **Εταιρεια Μακεδονικων Σπουδων**, σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας συνδιοργανώνουν, για τέταρτο συνεχή χρόνο, Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Τα μαθήματα του εν λόγω Προγράμματος έχουν επιμορφωτικό χαρακτήρα και απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Θεσσαλονίκης και της Κεντρικής Μακεδονίας και σε όποιον άλλον επιθυμεί.

Τα μαθήματα πραγματοποιούνται, όπως πάντα, στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας μας. Σε όσους παρακολουθούν τα μαθήματα χορηγείται σχετική βεβαίωση παρακολούθησης.

Η λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Ε.Μ.Σ. για το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 εντάσσεται στον πανηγυρικό εορτασμό για τα 80 χρόνια της Εταιρείας και τροποποιείται η λειτουργία του, λόγω πληθώρας εκδηλώσεων, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια του επετειακού έτους. Πιο συγκεκριμένα:

Οι στόχοι παραμένουν οι ίδιοι, με διευρυμένη θεματολογία αναφερόμενη κυρίως στην ιστορία της Μακεδονίας, της Θεσσαλονίκης αλλά και σε θέματα ευρύτερου επιστημονικού ενδιαφέροντος. Οι διαλέξεις θα πραγματοποιηθούν από διακεκριμένους επιστήμονες και σε καθορισμένες ημερομηνίες, οι οποίες θα ανακοινώνονται εγκαίρως. Η αρχική διάλεξη πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 24 Οκτωβρίου 2018, με εισηγητή τον κύριο Γεώργιο Κοντογιώργη, ομότιμο καθηγητή-πρώην Πρύτανη του Παντείου Πανεπιστημίου.

Εκπρόσωποι εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου ορίστηκαν ο Αντιπρόεδρος κ. **Γεώργιος Πουρνάρης** και η Έφορος Βιβλιοθήκης κα **Αδελαΐς Ισμυρλιάδου**.

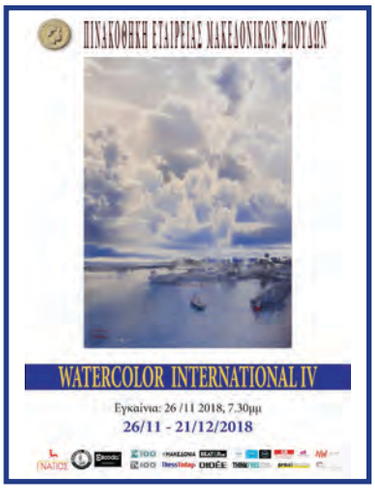
ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στην Πινακοθήκη της Εταιρείας μας φιλοξενήθηκε η έκθεση ζωγραφικής με θέμα ***Μια Περιφέρεια, πολλές ομορφιές*** την οποία πραγματοποίησε η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σε συνεργασία με τον Σύλλογο Ζωγράφων Θεσσαλονίκης και Β. Ελλάδας (ΣΥ.Ζ.Θ.Β.Ε), με σκοπό την προβολή της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Περιφέρειάς μας.

Τα εγκαίνια της έκθεσης έγιναν τη **Δευτέρα 5 Νοεμβρίου 2018**, και τίμησαν με την παρουσία τους προσωπικότητες του πολιτικού και πολιτισμικού χώρου. Την έκθεση προλόγισε ο Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού κος Αλέξανδρος Θάνος, καθώς και ο πρόεδρος του ΣΥ.Ζ.Θ.Β.Ε κος Περικλής Μπαλάφας.

Η έκθεση διήρκεσε έως τις 18 Νοεμβρίου 2018.

Η Έκθεση υδατογραφίας με θέμα:
«WATERCOLOR INTERNATIONAL IV» φιλοξενήθηκε στην Πινακοθήκη της Εταιρείας μας από 26 Νοεμβρίου – 21 Δεκεμβρίου 2018.

Στην Έκθεση συμμετείχαν 120 καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο μεταξύ των οποίων και 20 Έλληνες. Η επιλογή για την συμμετοχή έγινε με αυστηρά κριτήρια, κυρίως ως προς την αναγνωρισιμότητα και την ποιότητα των έργων των καλλιτεχνών, με αποτέλεσμα να θεωρηθεί, με βάση τον διεθνή τύπο, ως η σημαντικότερη έκθεση υδατογραφίας παγκοσμίως για το 2018.

Κατά τη διάρκεια της Έκθεσης πραγματοποιήθηκαν τρεις επιδείξεις υδατογραφίας από καλλιτέχνες που συμμετείχαν στην Έκθεση.
Το ενδιαφέρον του κοινού ήταν μεγάλο και, εκτός από τις ατομικές, υπήρξαν και πολλές επισκέψεις φορέων και σχολείων.

ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ Ε.Μ.Σ 1ΟΥ ΟΡ. ΚΑΙ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ (Δ.Ε.Ο.Μ.) 5ΟΥ ΟΡ.

Με χορηγία της Τράπεζας **ALPHA BANK** ανακαινίστηκε ριζικά και εξοπλίστηκε πλήρως οπτικοακουστικά η ιστορική Αίθουσα Διαλέξεων του 1ου ορόφου της Εταιρείας μας καθώς και η Αίθουσα του Δικτύου Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων (Δ.Ε.Ο.Μ.) του 5ου ορόφου, η οποία προορίζεται για εκδηλώσεις ολιγομελούς ακροατηρίου.

Και οι δύο, άρτια πλέον εξοπλισμένες Αίθουσες, μπορούν να φιλοξενούν υψηλού επιπέδου εκδηλώσεις, εναρμονισμένες στους σκοπούς και τη διαχρονική ιστορική παρουσία της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΜΕΛΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Μ.Σ. πραγματοποιήθηκε Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μελών της Εταιρείας στις **25 Νοεμβρίου 2019**. Το πλήρε κείμενο της Προσκλήσεως έχει ως ακολούθως: Μετά την από 24/9/2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου παρακαλούνται τα αξιότιμα μέλη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών να προσέλθουν, σύμφωνα με τα άρθρα 17ον και 19ον του καταστατικού μας, στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μελών την Κυριακή 25 Νοεμβρίου 2018 και ώρα 10.00΄ στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας μας.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

1. Εκλογή Προέδρου και Γραμματέως Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης
2. Ενημέρωση εφ' όλης της ύλης για τη διοικητική λειτουργία της Ε.Μ.Σ., την οικονομική της κατάσταση και τις καταστατικές πρωτοβουλίες της για την προάσπιση της Ελληνικότητας της Μακεδονίας

3. Η θέση της Ε.Μ.Σ. έναντι θεσμών και των εκπροσώπων τους και επιφανών μελών της Εταιρείας
4. Συζήτηση επί της από 4/9/18 κατατεθείσας Αιτήσεως ενώπιον του Ειρηνοδικείου Θεσσαλονίκης (Εκουσία Δικαιοδοσία) 44 μελών της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών
5. Πρόταση του Δ.Σ. για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος επί της Συμφωνίας των Πρεσπών. Παρακαλούνται τα αξιότιμα τακτικά μέλη να παραστούν στην οριζόμενη ημερομηνία και ώρα, αφού προηγουμένως τακτοποιήσουν τις ταμειακές τους υποχρεώσεις.

Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Ελλάδος – Χριστουγεννιάτικο Bazaar Αγάπης στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, στο πλαίσιο των κοινωνικών δράσεών της, φιλοξένησε στην Αίθουσα Διαλέξεων (Εθνικής Αμύνης 4, 1ος όροφος) το Χριστουγεννιάτικο Φιλανθρωπικό Bazaar Αγάπης, που διοργάνωσε η Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Ελλάδος, την **Κυριακή 9 Δεκεμβρίου 2018**, προκειμένου να συνδράμει τον Σύλλογο Συνδρόμου Down Ελλάδος. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν εκπρόσωποι από την Πολιτική, Πολιτειακή, Θρησκευτική και Στρατιωτική Ηγεσία.

Στον χαιρετισμό που απηύθυνε ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** σημείωσε: «*Είναι γνωστός σε όλους σας ο ρόλος και η προσήλωση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών -πάνω από όλα- στην προάσπιση της Ελληνικότητας της Μακεδονίας μας, με δράσεις, κυρίως, επιστημονικού χαρακτήρα. Σήμερα η Εταιρεία μας δείχνει και ένα άλλο πρόσωπο: το κοινωνικό και πολιτιστικό της προφίλ. Φιλοξενεί μια σπουδαία πρωτοβουλία της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Ελλάδος για τα παιδιά του Συλλόγου Συνδρόμου Down Ελλάδος. Για τον Σύλλογο Συνδρόμου Down Ελλάδος, που ειλικρινά αξίζει να στέκεται κανείς πάντα στο πλάι του, αρμόδιος να σας μιλήσει είναι ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Τσιφλίκης, ο οποίος και μας τιμά σήμερα με την παρουσία του. Οφείλω όμως να σταθώ στη Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Ελλάδος και σε αυτό το τόσο σημαντικό δημιούργημα για την πόλη μας αλλά και για όλη την Ελλάδα. Αποτελεί μία τρανή απόδειξη ότι τα όνειρα, όταν βασίζονται σε υψηλές ιδέες, βγαίνουν αληθινά. Το όραμα ενός 18χρονου ανθρώπου έχει φτάσει σήμερα να αποτελεί έναν δυναμικό οργανισμό: τη Συμφωνική Ορχήστρα από Νέους Μουσικούς από όλη την Ελλάδα. Ήδη, μουσικοί γόνοι από φιλαρμονικές, ωδεία και μουσικά σχολεία της Κρήτης, των Ιονίων, της Μακεδονίας, της Δωδεκανήσου, της Αθήνας, της Θεσσαλίας, της Θράκης, φορείς της αρχέγονης καλλιτεχνικής παράδοσης των πατρίδων τους, τιμούν τη ΣΟΝΕ με την παρουσία τους και της προσδίδουν πραγματικό εθνικό χαρακτήρα. «Με τα όνειρα αρχίζει η ευθύνη». Σε αυτή την εποχή, την τόσο κρίσιμη και ρευστή, οι Νέοι της ΣΟΝΕ προτάσσουν τα όνειρά τους ως εχέγγυο και ώθηση προς ένα καλύτερο μέλλον. Η Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Ελλάδος, που φέτος αριθμεί 8 χρόνια λειτουργίας ζωής και δράσης, έχει τιμηθεί με επαίνους και βραβεία για το φιλανθρωπικό, και όχι μόνο, έργο της, πανελλαδικά και διεθνώ, διευθύνεται δε με εξαιρετική επιτυχία από τον ταλαντούχο μουσικό-χοράρχη κ. Ευάγγελο Αραμπατζή».*

BAZAAR ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών οργανώνει **BAZAAR βιβλίων** από 15 Δεκεμβρίου 2018 έως 21 Ιανουαρίου 2019 στο ισόγειο του κτηρίου της, Εθνικής Αμύνης 4, Δευτέρα – Παρασκευή από 8.00-14.30. *Διατίθενται εκδόσεις της Εταιρείας από 2,50 ευρώ.*

Το **BAZAAR βιβλίων** της Ε.Μ.Σ λειτουργεί για τρίτη συνεχή χρονιά και παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον, καθώς μέλη και φίλοι της Εταιρείας βρίσκουν την ευκαιρία να προμηθευτούν αξιόλογες εκδόσεις της (παλαιές και νέες και σε πολύ προσιτές τιμές).

ΗΜΕΡΙΔΑ:
"ΝΕΩΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΕΣΠΩΝ"
Ε.Μ.Σ. 15/12/2018

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών
σας προσκαλεί στην Ημερίδα με θέμα:

Νεώτερες εξελίξεις
της Συμφωνίας των Πρεσπών

Σάββατο 15 Δεκεμβρίου 2018, ώρα 18.30

Για το θέμα θα ομιλήσουν:

Αλέξανδρος Μαλλιάς,
Πρέσβυς επί τιμή

Άγγελος Συρίγος,
Αν. Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου
Πάντειου Πανεπιστημίου

Ιάκωβος Μιχαηλίδης,
Αν. Καθηγητής Νεώτερης και Σύγχρονης Ιστορίας ΑΠΘ.

Συντονίζει ο **Βασίλειος Ν. Πάππας,**
Πρόεδρος Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Παρακαλείσθε με τιμή να παραστείτε.

Ο Πρόεδρος
Βασίλειος Ν. Πάππας

Ο Γενικός Γραμματέας
Κωνσταντίνος Π. Χρήστου

Κτίριο Διοίκησης Ε.Μ.Σ., Εθνικής Αμύνης 4, 1ος όροφος

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η Ημερίδα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών με θέμα: **«Νεώτερες εξελίξεις της Συμφωνίας των Πρεσπών»** το **Σάββατο 15 Δεκεμβρίου 2018** στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας. Η Ημερίδα εντάσσεται στον κύκλο εκδηλώσεων του εορτασμού των 80 χρόνων από την ίδρυση της Εταιρείας καθώς και στον κύκλο μαθημάτων του Ανοικτού Πανεπιστημίου της 2018-2019.

Όπως δήλωσε ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας,** *«Η εκδήλωση ήταν αφιερωμένη στη Συμφωνία των Πρεσπών και στις νεώτερες εξελίξεις της και αποτέλεσε τη δεύτερη συστηματική προσπάθεια την οποία έχει αναλάβει η Ε.Μ.Σ. εδώ και έναν περίπου χρόνο, προκειμένου να ενημερώσει τους εταίρους, αλλά και όλους τους Έλληνες πολίτες, στο συγκεκριμένο ζήτημα. Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, πιστή στην καταστατική της αρχή για την επιστημονική υπεράσπιση της Ελληνικότητας της Μακεδονίας και των Δικαίων της, στην ανάδειξη και την προβολή της μακραίωνης πολιτιστικής της κληρονομιάς, χωρίς άναρθρες κραυγές, με νηφαλιότητα, ψυχραιμία και σοβαρότητα δήλωσε την αντίθεσή της στα συμφωνηθέντα των Πρεσπών. Στην εκδήλωση κλήθηκαν να μιλήσουν διακεκριμένοι ειδικοί οι οποίοι ασχολούνται συστηματικά με την ιστορία, την πολιτική και τη διπλωματία του Μακεδονικού Ζητήματος: Ο κ. Αλέξανδρος Μαλλιάς, πρέσβυς επί τιμή, ο κ. Άγγελος Συρίγος, Αν. Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και ο κ. Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Αν. Καθηγητής Νεώτερης και Σύγχρονης Ιστορίας στο ΑΠΘ».*

Ο πρέσβυς επί τιμή κ. **Αλέξανδρος Π. Μαλλιάς,** τόνισε ότι «*το ορθόν θα ήταν να προσέλθουμε στις διαπραγματεύσεις με τα Σκόπια,*

έχοντας εξασφαλίσει τη μεγαλύτερη δυνατή πολιτική στήριξη και συνοχή. Αντί αυτού, η κυβέρνησή μας προσπάθησε συστηματικά και μέσω του Μακεδονικού να πλήξει και την αντιπολίτευση. Συνειδητά ή ασυνείδητα υπονόμευσε τη μοναδική δυνατότητα που είχαμε, λόγω της εμφανούς πολιτικής αδυναμίας της άλλης πλευράς, να επιτύχουμε καλύτερο αποτέλεσμα. Η πολιτική συνεννόηση είναι παράγων ισχύος. Κρίμα. Με την τακτική της η κυβέρνηση, δυστυχώς, αποδυνάμωσε τα θεμέλια και την κοινωνική και πολιτική αποδοχή της «δικής» της Συμφωνίας των Πρεσπών. Η θέση μου είναι σαφής, καθαρή και διατυπωμένη στο βιβλίο μου «Ελλάδα και Βόρεια Μακεδονία - Αυτοψία της Δύσκολης Συμφωνίας των Πρεσπών» (Εκδόσεις Ι. ΣΙΔΕΡΗΣ) Η Συμφωνία των Πρεσπών, με τη σημερινή της τουλάχιστον μορφή, δεν είναι δυνατόν, και δεν πρέπει, να υποβληθεί προς κύρωση στη Βουλή των Ελλήνων. Αν έρθει, θα σημαίνει ότι η Ελλάδα, και μάλιστα η Κυβέρνηση που την υπέγραψε, αποδέχεται και συμφωνεί με την ερμηνεία που δίνει η γειτονική μας χώρα. Ανεξάρτητα από τις τροπολογίες του Συντάγματος της πΓΔΜ ορισμένες από τις οποίες είναι στη σωστή κατεύθυνση. Εν τούτοις, με ή χωρίς τις τροπολογίες, ο πρωθυπουργός της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονία κύριος Ζόραν Ζάεφ, δυστυχώς, δίνει τη δική του ενοχλητική ερμηνεία και διάσταση. Το έκανε ήδη στις 17 Ιουνίου στις Πρέσπες. Σταθερά την επαναλαμβάνει. Διότι τώρα, επιτέλους, το αντιλαμβάνονται όλοι. Δεν πρόκειται για συγκυριακό ή παροδικό φαινόμενο. Σαν ένα πρώτο βήμα ας επιδιώξει τουλάχιστον η Κυβέρνησή μας να αποσπάσει με τη μορφή ενός Προσθέτου Πρωτοκόλλου με την εγγύηση και των Ηνωμένων Εθνών, ως αναπόσπαστου τμήματος της Συμφωνίας, την ερμηνεία που ήθελε η ίδια –η Ελληνική δηλαδή πλευρά– να δώσει. Μετά βλέπουμε ποιά θα είναι η τύχη της Συμφωνίας εντός της Βουλής. Με τη διγλωσσία και τη διπλή ερμηνεία που επιβάλλει και επιτρέπει στα ζητήματα της γλώσσας και της ιθαγένειας ή εθνικότητας η Συμφωνία των Πρεσπών ανοίγουμε μόνοι μας τον δρόμο για ένα δύσκολο αύριο στη νέα γενιά τόσο της Ελλάδος όσο και της γειτονικής μας χώρας. Αν επιλέξουμε τώρα να κλείσουμε τα μάτια και τα αυτιά βάζουμε μόνοι μας τα θεμέλια για το Μακεδονικό ζήτημα της επόμενης ημέρας που δείχνει να είναι τόσο κοντά στο χθες. Αντί να ξεριζώσουμε οριστικά τα ζιζάνια του παρελθόντος, με τη σύγχυση όρων και εννοιών ενισχύεται όπως ήδη παρατηρείται αντί να περιοριστεί ο εθνικισμός. Η νέα γενιά θα κληθεί να αντιμετωπίσει και τα άλυτα ζητήματα του νέου Μακεδονικού ζητήματος».

Ο κ. **Άγγελος Συρίγος,** Αν. Καθηγητής του Διεθνούς Δικαίου και της Εξωτερικής Πολιτικής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο επεσήμανε τα ακόλουθα: «*Η συμφωνία των Πρεσπών γεννά αποτελέσματα ασχέτως ή μη της κυρώσεώς της από την ελληνική πλευρά. Τα αποτελέσματα αφορούν στην περίπου βεβαία ένταξη της ΠΓΔΜ στο ΝΑΤΟ. Η συμφωνία δεν ορίζει ότι αυτή η διαδικασία θα ξεκινήσει μετά την κύρωση και από τις δύο πλευρές, όπως θα ήταν το λογικό. Σε περίπτωση που η ΠΓΔΜ προχωρήσει στις συνταγματικές τροποποιήσεις που έχει αναλάβει, το ΝΑΤΟ θα συντάξει το πρωτόκολλο εντάξεως. Εάν η Ελλάδα δεν κυρώσει τη Συμφωνία των Πρεσπών, θα εξακολουθεί να βαρύνεται να κυρώσει το πρωτόκολλο εντάξεως. Η εξέλιξη της καταστάσεως δεν ορίζεται πλέον από τα θέλω της ελληνικής πλευράς. Έχουμε διαχείριση σοβαρότατης κρίσεως και πρέπει να προσέξουμε να μετριάσουμε τις ζημιές. Εάν κυρωθεί η συμφωνία, βάσει του διεθνούς δικαίου, δεν χωρεί ακύρωσή της. Τυχόν καταγγελία της Συμφωνίας δεν απαλλάσσει την Ελλάδα από την αναγνώριση της «μακεδονικής γλώσσας» αλλά και της «μακεδονικής» ιθαγένειας στους πολίτες του γειτονικού κράτους. Μοναδική δυνατότητα είναι να εντοπίσει η Ελλάδα ότι υπάρχει ουσιώδης παραβίαση της Συνθήκης των Πρεσπών και βάσει αυτής να ζητήσει τη λήξη της. Τα νόμιμα περιθώρια μίας νέας κυβερνήσεως να απαλλαγεί από τους όρους της Συμφωνίας των Πρεσπών είναι εξαιρετικά περιορισμένα, έως ασφυκτικά. Υπ' αυτές τις συνθήκες είναι προφανές ότι η Ελλάδα έχει μόνον μία διέξοδο: να μην κυρώσει τη Συμφωνία των Πρεσπών».*

Ο κ. **Ιάκωβος Μιχαηλίδης**, Αν. Καθηγητής Νεώτερης και Σύγχρονης Ιστορίας ΑΠΘ, στην εισήγησή του έκανε μια ιστορική αναδρομή στις διαπραγματεύσεις Ελλάδας-ΠΓΔΜ τα τελευταία 27 χρόνια. Υποστήριξε ότι έως την

υπογραφή της Ενδιάμεσης Συμφωνίας η Ελλάδα προσέγγιζε το ζήτημα κατεξοχήν ως ζήτημα ασφαλείας. Μετά το 1995 το θέμα της ασφάλειας σταδιακά υποβαθμίστηκε και μετεξελίχθηκε σε σύγκρουση ταυτοτήτων. Η σύγκρουση ταυτοτήτων κάνει τα πράγματα πιο πολύπλοκα, αφού σχετίζεται με προσωπικές προσλήψεις και νοηματοδοτήσεις που χρειάζονται χρόνο για να οριοθετηθούν, έχει να κάνει με στερεότυπα και αντιλήψεις δεκαετιών που χρειάζονται μακροχρόνια συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών για να υπερκερασθούν, ενώ σχετίζεται με το εσωτερικό και διεθνές πολιτικό κλίμα. Επικαλούμενος πρόσφατη επισήμανση του Αμερικανού πολιτικού αναλυτή Φράνσις Φουκουγιάμα, ο οποίος υποστήριξε ότι το ζήτημα των ταυτοτήτων ατόμων και συλλογικοτήτων θα αποτελέσει ένα από πιο οξυμένα προβλήματα του 20ού αιώνα, ο κ. Μιχαηλίδης κατέληξε ότι με βάση αυτά τα δεδομένα και ανεξαρτήτως της τύχης της Συμφωνίας των Πρεσπών στα Κοινοβούλια των δύο χωρών, το Μακεδονικό Ζήτημα θα εξακολουθήσει να μας απασχολεί για πολλά ακόμη χρόνια και γι' αυτό θα πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι.

Μετά το πέρας των εισηγήσεων ακολούθησε εκτενής συζήτηση όπου απαντήθηκαν διεξοδικά όλα τα ερωτήματα που ετέθησαν από το εκλεκτό και πυκνό ακροατήριο.

Κοπή της Βασιλόπιτας της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών 19/1/2019

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών ανταποκρινόμενο στο παλλαϊκό κάλεσμα για το Συλλαλητήριο της 20ής Ιανουαρίου 2019 στην Αθήνα, ως εκδήλωση διαμαρτυρίας για την επικείμενη ψηφοφορία της κύρωσης της Συμφωνίας των Πρεσπών, Α Π Ε Φ Α Σ Ι Σ Ε εκτάκτως (την εσπέρα της 14/1/2019) να μεταφέρει την προγραμματισμένη κοπή της Βασιλόπιτας της Ε.Μ.Σ. από την Κυριακή 20/1/19 (όπως αναγράφηκε στη σχετική πρόσκληση), το **Σάββατο 19 Ιανουαρίου 2019**, ώρα 11.30 π.μ. στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ. (Κτίριο Διοικήσεως, Εθνικής Αμύνης 4, 1ος όροφος).

Κατ' αυτόν τον τρόπο διευκολύνεται και προτρέπεται η ενεργός συμμετοχή περισσοτέρων εταίρων μας στην κορύφωση των αγωνιστικών κινητοποιήσεων των Ελλήνων της ημεδαπής και των Ομογενών μας και δη των Μακεδόνων.

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** στον λόγο του κατά την καθιερωμένη εκδήλωση κοπής της Βασιλόπιτας της Εταιρείας ανέφερε: «*Σας καλωσορίζω με τιμή και χαρά στη φετινή εκδήλωση κοπής της βασιλόπιττας της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Αυτή τη χρονιά, η εκδήλωσή μας παρουσιάζει ένα συμβολικό ενδιαφέρον, καθόσον συμπληρώνονται 80 χρόνια από την ίδρυση της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αποφασίσει την ανάδειξη της σημαντικής αυτής επετείου με σειρά εκδηλώσεων, προκειμένου να τιμήσει τους ιδρυτές και την ιστορία της ΕΜΣ. Προσεχώς, θα ενημερωθείτε αναλυτικά για τις δράσεις μας, ώστε αυτή η επέτειος, όχι μόνο να μην περάσει απαρατήρητη, αλλά να της δοθεί η πρέπουσα βαρύτητα και σημασία, ως χρέος όλων μας. Ωστόσο, εκλεκτοί προσκεκλημένοι και αγαπητά μέλη μας, το εθνικό ζήτημα της Συμφωνίας των Πρεσπών δεν αφήνει περιθώρια να επικεντρώσουμε τη σκέψη μας προς άλλη κατεύθυνση. Όλα τα φώτα της δημοσιότητας, και η ψυχή μας η ίδια, είναι στραμμένα στον χώρο της Ελληνικής Βουλής και, πιο συγκεκριμένα, στην κρίσιμη ιστορική απόφαση που θα κληθεί να πάρει η Εθνική μας Αντιπροσωπεία για το Σκοπιανό ζήτημα. Ευχής έργον, ή επί το ακριβέστερον, επιβάλλεται το Ελληνικό Κοινοβούλιο να μην επικυρώσει τη Συμφωνία των Πρεσπών, η σημασία της οποίας για την ιστορία καθιστά αναγκαίο, να τεθεί η κρίση της σε δημοψήφισμα, προκειμένου ο ελληνικός λαός να*

αποφασίσει για την τύχη της. Η ΕΜΣ, πιστή στην καταστατική της αρχή για την επιστημονική προάσπιση της ελληνικότητας της Μακεδονίας, των Δικαίων της και εν γένει τα συμφέροντα του Μακεδονικού Ελληνισμού, από την αρχή δήλωσε, με κατηγορηματικό και ξεκάθαρο τρόπο, την πλήρη αντίθεσή της στα συμφωνηθέντα των Πρεσπών, χωρίς να παρεκκλίνει από τη θέση της ούτε χιλιοστό. Με όλη τη δύναμη της ψυχής της, διατράνωσε προς τους Έλληνες βουλευτές την απαίτηση των μελών της, να εναντιωθούν με την ψήφο τους προς τη Συμφωνία. Η απαίτηση αυτή, προ μηνών, εκφράστηκε με ειδική έκδοση της ΕΜΣ, με Ψηφίσματα, αποτιμήσεις της Συμφωνίας και άλλες ανάλογες δράσεις, όλα γραμμένα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, τα οποία και αποστείλαμε σε 3.000 αποδέκτες στην ημεδαπή και στον Ελληνισμό της Διασποράς. Πρώτα απ' όλα όμως, αποστείλαμε την εν λόγω ειδική έκδοση στον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, στους 300 του Ελληνικού Κοινοβουλίου, σε όλο τον πολιτικό κόσμο, στους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στις Προξενικές Αρχές, στην Εκκλησία μας, στην Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους, σε επιστημονικούς και πολιτισμικούς φορείς και λοιπές Οργανώσεις, και ασφαλώς στον Τύπο και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Σε λίγες ώρες, Κυρίες και Κύριοι, παίρνονται καθοριστικές αποφάσεις για τη Μακεδονία μας. Ήρθε η στιγμή των πράξεων και όχι των λόγων. Ως διοίκηση της ΕΜΣ θεωρήσαμε υπο-

χρέωσή μας να μεταφέρουμε την καθιερωμένη κοπή της βασιλόπιτας για σήμερα, ώστε να δώσουμε την ευκαιρία στους Εταίρους μας να συμμετέχουν στο Συλλαλητήριο που διοργανώνεται την Κυριακή 20 Ιανουαρίου 2019 στο Σύνταγμα, στην Αθήνα, προτρέποντας τη συμμετοχή τους με τη διάθεση δωρεάν πούλμαν, προκειμένου να δώσουμε ένα ηχηρό παρόν στο δυναμικό ξέσπασμα του Ελληνικού Λαού.

Η υποχρέωση αυτή ανάγεται αναντίρρητα πλέον στη σφαίρα του πατριωτικού μας καθήκοντος. Θά 'ταν δε παράλειψη σ' αυτήν την προσπάθεια να μην εξάρω το έκδηλο ενδιαφέρον της Ομοσπονδίας των αδελφών Πολιτιστικών Συλλόγων της Μακεδονίας, των Παμμακεδονικών Οργανώσεων και εν γένει της Ομογένειάς μας, ως πρωτοστάτες - συνδιοργανωτές, με τους εν Ελλάδι φορείς, του Αγώνα. Η δική μας θέση, που εκφράζεται -χωρίς περιστροφές, ελιγμούς, παρερμηνείες- εστιάζεται σε δύο μόνο λέξεις : Μακεδονία = Ελλάδα. Καλή επιτυχία στον Αγώνα.

Πριν δώσω τη θέση στους Εκπροσώπους της Εκκλησίας μας, για να ευλογήσουν την κοπή της βασιλόπιτας και παράλληλα τον Αγώνα μας, θα ήθελα εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, του προσωπικού της, και εμού προσωπικώς, να σας ευχηθούμε υγεία προσωπική και οικογενειακή, χαρά και δημιουργία, και τα ευνοϊκότερα για τις εξελίξεις στη δοκιμαζόμενη Μακεδονία μας. ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ!»

Χαιρετισμος του Προεδρου της Εταιρειας Μακεδονικων Σπουδων στο Συλλαλητηριο της Αθηνας την 20η Ιανουαριου 2019

Ελληνιδες και Ελληνες,

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών χαιρετίζει τη σημερινή μεγαλειώδη συγκέντρωση που στόχο έχει να διακηρύξει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο την αντίθεση του ελληνικού λαού στη Συμφωνία των Πρεσπών.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών εδώ και ένα χρόνο με αλλεπάλληλα ψηφίσματά της γνωστοποίησε με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο την αντίθεσή της στη συμφωνία που υπονομεύει τα δίκαια του μακεδονικού Ελληνισμού. Σήμερα για μια φορά ακόμη διατρανώνουμε την αντίθεσή μας στη Συμφωνία και καλούμε τους βουλευτές του ελληνικού κοινοβουλίου να μην την επικυρώσουν. Αξιώνουμε δε από την ελληνική κυβέρνηση τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος προκειμένου ο ελληνικός λαός με την ψήφο του να εκφράσει τις επιλογές του.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, πιστή στις καταστατικές αρχές και αξίες της, δηλώνει ότι θα συνεχίσει την απαρέγκλιτη πορεία της να υπηρετεί τα συμφέροντα του μακεδονικού ελληνισμού.

Ελληνίδες και Έλληνες,

Έχουμε βαθιά την πεποίθηση ότι ο αγώνας μας θα δικαιωθεί. Το απαιτούν οι χιλιάδες των ηρώων μας που πότισαν με το αίμα τους τη δοξασμένη γη της Μακεδονίας. Το απαιτούν κυρίως τα παιδιά και τα εγγόνια μας που θα συνεχίσουν τον αγώνα που άρχισαν οι πρόγονοί μας.

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΑΔΑ!

Διακηρυξη της Εταιρειας Μακεδονικων Σπουδων για τη Συμφωνια των Πρεσπων

Η Εταιρεια Μακεδονικων Σπουδων πιστεύει ότι η Συμφωνία των Πρεσπών βλάπτει τα εθνικά μας συμφέροντα. Δυστυχώς, κατά την διαπραγμάτευση, η χώρα μας παραιτήθηκε από τα διπλωματικά της πλεονεκτήματα και συνήνεσε στην ένταξη των Σκοπίων στο ΝΑΤΟ και μελλοντικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κυρίως όμως τους παραχώρησε το μακεδονικό όνομα, ως «Βόρεια Μακεδονία», ενώ τους αναγνώρισε επίσης την εθνότητα και την γλώσσα ως «μακεδονικές». Αναγνωρίζουμε επομένως ένα μακεδονικό έθνος στα βόρεια σύνορά μας το οποίο βέβαια θα διεκδικήσει τα εδάφη που θεωρεί δικά του. Ο επεκτατισμός των Σκοπίων θα καταστεί στο μέλλον επικίνδυνος για τη χώρα μας.

Για τους παραπάνω λόγους, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, σταθερή στην αταλάντευτη γραμμή της στο εθνικό ζήτημα και στις αποφάσεις της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσής της:

1. Καλεί την Βουλή των Ελλήνων να μην κυρώσει την ετεροβαρή σε βάρος της χώρας μας Συμφωνία των Πρεσπών.

2. Ζητά από την Ελληνική Κυβέρνηση την προκήρυξη Δημοψηφίσματος για το εθνικό τούτο ζήτημα.

3. Καλεί όλους τους Έλληνες να συμμετάσχουν στην παλλαϊκή συγκέντρωση στην Αθήνα, την ερχόμενη Κυριακή 20 Ιανουαρίου 2019.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος: Βασίλειος Ν. Πάππας

Ο Γεν. Γραμματεύς: Κωνσταντίνος Π. Χρήστου

Θεσσαλονίκη, 18 Ιανουαρίου 2019

Εκκληση της Εταιρειας Μακεδονικων Σπουδων προς τους Βουλευτες του Ελληνικου Κοινοβουλιου

Η **Εταιρεια Μακεδονικων Σπουδων** που αριθμεί σήμερα χίλια και πλέον μέλη, από την ίδρυσή της το 1939 προασπίζεται και διακηρύσσει την ελληνικότητα της Μακεδονίας και τα συμφέροντα του Μακεδονικού Ελληνισμού, με βάση τις επιστήμες, τα γράμματα και τις Τέχνες.

Δηλώσαμε με κατηγορηματικό και σαφή τρόπο την αντίθεσή μας στα συμφωνηθέντα των Πρεσπών, με Ψηφίσματα, με αποτιμήσεις της Συμφωνίας και συναφή κείμενα γραμμένα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, τα οποία αποστείλαμε στην ημεδαπή και τον Ελληνισμό της διασποράς. Τη σχετική έκδοση αποστείλαμε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, σε όλους εσάς, σε όλον τον πολιτικό κόσμο, στην Εκκλησία, στους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στις προξενικές αρχές, στην Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους, σε επιστημονικούς και πολιτισμικούς φορείς και οργανώσεις και, βεβαίως, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών δηλώνει προς εσάς την απαίτηση των μελών της να εναντιωθείτε με την ψήφο σας στην Συμφωνία.

Την ώρα αυτή τα φώτα της δημοσιότητας είναι στραμμένα προς εσάς, τα μέλη του Ελληνικού Κοινοβουλίου, που πρόκειται να λάβετε την κρίσιμη ιστορική απόφαση.

Επιβάλλεται να μην επικυρώσετε την Συμφωνία των Πρεσπών, η σημασία της οποίας καθιστά αναγκαία την αναβολή της, προκειμένου να τεθεί αυτή υπό την κρίση του Ελληνικού Λαού σε δημοψήφισμα.

Κυρίες και Κύριοι Βουλευτές,

σε λίγες ώρες θα λάβετε καθοριστικές αποφάσεις για τη Μακεδονία μας. Η συντριπτική πλειοψηφία του Ελληνικού Λαού αντιτίθεται στην Συμφωνία των Πρεσπών διότι δεν εξυπηρετεί τα ελληνικά συμφέροντα και τα εθνικά μας δίκαια.

Οι στιγμές είναι κρισιμότατες και η ευθύνη της ψήφου Σας βαρύτατη! Μη διαψεύσετε τις προσδοκίες του Ελληνικού Λαού και τις θυσίες και τους Αγώνες των προγόνων μας!

Με τιμή

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Θεσσαλονίκη, 23 Ιανουαρίου 2019

ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
COMMUNICATION NETWORK OF MACEDONIANS ABROAD
Δ.Ε.Ο.Μ. - CONMA

ΤΕΥΧΟΣ 6 – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019
ISSUE 6 – DEC. 2019

www. ems.gr e-mail: ems@ems.gr

Το έτος 2019 υπήρξε για την Εταιρεία μας ένας σημαντικός σταθμός στην ανοδική πορεία των αγώνων της στην υπηρεσία της Μακεδονίας και στην επιστημονική τεκμηρίωση των Δικαίων του Ελληνισμού. Σε αυτό το επετειακό έτος, που η Ε.Μ.Σ. εορτάζει τα 80 της χρόνια, πραγματοποιήθηκαν πολλές και αξιόλογες εκδηλώσεις, με αφετηρία αυτήν που παρέστη και ευλόγησε η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος (30 Σεπτεμβρίου 2018) και του απενεμήθη το Χρυσούν Μετάλλιο της Εταιρείας. Οι εκδηλώσεις μας θα παραταθούν μέχρι το Πάσχα του 2020, καθώς η Εταιρεία αφιέρωσε ικανό χρόνο στην ανάδειξη του θέματος των Σκοπίων, με δράσεις σύμφωνες με τις Καταστατικές Αρχές της. Επιπλέον, οι εκλογές για τους Εκπροσώπους της Ελληνικής Βουλής και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης απορρόφησαν, εύλογα, το ενδιαφέρον των συμπολιτών μας. (*Το παρόν τεύχος αναφέρεται στις εκδηλώσεις του ημερολογιακού έτους 2019*)
Αξίζει να σταθούμε στις Εκθέσεις της Εταιρείας (*Χαρτών και Εκδόσεων* και *Η Θεσσαλονίκη στους ζωγράφους*), τις οποίες επισκέπτεται καθημερινά μεγάλος αριθμός Θεσσαλονικέων αλλά και της ευρύτερης περιοχής της Μακεδονίας, ιδιαίτερα η σπουδάζουσα νεολαία.
Όλες οι δράσεις που θα υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια της εορταστικής αυτής περιόδου θα αποτελέσουν το περιεχόμενο Επετειακού Τόμου που θα εκδοθεί άμα τη λήξη της περιόδου αυτής. Παράλληλα, το Δ.Σ. της Εταιρείας επεξεργάζεται και προετοιμάζει δράσεις για τον επερχόμενο εορτασμό των 200 χρόνων της Εθνικής Παλιγγενεσίας το έτος 2021.

Σε όλα τα μέλη της Εταιρείας, σε όλον τον κόσμο και ιδιαίτερα στους αδελφούς μας της Διασποράς, στέλνουμε τις θερμότερες ευχές μας για τις Άγιες Ημέρες των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους 2020.

Διεθνες Επιστημονικο Συμποσιο

«Οι Δρομοι του Ελληνικου Πνευματος στον Κοσμο των Σλαβων. Κυριλλος και Μεθοδιος, Ησυχασμος, Αγιον Ορος» 22-23/2/2019

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, στο πλαίσιο των επιστημονικών της δράσεων και των παράλληλων εορταστικών εκδηλώσεων για το Επετειακό Έτος των 80 ετών από της ιδρύσεώς της (1939-2019), διοργάνωσε Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο υπό τον τίτλο: **«ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΣΛΑΒΩΝ. Κύριλλος και Μεθόδιος, Ησυχασμός, Άγιον Όρος»**, τιμώντας τη Μνήμη του εκδημήσαντος Καθηγητού Αντωνίου–Αιμιλίου Ταχιάου, ο οποίος κατέλιπε εξαιρετικό και πολυσχιδές επιστημονικό έργο. Το Συμπόσιο, το οποίο διοργανώθηκε σε συνεργασία με την Ένωση Ελλήνων Σλαβολόγων, διεξήχθη την Παρασκευή 22 και το Σάββατο 23 Φεβρουαρίου 2019 στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας με την συμμετοχή διακεκριμένων Ελλήνων και ξένων καθηγητών και τελούσε υπό την αιγίδα της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου.

Ο Πρόεδρος της ΕΜΣ **Δρ Β.Ν. Πάππας** στην Προσφώνησή του μεταξύ άλλων ανέφερε: «*Είναι το πρώτο Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο που οργανώνει η Εταιρεία μας εντός του 2019, στα πλαίσια των επετειακών εκδηλώσεών της για τον εορτασμό των 80 χρόνων από την ίδρυσή της. Μια Εταιρεία που από το 1939 διακηρύσσει την ελληνικότητα της Μακεδονίας και προασπίζεται τα συμφέροντα του Μακεδονικού Ελληνισμού, ερευνώντας τις επιστήμες, τα γράμματα και τις τέχνες. Ωστόσο, ύψιστη τιμή αποτελεί το γεγονός, ότι το παρόν Συμπόσιο πραγματοποιείται για να αποδοθεί φόρος τιμής στον μακαριστό ομότιμο Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ Αντώνιο-Αιμίλιο Ταχιάο, μια προσωπικότητα διεθνούς κύρους με πλουσιότατο συγγραφικό και ερευνητικό έργο, το οποίο τον καταξίωσε ως μέγα δάσκαλο των σλαβολογικών Σπουδών στην Ελλάδα. Επιτρέψτε μου όμως, πριν αναφερθώ στον τιμώμενο Πανεπιστημιακό Δάσκαλο, να σταθώ εν τάχει στη θεματική του Συμποσίου. Όταν, κυρίες και κύριοι σύνεδροι, τα σλαβικά φύλλα κατέκλισαν τη Χερσόνησο του Αίμου, από τον 6ο αιώνα μ.Χ. και μετά, ήρθαν σε επαφή με ένα συγκροτημένο και οργανωμένο κράτος, όπως ήταν η Αυτοκρατορία της Κωνσταντινούπολης, αλλά και με τον υψηλό πολιτισμό του ελληνικού κόσμου. Στην πορεία ενσωμάτωσης των Σλάβων στον πολιτισμό της Αυτοκρατορίας της Κωνσταντινούπολης, που κατέληξε στον εκχριστιανισμό τους, καίριο ρόλο κατείχε το διαφωτιστικό έργο των Θεσσαλονικέων Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου, το οποίο εγκαινίασε τους «Δρόμους επικοινωνίας του ελληνικού πνεύματος στον κόσμο των Σλάβων». Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι Σλάβοι γνώρισαν τις διδαχές του Ευαγγελίου, τη χριστιανική πίστη, αλλά και τα πνευματικά επιτεύγματα του ελληνορθόδοξου πολιτισμού. [...] Η διοργάνωση του παρόντος Διεθνούς Συμποσίου στην πόλη της Θεσσαλονίκης, με στόχο την ανάδειξη των πτυχών της ελληνοσλαβικής πνευματικής και πολιτισμικής επικοινωνίας, αποτελεί ξεχωριστή τιμή για τον Ακαδημαϊκό, Ομότιμο Καθηγητή της Ιστορίας και Γραμματείας των Σλαβικών Εκκλησιών της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., Αντώνιο-Αιμίλιο Ταχιάο, ο οποίος αφιέρωσε ολόκληρη τη ζωή του στη μελέτη των δρόμων επικοινωνίας του ελληνικού και του σλαβικού κόσμου. Ταυτόχρονα, ο ίδιος αγωνίστηκε όχι μόνο να αναδείξει τις διαχρονικές σχέσεις μεταξύ Ελλήνων και Σλάβων αλλά και τον σημαίνοντα ρόλο της Θεσσαλονίκης σε σχέση με αυτές. [...] Οι σχέσεις του αειμνήστου Αντωνίου-Αιμίλιου Ταχιάου με την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών υπήρξαν άριστες. Υπηρέτησε πιστά και αποτελεσματικά το έργο και τους σκοπούς της ΕΜΣ ως Αντιπρόεδρός της από το 1976-1991 και ως εταίρος της, επισημαίνοντας και αναδεικνύοντας την διαφορετικότητα του ελληνικού πολιτισμού της Μακεδονίας από τις διάφορες σλαβικές πολιτισμικές παραδόσεις. Ανάλογη ήταν και η προσφορά του στο Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου, στο οποίο διατέλεσε μέλος του Δ. Σ. από το 1988 έως το 1997 και Πρόεδρός του κατά την περίοδο 1991-1997, όπου επίσης έδωσε τον καλύτερό του εαυτό για την υλοποίηση των στόχων του Ιδρύματος. Κλείνοντας, θέλω να ευχαριστήσω από καρδίας την Εταιρεία Ελλήνων Σλαβολόγων για την εξαίρετη συνεργασία μας, την επιστημονική επιτροπή του Συμποσίου, ιδιαίτερα τους ξένους και Έλληνες ειδικούς επιστήμονες-εισηγητές, τον χορηγό του Συμποσίου, την Τράπεζα Eurobank, καθώς και όλους τους κοπιάσαντες για την οργάνωση της παρούσης διήμερης Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης».*

Ομιλια Κριτωνος Χρυσοχοϊδη

Η Διαχρονικη Μαρτυρια των Αρχειων του Αγιου Ορους για την Εξακτινωση της Ελληνικοτητας της Μακεδονιας

Μια ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσα ομιλία πραγματοποιήθηκε στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, στο πλαίσιο των επετειακών εκδηλώσεων για τα 80χρονα από της ιδρύσεώς της τη Δευτέρα 4 Φεβρουαρίου 2019.

Ο ομιλητής, κ. **Κρίτων Χρυσοχοΐδης**, Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, ανέπτυξε το θέμα: **«Η διαχρονική μαρτυρία των αρχείων του Αγίου Όρους για την εξακτίνωση της ελληνικότητος της Μακεδονίας».**

Ο κ. Χρυσοχοΐδης, με ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρείας, ανακηρύχθηκε Αντεπιστέλλον Μέλος της.

Πανηγυρικη Εκδηλωση για την Επετειο της Εθνικης Παλιγγενεσιας

Ιδεολογια και Θεσμοι της Ελληνικης Επαναστασης του 1821

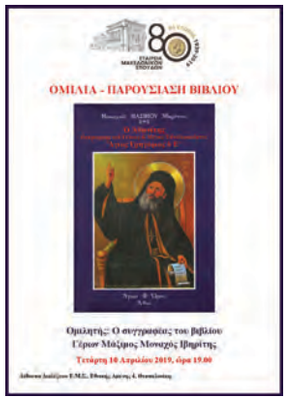
Με μεγάλη επιτυχία και σε μια εθνικά φορτισμένη ατμόσφαιρα, γιόρτασε και φέτος η Εταιρεία μας την Επέτειο της Εθνικής Παλιγγενεσίας την **Τετάρτη 20 Μαρτίου 2019**.

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας στην προσφώνησή του αναφέρθηκε στη σημασία της μνήμης των Εθνικών Επετείων, στη διπλή γιορτή –τη θρησκευτική του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και την Εθνική της 25ης Μαρτίου– τονίζοντας ότι η Επανάσταση του ’21 υπήρξε έργο εθνικής ομοψυχίας, ενώ η καθηγήτρια της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. κα **Γιαννούλα Καρύμπαλη-Τσίπτσιου** στην ομιλία της προσέγγισε το θέμα της ιδεολογίας και των θεσμών που διαμορφώθηκαν μετά την Επανάσταση του 1821 ως την αρχή της διαμόρφωσης μιας σπάνιας σύνθεσης από φιλελεύθερες ιδέες και θεσμικά επιτεύγματα, τα οποία ενσωματώθηκαν στα «Πολιτεύματα» που διαμορφώθηκαν από τις Εθνοσυνελεύσεις Επιδαύρου, Άστρους και Τροιζήνας.

Ομιλια – Παρουσιαση

του Βιβλιου του Γεροντος Μαξιμου Μοναχου Ιβηριτου
ΕΜΣ, 10/4/2025

Τη 10η Απριλίου, ημέρα μνήμης του Ιερομάρτυρος Γρηγορίου Ε΄, επέλεξε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών για την παρουσίαση του βιβλίου του Οσιοτάτου **Γέροντος Μαξίμου Μοναχού Ιβηρίτου** με τίτλο: **«Ο Αθωνίτης Πατριάρχης του Γένους & Μέγας Εθνοϊερομάρτυς Άγιος Γρηγόριος ο Ε΄»** στην Αίθουσα Διαλέξεών της.
Την Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο εκπροσώπησε ο Μητροπολίτης Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου, καθηγητής κ. Ανδρέας Νανάκης, ο οποίος ανέγνωσε τον Πατριαρχικό Χαιρετισμό, ενώ την Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους Άθω εκπροσώπησε ο Γέρων Επιφάνιος Παντοκρατορινός.
Την εκδήλωση προλόγισε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας, ο οποίος μετά το πέρας της ομιλίας τίμησε τον ομιλητή με το Μετάλλιο της Εταιρείας για τα 80χρονά της ανακηρύσσοντάς τον Αντεπιστέλλον Μέλος αυτής, τιμή που αποδίδεται για πρώτη φορά σε Αγιορείτη Μοναχό.

Συμφωνο Συνεργασιας Υπεγραψαν

Η Ιερα Μονη Βλατάδων, το Πατριαρχικο Ιδρυμα Πατερικων Μελετων και η Εταιρεια Μακεδονικων Σπουδων

Σύμφωνο Συνεργασίας που θα υπηρετεί κοινούς σκοπούς υπέγραψαν **το Σάββατο 29 Ιουνίου 2019** κατά τη διάρκεια ειδικής τελετής η Ιερά και Σταυροπηγιακή Μονή Βλατάδων Θεσσαλονίκης, το Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών και η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών.

«Με την υπογραφή του Συμφώνου, που συμπίπτει με τη συμπλήρωση 80 χρόνων αδιάλειπτης, ενεργούς παρουσίας και δράσης της Ε.Μ.Σ. για τη διεθνή ανάδειξη και επιστημονική υπεράσπιση της ελληνικότητας της Μακεδονίας καθώς και για την πνευματική και πολιτιστική ζωή της, τα πλέον σημαντικά ερευνητικά κέντρα της Μακεδονίας θα συνεργάζονται μεταξύ τους σε κοινές ενέργειες και θα ενισχύουν τους ορίζοντες για την έρευνα και την ανάδειξη της Ορθόδοξης πνευματικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στη Μακεδονία, χώρος απόλυτα συνδεδεμένος και πηγαία ταυτισμένος με τον Ελληνικό πολιτισμό», τόνισε κατά την προσφώνησή του ο Πρόεδρος της ΕΜΣ **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας.**

Οδοιπορικο της Ε.Μ.Σ. στην Καστορια – Παρουσιαση Βιβλιου

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων για τα 80 χρόνια από την ίδρυσή της πραγματοποίησε επίσκεψη εθνικού, επιστημονικού και πολιτιστικού χαρακτήρα στην πόλη της Καστοριάς, όπου και παρουσίασε στο Δημοτικό Μέγαρο τη νέα πολύτιμη επιστημονική έκδοσή της με συγγραφέα τον Ομότ. Καθηγητή κ. Ευθ. Ν. Τσιγαρίδα, ***Καστοριά. Κέντρο ζωγραφικής την εποχή των Παλαιολόγων (1360-1450).***

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 9 Ιουνίου 2019, παρουσία του Δημάρχου Καστοριάς, με εισηγητές την κα Μελίνα Παϊσίδου, Αν. Καθηγήτρια Βυζαντινής Τέχνης Α.Π.Θ. και τον κ. Νικόλαο Σιώμκο, Βυζαντινολόγο, Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής & Αγίου Όρους και αντιφώνηση από τον συγγραφέα, κ. Ευθύμιο Τσιγαρίδα. Την όλη εκδήλωση προλόγισε και συντόνισε ο Πρόεδρος της Εταιρείας κ. Βασίλειος Ν. Πάππας.

Παράλληλα, το Διοικητικό Συμβούλιο και μέλη της Εταιρείας που συμμετείχαν στην προσκυνηματική αυτή εκδρομή, της οποίας την όλη οργάνωση και εποπτεία είχε ο Αντιπρόεδρος της Ε.Μ.Σ. κ. Γεώργιος Πουρνάρης, επισκέφθηκαν και ξεναγήθηκαν σε χώρους πολιτισμού της Καστοριάς, όπως στο Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα στο αρχοντικό του μακεδονομάχου Αν. Πηχεών, στο Λαογραφικό Μουσείο Καστοριάς, στο μακεδονίτικο αρχοντικό Νεράτζη Αϊβάζη (περιοχή Ντολτσό), στον Λιμναίο οικισμό Δισπηλιού και σε άλλα αξιοθέατα της περιοχής με ιστορικό και καλλιτεχνικό ενδιαφέρον.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εκθεση Χαρτων και Εκδοσεων στη Βιβλιοθηκη της Ε.Μ.Σ.

Με αφορμή την επέτειο των 80 χρόνων από την ίδρυση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, διοργανώνεται στη Βιβλιοθήκη της Ε.Μ.Σ., (Εθν. Αμύνης 4, 3ος όροφος) έκθεση χαρτών με θέμα **«Χαρτογραφικές αποτυπώσεις της Μακεδονίας: 1571 – 1938».** Η χαρτογραφική αποτύπωση της Μακεδονίας στο πέρασμα των αιώνων αρχίζει από την κάθοδο των Δωριέων (1000 π.Χ. περίπου) και καταλήγει την εποχή του μεσοπολέμου (1938) με τα εγγειοβελτιωτικά έργα που συντελέστηκαν στην πεδιάδα των Σερρών. Επίσης εκτίθενται παλαίτυπα, παλαιές εκδόσεις και εφημερίδες με θέμα τη Μακεδονία καθώς και επιλεγμένες εκδόσεις της Εταιρείας μας.

Η έκθεση λειτουργεί στη Βιβλιοθήκη της Εταιρείας από 2 Οκτωβρίου και θα διαρκέσει έως τα τέλη Δεκεμβρίου του τρέχοντος έτους.

Κυκλοφορεί έντυπο σχετικό με την έκθεση.

"Η Θεσσαλονικη στους Ζωγραφους"
Πινακοθηκη Ε.Μ.Σ., 2/10/2019 - 2/2/2020

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών φιλοξενεί στην Πινακοθήκη της (Νικολάου Γερμανού 1, 6ος όροφος) Έκθεσης ζωγραφικής με θέμα: ***Η Θεσσαλονίκη στους ζωγράφους***. Η έκθεση θα διαρκέσει από 2/10/2019 - 2/2/2020 και η είσοδος είναι ελεύθερη.
Τα έργα προέρχονται από τη Συλλογή της Πινακοθήκης της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.), το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (Μ.Ι.Ε.Τ.), τη Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης (Ε.Β.Ε.Θ.), την Γκαλερί Ειρμός, την Γκαλερί Ευαγγελινός και από ιδιωτικές Συλλογές.

Κυκλοφορεί κατάλογος της έκθεσης.

Όψεις του Σύγχρονου Φιλελληνισμού στην Ευρώπη

Διεθνες Επιστημονικο Συνεδριο 20-21/9/2019

Ένα πολύ σημαντικό Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο διοργάνωσε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με θέμα **«Όψεις του σύγχρονου Φιλελληνισμού στην Ευρώπη»**. Το Συνέδριο, που τελούσε υπό την αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκοπίου Παυλοπούλου, πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη την Παρασκευή 20 και το Σάββατο 21 Σεπτεμβρίου 2019 και εντασσόταν στο πλαίσιο των εορτασμών για τη συμπλήρωση 80 χρόνων από την ίδρυση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Δεκαπέντε Έλληνες και αλλοδαποί επιστήμονες αποτύπωσαν με τις εισηγήσεις τους την έννοια και το περιεχόμενο του σύγχρονου Φιλελληνισμού στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Η αναζήτηση ενός σύγχρονου Φιλελληνισμού, εξάλλου, αποτελεί μια κρίσιμη στρατηγική επιλογή προκειμένου ο απανταχού Ελληνισμός να προωθήσει αποτελεσματικότερα τα εθνικά του Δίκαια.

Διαλεξη Μιχ. Τιβεριου, την Τεταρτη 2 Οκτωβριου 2019 στην Ε.Μ.Σ.

Περι της Θεσσαλονικης του Κασσανδρου και της Προκατοχου της

Μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα διάλεξη με ομιλητή τον καθηγητή και ακαδημαϊκό κ. **Μιχάλη Τιβέριο** και θέμα **«Περί της Θεσσαλονίκης του Κασσάνδρου και της προκατόχου της»** πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 2 Οκτωβρίου 2019 στην κατάμεστη Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας. Ο καθηγητής –τον οποίο προλόγισε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας– αναφέρθηκε στους αρχαίους οικισμούς που υπήρχαν στην περιοχή του Θερμαϊκού κόλπου πριν χτιστεί η Θεσσαλονίκη, όπως και στην ίδια τη Θεσσαλονίκη κατά τα πρώτα χρόνια της παρουσίας της στο ιστορικό γίγνεσθαι με βάση αρχαίες γραπτές μαρτυρίες και υλικά κατάλοιπα που έχει φέρει στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη. Η ομιλία πλαισιώθηκε από προβολή σχετικών εικόνων. Στον ομιλητή απενεμήθη το μετάλλιο των 80 χρόνων της Ε.Μ.Σ.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ
ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ 80 ΧΡΟΝΩΝ Ε.Μ.Σ. (1939-2019)

Κ.Θ.Β.Ε., Κυριακή 27 Οκτωβρίου 2019

Με εξαιρετική λαμπρότητα εόρτασε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τα 80 χρόνια από την ίδρυσή της στο κατάμεστο Θέατρό της (Κ.Θ.Β.Ε.) το απόγευμα της Κυριακής 27 Οκτωβρίου 2019. Κεντρικός ομιλητής της ιστορικής αυτής εκδήλωσης ήταν ο πρώην πρωθυπουργός, βουλευτής Θεσσαλονίκης και τακτικό μέλος της Ε.Μ.Σ. κ. **Κώστας Αλ. Καραμανλής.** Στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. **Προκόπιο Παυλόπουλο**, που τίμησε με την παρουσία του την εκδήλωση, απενεμήθη το Χρυσούν Μετάλλιον της Εταιρείας.
Πριν την επίσημη έναρξη του προγράμματος το μουσικό σύνολο εγχόρδων «Ροτόντα» υποδέχθηκε τους προσκεκλημένους με επιλογές από το ελληνικό και διεθνές, έντεχνο και κλασικό ρεπερτόριο υπό την καλλιτεχνική επιμέλεια της κας Ειρήνης Ντράκνεβα. Την ίδια στιγμή εισήλθε στον χώρο, εν μέσω ενθουσιωδών χειροκροτημάτων, ο πρώην Πρωθυπουργός κ. Κώστας Αλ. Καραμανλής με τη σύζυγό του Νατάσα Παζαΐτη και τα τέκνα τους Αλέξανδρο και Αλίκη, συνοδευόμενος από τον Πρόεδρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών Δρ Βασίλειο Ν. Πάππα.

Την Α.Ε. τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας υποδέχθηκε στην είσοδο του Θεάτρου ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. και τον συνόδευσε στην κεντρική Αίθουσα προκειμένου να ξεκινήσει επίσημα η τελετή.
Ο Βυζαντινός Χορός «Ηδύμελον», υπό τη διεύθυνση του Ιωάννη Τσάμη, έψαλε το Απολυτίκιο του Αγίου Δημητρίου ενώ στη συνέχεια προβλήθηκε video με το φωτογραφικό οδοιπορικό των 80 χρόνων της Ε.Μ.Σ. (1939-2019), από το αρχείο της.

Ακολούθως, κλήθηκε στο βήμα ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ. Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος αναφέρθηκε διεξοδικά στην 80χρονη δράση και το έργο της Εταιρείας.
Μετά το πέρας της ομιλίας του Προέδρου της Ε.Μ.Σ. ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μιλήτου, Ηγούμενος της εν Χαλκιδική Ιεράς και Σταυροπηγιακής Μονής Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολυτρίας κ. Απόστολος ως εκπρόσωπος της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου ανέγνωσε το Πατριαρχικό Μήνυμα για τη συμπλήρωση των 80 χρόνων από την ίδρυση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.
Αμέσως μετά, ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ. Βασίλειος Ν. Πάππας απένειμε στην Α.Ε. τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Προκόπιο Παυλόπουλο το Χρυσούν Μετάλλιον της Ε.Μ.Σ. με τη σχετική περγαμηνή καθώς και αναμνηστικό δώρο για την επετειακή αυτή ημέρα.

Στην αντιφώνησή του **ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας** ανέφερε μεταξύ άλλων: «*Ο μεγάλος εθνικός αγώνας της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών έχει, τουλάχιστον κατά πολύ μεγάλο μέρος, δικαιωθεί. Και τούτο διότι σήμερα, κατά το Διεθνές και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, η αυθεντική ιστορικώς και πολιτισμικώς Μακεδονία, η Μακεδονία του Αλεξάνδρου και το Φιλίππου, είναι μια και είναι Ελληνική*», και συνέχισε λέγοντας πως η τιμητική αυτή διάκριση αποτελεί υπενθύμιση του χρέους που έχει, ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, να υπερασπίζεται, χωρίς εκπτώ-

σεις και υπό όρους αρραγούς ενότητας των Ελλήνων, τα εθνικά μας θέματα και τα εθνικά μας Δίκαια. Ο κ. Παυλόπουλος χαρακτήρισε την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών «[…] *ως απαράμιλλο, διαχρονικό, θεματοφύλακα της Ιστορικής Κληρονομιάς της Μακεδονίας μας, όπως αυτή διαμορφώθηκε, με αμάχητα τεκμήρια, ανά τους αιώνες και όπως πρέπει να διατηρηθεί, γνήσια και αλώβητη, ως κτήμα "ες αεί" τόσο της Ιστορίας μας και του Πολιτισμού μας όσο και της Ιστορίας και του Πολιτισμού της κοινής μας Ευρωπαϊκής οικογένειας*».

Στη συνέχεια, ο κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσης, ο πρώην πρωθυπουργός, βουλευτής Θεσσαλονίκης και τακτικό μέλος της Ε.Μ.Σ. κ. **Κώστας Αλ. Καραμανλής,** ανήλθε στο βήμα και έλαβε τον λόγο. Αξίζει να σημειωθεί ότι αρκετές φορές κατά τη διάρκεια της ομιλίας το πυκνό και εκλεκτό ακροατήριο χειροκρότησε τον ομιλητή με ιδιαίτερη θέρμη. Με το πέρας της ομιλίας του ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. απένειμε στον κ. Καραμανλή τιμητική πλακέτα με το Μετάλλιο της Εταιρείας και εθιμοτυπικό δώρο.

Η εορταστική εκδήλωση ολοκληρώθηκε με μουσική, εμβατήρια και τον Εθνικό Ύμνο από την Φιλαρμονική Ορχήστρα του Δήμου Θεσσαλονίκης υπό τη διεύθυνση του Κλεάνθη Ζαρίμπα.

Την κεντρική εορταστική εκδήλωση των 80 Χρόνων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών τίμησαν με την παρουσία τους Αρχιερείς, Εκπρόσωποι του Πρωθυπουργού, της Κυβέρνησης, του Προέδρου της Βουλής και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, Άρχοντες του τόπου, Εκπρόσωποι των Προξενικών και Δικαστικών Αρχών, Στρατηγοί και Εκπρόσωποι των Σωμάτων Ασφαλείας, πρώην υπουργοί και βουλευτές, Εκπρόσωποι του Τύπου και των Μ.Μ.Ε., Φορέων, Οργανισμών, Συλλόγων και Σωματείων της Μακεδονίας, η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της Εταιρείας και πλήθος προσκεκλημένων.

Το πλήρες κείμενο των ομιλιών περιέχονται στον Επετειακό Τόμο που εξέδωσε η Εταιρεία για τον εορτασμό των 80χρόνων της, «80 ΧΡΟΝΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ. ΧΘΕΣ-ΣΗΜΕΡΑ-ΑΥΡΙΟ»

Το μουσικό σύνολο εγχόρδων «Ροτόντα»

Η Φιλαρμονική του Δήμου Θεσσαλονίκης

Ο Βυζαντινός Χορός «Ηδύμελον»

Μέλη του Δ.Σ. της Εταιρείας με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Πρ. Παυλόπουλο

Οι παραστάτες που πλαισίωσαν την εκδήλωση με στολές της Μακεδονίας, ήταν προσφορά του Λυκείου Ελληνίδων Θεσσαλονίκης

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ. Βασίλειος Ν. Πάππας απονέμει στην Α.Ε. τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Προκόπιο Παυλόπουλο το Χρυσούν Μετάλλιον της Ε.Μ.Σ.

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. απονέμει στον κ. Καραμανλή τιμητική πλακέτα με το Μετάλλιο της Εταιρείας

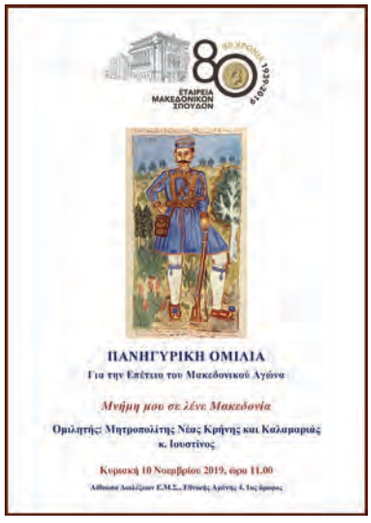
Στιγμιότυπα από την παρουσία των επισήμων

Πανηγυρικη Ομιλια για τον Μακεδονικο Αγωνα

Σεβασμιωτατου Μητροπολιτου Νεας Κρηνης & Καλαμαριας

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών εόρτασε στην κατάμεστη Αίθουσα Διαλέξεών της, την Κυριακή 10 Νοεμβρίου 2019, την επέτειο του Μακεδονικού Αγώνα.

Ο ομιλητής, **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς κ. Ιουστίνος** εκφώνησε τον πανηγυρικό του λόγο με θέμα: **«Μνήμη μου σε λένε Μακεδονία»** ενθουσιάζοντας το πολυπληθές ακροατήριο και προκαλώντας έντονα πατριωτικά συναισθήματα. Την εκδήλωση προλόγισε ο Πρόεδρος της Εταιρείας Δρ **Βασ. Ν. Πάππας**.

Ομιλια Υπουργου Εξωτερικων της Κυπρου στην Ε.Μ.Σ.

Διαχρονικες Σχεσεις Μακεδονιας - Κυπρου

Στο πρόσωπο του Υπουργού Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. **Νίκου Χριστοδουλίδη** τίμησε η Ε.Μ.Σ. σε ειδική εκδήλωση τον κυπριακό λαό και τους πολυετείς αγώνες του για τον τερματισμό της τουρκικής κατοχής και της εξεύρεσης μιας λύσης με βάση το Διεθνές Δίκαιο. Το θέμα της ομιλίας του ήταν **"Διαχρονικές Σχέσεις Μακεδονίας-Κύπρου"** και πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 3 Δεκεμβρίου 2019 στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας. Προηγήθηκε η προσφώνηση του Προέδρου της Ε.Μ.Σ. κ. **Βασιλείου Ν. Πάππα**, ο οποίος αναφέρθηκε στη συνέχεια των ιστορικών δεσμών και παραδοσιακών αδελφικών σχέσεων της Ε.Μ.Σ. με την Κύπρο. Ακολούθησε η ανακήρυξη του ομιλητή σε Αντεπιστέλλον Μέλος της Εταιρείας. Η εκδήλωση έκλεισε με σύντομο μουσικό πρόγραμμα Κυπρίων φοιτητών του Μουσικού Τμήματος του ΠΑ.ΜΑΚ.

ΠΟΝΤΟΣ Ιστορία - Πολιτισμός

Επιστημονικο Συμποσιο 13-14/12/2019

Με εξαιρετική επιτυχία πραγματοποιήθηκαν την Παρασκευή 13 και το Σάββατο 14 Δεκεμβρίου 2019, στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ. οι Εργασίες του Επιστημονικού Συμποσίου με θέμα: **ΠΟΝΤΟΣ. Ιστορία-Πολιτισμός**. Το Συμπόσιο, που εντάχθηκε στο πλαίσιο των επετειακών εκδηλώσεων για τα 80 χρόνια από την ίδρυση της Εταιρείας (1939-2019) και με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την έναρξη της δεύτερης φάσης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, διοργανώθηκε από την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με την επιστημονική σύμπραξη της Επώνυμης Έδρας Ποντιακών Σπουδών του Α.Π.Θ.

Η τελετή έναρξης άρχισε με την ομιλία-προσφώνηση του Προέδρου της Εταιρείας Δρ Βασιλείου Ν. Πάππα, ο οποίος αναφέρθηκε στις σχέσεις Μακεδόνων και Ποντιακού Ελληνισμού, στους Αγώνες των Ποντίων και γενικά στη διαχρονική παρουσία των Ποντίων μέσα από την ιστορία και τον πολιτισμό.

Το Συμπόσιο στη συνέχεια χαιρέτισαν η Αντιπεριφερειάρχης Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης κ. Βούλα Πατουλίδου, ο Επίκ. Καθηγητής κ. Κυρ. Χατζηκυριακίδης εκ μέρους της Επώνυμης Έδρας Ποντιακών Σπουδών του Α.Π.Θ., ενώ την έναρξη του Συμποσίου κήρυξε ο Υφυπουργός Μακεδονίας και Θράκης κ. Θεόδωρος Καράογλου.

Την εναρκτήρια ομιλία του Συμποσίου με θέμα: «Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου» έκανε ο Ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας κ. Κωνσταντίνος Φωτιάδης, βαθύς γνώστης και μελετητής της ιστορίας και του πολιτισμού των Ποντίων, ο οποίος με τη γνωστή του γλαφυρότητα ανέλυσε, μέσα στον σύντομο χρόνο που διέθετε, άγνωστες πτυχές της ζωής των Ποντίων.

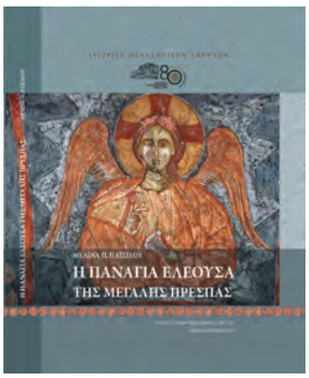
Ακολούθησαν οι τιμητικές διακρίσεις στους Ομότιμους καθηγητές Ιστορίας: Αρτέμιδα Ξανθοπούλου-Κυριακού, Κωνσταντίνο Φωτιάδη και Ευστάθιο Πελαγίδη, στις Επίτιμες Προέδρους της Μέριμνας Ποντίων Κυριών κ.κ. Άννα Θεοφυλάκτου και Μαίρη Στεργιάδου και στα ιστορικά ποντιακά Σωματεία της πόλης της Θεσσαλονίκης: «Εύξεινος Λέσχη Θεσσαλονίκης», «Μέριμνα Ποντίων Κυριών» και «Παναγία Σουμελά».

Η επόμενη ημέρα, Σάββατο 14 Δεκεμβρίου, συνεχίστηκε με εισηγήσεις ερευνητών και καθηγητών ελληνικών Πανεπιστημίων, δομημένες σε 4 θεματικές: Πόντος: Ο Χώρος, οι Έλληνες, Βυζαντινοί Χρόνοι – Οθωμανοκρατία, Γενοκτονία και η νομική διάστασή της και Προσφυγική Εγκατάσταση και Μνήμη.

Τα συμπεράσματα του Συμποσίου έγιναν από τον Επίκ. Καθηγητή κ. Κυρ. Χατζηκυριακίδη ενώ τα Πρακτικά θα εκδοθούν σε ειδικό τόμο.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΕΛΙΝΑ Π. ΠΑΪΣΙΔΟΥ

Η Παναγία Ελεούσα της Μεγάλης Πρέσπας. Μελέτη μνημειακής τοπογραφίας, αρχιτεκτονικής και ζωγραφικής των αρχών του 15ου αιώνα στην περιοχή των Πρεσπών, 4ο, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2019, σελ. 177+2σχ.+99εικ.

ΕΥΑΝΘΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ή ΤΕΓΟΥ-ΣΤΕΡΓΙΑΔΟΥ

Αρχιεπισκοπή Πρώτης Ιουστινιανής, Αχριδών και πάσης Βουλγαρίας. Ένας πομπώδης τίτλος στηριζόμενος σε πλαστά έγγραφα, Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2019, σελ. 255.

Πρακτικά Γ΄ Επιστημονικού Συμποσίου "Βυζαντινή Μακεδονία"

Θεολογία-Ιστορία-Φιλολογία-Δίκαιο-Αρχαιολογία-Τέχνη. 14-15 Μαΐου 2016 Θεσσαλονίκη. Ε.Μ.Σ., Θεσσαλονίκη 2019, σελ. 838.

Η Θεσσαλονίκη στους Ζωγράφους

Πινακοθήκη Ε.Μ.Σ.,
2/10/2019 - 2/2/2020

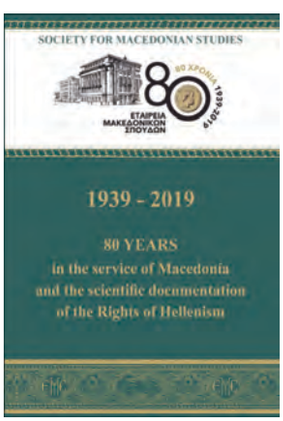
Έκθεση Χαρτών και Εκδόσεων στη Βιβλιοθήκη της Ε.Μ.Σ.

Έντυπο της Έκθεσης

Κατάλογος Δημοσιευμάτων Ε.Μ.Σ. 2019

1939-2019
80 ΧΡΟΝΙΑ - 80 YEARS

Επετειακό τεύχος
για τα 80 χρόνια της Εταιρείας
στην ελληνική
και στην αγγλική γλώσσα

Ριζική Επανασχεδιαση της Ιστοσελιδας της Ε.Μ.Σ.

Η Ιστοσελίδα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών αναμορφώθηκε και φιλοξενείται σε νέο, ανανεωμένο και δυναμικό περιβάλλον. Ο χρηστικός επανασχεδιασμός της κρίθηκε απαραίτητος προκειμένου η Εταιρεία να εναρμονιστεί με τα σύγχρονα τεχνολογικά πρότυπα ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η ενεργητική της παρουσία στο διαδίκτυο διαχέοντας ταχύτερα και με πιο ελκυστική εικόνα την τεκμηριωμένη γνώση και πληροφορία στους τομείς της Ιστορίας, της Έρευνας και του Πολιτισμού της Μακεδονίας. Ο επισκέπτης έχει πλέον τη δυνατότητα να πλοηγηθεί με άνεση, μέσω του φιλικού, απλού και εύχρηστου μηχανισμού της, στο πλούσιο εκδοτικό έργο της Εταιρείας μας και να ενημερωθεί για όλες τις δράσεις που υλοποιεί, τα νέα αλλά και τις παρεμβάσεις της σε σημαντικά ζητήματα που αφορούν τις σύγχρονες προκλήσεις για την αλλοίωση της ελληνικότητας της Μακεδονίας.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση της Ιστοσελίδας παραμένει η ίδια: ***www.ems.gr***

Ανοικτο Πανεπιστημιο Ε.Μ.Σ. 2018 - 2019

Για τέταρτο χρόνο συνεχίστηκε η λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου που συνδιοργανώνει η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας. Όπως είχε εξαρχής ανακοινωθεί, η λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Ε.Μ.Σ. για το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 έχει τροποποιηθεί καθώς εντάσσεται στον πανηγυρικό εορτασμό για τα 80 χρόνια της Εταιρείας. Αυτό σημαίνει ότι διαθέτει διευρυμένη θεματολογία, αναφερόμενη κυρίως στην ιστορία της Μακεδονίας, της Θεσσαλονίκης αλλά και σε θέματα ευρύτερου επιστημονικού ενδιαφέροντος, περιλαμβάνει όλες τις αξιόλογες εκδηλώσεις που η Εταιρεία πραγματοποιεί κατά τη διάρκεια του πανηγυρικού εορτασμού της και θα ολοκληρωθεί τον Μάιο του 2020.

Χριστουγενιατικο Bazaar Βιβλιων στην Ε.Μ.Σ.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών οργανώνει -και φέτος- **Χριστουγεννιάτικο Bazaar** βιβλίων στο Εκθετήριο βιβλίων της, **από 2 Δεκεμβρίου 2019 έως 17 Ιανουαρίου 2020**.

Διατίθενται εκδόσεις της Εταιρείας από 2,5 ευρώ.

Το Εκθετήριο της Εταιρείας βρίσκεται στον ισόγειο χώρο του Κτιρίου Διοικήσεως (Εθνικής Αμύνης 4).

ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
COMMUNICATION NETWORK OF MACEDONIANS ABROAD
Δ.Ε.Ο.Μ. - CONMA

ΤΕΥΧΟΣ 7 – ΜΑΡΤΙΟΣ 2024
ISSUE 7 – MAR. 2024

www. ems.gr e-mail: ems@ems.gr

Εισαγωγικο Σημειωμα του Προεδρου της Ε.Μ.Σ.

Με μεγάλη ικανοποίηση προβαίνουμε στη συνέχιση της κυκλοφορίας του Newsletter του Τμήματος του Δικτύου Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Πρόκειται για μια διαδικτυακή προσέγγιση ενημέρωσης με τους απανταχού της γης Μακεδόνες και γενικότερα τον Ελληνισμό της Διασποράς. Ας μη λησμονούμε ότι ο στόχος για τη δημιουργία αυτού του Τμήματος ήταν εξαρχής η επικοινωνία μας με τους Ομογενείς Μακεδόνες και η πληροφόρησή τους για τα τεκταινόμενα στον βορειοελλαδικό χώρο, τα οποία σχετίζονται με την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας.

Ήδη, με αφορμή τον εορτασμό των 80 χρόνων από της ιδρύσεώς της (1939-2019) η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών οργάνωσε διαλέξεις με προσωπικότητες εγνωσμένου κύρους, επιστημονικά Συνέδρια και Ημερίδες, Εκθέσεις Χαρτών και Ζωγραφικής, εξέδωσε την εμβληματική έκδοση 800 σελίδων, «80 Χρόνια Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών Χθες-Σήμερα-Αύριο» καθώς και άλλες αξιόλογες επιστημονικές εκδόσεις.

Παρά τις πρωτόγνωρες –σε παγκόσμια κλίμακα– συνθήκες που δημιούργησε η πανδημία COVID-19 κατά τη διετία 2020-2021, που ήταν άλλωστε και ο κύριος λόγος καθυστέρησης της παρούσας έκδοσης, η Ε.Μ.Σ. προσαρμόστηκε με επιτυχία στα νέα δεδομένα που απαιτούσαν την ψηφιακή της λειτουργία και συνέχισε με αμείωτους ρυθμούς το πολυσχιδές της έργο.

Τίμησε την επέτειο των 200 χρόνων από την εθνική μας Παλιγγενεσία αξιοποιώντας τις σύγχρονες ηλεκτρονικές μορφές επικοινωνίας και διοργάνωσε Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, Ημερίδες, Εκθέσεις και Διαλέξεις με κεντρικό θέμα την ανάδειξη της θυσιαστικής προσφοράς, του Ορθόδοξου φρονήματος και της Ιδέας περί Ελευθερίας των Αγωνιστών του ’21. Όλες αυτές οι δράσεις διαχύθηκαν μέσω διαδικτυακών εφαρμογών στον παγκόσμιο ιστό προσφέροντας τη δυνατότητα σε όλους τους αποδέκτες της αλλά κυρίως στους Ομογενείς Μακεδόνες, να τις παρακολουθήσουν και να συμμετέχουν ενεργά.

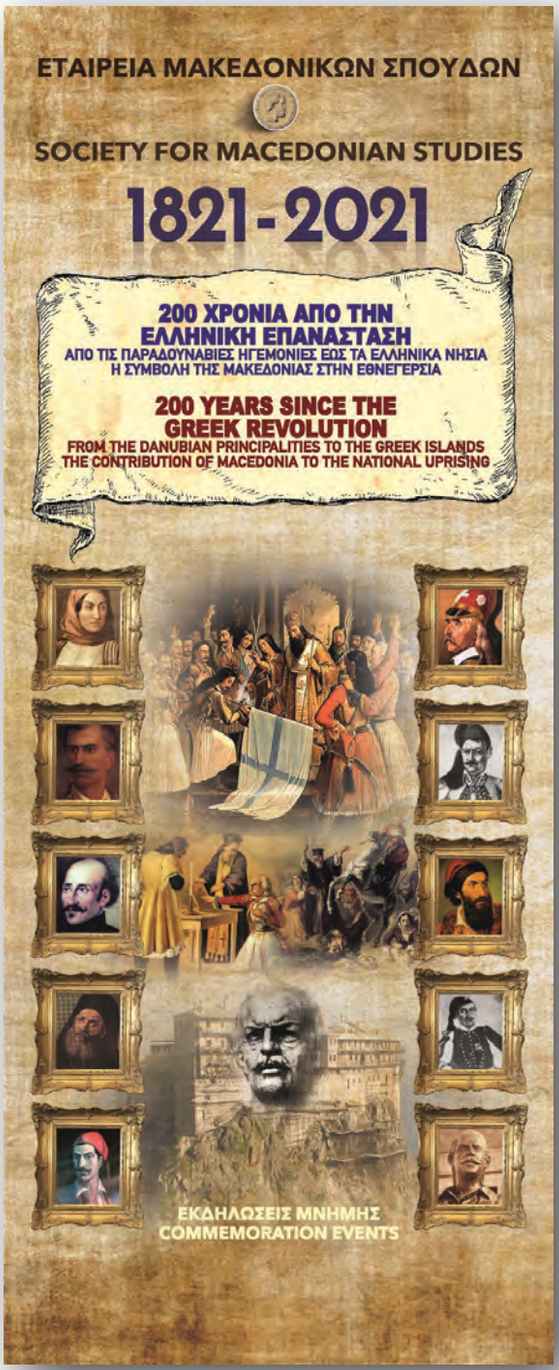
Με τη συμπλήρωση 100 χρόνων από τη Μικρασιατική Εκστρατεία και την άφιξη των προσφύγων στη μακεδονική γη, πραγματοποίησε σειρά εορταστικών εκδηλώσεων, εκδόσεων, εκθέσεων και διαλέξεων για την απότιση φόρου τιμής στον Προσφυγικό Ελληνισμό και τη συμβολή του στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας του σύγχρονου Ελληνικού κράτους.

Η λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Ε.Μ.Σ. —το οποίο εδώ και χρόνια πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης της Κεντρικής Μακεδονίας— κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 ήταν ενταγμένη στον πανηγυρικό εορτασμό για τα 200 χρόνια της Εθνικής Παλιγγενεσίας, ενώ για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 στον επετειακό εορτασμό για τα 100 χρόνια από την Μικρασιατική Εκστρατεία και την έλευση των Μικρασιατών Προσφύγων στον Ελλαδικό χώρο.

Τέλος, κατά τη διάρκεια αυτής της χρονικής περιόδου προβήκαμε με Έκτακτη Γενική Συνέλευση στην ανασύνταξη και αναπαραγωγή του Καταστατικού μας στη νεοελληνική γλώσσα και τον εκσυγχρονισμό και την επικαιροποίηση ορισμένων διατάξεών του, γεγονός που έτυχε της εγκρίσεως της Γενικής Συνέλευσης των μελών

της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών ως ένα σύγχρονο και εξωστρεφές Σωματείο, το οποίο θα υπηρετεί και στο μέλλον τα εθνικά Δίκαια του Ελληνισμού, με αιχμή του δόρατος τη Μακεδονία και πάντοτε με σεβασμό στη βούληση και το πνεύμα των ιδρυτών της Εταιρείας.

Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας

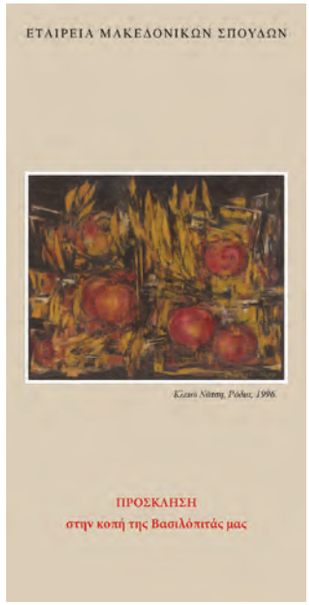

Κοπη της Βασιλοπιτας της Ε.Μ.Σ - 2020

Την **Κυριακή 20 Ιανουαρίου 2020** η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών έκοψε τη Βασιλόπιτά της για το καλωσόρισμα του 2020. Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** επικέντρωσε την ομιλία του στην αναγκαιότητα επαγρύπνησης και συναίνεσης για τα εθνικά θέματα και στην ανάδειξη της συμβολής της Μακεδονίας στον Αγώνα της Παλιγγενεσίας του 1821, μέσω του επιστημονικού έργου της Εταιρείας.

Η κοπή της Βασιλόπιττας αποτελεί, κάθε χρόνο, ισχυρή παράδοση για την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και αυτή τη χρονιά, με τη συμπλήρωση των 80χρονων της Εταιρείας, εκατοντάδες μέλη και εκπρόσωποι φορέων της Θεσσαλονίκης και της Μακεδονίας ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση και τίμησαν τη γιορτινή εκδήλωση με καθολική συμμετοχή.

Στην ομιλία του προς εταίρους και προσκεκλημένους ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. χαρακτήρισε τη χρονιά που έφυγε, ως χρονιά με «έντονες δοκιμασίες στο εθνικό μας θέμα» στη διάρκεια της οποίας η «Εταιρεία επαγρυπνούσε, αξιολογούσε τα διαδραματιζόμενα και γνωστοποιούσε με κάθε τρόπο και προς πάσα κατεύθυνση τις αταλάντευτες θέσεις της», ενώ για τη νέα χρονιά του 2020, αναφερόμενος στις νέες δράσεις της Εταιρείας, υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, ότι «η Ε.Μ.Σ. αναλαμβάνει ενεργό ρόλο στις πανελλαδικές εκδηλώσεις για τα 200 χρόνια της Εθνικής Παλιγγενεσίας με στόχο να αναδειχθεί με έμφαση η ιδιαίτερη προσφορά της Μακεδονίας στον μεγαλειώδη εθνικό Αγώνα. Οφείλουμε, πέραν της συμμετοχής μας στις εκδηλώσεις, να αναδείξουμε την προσφορά της Μακεδονίας» και συνέχισε τονίζοντας ότι η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, καλύπτοντας το κενό που υπάρχει στην ανάδειξη της -άγνωστης εν πολλοίς- συμβολής της Μακεδονίας στον Αγώνα της Παλιγγενεσίας του 1821 συγκρότησε επιστημονικό επιτελείο και έχει οργανώσει ερευνητικά Προγράμματα, τα οποία υλοποιούνται και θα παρουσιαστούν με εντυπωσιακά αποτελέσματα». Παράλληλα, ο κ. Πάππας ζήτησε από τους τοπικούς φορείς και τις τοπικές αρχές να συνδράμουν αυτήν την προσπάθεια της Ε.Μ.Σ. και έκλεισε την ομιλία του με ολόθερμες ευχές για υγεία, αγάπη, ειρήνη και ανάπτυξη στον τόπο μας, εκφράζοντας την ευχή «να πρυτανεύσει η λογική ώστε να ξεπεράσουμε τις όποιες αντίξοες συνθήκες ταλανίζουν τα εθνικά μας ζητήματα».

Την εκδήλωση της κοπής της Βασιλόπιττας, που πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας, τίμησαν με την παρουσία τους, ο Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας και Πρόεδρος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος κ. Απόστολος Τζιτζικώστας, ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντίνος Ζέρβας, ο Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής ομάδος της Ν.Δ. κ. Σταύρος Καλαφάτης, οι Βουλευτές Θεσσαλονίκης κ.κ. Κωνσταντίνος Γκιουλέκας, Στράτος Σιμόπουλος, Άννα Ευθυμίου και Δημήτρης Κούβελας, πρώην Υπουργοί και Βουλευτές, ο Πρύτανης του Α.Π.Θ. κ. Νίκος Παπαϊωάννου, και πλήθος εκπροσώπων Επιμελητηρίων και άλλων συλλογικών φορέων της Θεσσαλονίκης και της Μακεδονίας καθώς και εκατοντάδες μέλη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Αθωνικη Ψηφιακη Κιβωτος

Πρωτη Παρουσιαση του Εργου στην Ε.Μ.Σ. 25/2/2020

Στο πλαίσιο του εορτασμού των 80 ετών από την ίδρυσή της, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών φιλοξένησε στην κατάμεστη από κόσμο και εκπροσώπους των τοπικών Αρχών Αίθουσα Διαλέξεών της, την πρώτη παρουσίαση του πρωτοποριακού Έργου που επιγράφεται **«Αθωνική Ψηφιακή Κιβωτός»**, την **Τρίτη 25 Φεβρουαρίου 2020.**

Στο σύντομο καλωσόρισμα που απηύθυνε ο Πρόεδρος της ΕΜΣ **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** ανέφερε ότι, «Περιποιεί ιδιαίτερη τιμή για την Εταιρεία να φιλοξενεί στους χώρους της το Έργο που αναδεικνύει το πολύτιμο για τον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία πολιτιστικό απόθεμα της Αγιώνυμης Πολιτείας του Άθω. Πρόκειται για έναν πλούτο, που για όσους επισκέπτονται συχνά το Όρος, είναι ανεξάντλητος και ανεπανάληπτος, μια ζωντανή κληρονομιά, ένα αιώνιο παρόν που σιωπηλά μας υπενθυμίζει συνεχώς την ταυτότητά μας ότι είμαστε Ορθόδοξοι και Έλληνες». Προηγουμένως, ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. αναφέρθηκε στους αρραγείς και διαρκείς δεσμούς που συνέχουν την Εταιρεία με τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους από τα πρώτα βήματά της. Καταλήγοντας, τόνισε ότι «[…] το τεράστιο Βυζαντινό Μουσείο, μέσα από την «Αθωνική Ψηφιακή Κιβωτό», θα υποδεικνύει συνεχώς τον κειμηλιακό πλούτο του Αγίου Όρους στον απλό κόσμο και στους ερευνητές οι οποίοι, πλέον, θα διαθέτουν περισσότερα και εύκολα προσβάσιμα δεδομένα για την ανάδειξη της πολιτιστικής μας παράδοσης. Εκεί όπου μέχρι σήμερα ζει και ενσαρκώνεται το μοναχικό ιδεώδες της Ορθοδοξίας».

Στη συνέχεια, χαιρετισμό απηύθυναν ο Γέρων Ιερώνυμος Σιμωνοπετρίτης, Υπεύθυνος του Έργου και Εκπρόσωπος της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου Όρους, η Εκπρόσωπος του Υφυπουργού Μακεδονίας-Θράκης κ. Θεόδωρου Καράογλου ενώ αναγνώστηκε ο χαιρετισμός του Πολιτικού Διοικητή του Αγίου Όρους κ. Αθανασίου Μαρτίνου. Ακολούθησαν ομιλίες παρουσίασης του έργου από τους υπευθύνους συντονιστές και ειδικούς ερευνητές της «Αθωνικής Ψηφιακής Κιβωτού», ενώ στο τέλος οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να περιηγηθούν μέσω της σύγχρονης τεχνολογίας στον ψηφιακό κόσμο του Αγίου Όρους, στο φουαγιέ της Ε.Μ.Σ.

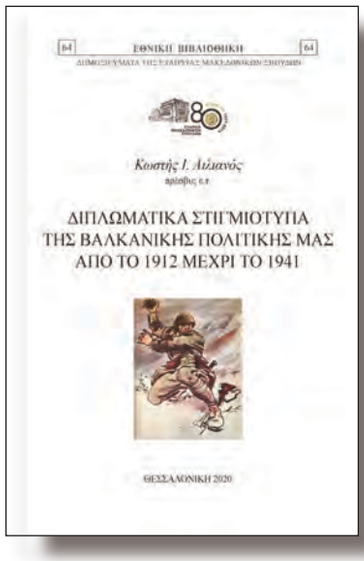
Πανηγυρικη Διαδικτυακη Ομιλια
για την Εθνικη Επετειο της 28ης Οκτωβριου
"Διπλωματικα στιγμιοτυπα της Βαλκανικης Πολιτικης μας απο το 1912-1941"
28/10/2020

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, τίμησε την Εθνική Επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940 και τη μνήμη του Πολιούχου της πόλεώς μας Αγίου Δημητρίου με πανηγυρική εκδήλωση, η οποία πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά και προβλήθηκε **την Τετάρτη, 28 Οκτωβρίου 2020** από το κανάλι της Εταιρείας μας στο YouTube, εγκαινιάζοντας έναν νέο τρόπο επικοινωνίας και διεξαγωγής των εκδηλώσεών της. Τον Πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο Πρέσβης ε.τ. και ιστορικός κ. **Κωστής Ι. Αιλιανός** με θέμα: *«Διπλωματικά στιγμιότυπα της Βαλκανικής πολιτικής μας από το 1912 μέχρι το 1941».*

Τον ομιλητή προσφώνησε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ **Βασ. Ν. Πάππας,** ο οποίος μεταξύ άλλων τόνισε:

«Κάθε χρόνο, τον Οκτώβριο μήνα, εορτάζουμε μεγάλες θρησκευτικές και εθνικές επετείους. Στις 26 του μηνός, η πόλη της Θεσσαλονίκης τιμά μεγαλοπρεπώς, εδώ και αιώνες, τη μνήμη του πολιούχου της Αγίου Δημητρίου και, από το 1912 και μετά, εορτάζει την επέτειο της Απελευθέρωσής της. Στη συνείδησή μας, εξαιτίας της χρονικής ταύτισης των δύο επετείων, ο Άγιος Δημήτριος, ως ο άγρυπνος φρουρός της πόλης, συνδέεται με την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης και μετέχει με καίριο τρόπο στη διαμόρφωση της νέας Ελλάδας. Παράλληλα όμως με τη διπλή επέτειο πανηγυρίζουμε την πλήρους δόξης ημέρα της 28ης Οκτωβρίου 1940, κατά την οποία σύσσωμο το Έθνος, από του ανωτάτου άρχοντος μέχρι του τελευταίου των πολιτών, απάντησε διά στόματος του πρωθυπουργού το πολύκροτο ΟΧΙ. Ένα ΟΧΙ εφάμιλλο προς το περιεχόμενο «μολών λαβέ» της αρχαίας μας ιστορίας. Και με έναν ελληνικό λαό που παραμέρισε όλες τις εσωτερικές του διαφορές, σαν μια πελώρια, πάνοπλη ψυχή, στην αναμέτρηση που τον καλούσαν από τα βάθη του χρόνου οι ακοίμητες ελληνικές φωνές».

Η πανηγυρική ομιλία εκδόθηκε από την Ε.Μ.Σ.
στη σειρά Εθνική Βιβλιοθήκη, αρ. 64

Η εκδήλωση έκλεισε με βιντεοσκοπημένο σύντομο μουσικό πρόγραμμα με έργα Ελλήνων συνθετών και τον Εθνικό Ύμνο που απέδωσε στο πιάνο ο μουσικός **Άγγελος Ποιμενίδης.**

Ο Πρέσβης ε.τ. και ιστορικός
κ. Κωστής Ι. Αιλιανός

Πανηγυρικη Διαδικτυακη Ομιλια για την Επετειο του Μακεδονικου Αγωνα

"Οι Κρητικοι στον Μακεδονικο Αγωνα και η Δραση του Λεωνιδα Παπαμαλεκου"

11/11/2020

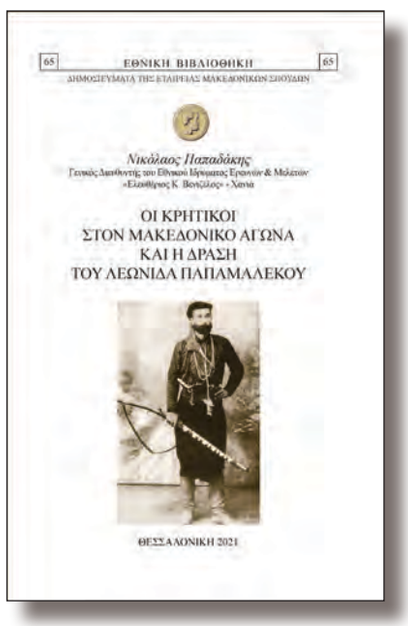
Την επέτειο του Μακεδονικού Αγώνα εόρτασε η Εταιρεία μας με διαδικτυακή εκδήλωση, η οποία προβλήθηκε από το κανάλι της στο YouTube, την **Τετάρτη 11 Νοεμβρίου 2020**. Ομιλητής ήταν ο Δικηγόρος, Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» – Χανιά κ. **Νικόλαος Εμμ. Παπαδάκης,** με θέμα: «Οι Κρητικοί στον Μακεδονικό Αγώνα και η δράση του Λεωνίδα Παπαμαλέκου».

Όπως χαρακτηριστικά επεσήμανε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** στον σύντομο χαιρετισμό του,

«Με τη συγκεκριμένη εκδήλωση θέλουμε να τονίσουμε, ότι η συμμετοχή των Αγωνιστών στον Μακεδονικό Αγώνα δεν ήταν προνόμιο μόνο των Μακεδόνων. Πολλά λεβεντόπαιδα έφθασαν στη Μακεδονία από άλλες περιοχές της χώρας μας για να συνδράμουν στον Αγώνα, ως πρωτοπόροι της αφυπνιζόμενης Ελλάδας. Γενναίοι Μανιάτες, Μεσσήνιοι, Αρκάδες, Αθηναίοι, Ρουμελιώτες, Στερεοελλαδίτες, Θεσσαλοί, Επτανήσιοι, Έλληνες από κάθε γωνιά της Ελληνικής γης, της ελεύθερης και αλύτρωτης πατρίδας, ξεσηκώθηκαν και έσπευσαν στη φωνή της Μακεδονίας που κινδύνευε. Όμως, οι Κρητικοί ήσαν η βασική δύναμη κρούσης του Αγώνα. Ανιδιοτελώς, άριστοι σκοπευτές και ακέραιοι χαρακτήρες, γεμάτοι κέφι και ανυπόμονοι να πολεμήσουν". Για να καταλήξει: "Έτσι λοιπόν φέτος στην Ημέρα του Μακεδονικού Αγώνα τιμούμε την προσφορά των Κρητών για τη συμμετοχή τους σ΄αυτόν τον πάνδημο εθνικό πόθο, σ΄ έναν Αγώνα τίμιο και ιερό του Ελληνισμού για τη διάσωση της Μακεδονικής γης».

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με Μουσικό Πρόγραμμα από έργα Ελλήνων συνθετών και τον Εθνικό μας Ύμνο που εκτέλεσε στο πιάνο ο μουσικός κ. **Άγγελος Ποιμενίδης**.

Το εξώφυλλο της έκδοσης της πανηγυρικής ομιλίας του κ. Νικ. Παπαδάκη για την επέτειο του Μακεδονικού Αγώνα.

Ο Δικηγόρος, Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» – Χανιά κ. Νικόλαος Εμμ. Παπαδάκης

"Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΙ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ"

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ 20/12/2020

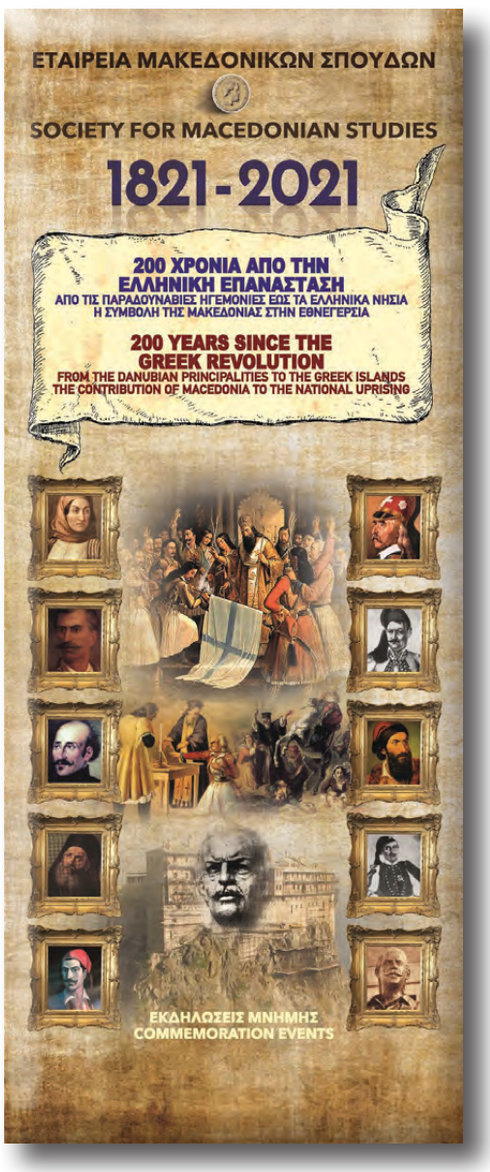

Με εξαιρετική επιτυχία πραγματοποιήθηκε η πρώτη Διαδικτυακή Επιστημονική Ημερίδα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών με θέμα: **«Η Επανάσταση του 1821 στη Μακεδονία στον ελληνικό και ξένο Τύπο»**, η οποία προβλήθηκε από το κανάλι της Εταιρείας στο YouTube την **Κυριακή 20 Δεκεμβρίου 2020.** Με την συγκεκριμένη Ημερίδα ξεκίνησε το μεγάλο αφιέρωμα της Ε.Μ.Σ. στην Εθνεγερσία του 1821, δίνοντας μεγάλη έμφαση στην Επανάσταση στη Μακεδονία κατά τα έτη 1821 και το 1822.

Ομιλητές ήταν υπότροφοι της Εταιρείας μας, νέοι ερευνητές, οι οποίοι εργάστηκαν συστηματικά υπό την καθοδήγηση των υπευθύνων καθηγητών τους.

Στον χαιρετισμό που απηύθυνε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασ. Ν. Πάππας** ανέφερε μεταξύ άλλων:

« [...] *Η Επανάσταση στη Μακεδονία και το Άγιον Όρος υπήρξε μία από τις κύριες συνιστώσες της Εθνεγερσίας. Η Φιλική Εταιρεία είχε αναπτύξει ένα πυκνό δίκτυο στελεχών της στον μακεδονικό χώρο, το οποίο προετοίμασε την Επανάσταση, κινητοποιώντας τους κατοίκους και διατηρώντας διαύλους επικοινωνίας με τους υπόλοιπους Έλληνες. Για περίπου δύο χρόνια, από την άνοιξη του 1821 έως τα τέλη του 1822, οι Μακεδόνες επαναστάτησαν για να αποτινάξουν την οθωμανική κυριαρχία. Οι επαναστάσεις στη Χαλκιδική, στον Όλυμπο, στη Νάουσα και στη Δυτική Μακεδονία ήταν ορισμένα μόνο γεγονότα του εθνικού ξεσηκωμού στα μακεδονικά εδάφη. Μακεδόνες πρόκριτοι και έμποροι, εξέχουσες προσωπικότητες και γόνοι γνωστών μακεδονικών οικογενειών με μεγάλη οικονομική επιφάνεια και επιρροή στην τοπική κοινωνία, όπως ο καπετάν Χάψας, ο Εμμανουήλ Παπάς, ο γερο Καρατάσος, ο Αγγελής Γάτσος, ο Νικόλας Κασομούλης και ο Ζαφειράκης Λογοθέτης, συγκαταλέγονται ανάμεσα στους πρωταγωνιστές της εθνικής εποποιίας, μαζί με πολλούς άλλους, επώνυμους και ανώνυμους, Μακεδόνες αγωνιστές που συστρατεύθηκαν εξαρχής στην εθνική υπόθεση».*

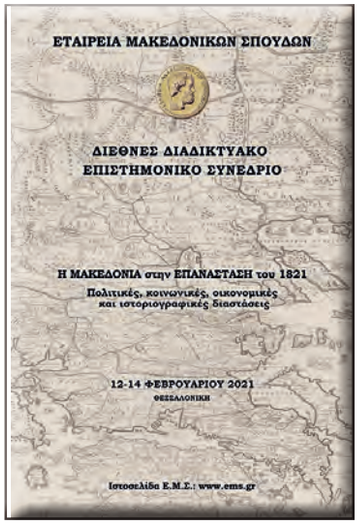
Το επιβλητικό μπάνερ το οποίο αναρτήθηκε στη νότια πλευρά του Κτιρίου Διοίκησης της Ε.Μ.Σ. για τον εορτασμό των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

"Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΟΥ 1821: Πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές και ιστοριογραφικές διαστάσεις"

Διεξήχθη διαδικτυακά 12-14/2/2021

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεών της για τον εορτασμό των διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση του 1821, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών διοργάνωσε Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: **«Η Μακεδονία στην Επανάσταση του 1821: Πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές και ιστοριογραφικές διαστάσεις»**. Το Συνέδριο διεξήχθη διαδικτυακά μέσω της Ιστοσελίδας της Εταιρείας στις **12-14 Φεβρουαρίου 2021**.

Το Συνέδριο ξεκίνησε με την ομιλία-προσφώνηση του Προέδρου της Εταιρείας **Δρ Βασιλείου Ν. Πάππα,** ο οποίος με περιεκτικό και ευσύνοπτο τρόπο μεταξύ άλλων τόνισε: «*Με την αποψινή εκδήλωση η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών ξεκινά το μεγάλο αφιέρωμά της στην Εθνεγερσία του 1821, δίνοντας μεγάλη έμφαση στην Επανάσταση στη Μακεδονία το 1821 και το 1822, πραγματοποιώντας δύο Διεθνή Συνέδρια, Ημερίδες, Διαλέξεις μέσω του Ανοικτού Πανεπιστημίου της, και άλλες διαδικτυακές εκδηλώσεις. Η Επανάσταση του 1821, αποτελεί, δίχως καμία αμφιβολία, την κορυφαία στιγμή της νεότερης ιστορίας μας. Μετά από περίπου 400 χρόνια σκλαβιάς το υπόδουλο Γένος πήρε τα όπλα για να αποτινάξει την τουρκική τυραννία. Η Παλιγγενεσία των Ελλήνων συγκλόνισε όλο τον πολιτισμένο κόσμο, δημιουργώντας σε Ευρώπη και Αμερική ένα τεράστιο κίνημα Φιλελληνισμού. Χιλιάδες άνθρωποι σε όλο τον κόσμο συγκινήθηκαν από τον ευγενή και ηρωικό αγώνα των απογόνων του Πλάτωνα, του Αριστοτέλη, του Περικλή και του Μεγάλου Αλεξάνδρου και έσπευσαν να τους βοηθήσουν, όπως μπορούσαν. Συγκεντρώνοντας χρήματα, αγοράζοντας όπλα, στέλνοντας ανθρωπιστική βοήθεια ή φθάνοντας στην εξεγερμένη Ελλάδα για να πολεμήσουν και οι ίδιοι μαζί με τους Έλληνες. Το σύνθημα των Ελλήνων επαναστατών, «για την πίστη και την πατρίδα», το οποίο συμπυκνώνει μέσα του όλες τις αξίες της Ελληνικής Επανάστασης, εξακολουθεί και σήμερα, δύο αιώνες μετά, να μας συγκινεί και να μας εμπνέει. Η Επανάσταση στη Μακεδονία και το Άγιον Όρος υπήρξε μία από τις κύριες συνιστώσες της Εθνεγερσίας. Η Φιλική Εταιρεία είχε αναπτύξει ένα πυκνό δίκτυο στελεχών της στον μακεδονικό χώρο, το οποίο προετοίμασε την Επανάσταση, κινητοποιώντας τους κατοίκους και διατηρώντας διαύλους επικοινωνίας με τους υπόλοιπους Έλληνες. Για περίπου δύο χρόνια, από την άνοιξη του 1821 έως τα τέλη του 1822, οι Μακεδόνες επαναστάτησαν για να αποτινάξουν την οθωμανική κυριαρχία. Οι επαναστάσεις στη Χαλκιδική, στον Όλυμπο, στη Νάουσα και στη δυτική Μακεδονία ήταν ορισμένα μόνο γεγονότα του εθνικού ξεσηκωμού στα μακεδονικά εδάφη. Μακεδόνες πρόκριτοι και έμποροι, εξέχουσες προσωπικότητες και γόνοι γνωστών μακεδονικών οικογενειών με μεγάλη οικονομική επιφάνεια και επιρροή στην τοπική κοινωνία, όπως ο καπετάν Χάψας, ο Εμμανουήλ Παπάς, ο γερο Καρατάσος, ο Αγγελής Γάτσος, ο Νικόλας Κασομούλης και ο Ζαφειράκης Λογοθέτης, συγκαταλέγονται ανάμεσα στους πρωταγωνιστές της εθνικής εποποιίας, μαζί με πολλούς άλλους, επώνυμους και ανώνυμους, Μακεδόνες αγωνιστές που συστρατεύθηκαν εξαρχής στην εθνική υπόθεση".*

χαιρετισμό απηύθυναν ο Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Άνθιμος δια του Εκπροσώπου του Πρωτοσύγκελου κ. Ιακώβου, ο Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας κ. Απόστολος Τζιτζικώστας, ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντίνος Ζέρβας, ο Πρύτανης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Νικόλαος Παπαϊωάννου, ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας κ. Στυλιανός Κατρανίδης, ο Πρόεδρος της Δ.Ε. του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος κ. Αθανάσιος Καΐσης, ενώ την έναρξη των Εργασιών κήρυξε ο Υφυπουργός Μακεδονίας-Θράκης κ. Σταύρος Καλαφάτης. Την κεντρική εναρκτήρια εισήγηση έκανε η καθηγήτρια Ιστορίας του Ε.Κ.Π.Α. κ. Μαρία Ευθυμίου.

Κατά τις εργασίες του Συνεδρίου, συμμετείχαν περί τους τριάντα πέντε πανεπιστημιακοί και άλλοι ειδικοί ερευνητές, οι οποίοι παρουσίασαν νεώτερες έρευνες και συμπεράσματα σχετικά με τα γεγονότα της Επανάστασης και τον απόηχό τους: *Χρήστος Αραμπατζής, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. Διονύσιος Δ. Βαλαής, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. Νικόλαος Βασιλειάδης, Επίκ. Καθηγητής Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παν/μίου Μακεδονίας. Θανάσης Γαλανάκης, Φιλόλογος. Γιώργος Γεωργής, Καθηγητής Νεότερης Ιστορίας, Παν/μιο Νεάπολης Πάφου – πρ. Πρέσβης Κύπρου στην Ελλάδα. Παναγιώτης Γιαννόπουλος, Ιστορικός, ΜΑ Βαλκανικής Ιστορίας και Τουρκολογίας Α.Π.Θ. Χαρίλαος Ευ. Γουΐδης, Αρχαιολόγος. Ευαγγελία (Λίτσα) Δαμουλή-Φίλια, Δρ Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας Ιονίου Παν/μίου – Συγγραφέας. Μαρία Ευθυμίου, Καθηγήτρια Ιστορίας Ε.Κ.Π.Α. Σπυρίδων Καλογεράκης, Υπ. Δρ Θεολογίας Α.Π.Θ. Θωμάς Καραγκιοζόπουλος, Υπ. Δρ Νεοελληνικής Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α. Γιώργος Κοντογιώργης, Ομότ. Καθηγητής - τ. Πρύτανης Παντείου Παν/μίου. Φωκίων Κοτζαγεώργης, Αν. Καθηγητής, Ιστορίας - Αρχαιολογίας Α.Π.Θ. Αθανάσιος Λούπας, Δρ Βαλκανικής Ιστορίας Α.Π.Θ. Θάλεια Μαντοπούλου-Παναγιωτοπούλου, Καθηγήτρια Σχολής Καλών Τεχνών Α.Π.Θ. Χαράλαμπος Μηνάογλου, Δρ Νεότερης Ιστορίας – Διευθυντής Πρότυπου Λυκείου Ιωνιδείου Σχολής. Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας Α.Π.Θ. Ιωάννης Μπάκας, Αν. Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. Ζαφείρης Νικήτας, Δρ Ιστοριογραφίας Θεάτρου Α.Π.Θ. Νικόλαος Παπαοικονόμου, Ερευνητής. Πέτρος Παπαπολυβίου, Αν. Καθηγητής Παν/μίου Κύπρου. Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας, Πρόεδρος Ε.Μ.Σ. Δημήτρης Παπασταματίου, Επ. Καθηγητής Νεότερης Ιστορίας Α.Π.Θ. Απόστολος Ποντίκας, Δρ Ιστορίας – Σχολικός Σύμβουλος. Παύλος Σεραφείμ, ΕΔΙΠ Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παν/μίου Μακεδονίας Αντώνης Σμυρναίος, Αν. Καθηγητής Νεοελληνικής Ιστορίας ΠΤΔΕ, Παν/μιο Θεσσαλίας. Ηλίας Σπυριδωνίδης, Δρ Ιταλικής Φιλολογίας και Μεταφρασεολογίας Α.Π.Θ. Γιώργος Ευαγ. Φελέκης, Υπ. Δρ Παν/μίου Θεσσαλίας. Έλενα Χατζόγλου, Δρ Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α. Κωνσταντίνος Χιούτης, Θεολόγος, Καθηγητής Μ.Ε. Κωνσταντίνος Π. Χρήστου, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. Kyrill Pavlikianov, Καθηγητής Βυζαντινής Φιλολογίας και Παλαιογραφίας Παν/μίου Σόφιας «Άγιος Κλήμης Αχρίδος». Uroš Šešum, Επίκ. Καθηγητής Φιλοσοφικής Σχολής Παν/μίου Βελιγραδίου, και Jasmina I. Tomašević, Φιλόλογος.*

Η κα Μαρία Ευθυμίου,
καθηγήτρια Ιστορίας του Ε.Κ.Π.Α.

Το Συνέδριο έκλεισε με Στρογγυλή Τράπεζα, κατά την οποία αποτιμήθηκε το γεγονός της Εθνικής Παλιγγενεσίας.

Στον Απολογισμό των Εργασιών του Συνεδρίου, ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας, μεταξύ άλλων ανέφερε: «Στη διάρκεια του Συνεδρίου αναδείχθηκε με επιστημονικό τρόπο από τριάντα πέντε εισηγητές (Πανεπιστημιακοί Δάσκαλοι και ειδικοί Ερευνητές), τόσο η σημασία της Επανάστασης στη Μακεδονία το 1821 και 1822 όσο και οι λεπτομέρειες, οι πρωταγωνιστές, ο Διεθνής Αντίκτυπος αλλά και η σημασία της Εθνεγερσίας στον Μακεδονικό χώρο, πολλά εκ των οποίων αποτέλεσαν νέες κατακτήσεις της επιστημονικής έρευνας που ήρθαν να συμπληρώσουν την υφιστάμενη γνώση. Ήταν το πρώτο και ως σήμερα το μόνο Διεθνές Ιστορικό Συνέδριο που ασχολήθηκε διεξοδικά με την Ελληνική Επανάσταση του 1821, με ιδιαίτερη έμφαση στον αγώνα των Μακεδόνων, ενώ όλες οι ανακοινώσεις θα περιληφθούν σε ειδικό τόμο που θα κυκλοφορήσει σύντομα, προκειμένου, τόσο οι Έλληνες όσο και η Διεθνής Κοινή Γνώμη να ενημερωθούν έγκυρα για τα συγκλονιστικά γεγονότα της Παλιγγενεσίας στην ιερή Μακεδονική γη».

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ.
Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας

Παράλληλες εκδηλώσεις του Συνεδρίου ήταν οι βιντεοσκοπημένες εμφανίσεις της χορωδίας των Σπουδαστών της Σ.Σ.Α.Σ. και των χορευτών του Λυκείου Ελληνίδων Θεσσαλονίκης.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

"Η Γενια της Θεσσαλονικης, Δεκαετιες '50 - '60"

Με αφορμή τη συμπλήρωση 45 χρόνων από τα επίσημα εγκαίνια της Πινακοθήκης της, στις 16 Ιουνίου 1975, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών διοργάνωσε και φιλοξένησε στην Πινακοθήκη της την έκθεση με θέμα: ***«Η γενιά της Θεσσαλονίκης, δεκαετίες '50 - '60»***. Η έκθεση αυτή περιλάμβανε έργα 20 καλλιτεχνών οι οποίοι γεννήθηκαν γύρω στο 1930 και συνδέθηκαν με την πόλη της Θεσσαλονίκης. Πρόκειται ουσιαστικά για τη δεύτερη γενιά των ζωγράφων της πόλης μας, πολλοί εκ των οποίων ήταν μαθητές των μεγάλων ζωγράφων - δασκάλων της πρώτης γενιάς (Π. Ρέγκος, Γ. Παραλής, Ν. Γ. Πεντζίκης κ.ά.).

Η έκθεση διήρκεσε από **16/6/2020-31/12/2021**.

"Προσωπα και Γεγονοτα της Επαναστασης του '21"

Μάρτιος - Δεκέμβριος 2021

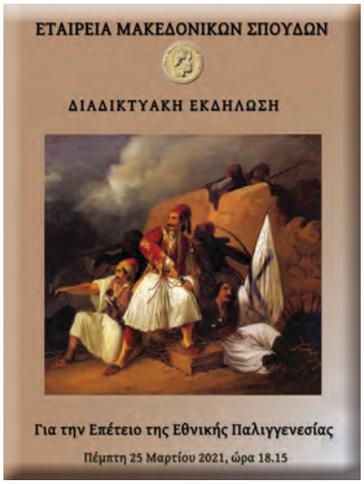

Στο πλαίσιο του εορτασμού των 200 χρόνων από την έναρξη της Επανάστασης του 1821, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών παρουσίασε στην Πινακοθήκη της την Διαδικτυακή Έκθεση εικονικής περιήγησης με θέμα, **«Πρόσωπα και γεγονότα της Επανάστασης του '21»**. Η Έκθεση συμμετείχε στο Πρόγραμμα «Ελλάδα 2021», αφορούσε πρόσωπα και γεγονότα του Αγώνα της Εθνεγερσίας τόσο στη Μακεδονία όσο και στην υπόλοιπη Ελλάδα, τα οποία διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο και έμειναν χαραγμένα στη μνήμη όλου του Έθνους και διήρκεσε από τον Μάρτιο μέχρι τον Δεκέμβριο 2021.

Στο Εισαγωγικό Σημείωμα του Φυλλαδίου που συνόδευε την Έκθεση ο Πρόεδρος της Εταιρείας, **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, σημειώνει χαρακτηριστικά: «Εν μέσω πανδημίας, η Ελλάδα τιμά την επέτειο των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Διακόσια χρόνια ελευθερίας και ανεξαρτησίας. Το μήνυμά της παραμένει και σήμερα το ίδιο, αποτυπωμένο σε μία λέξη: ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ. Είναι ό,τι κατάφερε αυτό το μικρό αλλά πανάρχαιο έθνος με τους αγώνες και τις θυσίες του. Είναι αυτό που καλούμαστε να συνεχίσουμε εμείς σήμερα και οι νέες γενιές της πατρίδας μας στο μέλλον. [...] Μέσα από τα πλούσια βιογραφικά και ιστορικά σημειώματα που συνοδεύουν κάθε έργο και προέρχονται από πηγές της συλλογής της Βιβλιοθήκης της, η Ε.Μ.Σ. φωτίζει με παιδευτικό χαρακτήρα γεγονότα, πρόσωπα και καταστάσεις που οδήγησαν στη συγκρότηση του ανεξάρτητου ελληνικού Κράτους. Η έκθεση, μέσω της εικονικής περιήγησης, προσφέρει τη δυνατότητα στον διαδικτυακό επισκέπτη να επιλέξει τα έργα στα οποία επιθυμεί να εστιάσει το ενδιαφέρον του και, παράλληλα, τη μοναδική αίσθηση ότι βρίσκεται εντός του εκθεσιακού χώρου της Πινακοθήκης της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών».

Πανηγυρικη Διαδικτυακη Εκδηλωση για την Επετειο της Εθνικης Παλιγγενεσιας "Στρατιωτικα και Ενοπλα Σωματα κατα την Τουρκοκρατια", 25/3/2021

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, πραγματοποίησε πανηγυρική διαδικτυακή εκδήλωση για την Εθνική Επέτειο της 25ης Μαρτίου του 1821 **ανήμερα της εορτής** με ομιλητή τον Στρατηγό **Μιχαήλ Κωσταράκο**, επίτιμο Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, τ. Πρόεδρο της Στρατιωτικής Επιτροπής της Ε.Ε. και μέλος της Ε.Μ.Σ., ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: **"Στρατιωτικά και Ένοπλα Σώματα κατά την Τουρκοκρατία"**.

Προλογίζοντας την εκδήλωση ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ. Βασίλειος Ν. Πάππας** επεσήμανε μεταξύ άλλων:

«Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με μία σειρά λαμπρών εκδηλώσεων τιμά φέτος με ολόκληρη την Ελλάδα και τον Ελληνισμό την επέτειο συμπλήρωσης 200 ετών από την έκρηξη της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις εκδηλώσεις μας στη συμμετοχή της Μακεδονίας στον Αγώνα. Σ' έναν τιτάνιο αγώνα που ξέσπασε την άνοιξη του 1821 και έως την αιματηρή κατάπνιξή της από τις οθωμανικές ορδές, συνεπήρε στις τάξεις της τον ανθό της μακεδονικής γης. Η 25η Μαρτίου που γιορτάζουμε σήμερα είναι ένα καθεαυτό κοσμοϊστορικό γεγονός γενικότερης αξίας. Η ελευθερία ξαναγύρισε στα ιερά εδάφη, όπου σαν ουράνιος σπόρος πρωτόπεσε και πρωτοβλάστησε στη γη. Και σίγουρα δεν μπορούσε να μην ξαναγυρίσει, γιατί η ιδέα της αγάπης της, η ελπίδα, η λαχτάρα της δεν έσβησε ποτέ από τον Έλληνα. Η γιορτή η σημερινή είναι διπλή και συγχρόνως λαμπρή. Συνεορτάζουμε τη μεγάλη μέρα του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και συγχρόνως του Ευαγγελισμού της απελευθέρωσης της Ελλάδος. Η πρώτη, αναφερόμενη στην πνευματική σωτηρία του ανθρώπινου γένους και η δεύτερη στην απελευθέρωση του Ελληνικού γένους. Όπου, οι νεώτερες γενιές τιμούν με ομοψυχία, ευλάβεια και ευγνωμοσύνη τους ενδόξους προγόνους και ελευθερωτές του Έθνους, αντλώντας από το παράδειγμά τους διδάγματα φιλοπατρίας και ευψυχίας.

Ο στρατηγός και τ. Αρχηγός ΓΕΕΘΑ κ. Μιχαήλ Κωσταράκος

Είναι αλήθεια, ότι ο ξεσηκωμός του 1821 δεν ήταν, ούτε η πρώτη ούτε η μοναδική εξέγερση των Ελλήνων από την Άλωση. Ήταν όμως αυτή που πέτυχε και κατόρθωσε να αναστήσει και να ελευθερώσει τους Έλληνες. Στο διάστημα μέχρι τον ξεσηκωμό οι Έλληνες ανέπτυξαν σταδιακά στρατιωτικές δυνατότητες που τους επέτρεψαν να επιτύχουν όταν εξεγέρθηκαν. Το ελληνικό έθνος χρειαζόταν μεγαλύτερες και ισχυρότερες αλυσίδες για να παραμείνει αλυσοδεμένο στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Οι Έλληνες ήξεραν όμως από την αρχή, ότι ο αγώνας θα ήταν τρομερός και ότι θα απαιτούσε γενναιότητα, πολεμική αρετή και ναυτοσύνη».

Στον άκρως ενδιαφέροντα πανηγυρικό λόγο του ο Στρατηγός Μιχαήλ Κωσταράκος περιέγραψε και ανέλυσε αυτόν ακριβώς τον στρατιωτικό βραχίονα του υπόδουλου Έθνους στα χρόνια της Τουρκοκρατίας μέχρι την Επανάσταση.

Η εκδήλωση έκλεισε με εμβατήρια και τον Εθνικό Ύμνο από το αρχείο του Τμήματος Στρατιωτικής Μουσικής του Γ΄ Σ.Σ. και προβλήθηκε διαδικτυακά ανήμερα της εορτής, από το κανάλι της Εταιρείας στο Youtube.

"Τρια Χρονια Μετα τη Συμφωνια των Πρεσπων"
Αρθρο του Προεδρου της Ε.Μ.Σ. για τη Συμφωνια των Πρεσπων

Στην Εφημερίδα ***Μακεδονία της Κυριακής*, την Κυριακή 27 Ιουνίου 2021,** δημοσιεύθηκε άρθρο του Προέδρου της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασιλείου Ν. Πάππα** για τη Συμφωνία των Πρεσπών, υπό τον τίτλο: **"Τρία χρόνια μετά τη Συμφωνία των Πρεσπών":**

Τρία χρόνια μετά την υπογραφή της Συμφωνίας των Πρεσπών, οι αρνητικές επιπτώσεις της είναι ήδη ορατές σε κάθε καλόπιστο πολίτη. Ως πρόεδρος της ΕΜΣ πρέπει να υπενθυμίσω ότι η Εταιρεία μας έγκαιρα είχε καταθέσει τις ενστάσεις της για το περιεχόμενο της Συμφωνίας. Αποτιμώντας την, διοργανώσαμε ημερίδες και σχετικές εκδηλώσεις, εκδώσαμε έντυπο υλικό (βιβλίο, ειδικά φυλλάδια και Ψηφίσματα στην Ελληνική και Αγγλική), το οποίο μάλιστα κοινοποιήσαμε στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον πρωθυπουργό, τους πολιτικούς Αρχηγούς, τον πρόεδρο της Βουλής και όλους τους βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου, καλώντας την Ελληνική Πολιτεία να επιτελέσει το ιστορικό και πατριωτικό της καθήκον υπερασπιζόμενη την Ιστορία και τον Πολιτισμό της Μακεδονίας. Παράλληλα δε, καταστήσαμε γνωστή την εναντίωσή μας σε οποιαδήποτε εκχώρηση του ονόματος της Μακεδονίας με γεωγραφικό ή άλλο προσδιορισμό. Δεν είμαστε εναντίον των καλών σχέσεων με τα Σκόπια. Πιστεύουμε όμως ότι η βελτίωση των διμερών σχέσεων πρέπει να στηρίζεται στην αμοιβαία ειλικρίνεια και τον σεβασμό της πολιτισμικής κληρονομιάς κάθε λαού. Η βασική μας τοποθέτηση -ένσταση ήταν και δυστυχώς έχει επιβεβαιωθεί- ότι η Συμφωνία των Πρεσπών ήταν ετεροβαρής υπέρ των Σκοπίων, παραχωρούσε σε αυτούς γλώσσα και εθνότητα, παραβιάζοντας έτσι τις ελληνικές «κόκκινες γραμμές». Άνοιγε, επίσης, τον δρόμο των Σκοπίων προκειμένου να εισέλθουν στο ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε αντάλλαγμα, η Ελλάδα λάμβανε απλές υποσχέσεις, ουσιαστικά παραπομπή στις καλένδες, διακοπής της λεηλασίας του αρχαίου ελληνομακεδονικού πολιτισμικού αποθέματός της. Τρία χρόνια μετά, η σκληρή πραγματικότητα ήρθε, δυστυχώς, να επαληθεύσει τις ενστάσεις της ΕΜΣ και να καταδείξει το ετεροβαρές, υπέρ των Σκοπίων, της Συμφωνίας. Έτσι, το γειτονικό κράτος έχει ήδη εισέλθει στο ΝΑΤΟ, ο δρόμος για την ένταξή του στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ανοίξει, ενώ τους έχουν παραχωρηθεί η γλώσσα και η εθνότητα, με ελληνική μάλιστα υπογραφή. Αντίθετα, τα σχολικά εγχειρίδια της γείτονος εξακολουθούν το ανθελληνικό παραλήρημα εναντίον της Ελλάδος, τα δημόσια κτίρια, όπως το Εθνικό Μουσείο των Σκοπίων και η Ακαδημία των Επιστημών, εξακολουθούν να προσβάλλουν την Ελλάδα με τη λεηλασία της αρχαίας μακεδονικής κληρονομιάς, ενώ η Επιτροπή για τα Εμπορικά σήματα δεν έχει καν ξεκινήσει τις εργασίες της. Επιπλέον, τα πρόσφατα γεγονότα στα γήπεδα του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου, με τη συμμετοχή μάλιστα του πρωθυπουργού Ζόραν Ζάεφ, ήρθαν να εκθέσουν πανηγυρικά ακόμη και τους πιο ένθερμους υποστηρικτές της Συμφωνίας. Δεν είμαστε μάντεις κακών, ούτε προφήτες. Η Ε.Μ.Σ., όμως, παρακολουθεί διαχρονικά την εξέλιξη του μείζονος αυτού εθνικού προβλήματος και είναι σε θέση να κρίνει νηφάλια και με απόλυτα τεκμηριωμένο επιστημονικό λόγο κάθε σχετική πολιτική ή διπλωματική πρωτοβουλία.

Η διοίκηση της Ε.Μ.Σ. θα συνεχίσει τον δίκαιο αγώνα της για την απάλειψη των αρνητικών συνεπειών της Συμφωνίας των Πρεσπών. Σύμμαχός μας είναι το άριστο επιστημονικό δυναμικό των Εταίρων μας και η πολύχρονη εξειδίκευσή μας στο ζήτημα. Το χρωστάμε στην τεράστια μακεδονική κληρονομιά μας. Το χρωστάμε σε κάθε Έλληνα και σε κάθε Ελληνίδα, στους αδελφούς μας Ομογενείς στις γενιές που έρχονται.

άρθρα

Τρία χρόνια μετά τη Συμφωνία των Πρεσπών

Τρία χρόνια μετά την υπογραφή της Συμφωνίας των Πρεσπών, οι αρνητικές επιπτώσεις της είναι ήδη ορατές σε κάθε καλόπιστο πολίτη. Ως πρόεδρος της ΕΜΣ πρέπει να υπενθυμίσω ότι η Εταιρεία μας έγκαιρα είχε καταθέσει τις ενστάσεις της για το περιεχόμενο της Συμφωνίας. Αποτιμώντας την, διοργανώσαμε ημερίδες και σχετικές εκδηλώσεις, εκδώσαμε έντυπο υλικό (βιβλίο, ειδικά φυλλάδια και Ψηφίσματα στην Ελληνική και Αγγλική), το οποίο μάλιστα κοινοποιήσαμε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον πρωθυπουργό, τους πολιτικούς Αρχηγούς, τον πρόεδρο της Βουλής και όλους τους βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου, καλώντας την Ελληνική Πολιτεία να επιτελέσει το ιστορικό και πατριωτικό της καθήκον υπερασπιζόμενη την Ιστορία και τον Πολιτισμό της Μακεδονίας. Παράλληλα δε, καταστήσαμε γνωστή την εναντίωσή μας σε οποιαδήποτε εκχώρηση του ονόματος της Μακεδονίας με γεωγραφικό ή άλλο προσδιορισμό. Δεν είμαστε εναντίον των καλών σχέσεων με τα Σκόπια. Πιστεύουμε όμως ότι η βελτίωση των διμερών σχέσεων πρέπει να στηρίζεται στην αμοιβαία ειλικρίνεια και τον σεβασμό της πολιτισμικής κληρονομιάς κάθε λαού. Η βασική μας τοποθέτηση -ένσταση ήταν και δυστυχώς έχει επιβεβαιωθεί- ότι η Συμφωνία των Πρεσπών ήταν ετεροβαρής υπέρ των Σκοπίων, παραχωρούσε σε αυτούς γλώσσα και εθνότητα, παραβιάζοντας έτσι τις ελληνικές «κόκκινες γραμμές». Άνοιγε, επίσης, τον δρόμο των Σκοπίων προκειμένου να εισέλθουν στο ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε αντάλλαγμα, η Ελλάδα λάμβανε απλές υποσχέσεις, ουσιαστικά παραπομπή στις καλένδες, διακοπής της λεηλασίας του αρχαίου ελληνομακεδονικού πολιτισμικού αποθέματός της. Τρία χρόνια μετά, η σκληρή πραγματικότητα ήρθε, δυστυχώς, να επαληθεύσει τις ενστάσεις της ΕΜΣ και να καταδείξει το ετεροβαρές, υπέρ των Σκοπίων, της Συμφωνίας. Έτσι, το γειτονικό κράτος έχει ήδη εισέλθει στο ΝΑΤΟ, ο δρόμος για την ένταξή του στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ανοίξει, ενώ τους έχουν παραχωρηθεί η γλώσσα και η εθνότητα, με ελληνική μάλιστα υπογραφή. Αντίθετα, τα σχολικά εγχειρίδια της γείτονος εξακολουθούν το ανθελληνικό παραλήρημα εναντίον της Ελλάδος, τα δημόσια κτίρια, όπως το Εθνικό Μουσείο των Σκοπίων και η Ακαδημία των Επιστημών, εξακολουθούν να προσβάλλουν την Ελλάδα με τη λεηλασία της αρχαίας μακεδονικής κληρονομιάς, ενώ η Επιτροπή για τα Εμπορικά σήματα δεν έχει καν ξεκινήσει τις εργασίες της. Επιπλέον, τα πρόσφατα γεγονότα στα γήπεδα του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου, με τη συμμετοχή μάλιστα του πρωθυπουργού Ζόραν Ζάεφ, ήρθαν να εκθέσουν πανηγυρικά ακόμη και τους πιο ένθερμους υποστηρικτές της Συμφωνίας.

Του Δρ. Βασιλείου Ν. Πάππα
Προέδρου Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Δεν είμαστε μάντεις κακών, ούτε προφήτες. Η ΕΜΣ, όμως, παρακολουθεί διαχρονικά την εξέλιξη του μείζονος αυτού εθνικού προβλήματος και είναι σε θέση να κρίνει νηφάλια και με απόλυτα τεκμηριωμένο επιστημονικό λόγο κάθε σχετική πολιτική ή διπλωματική πρωτοβουλία.

Η διοίκηση της ΕΜΣ θα συνεχίσει τον δίκαιο αγώνα της για την απάλειψη των αρνητικών συνεπειών της Συμφωνίας των Πρεσπών. Σύμμαχός μας είναι το άριστο επιστημονικό δυναμικό των Εταίρων μας και η πολύχρονη εξειδίκευσή μας στο ζήτημα. Το χρωστάμε στην τεράστια μακεδονική κληρονομιά μας. Το χρωστάμε σε κάθε Έλληνα και σε κάθε Ελληνίδα, στους αδελφούς μας Ομογενείς, στις γενιές που έρχονται.

Πανηγυρικη Διαδικτυακη Εκδηλωση
για την Εθνικη Επετειο της 28ης Οκτωβριου
"Η Απελευθερωση της Θεσσαλονικης και το Επος του '40", 24/10/2021

Την Εθνική Επέτειο του 1940 και τη μνήμη του πολιούχου της πόλεώς μας Αγίου Δημητρίου εόρτασε η Εταιρεία μας με πανηγυρική διαδικτυακή εκδήλωση την **Κυριακή 24 Οκτωβρίου 2021**. Τον πανηγυρικό λόγο εκφώνησε ο κ. **Φραγκούλης Φράγκος,** Στρατηγός ε.α., Επίτιμος Αρχηγός ΓΕΣ – τ. Υπουργός με θέμα: **"Η Απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης και το Έπος του '40"**.

Τον ομιλητή προλόγισε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας,** ο οποίος μεταξύ άλλων ανέφερε: *"Με εύλογη και δικαιολογημένη περηφάνια αλλά και σεβασμό προς την Εκκλησία, η Θεσσαλονίκη συνεορτάζει την μνήμη του Πολιούχου Αγίου Δημητρίου του Μυροβλήτου, την Απελευθέρωση της πόλης μας κατά τη διάρκεια του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου το 1912 και την 28η Οκτωβρίου 1940, σημαντικότατους σταθμούς στην ιστορία του νεότερου Ελληνισμού. Δυστυχώς, η συνέχιση της υγειονομικής κρίσης COVID-19 δεν επιτρέπει ακόμη τη.ν διαζώσης απόδοση της οφειλόμενης τιμής στους προγόνους μας, με αποτέλεσμα την διαδικτυακή επικοινωνία μας. Εύχομαι και πιστεύω σύντομα την επιστροφή στην κανονικότητα. Είναι αλήθεια, ότι η μακρά πολεμική ιστορία του Έθνους μας που επιβάλετο από σκοπούς απελευθερωτικούς, αμυντικούς ή εκπολιτιστικούς έχει προσφέρει ύψιστα παραδείγματα φιλοπατρίας, πολιτισμού, ηρωισμού και αυτοθυσίας σε ολόκληρη την ανθρωπότητα. Με πράξεις και γράμματα που έμειναν ανεξίτηλα στον χρόνο, οι νεότερες γενιές όλου του κόσμου θα διδάσκονται από το υψηλό φρόνημα των Ελλήνων, που για χιλιάδες χρόνια μέχρι σήμερα πέτυχαν την επιβίωση της φυλής. Ενώ παράλληλα, οι μεγάλες στιγμές του ελληνικού Γένους, οι μεγάλες του εξάρσεις, έδωσαν διδάγματα στους λαούς, τόσα και τέτοια, τα οποία ξεπερνούν το μέτρο της υλικής και ποσοτικής τους δύναμης και αντοχής, κατατάσσοντάς τα δικαιωματικά στους θρύλους. Είναι ωραίο λοιπόν και πρέπον, να εορτάζουμε τα μεγάλα ορόσημα της ιστορίας μας, όταν η μικρή Ελλάδα προέταξε τα στήθη των ηρωικών παιδιών της στο διάβα των καταλυτών της Ελευθερίας. Οφείλουμε να αφιερώνουμε αυτές τις επετείους σε σκέψη, περισυλλογή και ανανέωση της πίστης μας στην Ελευθερία και στην Πατρίδα. Ιδιαίτερα φέτος, που τιμούμε παράλληλα και τη συμπλήρωση δύο αιώνων από την Ελληνική Επανάσταση του 1821, όταν το ελληνικό Έθνος έδωσε σε όλο τον Ελληνισμό παραδείγματα πίστης στις μεγάλες αξίες της ελευθερίας και της θυσίας για την Πατρίδα".*

Ο Πρόεδρος της ΕΜΣ Δρ Β.Ν. Πάππας

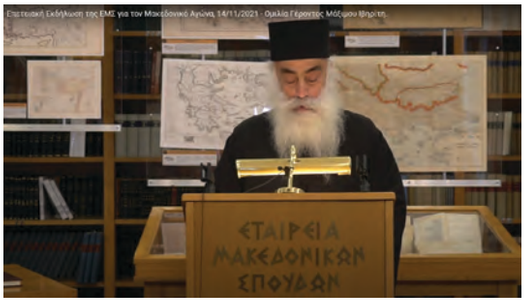
Ο στρατηγός και τ. Αρχηγός ΓΕΣ κ. Φραγκούλης Φράγκος

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με απόδοση Εκκλησιαστικών Ύμνων από τον Χορό Ψαλτών **«Θεσσαλονικείς Υμνωδοί»** υπό τη διεύθυνση του Πρωτοψάλτη του Ι.Ν. Γρηγορίου Παλαμά κ. **Ιω. Λιάκου** και τον Εθνικό Ύμνο.

Πανηγυρικη Διαδικτυακη Ομιλια για την Επετειο του Μακεδονικου Αγωνα
"Ο Μακεδονικος Αγων εις την Συνειδησιν του Αγιου Ορους", 14/11/2021

Ο Γέρων Μάξιμος Ιβηρίτης

Την καθιερωμένη εορτή για την επέτειο μνήμης του Μακεδονικού Αγώνα τίμησε η Ε.Μ.Σ. με πανηγυρική εκδήλωση την **Κυριακή 14 Νοεμβρίου 2021**. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά με ομιλητή τον **Γέροντα Μάξιμο Ιβηρίτη**, Αντεπιστέλλον Μέλον της Εταιρείας μας, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: **"Ο Μακεδονικός Αγών εις την συνείδησιν του Αγίου Όρους"**.

Στον χαιρετισμό που απηύθυνε ο Πρόεδρος της Εταρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας,** ανέφερε: "*Ξαναζωντανεύει και πάλι στη μνήμη μας το κλίμα που επικρατούσε στον Μακεδονικό χώρο και τα όσα βίωσαν οι αγωνιστές του Μακεδονικού Αγώνα και των Βαλκανικών Πολέμων. Όπως στον Ιερό Αγώνα του 1821 έτσι και στον Μακεδονικό Αγώνα γράφτηκαν συγκλονιστικές σελίδες θυσιών και ηρωισμού, αυτοθυσίας και τιμής, που κοσμούν την ιστορία μας. Εφέτος, το 2021, η Διακοσιετηρίδα από την Ελληνική Επανάσταση του 1821 ήταν το επίκεντρο πολλών εκδηλώσεων, παρά την επιδημία του κορωνοϊού, που από διετίας ταλανίζει και σε μεγάλο βαθμό όλη την ανθρωπότητα. Ως γνωστόν, ο Αγώνας του 1821 στέφτηκε με επιτυχία, γιατί ήταν η απαρχή της ελευθερίας μας και συνετέλεσε στην ίδρυση του Νέου Ελληνικού κράτους. Δυστυχώς, το τεράστιο κεφάλαιο και η πραγματική αξία και σημασία που αποτελεί ο Μακεδονικός Αγώνας για την Ελληνική ιστορία και τις προεκτάσεις έχουν παραγκωνισθεί και συνήθως στα σχολικά βιβλία βρίσκονται στο τέλος της ύλης. Με αποτέλεσμα να μη διδάσκονται συνήθως στα παιδιά, εκτός ολίγων εξαιρέσεων, κι' έτσι οι περισσότεροι νέοι μας να μη γνωρίζουν σχεδόν τίποτα, γι' αυτό το γεγονός. Ο Μακεδονικός Αγώνας ξεκίνησε την εποχή της Ελληνικής Επανάστασης του 1821, και μέσα από τα αλυσιδωτά κινήματα το 1821, 1854, 1878, 1896 καί 1903-1908 κατέληξε στην οριστική λύση του Μακεδονικού προβλήματος με τους Βαλκανικούς Πολέμους. Βεβαίως, ο Μακεδονικός Αγώνας δεν αποτελεί μόνο την ένοπλη φάση, αλλά και τον σκληρό Ελληνοβουλγαρικό ανταγωνισμό στο εκπαιδευτικό και στο εκκλησιαστικό πεδίο, καθώς και την επαναστατική κινητοποίηση τοθ ορθόδοξου χριαστιανικού στοιχείου για την αποτίναξη του Τουρκικού ζυγού. Σε εποχές, σαν τη σημερινή, όπου στο πλαίσιο της καλοσχεδιασμένης παγκοσμιοποιητικής επιβολής σε βάρος εκείνων των εθνών, τα οποία θέλουν να διατηρήσουν την ελευθερία τους και να υπερασπιστούν την Πατρίδα τους, η θωράκιση, διάδοση και διάσωση της εθνικής συνέχειας και συνέπειας έρχονται μόνο με τη γνώση της ιστορίας και την επίγνωση της αλήθειας, κατευθείαν από τις γνήσιες πηγές: Δηλαδή το όραμα και τη θυσία των Ελλήνων διαχρονικά, για την προάσπιση των ιδανικών τους. Μέσα σ' αυτές τις γνήσιες πηγές της ιστορίας ανήκουν ασφαλώς η γραπτή και προφορική παράδοση, και ακόμη περισσότερο η ζώσα παράδοση, η οποία δεν επιδέχεται αμφισβητήσεις. Είναι τιμή μας να έχουμε ως ομιλητή έναν παλαιό Αγιορείτη Μοναχό και ιστορικό συγγραφέα τον Γέροντα Μάξιμο Ιβηρίτη, ο οποίος από πολλών ετών είχε την έμπνευση να καταγράψη και να διασώση τις μαρτυρίες αρχαιότερων Αγιορειτών Μοναχών για τον Μακεδονικό Αγώνα. Και μάλιστα εκείνων των Μοναχών, οι οποίοι εγνώρισαν αυτοπροσώπως πολλούς ήρωες του μεγάλου αυτού εθνικού έπους, δεδομένου, ότι ο Άθως υπήρξε το ορμητήριο πολλών Μακεδονομάχων Αγωνιστών, ορισμένοι εκ των οποίων αργότερα εγκαταβίωσαν αργότερα στο Άγιο Όρος και ενδύθηκαν το Μοναχικό Αγγελικό σχήμα. Στο πλαίσιο της σπουδαίας αυτής ιστορικής παρακαταθήκης, ο ίδιος ανέδειξε και συνεχίζει να αναδεικνύη με αποδεικτικά στοιχειά και τη μεγάλη προσφορά του Αγίου Όρους κατά την ένοπλη κυρίως φάση του Μακεδονικού Αγώνα (1903-1908), με την τότε Ελληνοβουλγαρική αντιπαράθεση. Η προσφορά των Ελλήνων Αγωνιστών, οι οποίοι ήλθαν από τις πιο απομακρυσμένες γωνιές του Ελληνικού κράτους, αλλά και της Οθωμανικής επικράτειας, για να πολεμήσουν στη Μακεδονία, είναι ανεκτίμητη*".

Μετά το πέρας της ομιλίας ἀκολούθησε ὁ Ἐθνικός Ὕμνος καί ἡ προβολή τῆς ταινίας: *«Ἑόρτιοι ἐκδηλώσεις ἐπί τῇ ἑκατονταετηρίδι τῆς Ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω, 1912-2012»*. (Ἅγιο Ὄρος, 1-2 Νοεμβρίου 2012).

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
"ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ"
Ε.Μ.Σ. - Αγιορειτική Εστία, 10-12/12/2021

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών σε συνεργασία με την Αγιορειτική Εστία υλοποίησε, στο πλαίσιο των εκδηλώσεών της για τον εορτασμό των διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση του 1821, Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: **«Το Άγιον Όρος στα χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης»**. Το Συνέδριο, λόγω της έξαρσης της πανδημίας του Covid-19 και των ισχυόντων μέτρων για την αντιμετώπισή της, διεξήχθη διαδικτυακά από την **Παρασκευή 10 έως την Κυριακή 12 Δεκεμβρίου 2021**. Στο Συνέδριο, στο οποίο συμμετείχαν εκλεκτοί επιστήμονες, καθηγητές και μοναχοί του Αγίου Όρους, απηύθυνε Χαιρετισμο ο Πρόεδρος της Εταιρείας μας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, σημειώνοντας μεταξύ άλλων: *«Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών ανέλαβε με μεγάλη προθυμία σε συνεργασία με την Αγιορειτική Εστία τη διοργάνωση του παρόντος Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου, αποσκοπώντας στη διερεύνηση μιας ξεχωριστής και μη ευρέως γνωστής πτυχής της Αθωνικής ιστορίας κατά την περίοδο της Ελληνικής Επαναστάσεως. Είναι όμως ευρέως διαδεδομένη η αδιάλειπτη θρησκευτική και εθνική επιρροή που ασκούσε το Άγιον Όρος στον Ελληνισμό σε όλα τα εθνικά προσκλητήρια, σηκώνοντας πρώτο το λάβαρο στους Αγώνες του Έθνους για την Ελευθερία και την Ανεξαρτησία του υπόδουλου Γένους. Είμαι απολύτως πεπεισμένος, ότι από τη διεξαγωγή αυτού του Επιστημονικού Διεθνούς Συνεδρίου θα προκύψουν πολλά νέα δεδομένα για τη βαθύτερη γνώση της ιστορικής πραγματικότητας του Αγίου Όρους την εν λόγω εποχή. Από την Προεπαναστατική ακόμη περίοδο του 1821, πολλοί Αγιορείτες Μοναχοί ρίχθηκαν στα πεδία των μαχών των Απελευθερωτικών Αγώνων του Έθνους, ορμώμενοι από άκρατο πατριωτισμό, με αποτέλεσμα από τη σύλληψη, τον βασανισμό και τη θανάτωσή τους να μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των διαβιούντων στο Άγιον Όρος. Οι δράσεις των Αγιορειτών υπήρξαν πολυσχιδείς και καθοριστικές για την ενίσχυση του Αγώνα: Από τη σύσταση ενόπλων ελληνικών Σωμάτων κατά των Τούρκων, τη μεταφορά πολεμοφοδίων για τα ελληνικά Σώματα, την τροφοδοσία του ελληνικού Σώματος του Εμμ. Παπά, την εμψύχωση των κατοίκων των χωριών της Χαλκιδικής και της Μακεδονίας περιφερόμενοι στα πλέον απομονωμένα σημεία της και υποκινώντας τους σε ξεσηκωμό εναντίων των Οθωμανών, μέχρι και την παρασκευή άρτου και πυρίτιδας κατά παραγγελία της Ιεράς Κοινότητος. Σημαντική στιγμή για την ένοπλη εξέγερση υπήρξε η άφιξη του Εμμ. Παπά στη Μακεδονία, ορισμένος από την Φιλική Εταιρεία ως αρχηγός της Επαναστάσεως με διαταγή του Αλέξ. Υψηλάντη. Στον Επαναστατικό στρατό του Εμμ. Παπά κατατάχθηκαν αθρόα Μοναχοί του Αγίου Όρους, ανάβοντας τη φλόγα της Επαναστάσεως από τη Μονή Εσφιγμένου, με πρωτεργάτες τον ηγούμενό της Ευθύμιο και τον Ιβηρίτη Νικηφόρο Χαρτοφύλακα, σε συνεργασία με τοπικούς αρχηγούς από την Κασσάνδρα, τη Σιθωνία και τα Χασικοχώρια της Χαλκιδικής. Και μπορεί οι εξεγέρσεις της Χαλκιδικής, του Αγίου Όρους και γενικότερα της Μακεδονίας να είχαν δυσμενή έκβαση για την εξέλιξη του Αγώνα. Ωστόσο, η επαναστατική τους ορμή καθυστέρησε την προέλαση των τουρκικών στρατευμάτων προς τον νότο, προσφέροντας χρόνο στους επαναστατημένους της νότιας Ελλάδος να προετοιμάσουν και να ανδρώσουν καλύτερα την εξέγερσή τους. Καθιστώντας έτσι πολυτιμότατη τη συμβολή τους στον Αγώνα για την Ανεξαρτησία των Ελλήνων. Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω, από τη θέση του Προέδρου της ΕΜΣ και προσωπικώς, τον βαθύτατο σεβασμό και την αγάπη μας προς την Αγιώνυμη Μοναχική Πολιτεία του Άθω και να τονίσω, με γνώμονα τα νέα δεδομένα των επιστημονικών ερευνών, ότι η Επανάσταση στη Μακεδονία και το Άγιον Όρος το 1821, υπήρξε μια από τις κύριες συνιστώσες της Εθνεγερσίας. Ακόμη να ευχαριστήσω θερμά τη Διοίκηση της Αγιορειτικής Εστίας για την άψογη συνεργασία μας, τον αγαπητό Πρόεδρο και τα μέλη της Επιστημονικής – Οργανωτικής Επιτροπής, στην οποία και έχω την τιμή να συμμετέχω, και σ' όλους του κοπιάσαντες για το Συνέδριο».*

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. κατά την προσφώνησή του στο Συνέδριο

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ Ε.Μ.Σ.
2021 - 2022
Η ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑ ΤΟΥ 1821

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών συνεχίζοντας τις διαδικτυακές επετειακές εκδηλώσεις της για τον εορτασμό των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση του 1821 λειτούργησε -για πέμπτη συνεχή χρονιά- το Ανοικτό Πανεπιστήμιό της σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας. Τα μαθήματα απευθύνονταν σε κάθε ενδιαφερόμενο, ιδιαίτερα στα μέλη της Εταιρείας, κατεξοχήν όμως στην ευρύτερη εκπαιδευτική Κοινότητα. Το κεντρικό θέμα του φετινού Ανοικτού Πανεπιστημίου ήταν: «Η Παλιγγενεσία του 1821», προσαρμοσμένο στον επετειακό εορτασμό της εθνικής μας Παλιγγενεσίας.

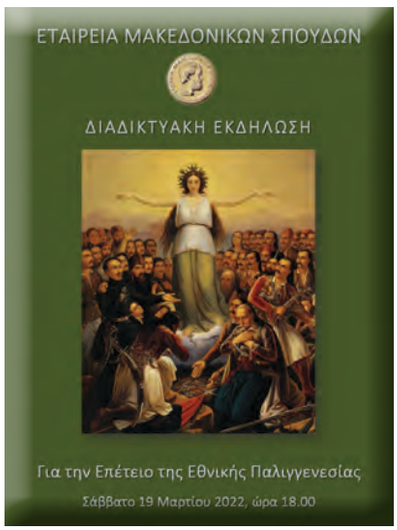
Σε σχετικές δηλώσεις του ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** ανέφερε: «Με αυτό τον τρόπο η Ε.Μ.Σ. ολοκλήρωσε το αφιέρωμά της στην Εθνεγερσία, με αφορμή τη συμπλήρωση 200 ετών από το ξέσπασμά της. Πρόκειται για την απόδοση του οφειλόμενου φόρου τιμής στα καθοριστικά εκείνα γεγονότα που μας χάρισαν την ελευθερία μας. Ας μην λησμονούμε άλλωστε ότι το έτος 2021 αποτέλεσε, κατά γενική ομολογία, μια χρονιά ορόσημο για την ελληνική κοινωνία και το ιστορικό γίγνεσθαι. Η Ελληνική Επανάσταση δεν έμελε να είναι μια ακόμη τοπική εξέγερση περιορισμένης εμβέλειας. Αντιθέτως, αναδείχθηκε σε ένα γεγονός παγκόσμιας σημασίας που προέβαλε πανανθρώπινες αξίες και ιδανικά. Ως Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. αισθάνομαι βαθιά συγκίνηση, τιμή αλλά και μεγάλη ευθύνη προκειμένου η Εταιρεία μας να αποδειχθεί αντάξια των σπουδαίων προγόνων μας. Είναι η ελάχιστη υποχρέωσή μας προκειμένου να δικαιωθεί το έργο των Πατέρων του Ελληνικού Έθνους».

Οι θεματικές, που αναπτύχθηκαν διαδικτυακά στο πρώτο 3μηνο του 2022, καθώς και οι εισηγητές τους ήταν οι εξής:

Ιάκωβος Μιχαηλίδης Καθηγητής Νεότερης & Σύγχρονης Ιστορίας Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ., *Η Φιλική Εταιρεία και η Επανάσταση στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες και στη Μακεδονία*, **Θανάσης Χρήστου** Καθηγητής Νεότερης Ιστορίας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, *Η Επανάσταση στη Στερεά Ελλάδα και στην Πελοπόννησο*, **Κυριάκος Χατζηκυριακίδης** Επ. Καθηγητής της έδρας Ποντιακών Μελετών Α.Π.Θ., *Η Επανάσταση στα νησιά του Αιγαίου και στην Κρήτη*, **Πέτρος Παπαπολυβίου** Αν. Καθηγητής Ιστορίας Πανεπιστημίου Κύπρου, *Τα επαναστατικά γεγονότα στην Κύπρο*, **Γιώργος Γεωργής**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου, *Κύπρος, Ο Ιωάννης Καποδίστριας και η συγκρότηση του Νεοελληνικού Κράτους*, **Μιλτιάδης Παπανικολάου** Ομότ. Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ., *Το '21 στην Τέχνη*.

Τις εισηγήσεις – μαθήματα και τους ομιλητές προλόγιζε ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας.**

Πανηγυρικη Εκδηλωση
για την Επετειο της Εθνικης Παλιγγενεσιας
"Γεγονοτα σχετιζομενα με την Εθνεγερσια, πριν, στη διαρκεια και μετα την Επανασταση, 19/3/2022"

Η καθιερωμένη πανηγυρική εκδήλωση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών για την τιμή της επετείου της εθνικής μας Παλιγγενεσίας πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά το Σάββατο 19 Μαρτίου 2022 και προβλήθηκε από το κανάλι της Εταιρείας στο You Tube. Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο κ. **Ιωάννης Ζούκας** Στρατηγός ε.α., Επίτιμος Διοικητής Γ΄ΣΣ/NDC-GR με θέμα: ***«Γεγονότα σχετιζόμενα με την Εθνεγερσία, πριν, στη διάρκεια και μετά την Επανάσταση»***.

Τον ομιλητή προλόγισε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασ. Ν. Πάππας** ενώ η όλη εκδήλωση έκλεισε με μουσική από το αρχείο της Χορωδίας των σπουδαστών της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων.

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας Β. Ν. Πάππας

Ο ομιλητής, στρατηγός Ιωάννης Ζούκας

Βραβευση του Προεδρου της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασιλειου Ν. Παππα απο την Ακαδημια Αθηνων

Η Ακαδημία Αθηνών στην Πανηγυρική Συνεδρία της 23ης Μαρτίου 2022 (Τάξη των Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών) βράβευσε τον **Δρ Βασίλειον Ν. Πάππα** «δια την όλην αυτού συμβολήν εις την των Αριστοτελικών Σπουδών μελέτην και προαγωγήν». (Βραβεία Ακαδημίας Αθηνών έτους 2021).

Ο Ακαδημαϊκός, Γενικός Γραμματέας της Ακαδημίας Αθηνών κ. Χρήστος Ζερεφός βραβεύει τον Πρόεδρο της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασίλειο Ν. Πάππα

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ Ε.Μ.Σ.
9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2022

Το **Σάββατο 9 Απριλίου 2022** διεξήχθησαν στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών αρχαιρεσίες για την εκλογή εννεαμελούς Διοικητικού Συμβουλίου και τριμελούς Εξελεγκτικής Επιτροπής με τριετή θητεία.
Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο που προέκυψε από τη Γενική Συνέλευση των εταίρων για την τριετία 2022-2025 έχει ως εξής:
Πρόεδρος: Βασίλειος Ν. Πάππας, *Δρ Ιστορίας, τ. Δικηγόρος, τ. Βουλευτής*
Αντιπρόεδρος: Γεώργιος Σ. Πουρνάρης, *επ. Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω*
Γενική Γραμματέας: Ευανθία Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου, *Δρ Δρ Βυζαντινής Ιστορίας – Εκκλησιαστικής Ιστορίας*
Ταμίας: Αθανάσιος Τ. Μιχαηλίδης, *Δικηγόρος*
Έφορος Βιβλιοθήκης: Αδελαΐς Ισμυρλιάδου, *Δρ Ιστορίας*
Μέλη: Δήμητρα Ακριτίδου, *Δρ Κοινωνιολογίας, Εκπαιδευτικός, Πρόεδρος Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Θεσσαλονίκης*
Ελευθέριος Μαυρουδής, *Υποστράτηγος ε.α.*
Ιωάννης Μπάκας, *Αν. Καθηγητής Α.Π.Θ.*
Μιχαήλ Παπανούσης, *Φαρμακοποιός*

Για την **Εξελεγκτική Επιτροπή** εκλέχθηκαν:
Βαρβάρα Μαστραντώνη, *Τραπεζικός υπάλληλος*
Δημήτριος Τόλιος, *Φορολογικός σύμβουλος επιχειρήσεων*
Νικόλαος Γιαννόπουλος, *Τραπεζικός υπάλληλος*

"ΜΝΗΜΕΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ 1919-1922"
Έκθεση Φωτογραφικού-Αρχειακού Υλικού
Πινακοθήκη Ε.Μ.Σ. 13/4 - 15/11/2022

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών εκκίνησε τις επετειακές εκδηλώσεις της στη μνήμη του Ελληνισμού των Αλησμόνητων Πατρίδων, με αφορμή τη συμπλήρωση εκατό χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή, με τη σημαντική Έκθεση Φωτογραφικού – Αρχειακού Υλικού, ***Μνήμες Μικρασιατικής Εκστρατείας 1919-1922*** από τη συλλογή του κ. **Πέτρου Μεχτίδη**.
Την Έκθεση εγκαινίασε στην Πινακοθήκη της Ε.Μ.Σ. ο **Υφυπουργός Παιδείας κ. Άγγελος Συρίγος**, την **Τετάρτη 13 Απριλίου 2022**, ο οποίος αναφέρθηκε στη γενοκτονία των Χριστιανικών πληθυσμών της Ανατολής από τους Νεότουρκους, στον εθνικό Διχασμό που συνετέλεσε στην Μικρασιατική Καταστροφή αλλά και στη σπουδαιότητα της ενσωμάτωσης των προσφύγων στην ελληνική κοινωνία, που θεωρείται το μεγαλύτερο επίτευγμα του νεότερου ελληνικού κράτους. Κλείνοντας, συνεχάρη τον συλλέκτη και την Ε.Μ.Σ. για τη σπουδαία αυτή Έκθεση.
Τον συλλέκτη κ. Πέτρο Μεχτίδη, Αρχαιολόγο, Υποψήφιο Δρ Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας του Ιόνιου Πανεπιστημίου, βράβευσε για τη μακρά

προσφορά του στον Μικρασιατικό Ελληνισμό ο **Πρόεδρος της Εταιρείας Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας,** ο οποίος κατά τον σύντομο χαιρετισμό του ανέφερε μεταξύ άλλων: «*[...] Μέσα από το φωτογραφικό και το αρχειακό υλικό που προβάλλεται στην Έκθεση ο επισκέπτης πληροφορείται για τη ζωή στις ελληνικές Κοινότητες της Μ. Ασίας πριν την Καταστροφή. Ακολουθώντας τα βήματα της Στρατιάς Μ. Ασίας μπορεί να αντλήσει πληροφορίες για τη διαβίωση των Ελλήνων στρατιωτών στο μέτωπο. Μπορεί, τέλος, να προσλάβει εικόνες από το δράμα της Καταστροφής στα καραβάνια της προσφυγιάς και αντικρίζοντας το συμβολικό τέλος της ελληνικής παρουσίας στην αγαπημένη γη της Ιωνίας, την πυρπόληση της Σμύρνης από τα κεμαλικά στίφη. Τούτη και την επόμενη χρονιά η Ε.Μ.Σ. θα πραγματοποιήσει σειρά εκδηλώσεων και εκδόσεων προκειμένου να τιμήσει τη μνήμη των "Αλησμόνητων Πατρίδων", με αφορμή τη συμπλήρωση εκατό χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή. Σύντομα οι συμπολίτες μας θα πληροφορηθούν αναλυτικά για τις σχετικές πρωτοβουλίες και δράσεις της Εταιρείας μας. Πρόκειται για την εκπλήρωση του εθνικού μας Χρέους απέναντι σε αυτούς που χάθηκαν στην ιερή μικρασιατική γη. Πρόκειται, επίσης, και για απόδοση της οφειλόμενης τιμής σε όσους επιβίωσαν, έγιναν πρόσφυγες και εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στη Μακεδονία και την "προσφυγομάνα" Θεσσαλονίκη. Η Ε.Μ.Σ. τιμά και θυμάται. Διακηρύττει με τις πρωτοβουλίες της σε όλες τις Ελληνίδες και τους Έλληνες πως είναι χρέος μας να διαφυλάξουμε, ιδιαίτερα σε τούτους τους χαλεπούς καιρούς, την εθνική ομοψυχία. Ο Διχασμός πληρώθηκε πολύ ακριβά από τον ελληνικό λαό. Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή αποτελούν αψευδή μάρτυρα των καταστροφικών αποτελεσμάτων της εμφύλιας διαμάχης*». Τα εγκαίνια της Έκθεσης τίμησε με την παρουσία του ο Υφυπουργός Μακεδονίας-Θράκης κ. Σταύρος Καλαφάτης, ο οποίος συνεχάρη την Εταιρεία για την άψογη διοργάνωση της Έκθεσης και τον συλλέκτη, καθώς, όπως χαρακτηριστικά σημείωσε, *το πρωτότυπο υλικό που εκθέτει μας βοηθά να αντιληφθούμε πιο εύκολα τη μεγάλη σημασία των γεγονότων εκείνης της εποχής.*

Την εκδήλωση χαιρέτησαν οι Δήμαρχοι Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντίνος Ζέρβας και Καλαμαριάς κ. Γιάννης Δαρδαμανέλης οι οποίοι αναφέρθηκαν στη σημασία των εκδηλώσεων για τα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή, εξήραν το πλούσιο και πολυσχιδές έργο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και ευχήθηκαν καλή επιτυχία στο νεοεκλεγέν Δ.Σ. της Ε.Μ.Σ. Παρόντες ήταν επίσης ο Γενικός Πρόξενος της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Θεσσαλονίκη κ. Σπ. Μιλτιάδης, εκπρόσωποι των λοιπών Αρχών και φορέων της πόλεως, πολλά μέλη και φίλοι της Εταιρείας.

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας χαιρετίζει τα Εγκαίνια της Έκθεσης, παρουσία των Υφυπουργών Παιδείας κ. Άγγ. Συρίγου και Μακεδονίας-Θράκης κ. Στ. Καλαφάτη

Ο συλλέκτης κ. Πέτρος Μεχτίδης παραλαμβάνει την τιμητική πλακέτα που του απενεμήθη από τον Πρόεδρο της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασίλειο Ν. Πάππα, παρουσία των Υφυπουργών Παιδείας κ. Άγγ. Συρίγου και Μακεδονίας-Θράκης κ. Στ. Καλαφάτη και των Δημάρχων Θεσσαλονίκης κ. Κων. Ζέρβα και Καλαμαριάς κ. Γιάννη Δαρδαμανέλη

“1922 - 2022 ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ”
Εικαστική Έκθεση 22+8 Δημιουργών
Πινακοθήκη Ε.Μ.Σ. Μάιος - Οκτώβριος 2022

Το Λεύκωμα της Έκθεσης

Ο Πρόεδρος της ΕΜΣ απευθύνει χαιρετισμό στην Έκθεση

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών στο πλαίσιο των εκδηλώσεών της για την τιμή της ιστορίας του προσφυγικού Ελληνισμού, πραγματοποίησε με εξαιρετική επιτυχία την Τετάρτη 19 Μαΐου 2022 τα Εγκαίνια της Εικαστικής της Έκθεσης με τίτλο **«1922-2022 ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ Εικαστική Έκθεση 22+8 Δημιουργών»**, με τη συμμετοχή εκπροσώπων των Αρχών και Φορέων της πόλης μας, ανθρώπων της Τέχνης, πολλών μελών και φίλων της Εταιρείας.

Την εκδήλωση των Εγκαινίων χαιρέτησε ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος κατά τον σύντομο χαιρετισμό του ανέφερε: «*Η Μικρασιατική Εκστρατεία υπήρξε η μεγαλύτερη στρατιωτική επιχείρηση στην οποία έλαβε ποτέ μέρος ο ελληνικός στρατός. Υπήρξε ταυτόχρονα μια μοναδική ευκαιρία για την υλοποίηση της πολιτικής της Μεγάλης Ιδέας, την απελευθέρωση δηλαδή των αλύτρωτων Ελλήνων και την πραγμάτωση του ονείρου της «Μεγάλης Ελλάδας των δύο ηπείρων και πέντε θαλασσών». Η Μικρασιατική Εκστρατεία υπήρξε το αποκορύφωμα της εθνικής ομοψυχίας που σφράγισαν με τη συνεργασία τους, ιδιαίτερα την περίοδο των Βαλκανικών Πολέμων, ο πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος και ο βασιλιάς Γεώργιος Α΄. Υπήρξε, επιπρόσθετα, και η λαμπρή ανταπόδοση από μέρους των συμμαχικών δυνάμεων της εισδοχής της Ελλάδας στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό των δυνάμεων της Αντάντ και το απόγειο της διπλωματικής ικανότητας και της διορατικότητας του Βενιζέλου. Η Μικρά Ασία, ο Πόντος, η Καππαδοκία και η Ανατολική Θράκη υπήρξαν ορισμένες από τις «πατρίδες του Ελληνισμού», περιοχές με συμπαγή ελληνική παρουσία ήδη από την Αρχαιότητα. Σε αυτές τις ευλογημένες περιοχές ο Ελληνισμός άκμασε και μεγαλούργησε επί αιώνες επιτυγχάνοντας λαμπρές επιδόσεις σε όλους τους τομείς, την οικονομία, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, την κοινωνική και πολιτική ζωή. Σμύρνη, Τραπεζούντα, Φώκαια, Αϊβαλί, Αργυρούπολη και Αδριανούπολη είναι ορισμένα μόνο από τα ξακουστά αστικά κέντρα στα οποία οι Έλληνες πρόκοψαν επί αιώνες αφήνοντας ανεξίτηλο το σημάδι τους στο διάβα των αιώνων.*

Η Μικρασιατική Εκστρατεία υπήρξε αναμφίβολα η κορυφαία διπλωματική επιτυχία του ελληνικού κράτους στους δύο αιώνες της Ανεξαρτησίας του. Στάθηκε, όμως, ταυτόχρονα και η αφετηρία για την εκδήλωση των χρόνιων ελαττωμάτων της φυλής μας, κυρίως λόγω του Εθνικού Διχασμού που οδήγησε στη διαίρεση των Ελλήνων σε Βενιζελικούς και Κωνσταντινικούς, οδηγώντας τελικά την Ελλάδα από τον θρίαμβο στη Μικρασιατική Τραγωδία και στην Καταστροφή, στον ξεριζωμό περισσοτέρων από ενάμιση εκατομμυρίων Ελλήνων από τις πατρογονικές εστίες τους και στην προσφυγοποίησή τους με έναν τρόπο επαίσχυντο και ατιμωτικό. Αυτήν ακριβώς την ιστορία του προσφυγικού Ελληνισμού από τις αρχές του 20ού αιώνα έως τις μέρες μας τιμά η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με την έκδοση του ανά χείρας Λευκώματος, το οποίο αποτελεί το απόσταγμα της αντίστοιχης Έκθεσης που φιλοξενείται στην Πινακοθήκη

Δημιουργοί της Έκθεσης στην Πινακοθήκη της Ε.Μ.Σ.

της. Μέσα από τα εκθέματα της Έκθεσης αναδεικνύεται με έντονο τρόπο το «προσφυγικό τραύμα», αφού ο Ελληνισμός ξεριζώθηκε με τον πιο βίαιο και αποτρόπαιο τρόπο από τις πατρογονικές του εστίες. Αναδεικνύεται, όμως, και το προσφυγικό μεγαλείο, αφού οι ξεριζωμένοι αδελφοί μας εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα, ιδιαίτερα μάλιστα στη φιλόξενη μακεδονική γη και μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, όχι μόνο ανέκαμψαν, αλλά ενσωματώθηκαν αρμονικά και, από κοινού με τους υπόλοιπους Έλληνες, μεγαλούργησαν.

Ως Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών ευχαριστώ θερμά όλους τους καλλιτέχνες που μας εμπιστεύτηκαν τα έργα τους. Ευχαριστώ, επίσης, και όλους όσους εργάσθηκαν για την πραγματοποίηση της Έκθεσης αλλά και της ανά χείρας έκδοσης. Η Ε.Μ.Σ. θα συνεχίσει με κάθε τρόπο τον αγώνα της για την ανάδειξη και την προβολή της ιστορίας της Μακεδονίας. Τιμούμε και θυμόμαστε. Υποκλινόμαστε στο προσφυγικό δράμα και δίνουμε την υπόσχεση να μην ξεχάσουμε ούτως ώστε κανείς άνθρωπος να μην βιώσει τον πόνο της προσφυγιάς».

Ακολούθησε μια σύντομη εισαγωγή στη συγκεκριμένη Εικαστική Έκθεση, από την Ιστορικό και Κριτικό Τέχνης κα **Έλλη Κοκκίνη-Καπλάνη**

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
"Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος. Τριάντα χρόνια διακονίας"
26-29/5/2022

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας προσφέρει στην Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως κ.κ. Βαρθολομαίο τον Επετειακό Τόμο των 80χρόνων της Ε.Μ.Σ. κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Πατριάρχη στη Θεσσαλονίκη (Μάιος 2022)

Η Θεολογικὴ Σχολὴ του Α.Π.Θ. και το Πατριαρχικὸ Ἵδρυμα Πατερικών Μελετών σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών – Τομέας Μακεδονίας-Θράκης, την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, τον Δήμο Θεσσαλονίκης, τις Μητροπόλεις της πόλεως Θεσσαλονίκης, την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, τη Φιλόπτωχο Αδελφότητα Ανδρών Θεσσαλονίκης, τίμησαν τον Οικουμενικὸ Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο για τα 30 χρόνια της Πατριαρχικής Διακονίας του 1991-2021, με διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο **"Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος. Τριάντα χρόνια διακονίας"**, το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη από 26-29/5/2022.

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασ. Ν. Πάππας** στον χαιρετισμό που απηύθυνε κατά την εναρκτήρια τελετή στην Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ., ανέφερε τα εξής: *"Με μεγάλη χαρά, τιμή και αγάπη υποδεχόμεθα σήμερα την Υμετέρα Σεπτή Κορυφή της Ορθοδόξου Εκκλησίας, τον πνευματικό ηγέτη του Γένους μας, τον Πατέρα και Ποιμένα των απανταχού της γης Ορθοδόξων Χριστιανών, στη λαμπρή αυτή αίθουσα τελετών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, της βυζαντινής πόλεως του Μεγαλομάρτυρος Αγίου Δημητρίου του Μυροβλήτου. Ανταποκριθήκαμε άμεσα και με μεγάλο ενδιαφέρον, ως διοίκηση της ιστορικής Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, στην πρόσκληση των κύριων διοργανωτών του παρό-*

ντος Διεθνούς Συνεδρίου, της Θεολογικής μας Σχολής και του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών, στο Διοικητικό Συμβούλιο του οποίου η Παναγιότης σας, μου έχει επιδαψιλεύσει την τιμή της συμμετοχής στην οργάνωση του παρόντος Διεθνούς Συνεδρίου, επ' αφορμή της τριακονταετούς ευδοκίμου πατριαρχικής οιακοστροφίας Σας. Ο ομιλών, ως Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, αισθάνομαι ιδιαίτερη συγκίνηση για την μεγάλη ευλογία της παρούσης Πατριαρχικής Σας επισκέψεως, δια τον επιπλέον λόγο, ότι κατά τη μακρόχρονη πορεία της Εταιρείας, η 30ή Σεπτεμβρίου του έτους 2018 απετέλεσε ένα σημαντικό ιστορικό ορόσημο, καθώς αποδεχθήκατε προφρόνως την απόφασή της να Σας απονείμει -επί της προεδρίας μου- το Χρυσούν αυτής Μετάλλιον, επί της επετείου της ογδονταετηρίδος της. Ετονίσατε μάλιστα τότε εις την εμπνευσμένη ομιλία Σας, ότι η τιμητική αυτή διάκριση έχει ιδιαιτέραν σημασίαν για το πρόσωπό Σας, καθότι η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών αποτελεί ένα απολύτως καταξιωμένο και πέραν των Ελληνικών συνόρων ευφήμως γνωστό πνευματικό Καθίδρυμα, που ακτινοβολεί στην Βυζαντινή Συμβασιλεύουσα Θεσσαλονίκη και δίδει λαμπρά δείγματα φιλογενείας, επιστημονικής και κατά σύστημα μελέτης όλων των συνιστωσών της πνευματικής, πολιτιστικής, γλωσσικής και εθνικής ταυτότητος του Μακεδονικού χώρου και όλης της Βορείου Ελλάδος. Σήμερα, Παναγιώτατε, τιμάται το σεπτό Πρόσωπό Σας, ως ο επί τριακονταετία, χάριτι Θεού, πνευματικός οδηγός απάντων ημών, η πνευματική κορυφή του Ελληνορθοδόξου Γένους μας. Προς τούτο, εκφράζουμε τον απεριόριστο υιικό σεβασμό μας και την άμετρη ευγνωμοσύνη μας για την χαρισματική παρουσία Σας στον πρώτο θρόνο της Ορθοδοξίας. Καθόλην αυτήν την περίοδο οι λόγοι Σας, πατρικοί και ταυτοχρόνως πνευματικοί, ως και τα έργα Σας αποτελούν για τον απανταχού Ορθόδοξο κόσμο και ιδιαιτέρως για τον Ελληνισμό και τους απανταχού Μακεδόνες, την πυξίδα για την πορεία τους, διασώζοντας την παράδοση της πίστεως των προγόνων μας. Η μαρτυρική Σας διακονία στον Πατριαρχικό Θρόνο του ιερού Φαναρίου, στην Πνευματική Πόλη του Γένους, την Πνευματική Πρωτεύουσα και το Κέντρο Αναφοράς της Ορθοδοξίας, στην Κωνσταντινούπολη, έχει αποτελέσει μια διαρκή πηγή εμπνεύσεως, ελπίδος και αγάπης, αλλά και έναν αγώνα για την ενότητα των Ορθοδόξων λαών και του σύμπαντος κόσμου. Είσθε επιπλέον Παναγιώτατε, άξιος διάδοχος και συνεχιστής του έργου γενναίων και σοφών Ιεραρχών, όπως του προκατόχου σας Οικουμενικού Πατριάρχου Ιωακείμ του Γ΄, που ανήκει στα μεγάλα αναστήματα που υπηρέτησαν την Εκκλησία και το Γένος, αλλά και άλλων προικισμένων, φωτισμένων Ιεραρχών στους ακάνθινους Επισκοπικούς Θρόνους της Μακεδονικής γης, οι οποίοι την υπερασπίσθησαν κατά χρέος σε δυσχείμερους χρόνους. Εκ μέρους απάντων των μελών της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών υποβάλλουμε ευλαβώς και από του βήματος τούτου τον σύμπαντα πλούτο των αισθημάτων ακραιφνούς πίστεως, υιικής αφοσιώσεως και στερράς συμπαραστάσεως προς το σεπτόν Πρόσωπόν Σας και δικαίως αναφωνούμε με στεντόρεια φωνή «Βαρθολομαίου του Παναγιωτάτου και Οικουμενικού Πατριάρχου, πολλά τα έτη»!

Βραβευση του Προεδρου της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασιλειου Ν. Παππα απο τον Φιλολογικο Συλλογο «ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ»

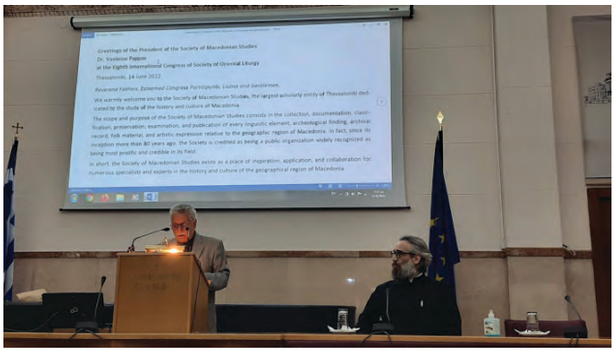
Ο Φιλολογικός Σύλλογος «ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ» στην Τακτική Συνεδρίασή του, την ΙΓ΄/28.09.2022, ανεκήρυξε τον **Δρ Βασίλειο Ν. Πάππα**, Επίτιμον Μέλος του, «Παιδεία και Σοφία υπερέχοντα Επίτιμον Μέλος αναγορεύσαι Επιστήμης ένεκα κα Αρετής».

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο εν λόγω Σύλλογος υπήρξε η πρώτη Ακαδημία Γραμμάτων και Τεχνών της Ελλάδος από το 1865 έως το 1926, οπότε ιδρύθηκε η Ακαδημία Αθηνών. Ανάμεσα στα Επίτιμα Μέλη του ξεχωρίζουν ιστορικές προσωπικότητες της χώρας μας και της Ευρώπης γενικότερα (ακαδημαϊκοί, καθηγητές, πολιτικοί, διπλωμάτες, στρατιωτικοί, συγγραφείς, καλλιτέχνες κ.λπ.).

Με το Προεδρείο του Φιλολογικού Συλλόγου "Παρνασσός" αμέσως μετά την τελετή βράβευσης

Η΄ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
Εταιρείας για την Ανατολική Λατρεία (Society for Oriental Liturgy)
13-18/6/2022

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. καλωσορίζει τους Συνέδρους παρουσία του Δ/ντή της Society for Oriental Liturgy, π. Χρυσοστόμου Νάσση

Το Η΄ Διεθνές Συνέδριο της Εταιρείας για την Ανατολική Λατρεία (Society for Oriental Liturgy) πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών και την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών στη Θεσσαλονίκη μεταξύ 13-18 Ιουνίου 2022.

Το Συνέδριο χαιρέτησε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** κατά την δεύτερη ημέρα των Εργασιών του Συνεδρίου, Τρίτη 14 Ιουνίου 2022 στην Αίθουσα Εκδηλώσεων της Ε.Μ.Σ. Στο εν λόγω Συνέδριο συμμετείχαν καταξιωμένοι καθηγητές καθώς και νεότεροι επιστήμονες από την Ευρώπη, τη Βόρεια Αμερική, τον Σλαβικό κόσμο και τη Μέση Ανατολή, οι οποίοι εργάζονται ερευνητικά στο γνωστικό πεδίο της Λειτουργικής επιστήμης και των συναφών κλάδων. Στο παρελθόν τα Συνέδρια της Εταιρείας για την Ανατολική Λατρεία πραγματοποιήθηκαν σε πόλεις, όπως το Eichstätt της Γερμανίας, τη Ρώμη, τη Νέα Υόρκη, το Prešov της Σλοβακίας, τον Βόλο, τη Louaize του Λιβάνου και το Etchmiadzin της Αρμενίας. Στον χαιρετισμό του ο Πρόεδρος της Εταιρείας μεταξύ άλλων ανέφερε:

"Σας καλωσορίζουμε θερμά στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τον μεγαλύτερο επιστημονικό φορέα της Θεσσαλονίκης για τη μελέτη της ιστορίας και του πολιτισμού της Μακεδονίας. Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών έχει ως στόχο της την περισυλλογή, καταγραφή, ταξινόμηση, διατήρηση, μελέτη και δημοσίευση κάθε γλωσσικού, αρχαιολογικού, αρχειακού, λαογραφικού υλικού και λαϊκής τέχνης που σχετίζεται με τη Μακεδονία και η προσφορά της καλύπτει ήδη πάνω από ογδόντα χρόνια. Πιστώνεται δε η Εταιρεία, με μια δημόσια παρουσία, που, κατά κοινή ομολογία, είναι ιδιαίτερα παραγωγική. Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών υπάρχει ως έμπνευση, ως εφαρμογή και συνέργεια πλείστων θεραπόντων και μελετητών της Ιστορίας και του Πολιτισμού του Μακεδονικού χώρου. Νομίζω ότι ο χώρος που σήμερα σας φιλοξενεί είναι ιδιαίτερα οικείος. Μας ενώνει το ενδιαφέρον για την παράδοση, μας ενώνει ο Μέγας Αλέξανδρος, ο οποίος δημιούργησε τον κοινό χώρο για την ανάπτυξη και προώθηση του χριστιανικού μηνύματος και της χριστιανικής λατρείας, μας ενώνει ο Αριστοτέλης ο οποίος με τη φιλοσοφία του συνέβαλε στη διαμόρφωση του χριστιανικού πολιτισμού, τόσο στην Ανατολή όσο και στη Δύση. Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών φιλοξένησε στα δύο διεθνούς αναγνώρισης περιοδικά της «Μακεδονικά» και «Ελληνικά», πολλά άρθρα λειτουργικού περιεχομένου, ενώ ήδη, το 1968, συμπεριέλαβε στις θεολογικές εκδόσεις της το έργο του αείμνηστου Έλληνα λειτουργιολόγου Ιωάννου Φουντούλη με τίτλο «Συμεών αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τα λειτουργικά συγγράμματα, ευχαί και ύμνοι». Έργου ιδιαίτερης λειτουργικής σπουδαιότητας, καθώς αναδεικνύει την ιδιαίτερη σχέση που είχε ο μακαριστός Ιωάννης Φουντούλης με τον άγιο Συμεών Θεσσαλονίκης και το κατά πόσον ο δεύτερος επέδρασε στο λειτουργικό έργο του πρώτου. Για τους λόγους αυτούς, από την πρώτη στιγμή και ομόφωνα, αποφασίσαμε να συμμετέχουμε και εμείς, ως Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, στη σπουδαία αυτή, για την πόλη μας και τον τόπο μας, διοργάνωση, φιλοξενώντας μέρος των εργασιών του παρόντος Συνεδρίου στον συμβολικό, για τη Θεσσαλονίκη, αυτό χώρο».

Αναμνηστική φωτογραφία με Συνέδρους στο αίθριο του Κτιρίου Διοίκησης της Ε.Μ.Σ.

Πανηγυρικη Εκδηλωση για την Εθνικη Επετειο της 28ης Οκτωβριου
«Ο Μεγας Φρουρος της Θεσσαλονικης: Ο Αγιος Δημητριος και τα ΟΧΙ του Ελληνισμου», 23/10/2022

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. επιδίδει τιμητική πλακέτα στον κ. Χολέβα

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε χθες, Κυριακή **23/10/2022** στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας, η καθιερωμένη πανηγυρική εκδήλωση της Ε.Μ.Σ. για την Εθνική Επέτειο της 28ης Οκτωβρίου και τη μνήμη του πολιούχου της πόλεώς μας αγίου Δημητρίου, με ομιλητή τον κ. **Κωνσταντίνο Χολέβα**, πολιτικό επιστήμονα-συγγραφέα και θέμα: **«Ο Μέγας φρουρός της Θεσσαλονίκης: Ο Άγιος Δημήτριος και τα ΟΧΙ του Ελληνισμού».** Στην εκδήλωση παρέστησαν όλες οι θρησκευτικές, πολιτικές, πολιτειακές και στρατιωτικές Αρχές της πόλης μας, εκπρόσωποι Συλλόγων, Φορέων και Οργανισμών της Θεσσαλονίκης, πλήθος μελών και φίλων της Εταιρείας.

Την εκδήλωση και τον ομιλητή προλόγισε ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος χαρακτηριστικά ανέφερε: *«Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, συνεχίζουσα την καθιερωμένη από ιδρύσεώς της παράδοση, συνεορτάζει σήμερα με μεγάλη υπερηφάνεια και τον οφειλόμενο σεβασμό προς την Εκκλησία τη μνήμη του Πολιούχου της πόλεώς μας Αγίου Δημητρίου και την 28η Οκτωβρίου 1940, ένα από τα λαμπρότερα ορόσημα της μακραίωνης Ελληνικής Ιστορίας. Είναι αλήθει, ότι η κρίση του Covid 19, μας στέρησε τα τελευταία χρόνια τον δια ζώσης εορτασμό (αυτός γινόταν μόνο διαδικτυακά), ευχόμαστε όμως και πιστεύουμε ότι με τη σημερινή επάνοδο στην κανονικότητα, θα συνεχίζουμε να αξιοποιούμε την ύψιστη ευκαιρία, να υπενθυμίζουμε γεγονότα και επετείους που ουδέποτε πρέπει να υποβαθμίζονται μεταξύ των επιγόνων. Κατά τη γνωστή μάλιστα ρήση του Λυσίου στον Επιτάφιό του ότι 'ενισχύοντας και μνημονεύοντας τα κατορθώματα των ηρώων, ενισχύουμε και την αρετήν των επιζώντων'. Σ' όσους από τους γείτονές μας επιβουλεύονται τα ιερά μας εδάφη και τις μυρωμένες μας θάλασσες, η Ημέρα εκείνη παρέχει ανάγλυφη εικόνα του τι επακολουθεί, όταν το Έθνος μας χαλυβδώνεται από μιαν ιδέα, από την ιδέα της Ελευθερίας, όταν ομονοεί και γιγαντώνεται, για ν' αγωνισθεί τον υπέρτατο αγώνα υπέρ βωμών και εστιών. Και ακόμη, αυτή η ημέρα υπενθυμίζει σε αυτούς που λησμονούν και διακηρύττουν ότι μεταξύ των παραδειγμάτων του πολέμου δεν θα ευρεθούν πράξεις αυτοθυσίας και ηρωισμού, τους ανακαλούμε στη μνήμη ότι, ναι, στους Έλληνες οφείλεται η θρυλική σημασία των ιδανικών της αυτοθυσίας και της τιμής, τα οποία δεν σταματούν, ούτε προ αυτού του ίδιου του θανάτου. Καταλήγοντας, αγαπητοί προσκεκλημένοι, η σημερινή διττή εορτή μας υπενθυμίζει την προσφορά της Εκκλησίας και τις μεγάλες θυσίες των προγόνων μας, και συγχρόνως συνιστά προτροπή για την ενότητα του Έθνους μας και τα Ελληνικά ιδεώδη».* Ακολούθως, ο Πρόεδρος κάλεσε στο βήμα τον ομιλητή, αφού προηγουμένως παρουσίασε συνοπτικά το πλούσιο βιογραφικό και τη σημαντική δράση του στα θρησκευτικά και πολιτιστικά τεκταινόμενα της χώρας.

Ο ομιλητής, κ. Κων. Χολέβας, στην άκρως ενδιαφέρουσα ομιλία του, ανέπτυξε το ιστορικό, πνευματικό και ηθικό υπόβαθρο που φέρουν τα ΟΧΙ του Ελληνισμού στο πέρασμα των αιώνων, αρχής γενομένης από την υμνογραφική παράδοση του Αγίου Δημητρίου. Τον ομιλητή τίμησε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασ. Ν. Πάππας με την απονομή εκ μέρους της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, τιμητικής διάκρισης «για την προσφορά του στην Πολιτιστική Ταυτότητα του Ελληνισμού».

Ο πανηγυρισμός της Εθνικής Επετείου έκλεισε με την απαγγελία αποσπασμάτων από έργα γνωστών Ελλήνων ποιητών από τον ηθοποιό του ΚΘΒΕ κ. Βασ. Σπυρόπουλο και την ανάκρουση του Εθνικού μας ύμνου.

Πανηγυρικη Ομιλια για την Επετειο του Μακεδονικου Αγωνα
«Η Ιδιοπροσωπια του Μακεδονικου ζητηματος και το Ηθος των Ελληνων Μακεδονομαχων», 5/11/2022

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τίμησε με λαμπρότητα τη μνήμη της Επετείου του Μακεδονικού Αγώνα στις 5/11/2022 σε πανηγυρική εκδήλωση στην Αίθουσα Διαλέξεών της και με ομιλητή τον **Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομο**, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: ***Η ιδιοπροσωπία του Μακεδονικού ζητήματος και το ήθος των Ελλήνων Μακεδονομάχων***. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους όλες οι Αρχές της πόλης, πολλά μέλη και φίλοι της Εταιρείας.

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. ανακηρύσσει τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομο Αντεπιστέλλον Μέλος της Ε.Μ.Σ.

Την εκδήλωση και τον ομιλητή προλόγισε ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος χαρακτηριστικά ανέφερε:
«*Εορτάζουμε σήμερα, σε τούτη την πανηγυρική εκδήλωση της Εταιρείας μας, την ημέρα του Μακεδονικού Αγώνα, ίσως την πιο ιερή στιγμή στη σύγχρονη ιστορία της Μακεδονίας. Ήταν απόγευμα της 13ης Οκτωβρίου 1904, όταν ο νεαρός αξιωματικός του ελληνικού Στρατού Παύλος Μελάς έπεσε νεκρός από τουρκικό βόλι στο χωριό Στάτιστα της Καστοριάς. Ο μαρτυρικός θάνατός του συγκλόνισε τους απανταχού Έλληνες. Στην Αθήνα ο κόσμος βγήκε στους δρόμους συγκλονισμένος από τη θυσία του νεαρού ευπατρίδη, ζητώντας από την τότε κυβέρνηση Θεοτόκη να σταματήσει επιτέλους την τακτική της ουδετερότητας και να εμπλακεί ένοπλα στον αγώνα για τη Μακεδονία. Ο μακεδονικός Ελληνισμός κινδύνευε από τη δραστηριότητα των Βούλγαρων κομιτατζήδων και την ανθελληνική στάση των Οθωμανών. Αυτό ήταν. Το αίμα του εθνομάρτυρα, γόνου εξέχουσας οικογένειας των Αθηνών και συζύγου της Ναταλίας Δραγούμη, Παύλου Μελά, που πότισε τη μακεδονική γη, άναψε τη φλόγα για την κινητοποίηση του Ελληνισμού. Αμέσως, μετά από τον τραγικό θάνατο του ήρωα, δεκάδες ένοπλα Σώματα, εκατοντάδες αντάρτες από την Κρήτη, τη Μάνη και την υπόλοιπη Ελλάδα πήραν τα όπλα και ξεχύθηκαν στα μακεδονικά βουνά για να συνδράμουν τους υπόδουλους Έλληνες Μακεδόνες στον διπλό Αγώνα τους ενάντια σε Βούλγαρους και Οθωμανούς. Από το 1904 έως το 1908 στην ιερή γη της Μακεδονίας η αυταπάρνηση των Ελλήνων ανταρτών έβαλε τέλος στην πολιτική της τρομοκρατίας που είχαν εγκαθιδρύσει οι Βούλγαροι κομιτατζήδες επιτρέποντας στους Έλληνες να αναθαρρήσουν και να επανακτήσουν όσα πρόσκαιρα είχαν χάσει. Και λίγα χρόνια αργότερα, στη διάρκεια των ένδοξων Βαλκανικών Πολέμων, η Μακεδονία απελευθερώθηκε από τη μακραίωνη σκλαβιά και ενώθηκε με τη μάνα Ελλάδα. Αυτές τις μοναδικές στιγμές από τις αλησμόνητες μνήμες, τον θρυλικό και ηρωικό Μακεδονικό Αγώνα, το έπος των Μακεδονομάχων μας τιμούμε σήμερα και οφείλουμε να τιμούμε στο διηνεκές. Και είναι ιερό χρέος όλων ημών καθώς και της ευνομούμενης Πολιτείας να μεριμνήσουμε ώστε οι αναφορές στον Μακεδονικό Αγώνα, μέσα από την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, να γίνουν κτήμα όλων των Ελλήνων μαθητών και μαθητριών, καταλαμβάνοντας περισσότερες σελίδες στην ύλη των σχολικών βιβλίων, ως οφειλή προς τη νεότερη γενιά. Στους δύσκολους και απρόβλεπτους καιρούς που ζούμε, η διατήρηση της συλλογικής μας μνήμης αποτελεί την καλύτερη παρακαταθήκη προκειμένου να επιβιώσουμε ως Έθνος. Εμείς ως Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών θα στεκόμαστε πάντοτε άγρυπνοι φρουροί, μπροστάρηδες στον αγώνα για τη Μακεδονία. Οι στίχοι του εθνικού μας ποιητή Κωστή Παλαμά διαχρονικά μας καθοδηγούν και μας εμπνέουν. "Χρωστᾶμε καί σὲ ὅσους ἦρθαν, πέρασαν, θὰ ᾽ρθοῦνε, θὰ περάσουν. Κριτές θὰ μᾶς δικάσουν οἱ ἀγέννητοι, οἱ νεκροί."*»

Ακολούθως, στο βήμα της Εταιρείας ανέβηκε ο **Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος,** ο οποίος, στην ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσα ομιλία του, τόνισε πως «*Το Μακεδονικό ζήτημα αποτέλεσε μία ιδιάζουσα και ιδιότροπη μορφή αγώνος, ο οποίος ήταν απόλυτα συνυφασμένος με την εθνολογική σύνθεση μιας γεωγραφικής περιοχής στην οποίαν διαβιούσαν ελληνόφωνοι, σλαβόφωνοι, τουρκόφωνοι, αλβανόφωνοι και βλαχόφωνοι πληθυσμοί. Σ' αυτό το μωσαϊκό των γλωσσών, εθνών και θρησκειών σύσσωμος ο Ελληνισμός της Μακεδονικής γης αγωνίζεται αμυνόμενος σκληρά, χωρίς να διεκδικεί, για τη διατήρηση της εθνικής του ταυτότητας, δηλαδή της γλώσσας, της ιστορίας, της θρησκείας και του πολιτισμού του αλλά και για την επιβίωση της εθνικής του υπόστασης στη γη των προγόνων του, εκφράζοντας με τον τρόπο και τη στάση αυτή ένα διαφορετικό ήθος ελευθερίας και αγωνιστικότητας*».

Τον καταξιωμένο ιεράρχη και καθηγητή της Θεολογικής Σχολής Αθηνών, Σεβασμιώτατο κ. Χρυσόστομο, τίμησε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. με την ανακήρυξη αυτού ως Αντεπιστέλλοντος Μέλους της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Ο πανηγυρισμός της Επετείου του Μακεδονικού Αγώνα έκλεισε με έργα εθνικού περιεχομένου συναφούς με το θέμα της εκδήλωσης, τα οποία εκτέλεσε στο πιάνο ο πιανίστας κ. Άγγ. Ποιμενίδης και την ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου.

"ΣΗΚΩ ΨΥΧΗ ΜΟΥ!..."

Εικόνες και μουσικές των προσφύγων του '22

Πινακοθήκη Ε.Μ.Σ. 19 Νοεμβρίου 2022 - 28 Φεβρουαρίου 2023

Το **ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ** και η **ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ** παρουσίασαν την Έκθεση «**ΣΗΚΩ ΨΥΧΗ ΜΟΥ»!... Εικόνες και μουσικές των προσφύγων του '22,** στο πλαίσιο των εκδηλώσεων μνήμης για τα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Συνεχίζοντας την πορεία της η Έκθεση παρουσιάστηκε στη Θεσσαλονίκη, μία πόλη άρρηκτα συνδεδεμένη με τους πρόσφυγες του '22. Η έλευση χιλιάδων προσφύγων από περιοχές του Πόντου, της Ανατολικής και Βόρειας Θράκης, της Καππαδοκίας και της Ιωνίας μετέβαλε ριζικά τον χαρακτήρα της πρωτεύουσας της Μακεδονίας, δέκα μόλις χρόνια μετά την ενσωμάτωσή της στο ελληνικό κράτος. Νέα Μαγνησία, Κορδελιό, Νέα Ευκαρπία, Σαράντα Εκκλησιές, Μενεμένη, Καλαμαριά, Τούμπα, είναι μερικοί μόνο από τους συνοικισμούς και τις νέες γειτονιές της πόλης στις οποίες οι πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν φέρνοντας μαζί τους έθιμα, μουσικές και παραδόσεις. Βασικοί άξονες της Έκθεσης, που εκτέθηκε στην Πινακοθήκη της Ε.Μ.Σ. για διάστημα πλέον των 4 μηνών, είναι η ζωή πριν το 1922, η Έξοδος, η απώλεια και το τραύμα της προσφυγιάς, η ζωή στη νέα πατρίδα. Ποιος είναι ο ρόλος της μουσικής στην ατομική και τη συλλογική ταυτότητα των προσφύγων, και ποια η σημασία της ως κινητήριας δύναμης του προσφυγικού ελληνισμού; Πώς καταγράφονται οι μνήμες της Καταστροφής στα τραγούδια των προσφύγων; Με ποιον τρόπο φτάνουν οι μνήμες έως τις μέρες μας και γίνονται αντιληπτές στην εθνική ζωή και τη μουσική δημιουργία των επιγόνων; Φωτογραφικά, οπτικοακουστικά και αρχειακά τεκμήρια σημαντικών φορέων διαφύλαξης της ιστορικής μνήμης στη χώρα μας, καθώς και πλήθος τεκμηρίων που συνεισέφεραν τοπικοί σύλλογοι, οργανώσεις και ιδιώτες, συνομιλούν στην Έκθεση με στίχους και ποικίλες μελωδίες: μοιρολόγια, παραδοσιακά τραγούδια και χορούς, μικρασιάτικα ρεμπέτικα αλλά και τη νεότερη ελληνική μουσική παραγωγή, η οποία επηρεάστηκε από τη μουσική πνοή των προσφύγων. Τα εγκαίνια της Έκθεσης έγιναν στις 19 Νοεμβρίου 2022. χαιρετισμό απηύθυναν ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασ. Ν. Πάππας,** ο Γεν. Γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία καθηγητής κ. **Ευ. Χατζηβασιλείου,** εκπροσωπών τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Κων. Τασούλα και τη Διοίκηση, και συνεργατες του Ιδρύματος, παρουσία όλων των τοπικών Αρχών και Φορέων της Θεσσαλονίκης, των μελών της Ε.Μ.Σ. και της κοινωνίας της πόλης.

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ Β. Ν. Πάππας επιδίδει τιμητική πλακέτα στον Γ. Γραμματέα του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, καθηγητή του Ε.Κ.Π.Α. κ. Ευ. Χατζηβασιλείου

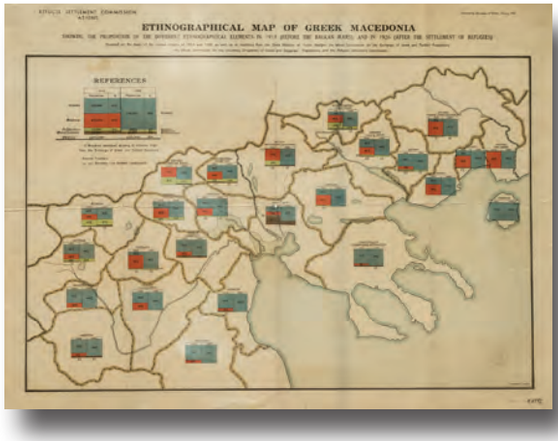
Η έκθεση διήρκεσε από 18/11/2022 – 9/4/2023 με είσοδο ελεύθερη.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ Ε.Μ.Σ.

Ψηφιακη Εκθεση Χαρτων και Εκδοσεων
"ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ: Απο τους προϊστορικους χρονους μεχρι τον Μεσοπολεμο. Χαρτογραφικες αποτυπωσεις απο το 1581-1938"

Ο χώρος της Βιβλιοθήκης όπου φιλοξενήθηκε η Έκθεση

Στο πλαίσιο των δράσεων για τα 80 χρόνια από την ίδρυσή της (1939-2019) η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών διοργάνωσε Έκθεση Χαρτών, περιηγητικών Βιβλίων και Εκδόσεων στον χώρο της Βιβλιοθήκης, από **2 Οκτωβρίου 2019 έως τα τέλη Φεβρουαρίου 2020**, υπό τον τίτλο: **«ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ: Από τους προϊστορικούς χρόνους μέχρι τον Μεσοπόλεμο. Χαρτογραφικές αποτυπώσεις από το 1581 μέχρι το 1938»**. Σκοπός της Έκθεσης ήταν η ανάδειξη της ιστορίας της Μακεδονίας μέσα από χάρτες και εκδόσεις βιβλίων. Εκτέθηκαν 32 χάρτες, οι οποίοι ανήκουν στη συλλογή της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και στον συλλέκτη και μέλος της Ε.Μ.Σ. κ. **Σάββα Δεμερτζή**. Η Έκθεση αποσκοπούσε στην παρουσίαση των χαρτογραφικών αποτυπώσεων της Μακεδονίας, όπως αυτές διαμορφώθηκαν στο πέρασμα 30 περίπου αιώνων, από τη μετακίνηση των Δωρικών φύλων στον νότιο Ελλαδικό χώρο έως και τον μεσοπόλεμο, καθώς και στην προσέγγιση της μακεδονικής ιστορίας μέσω της ευρωπαϊκής χαρτογραφίας. Οι επισκέπτες της Έκθεσης είχαν τη δυνατότητα να δουν, σε αντίγραφο χειρογράφου που φιλοτεχνήθηκε το 1453, την πρώτη χαρτογραφική αποτύπωση της Μακεδονίας από τον Κλαύδιο Πτολεμαίο, ο οποίος έζησε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου τον 2ο αιώνα μ.Χ., καθώς και 32 χάρτες που τυπώθηκαν από τον 16ο έως τον 20ό αιώνα. Η Έκθεση χαρτών, που συνοδεύτηκε από Έκθεση παλαιοτύπων, εφημερίδων και επιλεγμένων εκδόσεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών με θέμα τη Μακεδονία, σημείωσε εξαιρετική επιτυχία, καθώς αποτέλεσε πόλο έλξης πολλών Δημοτικών, Γυμνασίων και Λυκείων από τη Θεσσαλονίκη και την ευρύτερη περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και Συλλόγων, Σωματείων, φοιτητών και Στρατιωτικών Σωμάτων.

Την Έκθεση επισκέφθηκαν συνολικά 2.500 περίπου άτομα, κυρίως η μαθητιώσα νεολαία, **ενώ συνεχίζει να παρουσιάζεται διαδικτυακά στο κοινό μέσω του συνδέσμου:**

https://www.360-tube.com/a5/

"Χαρτογραφικες αποτυπωσεις της Σμυρνης και της ευρυτερης περιοχης"

Με τη συμπλήρωση 100 χρόνων από τη Μικρασιατική καταστροφή, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών διοργανώνει έκθεση χαρτών στο αναγνωστήριο της Βιβλιοθήκης με τίτλο **«Χαρτογραφικές αποτυπώσεις της Σμύρνης και της ευρύτερης περιοχής»**. Οι εκτιθέμενοι σπάνιοι χάρτες, τριανταπέντε στον αριθμό, ανήκοντες στις συλλογές της Βιβλιοθήκης της Ε.Μ.Σ. και του κ. **Σάββα Δεμερτζή**, φιλοτεχνημένοι από το 1618 έως το 1942, απεικονίζουν τη χαρτογραφική αποτύπωση της περιοχής σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους, από τον 12ο αιώνα π.Χ. και μετά. Μέσω εικόνας και ιστορικής αφήγησης παρουσιάζεται η κατάλυση της αυτοκρατορίας των Χετταίων - περίοδος ταυτιζόμενη στην ελληνική ιστορία με τον Τρωικό Πόλεμο - η κάθοδος των ελληνικών φύλων στον ευρύτερο ελληνικό χώρο, οι προκαλούμενες από αυτήν πληθυσμιακές ανακατατάξεις στη Μικρά Ασία, καθώς και η πολιτική οργάνωση των μικρασιατικών πόλεων. Επίσης, παρουσιάζεται η άνθιση της φιλοσοφίας στην Μίλητο, η διαμόρφωση της ιωνικής αρχιτεκτονικής, όσο και η καταστροφή πόλεων από τους Πέρσες. Η αρχαία ιστορία κλείνει με την αποτύπωση των περιηγήσεων του Παυσανία κατά την ύστερη αρχαιότητα.
Οι μεσαιωνικές αποτυπώσεις της περιοχής αποδίδονται από τους σπανιότερους χάρτες της έκθεσης, φιλοτεχνημένοι από τις αρχές του 17ου αιώνα έως τις αρχές του 18ου, δέκα στον αριθμό, χαρακτηριζόμενες ως «πορτολάνοι», isolarii και ως «χάρτες των νησιών», καθώς παρέχουν ακριβείς οδηγίες για τη ναυσιπλοΐα κοντά στις ακτές και στα λιμάνια της ευρύτερης περιοχής του Αιγαίου και της Σμύρνης. Οι χάρτες της νεότερης εποχής φιλοτεχνήθηκαν από τα τέλη του 18ου έως τα τέλη του 19ου αιώνα και αποτυπώνουν με ακριβείς βυθομετρήσεις τις ακτογραμμές της εν λόγω περιοχής. Πέντε από αυτούς απεικονίζουν αποκλειστικά την πόλη της Σμύρνης και τα μνημεία της, και δύο παρέχουν πληροφορίες για την ελληνική συνοικία κατά τα έτη 1769 και 1894.
Η τέταρτη ομάδα χαρτών σχεδιάσθηκε από τις αρχές μέχρι τα μέσα του 20ού αιώνα, απεικονίζουν τις πολιτικές επιτεύξεις της Ελλάδας των «δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών», ενώ η πλειονότητά τους αφορά την στρατιωτική διοίκηση του Ελληνικού Στρατού στην ευρύτερη περιοχή της Σμύρνης και τις κινήσεις του προς την ενδοχώρα.

Η Έκθεση θα διαρκέσει από τον Σεπτέμβριο 2023 έως τα μέσα του 2024.

Anthonie Jacobsz. Amsterdam 1648. Τίτλος χάρτη: "Pascaarte vande golfe van Smyrne; Alsmeede de Eylanden Scio ende Metelino ende gelegentheyt der Eylanden diepten en droogten daer ontrent zynde". Πρόκειται για χάρτη που καταγράφει τα αβαθή του κόλπου της Σμύρνης με στικτά σημεία, την πόλη της Σμύρνης με τα γύρω κάστρα, τις αλυκές στα βόρεια, το Καραμπουρνού, το βόρειο τμήμα της νήσου Χίου με την πόλη της Χίου και το νότιο τμήμα της Λέσβου. Σε ξεχωριστό διάχωρο υπάρχει συγκριτική κλίμακα διαφορετικών ειδών μιλίων

Αριστερά: Τίτλος χάρτη: «Pianta della città di Smyrna…». Τόπος έκδοσης: Κωνσταντινούπολη, 1769. Ο χάρτης απεικονίζει την πόλη της Σμύρνης χωρισμένη σε δύο τομείς. Με κίτρινο χρώμα απεικονίζεται η ενορία των «Μικρών Μοναχών» και με κόκκινο η ενορία των «Καπουτσίνων Πατέρων». Τα αριθμημένα μνημεία σχολιάζονται σε πίνακες. Το σχέδιο φιλοτεχνήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1769

Πανηγυρικη Εκδηλωση
για την Επετειο της Εθνικης Παλιγγενεσιας
"Το Ελληνορθοδοξο Ηθος της Ελληνικης Επαναστασης του 1821"
20/3/2023

Με εξαιρετική επιτυχία τίμησε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τη μνήμη της Επετείου της Εθνικής Παλιγγενεσίας μας σε πανηγυρική εκδήλωση στην Αίθουσα Διαλέξεών της, τη **Δευτέρα 20 Μαρτίου 2023**. Ομιλητής της επετειακής εκδήλωσης ήταν ο καθηγητής **Μανόλης Γ. Βαρβούνης**, Κοσμήτωρ της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: **«Το ελληνορθόδοξο ήθος της Ελληνικής Επανάστασης του 1821»**. Κατά την έναρξη της εκδήλωσης τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των νεκρών του τραγικού σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών.

Την εκδήλωση και τον ομιλητή προλόγισε ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασ. Ν. Πάππας**, ο οποίος μεταξύ άλλων ανέφερε τα εξής: «[...] *Η Γιορτή, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, είναι διπλή και λαμπρή. Συνεορτάζουμε τη μεγάλη ημέρα του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και συγχρόνως τον Ευαγγελισμό της απελευθέρωσης της Ελλάδας. Αναφερόμαστε στην πνευματική σωτηρία του ανθρώπινου γένους και στην απελευθέρωση του Ελληνικού γένους. Όπου οι νεότερες γενιές τιμούν με ομοψυχία, ευλάβεια και ευγνωμοσύνη τους ένδοξους προγόνους και ελευθερωτές του Έθνους, αντλώντας από το παράδειγμά τους διδάγματα φιλοπατρίας και ευψυχίας. Γι' αυτή τη διπλή Γιορτή της Εκκλησίας μας και του Έθνους μας, καλέσαμε να μας μιλήσει ο καθηγητής Μανόλης Βαρβούνης, Κοσμήτωρ της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, δίδοντας από μια άλλη διάσταση, έμφαση στο ελληνορθόδοξο ήθος της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Όπως ο ίδιος, ο εξαίρετος καθηγητής, θα μας αναλύσει, η κατανόηση μιας ιστορικής περιόδου εκ των υστέρων προϋποθέτει να εντρυφήσουμε στο ήθος της εποχής και των ανθρώπων της. Γιατί το ήθος αποτελεί στην ουσία τον καμβά επί του οποίου μπορούν να ιστορηθούν ιστορικές συγκυρίες και προσωπικότητες. Και προσδιορίζει πάντοτε τους πρωταγωνιστές των γεγονότων, οι οποίοι με τη δράση τους καθορίζουν σε μέγιστο βαθμό τα εκάστοτε ιστορικά γεγονότα. Προβάλλοντας αυτή την αρχή στα σχετικά με την Ελληνική Επανάσταση του 1821, διαπιστώνουμε ότι ήταν το ελληνορθόδοξο ήθος των πρωταγωνιστών της που σε μεγάλο βαθμό καθόρισε τόσο την έναρξη όσο και την εξέλιξή της. Ήθος που είχε διαμορφωθεί μέσα στο πλαίσιο της παράδοσης του ελληνικού λαού, φορείς και εκφραστές της οποίας ήταν οι αγωνιστές και οι ήρωες του 1821 που είχε σφυρηλατηθεί μέσα στις παραδοσιακές Κοινότητες και στο Ορθόδοξο ενοριακό σύστημα, που είχε φωτιστεί στα εκπαιδευτήρια της εποχής, στα οποία τόσο οι δάσκαλοι όσο και τα διδασκόμενα στην παράδοση αυτή κατά κανόνα στοιχούσαν, και το οποίο (ήθος) επιπλέον λειτούργησε ως φίλτρο για όσα κελεύσματα έρχονταν κατά καιρούς από τη Δύση*».

Ακολούθως, ο ομιλητής, καθηγητής κ. **Μανόλης Βαρβούνης**, ανέβηκε στο βήμα και ανέπτυξε τεκμηριωμένα και με σαφήνεια το θέμα της ομιλίας του.

Μετά το πέρας της ομιλίας, ο ομιλητής τιμήθηκε από τον Πρόεδρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών Δρ Βασίλειο Ν. Πάππα με τιμητική πλακέτα και ανακηρύχθηκε Αντεπιστέλλον Μέλος αυτής, αφού προηγουμένως, η **Γενική Γραμματέας της, κα Ευανθία Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου**, ανέγνωσε το βιογραφικό σημείωμα του τιμωμένου καθώς και την απόφαση ανακηρύξεώς του ως Αντεπιστέλλοντος Μέλους της Ε.Μ.Σ. από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η πανηγυρική εκδήλωση έκλεισε με την ανάκρουση του Εθνικού μας Ύμνου.

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ Ε.Μ.Σ.
2022 - 2023
"ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ"
&
"Ο ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ"

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών λειτουργεί το Ανοικτό Πανεπιστήμιο για έκτη συνεχή χρονιά σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας. Τα μαθήματα απευθύνονται σε κάθε ενδιαφερόμενο, ιδιαίτερα στα μέλη της Ε.Μ.Σ., και στην ευρύτερη εκπαιδευτική Κοινότητα. Η λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου για το ακαδημαϊκό έτος 2022-23 εντάσσεται στις επετειακές εκδηλώσεις Μνήμης για τα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Εκστρατεία και την έλευση των Μικρασιατών Προσφύγων στον Ελλαδικό χώρο. Οι διαλέξεις αναπτύσσονται σε δύο Κύκλους και τα μαθήματα πραγματοποιούνται σε Αίθουσα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Το κεντρικό θέμα του **Α΄ Κύκλου** είναι: **«Μικρά Ασία Αλησμόνητες Πατρίδες»** με επιστημονική υπεύθυνη την κα **Ελένη Γ. Γαβρά**, καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών) και επιμέλεια των μελών του Δ.Σ. της Ε.Μ.Σ. κας **Αδελαϊδας Ισμυρλιάδου** και κ. **Γεωργίου Πουρνάρη**. Οι θεματικές οι οποίες αναπτύσσονται, οι εισηγητές και οι τακτές ημερομηνίες παρουσίασής των είναι οι εξής:

22/2/2023, **Γεώργιος Τσότσος**, δρ. Πολεοδομίας, Μεταδιδάκτορας Ιστορικής Γεωγραφίας, πρ. Σχολικός Σύμβουλος, *Το συγκοινωνιακό δίκτυο στη Μικρά Ασία και Ανατολική Θράκη, σε συσχετισμό με τον ρόλο του ελληνικού στοιχείου, στις αρχές του 20ού αιώνα.* 8/3/2023, **Κωνσταντίνος Φωτιάδης,** ομότιμος καθηγητής Ιστορίας Παν/μίου Δυτ. Μακεδονίας, *Η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου.* 22/3/2023, **Πολύβιος Στράντζαλης**, δρ Θεολογίας, πρ. Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου κλ. ΠΕ01 Κ. Μακεδονίας, Πρόεδρος «Ένωσις Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Β.Ε.», *Εκκλησίες και εκπαιδευτήρια των ρωμαίικων κοινοτήτων της Αρχιεπισκοπής Κωνσταντινουπόλεως στις αρχές του 20ού αιώνα.* 26/4/2023, **Νίκος Λιάζος**, επίκουρος καθηγητής Τουρκικής Γλώσσας και Πολιτισμού - Παν/μιο Μακεδονίας, *Κοινωνικός και οικονομικός βίος των πληθυσμιακών ομάδων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία πριν από την Ανταλλαγή, μέσα από την τουρκική λογοτεχνία. Το θέμα της συνύπαρξης χριστιανών και μουσουλμάνων.* 10/5/2023, **Βασίλης Δημητριάδης,** αρχαιολόγος - ιστορικός - ΜΑ Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, υπ. Δρ Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας, *Η Σμύρνη και η περιοχή της: αρχειακές πηγές και σύγχρονες μαρτυρίες.* 24/5/2023, **Ελένη Γ. Γαβρά**, καθηγήτρια Οικιστικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς στα Βαλκάνια και Παρευξείνιο Χώρο - Παν/μιο Μακεδονίας, *Χώρος, οικιστική οργάνωση και πολιτισμός στον ιστορικό Πόντο.* 7/6/2023, **Μαρία Πανακάκη**, αρχιτέκτων μηχανικός, MSc Προστασία Μνημείων, υπ. Δρ τμήματος ΒΣΑΣ, Παν/μιο Μακεδονίας, *Λίθοι φθεγγόμενοι: Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας μέσα από τα εναπομείναντα οικιστικά κατάλοιπα - το παράδειγμα της Τρίγλιας στην Προποντίδα* & **Ιάκωβος Μιχαηλίδης**, Καθηγητής Νεότερης & Σύγχρονης Ιστορίας Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ., *Ο Ελληνισμός της Ανατολίας στη Νεοελληνική Εθνική Ιδεολογία*

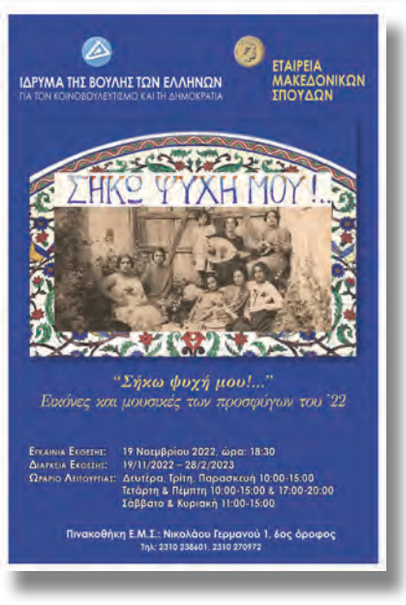
Ο Β΄ Κύκλος διαλέξεων του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Ε.Μ.Σ. με κεντρικό θέμα: **«Ο Προσφυγικός Ελληνισμός»** και επιστημονικό υπεύθυνο τον ομότιμο καθηγητή Ιστορίας του Παν/μίου Δυτ. Μακεδονίας κ. **Κωνσταντίνο Φωτιάδη** θα πραγματοποιηθεί ως διημερίδα από 24-25/11/2023.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών στο πλαίσιο των δράσεών της για την τιμή της ιστορίας του προσφυγικού Ελληνισμού, σχεδίασε και τοποθέτησε στη νότια πλευρά του Κτιρίου Διοικήσεώς της, το ανωτέρω επιβλητικό μπάνερ ύψους 12 μέτρων

Πρωτη Προβολη στη Θεσσαλονικη του Ντοκιμαντερ:

"ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ"

Ε.Μ.Σ. 14/6/2023

Το περίβλεπτο κτίριο της ιστορικής Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής στην Κωνσταντινούπολη

Στην κατάμεστη Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών παρουσιάστηκε στις 14 Ιουνίου 2023 για πρώτη φορά στη Θεσσαλονίκη –μετά την παρουσίασή του στην Κωνσταντινούπολη και στην Αθήνα– το ντοκιμαντέρ του δημοσιογράφου της ΕΡΤ Θωμά Σίδερη, με τίτλο **«Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή».** Πρόκειται για δράση που εντάσσεται στο πλαίσιο του Συμφώνου Συνεργασίας της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών με την Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Βλατάδων και το Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών. Η εν λόγω προβολή πραγματοποιήθηκε με την ευγενική σύμπραξη της Ένωσης Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος και του Συνδέσμου Μεγαλοσχολιτών. Στην εκδήλωση παρέστησαν Εκπρόσωποι όλων των θρησκευτικών, πολιτικών, πολιτειακών και στρατιωτικών Αρχών της πόλης μας, Εκπροσώπων Συλλόγων, Φορέων και Οργανισμών της Θεσσαλονίκης αλλά και πλήθος μελών και φίλων της Εταιρείας.

Στον Πρόλογό του ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** χαρακτηριστικά σημείωσε: «*Με μεγάλη χαρά φιλοξενούμε απόψε στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, την οποία έχω την τιμή να προεδρεύω, το ντοκιμαντέρ του δημοσιογράφου της ΕΡΤ Θωμά Σίδερη για την Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή. Το αρχαιότερο αυτό καθίδρυμα της Παιδείας του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως, το περικαλλές και μεγαλοπρεπές κτήριο της Μεγάλης του Γένους Σχολής, το "εγκαύχημα και εγκαλλώπισμα του ανά την Ανατολήν Ελληνισμού", που μας γεμίζει με αισθήματα υπερηφάνειας και ικανοποίησης. Η εκδήλωσή μας εντάσσεται στο πλαίσιο εφαρμογής του υπογραφέντος Συμφώνου Συνεργασίας της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών με την Ιερά Μονή Βλατάδων και το Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών πριν μερικά χρόνια και πραγματοποιείται σε συνεργασία με τους συντελεστές παραγωγής του ντοκιμαντέρ, την Ένωση Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Β. Ελλάδος, στην οποία προεδρεύει ο εκλεκτός Κωνσταντινουπολίτης και Χαλκίτης κ. Πολύβιος Στράντζαλης, και τον Σύνδεσμο Μεγαλοσχολιτών Αθηνών που εκπροσωπείται από τον Πρόεδρό της κ. Δημ. Δερβεντλή, τους οποίους καλωσορίζω και ευχαριστώ θερμά εκ μέρους της Διοίκησης της Εταιρείας. Το σπουδαίο αυτό ντοκιμαντέρ πρωτοπαρουσιάσθηκε στην Κωνσταντινούπολη, παρουσία της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχη κκ. Βαρθολομαίου καθώς και στην Αθήνα. Σήμερα, έχουμε την τιμή να το παρουσιάσουμε –για πρώτη φορά– στη Θεσσαλονίκη. Η Εταιρεία*

Άποψη της κατάμεστης Αίθουσας Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ. κατά την προβολή του ντοκιμαντέρ

Μακεδονικών Σπουδών πάντα ενισχύει κάθε πρωτοβουλία και δράση που αφορά στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης και την ενίσχυση της παιδευτικής δράσης ιστορικών θεσμών του Ελληνισμού, τόσο στον Μακεδονικό χώρο όσο και ευρύτερα και αυτονόητα στην καρδιά της Ρωμιοσύνης, την Κωνσταντινούπολη. Στην αίθουσα μάλιστα αυτή έλαβε χώρα και το ιστορικό γεγονός της απόδοσης τιμής στον Παναγιότατο με το Χρυσούν Μετάλλιον της ΕΜΣ επί τη επετείω των 80 χρόνων από της ιδρύσεώς της. Και πάλι σας υποδεχόμαστε και σας καλωσορίζουμε με αισθήματα χαράς και ευαρέσκειας γι' αυτή την κοινή μας σύμπραξη και συνεργασία, στο πλαίσιο κοινών επιστημονικών δράσεων σε ερευνητικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό επίπεδο για τη στήριξη της ιστορικής μας συνέχειας, μέσω της προστασίας, υπεράσπισης, αναπαραγωγής και προβολής του πολιτισμού μας και κυρίως των αξιών της Ορθοδοξίας μας».

Στη συνέχεια, απηύθυναν χαιρετισμό: ο **Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Αμορίου κ. Νικηφόρος**, Καθηγούμενος της Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής των Βλατάδων & Πρόεδρος του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών, ο κ. **Πολύβιος Στράντζαλης**, Πρόεδρος «Ένωσις Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος» και ο κ. **Δημήτρης Δερβεντλής**, Πρόεδρος του Συνδέσμου Μεγαλοσχολιτών.

Ακολούθησε η προβολή του εξαιρετικού ντοκιμαντέρ του δημοσιογράφου Θωμά Σίδερη για τη Μεγάλη του Γένους Σχολή, το οποίο ενθουσίασε και συγκίνησε το πολυπληθές κοινό και η εκδήλωση έκλεισε με ανταλλαγή τιμητικών διακρίσεων και εκδόσεων της Ε.Μ.Σ. μεταξύ των συντελεστών της όλης διοργάνωσης.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

"Άνθρωπος, Φύση και Κοινωνία στους Πατέρες της Εκκλησίας (2ος-5ος αι.)"

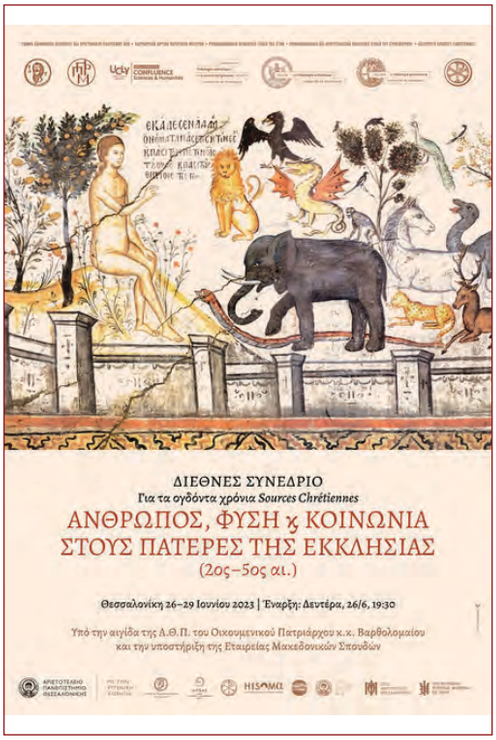
26-29/6/2023

με την υποστήριξη της Ε.Μ.Σ.

Το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού και το Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, και με την υπιοστήριξη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποίησαν, από τις **26-29 Ιουνίου 2023** το Διεθνές Συνέδριο με τίτλο: ***Άνθρωπος, Φύση και Κοινωνία στους Πατέρες της Εκκλησίας (2ος-5ος αι.)***. Στο υψηλής επιστημονικής σημασίας Συνέδριο, υπό την αιγίδα της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, οποίο συμμετείχαν με εισηγήσεις πλειάδα διακεκριμένων επιστημόνων από όλο τον κόσμο. Οι Εργασίες του φιλοξενήθηκαν στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασ. Ν. Πάππας** κατά το σύντομο χαιρετισμό του σημείωσε τα εξής:

"Ελλογιμώτατε Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής, εκπρόσωπε της Αυτού Θειοτάτης Παναγιότητος, του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, Πανοσιολογιώτατε Πρωτοσύγκελλε της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης κ. Ιάκωβε, εκπρόσωπε του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ανθίμου, Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου κ. Στέφανε, Θεοφιλέστατε Επίσκοπε Αμορίου κ. Νικηφόρε, καθηγούμενε της Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής των Βλατάδων και Πρόεδρε του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών, Πανοσιολογιώτατε, εκπρόσωπε του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς κ. Ιουστίνου, Αξιότιμε εκπρόσωπε του Γαλλικού Προξενείου Θεσσαλονίκης, Αξιότιμε εκπρόσωπε του Δημάρχου Θεσσαλονίκης, Εκπρόσωποι των Στρατιωτικών Αρχών, Ελλογιμώτατε κύριε Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ελλογιμώτατοι Εκπρόσωποι των ακαδημαϊκών, πανεπιστημιακών και ερευνητικών φορέων που συμμετέχουν στη διοργάνωση του παρόντος Συνεδρίου, Ελλογιμώτατοι κύριοι εισηγητές και καθηγητές του Α.Π.Θ., Εκλεκτοί προσκεκλημένοι, Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, της οποίας έχω την τιμή να προεδρεύω, αποδέχθηκε με ιδιαίτερη χαρά την πρόταση της Οργανωτικής Επιτροπής του Διεθνούς Συνεδρίου «Άνθρωπος, Φύση και Κοινωνία στους Πατέρες της Εκκλησίας (2ος-5ος αι.)» να υποστηρίξει οργανωτικά και να φιλοξενήσει στην ιστορική Αίθουσα Εκδηλώσεών της τις Εργασίες του. Η απόφαση αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου εντάσσεται στην πάγια συνεργασία και στήριξη που προσφέρει η Εταιρεία σε εκδηλώσεις της ακαδημαϊκής Κοινότητας

και των Πανεπιστημίων της πόλεώς μας. Επιπλέον, κατά τα τελευταία έτη η Εταιρεία μας αναπτύσσει κοινές επιστημονικές και εκδοτικές δράσεις με το Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών και την ιστορική Ιερά Πατριαρχική Μονή Βλατάδων, στο πλαίσιο της εδραιωμένης με ειδικό Σύμφωνο Συνεργασίας τους σε ερευνητικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο με τα εκλεκτά Ιδρύματα του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην πόλη μας. Η θεματολογία του Διεθνούς Πατρολογικού Συνεδρίου, για τις Εργασίες του οποίου έχουν αφιχθεί στην όμορφη πρωτεύουσα της Μακεδονίας περί τους σαράντα ειδικούς επιστήμονες από χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής, αναδεικνύει ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον πεδίο έρευνας και μελέτης για τον χώρο της θεολογίας και των ανθρωπιστικών σπουδών γενικότερα, το οποίο φωτίζει ποικίλες όψεις της διδασκαλίας των Πατέρων της Εκκλησίας κατά τους πέντε πρώτους αιώνες μετά τη γέννηση του Χριστού, και τη σημασία που έχουν οι απόψεις τους για τον άνθρωπο, τη φύση, τη δημιουργία, καθώς και για τη λειτουργία των κοινωνικών δομών της εποχής τους.

Όλα αυτά τα ζητήματα είναι επίκαιρα ακόμη και σήμερα, και η επανεξέταση κρίσιμων ανθρωπολογικών προβλημάτων στο επίπεδο διαμόρφωσης σύγχρονων αντιλήψεων, σε μια περίοδο παγκόσμιας κοινωνικής ρευστότητας και ραγδαίων εξελίξεων, αποκτά βαρύνουσα σημασία.

Θεωρούμε, ότι δικαίως το μεγάλο αυτό Διεθνές Συνέδριο λαμβάνει χώρα στην πόλη μας, την πόλη του Αγίου Δημητρίου και του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, αλλά και των μεγάλων αρχιεπισκόπων Θεσσαλονίκης, όπως ο Αλέξανδρος, ο Ανύσιος, ο Ασχόλιος και ο Ρούφος, οι οποίοι έδρασαν και επηρέασαν καταλυτικά με το έργο τους την περίοδο του τέταρτου και πέμπτου αιώνα, συμμετέχοντας, μαζί με άλλους επισκόπους, σε Οικουμενικές Συνόδους, ως εκπρόσωποι εκκλησιαστικών διοικήσεων της Μακεδονίας, στο πλαίσιο επίλυσης μεγάλων εκκλησιαστικών ζητημάτων. Ας μου επιτραπεί όμως να σας παρουσιάσω –έστω και επιγραμματικά– τη φιλοξενούσα το Συνέδριο Εταιρεία μας, η οποία –προ τριετίας– εόρτασε την 80χρονη προσφορά της στη Μακεδονία, την Ελλάδα και τον Ελληνισμό.

Με γνώμονα την εθνική της αποστολή, το αίσθημα ευθύνης απέναντι στην ιστορία της Μακεδονίας και κυρίως τον αυστηρό επιστημονικό τρόπο προσέγγισης αυτής, η Εταιρεία συμβάλλει μέχρι σήμερα αδιάκοπα στην έρευνα για την ανάδειξη όλων ανεξαιρέτως των επιστημονικών κλάδων που σχετίζονται με την ασύγκριτη πολιτιστική κληρονομιά και ιστορία της Μακεδονίας. Στην αυγή του 21ου αιώνα, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών συνεχίζει τη δράση της, παρεμβαίνοντας στα επιστημονικά δρώμενα της Μακεδονίας και της Ελλάδας, με οδηγό τις καταστατικές αρχές και αξίες των ιδρυτών της, οι οποίες καθοδηγούν όσους συνεχίζουν το έργο της έως σήμερα. Η επιστημονική παραγωγή μέσω ερευνητικών προγραμμάτων, η ψηφιοποίηση όλων των εκδόσεων και των Αρχείων της Εταιρείας που τεκμηριώνουν τα απαράγραπτα ιστορικά Δίκαια του Ελληνισμού στη μακεδονική χώρα, συνεχίζεται. Όπως επίσης και πρωτοβουλίες για τη δημιουργία νέου επιστημονικού δυναμικού, πολύγλωσσου και εξωστρεφή, εντάσσοντας τις νεώτερες γενιές της πατρίδος μας σε δράσεις γύρω από την ιστορία και τον πολιτισμό της, ως η καλύτερη παρακαταθήκη για ένα ευοίωνο και λαμπρό μέλλον της Μακεδονίας και της Ελλάδας μας.

Καλωσορίζουμε και πάλι τους εκλεκτούς ομιλητές και συνέδρους του παρόντος Συνεδρίου, με τη χαρά της συμμετοχής και της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών στην υλοποίησή του, και ευχόμαστε καλή επιτυχία».

WATERCOLOR INTERNATIONAL 6

με τη συμμετοχή 160 καλλιτεχνών από όλον τον κόσμο

Πινακοθήκη Ε.Μ.Σ. 26/9 - 25/10/2023

Στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποιήθηκαν την Τρίτη 26 Σεπτεμβρίου 2023, τα Εγκαίνια της Έκθεσης Υδατογραφίας, **WATERCOLOR INTERNATIONAL 6** με τη συμμετοχή εκπροσώπων των Αρχών και Φορέων της πόλης μας, ανθρώπων της Τέχνης, πολλών μελών και φίλων της Εταιρείας. Η Έκθεση φιλοξενήθηκε στην Πινακοθήκη της Ε.Μ.Σ. από **26 Σεπτεμβρίου – 25 Οκτωβρίου 2023**.

Στην ομιλία του ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** εγκαινιάζοντας την Έκθεση μεταξύ άλλων ανέφερε τα εξής:

Ο Πρόεδρος, το Δ.Σ. της ΕΜΣ και συμμετέχοντες της Έκθεσης την ημέρα των εγκαινίων

«Η Watercolor International ξεκίνησε ως θεσμός το 2012 στη Θεσσαλονίκη. Στόχος ήταν να γίνει η Υδατογραφία περισσότερο γνωστή στο ευρύ κοινό. Η μεγάλη επιτυχία της πρώτης έκθεσης αποτέλεσε το έναυσμα για τη συνέχεια. Η Υδατογραφία αποτελεί ένα από τα πιο προσιτά στον καθένα μέσα, με υλικά που είναι διαθέσιμα από τα μαθητικά μας χρόνια. Σπουδαίοι και διάσημοι ζωγράφοι ασχολήθηκαν με υδατογραφίες αφήνοντας σπουδαία έργα, αναδεικνύοντάς την σε κορυφαία μορφή τέχνης. Στις μέρες μας η γλώσσα της Υδατογραφίας είναι περισσότερο διεθνής από ποτέ.

Η Watercolor International είναι μια από τις μεγαλύτερες Εκθέσεις, όχι μόνο στην Ευρώπη, αλλά και στον κόσμο. Με δεδομένο το υψηλό επίπεδο των συμμετεχόντων καλλιτεχνών, είναι καθιερωμένη ως μια από τις πλέον σημαντικές Εκθέσεις αναφοράς για τους καλύτερους ακουαρελίστες από όλες τις χώρες, γεγονός που αποτυπώνεται στο μεγάλο ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν. Στη φετινή Έκθεση Watercolor International 6 συμμετέχουν 160 επιλεγμένοι ζωγράφοι και εκτίθενται διάφορες τεχνικές και προσεγγίσεις, ακόμη και διαφορετικά watermedia σε χαρτί. Έτσι, η Έκθεση παρουσιάζει ένα «ψηφιδωτό» τεχνικών και απόψεων της σύγχρονης Υδατογραφίας. Από σήμερα φιλοξενείται στην Πινακοθήκη της Εταιρείας μας, στην οποία μάλιστα φιλοξενήθηκαν με ιδιαίτερη επιτυχία οι διακεκριμένες Εκθέσεις Watercolor International II και IV τα έτη 2014 και 2018 αντίστοιχα. Το γεγονός ότι το 2023 η Έκθεση επιστρέφει ξανά στον ίδιο τόπο, συγκεντρώνει θετικότατα σχόλια από όλους τους εκθέτες, καθώς πρόκειται για χώρο τον οποίο έχουν αγαπήσει και εκτιμήσει ιδιαίτερα οι καλλιτέχνες για τις σύγχρονες παροχές και υποδομές που προσφέρει, αλλά και για την άριστη οργάνωση και συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο και τους συνεργάτες της Εταιρείας και ιδιαίτερα τον υπεύθυνο Πινακοθήκης της Ε.Μ.Σ. κ. Γ. Ρουσσέτη και τον επιμελητή της Έκθεσης κ. Γ. Πολίτη. Στο πλαίσιο της Έκθεσης, θα διοργανωθούν παράλληλες εκδηλώσεις, με πιο σημαντικές τις παρουσιάσεις που θα πραγματοποιηθούν από καταξιωμένους καλλιτέχνες, όπως από τους ιδιαιτέρως γνωστούς ακουαρελίστες Μάικλ Σολόβιεβ και Κίκο Τανάμπε. Αξίζει να αναφερθούν τα ονόματα και άλλων σπουδαίων ζωγράφων που συμμετέχουν στην Έκθεση, όπως ενδεικτικά, οι Πρόεδροι του Βασιλικού Ινστιτούτου Υδατογραφίας της Αγγλίας Κρις Μάγιερς, της Βασιλικής Ένωσης Υδατογραφίας της Σκωτίας Άνγκους Μακ Γιούαν και της American Watercolor Society Αντόνιο Μάσι, οι οποίοι δεν είναι βέβαια μαζί μας σήμερα αλλά συμμετέχουν ανελλιπώς. Έχουμε όμως σήμερα μαζί μας τον πρώην πρέσβυ της Αμερικής στην Ελλάδα, κύριο Ντέιβιντ Πιρς, ο οποίος, πέραν του ότι είναι γνωστός ακουαρελίστας αγαπά ιδιαιτέρως τη χώρα μας». Είναι επίσης σημαντικό να τονιστεί ότι με αφορμή τη συμμετοχή τους στην σημαντική αυτή Έκθεση που φιλοξενεί η Εταιρεία μας στην Πινακοθήκη της, οι εκθέτες, που προέρχονται από διάφορες χώρες της Υφηλίου, επισκέπτονται ιστορικά μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους της Μακεδονίας μας, γινόμενοι με τον τρόπο αυτό κοινωνοί της ιστορίας και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς».

Πανηγυρικη Εκδηλωση για την Επετειο του Μακεδονικου Αγωνα
«Ο Μακεδονικος Αγωνας και η Κυπρος»
16 Οκτωβριου 2023

Ο καθηγητής κ. Π. Παπαπολυβίου

Ο Πρόεδρος της ΕΜΣ ανάμεσα στον τιμηθέντα καθηγητή κ. Π. Παπαπολυβίου και στον πρέσβη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ελλάδα κ. Στ. Αυγουστίδη

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τίμησε τη μνήμη του Μακεδονικού Αγώνα στην καθιερωμένη επετειακή πανηγυρική εκδήλωση, στην κατάμεστη αίθουσα διαλέξεών της τη **Δευτέρα 16 Οκτωβρίου,** με ομιλητή τον Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Κύπρου, αναπλ. καθηγητή κ. **Πέτρο Παπαπολυβίου**, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: «**Ο Μακεδονικός Αγώνας και η Κύπρος**». Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους οι Αρχές της πόλης μας, εκπρόσωποι διαφόρων Συλλόγων, Φορέων και Οργανισμών της Θεσσαλονίκης όπως και πλήθος μελών και φίλων της Εταιρείας.

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, καλωσόρισε τους παρισταμένους και απηύθυνε χαιρετισμό στον οποίο, μεταξύ άλλων, σημείωσε τα εξής: «*Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών δεν λησμονεί κάθε χρόνο το χρέος της να τιμήσει τους επώνυμους και ανώνυμους αγωνιστές της Πατρίδας μας. Με την καθιερωμένη αυτή εκδήλωση αποτίουμε φόρο τιμής σ' αυτούς που με αυταπάρνηση θυσιάσθηκαν για την απελευθέρωση της Μακεδονίας, τόσο κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα όσο και των Βαλκανικών Πολέμων, για να προχωρεί η χώρα ελεύθερη και υπερήφανη, πάνω στην πολύτιμη ιστορική παρακαταθήκη που μας άφησαν. Ο Μακεδονικός Αγώνας και ιδιαίτερα η ένοπλη φάση του (1904-1908) αποτελεί μια από τις κορυφαίες στιγμές της νεότερης ελληνικής ιστορίας. Υπήρξε το αποκορύφωμα της βούλησης των Ελλήνων Μακεδόνων να σταματήσουν τη βουλγαρική διείσδυση που στηριζόταν στην τρομοκρατία του ντόπιου πληθυσμού. Ο Μακεδονικός Αγώνας ανέδειξε την ενότητα του ελληνικού έθνους, καθώς τους Έλληνες Μακεδόνες έσπευσαν από την πρώτη στιγμή να βοηθήσουν εκατοντάδες Αγωνιστές από όλες τις εσχατιές του Ελληνισμού, πολεμώντας με απαράμιλλη γενναιότητα. Κεντρική μορφή του Μακεδονικού Αγώνα αποτελεί ο εθνομάρτυρας Παύλος Μελάς, ο οποίος πότισε με το αίμα του την ιερή μακεδονική γη στις 13 Οκτωβρίου 1904, πέφτοντας λαβωμένος από τουρκικό βόλι στο χωριό Στάτιστα της Καστοριάς. Η θυσία του Παύλου Μελά κινητοποίησε την ελεύθερη Ελλάδα, προκειμένου να συνδράμει τους αγωνιζόμενους Μακεδόνες, ενώ ο ίδιος αποτέλεσε ιερό σύμβολο του Αγώνα. Έκτοτε, η ανιδιοτελής προσφορά και η θυσία του εξακολουθούν να δείχνουν τον δρόμο στους Έλληνες Μακεδόνες να παραμένουν αμετακίνητοι στις θέσεις τους και να συνεχίζουν να αγωνίζονται, προκειμένου να διακηρύξουν σε όλο τον κόσμο την ελληνικότητα της Μακεδονίας.*

Ομιλητής της φετινής επετειακής εκδήλωσής μας για τον Μακεδονικό Αγώνα είναι ο κος Πέτρος Παπαπολυβίου, αν. καθηγητής Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας, και Κοσμήτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο οποίος θα μας μιλήσει με θέμα «Ο Μακεδονικός Αγώνας και η Κύπρος: Η συμβολή της μεγαλονήσου ως βάθρο των στέρεων δεσμών των δύο "άκρων των ακρών" του σύγχρονου Ελληνισμού και ως κεφάλαιο του κυπριακού ενωτικού κινήματος». Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για την Εταιρεία μας και ασφαλώς για τον τιμώμενο ομιλητή η επιθυμία της Α.Ε. του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκου Χριστοδουλίδη να παραστεί στη σημερινή επετειακή εκδήλωσή μας. Άλλωστε, ο εξοχώτατος κ. Πρόεδρος απ' αυτό το ιστορικό βήμα, τη 3 Δεκ. 2019, με την ιδιότητά του ως Υπουργού Εξωτερικών της Κύπρου, στο πλαίσιο των επετειακών εκδηλώσεων για τα 80χρονα της ΕΜΣ, είχε αναπτύξει το θέμα για τις διαχρονικές σχέσεις Μακεδονίας – Κύπρου. Μια εκδήλωση, η οποία απετέλεσε φυσική συνέχεια των ιστορικών δεσμών και των παραδοσιακών αδελφικών σχέσεων Μακεδόνων και Κυπρίων Ελλήνων και της επιστημονικής

συνεργασίας της ΕΜΣ με την Κύπρο. Στην ίδια μάλιστα εκδήλωση, ο εξοχώτατος κ. Πρόεδρος, είχε ανακηρυχθεί Αντεπιστέλλον Μέλος της Εταιρείας μας. Ωστόσο, μετά την χθεσινή έκτακτη ανακοίνωση του Γενικού Προξενείου της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Θεσσαλονίκη, μας ανακοινώθηκε ότι λόγω των εξελίξεων στην περιοχή και της σύγκλισης εκτάκτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ακυρώθηκε η άφιξη του κ. Προέδρου στη Θεσσαλονίκη και ανετέθη εις τον παριστάμενο νέο Πρέσβη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ελλάδα κ. Σταύρο Αυγουστίδη να αναγνώσει τον χαιρετισμό του. Ο κ. Πρέσβης είναι ανάμεσά μας και τον παρακαλώ να ανέβει στο βήμα και να αναγνώσει την επιστολή. Επίσης, παρίσταται ο νέος Γενικός Πρόξενος της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Θεσσαλονίκη κος Κωνσταντίνος Πολυκάρπου».

Στο βήμα στη συνέχεια ανήλθε ο Πρέσβης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ελλάδα κ. **Σταύρος Αυγουστίδης,** *ο οποίος ανέγνωσε τον χαιρετισμό της Α.Ε. του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκου Χριστοδουλίδη, ο οποίος ακύρωσε την επίσκεψή του στη Θεσσαλονίκη εξαιτίας «των εκτάκτων εξελίξεων στην περιοχή και της σύγκλισης εκτάκτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου», σύμφωνα με ανακοίνωση του Γενικού Προξενείου της Κύπρου στην Θεσσαλονίκη.*

Ακολούθησε η εκφώνηση του πανηγυρικού Λόγου από τον καθηγητή κ. **Πέτρο Παπαπολυβίου**, ο οποίος στην ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσα ομιλία του εξέτασε τον αντίκτυπο των γεγονότων του Μακεδονικού Αγώνα στην Κύπρο των αρχών του εικοστού αιώνα και την κυπριακή συμμετοχή στα Σώματα των Μακεδονομάχων. Με βάση, κυρίως, τον κυπριακό Τύπο της εποχής, αλλά και τις λιγοστές αρχειακές και βιβλιογραφικές μαρτυρίες, παρουσιάστηκαν οι Κύπριοι Μακεδονομάχοι (υπάρχουν πληροφορίες για εννέα αγωνιστές) και συνοπτικά η δράση τους στη Μακεδονία στα 1904-1908· ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον πιο γνωστό από αυτούς, τον Γεώργιο Αργυρίου Κυπραίο.

Η εκδήλωσε έκλεισε με την ανακήρυξη του ομιλητή ως Αντεπιστέλλοντος Μέλους της Ε.Μ.Σ., αφού προηγουμένως ανεγνώσθη από την Γενική Γραμματέα της Εταιρείας, κα **Ευανθία Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου**, το αναλυτικό βιογραφικό του καθώς και η ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρείας.

Πανηγυρικη Εκδηλωση για την Εθνικη Επετειο της 28ης Οκτωβριου

«Απελευθερωση Θεσσαλονικης, Αμυντικα Οχυρα & Η Αλλαγη του Επιχειρησιακου Εγχειρηματος»

22/10/2023

Την καθιερωμένη επετειακή πανηγυρική εκδήλωσή της για την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου και τη μνήμη του πολιούχου της Θεσσαλονίκης Αγίου Δημητρίου πραγματοποίησε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών την Κυριακή **22 Οκτωβρίου 2023,** με ομιλητή τον ομότιμο καθηγητή της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. **Αθανάσιο Καΐση**, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: ***«Απελευθέρωση Θεσσαλονίκης, Αμυντικά Οχυρά και η αλλαγή του επιχειρησιακού εγχειρήματος»***. Στην κατάμεστη Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας μας παρέστησαν οι θρησκευτικές, στρατιωτικές, πολιτικές και πολιτειακές Αρχές της Θεσσαλονίκης, εκπρόσωποι Συλλόγων, Φορέων και Οργανισμών της πόλης αλλά και πλήθος μελών και φίλων της Εταιρείας.

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, χαιρετίζοντας την εκδήλωση ανέφερε: «*Μεγάλη ημέρα η σημερινή. Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τιμά την επέτειο της απελευθέρωσης της Θεσσαλονίκης μας, της πρωτεύουσας της Μακεδονίας, η οποία πραγματοποιήθηκε από τον ένδοξο ελληνικό στρατό κατά τη διάρκεια του Πρώτου Βαλκανικού Πολέμου, στις 26 Οκτωβρίου του 1912. Ανήμερα της γιορτής του Πολιούχου μας Αγίου Δημητρίου, με τη χάρη του Θεού και την ευλογία του Άη Δημήτρη, οι ηρωικοί Έλληνες Βαλκανιομάχοι μέσα σε είκοσι μόλις ημέρες εξόρμησαν από την οροθετική γραμμή στη Θεσσαλία απελευθερώνοντας τη μία μετά την άλλη τις μακεδονικές πόλεις, βάζοντας τέλος τόσο στη μακραίωνη τουρκική σκλαβιά όσο και στη βουλγαρική επιθετικότητα. Σαραντάπορο, Κοζάνη, Βέροια, Νάουσα, Γιαννιτσά και τελικά Θεσσαλονίκη υπήρξαν μερικοί μόνοι σταθμοί της παληκαριάς των Ελλήνων και των ανδραγαθημάτων του ηρωικού στρατού μας, που χάρη στη σύμπνοια του Πρωθυπουργού Ελευθέριου Βενιζέλου και του Αρχιστράτηγου Κωνσταντίνου έγραψε τις πιο ηρωικές στιγμές στην ένδοξη πολεμική ιστορία μας. Λίγες δεκαετίες αργότερα, στις 28 Οκτωβρίου του 1940 το ελληνικό έθνος κλήθηκε*

Ο ομότιμος καθηγητής Α.Π.Θ. κ. Αθ. Καΐσης

και πάλι να συμπληρώσει χρυσές σελίδες στη μακραίωνη ιστορία του, με τη συγκλονιστική αντίσταση που επέδειξε απέναντι στην επίθεση των Ιταλών του δικτάτορα Μπενίτο Μουσολίνι και λίγο αργότερα απέναντι στους Γερμανούς του παρανοϊκού Αδόλφου Χίτλερ. Γνήσιοι απόγονοι των ηρωικών Βαλκανιομάχων, οι στρατιώτες του συνταγματάρχη Κωνσταντίνου Δαβάκη και σύσσωμος ο ελληνικός λαός βροντοφώναξαν, διά στόματος του Ιωάννη Μεταξά, το ηρωικό ΟΧΙ που κατέπληξε όλο τον ελεύθερο τότε κόσμο. Οι ήρωες πολεμούν ως Έλληνες» παραδέχθηκε, ενθουσιασμένος από τη μαχητικότητα των Ελλήνων, ο Βρετανός πρωθυπουργός Ουίνστων Τσώρτσιλ. Και είχε δίκαιο. Μέσα σε λίγους μόνο μήνες ένα μικρό αριθμητικά έθνος, το ελληνικό, τεράστιο όμως σε ιστορία και πατριωτισμό, παρέδωσε μαθήματα φιλοπατρίας και αποφασιστικότητας στους επιβουλείς της εθνικής κυριαρχίας του. Στους ορεινούς όγκους της Πίνδου οι Έλληνες πέτυχαν την πρώτη νίκη ενάντια στις δυνάμεις του Άξονα, και λίγους μήνες αργότερα με τη σθεναρή αντίσταση στα οχυρά του Ρούπελ έδειξαν σε όλον τον κόσμο πως ο φασισμός και ο ναζισμός δεν ήταν ανίκητοι. Δικαιολογημένα εορτάζουμε με συγκίνηση κάθε χρόνο την 28η Οκτωβρίου 1940. Γιατί από την επέτειο αυτή αναδύονται στοιχεία πολύτιμα: ο ενθουσιασμός και ο ηρωισμός, η θυσία και η αυταπάρνηση, όπως και η απέραντη αγάπη για την ελευθερία της χώρας μας. Η ενότητα και η σύμπνοια, όσες φορές κυριάρχησαν στο Έθνος μας, έδωσαν τη δύναμη στον Ελληνισμό να αντισταθεί και να περισωθεί από τις «πληγμύρες» που του εσώρευσε η μακρά του ιστορία».

Στο κέντρο, ο π. Υπηρεσιακός Πρωθυπουργός και π. Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου κ. Ιω. Σαρμάς

Στο βήμα ανήλθε στη συνέχεια ο καταξιωμένος καθηγητής κ. **Αθ. Καΐσης**, ο οποίος στον πανηγυρικό του Λόγο εξέθεσε τα πολεμικά γεγονότα και την κατάσταση που επικρατούσε κατά τον χρόνο εισόδου του ελληνικού στρατού στην Θεσσαλονίκη τον Οκτώβριο του 1912. Αρχικώς, επεσήμανε το νομοθετικό έργο του πρώτου Πολιτικού Διοικητή της Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνου Ρακτιβάν. Στη συνέχεια, παρέθεσε τα σχετικά με την αμυντική οργάνωση της ζώνης προκαλύψεως, τη σπουδαιότητα της οχύρωσης της Μακεδονίας και της Θράκης, τη γερμανική επίθεση, τον αγώνα επί του Μπέλες και, γενικότερα, τη στρατιωτική αναμέτρηση τον Απρίλιο του 1941 και τη συνθηκολόγηση που ακολούθησε. Η ομιλία ολοκληρώθηκε με την ακροθιγή ανάπτυξη σκέψεών του για τις εν γένει συνέπειες του σύγχρονου νέου επιχειρησιακού εγχειρήματος.

Τον ομιλητή τίμησε ακολούθως ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασ. Ν. Πάππας με την απονομή εκ μέρους της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, τιμητικής διάκρισης «*Για την ανεκτίμητη προσφορά του στη Νομική Επιστήμη, την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση και στην απονομή του Δικαίου*».

Η πανηγυρική εκδήλωση έκλεισε με την ανάκρουση του Εθνικού μας Ύμνου.

"Ο Καλλιτεχνης στο Γιγνεσθαι της Πολης"

ΕΚΘΕΣΗ ΣΚΕΤΒΕ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ Ε.Μ.Σ.

3-30/11/2023

Ο Σύλλογος Καλλιτεχνών Εικαστικών Τεχνών Βορείου Ελλάδος με αφορμή την συμπλήρωση 40 χρόνων από την ίδρυση του Συλλόγου, πραγματοποίησε Έκθεση με θέμα, ***"Ο Καλλιτέχνης στο Γίγνεσθαι της πόλης"*** η οποία τέθηκε υπό την αιγίδα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και φιλοξενήθηκε στην Πινακοθήκη της από 3-30 Νοεμβρίου 2023.

Τα εγκαίνια της Έκθεσης χαιρέτισε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος χαρακτηριστικά ανέφερε: *"Η ίδρυση του Συλλόγου Καλλιτεχνών Εικαστικών Τεχνών Βορείου Ελλάδος (Σ.Κ.Ε.Τ.Β.Ε.) το 1983 αποτέλεσε ένα από τα σημαντικότερα πολιτιστικά γεγονότα που συντελέστηκαν στη Θεσσαλονίκη. Γεννήθηκε από την ανάγκη διακεκριμένων και κυρίως διορατικών δημιουργών της πόλης να οργανώσουν και να συσπειρώσουν το καλλιτεχνικό της δυναμικό. Η επί σαράντα χρόνια πλούσια και επιτυχημένη εκθεσιακή δραστηριοποίηση καθώς και*

το πλήθος των ποικίλων πολιτιστικών δράσεων επιβεβαιώνουν με τον πλέον πειστικό τρόπο την αναγκαιότητα ενεργής παρουσίας αυτού του Συλλόγου. Η πρώτη Έκθεση του Συλλόγου έγινε στην Πινακοθήκη της Ε.Μ.Σ. τον Νοέμβριο του 1984, υπό την αιγίδα του Δήμου Θεσσαλονίκης, με τη συμμετοχή 32 καλλιτεχνών και την επιμέλεια του Καθηγητή της Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου των Αθηνών, Χρύσανθου Χρήστου και αποτέλεσε ένα μεγάλο εικαστικό γεγονός για τα «ΔΗΜΗΤΡΙΑ ΙΘ΄». Κατά τη διάρκεια των σαράντα χρόνων λειτουργίας του Συλλόγου, οργανώθηκαν και παρουσιάστηκαν στην Πινακοθήκη της Ε.Μ.Σ. δεκάδες ετήσιες εκθέσεις, γεγονός που αποδεικνύει τους στενούς δεσμούς που αναπτύχθηκαν ανάμεσα στους δύο εικαστικούς φορείς και επιβεβαιώνουν το έμπρακτο και διαρκές ενδιαφέρον της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών για την προβολή και ανάδειξη του έργου των Βορειοελλαδιτών καλλιτεχνών.

Η Πινακοθήκη της Ε.Μ.Σ., με απόλυτη επίγνωση του ρόλου της, ανταποκρίθηκε με ιδιαίτερη χαρά στο αίτημα συνεργασίας του Συλλόγου για την οργάνωση και παρουσίαση της μεγάλης επετειακής Έκθεσης για τα 40 χρόνια λειτουργίας του Σ.Κ.Ε.Τ.Β.Ε., όπως έπραξε και στο παρελθόν για τα 10, 20 και 30 χρόνια του Συλλόγου. Η παρούσα Έκθεση έχει εορταστικό χαρακτήρα, τιμά τους ιδρυτές και τους παλαιότερους προέδρους του Σ.Κ.Ε.Τ.Β.Ε. Στην Έκθεση συμμετέχουν 100 καλλιτέχνες και παρουσιάζει τη σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία των μελών του με θέμα «Ο καλλιτέχνης στο γίγνεσθαι της πόλης». Ευχόμαστε για τη μακροημέρευση, τη γόνιμη και δημιουργική παρουσία καθώς και για την επίτευξη των στόχων του Συλλόγου, συνεχίζοντας και τα επόμενα χρόνια την άμεση ανταπόκριση και αρωγή σε κάθε αίτημα συνεργασίας με την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών».

Παρουσιαση Βιβλιου για την Ιμβρο στην Ε.Μ.Σ., 20/11/2023

Μερική άποψη του εκλεκτού ακροατηρίου. Στο βήμα διαβάζει ο ηθοποιός Γρ. Βαλτινός

Στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών παρουσιάστηκε τη **Δευτέρα 20 Νοεμβρίου 2023** το βιβλίο με τίτλο: ***«Η Ιστορία της Ίμβρου μέσα από τις Μαρτυρίες των Ανθρώπων της»***. Η βιβλιοπαρουσίαση πραγματοποιήθηκε με την σύμπραξη της **Φιλοπτώχου Αδελφότητος Ανδρών Θεσσαλονίκης, του Μ.Α.Ζ.Ι.-Με Αλληλεγγύη Ζούμε Ισότιμα, της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και της Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας-Θράκης**.

Την εκδήλωση χαιρέτησε ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος ανέφερε: *«Καλωσορίζω τα αδελφά Σωματεία, την Φιλόπτωχο Αδελφότητα Ανδρών Θεσσαλονίκης, την Ιμβριακή Ένωση Μακεδονίας – Θράκης και το Μ.Α.Ζ.Ι. - Με Αλληλεγγύη Ζούμε Ισότιμα στην ιστορική αίθουσα της Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η παρουσίαση του βιβλίου της Ιμβριακής Ένωσης Μακεδονίας Θράκης με τον τίτλο «Η ιστορία της Ίμβρου μέσα από τις μαρτυρίες των ανθρώπων της». Πρόκειται για μία εξαίρετη, καλαίσθητη και άκρως ενδιαφέρουσα έκδοση, που αναφέρεται στην ιστορία και τον πολιτισμό των Ιμβρίων από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τις μέρες μας, αναδεικνύοντας και διασώζοντας το θρησκευτικό τους αίσθημα, την προσήλωσή του στα εκκλησιαστικά ιδεώδη και την πλούσια πολιτιστική τους κληρονομιά. Μία ευλογημένη περιοχή, απ' όπου έλκει την καταγωγή του η ΑΘΠ ο Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κκ. Βαρθολομαίος, τον οποίον η Εταιρεία μας, στην πρώτη εκδήλωση για τα 80χρονά της, σε αυτήν εδώ την αίθουσα, είχε την ύψιστη τιμή και ικανοποίηση να του απονείμει το χρυσό μετάλλιό της. Το βιβλίο που παρουσιάζεται σήμερα, εμπεριέχει συναρπαστικές και γλαφυρές αφηγήσεις Ιμβρίων που περιγράφουν με παραστατικό τρόπο αναμνήσεις από τις ενασχολήσεις και την*

Οι κύριοι συντελεστές της εκδήλωσης

καθημερινή ζωή τους, τις πλείστες όσες δοκιμασίες υπέστησαν διαχρονικά, τις αδικίες για το άλυτο μέχρι και σήμερα ιδιοκτησιακό καθεστώς, και την ανάγκη να εγκαταλείψουν τον τόπο τους, με τις όποιες επιπτώσεις και συνέπειες είχε αυτή για τη ζωή τους. Οι νέες γενιές των Ιμβρίων, αν και δεν κατοικούν πλέον μόνιμα εκεί, δεν λησμονούν το νησί τους. Αντιθέτως, το επισκέπτονται πολύ συχνά και μεταλαμπαδεύουν κατά αυτόν τον τρόπο στα παιδιά τους τον νόστο της επιστροφής. Αξίζει δε να μνημονεύσουμε και να επαινέσουμε τον αγώνα των Ιμβρίων, οι οποίοι επανασύστησαν την ομογενειακή εκπαίδευση στην Ίμβρο. Πετυχαίνοντας κατά αυτόν τον τρόπο την λειτουργία δημοτικού και γυμνασίου στο νησί για τη διατήρηση της ελληνικής γλώσσας. Επιπλέον, μάλιστα, η δράση Συλλόγων Ιμβρίων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ενισχύει και στηρίζει τη συνέχεια της ομογενειακής παρουσίας στο νησί. Βρίσκω δε την ευκαιρία να αναφέρω ότι κατά τα εγκαίνια του δημοτικού σχολείου στο νησί, τα οποία ευλόγησε ο Οικουμενικός Πατριάρχης, είχα την τιμή και τη χαρά να παρευρεθώ προσωπικά, εκπροσωπώντας επιστημονικό φορέα και να προσφέρω εκδόσεις ιστορικολαογραφικού κυρίως περιεχομένου για τη Μακεδονία, προκειμένου να εμπλουτισθεί η νεοσύστατη βιβλιοθήκη του. Κλείνω το σύντομο καλωσόρισμά μου με ευχαριστίες προς όλους τους παρισταμένους σήμερα, στους ομιλητές, τους συντελεστές της έκδοσης, και κυρίως στην Ιμβριακή Ένωση Μακεδονίας - Θράκης, κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στους «πληροφορητές» που με επιμονή εξιστόρησαν παραστατικά, όσα γεγονότα τους έφερνε αυθόρμητα η μνήμη τους, με πολύ πατριωτισμό και αγάπη για την Ίμβρο. Είμαι βέβαιος ότι το βιβλίο θα έχει την ανάλογη απήχηση και αποδοχή από το κοινό».

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ Ε.Μ.Σ.
2022 - 2023
"Ο ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ"
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ 24-25/11/2023

Στο πλαίσιο της λειτουργίας του **Ανοικτού Πανεπιστημίου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών**, το οποίο διενεργείται φέτος (ακαδημαϊκό έτος 2022-2023) για έκτη συνεχή χρονιά σε συνεργασία με **το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας**, πραγματοποιήθηκε Επιστημονική Διημερίδα με θέμα: **«Ο Προσφυγικός Ελληνισμός» στις 24-25 Νοεμβρίου 2023** στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ.. Η λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου εντάσσεται στις επετειακές εκδηλώσεις Μνήμης για τα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Εκστρατεία και την έλευση των Μικρασιατών Προσφύγων στον Ελλαδικό χώρο.

Κατά την έναρξη των Εργασιών της Επιστημονικής Διημερίδας, ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** ανέφερε μεταξύ άλλων στον χαιρετισμό του: «Εκατό χρόνια μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 και *την υπογραφή το 1923 της Σύμβασης της Λωζάννης για την υποχρεωτική ανταλλαγή των ελληνοτουρκικών πληθυσμών, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τιμά τις δραματικές εκείνες εξελίξεις που διαμόρφωσαν σε πολύ μεγάλο βαθμό τη φυσιογνωμία του σύγχρονου Ελληνισμού. Ως Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών είμαι απόλυτα πεπεισμένος πως έναν αιώνα αργότερα μπορούμε αλλά και οφείλουμε να αναστοχα-*

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. προσφέρει τον επετειακό τόμο της Εταιρείας στον καθηγητή και κεντρικό ομιλητή κ. Κων. Φωτιάδη

σθούμε πάνω στα γεγονότα εκείνα, σε μια προσπάθεια να μάθουμε από τα λάθη μας, να διαπιστώσουμε τα πλεονεκτήματά μας, να τιμήσουμε τη μνήμη των προγόνων μας και εν τέλει να προχωρήσουμε με ασφάλεια όλοι μαζί στον 21ό αιώνα. Η Μικρασιατική Καταστροφή στάθηκε η χειρότερη τραγωδία της νεοελληνικής ιστορίας. Δεν ήταν μόνο η στρατιωτική ήττα. Ήταν κυρίως ο τρόπος, με τον οποίο οδηγηθήκαμε σε αυτή, ως απόρροια του Εθνικού Διχασμού. Ήταν πρωτίστως οι ολέθριες συνέπειές της, με τη γενοκτονία και τον εξανδραποδισμό εκατοντάδων χιλιάδων Ελλήνων από τα κεμαλικά στρατεύματα και τα άτακτα σώματα των Τσετών, με τον μαρτυρικό θάνατο χιλιάδων άλλων που έχασαν τη ζωή τους στα διαβόητα «τάγματα εργασίας» αλλά και με τον επαίσχυντο τρόπο, με τον οποίο οι πρόγονοί μας υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν τις πατρογονικές εστίες τους, την ιερή γη της Ιωνίας, του Πόντου, της Καππαδοκίας και της Ανατολικής Θράκης. Η υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία υπήρξε μια απάνθρωπη συνθήκη, ενάντια σε κάθε αίσθημα διεθνούς δικαίου, ένα «ανθρωποεμπόριο», σύμφωνα με την προφητική έκφραση του εθνομάρτυρα μητροπολίτη Σμύρνης Χρυσοστόμου λίγο πριν το τραγικό τέλος του. Η Σύμβαση της Λωζάννης για την υποχρεωτική ανταλλαγή των ελληνοτουρκικών πληθυσμών οδήγησε σε προσφυγοποίηση περισσότερους από 1,5 εκατομμύρια Έλληνες πρόσφυγες, Μικρασιάτες, Ποντίους, Καππαδόκες και Ανατολικοθρακιώτες. Χιλιάδες από αυτούς έφθασαν αποκαμωμένοι στα νησιά και τα λιμάνια της ηπειρωτικής Ελλάδας, μόνο με τα ρούχα που φορούσαν, έχοντας ως μόνη παρηγοριά τους την ορθόδοξη χριστιανική πίστη τους. Κι όμως δεν λύγισαν. Σύντομα ανασκουμπώθηκαν και επιδόθηκαν στα ειρηνι-

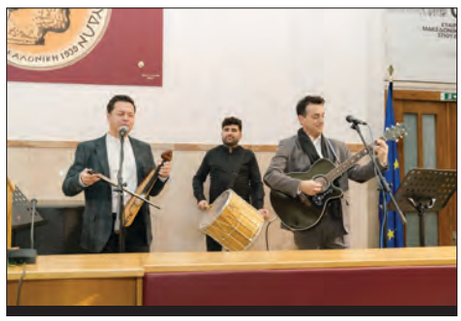

Οι πρόεδροι και οι εισηγητές των δύο συνεδριών

κά έργα τους, ρίζωσαν στις νέες πατρίδες, ακολούθησαν την οδό της αναδημιουργίας και μεγαλούργησαν. Αυτό το «έπος των προσφύγων του 1922» τιμούμε διαχρονικά με αίσθημα σεβασμού στη μνήμη των προγόνων μας. Τιμούμε τα χιλιάδες θύματα της Γενοκτονίας που πότισαν με το αίμα τους τη μικρασιατική γη. Τιμούμε και όσους επέζησαν, τους πρόσφυγες παππούδες και τις γιαγιάδες μας, ενθυμούμενοι τις δυσκολίες που πέρασαν αλλά κι αυτά που πέτυχαν σε μια προσωπική και παράλληλα εθνική αναγέννηση. Οφείλουμε να κρατήσουμε άσβεστη τη μνήμη τους και να τη μεταλαμπαδεύσουμε στις επόμενες γενιές. Η εμπειρία των προσφύγων της Μικρασιατικής Καταστροφής είναι ένα διαχρονικό μάθημα ιστορίας για τους λαούς όλου του κόσμου. Ο υποχρεωτικός εκπατρισμός από τη γενέθλια γη υπήρξε μια πρακτική, που δεν θα πρέπει να αντιμετωπίσει ποτέ ξανά η ανθρωπότητα. Αλλά η αναδημιουργία και η προκοπή στις νέες πατρίδες αποτελεί, επίσης, ένα μήνυμα πως η πίστη, η επιμονή και η έντιμη προσπάθεια είναι γνωρίσματα και αξίες που έχουμε χρέος και υποχρέωση να διαφυλάσσουμε πάντοτε μέσα μας.

Ως Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, αισθάνομαι βαριά την ευθύνη προκειμένου να τιμήσουμε με σεβασμό και ενσυναίσθηση την ιστορία του 1,5 εκατομμυρίου προσφύγων, αδελφών μας, οι περισσότεροι από τους οποίους εγκαταστάθηκαν, εδώ στη Θεσσαλονίκη και τη Μακεδονία μας. Σε αυτό το πλαίσιο το Δ.Σ. της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών έλαβε την απόφαση να οργανώσει την Επιστημονική Διημερίδα αυτή, σε στενή συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, υπό την επιστημονική εποπτεία του Ομότιμου Καθηγητή Ιστορίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Κωνσταντίνου Φωτιάδη. Στη διάρκεια των Εργασιών της Διημερίδας, οι εκλεκτοί εισηγητές, όλοι τους με βαθιά και πολύχρονη επιστημονική εμπειρία στη μελέτη του πολυσύνθετου προσφυγικού ζητήματος, θα φωτίσουν διάφορες πτυχές του και θα επικοινωνήσουν σε όλους εμάς τα πορίσματα της έρευνάς τους. Η Διημερίδα

Οι διάσημοι για την έντεχνη ποντιακή μουσική, Ματθαίος και Κωνσταντίνος Τσαχουρίδης

θα πλαισιωθεί με νοσταλγικές μουσικές από τις Αλησμόνητες Πατρίδες από τους διάσημους ανά τον κόσμο Ματθαίο και Κωνσταντίνο Τσαχουρίδη, οι οποίοι μας τιμούν με την παρουσία τους. Τους ευχαριστούμε όλους βαθιά. Η Διημερίδα που ξεκινά σήμερα έρχεται σε συνέχεια της Έκθεσης με τίτλο «Σήκω ψυχή μου… εικόνες και μουσικές των προσφύγων του 22» του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό για τη Δημοκρατία, η οποία φιλοξενήθηκε στην Πινακοθήκη της Εταιρείας μας από τον Νοέμβριο του 2022 έως τον Απρίλιο του 2023. Η έκθεση εκείνη σημείωσε τεράστια επιτυχία, καθώς την επισκέφθηκαν εκατοντάδες σχολεία, Σωματεία, οργανώσεις αλλά και απλοί πολίτες συμμετέχοντας έτσι εμπράκτως στις εκδηλώσεις μνήμης για τη συμπλήρωση 100 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή και την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης για την ανταλλαγή των ελληνοτουρκικών πληθυσμών.

Κυρίες και Κύριοι, Έναν αιώνα πριν οι πρόσφυγες του 1922 υποχρεώθηκαν με επονείδιστο τρόπο να εγκαταλείψουν πολλές από τις παραδοσιακές πατρίδες του Ελληνισμού, τη Μικρά Ασία, τον Πόντο, την Καππαδοκία και την Ανατολική Θράκη. Οι άνεμοι της ιστορίας πέρασαν σε μια στιγμή από πάνω τους σαρώνοντας τις ζωές τους και αλλάζοντάς τες δραματικά και αμετάκλητα. Όμως οι πρόσφυγες, παρά τα δεινά τους, δεν λύγισαν. Ανασκουμπώθηκαν και σύντομα αναγεννήθηκαν υλοποιώντας αυτό που οι ξένοι παρατηρητές της περιόδου αποκάλεσαν ως το ελληνικό προσφυγικό θαύμα. Όπου κι αν περπατήσει κανείς σήμερα στη Θεσσαλονίκη και στη μακεδονική ενδοχώρα θα αντικρύσει χιλιάδες μαρτυρίες της παρουσίας των Ελλήνων προσφύγων του 1922. Το προσφυγικό αποτύπωμα στη σύγχρονη ελληνική ιστορία είναι διακριτό και τεράστιο. Κι εμείς οι σύγχρονοι Έλληνες, όλοι μας, γηγενείς και πρόσφυγες, είμαστε παιδιά των προσφύγων του 1922. Γονατίζουμε ευλαβικά τιμώντας τη μνήμη τους, δίνοντας την υπόσχεση πως θα φανούμε αντάξιοι της ένδοξης ιστορίας τους, εκείνης που ξεκίνησε στις Αλησμόνητες Πατρίδες μας και συνεχίζεται έως σήμερα στις Νέες Πατρίδες του Ελληνισμού».

"Όλα είναι εδώ"

Ατομική Έκθεση ζωγραφικής του Κώστα Λούστα

Πινακοθήκη Ε.Μ.Σ. 9/12/2023 - 28/1/2024

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποίησε με εξαιρετική επιτυχία στην Πινακοθήκη της τα εγκαίνια της ατομικής Έκθεσης ζωγραφικής του Κώστα Λούστα με τίτλο **«Όλα είναι εδώ»**. Η Έκθεση διήρκεσε από **9/12/2023-28/1/2024**.

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό στην τελετή των εγκαινίων, αναφέροντας μεταξύ άλλων τα εξής: *«Η Πινακοθήκη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, με αφορμή τη συμπλήρωση 90 χρόνων από τη γέννηση του Κώστα Λούστα (1933-2014) εγκαινιάζει σήμερα τη μεγάλη ατομική Έκθεση ζωγραφικής με τίτλο «ΟΛΑ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ». Ουσιαστικά είναι η κορύφωση των εκδηλώσεων που έχουν προηγηθεί στην Πινακοθήκη κατά τη διάρκεια του 2023 και ο πρόδρομος των νέων εκθέσεων που έχουν προγραμματιστεί για το 2024 .*

Ο Κώστας Λούστας γεννήθηκε το 1933 στην Αθήνα αλλά μεγάλωσε στη Φλώρινα πόλη με γόνιμη καλλιτεχνική παράδοση. Σπούδασε ζωγραφική και γλυπτική στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας, με δάσκαλο και μέντορα τον Γιάννη Μόραλη (1953-1958). Σπούδασε επίσης μουσική, ενώ ασχολήθηκε με την ποίηση και γενικότερα τη λογοτεχνία. Από το 1958 έζησε στη Θεσσαλονίκη.Εξέθεσε έργα του για πρώτη φορά στη Φλώρινα το 1957. Η πρώτη του ατομική Έκθεση στη Θεσσαλονίκη πραγματοποιήθηκε στη Χ.Α.Ν. με τη φροντίδα του ποιητή Γιώργου Βαφόπουλου το 1961. Η διεθνής αναγνώριση ήρθε τη δεκαετία του '60 καθώς από το 1963 έζησε και εργάστηκε στη Νέα Υόρκη των Ηνωμένων Πολιτειών. Συμμετείχε σε ομαδικές εκθέσεις και πραγματοποίησε ατομικές εκθέσεις, τόσο στη Νέα Υόρκη όσο και στο Λονδίνο. Υπήρξε ένα από τα τρία ιδρυτικά στελέχη του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης της Φλώρινας, στέλεχος της εικαστικής Επιτροπής των «Δημητρίων» και μέλος του Εικαστικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Ως και το 2008, διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης. Το 2014 η αρμόδια Επιτροπή του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού ενέκρινε παμψηφεί ισόβια τιμητική σύνταξη, καθώς έκρινε ότι το καλλιτεχνικό του έργο «θεμελιώνει το στοιχείο της προσφοράς διακεκριμένων υπηρεσιών στην ανάπτυξη των εικαστικών τεχνών». Μιλάμε για έναν από τους πλέον σημαντικούς Έλληνες δημιουργούς, ο οποίος έχει επιδείξει πλούσιο και πολυδιάστατο έργο, μέσα από μια μακροχρόνια διαδρομή, άρρηκτα συν-

Κώστας Λούστας,
Αρετσού, Θεσσαλονίκη, 1984

δεδεμένη με την πόλη της Θεσσαλονίκης αλλά και γενικότερα με τον χώρο της Μακεδονίας. Τα εκθέματα περιλαμβάνουν 80 περίπου επιλεγμένα έργα ποικίλων διαστάσεων από την περίοδο 1959-2009, που καλύπτουν το ευρύ φάσμα θεματολογίας του ζωγράφου, όπως προσωπογραφίες, νεκρές φύσεις, τοπιογραφίες, θαλασσογραφίες, ερωτικά & γυναικεία φιγούρα. Για πρώτη φορά από το 1993, εκτίθενται οκτώ πορτρέτα από την εμβληματική σειρά «80+1 Πορτρέτα Προσωπικοτήτων της Θεσσαλονίκης». Ανάμεσά τους τα πορτρέτα του Ομότιμου καθηγητή της Ιστορίας της Τέχνης, Α.Π.Θ. Άλκη Χαραλαμπίδη, του ζωγράφου Κώστα Λαχά, του ηθοποιού του Κ.Θ.Β.Ε. Δημήτρη Καρέλλη, του θεατρολόγου, συγγραφέα και ομότιμου καθηγητή του Θεάτρου, Α.Π.Θ. Νικηφόρου Παπανδρέου, του ποιητή Πάνου Θασίτη και άλλων επιφανών προσωπικοτήτων από το χώρο του πολιτισμού. Συμπεριλαμβάνεται επίσης ένας σημαντικός αριθμός έργων από την προσωπική συλλογή του Κώστα Λούστα που δεν έχουν εκτεθεί, ενώ για πρώτη φορά από το 2000, δίνεται η ευκαιρία στο κοινό της Θεσσαλονίκης να περιηγηθεί σε μία αίθουσα αποκλειστικά αφιερωμένη σε αντιπροσωπευτικά έργα από τη σειρά «Παραλλαγές 2000» που έχουν ως θέμα τον ερωτισμό και το γυναικείο γυμνό. Η ενότητα αυτή συνοδεύεται από πλούσιο αρχειακό υλικό που παραχώρησε η οικογένεια του ζωγράφου. Σε σχεδόν έναν χρόνο από τώρα η Πινακοθήκη της Ε.Μ.Σ. συμπληρώνει 50 χρόνια παρουσίας στα εικαστικά δρώμενα της Θεσσαλονίκης, και είναι ιδιαίτερη χαρά για εμάς για πρώτη φορά να παρουσιάσουμε Έκθεση του Κώστα Λούστα στον χώρο της. Η Έκθεση αυτή είναι μια ελάχιστη αναγνώριση για τη μεγάλη του προσφορά στην Τέχνη και τον Πολιτισμό αυτού του τόπου, ο οποίος τον τίμησε και θα συνεχίσει να το κάνει γιατί το έργο του είναι πραγματικά ανεξάντλητο. Οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στην οικογένεια Λούστα και ιδιαίτερα στην θυγατέρα του Μιμή Λούστα που είναι και μέλος μας και μας έδωσε αυτή τη μεγάλη ευκαιρία της έκθεσης έργων του αείμνηστου πατέρα της, τους μουσικούς μας και προσωπικά εκ μέρους της Διοίκησης στον ακούραστο συνεργάτη μας Γιώργο Ρουσσέτη που επιμελήθηκε την Έκθεση. Τέλος, όλους εσάς που μας τιμάτε με την παρουσία σας. Με τα λόγια αυτά εγκαινιάζω την Έκθεση και εύχομαι κάθε επιτυχία».

Κοπη της Βασιλοπιτας της Ε.Μ.Σ - 2024

Σε εορταστικό κλίμα και με την παρουσία των Αρχών της πόλης της Θεσσαλονίκης και πλήθος μελών και φίλων της ΕΜΣ πραγματοποιήθηκε την **Κυριακή 14 Ιανουαρίου 2024** η καθιερωμένη τελετή κοπής της Βασιλόπιτας της Εταιρείας. Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του και ευλόγησε ο **Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος**. Τους προσκεκλημένους καλωσόρισε και χαιρέτησε ο Πρόεδρος της Εταιρείας, **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος χαρακτηριστικά ανέφερε:

«Με μεγάλη χαρά, τιμή αλλά και αισιοδοξία σας καλωσορίζω εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και εμού προσωπικά στην καθιερωμένη ετήσια εορτή μας, της «κοπής» της Βασιλόπιτας. Και είναι εύλογο και πάντοτε δικαιολογημένο, κάθε αρχή ενός νέου έτους να αποτελεί αφετηρία προγραμματισμού, σχεδίων και οραμάτων για τη νέα χρονιά.

Επιτρέψτε μου αρχικά να καλωσορίσω με ιδιαίτερο σεβασμό και τιμή τον Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεο που ανέλαβε προ ημερών τα καθήκοντά του ως ποιμενάρχης της Ιεράς Μητροπόλεώς μας και να ευχηθώ από καρδίας κάθε επιτυχία στο ευρύ ποιμαντικό, ανθρωπιστικό και κοινωνικό Του έργο. Η Ε.Μ.Σ., όπως πάντοτε, συμπορεύεται με το έργο της Εκκλησίας μας. Επιτρέψτε ακόμη να καλωσορίσω τις νέες Πολιτικές και Πολιτειακές μας Αρχές όσο και τις επανεκλεγείσες, ευχόμενος καλή

δύναμη στα καθήκοντά τους, με τη διαβεβαίωση ότι η Ε.Μ.Σ., όπως πάντα, θα συνεχίσει με αμείωτο ενδιαφέρον να συμπράττει στο εθνικό και επιστημονικό τους έργο. Μάλιστα, σε μια εποχή δύσκολη, μεταβατική και απρόβλεπτη που καλούμεθα όλοι οι φορείς να αναπροσαρμόσουμε τη στρατηγική μας.

Για εμάς δε συγκεκριμένα, ως μια Εταιρεία εθνικού και επιστημονικού προσανατολισμού που διερευνά διαχρονικά την ιστορία της Μακεδονίας και των κατοίκων της, παραμένει ακρογωνιαίος καταστατικός στόχος μας, η δικαίωση της επιστημονικής θέσης πως η Μακεδονία είναι ελληνική και δεν παραχωρείται σε κανέναν.

Όμως, Παναγιώτατε, Εκπρόσωποι των Προξενικών Αρχών, των Πολιτικών, Πολιτειακών, Στρατιωτικών Αρχών και των Σωμάτων Ασφαλείας, των Δικαστικών Αρχών, των λοιπών Αρχών και Φορέων της πόλης μας, ένδοξοι Στρατηγοί, μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας, αγαπητά μέλη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, αυτή τη χρονιά η αισιοδοξία μας γίνεται ακόμη μεγαλύτερη, καθώς αναμένεται να ξεκινήσει εντός των προσεχών μηνών το Πρόγραμμα της Ψηφιοποίησης των Αρχείων, των Συλλογών της Βιβλιοθήκης και της Πινακοθήκης της Εταιρείας, καθώς και η κατασκευή Ψηφιακού Μουσείου για την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας μας, γεγονός που θα σηματοδοτήσει την προσαρμογή της Εταιρείας μας στη σύγχρονη εποχή. Σύντομα, –θα το διαπιστώσετε εξ ιδίοις όμμασι– οι χώροι της Εταιρείας μας θα μετεξελιχθούν σε κυψέλες δημιουργίας, καθόσον εκεί θα εγκατασταθεί ο απαραίτητος τεχνολογικός εξοπλισμός του Προγράμματος, ο οποίος θα καταστήσει το πλούσιο υλικό της Εταιρείας μας προσβάσιμο σε ολόκληρο τον κόσμο, σε Έλληνες και αλλοδαπούς και ιδιαίτερα στη σπουδάζουσα νεολαία μας. Είμαι απόλυτα βέβαιος, πως τα επόμενα χρόνια η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, με τη χρήση των νέων τεχνολογικών εργαλείων, θα αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο, θα ενδυναμώσει το ήδη σπουδαίο έργο της, διατρανώνοντας σε όλο τον κόσμο τα απαράγραπτα Δίκαια του Ελληνισμού στην ιερή γη της Μακεδονίας.

Ο συγκερασμός παράδοσης και εκσυγχρονισμού, διαφύλαξης πολιτιστικής κληρονομιάς και τεχνολογίας, θα αποτελέσει τον θεμέλιο λίθο πάνω στον οποίο τις επόμενες δεκαετίες, τόσο εμείς όσο και εκείνοι που θα μας διαδεχθούν, θα οικοδομήσουμε το επιστημονικό έργο της Εταιρείας, το οποίο θα διαδώσει στις πέντε ηπείρους, σε διάφορες γλώσσες, τη μία και μοναδική αλήθεια, την ελληνικότητα της Μακεδονίας.

Σας εύχομαι ολόψυχα μια ειρηνική, καρποφόρα και δημιουργική νέα χρονιά. ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ».

Το φλουρί της Βασιλόπιτας έτυχε ο Πρόεδρος του Παγχαλκιδικού Συλλόγου «Ο Αριστοτέλης» κ. Ιωάννης Κοτσάνης.

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας Δρ Β. Ν. Πάππας υποδέχεται τον Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσ/νίκης κ. Φιλόθεο

Άποψη της κατάμεστης Αίθουσας Διαλέξεων όπου πραγματοποιήθηκε η τελετή της κοπής της Βασιλόπιτας

Ο Παναγιώτατος ευλογεί τη Βασιλόπιτα

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. μοιράζει τα κομμάτια της Βασιλόπιτας

Ο Οικουμενικος Πατριαρχης κ.κ. Βαρθολομαιος Τιμησε τον Προεδρο της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασιλειο Ν. Παππα

Την ύψιστη τιμή του οφφικίαλου Άρχοντος Ιερομνήμονος της Αγίας και Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως επεφύλαξε η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος στον Πρόεδρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών **Δρ Βασίλειο Ν. Πάππα**. Η χειροθεσία έλαβε χώρα στο Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών στη Θεσσαλονίκη από τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Αμορίου, Ηγούμενο της Ιεράς Μονής Βλατάδων κ. Νικηφόρο, το Σάββατο **24 Φεβρουαρίου 2024**, ο οποίος ανέγνωσε το Πατριαρχικό Γράμμα του Οικουμενικού Πατριάρχη και επέδωσε τον Σταυρό στον τιμώμενο. Ακολούθησε η επίσκεψη στο Φανάρι, όπου ο τιμώμενος Άρχων συνάντησε τον Οικουμενικό Πατριάρχη και έλαβε την ευλογία Του.

Με τον Οικουμενικό Πατριάρχη στο Φανάρι κατά την επίσκεψη που ακολούθησε της χειροθεσίας

Από την τελετή της χειροθεσίας στην Ιερά Μονή Βλατάδων

Αναδρομική Έκθεση του ζωγράφου Στέλιου Μαυρομάτη

Πινακοθήκη Ε.Μ.Σ. 2/3/2024 - 14/4/2024

Το Σάββατο, **2 Μαρτίου 2024** εγκαινιάστηκε στην Πινακοθήκη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών η αναδρομική Έκθεση του ζωγράφου Στέλιου Μαυρομάτη (1930-2020). Πρόκειται για την πρώτη Έκθεση του ζωγράφου μετά από 20 χρόνια από την τελευταία παρουσίαση των έργων του σε Ελλάδα και Ευρώπη. Με την παρουσία τους τίμησαν την εκδήλωση των εγκαινίων εκπρόσωποι των Αρχών και Φορέων της Θεσσαλονίκης, το φιλότεχνο κοινό της πόλης, φίλοι και μέλη της Ε.Μ.Σ.

Στην αναδρομική Έκθεση περιλαμβάνονται 80 έργα του καλλιτέχνη από όλες τις καλλιτεχνικές του περιόδους (τρένα, νεκρή φύση, πόλεις από ταξίδια, πρόσωπα, ποιητές, πλημμύρες) αλλά και τις διαφορετικές τεχνοτροπίες που χρησιμοποιούσε (μικτή τεχνική, τέμπερα, σμάλτα, σινική μελάνη, οξυγονοκόλληση). Ο Στέλιος Μαυρομάτης γεννήθηκε το 1930 στην Πτολεμαΐδα. Ζωγράφος αυτοδίδακτος είχε ασχοληθεί με πολλά θέματα τα οποία απέδιδε παραμένοντας πιστός στην παραστατική απεικόνιση και υιοθετώντας αρχικά ιμπρεσιονιστικά και, στη συνέχεια, εξπρεσιονιστικά πρότυπα. Εγκατεστημένος αρχικά κοντά στον σιδηροδρομικό σταθμό της Θεσσαλονίκης, έκανε επίκεντρο της ζωγραφικής του το τρένο και τον περιβάλλοντα χώρο, που αποτελεί το χαρακτηριστικότερο θέμα το οποίο επανερχόταν σε όλη τη διάρκεια της δημιουργίας του. Έργα του βρίσκονται στην Εθνική Πινακοθήκη, στην Πινακοθήκη της Κύπρου στη Λευκωσία, στην Πινακοθήκη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, στην Πινακοθήκη του Δήμου Θεσσαλονίκης, στα Υπουργεία Εξωτερικών, Πολιτισμού και Μακεδονίας Θράκης αλλά και σε ιδιωτικές συλλογές στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Πανηγυρικη Εκδηλωση
για την Επετειο της Εθνικης Παλιγγενεσιας
"Απο την Απελευθερωση των Τοπων στην Ελευθερια των Συνειδησεων"
20/3/2024

Την επέτειο της εθνικής μας Παλιγγενεσίας και τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου εόρτασε την Τετάρτη 20 Μαρτίου 2024 στην κατάμεστη Αίθουσα Διαλέξεών της με την καθιερωμένη πανηγυρική της εκδήλωση η Ε.Μ.Σ. Τον Πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο **Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ.κ. Φιλόθεος** με θέμα: **«Από την απελευθέρωση των τόπων στην ελευθερία των συνειδήσεων»**. Το παρών έδωσαν εκπρόσωποι των Αρχών και Φορέων της πόλης αλλά και πλήθος μελών και φίλων της Ε.Μ.Σ. Ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** στον σύντομο χαιρετισμό του μεταξύ άλλων ανέφερε: *«Επί εκατοντάδες αιώνες το ελληνικό Έθνος συνεχίζει αταλάντευτα την ιστορική του πορεία στον χρόνο με σταθερούς άξονες την απαράμιλλη ελληνική γλώσσα και την ορθόδοξη χριστιανική πίστη. Και αυτά τα δύο στοιχεία, η ελληνική γλώσσα και η ορθόδοξη χριστιανική πίστη, σφυρηλατήθηκαν στη χρυσή εποχή του Βυζαντίου. Ως διαχρονικές σταθερές απέτρεψαν την εξάλειψη του Γένους των Ελλήνων από τους διαδοχικούς επιβουλείς τυράννους, Λατίνους και Οθωμανούς Τούρκους. Ως ιερά πολιτισμικά χαρακτηριστικά της Ρωμιοσύνης στάθηκαν παρηγοριά στους σκληρούς αιώνες των Ελλήνων κατά την Τουρκοκρατία και εξελίχθηκαν σε ακρογωνιαίους λίθους της αντίστασης, με παντοτινό μπροστάρη τη διαχρονική Κιβωτό της Ορθοδοξίας, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. [...] Η Ελληνική Επανάσταση έχει καταγραφεί στην παγκόσμια ιστορία ως ένα μοναδικό γεγονός [...] Οι Έλληνες επαναστάτες προκάλεσαν παγκόσμιο θαυμασμό και συγκίνηση, ως ένα μικρό αλλά πανάρχαιο έθνος, το οποίο μέσα σε μια ζοφερή εποχή δεν δίστασε να πάρει τα όπλα και να εξεγερθεί καταγγέλλοντας τους Τούρκους ως «ένα βάρβαρο και απολίτιστο έθνος». Όμως, η Παλιγγενεσία των Ελλήνων ξεχώριζε από τις άλλες Επαναστάσεις έχοντας ως πολύτιμη ιδιαιτερότητα την αμέριστη συνδρομή της Εκκλησίας, τόσο στο σχεδιασμό όσο και στην υλοποίησή της. [...] Η του Χριστού Εκκλησία υπήρξε ο καμβάς πάνω στον οποίο εξυφάνθηκαν διαχρονικά τα επαναστατικά σχέδια των Ελλήνων. Δεκάδες ήταν οι ιερείς, ακόμη και ο ίδιος ο εθνομάρτυρας Οικουμενικός Πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄, οι οποίοι υπήρξαν στελέχη της Φιλικής Εταιρείας και εκατοντάδες οι κληρικοί που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία. Και δεν υπάρχει μεγαλύτερος συμβολισμός για να αποδείξει αυτό τον διαχρονικό και ακατάλυτο δεσμό ανάμεσα στο Έθνος και την Ορθοδοξία από την επιλογή των Ελλήνων Επαναστατών να ορίσουν ως ημέρα του γενικού ξεσηκωμού την 25η Μαρτίου 1821. Ημέρα κατά την οποία η Εκκλησία μας τιμά τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου.*

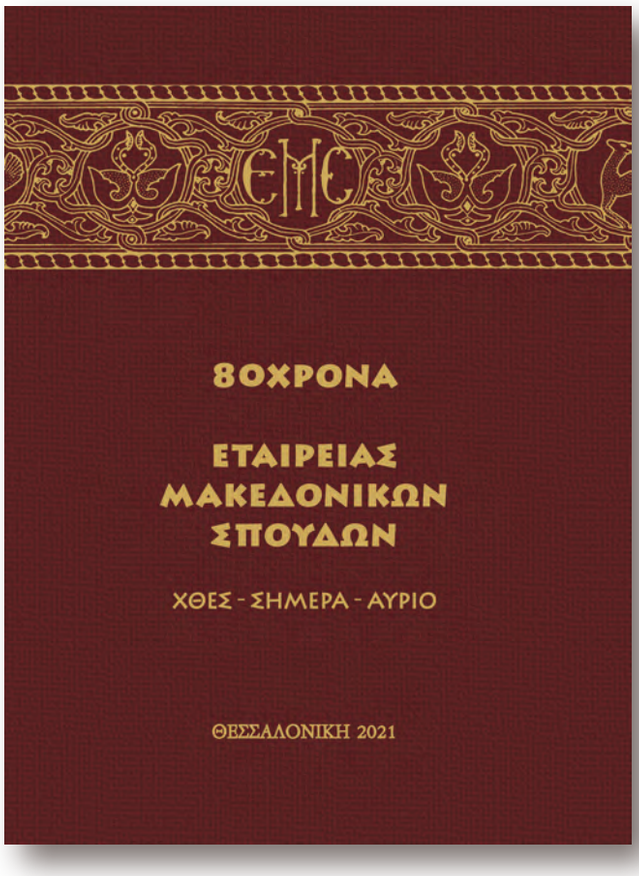
Αυτή την ξεχωριστή ημέρα, την 25η Μαρτίου, τη διπλή εορτή, κατά την οποία τιμούμε τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου και την έναρξη της Εθνικής Παλιγγενεσίας, εορτάζει σήμερα στην καθιερωμένη ετησίως πανηγυρική της εκδήλωση η Ε.Μ.Σ. Για τον Πανηγυρικό αυτής της ημέρας κρίναμε ότι πιο κατάλληλο πρόσωπο να αντιπροσωπεύσει το συμβολικό μήνυμα της Επετείου, είναι ο Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κκ. Φιλόθεος, τον οποίον και καλώ με τιμή στο βήμα».

Αμέσως μετά, στο βήμα ανήλθε ο Παναγιώτατος Μητροπολίτης κ.κ. Φιλόθεος, ο οποίος εκφώνησε τον πανηγυρικό του λόγο, ο οποίος ήταν μεστός νοημάτων, γόνιμου προβληματισμού και προκάλεσε ιδιαίτερη αίσθηση στο πυκνό ακροατήριο. (Το πλήρες κείμενο της ομιλίας θα εκδοθεί σύντομα σε αυτοτελή έκδοση από την Ε.Μ.Σ.) Μόλις ολοκλήρωσε την ομιλία του ο Παναγιώτατος, η Γενική Γραμματέας της ΕΜΣ, κα Ευανθία Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου, ανέγνωσε το βιογραφικό σημείωμα του κ. Φιλοθέου καθώς και, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου, την ομόφωνη απόφαση ανακηρύξεώς του ως Επιτίμου Μέλους της Ε.Μ.Σ. από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ο Πρόεδρος, αφού τον συνεχάρη, του επέδωσε την τιμητική πλακέτα και την περγαμηνή που τον ανακηρύσσει Επίτιμο Μέλος της Εταιρείας. Η εκδήλωση έκλεισε με την ανάκρουση του Εθνικού μας Ύμνου.

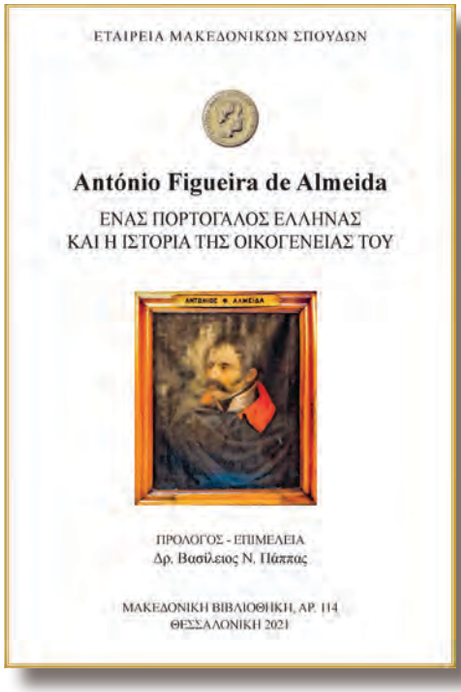
ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Μ.Σ. 2020 – 2023

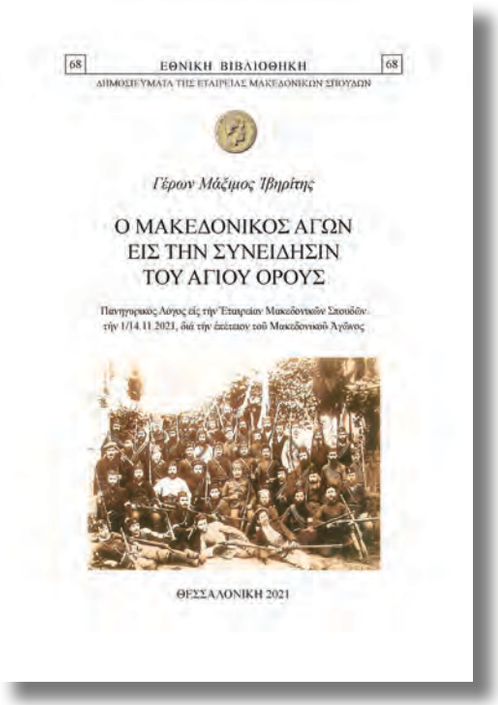
ΕΠΕΤΕΙΑΚΟΣ ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ Ε.Μ.Σ.

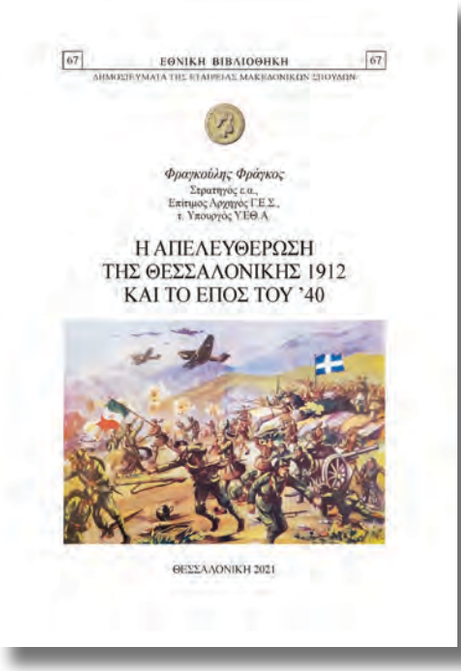

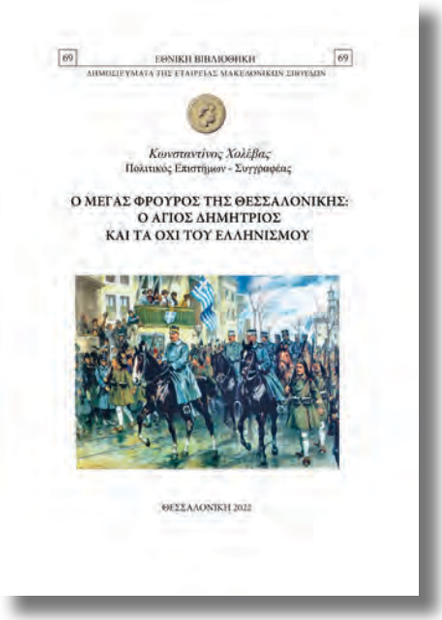
Με αφορμή τον εορτασμό των 80 χρόνων από της ιδρύσεώς της (1939-2019) η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Μαυρογένης Α.Ε. την εμβληματική έκδοση υπό τον τίτλο «**80ΧΡΟΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ. ΧΘΕΣ-ΣΗΜΕΡΑ-ΑΥΡΙΟ**». Ευγενικοί χορηγοί είναι τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, το Κτήμα Agrovision και η κυρία Λάνα Ι. Μανδύλα Ο Τόμος, ο οποίος είναι συλλεκτικός, περιλαμβάνει 800 σελίδες μεγάλου σχήματος σε χαρτί πολυτελείας και είναι αφιερωμένος με βαθύ σεβασμό «σε όλους εκείνους οι οποίοι πρωτοστάτησαν με το έργο τους στην ανάδειξη της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Μακεδονίας». Το μνημειώδες έργο, που παρουσιάζει όλες τις δράσεις με τις οποίες η Ε.Μ.Σ. εμπράκτως εόρτασε την 80χρονη αδιάκοπη επιστημονική προσφορά της στην Ιστορία και τον Πολιτισμό της Μακεδονίας, προλογίζει και ευλογεί η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κ.κ. Βαρθολομαίος και η Α.Ε., ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κ. Προκόπιος Παυλόπουλος. Την αναδρομή στη βαρυσήμαντη και καρποφόρο πορεία της Εταιρείας εξιστορεί ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας στο κεφάλαιο που ακολουθεί, «Χρονικό της Εταιρείας (1939-2019), πλαισιωμένο από πλούσιο φωτογραφικό αρχειακό υλικό.

Ο εν λόγω καλαίσθητος Τόμος δομείται σε τρία Μέρη:
Το Α΄ Μέρος περιλαμβάνει τις Επετειακές Ομιλίες - Εκδηλώσεις που υλοποίησε η Ε.Μ.Σ. κατά τη διάρκεια της εορταστικής αυτής περιόδου, εκκινώντας από την Εκδήλωση Τιμής στην Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως κ.κ. Βαρθολομαίο και συνεχίζει με ενδιαφέρουσες διαλέξεις ομιλητών εγνωσμένου κύρους, Πανηγυρικές Εκδηλώσεις για τον εορτασμό των εθνικών επετείων, παρουσιάσεις αξιόλογων νέων εκδόσεων και την Κεντρική Εκδήλωση Εορτασμού των 80 χρόνων της Ε.Μ.Σ. με ομιλητές την Α.Ε., τον τ. Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κ. Προκόπιο Παυλόπουλο, και τον π. Πρωθυπουργό, Βουλευτή Θεσ/νίκης και μέλος της Ε.Μ.Σ. κ. Κώστα Αλ. Καραμανλή. Στο Β΄ Μέρος της έκδοσης εμπεριέχονται οι δύο ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσες επιστημονικές Ημερίδες που πραγματοποίησε η Εταιρεία για τη Συμφωνία των Πρεσπών [1. «Πρώτη Αποτίμηση της Υπογραφείσας Συμφωνίας Ελλάδος–ΠΓΔΜ» και 2. «Νεωτέρες εξελίξεις της Συμφωνίας των Πρεσπών»] και τρία Διεθνή Επιστημονικά Συμπόσια [1. «Οι δρόμοι του ελληνικού πνεύματος στον κόσμο των Σλάβων. Κύριλλος και Μεθόδιος, Ησυχασμός, Άγιον Όρος», 2. «Όψεις του σύγχρονου Φιλελληνισμού στην Ευρώπη και 3. «Πόντος, Ιστόρα-Πολιτισμός»], με ομιλητές διεθνώς καταξιωμένους ερευνητές και καθηγητές Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων.
Το Γ΄ Μέρος παρουσιάζει τις επτά σπουδαίες περιοδικές Εκθέσεις καλλιτεχνών που φιλοξενήθηκαν στον χώρο της Πινακοθήκης της Εταιρείας και προσήλκυσαν το ενδιαφέρον πολλών επισκεπτών [1. Αρχιτεκτονική Κληρονομιά στη Μακεδονία και τη Θράκη. Το έργο του Τμήματος Παραδοσιακών Οικισμών, 2. TURKCELL – Η Τέχνη στην Επικοινωνία, 3. Μια Περιφέρεια πολλές ομορφιές, 4. Watercolor International IV, 5. Ετήσια Έκθεση ΣΚΕΤΒΕ 2018, 6. Ιωάννης Τζοβανάκις, 70 χρόνια Καλλιτεχνικής Δημιουργίας, 7. Η Θεσσαλονίκη στους Ζωγράφους], και την Έκθεση Χαρτών και Εκδόσεων στη Βιβλιοθήκη της Ε.Μ.Σ., υπό τον τίτλο, Μακεδονία χαρτογραφικές αποτυπώσεις. Ο Επετειακός Τόμος κλείνει με την προσφορά του νέου εκδοτικού έργου της Εταιρείας, τον πλήρη κατάλογο των Δημοσιευμάτων της αλλά και όλων των Διοικητικών Συμβουλίων που υπηρέτησαν την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών μέχρι σήμερα.
Την εργώδη και πολύπλευρη δράση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, που με ευσύνοπτο τρόπο παρουσιάζει η ανωτέρω νέα έκδοση, συνεχίζει αδιάλειπτα στην αυγή του 21ου αιώνα η Ε.Μ.Σ., με παρεμβάσεις στα επιστημονικά δρώμενα της Μακεδονίας και της Ελλάδας ευρύτερα. Οδηγό της αποτελούν πάντοτε οι καταστατικές αρχές και αξίες της, οι οποίες ενέπνευσαν και καθοδήγησαν τους ιδρυτές της αλλά και όλους όσοι συνέχισαν το έργο τους έως σήμερα. Η επιστημονική παραγωγή μέσω των ερευνητικών Προγραμμάτων και των εκδόσεων που τεκμηριώνουν τα απαράγραπτα ιστορικά Δίκαια του Ελληνισμού στον μακεδονικό χώρο πρόκειται να συνεχισθεί. Θα καταβληθεί μάλιστα ιδιαίτερη προσπάθεια για τη διάχυσή τους στο ξένο κοινό. Προς την ίδια κατεύθυνση, της ενημέρωσης της διεθνούς Κοινής Γνώμης, στοχεύει και η διοργάνωση Διεθνών Συνεδρίων και Ημερίδων με θέματα που σχετίζονται με την ιστορία και την πολιτισμική κληρονομιά της Μακεδονίας. Οι σχετικές ενέργειες εγκαινιάσθηκαν με τη διοργάνωση του Διεθνούς Επιστημονικού Συμποσίου με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 200 ετών από την Εθνεγερσία, με ιδιαίτερη έμφαση στην Επανάσταση στη Μακεδονία και το Άγιον Όρος και ήδη εντατικοποιούνται με τη συμπλήρωση 100 ετών από τη βίαιη εκδίωξη των προσφύγων από τις Αλησμόνητες Πατρίδες του Ελληνισμού και την άφιξή τους στη μακεδονική γη.
Σε ένα άλλο, παράλληλο, επίπεδο η Ε.Μ.Σ. στοχεύει στη συνέχιση της χορήγησης υποτροφιών σε αριστούχους νέους των ελληνικών Πανεπιστημίων. Η ενέργειά της αυτή δεν έχει μόνο κοινωνικό πρόσημο, ιδιαίτερα την περίοδο της οικονομικής κρίσης, αλλά στοχεύει στη δημιουργία ενός νέου επιστημονικού δυναμικού, πολύγλωσσου και εξωστρεφούς που θα προάγει την επιστημονική γνώση για τη Μακεδονία, θα την επικοινωνήσει σε φορείς και Ιδρύματα του εξωτερικού και θα στελεχώσει στο εγγύς μέλλον τα επιστημονικά Ιδρύματα της πατρίδας μας.
Τέλος, η Ε.Μ.Σ. σχεδιάζει πρωτοβουλίες προκειμένου να προσεγγίσει και να κινητοποιήσει τις νεότερες γενιές της πατρίδας μας, εκείνες που φοιτούν στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Η επένδυση στη νεολαία, η ενημέρωση, η ευαισθητοποίηση και η συμμετοχή της σε πρωτοβουλίες και επιστημονικές δράσεις γύρω από την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας έχουν κριθεί από το Δ.Σ. της Ε.Μ.Σ. ως η καλύτερη παρακαταθήκη για ένα ευοίωνο και λαμπρό μέλλον για τη Μακεδονία και την Ελλάδα μας.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Μ.Σ. 2020 - 2023

65 ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 65
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Νικόλαος Παπαδάκης
Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών & Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» - Χανιά

ΟΙ ΚΡΗΤΙΚΟΙ
ΣΤΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΑΓΩΝΑ
ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ
ΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑ ΠΑΠΑΜΑΛΕΚΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2021

12 ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 12
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Δημήτριος Παν. Τόρβας
Αντιστράτηγος ε.α.

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΗΜΕΡΕΣ
ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
«ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ (ΜΥΡΤΑΛΗΣ)»
ΚΑΙ Ο ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΤΗΣ ΘΑΝΑΤΟΣ
(Σε ποιητική παρουσίαση)

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2022

66 ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 66
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Μιχαήλ Κωσταράκος
Στρατηγός ε.α.,
Ιππότης Αεροπορ. Τιμητικού Επετηδείου Εθνικής Λυτρώσεως
Πρώην Πρόεδρος της Στρατιωτικής Επιτροπής της Κ.Ε.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΝΟΠΛΑ ΣΩΜΑΤΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2021

Πέλλη Μάστορα

Μὰ τὸν σὸν καὶ ἡμῶν ἁπάντων Δημήτριον,
τὸν καθ' ἡμᾶς Θεσσαλονίκης καὶ πολιοῦχον:
Η αρχαιολογική έρευνα
αποκαθιστά την αγιολογική παράδοση

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΙΣ 23.10.2017 ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ
ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ο Άγιος Δημήτριος από την αναμνηστική παράσταση με τον διάκοσμο από λαμπρό βήμα της βασιλικής του Αγίου Δημητρίου

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, ΑΡ. 63
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2019

70 ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 70
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Δημ. Θ. Καμαμήτσος
Ομότιμος Καθηγητής Α.Π.Θ. - Συγγραφέας

ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΘΝΕΓΕΡΣΙΑ ΤΟΥ 1821

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2021

71 ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 71
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

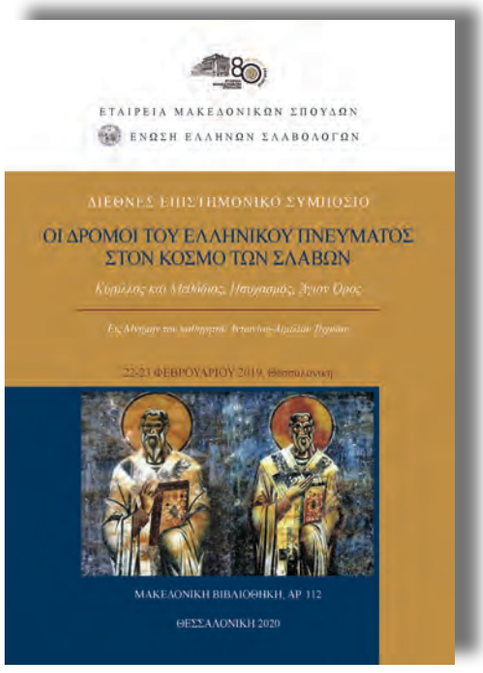
Μητροπολίτης Μεσσηνίας
Χρυσοστόμος Σαββάτος
Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Η ΙΔΙΟΠΡΟΣΩΠΙΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΗΘΟΣ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΩΝ

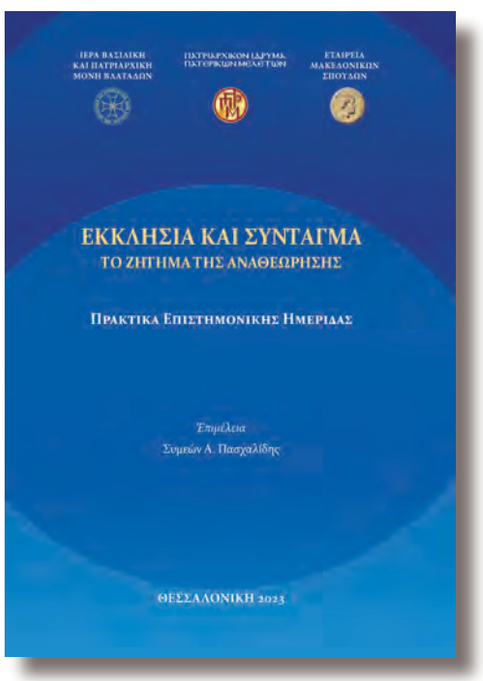

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2023

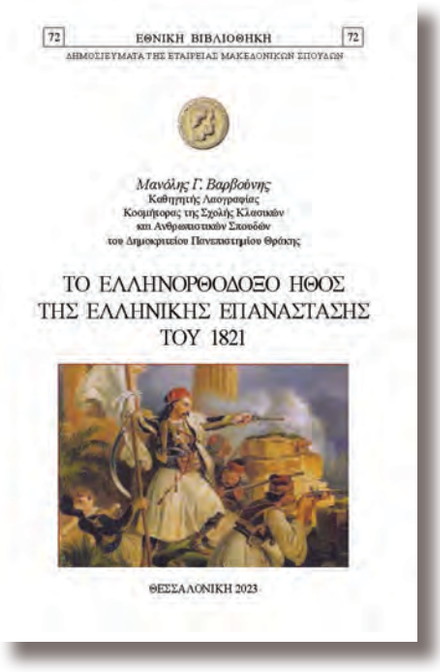

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Μ.Σ. 2020 - 2023

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Μ.Σ. 2020 - 2023

ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ
COMMUNICATION NETWORK OF MACEDONIANS ABROAD
Δ.Ε.Ο.Μ. - CONMA

ΤΕΥΧΟΣ 8 – Ιούλιος 2026
ISSUE 8 – JULY 2026

www. ems.gr e-mail: ems@ems.gr

Εισαγωγικο Σημειωμα του Προεδρου της Ε.Μ.Σ.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η υπεράσπιση των Εθνικών Δικαίων του Ελληνισμού, με κέντρο αναφοράς τη Μακεδονία, αποτελεί τον κυρίαρχο στόχο της Εταιρείας μας. Η νέα Διοίκηση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, ακολουθώντας τα χνάρια των προκατόχων της, επιδιώκει έναν σύγχρονο χαρακτήρα για το Σωματείο, προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις της εποχής.

Η στρατηγική που εκφράζεται με το σύνθημα Επένδυση στη νεολαία και την ψηφιακή Τεχνολογία έχει πλέον θέσει σε εφαρμογή μια νέα καθοριστική πρωτοβουλία της Διοίκησης της Εταιρείας: την προσαρμογή της Ε.Μ.Σ. στον ψηφιακό μετασχηματισμό, μέσω του έργου «Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση Αρχείων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου». Πρόκειται για ένα έργο πνοής, το οποίο έχει ήδη ολοκληρωθεί ως προς την πρώτη του φάση και φέρνει την Ε.Μ.Σ. από τον 20ό στον 21ο αιώνα, καθώς ψηφιοποιήθηκε και τεκμηριώθηκε ένας πολύ μεγάλος αριθμός σελίδων αρχειακού υλικού, φωτογραφιών, έργων τέχνης και ιστορικών χαρτών. Όλο αυτό το υλικό, αποτέλεσε το φυσικό αντικείμενο του έργου και θα είναι πλέον προσβάσιμο στο ευρύ κοινό, σε Έλληνες και αλλοδαπούς, στην επιστημονική και εκπαιδευτική Κοινότητα. [*Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στις επόμενες σελίδες του τεύχους αυτού*].

Στη χρονιά που πέρασε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών υπήρξε ιδιαίτερα δραστήρια. Είχαμε την τιμή και τη χαρά να προσκαλέσουμε και να υποδεχθούμε στο βήμα της Εταιρείας μας προσωπικότητες υψηλού κύρους, όπως τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκο Χριστοδουλίδη –ήδη αντεπιστέλλον μέλος της Ε.Μ.Σ.– σε εκδήλωση μνήμης για τα θύματα της τουρκικής τραγωδίας· τον Πολιτικό Διοικητή του Αγίου Όρους, Στρατηγό κ. Αλκιβιάδη Στεφανή, για την επετειακή ομιλία της 25ης Μαρτίου· τον γλωσσολόγο καθηγητή κ. Γεώργιο Μπαμπινιώτη για τη διαχρονικότητα της ελληνικής γλώσσας στη Μακεδονία· την καθηγήτρια κα Μαρία Ευθυμίου για την ιστορία του Ελληνισμού· τον μουσικολόγο – λαογράφο κ. Παναγιώτη Μυλωνά για το Έπος του ’40· τον ομότιμο καθηγητή και Πρόεδρο του Φιλολογικού Συλλόγου “ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ” κ. Βασίλειο Κωνσταντινόπουλο για την επετειακή εκδήλωση της 28ης Οκτωβρίου· τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβα ως ομιλητή για τη «Συμβολή του Ιερού Κλήρου στον Μακεδονικό Αγώνα» στην εκδήλωση για τον Μακεδονικό Αγώνα και τον Δρ Οικονομικών Επιστημών του Παν/μίου Φρανκφούρτης κ. Χρήστο Μπαλόγλου για την επέτειο της Εθνικής μας Παλιγγενεσίας.

Σημαντικό γεγονός αποτέλεσε ο εορτασμός των 50 χρόνων της Πινακοθήκης της Εταιρείας. Στο εορταστικό αυτό πλαίσιο και ανήμερα της επετείου της ιδρύσεώς της (16 Ιουνίου 1975) φιλοξενήθηκε η εικαστική έκθεση «3η Γενιά Καλλιτεχνών». Με την Έκθεση «Κύπρος 1974. Η μνήμη είναι η μόνη πατρίδα των ανθρώπων» –η οποία ακολούθησε και διενεργήθηκε σε συνεργασία με το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία και τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας– η Πινακοθήκη εόρτασε επίσημα τα 50χρονά της.

Τέλος, στις 30/3/2025 έγιναν αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής της ΕΜΣ για την τριετία 2025-2028.

Διαλεξη – Μαθημα της Ομοτ. Καθηγητριας κ. Μαριας Ευθυμιου
"Κομβικα σημεια της Ιστοριας του Ελληνισμου"
Ε.Μ.Σ., 7/4/2024

Στην κατάμεστη Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ. την Κυριακή **7 Απριλίου 2024**, παρέθεσε διάλεξη - μάθημα με θέμα: "**Κομβικά σημεία της Ιστορίας του Ελληνισμού"** η διακεκριμένη ιστορικός - Ομότιμη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών κα **Μαρία Δ. Ευθυμίου.** Την ομιλήτρια καλωσόρισε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος υπενθύμισε τη συμμετοχή της κας Ευθυμίου ως κεντρικής ομιλήτριας, με θέμα: "Η Επανάσταση του 1821", στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο που διοργάνωσε η Εταιρεία τον Φεβρουάριο 2021 στην ιστορική Αίθουσα Διαλέξεών της για την Παλιγγενεσία του 1821 και στο οποίο συμμετείχε πλήθος έγκριτων επιστημόνων από την Ελλάδα και το εξωτερικό (Η έκδοση των Πρακτικών προετοιμάζεται).

Στην συνέχεια, ο Πρόεδρος της προσέφερε τον Επετειακό Τόμο που εξέδωσε η Ε.Μ.Σ. για τα 80 χρόνια από την ίδρυσή της.

ΗΜΕΡΙΔΑ:
"101 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΝΗΣ"
Ε.Μ.Σ., 14/5/2024

Την Τρίτη **14 Μαΐου 2024** στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποιήθηκε Ημερίδα με θέμα «101 χρόνια από την Συνθήκη της Λωζάννης». Η Ημερίδα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ» από τη Νομική Σχολή του Α.Π.Θ. σε συνεργασία με την Ανωτάτη Διακλαδική Σχολή Πολέμου (ΑΔΙΣΠΟ) και την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Στην Ημερίδα συμμετείχαν εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας, των τοπικών στρατιωτικών φορέων, και οι σπουδαστές της ΑΔΙΣΠΟ. Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, χαιρετίζοντας τις Εργασίες της Ημερίδας, ανέφερε μεταξύ άλλων τα εξής: «*Στις 30 Ιανουαρίου 1923 υπογράφηκε στη Λωζάννη της Ελβετίας από τις κυβερνήσεις της Ελλάδας και της Τουρκίας η «Σύμβαση για την Ανταλλαγή των ελληνικών και τουρκικών πληθυσμών». Η Σύμβαση εκείνη υπογράφηκε στο πλαίσιο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης της Λωζάννης, η οποία είχε συγκληθεί στην ομώνυμη ελβετική πόλη στις αρχές Νοεμβρίου του 1922, προκειμένου να διευθετήσει τα εκκρεμή ζητήματα στον χώρο της Εγγύς Ανατολής, τα οποία παρέμεναν ανοικτά από την εποχή του τέλους του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου και της κατάρρευσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Η Σύμβαση για την ανταλλαγή των πληθυσμών ανά-*

μεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία ήρθε να επισφραγίσει όσα είχαν συμβεί στη διάρκεια του ελληνοτουρκικού πολέμου 1919-1922 που ολοκληρώθηκαν, δυστυχώς, με τη στρατιωτική ήττα της Ελλάδας.

Η Συνθήκη περί ανταλλαγής είχε, όπως προαναφέρθηκε, υποχρεωτικό χαρακτήρα. Η θρησκεία, για τους μουσουλμάνους και τους χριστιανούς Έλληνες, υπήρξε το βασικό κριτήριο, αφού την περίοδο μετά το τέλος του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου η θρησκευτική συνείδηση εξακολουθούσε να αποτελεί για μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες, ιδιαίτερα στην υπό κατάρρευση Οθωμανική Αυτοκρατορία, το βασικό συστατικό στοιχείο του αυτοπροσδιορισμού των ανθρώπων. Μετά από επίμονες διαπραγματεύσεις, εξαιρέθηκαν από την ανταλλαγή οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης και των νησιών Ίμβρου και Τενέδου καθώς και οι Μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης. Συμφωνήθηκε επίσης ότι οι ανταλλάξιμοι πληθυσμοί θα έχαναν την ιθαγένεια της χώρας αποχώρησής τους και θα αποκτούσαν την ιθαγένεια της χώρας στην οποία θα εγκαθίσταντο. Επιπλέον, θα μπορούσαν να πάρουν μαζί τους την κινητή περιουσία τους, ενώ θα αποζημιώνονταν από τη χώρα εγκατάστασής τους με περιουσίες ίσης αξίας με εκείνες που εγκατέλειψαν. Για την υλοποίηση των όρων της ανταλλαγής θα συγκροτούνταν μια Μικτή Επιτροπή με αντιπροσώπους από τις δύο χώρες, την Ελλάδα και την Τουρκία, αλλά και αξιωματούχους της Κοινωνίας των Εθνών. Με βάση τη Σύμβαση για την ανταλλαγή των πληθυσμών, αμέσως μετά την υπογραφή της, στα τέλη Ιανουαρίου του 1923, συνολικά 189.916 Χριστιανοί Έλληνες έφυγαν από την πρώην Οθωμανική Αυτοκρατορία και 355.635 Μουσουλμάνοι εγκατέλειψαν την Ελλάδα. Τα αριθμητικά αυτά δεδομένα επιβεβαιώνουν την άποψη πως οι ανταλλάξιμοι Μουσουλμάνοι ήταν εκείνοι που κυρίως επωφελήθηκαν από τους όρους της Σύμβασης περί ανταλλαγής των πληθυσμών, αφού αναχώρησαν μετά την υπογραφή της, σε αντίθεση με τους Έλληνες πρόσφυγες, οι οποίοι συνολικά ανέρχονταν σε 1.221.489, από τους οποίους όμως λιγότεροι από 200 χιλιάδες έφυγαν μετά τον Ιανουάριο του 1923. Οι ανταλλαχθέντες Έλληνες πρόσφυγες κατάγονταν από συγκεκριμένες περιοχές της πρώην Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, την Ανατολική Θράκη, τον Πόντο, τη Μικρά Ασία και την Καππαδοκία. Οι περισσότεροι Έλληνες πρόσφυγες μάλιστα εγκαταστάθηκαν στη Μακεδονία και την πρωτεύουσά της, «προσφυγομάνα» Θεσσαλονίκη. Η Σύμβαση για την υποχρεωτική ανταλλαγή των ελληνοτουρκικών πληθυσμών υπήρξε τμήμα μόνο της ευρύτερης Συνθήκης της Λωζάννης που υπογράφηκε στις 24 Ιουλίου 1923 και οριοθέτησε σε πολύ μεγάλο βαθμό τις ελληνοτουρκικές σχέσεις έως τις μέρες μας. Ζητήματα που αφορούσαν την ανταλλαγή ομήρων αιχμαλώτων, τη διευθέτηση των ελληνοτουρκικών συνόρων, το καθεστώς των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου, της Κύπρου και του Οικουμενικού Πατριαρχείου υπήρξαν επιπλέον θέματα που επιχείρησε να διευθετήσει οριστικά η Συνθήκη. Έως και σήμερα η Συνθήκη της Λωζάννης αποτελεί τον οδοδείκτη της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, ιδιαίτερα όσον αφορά τις σχέσεις της χώρας μας με τη γείτονα Τουρκία αλλά και ευρύτερα. Η πρόσφατη αμφισβήτησή της μάλιστα, έστω και σε λεκτικό επίπεδο, από την πολιτική ηγεσία της γείτονος είναι σε κάθε περίπτωση ένα θέμα που πρέπει να μας προβληματίσει. Στο πλαίσιο αυτό λοιπόν η διοργάνωση Ημερίδων όπως η σημερινή μόνο θετικά μπορούν να αξιολογηθούν, αφού συμβάλλουν στην ενημέρωσή όλων μας ως πολιτών, ενισχύοντας την εθνική αυτογνωσία. Θα ήθελα να ευχαριστήσω την Ανωτάτη Διακλαδική Σχολή Πολέμου και ιδιαίτερα τον Διοικητή της Υποστράτηγο Ευάγγελο Τουρβαλή, τη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και ιδιαίτερα τον κοσμήτορά της Καθηγητή κ. Παναγιώτη Γκλαβίνη, τους εκλεκτούς προσκεκλημένους ομιλητές και ομιλήτριες της σημερινής Ημερίδας για την τιμή που μας έκαναν και όλες και όλους εσάς που ήρθατε να την παρακολουθήσετε. Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών θα βρίσκεται πάντοτε στην πρωτοπορία τέτοιων σημαντικών πρωτοβουλιών και εκδηλώσεων, με γνώμονα πάντοτε τη διάχυση της επιστημονικής αλήθειας για τη Μακεδονία και την Ελλάδα μας».

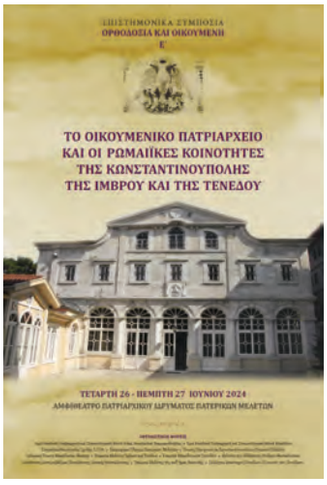

Ο Διοικητής της ΑΔΙΣΠΟ Υποστράτηγος Ευ. Τουρβαλής προσφέρει αναμνηστική πλακέτα στον Πρόεδρο της Ε.Μ.Σ.

Στη συνέχεια, χαιρετισμό απηύθυναν ο Υπτχος (Ι) Ευάγγελος Τουρβαλής, Διοικητής ΑΔΙΣΠΟ και ο καθηγητής Παναγιώτης Γκλαβίνης, Κοσμήτορας της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.

Επιστημονικο Συμποσιο - 26-27/6/2024

"Το Οικουμενικο Πατριαρχειο και οι Ρωμαιικες Κοινοτητες της Κωνσταντινουπολης της Ιμβρου και της Τενεδου"

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών σε συνεργασία με Εκκλησιαστικούς, Επιστημονικούς, Εκπαιδευτικούς και Κοινωνικούς Φορείς της Θεσσαλονίκης, [Ιερά Βασιλική Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή αγίας Αναστασίας Φαρμακολυτρίας, Ιερά Βασιλική Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Βλατάδων, Κοσμητεία Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ., Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, Ένωσις Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Β. Ελλάδος, Ιμβριακή Ένωση Μακεδονίας-Θράκης, Εταιρεία Μελέτης Ίμβρου και Τενέδου, Φιλόπτωχος Αδελφότης Ανδρών Θεσσαλονίκης, Δ/νση Β/θμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης, Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής, Σύλλογος απανταχού Τενεδίων "Το κοινόν των Τενεδίων"] διοργάνωσαν Επιστημονικό Συμπόσιο με θέμα: "ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΡΩΜΑΪΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΙΜΒΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΝΕΔΟΥ", στις **26-27 Ιουνίου 2024** στο Αμφιθέατρο του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών. Δεκαεννέα έγκριτοι εισηγητές από την Κωνσταντινούπολη, την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη ανέπτυξαν ιστορικά, εκπαιδευτικά, κοινωνικά και σύγχρονα θέματα που σχετίζονται με τη διαχρονική και ζωογόνο σχέση της Μητρός Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, του Οικουμενικού Πατριαρχείου, με τις Ρωμαίικες Κοινότητες και τον Ελληνισμό της Πόλης, της Ίμβρου και της Τενέδου.

Όπως χαρακτηριστικά τόνισε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** το εν λόγω Συμπόσιο σημείωσε εξαιρετική επιτυχία, αφενός εξαιτίας της μεγάλης σημασίας που δόθηκε στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και αφετέρου από το πλήθος των ερευνητών και πολιτών της Θεσσαλονίκης που το παρακολούθησαν.

Ευχερης Προσβαση των ΑΜΕΑ στους Χωρους Εκδηλωσεων της Ε.Μ.Σ.

Αιθουσα Εκδηλωσεων & Πινακοθηκη

Τοποθετήθηκαν ράμπες εισόδου για άτομα με κινητικές δυσκολίες στο κτίριο της Ε.Μ.Σ. και στην Πινακοθήκη της Εταιρείας (είσοδος Νικ. Γερμανού) καθώς και διαμόρφωση των βοηθητικών χώρων από τον ισόγειο χώρο του Κτιρίου Διοίκησης ως την Αίθουσα Διαλέξεων του 1ου ορόφου της Ε.Μ.Σ. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για ΑΜΕΑ, με δαπάνη της προηγούμενης δημοτικής Αρχής Θεσσαλονίκης. Η τοποθέτηση και ο μηχανισμός μεταφοράς αμαξιδίου στο Κτίριο Διοίκησης αποτελεί ευγενική χορηγία του μέλους της ΕΜΣ κ. Αντ. Διαμαντόγλου. Το έργο βρίσκεται σε λειτουργία.

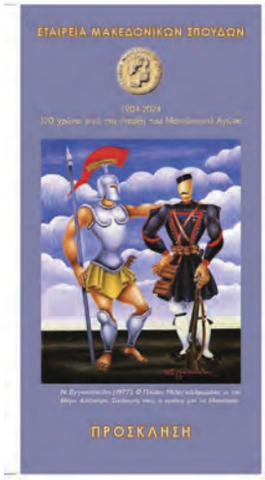

Πανηγυρικη Εκδηλωση
για την Επετειο του Μακεδονικου Αγωνα
"Η Διαχρονικη Ελληνικη Γλωσσα της Μακεδονιας"
9/10/2024

Στο πλαίσιο του εορτασμού της επετείου μνήμης του Μακεδονικού Αγώνα και της συμπλήρωσης 120 χρόνων από την έναρξή του (1904-2024), η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποίησε την καθιερωμένη πανηγυρική της εκδήλωση, την Τετάρτη **9 Οκτωβρίου 2024** στην Αίθουσα Διαλέξεών της. Στην κατάμεστη ιστορική Αίθουσα παρέστησαν οι εκκλησιαστικές, πολιτικές και στρατιωτικές Αρχές της Θεσσαλονίκης, εκπρόσωποι Οργανισμών, Συλλόγων, και Φορέων της πόλης καθώς και πλήθος μελών και φίλων της Εταιρείας. Κεντρικός ομιλητής της επετειακής εκδήλωσης ήταν ο ομότιμος καθηγητής Γλωσσολογίας και πρ. πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος των Αρσακείων Σχολείων κ. **Γεώργιος Μπαμπινιώτης**, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: **"Η διαχρονική ελληνική γλώσσα της Μακεδονίας"**. Ο κ. Μπαμπινιώτης μίλησε για την ελληνικότητα της γλώσσας της Μακεδονίας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Ιδιαίτερα υποστήριξε, μέσα και από την προσωπική του έρευνα, ότι η αρχαία μακεδονική γλώσσα ανήκε κυρίως στην αρχαία δωρική διάλεκτο και μάλιστα με στοιχεία και της «Νότιας Αχαϊκής». Ανέλυσε γλωσσολογικά ποια είναι η πραγματική υφή της λεγόμενης «Μακεδονικής», μιας βουλγαροσερβικής γλώσσας που ομιλείται στη γειτονική χώρα, στηριζόμενος σε επιστημονικά δεδομένα Ελλήνων και ξένων ερευνητών, σκοπώντας σε μια έγκυρη ενημέρωση των ενδιαφερομένων για τη διαχρονία της ελληνικής γλώσσας της Μακεδονίας η οποία επιτεύχθηκε με πρωτοβουλία της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Την εκδήλωση χαιρέτησε και τον ομιλητή παρουσίασε ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος, τονίζοντας τη σημασία του Μακεδονικού Αγώνα και τη συμβολή του Παύλου Μελά, ανέφερε χαρακτηριστικά, "[…] *αντιπροσωπεύει την κορύφωση της προσπάθειας των Μακεδόνων να ανακόψουν τη βουλγαρική διείσδυση, η οποία στηριζόταν σε τρομοκρατικές ενέργειες κατά του ντόπιου ελληνικού πληθυσμού. […] Κεντρική μορφή της ένοπλης φάσης του Αγώνα υπήρξε ο εθνομάρτυς Παύλος Μελάς, ο οποίος θυσίασε τη ζωή του για την ιερή μακεδονική γη στις 13 Οκτωβρίου 1904. Από τότε η ανιδιοτελής προσφορά και η θυσία του φωτίζουν τον δρόμο για τους Μακεδόνες, ενθαρρύνοντάς τους να παραμείνουν σταθεροί στις θέσεις τους και να συνεχίσουν τον αγώνα τους για την αναγνώριση της ελληνικότητας της Μακεδονίας. Κλείνοντας σημείωσε, "[…] θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι οι χιλιάδες σύγχρονοι Μακεδονομάχοι θα είναι αντάξιοι του Παύλου Μελά. Θα παραμείνουν αμετακίνητοι στην προσπάθεια να αποτρέψουν την παραχάραξη της ιστορίας της Μακεδονίας, αγωνιζόμενοι με αυτοθυσία, για να διασφαλίσουν ότι η χώρα μας θα προχωρήσει με υπερηφάνεια, διατηρώντας ως πολύτιμη κληρονομιά τη θυσία των ηρωικών προγόνων μας. Βασιζόμενοι δε στον σεβασμό της ιστορίας της Μακεδονίας μας, θα έχουμε τη δύναμη να αντιμετωπίζουμε στο μέλλον όλους εκείνους που κατά καιρούς, και σήμερα περισσότερο, επιδιώκουν να τραυματίσουν το εθνικό μας φιλότιμο και την εθνική μας αξιοπρέπεια, παραχαράζοντας την ιστορία μας*".

Ακολούθησε η ανακήρυξη του καθηγητή κ. Γεωργίου Μπαμπινιώτη ως Αντεπιστέλλοντος Μέλους της Ε.Μ.Σ. και η ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου.

Πανηγυρικη Εκδηλωση
για την Επετειο της 28ης Οκτωβριου 1940
"Το ηρωικο Στοιχειο στο Εποσ του '40"
21/10/2024

Με μεγαλοπρέπεια εόρτασε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τη μνήμη του Πολιούχου της Θεσσαλονίκης Αγίου Δημητρίου, την επέτειο της Απελευθέρωσης της πόλεως από τον τουρκικό ζυγό και το Έπος του '40 στην Αίθουσα Διαλέξεών της, τη Δευτέρα **21 Οκτωβρίου 2024**. Τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο κ. **Παναγιώτης Μυλωνάς**, Μουσικολόγος-Λαογράφος με θέμα: **«Το ηρωικό στοιχείο στο έπος του '40»**

Την επετειακή εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους όλες οι Αρχές και οι Φορείς της πόλης μας καθώς και πλήθος μελών και φίλων της Εταιρείας. Μια επέτειος, όπως τόνισε χαρακτηριστικά στον σύντομο χαιρετισμό του ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, "[…] *όπου σύσσωμο το Έθνος μας απάντησε με εκείνο το βροντερό και ηχηρό ΟΧΙ, πράξη συνειδητή που οφειλόταν στην εθνική μας διαπαιδαγώγηση και την ιερή μας παράδοση, αναγκαιότητα ελληνική που πήγαζε από την ιδεολογική μας ριζωμένη πίστη, την αγάπη και το πάθος για την ελευθερία* […]". Ακολούθως, τον λόγο έλαβε ο κεντρικός ομιλητής κ. Παναγιώτης Μυλωνάς, ο οποίος με γλαφυρότητα έδωσε το δικό του στίγμα για τη διπλή επέτειο μέσα από τραγούδια, αφηγήσεις και ιστορικά στοιχεία που εντυπωσίασαν τους παραβρισκόμενους. Παράλληλα με την ομιλία, προβλήθηκε φωτογραφικό υλικό της εποχής σχετικό με πρόσωπα και γεγονότα που διαδραματίστηκαν κατά την εν λόγω περίοδο.

Τον ομιλητή, κ. Παναγιώτη Μυλωνά, τίμησε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. για την πολύχρονη προσφορά του στη διατήρηση και διάδοση της ιστορικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς με τιμητική πλακέτα. Η επετειακή εκδήλωση έκλεισε με την ανάκρουση του Εθνικού μας Ύμνου.

Εκδήλωση τιμής στη μνήμη των θυμάτων της κυπριακής τραγωδίας
Ομιλητής: Νίκος Χριστοδουλίδης
Ε.Μ.Σ., 1/11/2024

Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Χριστοδουλίδης στο βήμα της Ε.Μ.Σ.

Οι συνέπειες από την τουρκική εισβολή είναι ένα μακρύ οδυνηρό ποτάμι μνήμης που δεν έχει σταματήσει να στάζει πόνο για τα προσωπικά και συλλογικά μαρτύρια», ανέφερε ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. **Νίκος Χριστοδουλίδης** και Αντεπιστέλλον Μέλος της Ε.Μ.Σ. κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στην **εκδήλωση μνήμης και τιμής στα θύματα της κυπριακής τραγωδίας**, που διοργάνωσε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών σήμερα, **Παρασκευή 1η Νοεμβρίου 2024**, με την ευκαιρία συμπλήρωσης 50 χρόνων από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο (1974-2024).

Ο κ. Χριστοδουλίδης τόνισε ακόμα στην ομιλία του ότι «*Η φετινή επέτειος των 50 χρόνων από το 1974 μας θυμίζει τους πεσό-*

ντες, τους τραυματίες, τους αιχμάλωτους στρατιώτες, 19χρονους και 20χρονους νέους στην πλειοψηφία τους, και τα τραγικότερα θύματα της εισβολής τους άμαχους, τους ηλικιωμένους, τα γυναικόπαιδα. Που δεν μπορούν να ξεχάσουν και βασανίζονται από τότε με τις ανεξίτηλες μνήμες όσων βίωσαν ως ανυπεράσπιστοι μάρτυρες σε φριχτά εγκλήματα πολέμου και ομαδικών εκτελέσεων, ως ανέστιοι πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα, ως εγκλωβισμένοι, ως πρωταγωνιστές σπαρακτικού αρχαίου δράματος στις χιλιάδες περιπτώσεις συγγενών πεσόντων, αγνοουμένων και αιχμαλώτων».

Τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας προσφώνησε ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος αναφέρθηκε αρχικά στους διαχρονικούς αγώνες των Μακεδόνων και των Κυπρίων Ελλήνων, στη συνέχεια επισήμανε ιδιαίτερα τη συμμετοχή των Μακεδόνων στην άμυνα που προέταξαν οι ελληνοκυπριακές δυνάμεις για να αποκρούσουν τις βάρβαρες ορδές του Αττίλα το καλοκαίρι του 1974, ενώ έκλεισε την ομιλία του σημειώνοντας τα εξής: «*Το Κυπριακό είναι μια χαίνουσα πληγή που εξακολουθεί να αιμορραγεί. Είναι η μεγαλύτερη τραγωδία του Ελληνισμού μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922. Θέτει διαρκώς κάθε Έλληνα και Ελληνίδα είτε του μητροπολιτικού, του κυπριακού ή του απανταχού Ελληνισμού ενώπιον των ευθυνών του για όσα έπραξε αλλά και για όσα θα μπορούσε να είχε κάνει. Μισό αιώνα μετά τα τραγικά γεγονότα του καλοκαιριού του 1974 γενεές Ελλήνων σε όλο τον κόσμο αναστοχάζονται τα συγκλονιστικά γεγονότα που κηλίδωσαν τη νεότερη ιστορία μας. Τόσο αυτοί που είχαν λάβει μέρος στις διαδηλώσεις της «Ένωσης» τη δεκαετία του 1950, όσο και εκείνοι των δεκαετιών του 1970 και του 1980 με σύνθημα το «Δεν ξεχνώ», αλλά ακόμη και οι νεότεροι που δεν βίωσαν τις εξελίξεις, στέκονται με δέος μπροστά στην κρίση της ιστορίας. Χρέος όλων μας είναι να συνεχίσουμε τον δίκαιο και ιερό αγώνα για την άμεση αποχώρηση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων από την Κύπρο, την επιστροφή των προσφύγων στα σπίτια τους και την επανένωση του μαρτυρικού νησιού μας.*»

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών δια του Προέδρου της Δρ Βασιλείου Ν. Πάππα, επέδωσε τιμητική πλακέτα στον κ. Νίκο Χριστοδουλίδη τιμώντας με τον τρόπο αυτό, στο πρόσωπο της Α.Ε. του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας και Αντεπιστέλλοντος Μέλους της Ε.Μ.Σ., τους χιλιάδες νεκρούς και τραυματίες, αιχμαλώτους, πρόσφυγες, αγνοουμένους και εγκλωβισμένους, Ελληνοκυπρίους και Ελλαδίτες, της Κυπριακής τραγωδίας (1974-2024).

Η εκδήλωση, στην οποία παρέστησαν οι εκκλησιαστικές, πολιτικές και στρατιωτικές αρχές της πόλης, εκπρόσωποι οργανισμών, συλλόγων και φορέων, καθώς και πλήθος μελών και φίλων της Εταιρείας, πλαισιώθηκε από τραγούδια Κύπριων συνθετών και προβολή μικρού μήκους ταινίας, σχετικά με την τουρκική εισβολή στην Κύπρο και ολοκληρώθηκε με την ανάκρουση του Εθνικού μας Ύμνου.

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:
"ΝΕΩΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΝΟΤΙΑ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ"
Ε.Μ.Σ. 11/12/2024

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών στο πλαίσιο της τακτικής ενημέρωσης των μελών της γύρω από το Μακεδονικό Ζήτημα, πραγματοποίησε στρογγυλή τράπεζα με θέμα: **"Νεότερες εξελίξεις στη Νότια Βαλκανική"**, την Τετάρτη **11 Δεκεμβρίου 2024** στην ιστορική Αίθουσα Διαλέξεών της. Για το ιδιαιτέρως ενδιαφέρον θέμα μίλησαν οι υπότροφοι - ερευνητές της Εταιρείας, Αθανάσιος Λούπας, Δρ Νεότερης & Σύγχρονης Ιστορίας, ο Θωμάς Δημόπουλος, Υπ. Δρ Νεότερης & Σύγχρονης Ιστορίας και ο Νικόλαος Μισολίδης, Υπ. Δρ Νεότερης & Σύγχρονης Ιστορίας ενώ τη συζήτηση συντόνισε ο καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Ιάκωβος Μιχαηλίδης.

Την εκδήλωση προλόγισε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος ανέφερε: *"Ηταν πριν από εξίμιση περίπου χρόνια, στις αρχές του καλοκαιριού 2018, όταν η τότε ελληνική κυβέρνηση υπόγραψε τη Συμφωνία των Πρεσπών, η οποία τους επόμενους μήνες επικυρώθηκε από τα Κοινοβούλια των δύο κρατών. Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών από την πρώτη κιόλας στιγμή με Ψηφίσματα, ανακοινώσεις, δημοσιεύματα και έκδοση βιβλίου αποτίμησης της Συμφωνίας –τα οποία στάλθηκαν στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Πρωθυπουργό, τους πολιτικούς αρχηγούς και σε όλα τα μέλη του Ελληνικού Κοινοβουλίου– εξέφρασε σε όλους τους τόνους την έντονη αντίθεσή της με τους όρους της Συμφωνίας, η οποία υπήρξε, χωρίς καμία αμφιβολία. επιζήμια για τα ελληνικά εθνικά Δίκαια. Εξίμιση χρόνια μετά, δυστυχώς, οι θέσεις της Ε.Μ.Σ. επιβεβαιώθηκαν πλήρως. Δεν θα προχωρήσω σε λεπτομερή παρουσίαση των εξελίξεων –πιστεύω άλλωστε πως οι εισηγητές της σημερινής στρογγυλής τράπεζας θα το πράξουν. Θα ήθελα, όμως, να υπενθυμίσω ότι η Ελλάδα παραχώρησε με τη Συμφωνία των Πρεσπών στα Σκόπια γλώσσα και εθνότητα, η γειτονική χώρα εισήλθε στο ΝΑΤΟ, ενώ αντίθετα η πατρίδα μας ακόμη περιμένει την εφαρμογή των συμφωνηθέντων. Πρόκειται καταφανώς για μια ετεροβαρή Συμφωνία, η οποία αντίκειται στην επιστημονική αλήθεια, ότι δηλαδή η Μακεδονία είναι Ελλάδα. Οποιαδήποτε παρέκκλιση από την άποψη αυτή αποτελεί ιταμή παραβίαση κάθε επιστημονικής δεοντολογίας. Στη σημερινή στρογγυλή τράπεζα που διοργανώνουμε, οι τρεις εισηγητές θα μας αναλύσουν τις εξελίξεις στη νότια Βαλκανική τα τελευταία χρόνια, μετά την υπογραφή της Συμφωνίας των Πρεσπών. Είμαι ιδιαίτερα ευτυχής γιατί και οι τρεις ομιλητές είναι δικά μας παιδιά, υπήρξαν υπότροφοι της Εταιρείας και σήμερα ακολουθούν τη δική τους επιστημονική πορεία παραμένοντας φυσικά πάντοτε στο πλευρό μας. Θα τους ακούσουμε με προσοχή, αφού έχουν εξελιχθεί σε ιστορικούς επιστήμονες, ειδικούς στην ιστορία των Βαλκανίων. Οι εισηγήσεις τους εντάσσονται στον κύκλο της τακτικής ενημέρωσης των μελών της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών γύρω από το Μακεδονικό Ζήτημα. Όπως όλοι μας γνωρίζουμε, η Εταιρεία μας δεν είναι πολιτικός φορέας, αλλά ένας αμιγώς επιστημονικός Οργανισμός, ο οποίος με αγωνιστικότητα, ευθύνη και αυστηρή επιστημονική στόχευση μάχεται για τη δικαίωση της μοναδικής αλήθειας, της διατήρησης της ελληνικότητας της Μακεδονίας. Όπως σας έχω επανειλημμένως διαβεβαιώσει, η προάσπιση των ελληνικών αρχών και θέσεων στο ζήτημα της Μακεδονίας είναι για όλους εμάς ο πρώτος και απαράβατος καταστατικός σκοπός. Τον ακολουθούμε με συνέπεια και σεβασμό ως το ελάχιστο χρέος σε όλους όσοι θυσιάσθηκαν για τη Μακεδονία. Η σημερινή εκδήλωση είναι μια απτή απόδειξη πως η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών θα εξακολουθεί να αφιερώνει το σύνολο των δυνάμεών της σε αυτόν τον εθνικό σκοπό. Εμείς οι Μακεδόνες θα παραμείνουμε αταλάντευτοι στην πορεία που χάραξαν οι ιδρυτές και προπάτορες*

της Εταιρείας μας. Επιστημονικός υπεύθυνος και συντονιστής της αποψινής στρογγυλής τράπεζας είναι ο Ιάκωβος Μιχαηλίδης, καθηγητής Νεότερης & Σύγχρονης Ιστορίας του Α.Π.Θ.".

Οι ομιλητές εστίασαν στις εξελίξεις των τελευταίων έξι ετών στο χώρο της νότιας Βαλκανικής και ιδιαίτερα στη χρονική περίοδο μετά την υπογραφή της Συνθήκης των Πρεσπών, δίνοντας έμφαση στη θέση της Ελλάδας στην περιοχή με βάση τα νέα δεδομένα.

Ο **Αθανάσιος Λούπας,** στην πρώτη εισήγησή του, παρουσίασε την πολιτική της Σερβίας δίνοντας έμφαση στη λεπτή ισορροπία των σχέσεών της με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Ρωσία. Ο **Νίκος Μισολίδης** εστίασε στην πολιτική της Βουλγαρίας υπογραμμίζοντας πως μετά την υπογραφή της Συμφωνίας των Πρεσπών, η Σόφια έχει αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο στην περιοχή πιέζοντας τα Σκόπια για την πραγματοποίηση συνταγματικών λαών σε κρίσιμα ζητήματα. Ο **Θωμάς Δημόπουλος** παρουσίασε την προοδευτική αλλαγή της πολιτικής των κυβερνήσεων των Σκοπίων αναφορικά με το ζήτημα της εφαρμογής της Συμφωνίας των Πρεσπών, υποστηρίζοντας ότι το τελευταίο διάστημα, και ιδιαίτερα μετά την εκλογική νίκη του εθνικιστικού κόμματος VMRO, η Συμφωνία και η εφαρμογή της έχει σε πρακτικό επίπεδο ανασταλεί από τους γείτονες. Ο Αθανάσιος Λούπας, στη δεύτερη εισήγησή του, παρουσίασε αθέατες πτυχές της παραβίασης της Συμφωνίας των Πρεσπών από τα Σκόπια και ιδιαίτερα του δομικού Αλυτρωτισμού, αποδεικνύοντας ότι η τακτική αυτή, παρά τις επιμέρους διαφοροποιήσεις, αφορά το σύνολο σχεδόν του πολιτικού κόσμου της γείτονος. Συνοψίζοντας, ο καθηγητής **Ιάκωβος Μιχαηλίδης** υπογράμμισε την επώδυνη και δύσκολη διαδικασία της υιοθέτησης από τα κράτη των δυτικών Βαλκανίων μιας πολιτικής προσέγγισης προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, στοιχείο που αποτελεί, όπως υποστήριξε, εν δυνάμει κίνδυνο για την ασφάλεια της περιοχής. Όσον αφορά την εφαρμογή της Συμφωνίας των Πρεσπών, κατέληξε πως έχει παρέλθει το κρίσιμο διάστημα της πρώτης πενταετίας από την υπογραφή της και τα στοιχεία αποδεικνύουν πως η εφαρμογή της είναι πλημμελής.

Επιμνημοσυνη Δεηση
υπερ των Ιδρυτων, Ευεργετων, Δωρητων, Προεδρων, Διοικητικων Συμβουλιων, Μελων και Εργασθεντων της Ε.Μ.Σ.
Ι.Ναος της του Θεου Σοφιας, 14/12/2024

Επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των Ιδρυτών, Ευεργετών, Δωρητών, Προέδρων, Διοικητικών Συμβουλίων, Μελών και εργασθέντων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών τελέστηκε για πρώτη φορά στον Ιερό Ναό της του Θεού Σοφίας το Σάββατο 14 Δεκεμβρίου 2024 ύστερα από πρωτοβουλία του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Ο Πρόεδρος, **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, στον λόγο που εκφώνησε μετά το πέρας της δεήσεως, ανέφερε τα εξής: «*Σήμερα η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών επιτελεί ένα ιερό Χρέος. Με απέραντο σεβασμό, τα Μέλη της αποτίουμε φόρο μνήμης και τιμής στους Ιδρυτές, Ευεργέτες, Δωρητές, Προέδρους, Μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων, Εταίρους, εργαζόμενους και συνεργάτες της Εταιρείας, οι οποίοι στο παρελθόν εργάστηκαν με αφοσίωση και πάθος για την επίτευξη των αρχών, των στόχων, της αποστολής της και των καταστατικών δεσμεύσεών της, όπως η ανάδειξη της συμμετοχής των Μακεδόνων στους Αγώνες του Έθνους για την υπεράσπιση της ιστορίας της Μακεδονίας και των Ελλήνων γενικότερα. Καθώς όλοι μας γνωρίζουμε, η πρωτοβουλία για την ίδρυση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών προήλθε από τον αείμνηστο καθηγητή της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Αντώνιο Σιγάλα. Τον Απρίλιο του 1939, συγκέντρωσε επιφανείς Μακεδόνες της Θεσσαλονίκης στη Δημοτική Βιβλιοθήκη, η οποία τότε στεγαζόταν στο μέγαρο της ΧΑΝΘ, με σκοπό τη σύνταξη του καταστατικού της Εταιρείας, αφού προηγουμένως καθόρισε τους στόχους της λειτουργίας της. Ανάμεσα στους συμμετέχοντες ήταν οι καθηγητές του Πανεπι-*

στημίου Θεσσαλονίκης Περικλής Βιζουκίδης, Στίλπων Κυριακίδης, Απόστολος Βακαλόπουλος, ο Δημήτριος Σάντης και Μάξιμος Μαραβελάκης, ο Χαράλαμπος Φραγκίστας, ο Γεώργιος Τσιστόπουλος, Δημήτριος Χατζόπουλος, Ιωάννης Βασδραβέλλης, ο τότε δήμαρχος Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνος Μερκουρίου, ο Νικόλαος Ανδριώτης, ο Χριστόφορος Νάλτσας, ο Δημήτριος Μισυρλής, ο Γ. Σαγιαξής και άλλοι διακεκριμένοι πολίτες. Παρά τις δύσκολες ιστορικές συνθήκες που επικρατούσαν, (ελληνοϊταλικός πόλεμος, γερμανική κατοχή και εμφύλιος πόλεμος), ο Γενικός Γραμματέας της Εταιρείας, Αλέξανδρος Λέτσας εργάστηκε ακούραστα για μια δεκαετία, προκειμένου να συγκεντρώσει τους απαραίτητους πόρους για την ανέγερση του κτηριακού συγκροτήματος της Εταιρείας, το οποίο θα αποτελούσε θεμέλιο και πνευματικό οχυρό του Ελληνισμού. Από τη σύστασή της, πολλοί Μακεδόνες στήριξαν το όραμα της Εταιρείας. Οι Ιερές Μονές Βατοπεδίου και Καρακάλλου ήταν οι πρώτες που κατέθεσαν τη συνεισφορά τους το 1939, συνοδευόμενη από την ευλογία του Αγίου Όρους. Ακολούθησαν Δήμοι της Δυτικής, Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας, Σύνδεσμοι και Σωματεία, Πνευματικά Ιδρύματα ενώ δεν έλειψαν οι ενισχύσεις από ιδιώτες, ξεπερνώντας κάθε προσδοκία.

Ανάμεσα στα ονόματα των μεγάλων ευεργετών που έχουν συνεισφέρει καθοριστικά στην εκπλήρωση της αποστολής και των στόχων της Εταιρείας περιλαμβάνονται οι Φίλιππος Δραγούμης, Σωτήρης Γκοτζαμάνης, οι Μητροπολίτες Αλεξανδρουπόλεως Σωφρόνιος και Ιερισσού και Αγίου Όρους Σωκράτης, καθώς και οι Βέρα Παπαηλιάκη και Αλεξάνδρα Παραφεντίδου, μαζί με πολλούς άλλους. Επιπλέον, υπάρχουν και σύγχρονοι ευεργέτες, όπως το ζεύγος Αλεξάνδρου και Θεούλας Καρούτα, ο Νικόλαος Μάνος, ο Ναούμ Μπαμπατάκας, ο Αλέξανδρος Καρύπης, η Δόμνα Γούτα-Πλατή και η οικογένεια Ι. Μανδύλα (Θεοδότη- Άρτεμις και Λάνα Μανδύλα).

Το έργο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών έχει λάβει διαχρονική στήριξη από πολλούς πρωθυπουργούς και πολιτικούς, όχι μόνο από τη Βόρεια Ελλάδα. Ενδεικτικά, αναφέρουμε τους Πρωθυπουργούς Νικόλαο Πλαστήρα, Αλέξανδρο Παπάγο, Θεμιστοκλή Σοφούλη, καθώς και τον Εθνάρχη Κωνσταντίνο Γ. Καραμανλή, ο οποίος υποστήριξε την Εταιρεία ως Πρωθυπουργός όσο και ως πολιτικός και Μακεδών, παρακολουθώντας με έντονο ενδιαφέρον τις δραστηριότητές της. Ωστόσο, η υποστήριξη του έργου της δεν προήλθε μόνο από επώνυμους. Από τους Προέδρους και τα Μέλη όλων των Διοικητικών Συμβουλίων μέχρι τα απλά μέλη, πλήθος ανθρώπων συνέβαλαν καθοριστικά στην επίτευξη των στόχων και της αποστολής της Εταιρείας. Εξίσου σημαντική είναι η αναγνώριση της συμβολής των εργαζομένων, οι οποίοι, για πολλές δεκαετίες και από διάφορες θέσεις, εργάστηκαν ακούραστα για την υλοποίηση του πολυσχιδούς έργου της Εταιρείας, με κύρια δραστηριότητα το εκδοτικό της έργο. Η πρώτη έκδοση της Εταιρείας πραγματοποιήθηκε το 1940 με το βιβλίο του Ιωάννη Βασδραβέλλη «Οι Μακεδόνες εις τους υπέρ της ανεξαρτησίας αγώνας 1796-1832». Από τότε, η Εταιρεία συνεχίζει την έρευνα σχετικά με τη συμβολή των γηγενών Μακεδόνων στους Εθνικούς Αγώνες, διατηρώντας αμετάβλητο τον καταστατικό της σκοπό, όπως αποδεικνύουν οι εκδόσεις «Το Μεγάλο Συναξάρι» και η «Προσωπογραφία Αγωνιστών του 1821 από τη Χαλκιδική και τη Θεσσαλονίκη, αλλά και πλήθος άλλων εκδόσεων, μεταξύ των οποίων τα περιοδικά της Εταιρείας Μακεδονικά και Ελληνικά. Η καταγραφή, επεξεργασία και δημοσίευση των διάσπαρτων αρχείων στη Μακεδονία ξεκίνησε το 1942, με την έκδοση του «Ιστορικού Αρχείου Βεροίας. Εκλογαί». Μέχρι το 1952, η Εταιρεία είχε καταγράψει τα διασωθέντα οθωμανικά αρχεία από τις περιοχές της Νάουσας, της Βέροιας και της Θεσσαλονίκης. Η έκδοση βιβλίων για το μακεδονικό ζήτημα μέσω της έρευνας των αρχείων των βαλκανικών κρατών, όπως η Βουλγαρία και η πρώην Γιουγκοσλαβία, υπηρετεί διαχρονικά τον καταστατικό στόχο της Εταιρείας, ο οποίος είναι η πολυδιάστατη τεκμηρίωση της ιστορικής αλήθειας στον χώρο της Μακεδονίας.

Με γνώμονα τη διαρκή συνέπεια των καταστατικών της στόχων, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών πρόσφατα ανέλυσε το ζήτημα της ονομασίας του Κράτους των Σκοπίων. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για τη Συμφωνία των Πρεσπών, καθώς και στις συζητήσεις της Ελληνικής Διπλωματίας με το κράτος των Σκοπίων, η Εταιρεία διατηρούσε διαρκή επαγρύπνηση και αξιολογούσε τα γεγονότα που εξελίσσονταν. Η ειδική επιστημονική επιτροπή που συστάθηκε για την ανάλυση του ζητήματος έχει τεκμηριώσει με πολυδιάστατο τρόπο την άποψη ότι η Συμφωνία των Πρεσπών είναι επιβλαβής για τα δικαιώματα της Μακεδονίας. Η αποτίμηση της Συμφωνίας δημοσιεύθηκε σε βιβλίο και διαμοιράστηκε δωρεάν, καθιστώντας σαφή την αντίθεση της Εταιρείας σε οποιαδήποτε εκχώρηση του ονόματος της Μακεδονίας με γεωγραφικό ή άλλο προσδιορισμό.

Στην τρίτη δεκαετία του 21ου αιώνα, η Ε.Μ.Σ. διατηρεί τη δυναμική της επιστημονική δράση και την ενεργή συμμετοχή της στα επιστημονικά δρώμενα της Μακεδονίας. Οι καταστατικές αρχές και αξίες της, που υπηρέτησαν ως

πηγή έμπνευσης και καθοδήγησης για τους ιδρυτές της, παραμένουν καθοριστικές για όλους όσους συνεχίζουν το έργο της μέχρι σήμερα. Η επιστημονική παραγωγή συνεχίζεται μέσω ερευνητικών προγραμμάτων και εκδόσεων που τεκμηριώνουν τα αναφαίρετα ιστορικά δικαιώματα του Ελληνισμού στη Μακεδονία, καθώς και την ανάδειξη και την προβολή της μακραίωνης πολιτισμικής κληρονομιάς της. Οι σχετικές ενέργειες ξεκίνησαν με τη διοργάνωση του Διεθνούς Επιστημονικού Συμποσίου, το οποίο πραγματοποιήθηκε προς τιμήν της συμπλήρωσης διακοσίων ετών από την Εθνεγερσία. Το Συμπόσιο εστίασε ιδιαίτερα στην Επανάσταση στη Μακεδονία και το Άγιον Όρος, ενώ παράλληλα αναδείχθηκε η συμπλήρωση εκατό ετών από τη Μικρασιατική Καταστροφή και την άφιξη των προσφύγων από τις Αλησμόνητες Πατρίδες του Ελληνισμού στη μακεδονική γη. Αναπόσπαστο μέρος της Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας αποτελεί ο Μακεδονικός Αγώνας και οι Βαλκανικοί Πόλεμοι που συνετέλεσαν στη διαμόρφωση της ευρύτερης εδαφικής οντότητας του Ελληνικού Κράτους με τη συμβολή, τον ηρωισμό και την αυτοθυσία των Μακεδονομάχων με προεξέχουσα μορφή τον Παύλο Μελά.

Τέλος, η ψηφιοποίηση του συνολικού έργου της Εταιρείας θα σηματοδοτήσει έναν κρίσιμο σταθμό για το μέλλον της, οδηγώντας την από τον 20ό στον 21ο αιώνα. Η επένδυση στη νεολαία, μέσω της χορήγησης υποτροφιών σε αριστούχους νέους των ελληνικών Πανεπιστημίων, η ενημέρωση συλλογικών φορέων, σχολείων και φυσικών προσώπων στους χώρους της Εταιρείας, η ευαισθητοποίηση και η συμμετοχή της σε πρωτοβουλίες και επιστημονικές δράσεις γύρω από την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας, οι οποίες τυγχάνουν της ευλογίας της Εκκλησίας μας και δη της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως κ.κ. Βαθρολομαίου, έχουν κριθεί από το Δ.Σ. της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών ως η καλύτερη ιστορική παρακαταθήκη για ένα ευοίωνο και λαμπρό μέλλον για τη Μακεδονία και την Ελλάδα μας.

Ας μείνει, λοιπόν, αγαπητά μέλη της Εταιρείας μας η μνήμη αυτών των ανθρώπων που τιμούμε σήμερα αναλλοίωτη στη σκέψη και στην ψυχή μας. Θα αποτελέσει παρακαταθήκη για τις νεότερες γενιές, που ήδη αποτελούν τον βασικό πυλώνα των μελών της Εταιρείας. Αιωνία τους η μνήμη».

Κοπη της Βασιλοπιτας της Ε.Μ.Σ - 2025

Την **Κυριακή 12 Ιανουαρίου 2025** πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη κοπή της Βασιλόπιτας της Εταιρείας. Στην κατάμεστη ιστορική αίθουσα Διαλέξεών της παραβρέθηκαν όλες οι Αρχές της πόλεως της Θεσσαλονίκης και πλήθος μελών και φίλων της Ε.Μ.Σ. Ο Πρόεδρος **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** στον σύντομο χαιρετισμό του ανέφερε τα εξής: «*Πανοσιολογιώτατε αρχιμανδρίτα π. Δημήτριε Τζιαφέ εκπρόσωπε του Παναγιωτάτου Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεου, Θεοφιλέστατε επίσκοπε Ρηγίου κ. Ειρηνέε, εκπρόσωπε του Μητροπολίτη Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς π. Συμεών, κύριε υφυπουργέ Εσωτερικών (σε θέματα Μακεδονίας-Θράκης), κύριοι βουλευτές, εκπρόσωπε της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, εκπρόσωπε του Δημάρχου Θεσσαλονίκης, λοιποί εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκπρόσωποι των Στρατιωτικών Αρχών και των Σωμάτων Ασφαλείας, ένδοξοι Στρατηγοί μας, εκπρόσωποι των δικαστικών αρχών, Μέλη της πανεπιστημιακής Κοινότητας, εκπρόσωποι των λοιπών Αρχών και Φορέων της πόλης μας, αγαπητά Μέλη της Ε.Μ.Σ., Κυρίες και Κύριοι, Με μεγάλη χαρά, τιμή και αισιοδοξία σας καλωσορίζω εκ μέρους του Δ.Σ. της Ε.Μ.Σ. στην καθιερωμένη ετήσια γιορτή μας για την κοπή της Βασιλόπιτας. Αποτελεί ισχυρή παράδοση για την Εταιρεία και αφετηρία αισιοδοξίας, προγραμματισμού, σχεδίων και οραμάτων για την καινούργια χρονιά. Θέλω να διαβεβαιώσω όλες τις Αρχές και τους Φορείς του τόπου μας ότι η Ε.Μ.Σ. όπως πάντα, θα συνεχίσει με αμείωτο εν-*

διαφέρον να συμπράττει στο εθνικό και επιστημονικό της έργο. Σήμερα μάλιστα πιο έντονα, γιατί είναι πασιφανές πλέον και το βιώνουμε, ότι διερχόμαστε μια εποχή δύσκολη, μεταβατική και απρόβλεπτη, στην οποία καλούμεθα όλοι να αναπροσαρμόσουμε τη στρατηγική μας. Ιδιαίτερα για μας -και επιτρέψτε μου να το τονίζω πάντα εμφατικά– ως μία Εταιρεία εθνικού και επιστημονικού προσανατολισμού ότι παραμένουμε πιστοί στον ακρογωνιαίο καταστατικό στόχο μας που είναι η δικαίωση της επιστημονικής θέσης μας πως η Μακεδονία είναι Ελληνική και δεν παραχωρείται σε κανέναν.

Και κλείνω αυτό το σύντομο καλωσόρισμα προς τα Μέλη της Ε.Μ.Σ. με την ανακοίνωση, ότι η προκήρυξη του Διαγωνισμού για το Πρόγραμμα Ψηφιοποίησης των αρχείων, των συλλογών της Βιβλιοθήκης μας και της Πινακοθήκης της Εταιρείας και η κατασκευή ψηφιακού Μουσείου για την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας μας αναρτήθηκε από την Κοινωνία της Πληροφορίας και ακολουθεί η επιλογή του αναδόχου που θα εκτελέσει αποκλειστικά το έργο. Η Ε.Μ.Σ., αγαπητά μέλη, θα μετεξελιχτεί σε μία κυψέλη δημιουργίας, αφού θα εγκατασταθεί ο απαραίτητος τεχνολογικός εξοπλισμός του Προγράμματος, προσβάσιμος σε όλο τον κόσμο, Έλληνες και αλλοδαπούς και ιδιαίτερα στη σπουδάζουσα νεολαία μας. Και είμαι απόλυτα βέβαιος, πως τα επόμενα χρόνια η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, με τη χρήση των νέων τεχνολογικών εργαλείων, θα αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο, θα ενδυναμώσει το ήδη σπουδαίο έργο της, διατρανώνοντας σε όλο τον κόσμο τα απαράγραπτα Δίκαια του Ελληνισμού στην ιερή γη της Μακεδονίας. Ο συγκερασμός παράδοσης και εκσυγχρονισμού, διαφύλαξης πολιτιστικής κληρονομιάς και τεχνολογίας, θα αποτελέσει τον θεμέλιο λίθο πάνω στον οποίο τις επόμενες δεκαετίες, τόσο εμείς όσο και εκείνοι που θα μας διαδεχθούν, θα οικοδομήσουμε το επιστημονικό έργο της Εταιρείας, το οποίο θα διαδώσει στις πέντε ηπείρους, σε διάφορες γλώσσες, τη μία και μοναδική αλήθεια, την Ελληνικότητα της Μακεδονίας. Σας εύχομαι ολόψυχα (προσωπικά και οικογενειακά) μια ειρηνική, καρποφόρα και δημιουργική νέα χρονιά, πάντα με τη βοήθεια του Υψίστου και πάντα με Υγεία. ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ!»

Πανηγυρικη Εκδηλωση
για την Επετειο της Εθνικης Παλιγγενεσιας
"1821. Πως το Αδυνατο Εγινε Δυνατο!"
17/3/2025

Την επέτειο της Εθνικής Παλιγγενεσίας τίμησε στην καθιερωμένη πανηγυρική εκδήλωσή της τη Δευτέρα **17 Μαρτίου 2025**, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών στην Αίθουσα Διαλέξεών της. Τον Πανηγυρικό της ημέρας με θέμα: ***«1821. Πώς το αδύνατο έγινε δυνατό!»***, εκφώνησε ο Διοικητής του Αγίου Όρους, Στρατηγός ε.α., Επίτιμος Αρχηγός Γ.Ε.Σ., κ. **Αλκιβιάδης Στεφανής.** Στην ομιλία του επισήμανε ότι η Ελληνική Επανάσταση αποτελεί μέγα ορόσημο στην ιστορία του Έθνους και ταυτόχρονα έμπρακτη απόδειξη, ότι ο πόθος για ελευθερία μπορεί να κατακτήσει το φαινομενικά ανέφικτο. Ο κ. Στεφανής τόνισε χαρακτηριστικά: «[...] *Συμπερασματικά, η Ελληνική Επανάσταση δεν ήταν απλά και μόνο μια πολεμική αναμέτρηση, αλλά ένα σύμβολο ανυπότακτου πνεύματος που θα αποτελεί στο διηνεκές πηγή έμπνευσης για όλους τους Έλληνες, υπενθυμίζοντάς τους ότι η ελευθερία συνιστά υποχρέωση και καθήκον τους. Σήμερα, οι αξίες της θυσίας, της εθνικής αξιοπρέπειας, της πίστης και της ενότητας, παραμένουν πυξίδα για το παρόν και το μέλλον του ελληνισμού, επιβεβαι-*

ώνοντας ότι ο Αγώνας της Εθνεγερσίας δεν αποτελεί παρελθόν, αλλά ζωντανή κληρονομιά, που καλεί κάθε γενιά να φανεί αντάξια των ηρώων της». (Το πλήρες κείμενο της πανηγυρικής ομιλίας είναι υπό έκδοση).

Στην κατάμεστη Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ., ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** στην προσφώνησή του, σημείωσε τα εξής: *«Η 25η Μαρτίου αναγνωρίζεται αναμφισβήτητα ως η πιο σημαντική στιγμή της νεότερης ελληνικής ιστορίας, η οποία έχει καταγραφεί στη συλλογική μνήμη του ελληνικού λαού. Αυτό συμβαίνει, διότι μόλις εννέα χρόνια μετά την έναρξή της, οδήγησε στη δημιουργία του πρώτου ανεξάρτητου Ελληνικού Βασιλείου, παρά τις δυσμενείς διεθνείς διπλωματικές και πολιτικές συνθήκες της εποχής. Ταυτόχρονα, η Ιερά Συμμαχία, που είχε ιδρυθεί από τους απολυταρχικούς οίκους της Ευρώπης, αντέτεινε έντονη εχθρότητα σε κάθε αίτημα των ευρωπαϊκών λαών για αυτοδιάθεση. Ο αγώνας των Ελλήνων για ελευθερία συγκίνησε χιλιάδες φιλελεύθερες και ρομαντικές ψυχές σε όλο τον κόσμο, προκαλώντας το μοναδικό φαινόμενο του Φιλελληνισμού. Πολλοί Φιλέλληνες έσπευσαν στην επαναστατημένη Ελλάδα για να υποστηρίξουν τους εξεγερμένους Έλληνες, ενώ ακόμη περισσότεροι συγκέντρωσαν χρήματα και πολεμοφόδια για να τους βοηθήσουν. Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 είχε χαρακτήρα εθνικοαπελευθερωτικό. Ξεκίνησε για την πίστη και την ελευθερία της πατρίδας, όπως επισημαίνεται στην επαναστατική Προκήρυξη του αρχηγού της Φιλικής Εταιρείας, Πρίγκιπα Αλέξανδρου Υψηλάντη, που εκδόθηκε από το Ιάσιο της Μολδαβίας στις 24 Φεβρουαρίου 1821, καθώς και σε Επαναστατική διακήρυξη των Ελλήνων. Η Εθνεγερσία προετοιμάστηκε από τη Φιλική Εταιρεία, η οποία ιδρύθηκε το 1814 στον χώρο του παροικιακού Ελληνισμού, στην Οδησσό της νότιας Ρωσίας. Η σημαντική συμβολή της Φιλικής Εταιρείας έγκειται, στο ότι κατάφερε να ενώσει Έλληνες από όλες τις κοινωνικές και πολιτικές ομάδες, με βάση το κοινό όραμα της ελευθερίας. Ωστόσο, η Παλιγγενεσία των Ελλήνων διακρινόταν από άλλες Επαναστάσεις, καθώς είχε την πολύτιμη στήριξη της Εκκλησίας, τόσο στον σχεδιασμό όσο και στην υλοποίησή της. Πολλοί ανώτεροι και κατώτεροι κληρικοί συμμετείχαν στην Ελληνική Επανάσταση, με αρκετούς από αυτούς να πληρώνουν το τίμημα της ελευθερίας με τη ζωή τους. Αξίζει εδώ να τονίσουμε τον ορισμό του Εμμ. Παππά ως Αρχηγού της Επανάστασης του ΄21, ο οποίος άναψε την φλόγα της έναρξης στην Ι. Μονή Εσφιγμένου του Αγ. Όρους με πρωτεργάτες τον ηγούμενό της Ευθύμιο και τον Ιβηρίτη Νικηφόρο Χαρτοφύλακα και τοπικούς Αρχηγούς από την Χαλκιδική και τον ευρύτερο χώρο της Μακεδονίας. Με αυτόν τον τρόπο η εξέγερση ν΄αποτελεί κύρια συνιστώσα της Εθνεγερσίας. Η Ελληνική Επανάσταση αποτέλεσε πηγή έμπνευσης, τόσο για τους άλλους βαλκανικούς λαούς, όσο και για τους υπόλοιπους Ευρωπαίους, καθώς το ελληνικό κράτος ήταν ένα από τα πρώτα που ιδρύθηκαν στην Ευρώπη μετά την Αμερικανική και τη Γαλλική Επανάσταση. Η επανάσταση των Ελλήνων αποτέλεσε την πρώτη επαναστατική κίνηση που αμφισβήτησε την ισχύ της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, οδηγώντας σε σημαντική απώλεια εδαφών. Γι΄αυτόν τον λόγο, οι Τούρκοι αντέδρασαν με σφοδρή βία. Σήμερα, σε αυτήν την ιδιαίτερη ημέρα, την 25η Μαρτίου, που σηματοδοτεί την κορυφαία στιγμή της νεώτερης ιστορίας μας, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών τιμά και εορτάζει διπλά με την καθιερωμένη πανηγυρική εκδήλωσή της, τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου και την απελευθέρωση της Ελλάδος. Σε μία εκδήλωση όπου οι νεότερες γενιές αποδίδουμε με σεβασμό και ευγνωμοσύνη φόρο τιμής στους ελευθερωτές του Έθνους, αντλώντας από το παράδειγμά τους διδάγματα ομοψυχίας, ανδρείας και φιλοπατρίας».*

Στον χαιρετισμό του, ο **Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης** και επίτιμο μέλος της Ε.Μ.Σ. **κ.κ. Φιλόθεος,** επισήμανε πως ο εορτασμός της απελευθέρωσης του Γένους, αποτελεί την ιστορική μνήμη που μας καλεί να προασπίζουμε την ελευθερία της συνείδησής μας. Ακολούθησε απαγγελία του ποιήματος του Γ. Στρατήγη, *"Ματρόζος"* από την κ. Ελένη Καραγιώργη, μέλος της Αδελφότητος Ψαριανών.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την ανακήρυξη του κ. Αλκιβιάδη Στεφανή, ως Επίτιμου Μέλους της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, τιμώντας στο πρόσωπό του την προσφορά του πολύτιμου έργου του προς την πατρίδα. Η όλη εκδήλωση έκλεισε με την ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου.

Παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των εκκλησιαστικών, πολιτικών, πολιτειακών και στρατιωτικών αρχών, Οργανισμών, Συλλόγων, Επιστημονικών Φορέων της Θεσσαλονίκης και πλήθος μελών της Ε.Μ.Σ.

Αρχαιρεσιες Ε.Μ.Σ. – Νεο Δ.Σ. 2025-2028
Κυριακη 30/3/2025

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών για την τριετία 2025 - 2028, που εξελέγη από τη Γενική Συνέλευση των εταίρων την Κυριακή 30 Μαρτίου 2025, συγκροτήθηκε σε Σώμα ως εξής:

Πρόεδρος	:**Βασίλειος Ν. Πάππας**, Δρ Ιστορίας, τ. Δικηγόρος, τ. Βουλευτής
Αντιπρόεδρος	:**Αδελαΐς Ισμυρλιάδου**, Δρ Ιστορίας, Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
Γενική Γραμματέας	:**Ευανθία Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου**, Δρ Δρ Βυζαντινής Ιστορίας - Εκκλησιαστικής Ιστορίας
Ταμίας	:**Βαρβάρα Μαστραντώνη**, υποψ. Δρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας, πρ. τραπεζικός
Έφορος Βιβλιοθήκης	:**Μαρία Καβούνη**, Δικηγόρος παρ' Εφέταις
Έφορος Πινακοθήκης	:**Αναστάσιος Κ. Βαβούσκος**, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω
Μέλη	:**Δημήτριος Γ. Αμπόνης**, Εκπαιδευτικός, Αρχιτέκτων - Μηχανικός
	:**Χρήστος Ν. Δόκαλης**, Δημοτικός υπάλληλος
	:**Γεώργιος Σ. Πουρνάρης**, επ. Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω

Για την Εξελεγκτική Επιτροπή εκλέχθηκαν:
1ος **Δημήτριος Τόλιος**, Φορολογικός σύμβουλος επιχειρήσεων
2ος **Νικόλαος Γιαννόπουλος**, Τραπεζικός υπάλληλος
3ος **Φώτιος Βαρελόπουλος**, Οικονομολόγος

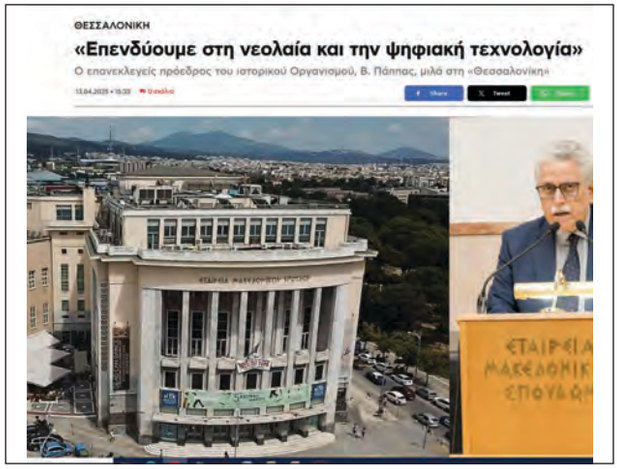
Ο Πρόεδρος **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** συνεχάρη τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ευχόμενος καλή επιτυχία και δύναμη στο έργο τους. Επισήμανε δε, ότι η θητεία της νέας διοίκησης συμπίπτει με την υλοποίηση του φιλόδοξου έργου που αφορά στο έργο της Ψηφιοποίησης του αρχειακού και βιβλιογραφικού αποθέματος της Ε.Μ.Σ. καθώς και στην κατασκευή ψηφιακού μουσείου για την ανάδειξη της μακραίωνης ιστορίας και του πολιτισμού της Μακεδονίας από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας. Με τον τρόπο αυτό, κατέληξε, θα αναδειχθεί το πολυσχιδές και πολυεπίπεδο εθνικό, επιστημονικό και εκπαιδευτικό έργο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών με τρόπο εύληπτο και αποδοτικό, ιδιαίτερα για τις νέες γενιές.

«ΕΠΕΝΔΥΟΥΜΕ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ»

Ο επανεκλεγείς πρόεδρος του ιστορικού Οργανισμού, Β. Πάππας, μιλά στη «Θεσσαλονίκη»

Συνέντευξη στον Θάνο Χερχελετζή, εφημ. «ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ», 12.4.2025

Ένας από τους πιο ιστορικούς Οργανισμούς της Θεσσαλονίκης που εσαεί υπερασπίζεται και αναδεικνύει την ιστορία της Μακεδονίας, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, επενδύει στη νεολαία και στρέφεται στην ψηφιακή τεχνολογία. Την περασμένη εβδομάδα, μετά την ολοκλήρωση των αρχαιρεσιών, συγκροτήθηκε σε Σώμα το νέο διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας. Στη θέση του Προέδρου αναδείχθηκε εκ νέου ο Δρ. Βασίλειος Ν. Πάππας, ο οποίος μιλά στην εφημερίδα «Θεσσαλονίκη» για τις προτεραιότητες και τους στόχους της νέας διοίκησης της Εταιρείας.

Ποια είναι η πιο μεγάλη πρόκληση που καλείται να διαχειριστεί το νέο Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη θητεία του;

Πολλές και ενδιαφέρουσες είναι οι προκλήσεις του νέου διοικητικού συμβουλίου που ξεκινά με σχεδιασμό πρωτοβουλιών να προσεγγίσει τα μέλη της και να δραστηριοποιήσει ιδιαίτερα τις νεότερες ηλικίες. Η επένδυση στη νεολαία, η ενημέρωση, η ευαισθητοποίηση και η συμμετοχή της σε δράσεις για την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας πιστεύουμε ως νέα διοίκηση, ότι αποτελεί την καλύτερη παρακαταθήκη για ένα λαμπρό και ευοίωνο μέλλον της Μακεδονίας και της Ελλάδος μας. Με δυο λόγια, να εμφυσήσουμε στους νέους την αγάπη για τη Μακεδονία. Και μάλιστα αυτή τη στιγμή με την ψηφιοποίηση του πολυποίκιλου υλικού που διαθέτει η Εταιρεία και με δραστηριότητες που θα φιλοξενήσει (εκδόσεις, διαλέξεις, ημερίδες, συνέδρια, εκθέσεις κλπ).

Σε ποια φάση βρίσκεται το εγχείρημα ψηφιοποίησης του αρχειακού, βιβλιογραφικού υλικού και του ψηφιακού μουσείου της ΕΜΣ;

Βρισκόμαστε στη φάση του ανοιχτού διεθνούς διαγωνισμού. Κατατέθηκαν οι προσφορές που αξιολογούνται από την Κοινωνία της Πληροφορίας του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ως προς τα τεχνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά τους. Πολύ σύντομα ακολουθεί η επιλογή του αναδόχου και στη συνέχεια η έναρξη του φυσικού αντικειμένου του έργου. Σε αυτά τα περιθώρια υπάγονται και το συνολικό απόθεμα όπως και το ψηφιακό μουσείο που θα δημιουργηθεί για το ελληνικό και ξένο κοινό, ειδικότερα για τον εκπαιδευτικό κόσμο.

Παλαιότερα οι απόδημοι Μακεδόνες μέσω του Κέντρου Αποδήμων Μακεδόνων ενίσχυσαν σημαντικά τους δεσμούς τους με την πατρίδα. Πιστεύετε ότι οι συνθήκες σήμερα είναι κατάλληλες και ενδεχομένως απαιτούν την επαναλειτουργία του;

Το Δίκτυο Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων (Δ.Ε.Ο.Μ.) που ιδρύθηκε ύστερα από εισήγησή μου (ως Γεν. Γραμματέας της Εταιρείας) το 2016, αποτελεί Τμήμα και στεγάζεται στον 5ο όροφο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, υποστηριζόμενο γραμματειακά από το Τμήμα Ιστοσελίδας της Εταιρείας. Αποτελεί δε συνέχεια του από ετών λειτουργούντος και εν συνεχεία παυθέντος Κέντρου Αποδήμων Μακεδόνων. Σκοπός του είναι μέσα από το εθνικό, επιστημονικό και πολιτιστικό έργο της Εταιρείας με τους απανταχού της γης Μακεδόνες και τους εν γένει-Έλληνες της Διασποράς να συνεχίσει τη συνεργασία με την μητροπολιτική Ελλάδα σε σημαντικές δράσεις.

Ποια είναι η συμβολή της Ε.Μ.Σ. στην παιδεία και την εκπαίδευση; Είναι ανοιχτή στην εκπαιδευτική κοινότητα η ΕΜΣ και με ποιους τρόπους;

Η ΕΜΣ πέραν των καθιερωμένων ετησίως επετειακών εκδηλώσεων για την Παλιγγενεσία του 1821, το έπος του ΄40 και τον Μακεδονικό Αγώνα πραγματοποιεί σειρά εκδηλώσεων που απευθύνεται στους χώρους της Εκπαίδευσης, συνεργαζόμενη άμεσα με τα Ανώτατα Πνευματικά Ιδρύματα, που εδρεύουν στη Θεσσαλονίκη και πανελλαδικά, επιστημονικούς φορείς, την Εκπαίδευση Κεντρικής Μακεδονίας, την Εκκλησία και παρεμφερείς Συλλόγους. Διεξάγει Πανελλήνια και Διεθνή Συνέδρια, Ημερίδες και Διαλέξεις στην ιστορική αίθουσα που διαθέτει, λειτουργεί το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο, διοργανώνει εκθέσεις στην πλουσιότατη βιβλιοθήκη, όπως επίσης μεγάλη αίσθηση προξενούν οι περιοδικές εκθέσεις στην Πινακοθήκη. Πολλές ακόμη οι διαδραστικές εκδηλώσεις που απευθύνονται σε όλους τους μαθητές, Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ακόμη και για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας. Συμβάλλει καθοριστικά στην έρευνα των σπουδαστών, χορηγεί υποτροφίες και γενικά δίδει ειδικό βάρος ώστε να διευρυνθούν οι ορίζοντες των νέων επιστημόνων.

Ποιο είναι το μήνυμα του νέου Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Μ.Σ. προς τους Μακεδόνες, τους Έλληνες;

Ως νέα Διοίκηση, υποσχόμεθα να συνεχίσουμε τον τίμιο Αγώνα μας, με την ίδια εθνική ευαισθησία. Θα επιμείνουμε με πίστη, όραμα και ασίγαστο πάθος, κατ΄ εξοχήν για τους νέους μας, στους οποίους οφείλουμε να κρατήσουμε ζωντανή και αναλλοίωτη την γνώση της ιστορίας της Μακεδονίας. Παραμένουμε σταθερά προσανατολισμένοι στη διασφάλιση της ειρήνης, της σταθερότητας και της προόδου στην ευρύτερη περιοχή μας και εκφράζουμε την αγωνία των λαών της να ζήσουν ελεύθεροι, σε πορεία μιας σταθερής ανάπτυξης. Το μέλλον όλων μας είναι η Πατρίδα.

«Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ»

Περιοδικό «Η Πόλη μας», εφημερίδα «Θεσσαλονίκη», 26/4/2025
Επιμέλεια: Δημήτρης Αθανασόπουλος

12
ΘΥΜΗΣΕΣ
Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Ο ΕΜΠΝΕΥΣΤΗΣ ΣΙΓΑΛΑΣ, Ο ΑΚΑΜΑΤΟΣ ΛΕΤΣΑΣ, Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗΣ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ Ο «ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ» ΤΟΥ ΗΡΩΑ

Ο εμπνευστής Σιγάλας, ο ακάματος Λέτσας, η περιπετειώδης ανέγερση των κτιρίων και ο «επαναπατρισμός» του ήρωα

Καθηγητής Παπυρολογίας και Παλαιογραφίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης το 1939, ο φιλόλογος Αντώνης Σιγάλας, αν και με καταγωγή από τη Σύρο, είχε αγαπήσει ιδιαίτερα τη Θεσσαλονίκη και τη Μακεδονία. Κατάλαβε έγκαιρα ότι δεν υπήρχε εκείνος ο πνευματικός θεσμός, ο οποίος θα προωθούσε τα μακεδονικά γράμματα, θα αναδείκνυε τη μακεδονική ιστορία και θα προάσπιζε με αυτό τον τρόπο την ελληνικότητας της Μακεδονίας, που συνέχιζαν να επιβουλεύονται άλλα κράτη. Οραματίστηκε τη δημιουργία μιας εταιρείας κι έβαλε μπροστά το σχέδιο του. Υπερδραστήριος όπως ήταν, αφού είχε οργανώσει κι ενισχύσει την Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη, τον Νοέμβριο του 1938 ανέλαβε το δύσκολο έργο να λειτουργήσει τη Δημοτική Βιβλιοθήκη της Θεσσαλονίκης, που επί σειρά ετών υπήρξε ένα δυσεπίλυτο πρόβλημα για τον δήμο Θεσσαλονίκης, καθώς είχε συσταθεί αλλά δεν είχε… βιβλία. Ως πρόεδρος της Εφορείας της ο Σιγάλας μέσα σε πέντε μήνες (για «πεντάμηνο θαύμα» έγραφαν οι εφημερίδες της εποχής) συγκέντρωσε 3.000 τόμους, με την οικονομική ενίσχυση επιχειρηματιών και του δήμου, που κάλυψαν το κόστος των 150.000 δραχμών. Ίδρυσε αναγνωστήριο και οργάνωσε το δανεισμό των βιβλίων, έχοντας στο πλευρό του τον διευθυντή της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, ποιητή Γιώργο Σιαγαξή και φυσικά τον τότε δήμαρχο Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνο Μερκουρίου, συνταξιούχο φιλόλογο.

Συσπειρώνοντας τους διανοούμενους

Στις 16 Απριλίου 1939, στα μεγαλοπρεπή εγκαίνια της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, εντός του Μεγάρου της Χριστιανικής Αδελφότητας Νέων Θεσσαλονίκης (ΧΑΝΘ), αξιοποίησε την ευκαιρία και πλησίασε πλειάδα προσωπικοτήτων της πόλης, ώστε να επιτύχει τον μεγάλο σκοπό του: την ίδρυση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Τρείς μέρες αργότερα καλεί στα γραφεία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης τον επιθεωρητή Μέσης Εκπαιδεύσεως Δημήτριο Μισυρλή, τον βιομήχανο Δημήτρη Χατζόπουλο, τον έμπορο και γεωπόνο Αλέξανδρο Λέτσα, τον πρώην μαθητή του και νυν καθηγητή Ιστορίας του ΑΠΘ Απόστολο Βακαλόπουλο -και κατόπιν σύστασής του- τον τμηματάρχη Ελευθέρας Ζώνης Λιμένος Θεσσαλονίκης Ιωάννη Βασδραβέλλη, τον γυμνασιάρχη Κωνσταντίνου Μικρού και το μέλος της διοικούσας επιτροπής του Δήμου Θεσσαλονίκης Γεώργιο Τσιστόπουλο και τους ανακοινώνει την πρόταση του να προχωρήσει η ίδρυση της ΕΜΣ. Όλοι τους αποδέχονται με χαρά και αρχίζουν οι προετοιμασίες για τη δημιουργία ιδρυτικής συνέλευσης, η οποία προσδιορίζεται το Σάββατο 29 Απριλίου 1939.

Ο παρατηρητής Βαφόπουλος και οι 34 πρωτοπόροι

Εκείνο το απόγευμα, στον 2ο όροφο του Μεγάρου της ΧΑΝΘ ο 65χρονος διευθυντής της Βιβλιοθήκης υποδέχεται προσωπικότητες της πνευματικής και οικονομικής ζωής της Θεσσαλονίκης. Ανάμεσα τους, επτά εκπαιδευτικοί, πέντε πανεπιστημιακοί, εννέα του οικονομικού χώρου (έμποροι, βιομήχανος, στελέχη τραπεζών) και ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης. Μέσα σε λίγη ώρα, στις 7.30 το απόγευμα, 34 άτομα υπογράφουν το Πρακτι-

13
ΤΟ ΧΑ
ΘΥΜΗΣΕΣ

Ο παρατηρητής Βαφόπουλος και οι 34 πρωτοπόροι

Ενόψει το απόγευμα σαον 2ο όροφο του μεγάρου της ΧΑΝΘ, ο εδώρευε διεύθυνσή της βιβλιοθήκη υποδέκτα προσωπικότατα της πνευματικής και οικονομικής ζωής της Θεσσαλονίκης. Άντμασα τους επτά εκπαιδευτικοί, τέντα πανεπιστημιακοί, ενιάς του οικονομικού κύρου ήγεμόρος, βιομήχανος, σεβάσμι τραπεζικοί και ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης. Μέσα σε ήση ωρα, στις 7.30 το απόγευμα, 34 άτομα υπογράφουν το πρακτικό ίδρυσης της «Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών» «Αποκάλεσαν το όραμα του Αντώνιου Σιγάλα, ο οποίος μαζί με τον δήμαρχο Μερκουρίου και την αρχική ομάδα -Γ. Τσιστόπουλο, Δ. Χατζόπουλο, Αλ. Λέτσα, Ι. Βασδραβέλλη, Δ. Μισυρλή και Απ. Βακαλόπουλο- συγκροτούν την πρώτη προσωρινή Διοικητική Επιτροπή.

Ο λογοτέχνης Γεώργιος Βαφόπουλος, τότε υπάλληλος της βιβλιοθήκης και παρών στο γεγονός, θυμάται στα απομνημονεύματά του: «Το επίμονο πνεύμα του Σιγάλα και η ισχυρή θέληση του Λέτσα δημιούργησαν όλες τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, ώστε η ιδέα τους να μεταβληθεί σε πραγματικότητα». Στο σκεπτικό τους σημειώνουν μεταξύ άλλων ότι: «επιβάλλεται η ίδρυσις εν Θεσσαλονίκη ειδικού σωματείου, σκοπόν έχοντος την υποβοήθησιν της ερεύνης της Ιστορίας και Λαογραφίας της Μακεδονίας ως και την υποβοήθησιν της αναπτύξεως της εν γένει πνευματικής ζωής εν Μακεδονία». Οι εφημερίδες της Θεσσαλονίκης αναφέρουν το γεγονός ως ιδιαίτερα σημαντικό, που προήλθε έπειτα από «κοινή σύσκεψη διανοούμενων στη Δημοτική Βιβλιοθήκη», όπως γράφει η «Νέα Αλήθεια». Το καταστατικό εγκρίνεται από το Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης (υπ᾽ αριθμ. 1290/1939) και στις 7 Ιουνίου 1939, μετά την αρχική τακτική γενική συνέλευση, συγκροτείται το πρώτο διοικητικό συμβούλιο: Κ. Μερκουρίου (πρόεδρος), Αντ. Σιγάλας (αντιπρόεδρος), Αλ. Λέτσας (γεν. γραμματέας), Ι. Βασδραβέλλης (ταμίας), Γ. Τσιστόπουλος (έφορος βιβλιοθήκης) και σύμβουλοι οι Στίλπων Κυριακίδης (καθηγητής Λαογραφίας), Δ. Μισυρλής, Κ. Μικρού και Χαράλαμπος Λέκας (δικηγόρος). Ο Αλέξανδρος Λέτσας προσφέρει τις πρώτες 40.000 δραχμές ως το πρώτο κεφάλαιο της ΕΜΣ. Ακολουθεί το επόμενο διάστημα μια οργανωμένη προσπάθεια, ώστε να συμμετέχουν περισσότερες προσωπικότητες της Θεσσαλονίκης και της Μακεδονίας, μαζί με ενεργοποίηση περισσότερων φορέων, κάλεσμα στο οποίο ανταποκρίνονται πολλοί, όπως οι Ιερές Μονές Βατοπεδίου και Καρακάλλου του Αγίου Όρους, που συνδράμουν οικονομικά το φθινόπωρο του 1939, δήμοι (Σερρών, Κοζάνης, Φλωρίνης), ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος, το ΑΠΘ κ.ά.

Οι διώξεις των Γερμανών για τα «Μακεδονικά»

Πρώτος στόχος είναι η διάδοση της εταιρείας που επιτυγχάνεται με σειρά διαλέξεων στη Θεσσαλονίκη και σε άλλες πόλεις: Κοζάνη, Καστοριά, Άργος Ορεστικό, Φλώρινα, Βογατσικό, Βέροια, Νάουσα κ.ά. Επόμενο βήμα η έκδοση ετήσιου περιοδικού συγγράμματος που έχει τίτλο «Μακεδονικά» και πρωτοεκδίδεται στα τέλη του 1940 όταν η Θεσσαλονίκη βομβαρδίζεται ανηλεώς από τα ιταλικά αεροπλάνα.

Όταν τον Απρίλιο του 1941 οι Γερμανοί καταλαμβάνουν τη Θεσσαλονίκη απαιτούν να απαλειφθούν από τα Προλεγόμενα του τεύχους οι αναφορές σε «δόλιους επιδρομείς» για τους συμμάχους τους Ιταλούς και όταν σύσσωμο το διοικητικό συμβούλιο αρνείται, τότε κατάσχονται όλα τα αρχεία και τα πρακτικά συνεδριάσεων της Εταιρείας. Συλλαμβάνεται και κρατείται επί τρίμηνο στην Γκεστάπο ο γενικός γραμματέας Αλέξανδρος Λέτσας. Οι Γερμανοί απαγορεύουν πανελλαδικά τα «Μακεδονικά» και καταστρέφουν όσους τόμους εντοπίζουν σε βιβλιοπωλεία. Η έδρα της Εταιρείας που αρχικά είναι η αίθουσα της Δημοτικής Βιβλιοθήκης στη ΧΑΝΘ την περίοδο της Κατοχής μεταφέρεται στο σπίτι του γενικού γραμματέα Αλ. Λέτσα στην οδό Πολωνίας 14 (τωρινή Αλεξάνδρου Σβώλου).

Την περίοδο της Κατοχής η ΕΜΣ συνεχίσει με τεράστιες δυσκολίες το έργο της, αναθέτοντας την έκδοση πολύτιμων συγγραμμάτων, όπως τα «Μνημεία Μακεδονικής Ιστορίας» (τελικά κυκλοφορεί το 1947). Για την επιστημονική προάσπιση των εθνικών κεκτημένων, εκδίδει δυο βιβλία του Αθ. Χρυσοχόου «Οι βόρειες επαρχίες της Ελλάδος και οι βουλγαρικές βλέψεις» και «Οι Βλάχοι της Μακεδονίας, Θεσσαλίας και Ηπείρου», για να αντιμετωπίσει την ανθελληνική βουλγάρικη και ρουμανική προπαγάνδα και τα μοιράζει στη βόρεια Ελλάδα παρά την αντίδραση των Γερμανών.

Η απόκτηση του οικοπέδου μπροστά στον Λευκό Πύργο

14
ΘΥΜΗΣΕΣ
Η απόκτηση του οικοπέδου μπροστά στον Λευκό Πύργο
Η επιμονή του «εθνάρχη» για το επιβλητικό θέατρο
Τα εγκαίνια του πρώτου κτιρίου και οι συγκινητικές δωρεές

Ο αεικίνητος Λέτσας, βάζει μπροστά τον επόμενο και τεράστιο στόχο: την απόκτηση ιδιόκτητης στέγης, που θα στεγάσει τις λειτουργίες της. Μέσα στην Κατοχή, κατορθώνει και πείθει τον εκ Γιαννιτσών Σωτήριο Γκοτζαμάνη, γόνο Μακεδονομάχων και υπουργό Οικονομικών της κατοχικής κυβέρνησης, να παραχωρήσει δωρεάν στην Εταιρεία οικόπεδο 2.015 τ.μ. απέναντι από τον Λευκό Πύργο, απόφαση που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 3 Φεβρουαρίου 1943. Η φυγή των Γερμανών, τον Οκτώβριο του 1944 συνοδεύεται λίγο αργότερα από την δημιουργία της κομμουνιστικής Γιουγκοσλαβίας που δημιουργεί την ομόσπονδη δημοκρατία της «Μακεδονίας» και η ΕΜΣ πολλαπλασιάζει το εκδοτικό της έργο και τη δραστηριότητά της ενόψει του εθνικού κινδύνου. Στο μεταξύ, από το 1942 έχει αναλάβει ο πρόεδρος ο Στίλπων Κυριακίδης (με 22χρονη συνολικά θητεία) και με ακούραστο βοηθό τον Λέτσα, προσπαθούν να προχωρήσουν το θέμα της ανέγερσης κτιρίου, πολεμώντας με συμφέροντα που επιδιώκουν να ακυρώσουν την παραχώρηση του οικοπέδου επί Κατοχής. Με μεγάλο αγώνα, τελικά στις 15 Μαρτίου 1946 η κυβέρνηση Θεμιστοκλή Σοφούλη, με καταλυτική παρέμβαση του Μακαριστού Αντιβασιλέως Δαμασκηνού και του υπουργού Οικονομικών Αλέξανδρου Μυλωνά (ανακηρύχτηκαν από την ΕΜΣ μεγάλοι ευεργέτες) επικυρώνεται η δωρεά της έκτασης στην Εταιρεία, με την υπόμνηση όμως ότι αν δεν υπάρξει κτίριο εντός επταετίας, τότε θα ακυρωνόταν η παραχώρηση.

Τα εγκαίνια του 1ου κτιρίου και οι συγκινητικές δωρέες

Συγκροτείται άμεσα Κτιριακή Επιτροπή, δωρεές συρρέουν από παντού, ακόμα και από τους Μακεδόνες της Διασποράς, ενώ έπειτα από συνεχείς πιέσεις βοηθά και το κράτος, με επιχορήγηση ποσοστού από τα έσοδα των Λαχείων. Ο αρχιτέκτονας Αντώνιος Νικόπουλος που κερδίζει τον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό σχεδιάζει ένα εντυπωσιακότατο κτίριο υψηλής αισθητικής. Την Τρίτη 8 Φεβρουαρίου 1949 ο βασιλεύς Παύλος τοποθετεί το θεμέλιο λίθο (σήμερα επισκέψιμος στο υπόγειο του κτιρίου) εντός του ανασκαμμένου οικοπέδου. Ακολουθούν έρανοι, δωρεές και εισφορές ποσών (μόνο από την Τράπεζα της Ελλάδος 25.000.000 δρχ) και οι εργασίες γίνονται με απίστευτη ταχύτητα για την εποχή. Το επιβλητικό κτίριο (σήμερα στεγάζονται οι υπηρεσίες της ΕΜΣ) είναι σχεδόν έτοιμο το 1950, αλλά τελικά εγκαινιάζεται από τον Παύλο στις 18 Νοεμβρίου 1951. Την επομένη ημέρα, 19 Νοεμβρίου 1951, ο βασιλεύς θεμελιώνει το δεύτερο, μεγαλύτερο και πιο μεγαλοπρεπές κτίριο, όπου σήμερα στεγάζεται το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος.

Η επιμονή του «εθνάρχη» για το επιβλητικό Θέατρο

Το πολύ μεγάλο συγκρότημα που περιλαμβάνει στα «σπλάχνα» του το θέατρο, έχει ιδιαίτερα μεγάλη δαπάνη. Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής από το 1956 βοηθά με κάθε μέσο για την συγκέντρωση των απαιτούμενων χρημάτων. Αφενός, επέβαλε υπέρ της Εταιρείας ειδικό ταχυδρομικό τέλος στις βόρειες επαρχίες, απάλλαξε την ΕΜΣ από κάθε φορολογία και τον Μάρτιο του 1960 προσέθεσε άλλα 16 εκατομμύρια. Επιθεωρούσε συνεχώς τις εργασίες, με στόχο η Θεσσαλονίκη και η Μακεδονία να αποκτήσουν έναν θεατρικό χώρο διεθνών προδιαγραφών. Ο ίδιος ανακοινώνει τον Δεκέμβριο του 1960 την ίδρυση του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και η ΕΜΣ από την πλευρά της δηλώνει ότι θα διαθέσει το υπό ανέγερση θέατρο στον νέο οργανισμό. Στις 26 Οκτωβρίου 1962 εγκαινιάζεται το Θέατρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών από τον πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Καραμανλή παρουσία του βασιλικού ζεύγους, με την παράσταση «Σίβυλλα» του Άγγελου Σικελιανού. Το συγκρότημα ολοκληρώνεται το καλοκαίρι του 1971 με την κατασκευή του τρίτου κτιρίου (προέκταση του δεύτερου η οποία άρχισε να σχεδιάζεται το 1968), που «συνέδεσε» τα δυο υπάρχοντα, στο οποίο σήμερα στεγάζονται καμαρίνια ηθοποιών, γραφεία διοίκησης και άλλοι βοηθητικοί χώροι του ΚΘΒΕ.

15

ΘΥΜΗΣΕΣ

Με συγκίνηση η «επιστροφή» του Γερμανού Καραβαγγέλη

Το 1959, στα εικοσάχρονα από την ίδρυσή της, η Εταιρεία εκδίδει -παράλληλα με το «Μακεδονικά»- κι ένα δεύτερο ετήσιο περιοδικό, τα «Ελληνικά», που το 1989 απέσπασαν το βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών, με τα δύο να εκδίδονται ανελλιπώς έως σήμερα σε πάνω από 110 τόμους. Είναι η χρονιά που η Εταιρεία αναλαμβάνει τον Ιούνιο, το έργο της επιστροφής στα πάτρια εδάφη, της σορού του πρωταγωνιστή του Μακεδονικού Αγώνα Μητροπολίτη Γερμανού Καραβαγγέλη, τα λείψανα του οποίου βρίσκονταν στη Βιέννη, όπου είχε εκδιωχθεί από τους Τούρκους επειδή είχε παραλάβει το σκήνωμα του δολοφονηθέντος Παύλου Μελά και το είχε ενταφιάσει στην Καστοριά. Πλήθος κόσμου παρακολούθησε τη μετακομιδή των λειψάνων στην Καστοριά, με πομπή μέσα από πόλεις της Μακεδονίας.

Πολύπλευρο έργο και η Πινακοθήκη

Σταδιακά στο βασικό κτίριο της Ε.Μ.Σ. λειτούργησαν τμήματα Γλωσσολογίας και Λαογραφίας, περιοδικές εκθέσεις, και φιλοξενήθηκαν το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου, η Σχολή Βαλκανικών Γλωσσών, το Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας, το Κέντρο Μακεδόνων Σπουδαστών, το Κέντρο Αποδήμων Μακεδόνων, και πιο πρόσφατα το Δίκτυο Επικοινωνίας Ομογενών Μακεδόνων και το Ηλεκτρονικό Δίκτυο «Ιωάννης Β. Μανδυλάς». Στο κτίριο του Θεάτρου της Ε.Μ.Σ., εκτός από τις υπηρεσίες του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος, λειτουργεί και ο κινηματογράφος «Αριστοτέλειον». Στην αίθουσα Συνεδρίων της Εταιρείας, που προστέθηκε μετά το 1969 στον τελευταίο όροφο του 1ου κτιρίου, διοργανώθηκαν δεκάδες διεθνή συνέδρια, ημερίδες και συμπόσια, ιστορικά και επιστημονικά, για διάφορους τομείς δραστηριότητας με επίκεντρο την Μακεδονία. Τον Ιούνιο του 1975 εγκαινιάζεται η Πινακοθήκη της Εταιρείας -ήταν το πρώτο οργανωμένο εικαστικό μουσείο της Θεσσαλονίκης- από τον υπουργό Βορείου Ελλάδος Νικόλαο Μάρτη. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εικαστική συλλογή της Ε.Μ.Σ., περιλαμβάνει πάνω από χίλια έργα ζωγραφικής, χαρακτικής και γλυπτικής κυρίως Ελλήνων καλλιτεχνών. Τεράστιας σημασίας και έκτασης είναι το εκδοτικό έργο της Εταιρείας που αριθμεί πάνω από 340 βιβλία στην 86χρονη ιστορία της.

Στο διάβα του χρόνου έχουν μιλήσει και έχουν τιμηθεί μεγάλες προσωπικότητες των επιστημών, της τέχνης, της πολιτικής και της Εκκλησίας, με χαρακτηριστικά παραδείγματα την Ελένη Γλύκατζη Αρβελέρ, τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, τον «εθνάρχη» Κωνσταντίνο Καραμανλή, τον Παναγιώτη Κανελλόπουλο, τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκο Χριστοδουλίδη κ.ά.

Στην τελετή για την επέτειο των 80 χρόνων από την ίδρυση της, στις 27 Οκτωβρίου 2019, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλου, με κεντρικό ομιλητή τον πρώην Πρωθυπουργό Κώστα Καραμανλή, ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών Δρ. Βασίλειος Ν. Πάππας, συνόψισε την προσφορά της Εταιρείας, μέσα από τα λόγια του αείμνηστου Κωνσταντίνου Καραμανλή και Επίτιμου Προέδρου της: «η επιστημονική δράση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, κάλυψε ένα μεγάλο κενό στην πολιτική, που το Κράτος άφηνε σ' έναν κρίσιμο εθνικό τομέα».

"Ρωμιοι Αρχιτεκτονες της Πολης στην Περιοδο του Εκδυτικισμου"
Προβολη του Ντοκιμαντερ του Γρηγορη Οικονομιδη
Ε.Μ.Σ., 26/5/2025

Τη Δευτέρα **26 Μαΐου 2025** στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποιήθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία η προβολή του ντοκιμαντέρ του Γρηγόρη Οικονομίδη με τίτλο: **«Ρωμιοί Αρχιτέκτονες της Πόλης στην περίοδο του εκδυτικισμού»**. Η όλη εκδήλωση ήταν αποτέλεσμα συνεργασίας του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών, της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, της Ένωσης Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Β.Ε. και του Προοδευτικού Συλλόγου Αρετσούς & Δέρκων.

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** προλογίζοντας την εκδήλωση ανέφερε τα εξής: *"Η μελέτη, η προβολή και η ανάδειξη της ιστορίας και του πολιτισμού του ευσεβούς μας Γένους, ιδίως στον Μικρασιατικό χώρο, όπου είναι εμφανή τα αποτυπώματα της υπερδισχιλιετούς παρουσίας και δράσης του, αποτελούν χρέος όλων μας απέναντι στους πατέρες και προγόνους μας. Σε αυτούς τους δημιουργούς ενός θαυμαστού πολιτισμού, τα μνημεία του οποίου χαίρουν εκτίμησης παγκοσμίως. Το ντοκιμαντέρ που πρόκειται να προβληθεί σήμερα εστιάζει στην καταγραφή του αστικού περιβάλλοντος της Κωνσταντινούπολης, μέσα από τα έργα των Ρωμιών αρχιτεκτόνων, οι οποίοι έζησαν και δημιούργησαν εκεί από τον 19ο έως και τα μέσα του 20ού αιώνα. Πρόκειται για μια εξαιρετικά σημαντική αποτύπωση, μέσα από τον κινηματογραφικό φακό του εκλιπόντος Γρηγόρη Οικονομίδη, η οποία έρχεται να συμπληρώσει μία σειρά προγενεστέρων ταινιών μικρού μήκους του ιδίου δημιουργού. Οι περισσότερες από αυτές δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στις Αλησμόνητες Πατρίδες της Μικράς Ασίας, αναδεικνύοντας πτυχές της ιστορίας και του πολιτισμού τους. Στο σημείο αυτό, αξίζει να τονιστεί η ιδιαίτερη σημασία που αποδίδει και η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) στη διερεύνηση και την προβολή αυτής της πολιτιστικής κληρονομιάς των Ελληνορθοδόξων της Μικράς Ασίας, μέσω έργων και δράσεων που έχουν ήδη ολοκληρωθεί, καθώς και εκείνων που προγραμματίζονται να συνεχιστούν στο μέλλον. Ενδεικτικά, (ελλείψει χρόνου), αναφέρομαι στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο της ΕΜΣ, η οποία αφιέρωσε τον Α΄ κύκλο των μαθημάτων της, που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (ΠΑΜΑΚ) και την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Κεντρικής Μακεδονίας για το ακαδημαϊκό έτος 2022-23, στις επετειακές εκδηλώσεις Μνήμης για τα 100 χρόνια από την Μικρασιατική Εκστρατεία και την έλευση και ενσωμάτωση των Μικρασιατών Προσφύγων στον Ελλαδικό χώρο. Το κεντρικό θέμα του κύκλου μαθημάτων είχε τίτλο «Μικρά Ασία Αλησμόνητες Πατρίδες», με επιστημονική υπεύθυνη την καθηγήτρια του ΠΑΜΑΚ κ. Ελένη Γαβρά, ενώ συμμετείχαν ως εισηγητές εκλεκτοί επιστήμονες και εξειδικευμένοι ερευνητές.*

Επίσης, στην Ε.Μ.Σ. έχουν φιλοξενηθεί και προβληθεί εκθέσεις ανάλογου θεματικού περιεχομένου. Ειδικότερα, αξίζει να σημειωθεί η παρουσίαση και προβολή του επιστημονικού ερευνητικού έργου της καθηγήτριας του ΠΑΜΑΚ, Δρ Αρχιτεκτονικής κ. Ελένης Γαβρά με τίτλο «Πολιτιστικό και Οικιστικό Απόθεμα των Ελληνικών Κοινοτήτων της Μικράς Ασίας» που επικεντρώνεται στον εντοπισμό, την

καταγραφή και την προβολή του αρχειακού υλικού, όσο και του οικιστικού και μνημειακού αποθέματος σε διάφορες περιοχές της Μικράς Ασίας. Το έργο τελούσε υπό την ευλογία της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη κκ Βαρθολομαίου και έτυχε της δημόσιας προβολής στην αίθουσα αυτή της ΕΜΣ, όπου έτυχε μεγάλης επιτυχίας. Αξίζει ακόμη να αναφέρουμε την προ διετίας πρώτη προβολή σ' αυτήν την ιστορική αίθουσα του ντοκιμαντέρ «ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ» του δημοσιογράφου της ΕΡΤ Θωμά Σίδερη σε συνεργασία με την Ι. Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Ι. Μ. Βλατάδων, το Π.Ι.Π.Μ. και την Ένωση Ομογενών της Κωνσταντινούπολης.

Πριν παραχωρήσω τον λόγο στους συνδιοργανωτές, θα ήθελα να μεταφέρω τις θερμές ευχές του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΜΣ, ώστε τέτοιες πρωτοβουλίες να στέφονται με επιτυχία, με τη στήριξη και τη συνδρομή όλων των εμπλεκομένων μερών.

Ο Επίσκοπος Αμορίου και Πρόεδρος του Π.Ι.Π.Μ. κ. Νικηφόρος

Ως ΕΜΣ, σύμφωνα με τους καταστατικούς μας σκοπούς και στόχους θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις συνεργασίες που συμβάλλουν στην προβολή και διατήρηση των ιδανικών και Αρχών μας, τα οποία εμπνέουν και καθοδηγούν το «είναι» και τις πράξεις μας με συνείδηση στο σήμερα".

Στη συνέχεια, χαιρετισμό απηύθυναν ο **Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Αμορίου κ. Νικηφόρος**, Ηγούμενος της Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής των Βλατάδων & Πρόεδρος του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών, ο Πρόεδρος της Ένωσης Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Β.Ε. κ. **Πολύβιος Στράντζαλης** και ο Πρόεδρος του Προοδευτικού Συλλόγου Αρετσούς & Δέρκων κ. **Δημοσθένης Σαρηγιάννης.** Το κείμενο της κεντρικής ομιλήτριας, κας **Ελένης Γαβρά**, καθηγήτριας του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, ανέγνωσε η κα **Ελένη Χαραλαμπίδου** και, αμέσως μετά, προβλήθηκε το εξαιρετικά ενδιαφέρον ντοκιμαντέρ του **Γρηγόρη Οικονομίδη** με θέμα: "Ρωμιοί Αρχιτέκτονες της Πόλης στην περίοδο του εκδυτικισμού".

Η Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας κατακλύστηκε από πλήθος μελών και φίλων της Ε.Μ.Σ. ενώ την όλη εκδήλωση πλαισίωσε η Χορωδία του Προοδευτικού Συλλόγου Αρετσούς & Δέρκων με χοράρχη την κ. Γιούλη Γεωργιάδου.

Έκθεση Σύγχρονης Αγιογραφίας
Πινακοθηκη Ε.Μ.Σ., 27/5/2025

Νέα περιοδική έκθεση με θέμα τη σύγχρονη Αγιογραφία φιλοξενήθηκε στην Πινακοθήκη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών από 27/5-8/6/2025. Επρόκειτο για συνδιοργάνωση της Ε.Μ.Σ. με το Εργαστήριο Αγιογραφίας – Εκκλησιαστικής Μικροτεχνίας και Συντήρησης Έργων Τέχνης του Τμήματος Θεολογίας του ΑΠΘ, της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου του Veliko Tarnovo και του Τμήματος Αγιογραφίας του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου. Τα εγκαίνια της εν λόγω έκθεσης πραγματοποιήθηκαν την Τρίτη **27 Μαΐου 2025** με την παρουσία του φιλότεχνου κοινού της πόλης της Θεσσαλονίκης και πολλών μελών της Εταιρείας ενώ η έκθεση θα διαρκέσει έως 8/6/2025.

Την έναρξη της έκθεσης κήρυξε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, ο οποίος χαρακτηριστικά ανέφερε: «*Με μεγάλη χαρά, το Δ.Σ. της ΕΜΣ αποδέχθηκε τη συνδιοργάνωση της παρούσας Έκθεσης Αγιογραφίας. Αρχικά, η έκθεση είχε προγραμματιστεί να πραγματοποιηθεί πριν από δύο χρόνια, ωστόσο αναβλήθηκε λόγω της πανδημίας. Σήμερα, όμως, έχουμε την ικανοποίηση να ανταποκρινόμαστε στη διοργάνωση αυτής της Έκθεσης Αγιογραφίας σύγχρονων καλλιτεχνών. Εντάσσεται στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Εργαστηρίου Αγιογραφίας – Εκκλησιαστικής Μικροτεχνίας και Συντήρησης Έργων Τέχνης (ΕΑΕΜΣΕΤ) του Τομέα Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Χριστιανικής Γραμματείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης του Τμήματος Θεολογίας του ΑΠΘ, που διευθύνει η καθηγήτρια κα. Γλ. Χατζούλη, σε συνεργασία με το Τμήμα Αγιογραφίας και Εκκλησιαστικών Τεχνών της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αγίων Κυρίλλου και Με-*

θοδίου του Veliko Tarnovo που εκπροσωπεί ο καθηγητής πατήρ Theodorof Entsef, και του Τμήματος Αγιογραφίας του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου που διευθύνει ο καθηγητής κ. Μιχαήλ Koman.
Λαμβάνουν μέρος και εκθέτουν τα έργα τους φοιτητές (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, υποψήφιοι διδάκτορες) των Τμημάτων των προαναφερόμενων Πανεπιστημίων που έχουν μαθητεύσει στα αντίστοιχα Εργαστήρια Αγιογραφίας. Η Έκθεση αυτή, έχει ως στόχο την προβολή της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας στην Αγιογραφία ως συνέχεια της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Παράδοσης.
Νομίζω, όμως, ότι τον κύριο λόγο έχουν οι συνδιοργανωτές της Έκθεσης, που θα μιλήσουν αναλυτικά για τα παρουσιαζόμενα έργα, τους οποίους καλωσορίζω όπως και τους συμμετέχοντες καθηγητές και φοιτητές, εκφράζοντας ιδιαίτερες ευχαριστίες προς τους οργανωτές της, όπως επίσης και προς όλους εσάς τους παρισταμένους για την τιμητική σας παρουσία. Με αυτά τα σύντομα λόγια κηρύσσω την έναρξη της παρούσας Έκθεσης».

Τον λόγο στη συνέχεια έλαβαν κατά σειρά, η κα Γλυκερία Χατζούλη, καθηγήτρια Α.Π.Θ. και, εκ των κυρίων συντελεστών της έκθεσης, ο καθηγητής π. Theodorof Entsef και ο κ. Μιχαήλ Κόμαν, οι οποίοι σε άπταιστα Ελληνικά αναφέρθηκαν στον ιδιαίτερο χαρακτήρα και τη σπουδαιότητα της έκθεσης.

Έκθεση Πινακοθήκης ΕΜΣ - 50 Χρονια Προσφορας: «3η Γενια Καλλιτεχνων Θεσσαλονικης», 16/6/2025

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, τη Δευτέρα 16/6/2025, εγκαινίασε στον κατάμεστο χώρο της Πινακοθήκης της την Εικαστική Έκθεση με θέμα: **«3η Γενιά Καλλιτεχνών Θεσσαλονίκης»,** στο πλαίσιο του εορτασμού των 50 χρόνων από την ίδρυση της Πινακοθήκης της στις 16 Ιουνίου 1975. Η Έκθεση, που διήρκησε έως 16/9/2025, περιλάμβανε τα έργα 80 καταξιωμένων Ελλήνων καλλιτεχνών (ζωγραφικά, χαρακτικά, σχέδια, γλυπτά και κατασκευές) από τη μόνιμη συλλογή της Πινακοθήκης. Τα έργα αυτά έχουν δωρηθεί κατά καιρούς από τους ίδιους τους καλλιτέχνες, επιβεβαιώνοντας τη διαρκή σύνδεση της καλλιτεχνικής κοινότητας με την Πινακοθήκη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Η «3η Γενιά Καλλιτεχνών της Θεσσαλονίκης» όπως παρουσιάστηκε, αποτελεί το ζωντανό αποτύπωμα της εξέλιξης, της μεταμόρφωσης και της διαρκούς αναζήτησης της Τέχνης στον σύγχρονο κόσμο. Πρόκειται για δημιουργούς, οι οποίοι έχουν αφήσει δυναμικό στίγμα στα πολιτιστικά πράγματα της πόλης, με πλούσιο έργο, παρεμβάσεις, συμμετοχές και διεθνή απήχηση. Πολλοί από αυτούς μεγάλωσαν μέσα σε καλλιτεχνικά περιβάλλοντα και είναι μαθητές των παλαιοτέρων γενιών. Μέσα από την παρουσίαση αυτή τιμάται η ιστορία της Πινακοθήκης αλλά και η διαχρονική συμβολή των εικαστικών δημιουργών που με το έργο και τη γενναιοδωρία τους έχουν συμβάλει στη διαμόρφωση της πνευματικής και αισθητικής ταυτότητας της.

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. κηρύσσει την έναρξη της Έκθεσης

Την έναρξη της Έκθεσης κήρυξε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας,** ο οποίος στην ομιλία του ανέφερε τα εξής: *"Με βαθιά συγκίνηση, σας καλωσορίζω στη σημερινή εκδήλωση. Σήμερα συμπληρώνουμε πέντε δεκαετίες ζωής και δημιουργίας της Πινακοθήκης μας, σηματοδοτώντας πενήντα χρόνια προσφοράς στον πολιτισμό, την παιδεία και την καλλιτεχνική έκφραση της Θεσσαλονίκης. Αυτή η σημαντική στιγμή μας γεμίζει χαρά και υπερηφάνεια, καθώς τιμούμε την πορεία ενός θεσμού, ο οποίος γεννήθηκε από το όραμα της Ε.Μ.Σ. και άνθισε χάρη στην αφοσίωση της καλλιτεχνικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας. Ο επίσημος εορτασμός της επετείου θα πραγματοποιηθεί στις 4 Οκτωβρίου 2025 με την έναρξη της έκθεσης με θέμα «Κύπρος 1974: η μνήμη είναι η μόνη πατρίδα των ανθρώπων». Η έκθεση αυτή αποτελεί καρπό συνεργασίας μεταξύ της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για το Δίκαιο και τη Δημοκρατία και της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κύπρου.*

Η Πινακοθήκη ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1975, αποτελώντας τον πρώτο οργανωμένο εικαστικό μουσειακό φορέα της πόλης. Βασικός της σκοπός ήταν η προβολή και η διάδοση της νεοελληνικής τέχνης, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην καλλιτεχνική δημιουργία του βορειοελλαδικού χώρου. Η Πινακοθήκη στεγάζεται στο Μέγαρο Θεάτρου της Ε.Μ.Σ., σχεδιασμένο από τον αρχιτέκτονα Βασίλειο Κασσάνδρα, καταλαμβάνοντας έκταση 500 τ.μ. στον τελευταίο όροφο του κτηρίου. Η πρόταση για την ίδρυση της Πινακοθήκης κατατέθηκε έπειτα από ζυμώσεις και ώριμους προβληματισμούς που είχαν ξεκινήσει από τις αρχές της δεκαετίας του '70, με πρωτοβουλία επιφανών καλλιτεχνών της πόλης. Πρωτοστάτες αυτής της προσπάθειας ήταν οι Κλειώ Νάτση, Γιώργος Παραλής, Νίκος Σαχίνης, Λουκάς Βενετούλιας και Έφη Κακουλίδου, οι οποίοι πίστεψαν στη δημιουργία ενός θεσμού αφιερωμένου στη σύγχρονη τέχνη και στους δημιουργούς της. Ήταν μια πράξη πίστης στην τέχνη και στον πολιτισμό, ένα όραμα που σταδιακά πήρε μορφή και μετουσιώθηκε σε πραγματικότητα. Η πρώτη περιοδική έκθεση, με έργα του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου, πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 1981. Αυτή η έκθεση-σταθμός σηματοδότησε την έναρξη της εκθεσιακής δραστηριότητας της Πινακοθήκης, αναδεικνύοντας την πρόθεσή της να «συνομιλεί» με την ελληνική εικαστική παράδοση.

Η πορεία αυτών των 50 χρόνων διακρίνεται σε τρεις βασικές περιόδους:

Α. Κατά το διάστημα 1975 - 1986, η Πινακοθήκη, σε συνεργασία με το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας (Μ.Ι.Ε.Τ.), παρουσίασε σημαντικά έργα νεοελληνικής τέχνης από τη συλλογή του ομώνυμου Ιδρύματος.

Β. Από το 1987 έως το 1995, το εκθεσιακό δυναμικό της Πινακοθήκης στηρίχθηκε στα έργα σύγχρονης ελληνικής τέχνης της συλλογής της Ε.Μ.Σ., καθώς και στη συλλογή του Σωτήρη Τσούκαλη, ενός από τους σημαντικότερους συλλέκτες της πόλης.

Γ. Η απόσυρση των έργων του προαναφερόμενου συλλέκτη στα τέλη του 1995 σηματοδότησε την έναρξη της τελευταίας περιόδου λειτουργίας της Πινακοθήκης, κατά την οποία όλα τα παρουσιαζόμενα έργα ανήκουν αποκλειστικά στη συλλογή της Ε.Μ.Σ.

Στιγμιότυπα απο την ημέρα των εγκαινίων της Έκθεσης

Σήμερα, η συλλογή της Πινακοθήκης μας αριθμεί περί τα 1.000 έργα ζωγραφικής, γλυπτικής και χαρακτικής, τόσο Ελλήνων όσο και ξένων καλλιτεχνών. Τα έργα αυτά προέρχονται από αγορές, κληροδοτήματα, αλλά κυρίως από δωρεές καλλιτεχνών, οι οποίοι στήριξαν το όραμα της Πινακοθήκης με πίστη και γενναιοδωρία. Η συμβολή τους υπήρξε καθοριστική στη διαμόρφωση της ταυτότητας του θεσμού, εδραιώνοντάς τον ως πολιτιστικό πυλώνα της Θεσσαλονίκης. Παρόλο που η συλλογή της Πινακοθήκης συγκροτήθηκε αποσπασματικά, περιλαμβάνει σχεδόν όλους τους σημαντικούς Θεσσαλονικείς και άλλους καλλιτέχνες του 20ού αιώνα. Ενδεικτικά αναφέρουμε τον Πάνο Παπανάκο που δώρησε 100 έργα και τον Δημήτρη Βιτσώρη όπου 40 σχέδιά του αποκτήθηκαν από αγορά. Ο επισκέπτης της Πινακοθήκης έχει την ευκαιρία να γνωρίσει τα σημαντικότερα εικαστικά ρεύματα που διαμορφώθηκαν στη Νεοελληνική Τέχνη από τα μέσα του 19ου αιώνα έως τις αρχές του 21ου αιώνα, αποκτώντας μια σφαιρική εικόνα της εξέλιξης της τέχνης στον βορειοελλαδικό χώρο, κυρίως από τη μεταπολεμική περίοδο μέχρι σήμερα. Εδώ αξίζει να γίνει ειδική αναφορά στο μοναδικό έργο της συλλογής του 19ου αιώνα, «Η γριά με τη ρόκα» του Ανδρέα Κριεζή.

Κατά τη διάρκεια αυτών των 50 χρόνων, η Πινακοθήκη έχει φιλοξενήσει πάνω από 80 περιοδικές εκθέσεις, τόσο ατομικές όσο και ομαδικές, είτε με την αποκλειστική ευθύνη της είτε σε συνεργασία με άλλους φορείς. Αναμφίβολα, ορισμένες εκθέσεις ξεχώρισαν και σηματοδότησαν σημαντικές στιγμές στην πορεία της Πινακοθήκης:

Η πρώτη, έκθεση με έργα του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου, η έκθεση του Emile Gerlach, η έκθεση του Λεωνίδα Καλαμάρα, η πρώτη έκθεση του Συλλόγου Καλλιτεχνών Εικαστικών Τεχνών Β. Ελλάδος (Σ.Κ.Ε.Τ.Β.Ε.) το 1984, η αναδρομική του Θεόδωρου Στάμου, η θεματική έκθεση φωτογραφίας για τους Βαλκανικούς Πολέμους, με αφορμή την συμπλήρωση 100 χρόνων από την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης, η διαπολιτισμική εικαστική έκθεση «TURKCELL – Η τέχνη στην επικοινωνία» σε συνεργασία με τον Εκπαιδευτικό και Πολιτιστικό Σύνδεσμο Ίμβρου, την οποία εγκαινίασε –ύστερα από πρόσκλησή μας– η ΑΘΠ ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, η έκθεση «Η Θεσσαλονίκη των ζωγράφων», αφιερωμένη στα 80 χρόνια της Ε.Μ.Σ. παρουσίασε έργα από τους πλέον καταξιωμένους καλλιτέχνες από όλη την Ελλάδα. Αποτελώντας έναν σημαντικό σταθμό στην εικαστική σκηνή, η έκθεση προσέλκυσε τόσο μεγάλο αριθμό επισκεπτών, ώστε για πρώτη φορά δόθηκε παράταση δύο φορές, λόγω της υψηλής επισκεψιμότητας, η διαδικτυακή έκθεση «Πρόσωπα και Γεγονότα της Επανάστασης του ’21», αφιερωμένη στα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση του 1821, γνώρισε μεγάλη απήχηση, καθώς παρακολουθήθηκε από εκατοντάδες σχολεία της Βόρειας Ελλάδας. Μόνο τις τρεις πρώτες ημέρες προσέλκυσε περισσότερους από 3.000 επισκέπτες, επιβεβαιώνοντας το ισχυρό ενδιαφέρον για την ιστορική αυτή θεματική η έκθεση «Σήκω ψυχή μου – εικόνες και μουσικές των προσφύγων του ’22», οργανώθηκε σε συνεργασία με το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, αναδεικνύοντας εικαστικές και μουσικές πτυχές της προσφυγιάς από τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922. Η έκθεση προσέλκυσε πάνω από 2.000 μαθητές από σχολεία όλης της Μακεδονίας, αναδεικνύοντας την εκπαιδευτική και ιστορική της αξία. Λόγω της μεγάλης επισκεψιμότητας, δόθηκε τρίμηνη παράταση, επιβεβαιώνοντας το έντονο ενδιαφέρον του κοινού. Σε τακτά χρονικά διαστήματα, τμήματα της μόνιμης συλλογής παρουσιάζονται, ανανεώνονται και αναδιαρθρώνονται, με στόχο να αναδείξουν στο κοινό διαφορετικές θεματικές ενότητες και καλλιτεχνικά ρεύματα. Όλες οι επιλογές και μεταβολές γίνονται με απόλυτο σεβασμό στην καλλιτεχνική αξία των έργων, καθώς και στη δυναμική της εποχής τους.

Ο Πρόεδρος της ΕΜΣ επιδίδει τιμητική πλακέτα στον επί δεκαετίες Δ/ντή της Πινακοθήκης της ΕΜΣ κ. Ιω. Τσούτσα

Η έκθεση που εγκαινιάζουμε σήμερα, αφιερωμένη στην 3η γενιά των καλλιτεχνών της Θεσσαλονίκης, τιμά όχι μόνο την ίδια την ιστορία της Πινακοθήκης, αλλά και τους καλλιτέχνες που τη στήριξαν μέσα από πολύτιμες δωρεές. Αυτή η στήριξη διαμόρφωσε την πνευματική και αισθητική ταυτότητα της Πινακοθήκης, καθιστώντας την ένα πολιτιστικό σημείο αναφοράς. Η έκθεση αποτελεί πράξη τιμής και ευγνωμοσύνης για τις ανεκτίμητες προσφορές των καλλιτεχνών. Μέσα από τα παρουσιαζόμενα έργα, αναδεικνύεται το πολύπλευρο πρόσωπο της ελληνικής σύγχρονης τέχνης, καθώς και η αδιάλειπτη σχέση της Πινακοθήκης με τους δημιουργούς της εποχής μας. Η Πινακοθήκη έχει πλέον εδραιωθεί ως ένας σημαντικός χώρος πολιτισμού, παιδείας και δημιουργικού διαλόγου με την κοινωνία. Το μέλλον μάς καλεί να συνεχίσουμε να υπηρετούμε την τέχνη με τον ίδιο ενθουσιασμό, την ίδια αφοσίωση και με συνέπεια, διατηρώντας την Πινακοθήκη πάντα ανοιχτή στις νέες ιδέες, στις προκλήσεις του σήμερα και στα οράματα του αύριο.

Οι τιμηθέντες ομότ. καθηγητές Α.Π.Θ. Αλκ. Χαραλαμπίδης και Μιλτ. Παπανικολάου

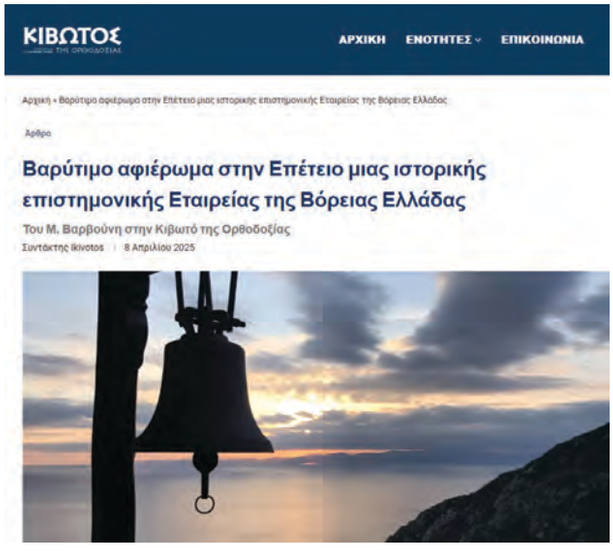
Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μου σε όσους συνέβαλαν στην πορεία των 50 χρόνων: στους ιδρυτές, στους καλλιτέχνες, στους συλλέκτες, στους εργαζόμενους, στους εθελοντές, στους φίλους της Πινακοθήκης. Χωρίς τη συμβολή όλων, τίποτα από όλα αυτά δεν θα είχε πραγματοποιηθεί. Με σεβασμό στο παρελθόν και αισιοδοξία για το μέλλον, συνεχίζουμε το έργο μας, ώστε η Πινακοθήκη να παραμείνει ένα ζωντανό εργαστήρι τέχνης, ανοιχτό σε όλους. Χρόνια πολλά στην Πινακοθήκη μας. Χρόνια πολλά στην Τέχνη".

Στην τελετή των εγκαινίων τιμήθηκαν για την προσφορά τους στην Πινακοθήκη της Ε.Μ.Σ. οι ομότιμοι καθηγητές Ιστορίας της Τέχνης του Α.Π.Θ. κκ. Άλκης Χαραλαμπίδης και Μιλτιάδης Παπανικολάου, όπως επίσης και ο ιστορικός Τέχνης κ. Ιω. Τσούτσας, ο οποίος υπηρέτησε την Πινακοθήκη από της ιδρύσεώς της μέχρι και της συνταξιοδοτήσεώς του. Η εκδήλωση που με την παρουσία τους τίμησαν αρχές, φορείς, μέλη και φίλοι της Ε.Μ.Σ. καθώς και άνθρωποι του πολιτισμού και της Τέχνης έκλεισε με σύντομη αναφορά και ξενάγηση στα εκτιθέμενα έργα από την ιστορικό και κριτικό Τέχνης κα Ελένη Καπλάνη-Κοκκίνη.

ΒΑΡΥΤΙΜΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΜΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Εφημερίδα "Κιβωτός της Ορθοδοξίας, 8/4/2025

Άρθρο του Μ. Βαρβούνη, *Κοσμήτορα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου*

Το βιβλίο με το οποίο θα ασχοληθούμε σήμερα έχει εκδοθεί από την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και έχει τίτλο «**80χρονα Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Χθες – Σήμερα – Αύριο»** (Θεσσαλονίκη 2021, σελ. 794). Ένας τόμος που αναδεικνύει διαχρονικά τη δράση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, ενός κορυφαίου πνευματικού ιδρύματος της Βόρειας Ελλάδος, με την επιμέλεια και τη φροντίδα του λογίου και ρέκτη Προέδρου της Βασιλείου Πάππα.

Πρόκειται για βαρύτιμο, τόσο από πλευράς μορφής και εκτυπωτικής ποιότητας, όσο και από την άποψη του περιεχομένου, μνημειώδη τόμο, με τον οποίο, συν τοις άλλοις, τιμήθηκε η επέτειος των 80 χρόνων από την ίδρυση και λειτουργία της γεραράς Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών (1939 – 2019). Στην αρχή παρατίθενται οι πρόλογοι της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και της Α.Ε. του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκοπίου Παυλόπουλου και ακολουθεί το χρονικό των 80 χρόνων της Εταιρείας, από τον Πρόεδρό της Δρ. Βασίλειο Πάππα. Ακολουθεί το πρώτο μέρος, με τίτλο «Επετειακές Ομιλίες – Εκδηλώσεις», όπου εντάσσονται δεκαοκτώ ενότητες: η εκδήλωση τιμής για την Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, η παρουσίαση του ερευνητικού έργου «Πολιτισμικό και οικιστικό απόθεμα των ελληνικών κοινοτήτων της Μικράς Ασίας», οι πανηγυρικές ομιλίες κατά τις εορταζόμενες από την Εταιρεία εθνικές επετείους του Γ. Κοντογιώργη για την 28η Οκτωβρίου, του Ιω. Μαζαράκη-Αινιάν για τον Μακεδονικό Αγώνα (1904 – 1908), τα σχετικά με το χριστουγεννιάτικο Bazaar

Ο επετειακός τόμος της ΕΜΣ για τα 80χρονά της

Αγάπης και τη Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Ελλάδος, του Κρ. Χρυσοχοΐδη για την μαρτυρία των αρχείων του Αγίου Όρους περί της ελληνικότητος της Μακεδονίας, της Γ. Καρύμπαλη-Τσιπτσίου για την επέτειο της 25ης Μαρτίου, την παρουσίαση του βιβλίου του π. Μαξίμου Ιβηρίτη για τον Οικουμενικό Πατριάρχη Γρηγόριο Ε΄, την παρουσίαση του τόμου για την Καστοριά ως κέντρο ζωγραφικής την εποχή των Παλαιολόγων (1360 – 1450), την υπογραφή συμφώνου συνεργασίας με την Ιερά Μονή Βλατάδων και το Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών μελετών, την ομιλία του Μιχ. Τιβέριου για την Θεσσαλονίκη του Κασσάνδρου, την κεντρική πανηγυρική και λαμπρή εκδήλωση για τον εορτασμό των 80 χρόνων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών (με ομιλίες της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκοπίου Παυλοπούλου και του πρ. Πρωθυπουργού κ. Κώστα Καραμανλή), την ομιλία του Μητροπολίτου Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς κ. Ιουστίνου για την Μακεδονία, του τότε Υπουργού Εξωτερικών και νυν Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκου Χριστοδουλίδη, την παρουσίαση του έργου «Αθωνική Ψηφιακή Κιβωτός», και της ομιλίες των Στρατηγού κ. Μιχ. Κωσταράκου για τα ένοπλα ελληνικά σώματα κατά την τουρκοκρατία, Καθηγητή κ. Γ. Μπαμπινιώτη για τη γλώσσα και Ακαδημαϊκού κ. Χρ. Ζερεφού για τον λιμένα της Θεσσαλονίκης από τους ελληνιστικούς χρόνους μέχρι τις μέρες μας. Το δεύτερο μέρος έχει τίτλο «Ημερίδες – Συνέδρια» και σε αυτό περιλαμβάνονται τα σχετικά με τις ημερίδες για την αποτίμηση της συμφωνίας των Πρεσπών και τις νεώτερες εξελίξεις γύρω από αυτήν και τα διεθνή και πανελλήνια επιστημονικά συνέδρια σχετικά με το ελληνικό πνεύμα στον σλαβικό κόσμο, την σύγχρονο Φιλελληνισμό στην Ευρώπη και την ιστορία και τον πολιτισμό του Πόντου. Τέλος, το τρίτο μέρος επιγράφεται «Εκθέσεις», και σε αυτό περιλαμβάνονται τα σχετικά με τις εκθέσεις «Αρχιτεκτονική κληρονομιά στη Μακεδονία και τη Θράκη», «Turkcell – Η τέχνη στην Επικοινωνία», «Μια Περιφέρεια πολλές ομορφιές», «Watercolor International IV», «Ετήσια Έκθεση ΣΚΕΤΒΕ 2018», «Ιωάννης Τζοβανάκης, 70 χρόνια καλλιτεχνικής δημιουργίας, 1948 – 2018», «Η Θεσσαλονίκη στους ζωγράφους» και «Μακεδονία: Χαρτογραφικές αποτυπώσεις 1581 – 1938». Ο τόμος κλείνει με αναφορές στις λοιπές δράσεις της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, στις νέες εκδόσεις της Εταιρείας, με κατάλογο δημοσιευμάτων της εταιρείας και με τα Διοικητικά Συμβούλια της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα. Συνεπώς, ο βαρύτιμος αυτός τόμος, που εμπεριέχει πολλές αναφορές και στον προηγούμενο εορτασμό των 40 χρόνων της Εταιρείας, περικλείει την ιστορία αλλά και την ενεστώσα κατάσταση και δράση του κορυφαίου αυτού, μαζί με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, πνευματικού και ερευνητικού ιδρύματος της Βόρειας Ελλάδας.

Πέρα από τις πολλές και έγκυρες πληροφορίες και της σχετικές βιβλιογραφικές αναφορές, περιλαμβάνει επίσης και άφθονο φωτογραφικό υλικό, τόσο από το παρελθόν όσο και από το παρόν της Εταιρείας, φωτογραφίες ιστορικές, όπου αποτυπώνονται σπουδαίες φυσιογνωμίες της ελληνικής κοινωνίας, στιγμές ιστορικές και γεγονότα της ιστορικής πορείας της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, η οποία με το σπουδαίο έργο της έχει αναδειχθεί σε πνευματικό και επιστημονικό φάρο του Βόρειου – και όχι μόνο – Ελληνισμού. Για τον εκδοτικό αυτό άθλο, οφείλονται θερμά συγχαρητήρια στον Πρόεδρο της Εταιρείας δρα Βασίλειο Πάππα, που σχεδίασε και πραγματοποίησε την έκδοση, η οποία θα μείνει τεκμήριον και κτήμα «ες αεί» της μακεδονικής λογιοσύνης και επιστημοσύνης.

Watercolor International VII
Εκθεση Υδατογραφιας, Πινακοθηκη Ε.Μ.Σ., 22-30/9/2025

Στην Πινακοθήκη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποιήθηκαν τη Δευτέρα 22 Σεπτεμβρίου 2025, τα εγκαίνια της Έκθεσης Υδατογραφίας, **WATERCOLOR INTERNATIONAL VII** με τη συμμετοχή 155 επιλεγμένων ζωγράφων από όλες τις ηπείρους. Τα εγκαίνια της Έκθεσης, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο του εορτασμού των 50 χρόνων λειτουργίας της Πινακοθήκης της ΕΜΣ από της ιδρύσεώς της (1975-2025), τίμησαν με την παρουσία τους εκπρόσωποι των πολιτικών, πολιτειακών και στρατιωτικών Αρχών, της πανεπιστημιακής Κοινότητας, Φορέων της πόλης μας, άνθρωποι της Τέχνης από όλες τις ηπείρους, καθώς και πολλά μέλη και φίλοι της Εταιρείας. Την Έκθεση εγκαινίασε ο υφυπουργός Εσωτερικών κ. Κων. Γκιουλέκας.

Στην ομιλία του, ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας**, μεταξύ άλλων ανέφερε τα εξής: *«Με αισθήματα βαθιάς συγκίνησης, σας καλωσορίζω στη σημερινή εκδήλωση. Στις 16 Ιουνίου τ.έ., η Πινακοθήκη μας συμπλήρωσε ακριβώς πενήντα χρόνια συνεχούς λειτουργίας και δημιουργικής δραστηριότητας, σηματοδοτώντας μισό αιώνα προσφοράς στον πολιτισμό, την εκπαίδευση και την καλλιτεχνική έκφραση της Θεσσαλονίκης. Η εν λόγω επετειακή συγκυρία προκαλεί αισθήματα χαράς και υπερηφάνειας, καθώς αποδίδεται τιμή στην ιστορική διαδρομή ενός θεσμού που θεμελιώθηκε στο όραμα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και αναπτύχθηκε χάρη στην αδιάλειπτη στήριξη της καλλιτεχνικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας. Ο επίσημος εορτασμός της επετείου των 50χρονων της Πινακοθήκης μας έχει προγραμματιστεί για τις 4 Οκτωβρίου 2025 με τα εγκαίνια της έκθεσης με τίτλο «Κύπρος 1974: η μνήμη είναι η μόνη πατρίδα των ανθρώπων». Η συγκεκριμένη έκθεση είναι το αποτέλεσμα θεσμικής συνεργασίας μεταξύ της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για το Δίκαιο και τη Δημοκρατία, καθώς και της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στο πλαίσιο των προγραμματισμένων εκδηλώσεων της Πινακοθήκης της Ε.Μ.Σ. εντάσσεται και η παρούσα δράση. Πρόκειται για την Έκθεση Υδατογραφίας Water Color International 7, γνωστή σε πολλούς από εσάς, η οποία έχει πλέον υπερβεί τα όρια ενός απλού καλλιτεχνικού γεγονότος και έχει καθιερωθεί ως θεσμός διεθνούς εμβέλειας. Εδώ και περισσότερο από μία δεκαετία, η έκθεση αυτή λειτουργεί ως δίαυλος επικοινωνίας με τον παγκόσμιο καλλιτεχνικό χώρο, ενισχύοντας τη διεθνή παρουσία και το κύρος της Πινακοθήκης. Αξίζει να επισημανθεί ότι η εν λόγω έκθεση φιλοξενείται για τέταρτη φορά στον εκθεσιακό χώρο της Πινακοθήκης μας, έπειτα από τις προηγούμενες διοργανώσεις των ετών 2014, 2018 και 2023. Σε κάθε περίπτωση, ο θεσμός αυτός έτυχε θερμής υποδοχής και της προβολής που αρμόζει στην καλλιτεχνική του αξία, ενώ η Πινακοθήκη είχε την τιμή να φιλοξενήσει έργα δημιουργών από ποικίλες γεωγραφικές και πολιτισμικές αφετηρίες. Είναι γεγονός ότι κάθε νέα διοργάνωση της έκθεσης ενισχύει περαιτέρω την αλυσίδα πολιτισμικής επικοινωνίας και δημιουργικού διαλόγου, καθιστώντας την Πινακοθήκη σημείο αναφοράς για τους φίλους της υδατογραφίας σε διεθνές επίπεδο. Στην τρέχουσα Έκθεση συμμετέχουν περισσότεροι από 150 επιλεγμένοι δημιουργοί, προερχόμενοι από όλες τις ηπείρους, γεγονός που αναδεικνύει τον διεθνή χαρακτήρα του θεσμού. Η πολυμορφία των εκθεμάτων δεν περιορίζεται στην αισθητική τους διάσταση, αλλά συνιστά ταυτόχρονα έκφραση πολιτισμικής ετερότητας και διαπολιτισμικού διαλόγου. Κάθε έργο λειτουργεί ως εικαστικό παράθυρο προς έναν διαφορετικό κόσμο, αποτυπώνοντας μοναδικές εμπειρίες και ιδιαίτερες ευαισθησίες των δημιουργών του. Η υδατογραφία είναι μια μορφή τέχνης ιδιαίτερα προσιτή, καθώς οι περισσότεροι την έχουμε συναντήσει από μικροί, μέσα από τα πρώτα μας χρώματα και απλά υλικά στο σχολείο. Ίσως γι' αυτό να έχει, κατά καιρούς, παρερμηνευθεί ή θεωρηθεί υποδεέστερη. Παρ' όλα αυτά, όταν αξιοποιείται από έναν εμπνευσμένο καλλιτέχνη, μεταμορφώνεται σε ένα εξαιρετικό μέσο έκφρασης. Αναδεικνύει την ευαισθησία, τη διαύγεια και την κίνηση του χρώματος, αποτυπώνοντας ταυτόχρονα το εφήμερο και το διαχρονικό, και προκαλεί βαθιά συναισθήματα με έναν τρόπο μοναδικό και αξεπέραστο. […] Αυτό ακριβώς αποτυπώνεται στη φετινή έκθεση, όπου καλλιτέχνες από κάθε γωνιά του πλανήτη μας προσφέρουν τη δική τους οπτική, τη δική τους ερμηνεία γύρω από το φως, τη φύση, τη μνήμη και το συναίσθημα».*

“ΚΥΠΡΟΣ 1974. Η μνήμη είναι η μόνη πατρίδα των ανθρώπων”
ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ Ε.Μ.Σ.
4/10/2025 - 25/1/2026

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία και η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας σε συνεργασία με την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών παρουσίασαν την έκθεση **«Κύπρος, 1974. Η μνήμη είναι η μόνη πατρίδα των ανθρώπων»** στην Πινακοθήκη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, η οποία συμπληρώνει εφέτος 50 χρόνια λειτουργίας, από **4/10/2025-25/1/2026**. Η μνήμη της τουρκικής εισβολής του 1974 ανιχνεύεται μέσα από εξαιρετικά μεγάλο αριθμό εκθεμάτων που έχουν αναζητηθεί και παραχωρηθεί από πολλούς φορείς και ιδιώτες: εικόνες της κυπριακής τοπογραφίας, φωτογραφίες, κρατικά έγγραφα, βιβλία, αφίσες, γραμματόσημα, αντικείμενα και κειμήλια, ιστορικές, λογοτεχνικές και μουσικές αφηγήσεις, έργα τέχνης, κινηματογραφικές αναπαραστάσεις, καθώς και μαρτυρίες ανθρώπων που βίωσαν τα γεγονότα. Ο αφηγηματικός άξονας της έκθεσης παρακολουθεί την ιστορική γραμμή: η ζωή πριν το 1974, το πραξικόπημα, η εισβολή, οι πρόσφυγες, οι εγκλωβισμένοι, οι αιχμάλωτοι και οι αγνοούμενοι. Παράλληλα, η έκθεση αφηγείται τον αντικατοχικό αγώνα, την ανασυγκρότηση, τη μέριμνα για την πολιτιστική κληρονομιά και την εκπαίδευση, τη δημιουργία και τη ματιά στο μέλλον.

Ο αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων βουλευτής κ. Γ. Γεωργαντάς με τον Πρόεδρο της ΕΜΣ

Ο εκπρόσωπος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κύπρου κ. Χ. Γεωργιάδης

Ο κ. Ευάνθης Χατζηβασιλείου με τον Πρόεδρο της ΕΜΣ

Χαιρετίζοντας την έκθεση στην τελετή των εγκαινίων, ο Πρόεδρος της ΕΜΣ **Δρ Β.Ν. Πάππας** ανέφερε τα εξής: *“Με ιδιαίτερη τιμή και βαθιά ικανοποίηση η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών φιλοξενεί από σήμερα την έκθεση με τίτλο “Κύπρος 1974: Η μνήμη είναι η μόνη πατρίδα των ανθρώπων”. Πρόκειται για μια έκθεση υψηλού συμβολισμού, την οποία συνδιοργανώνουν το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία και η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, και η οποία έχει ήδη παρουσιαστεί στην Αθήνα και τη Λευκωσία. Από σήμερα η έκθεση εγκαινιάζεται στην πόλη της Θεσσαλονίκης, στον χώρο της Πινακοθήκης της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, έναν χώρο που φέτος συμπληρώνει 5 δεκαετίες ζωής και δημιουργίας, σηματοδοτώντας 50 χρόνια αδιάλειπτης προσφοράς στον πολιτισμό, την παιδεία και την καλλιτεχνική έκφραση της πόλης μας.*

Σήμερα, με αίσθημα ευθύνης και συγκίνησης, τιμούμε επετειακά και επίσημα τα 50 χρόνια της Πινακοθήκης, συνδέοντας τον εορτασμό αυτό με την Κύπρο μας και τη συμπλήρωση μισού αιώνα από την τραγωδία της τουρκικής εισβολής και της συνεχιζόμενης κατοχής της μεγαλονήσου. Η έκθεση αποτελεί φόρο τιμής στη μνήμη, στην ιστορική αλήθεια και στην αδιάκοπη προσδοκία της δικαίωσης. Πριν συνεχίσω για την ηρωική Κύπρο μας και την εγκαινιαζόμενη προς τιμή της έκθεση, επιτρέψτε μου επιγραμματικά να δώσω το στίγμα των 50χρόνων της Πινακοθήκης μας. Άλλωστε, το έργο της αναλύσαμε διεξοδικά την 16 Ιουνίου του τρέχοντος έτους –ιστορική μέρα για την ίδρυσή της– κατά τα εγκαίνια της έκθεσης που διοργανώσαμε με θέμα: “3η γενιά καλλιτεχνών της Θεσσαλονίκης”. Πρόκειται για έναν θεσμό που γεννήθηκε από το όραμα της ΕΜΣ και άνθισε χάρη στην αφοσίωση της καλλιτεχνικής Κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας. Η Πινακοθήκη της ΕΜΣ αποτελεί τον πρώτο οργανωμένο εικαστικό μουσειακό φορέα της Θεσσαλονίκης, ο οποίος στεγάζεται εδώ, στο Μέγαρο Θεάτρου της ΕΜΣ, ένα αρχιτεκτονικό κόσμημα σχεδιασμένο από τον Βασίλη Κασσάνδρα, καταλαμβάνοντας έκταση 500 τμ. Η συλλογή της αριθμεί 1.000 έργα ζωγραφικής, γλυπτικής και χαρακτικής, Ελλήνων

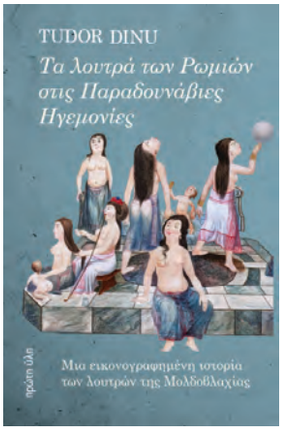

και ξένων καλλιτεχνών. Τα έργα αυτά έχουν ενταχθεί στο Ερευνητικό Πρόγραμμα ψηφιοποίησης των αρχείων, των συλλογών της Βιβλιοθήκης και της Πινακοθήκης της ΕΜΣ, καθώς και της κατασκευής ψηφιακού μουσείου για την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας. Σήμερα, τα εγκαίνια της έκθεσης για την ηρωική Κύπρο, τιμούν με την παρουσία τους εκ μέρους της Βουλής των Ελλήνων, ο αντιπρόεδρος της Βουλής, βουλευτής κ. Γεώργιος Γεωργαντάς και εκ μέρους της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο βουλευτής κ. Χάρης Γεωργιάδης, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής εξωτερικών και ευρωπαϊκών υποθέσεων, καθώς και ο Γενικός Πρόξενος της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Θεσσαλονίκη κ. Κωνσταντίνος Πολυκάρπου. Στα εγκαίνια της ίδιας έκθεσης που εγκαινιάστηκε προ μηνών στην Αθήνα, ο τότε Πρόεδρος της Βουλής και νυν Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Τασούλας και η Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κύπρου, με σύμπνοια λόγου και σκέψης κατέληξαν στην "κοινή απόφαση να παρουσιάσουν και το τραύμα και το θαύμα και το τραύμα και το άλμα. Με άλλους λόγους να μην περιοριστούν μόνον στην απεικόνιση της ζημίας, της καταστροφής, της ανθρωπιστικής καταστροφής η οποία συνέβη πριν 50 χρόνια και που για πάρα πολλούς συνεχίζεται ακόμη. Αλλά να παρουσιάσουν και την άλλη όψη, ότι παρά το τραύμα, παρά την εισβολή, παρά την κατοχή, παρά την τραγωδία, η Κύπρος ύψωσε και πάλι ανάστημα." Ναι, όλοι θυμόμαστε την τραγωδία του 1974. Όμως η Κύπρος δεν έμεινε καθηλωμένη στο πένθος, αντιμετώπισε τα προβλήματά της, στέγασε τους πρόσφυγές της, καλλιέργησε πολιτισμό και παιδεία, οικοδόμησε νέες υποδομές (δρόμους, γέφυρες, αεροδρόμια) και ατενίζει το μέλλον με αισιοδοξία και προσδοκία. Στην έκθεση που εγκαινιάζεται απόψε, παρουσιάζεται σε εικόνα και ήχο, η Κύπρος πριν το 1974, κατά το καλοκαίρι της εισβολής και η μακρά πορεία της μετά. Το Κυπριακό, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, παραμένει μια πληγή που συνεχίζει να αιμορραγεί. Είναι, μετά την Μικρασιατική Καταστροφή του 1922, η μεγαλύτερη τραγωδία του Ελληνισμού. Από εκείνο το καλοκαίρι του 1974, γενεές Ελλήνων σε ολόκληρη την υφήλιο αναστοχάζονται τα αιματηρά γεγονότα που κηλίδωσαν τη νεώτερη ιστορία μας. Συγχρόνως θέτει κάθε Έλληνα και κάθε Ελληνίδα προ των ευθυνών τους για όσα έπραξαν αλλά και για όσα θα μπορούσαν να πράξουν. Τόσο αυτοί που έλαβαν μέρος τη δεκαετία του 1950 στις διαδηλώσεις της "Ένωσης", όσο και εκείνοι που στις δεκαετίες του 1970 ή 1980 ύψωσαν με τη φωνή τους το σύνθημα "Δεν Ξεχνώ", ακόμη και οι νεώτεροι που δεν έζησαν τα γεγονότα και τις εξελίξεις, στέκονται με δέος μπροστά στην κρίση της ιστορίας. Ειδικά ο τελευταίος μισός αιώνας, υπό τη σκιά της συνεχιζόμενης κατοχής, μπορεί να φαντάζει μικρός στον μακρύ ιστορικό χρόνο ή στην ευρύτερη οπτική του ανατολικού Ζητήματος των τελευταίων αιώνων, ωστόσο τα τραγικά γεγονότα του πραξικοπήματος της εισβολής και της κατοχής ενός σημαντικού τμήματος της Κύπρου, αφήνουν ανεξίτηλη σφραγίδα στην καθημερινότητα και στο μέλλον του τόπου και των παιδιών του. Κλείνω την εισαγωγική μου αναφορά με την πεποίθηση και την βεβαιότητα ότι όλη η Ελλάδα –και μέσα σ' αυτήν η Μακεδονία– παραμένει δίπλα στην Κύπρο, στον αγώνα των Κυπρίων αδελφών μας υπέρ της ελευθερίας, της ανεξαρτησίας και της ενώσεως με την μητέρα Ελλάδα. Η επίλυση του Κυπριακού θα αποτελέσει τη μεγαλύτερη δικαίωση των θυμάτων της κυπριακής τραγωδίας προς τιμήν των οποίων είναι αφιερωμένη η αποψινή έκθεση. Η ΕΜΣ, επιλέγοντας να τιμήσει τα 50χρονα της Πινακοθήκης της με αυτή την έκθεση, –που οργανώθηκε σε συνεργασία με το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία και τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας–, και, με την πρόσφατη τιμητική παρουσία, εδώ, του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκου Χριστοδουλίδη, αντεπιστέλλοντος μέλους της Εταιρείας μας, δηλώνει παρούσα στον δίκαιο και διαρκή αγώνα των Ελληνοκυπρίων και απευθύνει έκκληση προς όλους για ηθική συμπαράσταση».

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ
"Τα λουτρά των Ρωμιών στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες"
του Tudor Dinu, καθ. του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου. Ε.Μ.Σ. 10/10/2025

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας σε συνεργασία με την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, παρουσίασαν στις **10/10/2025** στην Αίθουσα διαλέξεων της Ε.Μ.Σ. το βιβλίο, **"Τα λουτρά των Ρωμιών στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες" του Tudor Dinu,** καθηγητού του πανεπιστημίου Βουκουρεστίου. Για το βιβλίο μίλησαν οι: Φωκίων Κοτζαγεώργης, καθ. Οθωμανικής Ιστορίας Α.Π.Θ., Γιάννης Επαμεινώνδας, Αρχιτέκτων, ιστορικός ερευνητής, Κωνσταντίνος Θ. Ράπτης, επίκ. καθ. Βυζαντινής Αρχαιολογίας Ε.Κ.Π.Α., ενώ την εκδήλωση συντόνισε η Ελένη Γαβρά, καθ. Οικιστικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΠΑ.ΜΑΚ. Την εκδήλωση χαιρέτισε ο Πρόεδρος της ΕΜΣ **Δρ Β.Ν. Πάππας**, σημειώνοντας μεταξύ άλλων τα εξής: "*Έχουμε σήμερα τη χαρά και τιμή να πραγματοποιείται στην αίθουσα διαλέξεων της Ε.Μ.Σ. η παρουσίαση του βιβλίου του καθηγητή του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου κ. Τούντορ Ντίνος με θέμα «Τα λουτρά των Ρωμιών στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες», ο οποίος και μας τιμά με την παρουσία του. Η εκδήλωση διοργανώνεται από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας σε συνεργασία με την Ε.Μ.Σ., στο πλαίσιο του Συμφώνου Συνεργασία και έχει υπογραφεί μεταξύ των δύο φορέων. Η συνεργασία αυτή έχει ήδη αποδώσει καρπούς, με σειρά εκδηλώσεων υψηλού επιπέδου, και είμαστε βέβαιοι ότι θα συνεχιστεί με την ίδια αφοσίωση και δημιουργικότητα. Πριν αναφερθώ επιγραμματικά στο περιεχόμενο του βιβλίου, επιτρέψτε μου να εκφράσω από καρδιάς τις ευχαριστίες μου προς την Καθηγήτρια Οικιστικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΠΑ.ΜΑΚ., κ. Ελένη Γαβρά, η οποία είναι επί σειρά ετών ενεργό μέλος της Ε.Μ.Σ. και έχει συμβάλει καθοριστικά στην οργάνωση και επιτυχία πολλών επιστημονικών ημερίδων. Η παρουσία και η δράση της αποτελούν εγγύηση για τη συνέχιση αυτής της γόνιμης συνεργασίας. Θερμές ευχαριστίες απευθύνω επίσης στους εκλεκτούς ομιλητές της σημερινής εκδήλωσης για την ενεργό συμμετοχή τους στην παρουσίαση του βιβλίου και για τις πολύτιμες επιστημονικές τους παρατηρήσεις.*

Άποψη από το πάνελ των ομιλιτών κατά την παρουσίαση του βιβλίου

Και τώρα πολύ λίγα για το βιβλίο. Σε αντίθεση με τις άλλες επαρχίες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, οι Παραδουνάβιες Ηγεμονίες διατήρησαν τον αποκλειστικά χριστιανικό τους χαρακτήρα καθόλη τη διάρκεια της ιστορία τους. Ως εκ τούτου, η κοσμική ανατολίτικη κουλτούρα (όπως αυτή εκφραζόταν μέσα από αρχιτεκτονήματα όπως τα χάνια, τα χαμάμ, οι κρήνες και τα κιόσκια, ενδύματα όπως το αντερί και ο τζουμπές, καλύμματα κεφαλής όπως το φέσι, το ισλίκι, το καλπάκι, διάφορα οθωμανικά εδέσματα κ.λπ.) εισήχθη στις εκβολές του Δούναβη από τους Έλληνες, οι οποίοι από τη δεύτερη δεκαετία του 18ου αιώνα μέχρι και το 1821 είχαν τόσο τη Βλαχία όσο και τη Μολδαβία υπό την εξουσία τους. Ένα από τα πλέον συναρπαστικά επιτεύγματα αυτού του πολιτισμού είναι τα χαμάμ, τα οποία ο Τούντορ Ντίνου επαναφέρει στη ζωή, καταφεύγοντας στα λιγοστά σωζόμενα κατάλοιπά τους στη ρουμανική επικράτεια, στα στοιχεία της αρχαιολογικής έρευνας, σε πληροφορίες από τοπικές πηγές και ξένους περιηγητές, σε παρόμοιας φύσης κτήρια που διατηρούνται στις υπόλοιπες βαλκανικές χώρες, αλλά και σε κομμάτια από τα τότε λουτρικά χρειώδη που βρίσκονται σήμερα καταχωνιασμένα σε αποθήκες μουσείων και ιδιωτικές συλλογές, μακριά από τα μάτια του κοινού. Ταυτόχρονα, ο συγγραφέας μας φανερώνει πώς οι Έλληνες άρχοντες των Ηγεμονιών ανακάλυψαν τα ιαματικά λουτρά της Κεντρικής και Δυτικής Ευρώπης, ακολουθώντας τους στις εξορμήσεις που έκαναν στο Κάρλσμπαντ ή στο Μπάντεν-Μπάντεν, ενώ παράλληλα αναδεικνύει τη συμβολή που είχαν στην ανακάλυψη διάσημων μεταλλικών πηγών στα Καρπάθια και στη δημιουργία των πρώτων λουτρών δυτικού τύπου στη Βλαχία και τη Μολδαβία, τη δραστήρια ζωή των οποίων αφηγείται με λεπτομέρειες".

"Η Α΄ Οικουμενικη Συνοδος και το Μηνυμα της στον Συγχρονο Κοσμο" Η Ε.Μ.Σ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 19-21/10/2025

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών υποστήριξε το Ε΄ Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο της σειράς Επιστημονικών Συμποσίων "Ορθοδοξία και Οικουμένη" της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., της Ι. Πατριαρχικής Μονής Βλατάδων και του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών, που ήταν αφιερωμένο στην 1700ή επέτειο από την σύγκληση της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου στη Νίκαια Βιθυνίας και είχε τον τίτλο: **"Η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος και το Μήνυμά της στον Σύγχρονο Κόσμο".**

Η διοργάνωση του Συμποσίου πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή των Ι. Μητροπόλεων Θεσσαλονίκης, Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως και Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς και τελούσε υπό την αιγίδα της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Η επίσημη πανηγυρική έναρξη του Συμποσίου έγινε στον εμβληματικό Ναό του Αγίου Γεωργίου - Ροτόντα την Κυριακή 19 Οκτωβρίου 2025, ενώ οι Εργασίες του Συμποσίου συνεχίστηκαν έως και την Τρίτη 21 Οκτωβρίου.

Πανηγυρικη Εκδηλωση για την Επετειο της 28ης Οκτωβριου 1940

"Η Θεσσαλονικη ως Κεντρο Εξελιξεων στο Α΄ Μισο του 20ου αι." 22/10/2025

Στην κατάμεστη Αίθουσα εκδηλώσεών της η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών εόρτασε, στις **22 Οκτωβρίου 2025,** σε πανηγυρική εκδήλωση, την εθνική επέτειο της 28ης Οκτωβρίου. Τον πανηγυρικό λόγο εκφώνησε ο ομότ. Καθηγητής Πανεπιστημίου και Πρόεδρος του Φιλολογικού Συλλόγου "ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ" κ. **Βασίλειος Λ. Κωνσταντινόπουλος** με θέμα: **"Η Θεσσαλονίκη ως κέντρο εξελίξεων στο α΄ μισό του 20ού αι."**. Ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** στον χαιρετισμό του μεταξύ άλλων ανέφερε: " *[…] Είναι ωραίο και συνάμα βαθιά οφειλή να εορτάζουμε τα μεγάλα ορόσημα της ιστορίας μας, αφιερώνοντας τις επετείους αυτές σε σκέψη, περισυλλογή και ανανέωση της πίστης μας στην Ελευθερία και την Πατρίδα. Οι ημέρες αυτές δεν είναι απλώς μνημονικές· είναι ζωντανές υπενθυμίσεις του χρέους μας προς την ιστορική συνέχεια και την εθνική συνείδηση. Στο πνεύμα αυτό κινείται πάντοτε και η Διοίκηση της ΕΜΣ με συνέπεια και εγρήγορση, τιμώντας τις εθνικές επετείους με παρουσία και αφοσίωση, συνεχίζοντας την ανεκτίμητη παρακαταθήκη των προγόνων μας με την ίδια εθνική ευαισθησία. Θα επιμείνουμε με πείσμα και όραμα, κυρίως για τους νέους μας, στους οποίους οφείλουμε να διαφυλάξουμε ζωντανή και αναλλοίωτη τη γνώση της ιστορίας και των αξιών που μας συγκροτούν ως Έθνος.*"

Ακολούθως τον λόγο έλαβε ο ομιλητής, ο οποίος σημείωσε χαρακτηριστικά: *"Ευρισκόμενη στο σταυροδρόμι μεγάλων χερσαίων και θαλάσσιων αξόνων, της Εγνατίας και του Θερμαϊκού, η Θεσσαλονίκη αποτέλεσε το επίδικο πολλών διεκδικητών που επηρέασαν τη φυσιογνωμία της. Στο πρώτο μισό του 20ού αι. βρέθηκε στο κέντρο εθνικών επιδιώξεων και ιστορικών εξελίξεων, όπως ο Μακεδονικός Αγώνας, και η απελευθέρωσή της το 1912. Η πόλη αυξήθηκε πληθυσμιακά ιδιαίτερα μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή. Σημαντικός ήταν και ο ρόλος της πόλης στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και τον Διχασμό. Υπήρξαν όμως και δυστυχή γεγονότα όπως η μεγάλη πυρκαγιά του 1917 και η γερμανική κατοχή το 1941. Δύο εμβληματικά σημεία για την πνευματική ζωή της πόλης και κατ' επέκταση της Ελλάδας ήταν η ίδρυση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου (1956) και η ίδρυση της Διεθνούς Έκθεσης. Τη συγκεκριμένη εποχή η Θεσσαλονίκη εμπέδωσε τη φήμη της ως κέντρου του Ελληνισμού και ειδικότερα του Μακεδονικού Ελληνισμού, ενώ ταυτόχρονα αναδείχθηκε επίκεντρο των Βαλκανίων".*

Στη συνέχεια ο ομιλητής ανακηρύχθηκε Αντεπιστέλλον Μέλος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Στην αντιφώνησή του ο κ. Κωνσταντινόπουλος ευχαριστώντας το Δ.Σ. εξήρε το επιστημονικό έργο και την εθνική προσφορά της Εταιρείας και προανήγγειλε την υπογραφή Συμφώνου Συνεργασίας μεταξύ του Φιλολογικού Συλλόγου "ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ" και της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Η εκδήλωση έκλεισε με μουσικά κομμάτια εθνικού περιεχομένου από τον πιανίστα κ. Άγγ. Ποιμενίδη και την ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου.

Ο Πρόεδρος της ΕΜΣ ανακηρύσσει τον κ. Κωνσταντινόπουλο Αντεπιστέλλον Μέλος της Ε.ΜΣ

Ο κ. Κωνσταντινόπουλος στο βήμα της Ε.Μ.Σ.

Πανηγυρικη Εκδηλωση για την Επετειο του Μακεδονικου Αγωνα

"Η Συμβολη του Ορθοδοξου Κληρου στον Μακεδονικο Αγωνα"

5/11/2025

Η Συμβολή του Ιερού Κλήρου στον Μακεδονικό Αγώνα ήταν το θέμα που ανέπτυξε ο **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας** στην καθιερωμένη επετειακή πανηγυρική εκδήλωση της Εταιρείας, στις **5 Νοεμβρίου 2025,** για την επέτειο του Μακεδονικού Αγώνα.

Τον Σεβασμιώτατο και την εκδήλωση χαιρέτησε ο Πρόεδρος της Εταρείας **Δρ Β.Ν. Πάππας,** ο οποίος ανέφερε: *"Ένα ηχηρό προσκλητήριο μας συγκέντρωσε απόψε στην πανηγυρική εκδήλωση σε τούτη την ιστορική αίθουσα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, για να ζωντανέψει ξανά στη μνήμη και στην καρδιά μας το ιστορικό κλίμα που επικρατούσε στη Μακεδονία και τα όσα έζησαν οι αγωνιστές του Μακεδονικού Αγώνα και των Βαλκανικών Πολέμων. Ενός αγώνα του Ελληνισμού, ιερού και τίμιου, ο οποίος αποσκοπούσε στη διάσωση της Μακεδονίας από αρπακτικές διαθέσεις και επιβουλές*

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Βαρνάβας στο βήμα της Ε.Μ.Σ.

Η ανακήρυξη του Σεβασμιωτάτου ως επιτίμου μέλους της Ε.Μ.Σ. από τον Πρόεδρό της

των Σλάβων που επεδίωκαν να επικρατήσουν σε αυτήν. Δεν υπάρχει διαφορά στην ιστορική τους αξία, έχουν την ίδια ιστορική βαρύτητα, τόσο ο Μακεδονικός Αγώνας όσο και η Επανάσταση του 1821. Η μόνη διαφορά τους είναι ότι διεξήχθησαν σε διαφορετικούς αιώνες. Η μνήμη και των δύο αγώνων θα μας συνοδεύει στο διηνεκές, καθόσον με το πέρασμα του χρόνου οι αγωνιστές τους έγιναν ισάξιοι μυθικών ηρώων. Όπως επισημαίνει μάλιστα ο ιστορικός Απόστολος Βακαλόπουλος, "οι αγωνιστές του '21 ανέστησαν το ελληνικό Κράτος, ενώ οι συμμετέχοντες στον Μακεδονικό Αγώνα ανανέωσαν τον ηρωισμό των προγόνων τους και συμπλήρωσαν το έργο τους". Κεντρική μορφή του Μακεδονικού Αγώνα υπήρξε ο Παύλος Μελάς, αξιωματικός του Ελληνικού Στρατού και σύζυγος της Ναταλίας Δραγούμη, απόγονος μιας εξέχουσας οικογένειας των Αθηνών με σημαντική προσφορά στο Έθνος. Ο Παύλος Μελάς θυσίασε τη ζωή του για την ιερή μακεδονική γη, στις 13 Οκτωβρίου 1904, όταν τραυματίσθηκε από τουρκικό βόλι στο χωριό Στάτιστα της Καστοριάς. Η θυσία του κινητοποίησε την ελεύθερη Ελλάδα να συντρέξει και να στηρίξει τους Μακεδόνες αγωνιστές. Μετά από αυτό το γεγονός δεκάδες ένοπλα Σώματα ξεχύθηκαν στα μακεδονικά βουνά για να συνδράμουν τους υπόδουλους Μακεδόνες στον διπλό αγώνα τους ενάντια σε Βουλγάρους και Οθωμανούς. Ο ίδιος έγινε ιερό σύμβολο του Αγώνα, επηρεάζοντας τις εξελίξεις και επιταχύνοντας την επίσημη εμπόλεμη δράση του Ελληνικού Κράτους.

Από τότε, η ανιδιοτελής προσφορά και η θυσία του φωτίζουν τον δρόμο για τους Μακεδόνες, ενθαρρύνοντάς τους να παραμείνουν σταθεροί στις θέσεις τους και να συνεχίσουν τον αγώνα για την αναγνώριση της ελληνικότητας της Μακεδονίας. Αυτός ο αγώνας για την ανάδειξη της μοναδικής πραγματικότητας, της ελληνικότητας της Μακεδονίας, η οποία αποτελεί και την μοναδική επιστημονική αλήθεια, παραμένει επίκαιρος και μας εμπνέει στις δύσκολες εποχές που διανύουμε. Παράλληλα παρακολουθούμε μια εξοργιστική και οργανωμένη προσπάθεια να αλλοιωθεί η ιστορική πραγματικότητα, προκειμένου να εξυπηρετηθούν ξένα –ορατά και αόρατα– συμφέροντα. Θα πρέπει δε να τονίζεται πάντα, ότι αποτελεί ιερό χρέος όλων, καθώς και της επίσημης Πολιτείας, να μεριμνήσουμε, ώστε οι αναφορές στον Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς Πολέμους μέσα από την Εκπαίδευση να γίνουν κτήμα όλης της σπουδάζουσας νεολαίας μας, καταλαμβάνοντας περισσότερες σελίδες στην ύλη των σχολικών βιβλίων. Ως οφειλή στη νεότερη γενιά, για να γνωρίζουν ότι χάρη σε αυτούς τους Αγώνες διασώθηκε ο Μακεδονικός Ελληνισμός και διαμορφώθηκαν τα σύγχρονα όρια του Ελληνικού Κράτους.

Ως Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, θα ήθελα να σαν διαβεβαιώσω ότι οι χιλιάδες σύγχρονοι Μακεδονομάχοι θα είναι αντάξιοι του εθνομάρτυρα Παύλου Μελά. Θα παραμείνουν αμετακίνητοι στην προσπάθεια να αποτρέψουν την παραχάραξη της ιστορίας της Μακεδονίας, αγωνιζόμενοι με αυτοθυσία, για να διασφαλίσουν πως η χώρα μας θα προχωρήσει στο μέλλον με υπερηφάνεια, διατηρώντας ως πολύτιμη κληρονομιά τη θυσία των ηρωικών προγόνων. Βασιζόμενοι δε στον σεβασμό της ιστορίας της Μακεδονίας μας, θα έχουμε τη δύναμη να αντιμετωπίζουμε στο μέλλον όλους εκείνους που κατά καιρούς, και σήμερα περισσότερο, επιδιώκουν να τραυματίσουν το εθνικό μας φιλότιμο και την εθνική μας αξιοπρέπεια, παραχαράζοντας την ιστορία μας.

Όμως, Παναγιώτατε, Σεβασμιώτατοι, Σεβαστοί Πατέρες της Εκκλησίας, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, η συμμετοχή αγωνιστών στον Μακεδονικό Αγώνα δεν ήταν μόνο προνόμιο των Μακεδόνων. Πολλά λεβεντόπαιδα ήρθαν και από άλλες περιοχές της χώρας μας για να συνδράμουν σε αυτόν: Κρήτες, Μανιάτες, Στερεοελλαδίτες, Ρουμελιώτες, Θεσσαλοί, Ηπειρώτες, νησιώτες και Αθηναίοι, Έλληνες από κάθε γωνιά της πατρίδας. Ακόμη και από την Κύπρο αλλά και από αλύτρωτες περιοχές, και από εκεί που ανθούσε η Διασπορά, Έλληνες απανταχού της γης, έφτασαν

Την εκδήλωση πλαισίωσε με σχετικούς ύμνους και άσματα, η Γυναικεία Χορωδία της Ι. Μ. Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως "Αγία Κασσιανή η Υμνογράφος"

προκειμένου να συμμετέχουν στον πάνδημο αυτό εθνικό στόχο, για να προασπίσουν τη συνέχεια του πολιτισμού τους στους αιώνες. Αυτοί, οι Μεγαλέξανδροι της Δύσης, ήταν παρόντες σε όλες τις στιγμές της εθνικής δοκιμασίας, των εθνικών αγώνων και της εγκληματικής αμφισβήτησης της ενιαίας ελληνικής ψυχής της Μακεδονίας.
Επιγραμματικά επισημαίνω τη συμβολή των μοναχών του Αγίου Όρους, οι οποίοι συμμετείχαν στα εθνικά προσκλητήρια και προσέφεραν ανεκτίμητες υπηρεσίες στο Έθνος με ποικιλότροπες δράσεις, αλλά και την πολυτιμότατη δράση και προσφορά γενικότερα της Εκκλησίας μας και του Ιερού Κλήρου, που ήταν αδύνατον να σταθεί αμέτοχος στις υψηλές επιδιώξεις του υπόδουλου Ελληνισμού για την ελευθερία και την ανεξαρτησία του Γένους. Με την ευρέως διαδεδομένη αδιάλειπτη θρησκευτική και εθνική επιρροή που ασκούσε ο κλήρος, συμμετείχε με όλες του τις δυνάμεις, ψυχή τε και σώματι, προκειμένου να διαφυλάξει ακέραιο το θρησκευτικό φρόνημα του ορθόδοξου λαού. Ιδιαίτερα μάλιστα, σε μια εποχή σαν τη σημερινή, όπου στο πλαίσιο μιας καλοσχεδιασμένης παγκοσμιοποιητικής επιβολής οφείλουμε τη θωράκιση, διάδοση και προάσπιση των ιδανικών και τη γνώση της ένδοξης ιστορικής πορείας μας υπό τη σκέπη της Εκκλησίας».

Τον λόγο στη συνέχεια έλαβε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Βαρνάβας ο οποίος ομίλησε για το ιδιαιτέρως ενδιαφέρον θέμα της συμβολής του Ιερού Κλήρου στον Μακεδονικό Αγώνα. Ακολούθησε η ανακήρυξη του Σεβασμιωτάτου ως Επιτίμου Μέλους της Εταιρείας.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ● ΚΟΙΝΩΝΙΑ 8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025 69

Πανηγυρική εκδήλωση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών για τον Μακεδονικό Αγώνα

Μητροπολίτης Βαρνάβας: «Η φωνή της Εκκλησίας στάθηκε φως»

Τη μνήμη του Μακεδονικού Αγώνα τίμησε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών (ΕΜΣ) με πανηγυρική εκδήλωση που διοργάνωσε την περασμένη Τετάρτη στην κατάμεστη από κόσμο αίθουσα διαλέξεων.

του ΘΑΝΟΥ ΧΕΡΧΕΛΕΤΖΗ

Τον Πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο μητροπολίτης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας με θέμα: «Η συμβολή του Ιερού Κλήρου στον Μακεδονικό Αγώνα» και ακολούθησε η ανακήρυξη του ομιλητή ως επιτίμου μέλους της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Την εκδήλωση πλαισίωσε η γυναικεία χορωδία της μητρόπολης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως «Αγία Κασσιανή η Υμνογράφος» υπό την διεύθυνση της Μαρίας Χαραλαμπίδου.

Ο πρόεδρος της ΕΜΣ Βασίλειος Πάππας έκανε σύντομη ιστορική αναδρομή στα γεγονότα του Μακεδονικού Αγώνα και σημείωσε ότι σήμερα «αποτελεί ιερό χρέος όλων, καθώς και της επίσημης Πολιτείας, να μεριμνήσουμε, ώστε οι αναφορές στον Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς Πολέμους μέσα από την εκπαίδευση να γίνουν κτήμα όλης της σπουδάζουσας νεολαίας μας, καταλαμβάνοντας περισσότερες σελίδες στην ύλη των σχολικών βιβλίων».

Ο κ. Πάππας συνέχισε, τονίζοντας: «Ως πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι οι χιλιάδες σύγχρονοι Μακεδονομάχοι θα είναι αντάξιοι του εθνομάρτυρα Παύλου Μελά. Θα παραμείνουν αμετακίνητοι στην προστασία και αποτρέψουν την παραχάραξη της ιστορίας της Μακεδονίας, αγωνιζόμενοι με αυταπάρνηση, για να διασφαλίσουν πως η χώρα μας θα προχωρήσει στο μέλλον με υπερηφάνεια, διατηρώντας ως πολύτιμη κληρονομιά τη θυσία των ηρωικών προγόνων».

Ο πρόεδρος της ΕΜΣ σημείωσε ότι «ο κλήρος συμμετείχε με όλες του τις δυνάμεις, ψυχή τε και σώματι, προκειμένου να διαφυλάξει ακέραιο το θρησκευτικό φρόνημα του ορθόδοξου λαού» και κάλεσε στο βήμα τον μητροπολίτη Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβα.

«Μεταξύ των πιο επικίνδυνων απειλών που αντιμετώπισε η Μακεδονία εκείνη την εποχή δεν ήταν μόνο οι αιφαίρες και οι συμμορίες. Ήταν ένα οργανωμένο σκέδιο αλλοίωσης της εθνικής και εκκλησιαστικής ταυτότητας του τόπου», σημείωσε ο κ. Βαρνάβας.

«Εδώ ακριβώς φαίνεται η σημασία του κλήρου που τιμούμε σήμερα: η αντίδραση του Οικουμενικού Πατριαρχείου και των τοπικών Μητροπόλεων ήταν όχι μόνο πνευματική, αλλά και οργανωτική. Με έγγραφα, επιστολές, την ίδρυση ή ενίσχυση σχολείων, την αποστολή δασκάλων και εκπαιδευτικών πόρων, την συγκρότηση δικτύων επικοινωνίας με τα ελληνικά προξενεία, αλλά και με την πρακτική προστασία των κοινοτήτων (καταφύγια, μοναστήρια, κρυφές αποστολές), ο ελληνισμός απάντησε στην απειλή της αλλοίωσης», τόνισε ο μητροπολίτης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως, κ. Βαρνάβας.

Και πρόσθεσε με νάνια: «Μέσα σ' αυτά τα σκοτάδι η φωνή της Εκκλησίας στάθηκε φως. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο, με τον μεγάλο Πατριάρχη Ιωακείμ Γ', έγινε η ψυχή του Αγώνα. Με επιστολές, εγκυκλίες και μυστικές οδηγίες, ο Πατριάρχης συντόνισε τους Μητροπολίτες της Μακεδονίας, σπήριξε τα ελληνικά σχολεία, ενίσχυσε δασκάλους, ιερείς, κοινότητες και κράτησε ζωντανή την πίστη. "Η Εκκλησία σώζει τα Γένη", έγραφε κι αυτή η φράση έγινε οδηγός για όλους. Στα κωριά, οι απλοί ιερείς έγιναν ήρωες. Τράντα ακτύπ ιερείς και επίσκοποι είναι καταγεγραμμένοι επίσημα ως αγωνιστές· πολλοί περισσότεροι μαρτύρησαν ανώνυμα. Δεν άφησαν γραπτά ούτε ημερολόγια· άφησαν μια προσευχή και έναν σταυρό στη γη της Μακεδονίας. Π' αυτό και η Εκκλησία δεν πολέμησε με όπλα, αλλά με θυσία· δεν νίκησε με στρατό, αλλά με αγάπη· δεν επέβαλε τη δύναμή της, αλλά μαρτύρησε με τσεκίνωση».

Αμέσως μετά ο κ. Βαρνάβας ανακηρύχθηκε επίτιμο μέλος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, τιμή που αφιέρωσε «στους αδελφούς μου συμπρεσβυτέρους της τοπικής μας Εκκλησίας, στους λαϊκούς συνεργάτες και στους εργάτες που δούλεψα μαζί τους στο πρώτο μου βηματισμό, γιατί αυτοί η κρατούν τη ζωή της Μητρόπολής της πόλης μας και μένω εσαεί ευγνώμων και τους ευχαριστώ». ■

Ο πρόεδρος της ΕΜΣ, Βασίλειος Πάππας, παραδίδει στον μητροπολίτη Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως, κ. Βαρνάβα, τιμητική πλακέτα και τον ανακηρύσσει επίτιμο μέλος της Εταιρείας

Την πανηγυρικη εκδήλωση της Εταιρείας φιλοξένησε η εφημερίδα "Θεσσαλονίκη" με ειδικό αφιέρωμα στο φύλλο της 8ης/11/2025

Συνέντευξη Τύπου - Παρουσίαση Έργου Ψηφιοποίησης Αρχείων της Ε.Μ.Σ.

2/12/2025

Την Τρίτη 2 Δεκεμβρίου 2025 στην έδρα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποιήθηκε **Συνέντευξη Τύπου** για την παρουσίαση του έργου **«Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση Αρχείων Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου».**

Οι Συντελεστές του Έργου είναι:
Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Φορέας Χρηματοδότησης/ Κύριος του Έργου, η Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε., Αναθέτουσα Αρχή, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών (ΕΜΣ), Φορέας Λειτουργίας του Έργου και η Εταιρεία DOTSOFT Α.Ε., Ανάδοχος του Έργου.
Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU

Τη συνέντευξη παραχώρησαν: ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας, εκ μέρους της ΕΜΣ, ο καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας Α.Π.Θ. και επιστημονικός υπεύθυνος του Έργου κ. Ιάκωβος Μιχαηλίδης, η υπεύθυνη του Έργου από την πλευρά της Κοινωνίας της Πληροφορίας και Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης και Υλοποίησης του Έργου κα Ηλιάνα Γιαννάκη, η κα Μαρία Καλφόγλου και ο κ. Εμμανουήλ Πλατανιώτης εκ μέρους της αναδόχου Εταιρείας DOTSOFT ΑΕ.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΜΣ Δρ Βασιλείου Ν. Πάππα:

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση ενημερώνουμε την Ακαδημαϊκή Κοινότητα, τους Εταίρους και φίλους της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) αλλά και όλους τους πολίτες ότι ένα έργο ύψιστης σημασίας για τον εκσυγχρονισμό, την προσαρμογή στη νέα εποχή και την εξωστρέφεια της Εταιρείας βρίσκεται πλέον σε πλήρη εξέλιξη.
Στις 15 Φεβρουαρίου 2023 υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Ε.Μ.Σ. και του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης θέτοντας τα θεμέλια για μια στρατηγική και πολυδιάστατη παρέμβαση: "Την ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση Αρχείων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και τη δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου". Με βάση το Μνημόνιο αυτό, στις 11 Μαΐου 2023 υπογράφηκε Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της Κοινωνίας της Πληροφορίας, μέσω της οποίας εξασφαλίστηκε η χρηματοδότηση του έργου. Ακολούθησε η προβλεπόμενη κανονιστική διαδικασία ανοικτού διαγωνισμού, υπό την επίβλεψη της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Ο διαγωνισμός ολοκληρώθηκε με επιτυχία τον Ιούνιο του 2025 και η σύμβαση με ανάδοχο την Εταιρεία DOTSOFT ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΈΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και τον διακριτικό τίτλο DOTSOFT ΑΕ, υπογράφηκε πριν από λίγες εβδομάδες (6/11/2025) σηματοδοτώντας την ουσιαστική έναρξη υλοποίησης του έργου συνολικού προϋπολογισμού 955.000 ευρώ πλέον ΦΠΑ και χωρίς ανάμειξη της ΕΜΣ ως προς τη διαχείριση. Το φυσικό αντικείμενο περιλαμβάνει δύο μεγάλες παρεμβάσεις: (α) την πλήρη ψηφιοποίηση των συλλογών της Βιβλιοθήκης, της Πινακοθήκης και του αρχειακού υλικού, και (β) την κατασκευή ενός Ψηφιακού Μουσείου που θα αναδεικνύει, με σύγχρονα μέσα και επιστημονική τεκμηρίωση, την ιστορική και πολιτιστική διαδρομή της Μακεδονίας ανά τους αιώνες. Το έργο έχει ήδη ξεκινήσει και αναμένεται να ολοκληρωθεί το καλοκαίρι του 2026.
Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών είναι ο μεγαλύτερος επιστημονικός φορέας που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη και γενικότερα στη Βόρεια Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1939 και πρόκειται για μη κερδοσκοπικό Σωματείο Κοινωφελούς χαρακτήρα. Σκοπός της είναι η συλλογή, μελέτη και έρευνα παντός θέματος που αφορά την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας από την αρχαιότητα έως σήμερα. Πιο συγκεκριμένα έχει ως στόχο την περισυλλογή, συγκέντρωση, καταγραφή, διατήρηση, μελέτη και δημοσίευση γλωσσικού, λαογραφικού, ιστορικού, αρχαιολογικού υλικού και παντός εν γένει υλικού που αναφέρεται στη Μακεδονία καθώς επίσης και στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, της Μεσογείου, του Ευξείνου Πόντου και της Μέσης Ανατολής. Αποτελεί πρόσωπο

Στιγμιότυπο από τη Συνέντευξη Τύπου.
Από αριστερά: Εμμ. Πλατανιώτης, Ιάκ. Μιχαηλίδης, Β.Ν. Πάππας, Ηλ. Γιαννάκη, Μ. Καλφόγλου

ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Έχει επανειλημμένα τιμηθεί από διαφόρους φορείς, ανάμεσά τους και από την Ακαδημία Αθηνών.

Η Ε.Μ.Σ. διαθέτει τη μεγαλύτερη Βιβλιοθήκη στη Βόρεια Ελλάδα και μια από τις μεγαλύτερες σε όλη τη Βαλκανική, με πάνω από 70.000 τόμους βιβλίων για τη Μακεδονία. Στη Βιβλιοθήκη της φυλάσσεται επίσης μια ανεκτίμητης αξίας συλλογή σπάνιων βιβλίων, χειρογράφων, εφημερίδων και αρχειακού υλικού, ενώ η Πινακοθήκη της διαθέτει 1.000 έργα Τέχνης στη μόνιμη συλλογή της.

Πρόκειται όντως για ένα φιλόδοξο Πρόγραμμα, το οποίο καθιστά το πλούσιο υλικό της Εταιρείας προσβάσιμο σε όλο τον κόσμο, σε Έλληνες και αλλοδαπούς και ιδιαίτερα στους ερευνητές και προπάντων στη σπουδάζουσα νεολαία. Ένα έργο πνοής που φέρνει την Ε.Μ.Σ. από τον 20ό στον 21ο αιώνα. Με τον συγκερασμό παράδοσης και εκσυγχρονισμού, της διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και της τεχνολογίας, το έργο αυτό θα αποτελέσει τη βάση για την οικοδόμηση του επιστημονικού έργου της Εταιρείας και τη διάδοσή του στις πέντε ηπείρους, που αποβλέπει στην μοναδική αλήθεια: την ελληνικότητα της Μακεδονίας.

Απώτερος στόχος αυτού του ερευνητικού Προγράμματος είναι η ανάδειξη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών σε έναν από τους σημαντικότερους παγκοσμίως επιστημονικούς κόμβους για την ιστορία της Μακεδονίας και η ενθάρρυνση της σχετικής έρευνας. Εκφράζεται η βεβαιότητα ότι η ολοκλήρωση του έργου θα ενθαρρύνει έτι περαιτέρω την εξωστρέφεια της Ε.Μ.Σ. και τη συνεργασία της με πανεπιστημιακά Ιδρύματα και επιστημονικά Ινστιτούτα σε όλο τον κόσμο. Ιδιαίτερα τονίζεται η προβλεπόμενη διευκόλυνση των επαφών με τους Μακεδόνες και γενικότερα τους Έλληνες αποδήμους και η ενίσχυσή τους με επιστημονικά δεδομένα στο δύσκολο έργο της ανάδειξης της ελληνικότητας της Μακεδονίας σε παγκόσμιο επίπεδο με όρους σύγχρονους και αυστηρά επιστημονικούς, συνεχίζοντας την ανεκτίμητη παρακαταθήκη των προκατόχων μας με την ίδια εθνική ευαισθησία.

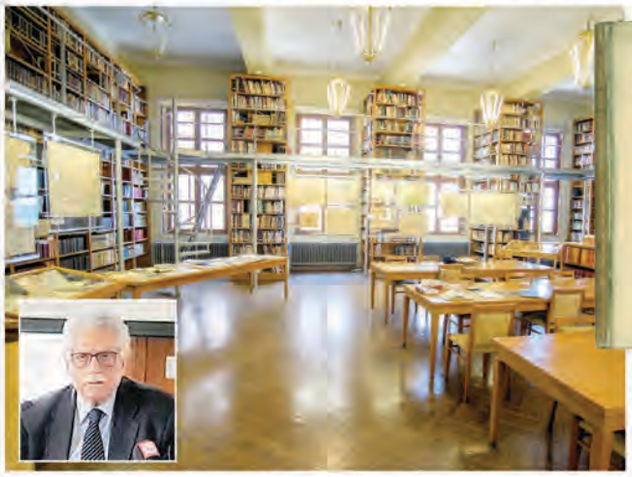
Κλείνοντας, θεωρώ υποχρέωση να ευχαριστήσω θερμά το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, την Κοινωνία της Πληροφορίας, την ανάδοχο Εταιρεία και όλους τους συνεργάτες και τα στελέχη που εργάσθηκαν και εργάζονται αδιάκοπα για ην επιτυχία αυτού του εγχειρήματος.

Σε πλήρη εξέλιξη το έργο ψηφιοποίησης και τεκμηρίωσης του πολύτιμου υλικού

Πρόσβαση μ' ένα κλικ στα αρχεία της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Χειρόγραφα και σπάνιες εκδόσεις, χάρτες, ντοκουμέντα, έργα τέχνης, φωτογραφίες και πολύτιμα αρχεία της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών θα είναι σύντομα διαθέσιμα σε όλο τον κόσμο με ένα κλικ!

του ΘΑΝΟΥ ΧΕΡΧΕΛΕΤΖΗ

Ο πρώτος τόμος της ιστορικής περιοδικής έκδοσης «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ» (1940)

Η Βιβλιοθήκη της Εταιρείας είναι η μεγαλύτερη στη Βόρεια Ελλάδα. Στην ένθετη φωτογραφία ο πρόεδρος της ΕΜΣ, Δρ Βασίλης Πάππας. Δεξιά, χειρόγραφο «Λειτουργικόν», δωρεά Γ. Παπαηλιάκη

Το έργο «Ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση αρχείων Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών», που αφορά στην ψηφιοποίηση και επιστημονική τεκμηρίωση των αρχειακών συλλογών των Βιβλιοθηκών και της Πινακοθήκης της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, καθώς επίσης και την κατασκευή Ψηφιακού Μουσείου για την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας είναι σε πλήρη εξέλιξη, μετά την υπογραφή της σύμβασης για την υλοποίηση του έργου αρχές Νοεμβρίου.

«Ένα έργο ύψιστης σημασίας για τον εκσυγχρονισμό, την προσαρμογή στη νέα εποχή και την εξωστρέφεια της Εταιρείας βρίσκεται πλέον σε πλήρη εξέλιξη», τόνισε σε συνέντευξη Τύπου ο πρόεδρός της, Δρ Βασίλης Πάππας.

Υπενθύμισε ότι στις 15 Φεβρουαρίου 2023 υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της ΕΜΣ και του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, θέτοντας τα θεμέλια για μια στρατηγική και πολυδιάστατη παρέμβαση, την ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση των αρχείων της Εταιρείας και τη δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου.

Όπως είπε ο κ. Πάππας, με βάση το Μνημόνιο, στις 11 Μαΐου 2023 υπογράφηκε προγραμματική σύμβαση μεταξύ του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της Κοινωνίας της Πληροφορίας, μέσω της οποίας εξασφαλίστηκε η χρηματοδότηση του έργου. Ακολούθησε η προβλεπόμενη κανονιστική διαδικασία ανοικτού διαγωνισμού, υπό την επίβλεψη της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Ο διαγωνισμός ολοκληρώθηκε με επιτυχία τον Ιούνιο του 2025 και η σύμβαση υπογράφηκε στις 6 Νοεμβρίου 2025, σηματοδοτώντας την ουσιαστική έναρξη υλοποίησης του έργου, συνολικού προϋπολογισμού 955.000 ευρώ.

Τι ψηφιοποιείται

Όπως διευκρίνισε ο πρόεδρος της ΕΜΣ, το φυσικό αντικείμενο του έργου περιλαμβάνει δύο μεγάλες παρεμβάσεις. Πρώτον, την πλήρη ψηφιοποίηση των συλλογών της Βιβλιοθήκης, της Πινακοθήκης και του αρχειακού υλικού και δεύτερον την κατασκευή ενός Ψηφιακού Μουσείου που θα αναδεικνύει, με σύγχρονα μέσα και επιστημονική τεκμηρίωση, την ιστορική και πολιτιστική διαδρομή της Μακεδονίας ανά τους αιώνες. Το έργο έχει ήδη ξεκινήσει και αναμένεται να ολοκληρωθεί το καλοκαίρι του 2026.

Σπάνια αρχεία

Η ΕΜΣ διαθέτει τη μεγαλύτερη Βιβλιοθήκη στη Βόρεια Ελλάδα και μια από τις μεγαλύτερες σε όλη τη Βαλκανική Χερσόνησο, με πάνω από 70.000 τόμους βιβλίων για τη Μακεδονία. Στη Βιβλιοθήκη της φυλάσσεται επίσης μια ανεκτίμητης αξίας συλλογή σπάνιων βιβλίων, χειρογράφων, εφημερίδων και αρχειακού υλικού, ενώ η Πινακοθήκη της διαθέτει 1.000 έργα Τέχνης στη μόνιμη συλλογή της.

«Πρόκειται όντως για ένα φιλόδοξο πρόγραμμα, το οποίο καθιστά το πλούσιο υλικό της Εταιρείας προσβάσιμο σε όλο τον κόσμο, σε Έλληνες και αλλοδαπούς και ιδιαίτερα στους ερευνητές και προπάντων στη σπουδάζουσα νεολαία. Ένα έργο πνοής, που φέρνει την ΕΜΣ από τον 20ό στον 21ο αιώνα. Με τον συγκερασμό παράδοσης και εκσυγχρονισμού, της διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και της τεχνολογίας, το έργο αυτό θα αποτελέσει τη βάση για την οικοδόμηση του επιστημονικού έργου της Εταιρείας και τη διάδοσή του στις πέντε ηπείρους, που αποβλέπει στην μοναδική αλήθεια: την ελληνικότητα της Μακεδονίας», τόνισε ο κ. Πάππας. ■

Ο μεγαλύτερος επιστημονικός φορέας

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών είναι ο μεγαλύτερος επιστημονικός φορέας που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη και γενικότερα στη Βόρεια Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1936 και πρόκειται για μη κερδοσκοπικό Σωματείο Κοινωφελούς χαρακτήρα. Σκοπός της είναι η συλλογή, μελέτη και έρευνα παντός θέματος που αφορά την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας από την αρχαιότητα έως σήμερα. Πιο συγκεκριμένα, έχει ως στόχο την περισυλλογή, συγκέντρωση, καταγραφή, διατήρηση, μελέτη και δημοσίευση γλωσσικού, λαογραφικού, ιστορικού, αρχαιολογικού υλικού και παντός εν γένει υλικού που αναφέρεται στη Μακεδονία, καθώς επίσης και στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, της Μεσογείου, του Ευξείνου Πόντου και της Μέσης Ανατολής. Έχει επανειλημμένα τιμηθεί από διαφόρους φορείς, ανάμεσά τους και από την Ακαδημία Αθηνών.

Δημοσίευμα της εφημερίδας "ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ", 6 Δεκεμβρίου 2025.

Επιμνημοσυνη Δεηση
υπερ Αναπαυσεως των Ιδρυτων, Ευεργετων, Δωρητων, Προεδρων, Διοικητικων Συμβουλιων, Μελων και Εργασθεντων της Ε.Μ.Σ.
Ι.Μητροπολιτικος Ναος Αγιου Γρηγοριου του Παλαμα, 13/12/2025

Το Σάββατο 13 Δεκεμβρίου 2025, στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, ο Πρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Μ.Σ. προσκάλεσαν τα Μέλη της Εταιρείας να παραστούν στην ακολουθία του μνημοσύνου, υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των αποβιωσάντων Ιδρυτών, Ευεργετών, Δωρητών, Προέδρων, Διοικητικών Συμβουλίων, Μελών και εργασθέντων της Εταιρείας.

Τη θεία λειτουργία και την ακολουθία του μνημοσύνου που επακολούθησε, τέλεσε ο αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Παλαιολόγος, ως εκπρόσωπος του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Φιλοθέου. Ακολούθησε ιστορική αναδρομή της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και του συντελούμενου έργου της από τον Πρόεδρό της, **Δρ Βασίλειο Ν. Πάππα.**

Παρέστησαν ο υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ν. Παπαϊωάννου, ο βουλευτής Α΄ Θεσ/νίκης κ. Ευστρ. Σιμόπουλος, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Μ.Σ., εργαζόμενοι και πολλά μέλη της Εταιρείας. Ακολούθησε δεξίωση στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Ι. Μητροπολιτικού Ναού.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών
από 15 Δεκεμβρίου 2025 έως 30 Ιανουαρίου 2026
οργάνωσε για τα Μέλη της **bazaar βιβλίων**
στο Εκθετήριό της, Εθνικής Αμύνης 4 στο ισόγειο,
από Δευτέρα – Παρασκευή και ώρες 8.00-14.30.

Κοπη της Βασιλοπιτας της Ε.Μ.Σ - 2026

Παρουσία των εκκλησιαστικών, πολιτικών, πολιτειακών και στρατιωτικών Αρχών και των Σωμάτων Ασφαλείας, της πανεπιστημιακής Κοινότητας, των Φορέων της Θεσσαλονίκης και των μελών και φίλων της πραγματοποίησε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών την κοπή της Βασιλόπιτάς της την Κυριακή **11 Ιανουαρίου 2026**. Την Βασιλόπιτα έκοψε ο Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος, ο οποίος ευλόγησε και έδωσε τις ευχές του στους παρισταμένους. Προηγήθηκε καλωσόρισμα από τον Πρόεδρο της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειο Ν. Πάππα,** ο οποίος αφού υπογράμμισε το αμείωτο ενδιαφέρον της Εταιρείας στο εθνικό και επιστημονικό της έργο, ανακοίνωσε την οριστική υπογραφή του Προγράμματος Ψηφιοποίησης και Τεκμηρίωσης Αρχείων της Ε.Μ.Σ. και την κατασκευή Ψηφιακού Μουσείου για την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας.

Αριστερά: Ο Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος ευλογεί και κόβει τη Βασιλόπιτα της Εταιρείας. Δεξιά: ο Πρόεδρος της ΕΜΣ μοιράζει τα κομμάτια της Βασιλόπιτας στους παρισταμένους.

Εκδηλωση - Συζητηση
"Διασωζοντας τη Μνημη του '74"
28/2/2026

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών στο πλαίσιο της Έκθεσης **"ΚΥΠΡΟΣ 1974. Η μνήμη είναι η μόνη πατρίδα των ανθρώπων",** που συνδιοργάνωσε με το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία και φιλοξένησε στην Πινακοθήκη της έως 28 Φεβρουαρίου 2026, πραγματοποίησε εκδήλωση-συζήτηση με τίτλο: **"Διασώζοντας τη μνήμη του '74",** το Σάββατο **28 Φεβρουαρίου 2026** στην Αίθουσα Διαλέξεων της Εταιρείας. Την συζήτηση συντόνισε ο Ιωάννης Δ. Στεφανίδης, καθηγητής Διπλωματικής Ιστορίας, της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ. και συμμετείχαν οι: Αναστασία Χάματσου, Δρ Ιστορίας, εκπαιδευτικός-ερευνήτρια, ο Άγγελος Φιακάς, ιστορικός, λειτουργός του Αρχείου Ρ.Ι.Κ. και ο Χάρης Αλεξάνδρου, ιεπίκουρος καθηγητής της Έδρας Κυπριακών Σπουδών, Α.Π.Θ.

Χαιρετισμό απηύθυναν ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** και ο Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, καθηγητής του Ε.Κ.Π.Α. κ. **Ευάνθης Χατζηβασιλείου.**

Β.Ν. Πάππας

Ευάνθης Χατζηβασιλείου

Πέτρος Παπαπολυβίου

Κατά τον σύντομο χαιρετισμό του ο κ. Πάππας, μεταξύ άλλων ανέφερε: "*Είναι αλήθεια ότι στις φιλόξενες αίθουσες διαλέξεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και στην Πινακοθήκη έχουν πραγματοποιηθεί διαχρονικά εκδηλώσεις για τον Αγώνα της Κύπρου από τη 10ετία του 1950, όπως επίσης έχουν δημοσιευθεί μελέτες στα περιοδικά, έχουν διοργανωθεί επιστημονικά συνέδρια και γενικά, η Κύπρος και το Κυπριακό ζήτημα κατέχουν πάντοτε μια διακριτή θέση. Αλλά και στα χρόνια της ανεξαρτησίας και των πρώτων χρόνων της Κυπριακής Δημοκρατίας η ΕΜΣ, τόσο πριν όσο και μετά την κυπριακή τραγωδία του 1974, διατήρησε και ενίσχυσε τους δεσμούς της με την Κύπρο, όπως φανερώνει και η αποψινή εκδήλωση, αποδίδοντας τιμή στη μνήμη των θυμάτων της κυπριακής τραγωδίας. Κλείνουμε ευλαβικά το γόνυ στα χιλιάδες θύματα και επαναβεβαιώνουμε την αταλάντευτη βούλησή μας να συνεχίσουμε τον αγώνα για τον τερματισμό της παράνομης τουρκικής κατοχής. Εμείς μάλιστα οι Μακεδόνες, στο πλαίσιο των κοινών μας αγώνων με τους Κύπριους αδελφούς δεν λησμονούμε την συνεισφορά τους στον ένοπλο Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς Πολέμους. Και βέβαια σήμερα ενθυμούμαστε τον Διοικητή-Ταγματάρχη Πεζικού Γ. Κατσάνη, και τους 27 καταδρομείς του "Νίκη 4", που έπεσαν όλοι τους στον ιερό Αγώνα για την Κύπρο μαζί με τόσους άλλους αγωνιστές. Συνοψίζοντας, το Κυπριακό παραμένει μια πληγή που συνεχίζει να αιμορραγεί. Σε όλη αυτή τη διαδρομή του δεσμού μας ως επιστημονικού φορέα με τους Κύπριους αδελφούς μας είχαμε την τιμή να φιλοξενήσουμε στην ΕΜΣ τον αξιότιμο κ. Νίκο Χριστοδουλίδη και ως Υπουργό Εξωτερικών αλλά και πρόσφατα ως Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας απευθύνοντας από το βήμα της Εταιρείας πανηγυρικούς λόγους και να τον ανακηρύξουμε Αντεπιστέλλον Μέλος της Εταιρείας. Προηγουμένως, είχαμε σε άλλη εκδήλωση ομιλητή τον καθηγητή του Πανεπιστημίου Κύπρου και Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής -τον οποίο επίσης ανακηρύξαμε Αντεπιστέλλον Μέλος της ΕΜΣ- κ. Πέτρο Παπαπολυβίου, που απόψε μας τιμά με την παρουσία του.*

Και φθάνουμε στην αποψινή εκδήλωση - συζήτηση. Έχουμε τη χαρά και τη μεγάλη τιμή ως Εταιρεία να συνεργαζόμαστε με το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία. Προϊόν αυτής της αγαστής συνεργασίας μας αποτελεί η διοργάνωση 2 εκθέσεων στην Πινακοθήκη μας, οι οποίες κατά κοινή ομολογία σημείωσαν πολύ μεγάλη επιτυχία. Η πρώτη με θέμα "Σήκω Ψυχή μου" και η υφιστάμενη, "Κύπρος 1974. Η μνήμη είναι η μόνη πατρίδα των ανθρώπων", στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιείται η αποψινή εκδήλωση-συζήτηση που φέρει τον τίτλο "Διασώζοντας τη μνήμη του '74".

Από αριστερά: Αν. Χάματσου, Ιω. Στεφανίδης, Άγγ. Φιακάς, και Χ. Αλεξάνδρου

Πριν κατέλθω όμως από το βήμα, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμότατες ευχαριστίες μας προς το Ίδρυμα της Βουλής για την άψογη συνεργασία μας. Ιδιαίτερα προς τον καθηγητή του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, και Γεν. Γραμματέα του Ιδρύματος κ. Ευάνθη Χατζηβασιλείου για την συνεχή στενή συνεργασία μας όλα αυτά τα χρόνια και τους εκλεκτούς συνεργάτες του κα Ενεπεκίδου και κ. Χρηστίδη. Ακόμη, οφείλουμε ευχαριστίες για τη συνεργασία, στον Γεν. Πρόξενο της Κύπρου στη Θεσσαλονίκη κ. Κων. Πολυκάρπου και τους συνεργάτες του, όπως επίσης στις δραστήριες Κυπριακές Οργανώσεις, με τις οποίες διατηρούμε άριστες σχέσεις, αλλά και σε όλους τους Κυπρίους αδελφούς που παροικούν στην πόλη μας. Πολλές ευχαριστίες και στον καθηγητή του πανεπιστημίου Κύπρου κ. Πέτρο Παπαπολυβίου, που είναι και μέλος της επιστημονικής επιτροπής της έκθεσης".

Ετησια Εκθεση ΣΚΕΤΒΕ
"Η αβεβαιοτητα του να εισαι Ρινοκερως"
στην Πινακοθηκη της Ε.Μ.Σ. 7/3/-7/4/2026

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών φιλοξένησε στην Πινακοθήκη της από 7/3-7/4/2026 την ετήσια Έκθεση του Συλλόγου Καλλιτεχνών Εικαστικών Τεχνών Βορείου Ελλάδος (Σ.Κ.Ε.Τ.Β.Ε) που φέτος είχε τον τίτλο, **"Η αβεβαιότητα του να είσαι Ρινόκερως".** Η έκθεση εγκαινιάστηκε το Σάββατο 7 Μαρτίου με την παρουσία πλήθους μελών της Εταιρείας και του φιλότεχνου κοινού της πόλης. Χαιρετίζοντας την έκθεση στην τελετή των εγκαινίων, ο Πρόεδρος της ΕΜΣ **Δρ Β.Ν. Πάππας** ανέφερε τα εξής: «*Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών υποδέχεται στην Πινακοθήκη της την ετήσια Έκθεση του Συλλόγου Καλλιτεχνών Εικαστικών Τεχνών Βορείου Ελλάδος (Σ.Κ.Ε.Τ.Β.Ε), έναν θεσμό που αναδεικνύει σταθερά τη δημιουργικότητα, την ευαισθησία και τη δυναμική της τοπικής καλλιτεχνικής Κοινότητας. Η συνεργασία αυτή, που μετρά περισσότερα από 40 χρόνια συνεχούς και δημιουργικής πορείας, δεν συνιστά απλώς μια θεσμική σύμπραξη, αλλά έναν ζωντανό και δυναμικό δεσμό κοινών αξιών, στόχων και πολιτιστικής ευθύνης. Σε όλη αυτή τη μακρόχρονη διαδρομή η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και ο Σύλλογος Καλλιτεχνών (Σ.Κ.Ε.Τ.Β.Ε.) συμπορεύονται με κοινό όραμα τη στήριξη της καλλιτεχνικής δημιουργίας, την ανάδειξη του τοπικού δυναμικού και τη διαρκή καλλιέργεια της σχέσης της κοινωνίας με την Τέχνη. Η ετήσια αυτή Έκθεση έχει εξελιχθεί σε σταθερό σημείο αναφοράς για την πολιτιστική ζωή της πόλης μας, προσφέροντας στο κοινό τη δυνατότητα να παρακολουθεί την εξέλιξη των καλλιτεχνών και να συνομιλεί με τις σύγχρονες αναζητήσεις και προβληματισμούς τους. Η φετινή Έκθεση εντάσσεται σε αυτή τη μακρά και γόνιμη διαδρομή, επιβεβαιώνοντας τη σημασία της συνέχειας και της θεσμικής συνέπειας. Τα παρουσιαζόμενα έργα αντανακλούν την πολυφωνία, την ωριμότητα και τη διαρκή ανανέωση της τοπικής καλλιτεχνικής δημιουργίας, στοιχεία που η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών επιδιώκει σταθερά να αναδεικνύει και να στηρίζει. Επιτρέψτε μου να εκφράσω τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες προς τον Σύλλογο Καλλιτεχνών, για τη μακροχρόνια συνεργασία και την προσφορά του και να συγχαρώ όλους τους συμμετέχοντες δημιουργούς για τη συνέπεια και την ποιότητα του έργου τους. Η κοινή αυτή πορεία αποτελεί απόδειξη ότι οι θεσμοί, όταν λειτουργούν με όραμα και συνέχεια, μπορούν να παράγουν ουσιαστικό και διαχρονικό πολιτισμικό έργο. Όσον αφορά στην ερμηνεία σχετικά με τη θεματική που επελέγει στα παρουσιαζόμενα έργα με τον γενικό τίτλο «Η αβεβαιότητα του να είσαι Ρινόκερος» του Ευγένιου Ιονέσκο θα αναφερθεί η πρόεδρος του Σ.Κ.Ε.Τ.Β.Ε. κα Μπ. Σύρου την οποία και καλώ στο βήμα».*

Πανηγυρικη Εκδηλωση
για την Επετειο της Εθνικης Παλιγγενεσιας
"Απο την Εθνικη Παλιγγενεσια στον Ιωαννη Καποδιστρια"
23/3/2026

Ο κ. Χρ. Μπαλόγλου στο βήμα της Εταιρείας

Η ανακήρυξη του κ. Χρ. Μπαλόγλου σε αντεπιστέλλον μέλος της ΕΜΣ από τον Προεδρο της ΕΜΣ

Την 23η Μαρτίου 2026 η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών πραγματοποίησε την καθιερωμένη πανηγυρική της εκδήλωση για τον εορτασμό της Εθνικής Παλιγγενεσίας. Τον φετινό Πανηγυρικό της ημέρας με τίτλο **«Από την Εθνική Παλιγγενεσία στον Ιωάννη Καποδίστρια»**, εκφώνησε ο **Χρήστος Π. Μπαλόγλου**, διδάκτωρ Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Φρανκφούρτης.

Την εκδήλωση χαιρέτησε ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας,** ο οποίος, μεταξύ άλλων αναφέρθηκε στην 205η επέτειο από την έκρηξη της Ελληνικής Επανάστασης, τη «λαμπράν ημέραν» του Ευαγγελισμού, συνδέοντας με τον τρόπο αυτόν την Ελληνική Επανάσταση με τη θεομητορική εορτή του Ευαγγελισμού. Ανέδειξε ότι το 1821 συνιστά τον τιτάνιο αγώνα των Ελλήνων μέσα από τις πλέον αντίξοες συνθήκες για τη συγκρότηση ενός αυτάρκους και συγκροτημένου κράτους. Η ημέρα του διπλού εορτασμού αποτελεί την εκπλήρωση μιας βαθειάς ψυχικής ανάγκης και ευκαιρία αναδρομής τόσο στα κλέη και στους ηρωισμούς όσο στα πάθη και στα σφάλματα των Ελλήνων. Ο αγώνας δικαιώνεται τελικά με την εκλογή του Ιωάννη Καποδίστρια, του οποίου συμπληρώνονται φέτος 250 έτη από της γεννήσεώς του.

Ακολούθησε ομιλία του Χρήστου Π. Μπαλόγλου. Ο ομιλητής αναφέρθηκε εκτενώς στη σημασία της Φιλικής Εταιρείας, ενός φορέα που διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο στην προετοιμασία της Επανάστασης. Παράλληλα, υπογράμμισε την επιτυχία της Επανάστασης στην Πελοπόννησο έναντι της Μολδοβλαχίας και απέδειξε ότι λόγοι γεωπολιτικοί, γεωοικονομικοί και πολιτικοί συνετέλεσαν στο στερέωμα της Επαναστάσεως στον Μωρηά. Εύστοχα ανέδειξε τη διπλή επέτειο της 23ης Μαρτίου 1821 στην κατάληψη της Καλαμάτας και την ταυτόχρονη είσοδο του Εμμανουήλ Παπά στο Άγιον Όρος. Η Μακεδονία υπέστη μεγάλες καταστροφές και απασχόλησε δυνάμεις των Οθωμανών, σε τέτοιον μάλιστα βαθμό, ώστε να επιτευχτεί ο στόχος στην Πελοπόννησο. Η δυναμική της Εθνεγερσίας στην Πελοπόννησο και Στερεά Ελλάδα και ο συνδυασμός γεγονότων στην ευρωπαϊκή πολιτική επέτρεψαν στην συγκρότηση ενός κράτους, μετά την ναυμαχία του Ναυαρίνου και κυρίως μετά το πέρας του Ρωσσο-οθωμανικού πολέμου και στην εκλογή και έλευση του Καποδίστρια, ο οποίος έθεσε τα θεμέλια ενός κράτους προνοίας. Η οικτρή δολοφονία του ανέκοψε την ανοδική, δημιουργική προσπάθεια.

Ακολούθησε η ανακήρυξη του κ. Χρ. Μπαλόγλου σε αντεπιστέλλον μέλος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών ένεκα της συμβολής του στην προαγωγή των ανθρωπιστικών επιστημών και της συμβολής της ελληνικής και βυζαντινής φιλοσοφίας στην Οικονομική Επιστήμη.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με μουσικό πρόγραμμα εθνικού περιεχομένου και με την ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου. Την πανηγυρική εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους εκπρόσωποι των εκκλησιαστικών, πολιτικών, πολιτειακών, προξενικών και στρατιωτικών αρχών, Οργανισμών, Συλλόγων, Επιστημονικών Φορέων της Θεσσαλονίκης και πλήθος μελών της Ε.Μ.Σ..

Τακτικη Γενικη Συνελευση των Μελων της Ε.Μ.Σ.
Κυριακη 29/3/2026

Την **Κυριακή 29 Μαρτίου 2026** πραγματοποιήθηκε, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Καταστατικού, η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μελών της Εταιρείας, κατά την οποία αναγνώσθηκαν και επικυρώθηκαν από τη Γενική Συνέλευση των Μελών τα Πεπραγμένα του λήξαντος έτους 2025 και η Έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής επί του παρελθόντος έτους 2025.

Εκθεση Ζωγραφικης & Αγιογραφιας "Χρωμα στον Οριζοντα" στην Πινακοθηκη της Ε.Μ.Σ. 15-24/4/2026

Ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Στ. Αγγελούδης απευθύνει χαιρετισμό, πλαισιωμένος από την Περιφερειάρχη Κ. Μακεδονίας κα Αθ. Αηδονά και τον Πρόεδρο της Ε.Μ.Σ.

Την Έκθεση Ζωγραφικής και Αγιογραφίας του Συλλόγου Ζωγράφων Θεσσαλονίκης και Βόρειας Ελλάδας φιλοξένησε στην Πινακοθήκη της η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών από 15 έως 24 Απριλίου 2026. Στην τελετή των εγκαινίων της Έκθεσης παρέστησαν εκπρόσωποι των Αρχών της Θεσσαλονίκης αλλά και πλήθος μελών και φίλων της Τέχνης και της Εταιρείας. Ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Β.Ν. Πάππας** λαμβάνοντας πρώτος τον λόγο χαιρέτησε την Έκθεση και τους παρισταμένους σημειώνοντας μεταξύ άλλων τα εξής: *"Ήταν το 1978 όταν μια παρέα νεαρών και ρομαντικών ζωγράφων οραματίστηκαν τη δημιουργία ενός πολιτιστικού φορέα. Μετά από πολλές άοκνες και επίμονες προσπάθειες το όνειρο έγινε πραγματικότητα, το 1985, με την ίδρυση του Συλλόγου Επαγγελματιών Ζωγράφων, ο οποίος στέγασε τις σκέψεις και τις εικαστικές ανησυχίες τους. Ο μετέπειτα Σύλλογος Ζωγράφων Θεσσαλονίκης και Β. Ελλάδας έγραψε μια εκπληκτική, ανοδική διαδρομή 41 ετών, συμβάλλοντας στην πολιτιστική ανέλιξη του τόπου μας υπηρετώντας την τέχνη της ζωγραφικής και υλοποιώντας άπειρες εκθέσεις στο εσωτερικό και το εξωτερικό, όπως στη Βουλγαρία και στην Κύπρο. Σταθμό στην ιστορία του Συλλόγου αποτέλεσε η απόκτηση ιδιόκτητου χώρου το 2005 επί της οδού Εδμόνδου Ροστάν 6, όπου στεγάζεται μέχρι σήμερα η αίθουσα τέχνης "Περικλής Μπαλάφας", -όπως έχει ονομαστεί στην μνήμη του ιδρυτή-εμψυχωτή και επί πολλά χρόνια προέδρου του Συλλόγου- η οποία μετά από πρόσφατη ανακαίνιση μετατράπηκε σε σύγχρονο χώρο τέχνης. Άνθρωποι με ζήλο, ευπρέπεια και πίστη υπηρέτησαν και υπηρετούν ανιδιοτελώς με μοναδικό σκοπό την προβολή και διάδοση της τέχνης της ζωγραφικής, την ανέλιξη του Συλλόγου και την προσφορά στον άνθρωπο και τον πολιτισμό. Πολλές εκδηλώσεις, αναρίθμητες εκθέσεις ζωγραφικής, προσφορές σε ευαγή Ιδρύματα, σεμινάρια ζωγραφικής, μουσικοποιητικές βραδιές, θεατρικές παραστάσεις, πολιτιστικές δραστηριότητες τις καλύτερες κριτικές, έχουν στόχο στην ανάδειξη της αιώνιας και διαχρονικής τέχνης της ζωγραφικής και των τεχνών γενικότερα και τη συμβολή στον πολιτισμό. Ο Σύλλογος Ζωγράφων Θεσσαλονίκης και Β. Ελλάδος συνεχίζει να τρέφει τον εθελοντισμό, τη συλλογική συμπόρευση, βοηθά στην κοινωνικοποίηση των ανθρώπων, διδάσκει και συμβάλλει στη διαμόρφωση της πολιτιστικής φυσιογνωμίας της πόλης με τη θεματογραφία των εκθέσεων, ποβάλλοντας όχι μόνο την τέχνη της ζω-*

γραφικής και άλλων τεχνών αλλά και την ιστορία του τόπου μας. Ως Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών διαβεβαιώνουμε ότι βρισκόμαστε στο πλευρό του Συλλόγου σε έργα που προάγουν την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας».

Στη συνέχεια απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος του Συλλόγου Ζωγράφων κ. Φωτιάδης, η Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας κα Αθηνά Αηδονά καθώς και ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Στέλιος Αγγελούδης.

Σύμφωνο Συνεργασίας Εταιρειας Μακεδονικων Σπουδων και Φιλολογικου Συλλογου "Παρνασσος"

Το Σύμφωνο Συνεργασίας υπέγραψαν εκ μέρους της ΕΜΣ ο Πρόεδρός της Δρ Β.Ν. Πάππας και εκ μέρους του ΦΣΠ ο Πρόεδρός του, Ομότ. καθηγητής κ. Βασ. Κωνσταντινόπουλος

Την **1η Απριλίου 2026** υπεγράφη Σύμφωνο Συνεργασίας μεταξύ της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και του Φιλολογικού Συλλόγου "ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ" (ΦΣΠ). Σύμφωνα με το υπογραφέν Σύμφωνο, τόσο η ΕΜΣ όσο και ο ΦΣΠ, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους, συμφωνήθηκε να σχεδιάζουν και να υλοποιούν ανεξάρτητα δραστηριότητες και εκδηλώσεις, όπως, ομιλίες, ημερίδες, επιστημονικά συμπόσια, παρουσιάσεις βιβλίων, εκθέσεις, κ.ά., με σκοπό την ανάδειξη του πνευματικού και πολιτιστικού ιστού της χώρας, με αμοιβαία ενημέρωση των εκδηλώσεων. Κατ' εξοχήν μάλιστα με θεματικές οι οποίες αφορούν την έρευνα για εθνικά ζητήματα του Μακεδονικού Ελληνισμού, όπως επίσης και με θέματα σχετιζόμενα με τα κράτη της Ν.Α. Ευρώπης, της Μεσογείου, του Εύξεινου Πόντου, της Μ. Ανατολής και με τις ελληνικές Κοινότητες της Διασποράς, αλλά και για κάθε κοινωνικό ζήτημα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος Μακεδονικός Ελληνισμός σχετικά με την ιδιοπροσωπία και την ταυτότητά του.

Τεχνητη Νοημοσυνη: Ανθρωπινα Δικαιωματα, Δημοκρατια και Κρατος Δικαιου
επιστημονικη εκδηλωση, 18/5/2026

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών στο πλαίσιο του Thessaloniki Innovation Forum, συνδιοργάνωσε μαζί με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, τη Μητρόπολη Θεσσαλονίκης, την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, το Αριστοτέλειο Κολλέγιο και τις εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, την παρουσίαση του συλλογικού επιστημονικού τόμου που επιμελήθηκε ο καθηγητής Νομικής του Ευρωπαϊκού Παν/μίου Κύπρου, Βουλευτής Ροδόπης και πρώην Υπουργός Παιδείας Δρ Ευριπίδης Στ. Στυλιανίδης, με θέμα: **«ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ: ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ».**

Στην εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε τη **Δευτέρα 18 Μαΐου 2026** στο "Αριστοτέλειον" Θέατρο της Ε.Μ.Σ., έδωσαν το παρών σχεδόν όλοι οι θεσμικοί φορείς της Βορείου Ελλάδας, καθώς και πλήθος μελών της Εταιρείας και Θεσσαλονικέων πολιτών, με έντονη την παρουσία της νέας γενιάς.

Ο Πρόεδρος της Εταιρείας **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** κατά τον σύντομο χαιρετισμό του, μεταξύ άλλων σημείωσε: "*Σας καλωσορίζω στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και στο "Αριστοτέλειον" Θέατρο, που σήμερα προσφέρει το φιλόξενο βήμα του, χτίζοντας μια γέφυρα με το μέλλον της Τεχνητής Νοημοσύνης. Ο επιστημονι-*

Ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. απευθύνει χαιρετισμό στην εκδήλωση

κός συλλογικός τόμος που επιμελήθηκε ο καθηγητής της Νομικής Ευριπίδης Στυλιανίδης αναλύει ολιστικά τους προβληματισμούς και τα ηθικά και νομικά διλήμματα που γεννά η εφαρμογή της Τεχνητής Νοημοσύνης αλλά και τις θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις που θα προκαλέσει στον πυρήνα των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είναι τιμή και χαρά για εμάς, τον ιστορικότερο και πλέον εμβληματικό φορέα της πόλης μας να ανοίγει αυτόν τον διάλογο στη Θεσσαλονίκη. Το βιβλίο αυτό, είμαστε βέβαιοι, όπως άλλωστε έχουν ήδη διαπιστώσει οι εγκυρότεροι συνταγματολόγοι της χώρας μας, ότι θα αποτελέσει διεπιστημονικό σύγγραμμα αναφοράς για τους νεότερους επιστήμονες και ερευνητές. Για τους λόγους αυτούς ευχαριστούμε από καρδιάς τους συγγραφείς, τις διαπρεπείς πνευματικές προσωπικότητες και τον επιμελητή του τόμου που σήμερα παρουσιάζεται. Καλή επιτυχία και καλοτάξιδο!".

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες ήταν οι παρεμβάσεις όλων των ομιλητών: Ο Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Φιλόθεος αναφέρθηκε στην ανθρωποκεντρική και ηθική διαχείριση του AI. Η κα Ντόρα Μπακογιάννη ανέπτυξε τη γεωπολιτική διάσταση και τον ανταγωνισμό μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας. Ο κ. Προκόπης Παυλόπουλος προχώρησε σε εις βάθος ανάλυση του AI, αναδεικνύοντας τόσο τις φιλοσοφικές όσο και τις έντονα πολιτικές του διαστάσεις. Και οι τρεις ομιλητές αναφέρθηκαν στο έργο, υπογραμμίζοντας τη σημαντική επιστημονική αλλά και πολιτική συνεισφορά του τόσο στο Συμβούλιο της Ευρώπης όσο και στην Ελλάδα. Τη συζήτηση συντόνισε η δημοσιογράφος κα Χριστίνα Χαλεπλίδου, διευθύντρια της εφημερίδας «ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ».

"Αγιον Ορος και Ορθοδοξη Οικουμενη. Η ακτινοβολια της μοναστικης πολιτειας στα χρονια της οθωμανικης κυριαρχιας (1423/24-1912)"

παρουσιαση επιστημονικου τομου, Ε.Μ.Σ., 25/5/2026

Δρ Β.Ν. Πάππας

Δρ. Μάξιμος Χαρακόπουλος

Κρίτων Χρυσοχοΐδης

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, σε συνεργασία με τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας και την Αγιορειτική Εστία, διοργάνωσαν εκδήλωση με αφορμή την έκδοση του τόμου **«Άγιον Όρος και Ορθόδοξη Οικουμένη. Η ακτινοβολία της μοναστικής πολιτείας στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας (1423/24-1912)»**, τη **Δευτέρα 25 Μαΐου 2026**, στην Αίθουσα Διαλέξεων της Ε.Μ.Σ. Την εκδήλωση χαιρέτησε ο Πρόεδρος της Ε.Μ.Σ. **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** αναφέροντας τα εξής: *"Το Άγιον Όρος, το μόνο Μοναχικό Κέντρο που απέμεινε από την εποχή του Βυζαντίου, αποτελεί, κατά το αρχαίο προνομιακό καθεστώς του, αυτοδιοίκητο τμήμα του Ελληνικού Κράτους. Ο Άθως, με την υπερχιλιετή ζώσα παράδοσή του δημιουργήθηκε και ήκμασε στη Μοναστική Πολιτεία εντός της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Συνέχισε δε επί αιώνες τη φωτεινή πορεία και αποστολή του εντός του Οθωμανικού κράτους, παρά τα πλείστα δεινά τα οποία υπέφερε. Πρόκειται για την Κιβωτό της Ορθοδοξίας, είναι ο φάρος που σκορπίζει το ανέσπερο φως της Πίστης και του Χριστιανισμού στην ανθρωπότητα, από όπου αντλούν δύναμη εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο και συνεχίζουν το οδοιπορικό τους στον ιστορικό χρόνο. Περιήλθε δε, στις 2 Νοεμβρίου του 1912, με την επίμονη θέληση των Αγιορειτών στους κόλπους της Μητέρας Ελλάδος, με τα ελληνικά στρατεύματα, με το Ναυτικό υπό τον υποναύαρχο Κουντουριώτη και το θρυλικό θωρηκτό Αβέρωφ, ως συνεχιστής και θεματοφύλακας της Βυζαντινής Κληρονομίας.*

Η ακτινοβολία της μοναδικής Αθωνικής Μοναστικής Πολιτείας επί τουρκοκρατίας είναι ανεκτίμητη. Ο Άθως, με την εύνομη πολιτική και οξυδέρκεια των οικιστών του κατόρθωσε και διατήρησε αλώβητη τη βυζαντινή του ταυτότητα. Γεγονός το οποίο στερέωσε την ορθόδοξη πίστη και σε όλους τους ομοδόξους ευρωπαϊκούς λαούς, κυρίως εις εκείνους της Βαλκανικής Χερσονήσου κατά τα έτη της υποταγής τους σε μια πραγματικά αλλόθρησκη και τυραννική εξουσία από το 1430 μέχρι το 1912. Αξίζει δε σήμερα να σημειωθεί ότι τα αθωνικά χειρόγραφα που φυλάσσονται στις Αγιορειτικές Βιβλιοθήκες, αποτελούν παγκοσμίως μία από τις σημαντικότερες συλλογές βυζαντινής Τέχνης και Γραμματείας.

Ο συλλογικός τόμος που σήμερα παρουσιάζεται σε τούτο τον ιστορικό χώρο, με κείμενα εξαίρετων ερευνητών, κάτω από την επίβλεψη και ευθύνη του ομότ. Διευθυντή Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αντεπ. Μέλους της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, εξαίρετου καθηγητή, ερευνητή και φίλου κ. Κρίτωνα Χρυσοχοΐδη, ο οποίος και θα παρουσιάσει τον τόμο, είναι μια ερευνητική δουλειά που οφείλεται στη συνδιοργανώτρια Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.), με υπεύθυνο τον επί σειρά ετών Γεν. Γραμματέα της Δρ Μάξιμο Χαρακόπουλο, Κοινοβουλευτικό και φίλο, και τον Διευθυντή της Κων. Μιγδάλη κι επίσης με συνδιοργανωτή την Αγιορειτική Εστία του Δήμου Θεσσαλονίκης, με την οποία η Ε.Μ.Σ. διατηρεί άριστες σχέσεις.

Τους αξιολογότατους ομιλητές-παρουσιαστές του τόμου που θα ακολουθήσουν, μεταξύ των οποίων τον Ηγούμενο της Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας Γέροντα, θα καλέσει μετά τους χαιρετισμούς, ο Χρήστος Δόκαλης, υπεύθυνος δημοσίων σχέσεων της Αγιορειτικής Εστίας και μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Προηγουμένως θα αναγνωστεί μήνυμα της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου από τον Επίσκοπο Αμορίου, Ηγούμενο της Ι.Μ. Βλατάδων κ. Νικηφόρο και του Παναγιωτάτου Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Φιλοθέου και του εκπροσώπου του Δημάρχου Θεσσαλονίκης κ. Στ. Αγγελούδη".

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος της ΕΜΣ κάλεσε τον κ. Χρ. Δόκαλη να συντονίσει τη συζήτηση κατά το πρόγραμμα.

Ακολούθησαν οι ομιλίες των: Δρ. Μάξιμου Χαρακόπουλου, Μέλους της Βουλής των Ελλήνων, Γενικού Γραμματέως της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.), Δρ. Κώστα Μυγδάλη, Συμβούλου της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.), Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμανδρίτη Ελισσαίου, Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας, Αγίου Όρους και τέλος, του Κρίτωνος Χρυσοχοΐδη, Ομότιμου Διευθυντή Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, ο οποίος έκαμε και την όλη παρουσίαση του τόμου. Τέλος προβλήθηκε βίντεο σχετικά με την 33χρονη πορεία της Δ.Σ.Ο., ενώ σε όσους παραβρέθηκαν στην εκδήλωση προσφέρθηκε δωρεάν ο τόμος.

Άποψη του ακροατηρίου

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ:
“Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση Αρχείων Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου”
Ε.Μ.Σ., 12/6/2026

Τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης του έργου **«Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση Αρχείων Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου»,** με περισσότερες από 1,5 εκατ. ψηφιοποιημένες σελίδες αρχειακού υλικού, το οποίο υλοποιήθηκε μέσω του προγράμματος «Ελλάδα 2.0» παρουσιάστηκαν απόψε (12/6/2026) στην Αίθουσα Τελετών της ΕΜΣ, παρουσία του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης **Δημήτρη Παπαστεργίου**.

Ο Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Δημήτρης Παπαστεργίου

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, ο κ. Παπαστεργίου ανακοίνωσε την έναρξη της δεύτερης φάσης του έργου, προϋπολογισμού 1,1 εκατ. ευρώ, η οποία έρχεται να προστεθεί στην πρώτη φάση, ανεβάζοντας τον συνολικό προϋπολογισμό του έργου στα 2,2 εκατ. ευρώ. Ο κ. Παπαστεργίου χαρακτήρισε την ψηφιοποίηση των αρχείων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών ως μια ουσιαστική παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές, υπογραμμίζοντας ότι η προστασία της ιστορικής γνώσης περνά πλέον μέσα από τις νέες τεχνολογίες. «*Στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης, η πληροφορία που δεν έχει ψηφιοποιηθεί στην ουσία δεν υπάρχει για τις μηχανές αυτές. Θέλουμε πραγματικά αυτή η ιστορία να μείνει ως παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές*», τόνισε ο υπουργός. Αναφερόμενος στο μέγεθος του Έργου, σημείωσε ότι πρόκειται για έναν τεράστιο όγκο ιστορικού υλικού που πλέον καθίσταται προσβάσιμος σε ερευνητές και πολίτες σε ολόκληρο τον κόσμο. «*Μιλάμε για εκατομμύρια σελίδες, για χιλιάδες φωτογραφίες και χάρτες, οι οποίοι πλέον γίνονται άμεσα προσβάσιμοι από οποιονδήποτε άνθρωπο, σε οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη*», ανέφερε. Ο κ. Παπαστεργίου υπογράμμισε, την οξυδέρκεια της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών για το ρόλο και τη σημασία της ψηφιοποίησης των αρχείων της. «*Ήταν εύκολη η μετάβαση στην ψηφιοποίηση, γιατί η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών είναι τόσο παλιά, όσο και σύγχρονη. Είδαμε ανθρώπους που είχαν αντιληφθεί την αξία και την επιτακτικότητα της ψηφιοποίησης πολύ περισσότερο από άλλους φορείς*», είπε χαρακτηριστικά και δεν έκρυψε τον θαυμασμό του για τον τρόπο με τον οποίο η Ε.Μ.Σ. κατάφερε να υιοθετήσει σύγχρονες ψηφιακές πρακτικές, λέγοντας: «*Θα περίμενε ίσως κάποιος από έναν τόσο παλιό φορέα να μην έχει αυτό το βλέμμα στο μέλλον. Οι άνθρωποι της Εταιρείας απέδειξαν ότι μπορούν να την οδηγήσουν στην επόμενη ημέρα με ψηφιακές διαδικασίες που θα ζήλευαν ακόμη και πολύ πιο σύγχρονοι οργανισμοί και φορείς*». Ο υπουργός στάθηκε επίσης στις δυνατότητες που προσφέρει η τεχνητή νοημοσύνη στην αξιοποίηση των ψηφιοποιημένων αρχείων, επισημαίνοντας ότι η σύγχρονη ψηφιοποίηση δεν περιορίζεται στη σάρωση εγγράφων και πρόσθεσε: «*Δεν σκανάρουμε απλώς έγγραφα. Έχουν αναπτυχθεί μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης που διαβάζουν τα κείμενα, ώστε κάποιος να μπορεί όχι μόνο να τα δει αλλά και να πραγματοποιήσει έρευνα γρήγορα, από το πληκτρολόγιό του. Αυτό μπορεί να βοηθήσει να γραφτεί η ιστορία με έναν πιο πλήρη τρόπο*».

Το έργο περιλαμβάνει την ψηφιοποίηση 1,5 εκατομμυρίου σελίδων αρχειακού υλικού, 4.000 φωτογραφιών, 1.000 έργων τέχνης και πινάκων, καθώς και 350 ιστορικών χαρτών. Παράλληλα, ολοκληρώθηκε η επιστημονική τεκμηρίωση της συλλογής του Κέντρου Αποδήμων Μακεδόνων και η καταγραφή του υπόλοιπου αρχειακού πλούτου της Εταιρείας.

Από την πλευρά του, ο Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών **Δρ Βασίλειος Ν. Πάππας** χαρακτήρισε τη σημερινή ημέρα ως «*δεύτερο μεγάλο σταθμό*» στην ιστορία του φορέα, όπως ανέφερε, μετά την ίδρυση της Εταιρείας από εξέχουσες προσωπικότητες της Θεσσαλονίκης. Η ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του έργου, τόνισε, σηματοδοτεί τη μετάβασή της στη νέα ψηφιακή εποχή. Η Εταιρεία φεύγει από τον 20ό αιώνα και πηγαίνει στον 21ο αιώνα», δήλωσε ο κ. Πάππας, επισημαίνοντας ότι στόχος είναι το υλικό να καταστεί προσβάσιμο στους Έλληνες, τον απόδημο ελληνισμό, τη νεολαία, τους ερευνητές και συνολικά στην επιστημονική και εκπαιδευτική κοινότητα. Παράλληλα, ευχαρίστησε τα συναρμόδια υπουργεία Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τη στήριξη του έργου και εξέφρασε την ικανοποίησή του για την έγκριση της δεύτερης φάσης.

Στη σημασία της διατήρησης της ιστορικής μνήμης μέσω των νέων τεχνολογιών αναφέρθηκε και ο υφυπουργός Παιδείας **Νίκος Παπαϊωάν-**

Νίκος Παπαϊωάνου
Υφυπουργός Παιδείας,Θρησκευμάτων & Αθλητισμού

Αναστάσιος Μάνος
Πρόεδρος & Δ ιευθύνων Σύμβουλος DOTSOFT A.E.

νου. Όπως επισήμανε, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς της Μακεδονίας, ο οποίος διαχρονικά συλλέγει, διαφυλάσσει και προβάλλει την ελληνική ιστορία. *«Αν δεν γνωρίζουμε το παρελθόν, δεν μπορούμε να πάμε στο μέλλον. Η ιστορία είναι κομμάτι της παιδείας»*, σημείωσε, ο κ. Παπαϊωάννου, προσθέτοντας ότι η ψηφιοποίηση εξασφαλίζει τη μακροχρόνια διατήρηση των ιστορικών τεκμηρίων και τη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτά από τις νέες γενιές.
Ο Αντιπεριφερειάρχης Ψηφιακής Διακυβέρνησης Κεντρικής Μακεδονίας **Νικόλαος Τζόλλας**, ο οποίος χαρακτήρισε το έργο *«πράξη ευθύνης απέναντι στην ιστορία, τον πολιτισμό και τις επόμενες γενιές»*, επισήμανε ότι πλέον το αρχειακό υλικό καθίσταται προσβάσιμο σε μαθητές, φοιτητές και ερευνητές από κάθε γωνιά του κόσμου.
Στην εκδήλωση τοποθετήθηκαν επίσης ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της DOTSOFT A.E. Αναστάσιος Μάνος και τα στελέχη της εταιρείας Μαρία Καλφόγλου και Κωνσταντίνος Παπανικολάου, οι οποίοι παρουσίασαν το έργο.
Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν, μεταξύ άλλων, ο μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος, ο βουλευτής Δημήτρης Κούβελας, και ο διοικητής της ΑΣΔΗΜ, αντιστράτηγος Γρηγόριος Μπουντλιάκης, μέλη της Ε.Μ.Σ., ακαδημαϊκοί και φοιτητές. Το Ψηφιακό Μουσείο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών προσφέρει πλέον στο κοινό πρόσβαση σε σπάνιες ψηφιακές συλλογές, αρχειακό υλικό και διαδραστικές εφαρμογές, ενώ περιλαμβάνει και εικονική περιήγηση στην Πινακοθήκη της Εταιρείας.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ:
ΑΘΗΝΑΪΚΟ-ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ, 12 Ιουνίου 2026. Συντάκτης: Φάνης Γρηγοριάδης

Τέλη Ιουνίου «ανοίγει» το ψηφιακό μουσείο της ΕΜΣ

Πλήρως προσβάσιμα στο κοινό θα είναι μέχρι τέλη Ιουνίου το νέο ψηφιακό Μουσείο και η διαδικτυακή πύλη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών (ΕΜΣ), με περισσότερες από 1,5 εκατομμύρια σελίδες σπάνιου και μοναδικού υλικού διαθέσιμες μέσω της ιστοσελίδας της.

Ο πρόεδρος της ΕΜΣ Βασίλειος Πάππας κατά την παρουσίαση του έργου ψηφιοποίησης του αρχειακού υλικού

Τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης της μεγάλης κλίμακας ψηφιοποίησης του αρχειακού πλούτου της ΕΜΣ, ενός έργου-ορόσημο για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής μνήμης της Μακεδονίας, παρουσιάστηκαν σε ειδική εκδήλωση, διασφαλίζοντας ότι ένα σπάνιο και μοναδικό αρχείο θα παραμείνει ζωντανό για τις επόμενες γενιές.

Το έργο, που υλοποιήθηκε μέσω του προγράμματος «Ελλάδα 2.0», δεν αφορά απλώς μια τεχνική διαδικασία ψηφιοποίησης, αλλά τη διάσωση ενός ανεκτίμητου πολιτισμικού αποθέματος: 1,5 εκατ. σελίδες αρχείων, 4.000 φωτογραφίες, 1.000 πίνακες και έργα τέχνης, καθώς και 350 ιστορικοί χάρτες, όλα τεκμήρια υψηλής ιστορικής αξίας που μέχρι σήμερα παρέμεναν δύσκολα προσβάσιμα. Ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Δημήτρης Παπαστεργίου, μιλώντας στην εκδήλωση ανακοίνωσε την έναρξη της δεύτερης φάσης του έργου, με νέα χρηματοδότηση ύψους 1,1 εκατ. ευρώ, ανεβάζοντας τον συνολικό προϋπολογισμό στα 2,2 εκατ. ευρώ. Όπως σημείωσε, η ψηφιοποίηση αποτελεί «ουσιαστική παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές», τονίζοντας ότι στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης «ό,τι δεν έχει ψηφιοποιηθεί, πρακτικά δεν υπάρχει».

Επεκτείνεται η ψηφιοποίηση του σπάνιου αρχείου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Ο πρόεδρος της Εταιρείας, Βασίλειος Πάππας, χαρακτήρισε την ημέρα «δεύτερο μεγάλο σταθμό» στην ιστορία του φορέα, μετά την ίδρυσή του το 1939 και σημείωσε ότι η ολοκλήρωση της πρώτης φάσης σηματοδοτεί τη μετάβαση «από τον 20ό στον 21ο αιώνα».

Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν το νέο Ψηφιακό Μουσείο και η διαδικτυακή πύλη που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του έργου και παρέχουν πρόσβαση σε ψηφιακές συλλογές, διαδραστικό χάρτη, χρονολόγιο ιστορικών γεγονότων και εικονική περιήγηση στην Πινακοθήκη, καθιστώντας το υλικό της Εταιρείας διεθνώς προσβάσιμο.

ΘΑΝΟΣ ΧΕΡΧΕΛΕΤΖΗΣ

Χαιρετισμός του Προέδρου της Ε.Μ.Σ. Δρ Βασιλείου Ν. Πάππα:

«Με ιδιαίτερη ικανοποίηση ενημερώνουμε την Ακαδημαϊκή Κοινότητα, τους Εταίρους και φίλους της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών αλλά και όλους τους πολίτες, ότι ένα έργο ύψιστης σημασίας για τον εκσυγχρονισμό, την προσαρμογή στη νέα εποχή και την εξωστρέφεια της Εταιρείας ολοκληρώθηκε ως προς την πρώτη φάση. Ναι, καλά ακούσατε, στην πρώτη του φάση.

Το λέμε αυτό γιατί, με συντονισμένες ενέργειες επιφανών Εταίρων και την ευμενή διάκριση και έγκριση των συναρμοδίων Υπουργών των Οικονομικών και της Ψηφιακής Διακυβέρνησης κκ. Νικ. Παπαθανάση και Δημ. Παπαστεργίου (ο οποίος μας τιμά απόψε με την παρουσία του), το έργο της Ψηφιοποίησης και της προβολής του ιστορικού και αρχειακού υλικού που αφορά την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας, επεκτείνεται σε όλο το διαθέσιμο υλικό της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και της πλούσιας Βιβλιοθήκης της.

Θυμίζω, ότι τον Φεβρουάριο 2023, υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης θέτοντας τα θεμέλια για τη στρατηγική και πολυδιάστατη παρέμβαση: «Την Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση Αρχείων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και τη δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου».

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών είναι ο μεγαλύτερος επιστημονικός φορέας που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη και γενικότερα στη Βόρεια Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1939 και πρόκειται για μη κερδοσκοπικό Σωματείο Κοινωφελούς χαρακτήρα, με σκοπό τη συλλογή, μελέτη και έρευνα παντός θέματος που αφορά την ιστορία και τον πολιτισμό της Μακεδονίας, καθώς και τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, της Μεσογείου, του Ευξείνου Πόντου και της Μέσης Ανατολής. Διαθέτει τη μεγαλύτερη Βιβλιοθήκη στη Βόρεια Ελλάδα και μία από τις μεγαλύτερες σε όλη τη Βαλκανική, όπου εκεί φυλάσσονται σπάνια βιβλία, χειρόγραφα, εφημερίδες, χάρτες και αρχειακό υλικό, ενώ η Πινακοθήκη της διαθέτει 1000 περίπου έργα Τέχνης στη μόνιμη συλλογή της.

Όλο αυτό το υλικό αποτέλεσε το φυσικό αντικείμενο του έργου, καθώς ψηφιοποιήθηκε, τεκμηριώθηκε και θα είναι προσβάσιμο σε όλο τον κόσμο, σε Έλληνες και αλλοδαπούς, στον Απόδημο Ελληνισμό, στους ερευνητές, στη σπουδάζουσα νεολαία και γενικά στην επιστημονική και εκπαιδευτική Κοινότητα. Ένα έργο πνοής που φέρνει την Ε.Μ.Σ. από τον 20ό στον 21ο αιώνα. Με τον συγκερασμό παράδοσης και εκσυγχρονισμού, διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και της τεχνολογίας, το έργο αυτό θα αποτελεί πλέον τη βάση για την οικοδόμηση του επιστημονικού έργου της Εταιρείας και τη διάδοσή του στις πέντε ηπείρους, σε παγκόσμιο επίπεδο, με όρους σύγχρονους και αυστηρά επιστημονικούς, συνεχίζοντας την ανεκτίμητη παρακαταθήκη των προκατόχων μας με την ίδια εθνική ευαισθησία. Απώτερος στόχος αυτού του Προγράμματος ήταν η ανάδειξη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών σε έναν από τους σημαντικότερους παγκοσμίως επιστημονικούς κόμβους για την ιστορία της Μακεδονίας και η ενθάρρυνση της σχετικής έρευνας. Είμαστε βέβαιοι ότι με το έργο αυτό θα ενθαρρύνουμε έτι περαιτέρω την εξωστρέφεια της Ε.Μ.Σ. και τη συνεργασία της με πανεπιστημιακά Ιδρύματα και επιστημονικά Ινστιτούτα σε ολόκληρο τον κόσμο.

Κλείνοντας, θεωρώ υποχρέωση να ευχαριστήσω θερμά τα συναρμόδια Υπουργεία Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, την Κοινωνία της Πληροφορίας, την ανάδοχο Εταιρεία DOTSOFT ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με τον διακριτικό τίτλο DOTSOFT ΑΕ και όλους ανεξαιρέτως τους συνεργάτες και τα στελέχη που εργάσθηκαν αδιάκοπα για την επιτυχία αυτού του εγχειρήματος, όπως επίσης και τους υπαλλήλους της Ε.Μ.Σ. Ευχαριστίες όμως οφείλουμε και στην 4μελή Επιτροπή, απαρτιζόμενη από Εταίρους της Εταιρείας, η οποία ανέλαβε να υποβοηθήσει το εν λόγω έργο.

Για μας κύριε Υπουργέ, η σημερινή μέρα είναι ένας εκ των δύο σταθμών της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών: Ο πρώτος, η ίδρυσή της από επίλεκτα μέλη της Βόρειας Ελλάδας και ο δεύτερος, ο σημερινός, που την φέρνει – όπως προείπα– από τον 20ό στον 21ο αιώνα. Είναι το χρέος που έχουμε στην ιστορία του τόπου μας και στις γενιές που έρχονται».

ΤΟ ΕΡΓΟ

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών υλοποιεί ένα σημαντικό έργο ψηφιοποίησης, τεκμηρίωσης και ανάδειξης του πολιτιστικού της αποθέματος, με στόχο τη διάσωση, διατήρηση και ευρύτερη διάδοση της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Μακεδονίας.

01 Ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση αρχειακού υλικού, βιβλίων, φωτογραφιών, χαρτών και έργων τέχνης

02 Επιστημονική τεκμηρίωση των συλλογών

03 Δημιουργία σύγχρονου Ψηφιακού Μουσείου

04 Ανάπτυξη διαδικτυακής πύλης και εφαρμογών κινητών συσκευών

05 Δημιουργία διαδραστικών εκπαιδευτικών εφαρμογών και ψηφιακών συλλογών

06 Παραγωγή πολυμεσικού περιεχομένου και θεματικών βίντεο

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

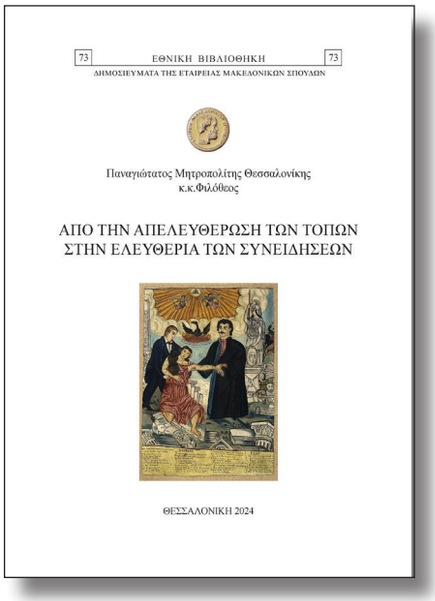
Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους επιστημονικούς φορείς έρευνας, μελέτης και ανάδειξης της ιστορίας και του πολιτισμού της Μακεδονίας.

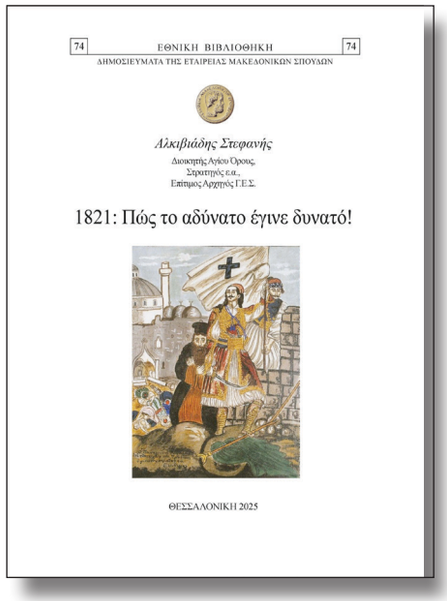
Με το νέο Ψηφιακό Μουσείο, το πολύτιμο πολιτιστικό απόθεμα της Εταιρείας αποκτά σύγχρονη ψηφιακή μορφή και γίνεται προσβάσιμο στο ευρύ κοινό, στην επιστημονική και εκπαιδευτική κοινότητα.

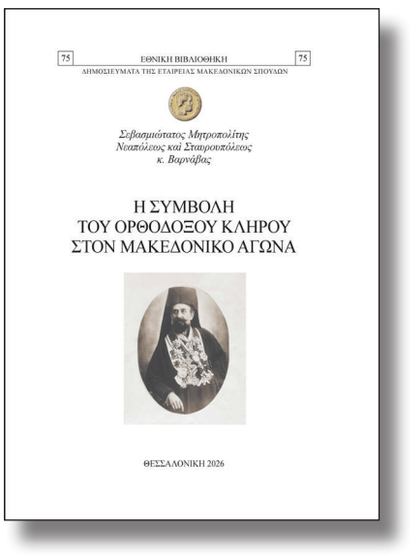
www.ems.gr

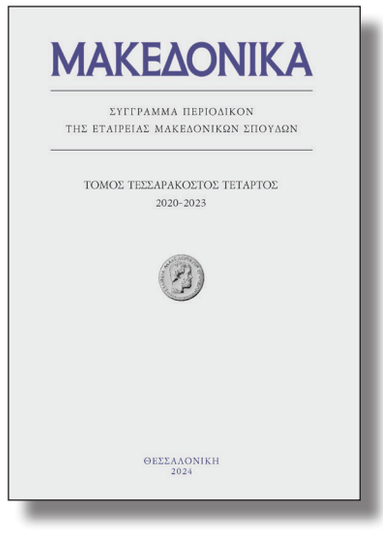
Κατεβάστε την εφαρμογή

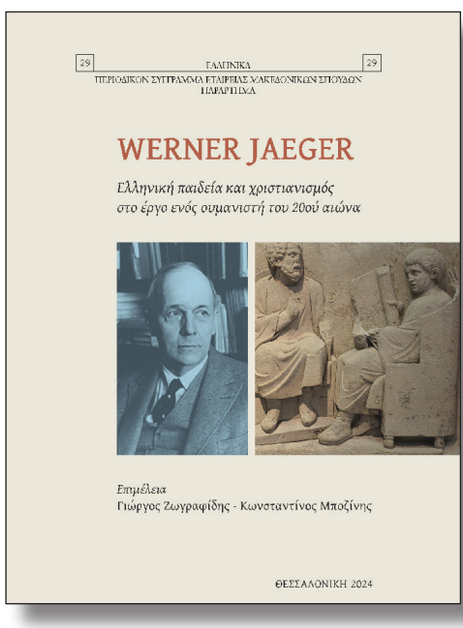
Η εφαρμογή σας δίνει πρόσβαση στο περιεχόμενο του Ψηφιακού Μουσείου

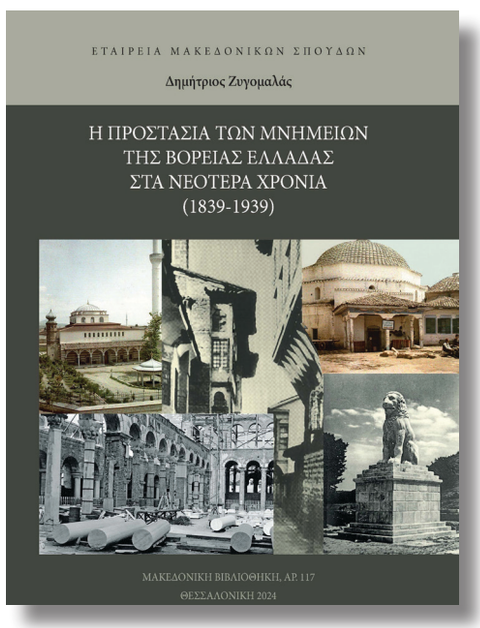

73 ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 73
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης
κ.κ.Φιλόθεος
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΝ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2024

74 ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 74
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Αλκιβιάδης Στεφανής
Διοικητής Αγίου Όρους,
Στρατηγός ε.α.,
Επίτιμος Αρχηγός ΓΕΣ
1821: Πώς το αδύνατο έγινε δυνατό!
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2025

75 ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 75
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως
κ. Βαρνάβας
Η ΣΥΜΒΟΛΗ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΣΤΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΑΓΩΝΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2026

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΜΟΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ
2020-2023
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
2024

29 ΓΑΛΛΙΚΑ 29
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
WERNER JAEGER
Ελληνική παιδεία και χριστιανισμός
στο έργο ενός ουμανιστή του 20ού αιώνα
Επιμέλεια
Γιώργος Ζωγραφίδης - Κωνσταντίνος Μπουζίνης
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2024

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Δημήτριος Ζυγομαλάς
Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΤΑ ΝΕΟΤΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ
(1839-1939)
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, ΑΡ. 117
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2024